

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (23.07.21 13:02:42)

Uvažene kolegice i kolege poslanici i poslanice,
Otvaram **Devetu posebnu sjednicu Prvog redovnog zasjedanja u 2021. godini** Skupštine Crne Gore 27. saziva.

Dnevni red sjednice je Premijerski sat i poslanička pitanja. Kao što ste i upoznati, sjednicu ćemo započeti odgovorima na poslanička pitanja potpredsjednika Vlade i nadležnih ministara, dok će predsjednik Vlade odgovarati na pitanja u okviru Premijerskog sata 29. jula zbog neodložnih međunarodnih službenih obaveza, odnosno službene posjete Japanu.

Prelazimo na dio sjednice posvećen poslaničkim pitanjima. Podsjećam vas da na istoj sjednici poslanik može postaviti najviše dva poslanička pitanja.

Vrijeme za postavljanje jednog poslaničkog pitanja iznosi najviše tri minuta. Predsjednik Vlade, ministar ili drugi ovlašćeni predstavnik Vlade odgovara na poslaničko pitanje usmeno u trajanju do pet minuta po jednom pitanju. Poslije datog odgovora na poslaničko pitanje, poslanik koji je postavio pitanje ima pravo da u trajanju najviše tri minuta komentariše odgovor i može da postavi dopunsko pitanje u trajanju najviše jedan minut.

Predsjednik Vlade, ministar ili drugi ovlašćeni predstavnik Vlade odgovora na dopunsko pitanje shodno odredbi Poslovnika koja se odnosi na odgovor na poslaničko pitanje do pet minuta. Odgovorom na dopunsko poslaničko pitanje završava se postupak odgovora na poslaničko pitanje.

Sada ćemo preći na postavljanje pitanja, uz izvinjenje zbog kašnjenja. Ali, prosto je potreba da se iskoordiniramo, jer danas u zgradi Skupštine imamo više sjednica odbora - Odbora za bezbjednost i odbranu i sada počinje sjednica Odbora za turizam, poljoprivredu, ekologiju i prostorno planiranje, tako da se trudimo da sinhronizujemo aktivnosti kako bismo omogućili poslanicima da postavljaju pitanja i ministrima, koji su danas saglasno rasporedu ovdje sa nama u Skupštini, da odgovore na postavljena pitanja.

Proceduralno, poslanik Eraković.

Izvolite.

JEVTO ERAKOVIĆ (23.07.21 13:04:57)

Zahvaljujem, predsjedniče.

Siguran sam da nećete imati protiv ni Vi niti ostali poslanici, da pokrenem jedno pitanje pred crnogorskim Parlamentom. Vezano je dominantno za oblast zdravlja, a tiče se inicijative koju je danas uputila grupa građana i obratila se i Poslaničkom klubu Demokratske partije socijalista i meni lično, a vezano je za liječenje naših najmlađih pacijenata u Crnoj Gori oboljelih od cistične fibroze.

Naime, inicijativa je pokrenuta za odobravanje trokomponentnog lijeka koji je pokazao sjajne rezultate u liječenju ove teške bolesti. Moram da istaknem da smo u prethodnom periodu kao država zaista bili ponosni na listu lijekova koja je bila dostupna našim građanima, kako najmlađim, tako i drugim građanima oboljelim od teških i rijetkih bolesti. Mislim da u ovim trenucima treba uputiti jedan zajednički apel, ne samo apel nego jasan stav Parlamenta i nadležnih prema Ministarstvu zdravlja i prema nadležnim institucijama da se hitno odobri ovaj lijek za oboljele od cistične fibroze u Crnoj Gori, konkretno radi se o pacijentima starijim od 11 godina, da ne bismo dolazili u situaciju kakva je ovih dana u Crnoj Gori - gdje su nam mediji prepuni apela porodica za liječenje bolesti, za koje lijekove na jedan jednostavan i regularan način može da obezbijedi Fond za zdravstveno osiguranje i zdravstveni sistem Crne Gore.

Prema tome, u ime Poslaničkog kluba Demokratske partije socijalista, apelujem i na vas i na zdravstvene vlasti da pod hitno reagujemo na ovu inicijativu i da se uvrsti ovaj trokomponentni lijek na pozitivnu listu lijekova, koja je već ranije zahtijevala određenu reviziju i proširenje. Hvala vam.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (23.07.21 13:07:17)

Zahvaljujemo i Vama.

Naravno, dozvolio sam iako izlazimo iz nekih formalnih okvira, imajući u vidu ono što je bila Vaša intencija da saopštite poruke i da Vaše poruke čuju oni koji su nadležni. Ovaj parlament će uvijek afirmisati sve što je u duhu humanosti, solidarnosti i pomoći našim najugroženijim građanima.

Sada prelazimo na postavljanje pitanja.

Prvo pitanje potpredsjedniku Vlade gospodinu Abazoviću postaviće poslanik Miloš Konatar.

Izvolite, poslanice Konatar.

MILOŠ KONATAR (23.07.21 13:07:48)

Uvaženi predsjedniče Skupštine, kolege poslanici, poštovani potpredsjedniče Vlade, uvaženi građani Crne Gore,

Svi vi i mi posljednjih 30 godina u Crnoj Gori svjedočimo poslu tranzita cigareta, kako su ga nazivale prethodne vlade, koje su sve do jedne na ovaj ili onaj način, direktno ili indirektno učestvovala u poslu tranzita cigareta prošlih 30 godina u Crnoj Gori. To nije nešto što govorim ja danas. To praktično svaki izvještaj Evropske komisije govori. To govore i izvještaji Stejt departmenta. To govore razni izvještaji relevantnih međunarodnih organizacija. Na kraju, to govore i savremenici i razni ambasadori, ljudi koji su proteklih 30 godina bili aktivni učesnici politike i dešavanja na prostoru Crne Gore i bivše Jugoslavije. Veliki broj ljudi iz Uprave policije, saobraćajci koji su na punktovima po Crnoj Gori, koji kontrolišu saobraćaj, koji pošteno i časno rade svoj posao, brojni pripadnici Uprave policije, Uprave carina Crne Gore koji rade na graničnim prelazima, mnogi službenici Poreske uprave i Uprave carina mogu da svjedoče da je realnost da se u Crnoj Gori u proteklih 30 godina odvijao, kako su oni to govorili "tranzit" cigareta, a mi kažemo šverc i kriminal.

Ono što smo mi rekli prije 30. avgusta jeste da će se sa promjenom vlasti, sa švercom i kriminalom stati u Crnoj Gori. Da bi se država izborila protiv organizovanog kriminala, neophodna je politička volja. Političke volje, poštovani građani, u proteklih 30 godina nije bilo da se stane na put organizovanim kriminalnim aktivnostima šverca cigareta, ili, kako se to drugačije nazivalo, tranzitom cigareta kroz Crnu Goru.

Upravo zbog toga, zbog građana Crne Gore kojima smo obećali beskompromisnu borbu protiv organizovanog kriminala, protiv korupcije, zaustavljanje kriminalnih aktivnosti, između ostalog i zaustavljanje posla šverca cigareta u Crnoj Gori, iskoristio sam svoju mogućnost i postavio poslaničko pitanje potpredsjedniku Vlade Crne Gore koje glasi:

Koje aktivnosti preuzima Vlada Crne Gore u cilju suzbijanja šverca cigareta, imajući u vidu da je borba protiv kriminala i korupcije jedan od prioriteta rada Vlade, ali i da je to najveći izazov Crne Gore u pregovaračkom procesu sa Evropskom unijom? Hvala.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (23.07.21 13:11:44)

Zahvaljujemo poslaniku Konataru.
Potpredsjednik Vlade, pravo na odgovor. Izvolite.

DRITAN ABAZOVIĆ (23.07.21 13:11:52)

Poštovani predsjedniče Skupštine, poštovane poslanice i poslanici, poštovani građani Crne Gore, predstavnici medija, poštovani kolega Konatar,

Hvala na Vašem pitanju. Trudiću se da, iako je dosta priče bilo makar zadnjih dana u medijima vezano za šverc cigareta u Crnoj Gori, iznesem nekoliko činjenica, a naravno ako bude trebalo i u nekom potpitanju - ako ostane neka nedoumica, Vi slobodno možete da nastavite konverzaciju sa mnom.

Dakle, šverc cigareta, kao jedan segment organizovanog kriminala u Crnoj Gori, prisutan je zadnjih 30 godina. Meni je žao što je imidž Crne Gore postao da je ona švercerska zemlja, prevashodno prepoznata za šverc duvanskih proizvoda. U međuvremenu su se pojavila i dva izuzetno jaka klana, nisu jedini, ali su se pojavili koji vrše šverc narkotika, ali mislim da ovo što se dešavalo oko šverca cigareta je nešto što je bacilo sjenku naročito u posljednjih 20-25 godina. Želim samo javnost da podsjetim da su se i prije crnogorskih organa organi drugih država bavili švercom cigareta, konkretno nadležni organi u Italiji. Prilikom zadnje posjete Rimu, imao sam priliku da razgovaram sa šefom Tužilaštva za antimafiju, kako oni to nazivaju, gdje je jedan tužilac zadužen samo za balkanske zemlje. Mnogo mi je drago, jer je to veliko i lično iskustvo i nova saznanja koja govore o tome što se dešavalo u prethodnom periodu na ovom prostoru, ali svakako moraće nekako da se sve potkrijepe i dokazima.

Problem je sljedeći. Politička želja za borbom protiv organizovanog kriminala, naročito protiv svih vidova mafije, a duvanska mafija vjerovatno je finansijski najsnažnija u državi, ne traži samo političku podršku. Kažem da je nova Vlada ima, nova parlamentarna većina je ima, možda je i dio opozicije ima, i javnost je ima - ali to nije dovoljno. Trenutno se ona svodi na entuzijizam određenog broja ljudi koji radi u javnoj administraciji i spremni su da se sukobe s onim što su, odgovorno tvrdim, najsloženije operacije koje Crna Gora treba da ima u ostvarivanju vladavine prava.

U januaru, čisto da budem jasan, pokrenuta je akcija protiv šverca cigareta u Crnoj Gori. To je bilo mjesec dana nakon što smo stupili na dužnost, nijesmo mogli ranije - postoje problemi, postoje i zakonska

ograničenja. Tražili smo i od partijskih službi da nas podrže. Svima sam jako zahvalan na tome. Da nije njihove podrške bilo, vjerovatno bi sve ovo išlo mnogo teže nego što se sada osjeća. Definitivno moramo konstatovati da smo jako zadovoljni zato što je Pandorina kutija konačno otvorena. Problem koji postoji sa Lukom Bar koji je main point, centralno stanište šverca cigareta u posljednjih 30 godina. I nije jedino. Kada neko kaže - nećete vi riješiti sve. Tako je, ima i ovog tranzita koji je samo prolazni, ima i drugih skrivenih skladišta, ima i sada skrivenih skladišta. Građani Crne Gore treba da znaju jednu stvar, a to je da smo mi krenuli i da nema toga do kojeg nećemo stići ako operativni podaci daju i najmanju sumnju da se negdje na teritoriji Crne Gore nešto dešava vezano za šverc. Priča da je ovo državni posao je najveće ponižavanje građana Crne Gore. Lično stojim iza teze da se na ovaj način besomučno pljačkala država pod otkriljem da se radi zbog zaštite državnog interesa.

Šta imamo, kolega Konatar? Vi ste ekonomista, možete da potvrdite, ali samo neka bude tema za razmišljanje. Dakle, američki ambasador Vilijam Montgomeri rekao je da su oni dozvolili šverc da bi tadašnja Vlada mogla da finansira svoje političke aktivnosti. Ne sumnjam da je tadašnja Vlada i svaka Vlada do 30. avgusta svoje političke aktivnosti finansirala iz šverca duvana. Međutim, što mi imamo kao rezultat. Zemlja je prezadužena, a određene osobe su ostvarile enormno bogatstvo. To je državni interes. Odgovorno tvrdim da smo najmanje jedan autoput izgubili preko šverca cigareta. Tržište cigareta u Crnoj Gori je između 35 i 40 miliona eura u zavisnosti od turističke sezone. To je ono što mi direktno gubimo zato što se prodaju cigarete bez akciznih markica i država od toga ne pravi profit. Ostalo je šverc koji ide van granica naše države. Po njihovim procjenama, 20% ukupno švercovanih cigareta na području EU zemalja i Velike Britanije prolazi kroz Crnu Goru. Ako mi želimo da budemo švercerska destinacija, ja to ne želim. Ako treba za to da se plati velika cijena da Crna Gora izađe iz takvih kandži, ja sam spreman da je platim. Ono što apelujem na sve poslanike, što molim sve poslanike, što je glavna stvar da bismo dokazali šverc cigareta jeste da u septembru ili oktobru usvojimo zakon o porijeklu imovine. Zašto? Zbog falsifikovanih papira koji su se radili u carini, u policiji i u ostalim institucijama biće teško za dokazni postupak, iako u tome ima nade i dokazi su na sigurnom, što god da se desi dokazi su trenutno na sigurnom - da nam taj zakon dodatno pomogne da bismo dokazali spregu između šverca cigareta i enormnog bogaćenja pojedinaca ili određenih /prekid/.

Vaš doprinos usvajanjem takvog zakona bio bi veliki povoljni vjetar u jedra pravde koja u Crnoj Gori treba da se ostvari. Mi ćemo nastaviti sa svojim aktivnostima. Da završim priču oko Luke Bar, oko toga da li je trebalo drugačije, da li nekoga treba hapsiti, da li treba zabraniti šverc - šverc je zabranjen zakonom. Gluposti nisu zabranjene, ali šverc je zabranjen zakonom. Mjera vezano za zabranu skladištenja u slobodnoj zoni Luke Bar isključivo samo za duvanske proizvode je mjera koja mora da se izrekne do momenta kada ljudi koji su postali dio mreže ne budu smijenjeni, ne budu odgovalali i ne budu počeli da rade na drugačiji način.

Čisto samo za kraj da kažem jednu stvar, možda kao ekskluzivnu. Ako neko misli da 25.000 boksova cigareta fizički za sat i četrdeset minuta može da se utovari u brod, onda on pokušava čitavu državu, Upravu carina, Upravu policije, ovaj parlament, ovu Vladu i ove građane da izigrava i da pravi budalom. Takvog ponašanja više biti neće. Dokazi su tu. Očekujemo da drugačije tužilaštvo, koje možda iz njima znanih razloga nije željelo da ide u dublji klinč sa organizovanim kriminalom i švercom cigareta, nadamo se da će neki drugi ljudi ipak imati hrabrosti za to. Siguran sam da će Crna Gora pronaći tu snagu i ponavljam enormne milijarde eura, koje su se nekako kroz šverc provlačile kroz našu zemlju, treba da završe u državnom budžetu kroz akcize, kroz praćenje carina. Svako ko želi da radi fer biznis, neka ga radi, to je isto proizvod kao i svi drugi bez obzira što je štetan za zdravlje i to je drugi dio priče. Ali, priča da od toga država ima korist - država nema nikakvu korist od toga. Ima samo štetu i to remeti njenom međunarodnom imidžu, a drugo onemogućava da se njeni potencijali, kao što je na primjer Luka Bar iskoriste na pravilan način kroz mnogo bolje iskorišćavanje tog resursa od kojeg trenutno mi nemamo veliku korist kao država.

Zahvaljujem i spreman sam ako bude dodatnih pitanja da odgovorim.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (23.07.21 13:20:53)

Zahvaljujemo i Vama.

Izvolite. Poslanik Konatar, pravo na komentar.

MILOŠ KONATAR (23.07.21 13:21:01)

Hvala, predsjedniče.

Poštovani građani, danas u Crnoj Gori niko više nema dilemu poslije ovih 30 godina da se šverc cigareta dešava. Dakle, niko više ne može da spori da je to realnost. Pitanje je da li se ta realnost dešava pod zaštitom i pod okriljem Vlade Crne Gore, institucija države Crne Gore ili se Vlada Crne Gore i institucije Crne Gore bore protiv šverca cigareta u Crnoj Gori. U ovih 30 godina Vlada je učestvovala indirektno ili direktno i bila zaštitnik šverca cigareta u Crnoj Gori. To ne govorim ja, ne govorimo mi, nego govore svi relevantni izvještaji i direktni učesnici i sudionici političkih dešavanja na prostoru Balkana i bivše Jugoslavije od devedesetih godina na ovamo. Vrlo mi je važno zbog, Vi ste rekli glupost nije zabranjena zakonom, saglasan sam - ni glupost, ni zloradost. Zbog zloradih komentara ljudi, članova političkih partija čak koji participiraju u parlamentarnoj većini da nova Vlada i vlast učestvuje i podržava i nastavlja sa praksom podrške švercu cigareta - ja sam postavio pitanje koje su to aktivnosti koje Vlada sprovodi i da li postoji političke volje i odlučnosti da se stane na kraj švercu cigareta u Crnoj Gori. Ovo je najveći udarac švercu cigareta u Crnoj Gori koji je Vlada Crne Gore do sada uradila. I nije 30 do 35 miliona, nego međunarodni izvještaji pokazuju da se radi minimum o 50.000.000 eura štete zbog neplaćenih akciza, poreza zbog poslova sa švercom cigareta Crne Gore.

Poštovani građani, 50.000.000 eura godišnje najmanje, to je za 20 godina milijarda eura u Crnoj Gori, milijarda eura za posljednjih 20 godina. Poštovani građani, sva ona kuknjava da će neko da ponese Crnu Goru, da će da se dinar vrati u Crnu Goru kao sredstvo plaćanja, da će nešto da se desi je bila samo da bi se spriječilo da u Crnoj Gori stane sa švercom cigareta i organizovanim kriminalnim grupama. Sva predstava koja se dešava o ugroženosti države, o vaskolikim probuđenim nacionalnim, etničkim, vjerskim tenzijama, o tome da će neko Crnu Goru da ponese itd. je bila paravan da se zaštite i spriječe ovakve akcije i da se spriječi šverc cigareta i organizovan kriminal u Crnoj Gori.

Moje pitanje dodatno ka Vama jeste:

Da li ćete vi kao Vlada pokrenuti dodatne istrage ko je radio šverc u proteklih 30 godina; ko je bio dio mreže, ko je učestvovao, ko je pružao političku zaštitu, ko je od političara bio involviran; koji su službenici Carine, Policije, Poreske uprave itd. učestvovali u tome? Dakle, da bismo krenuli naprijed, da bismo zatvorili naš evropski put, da bi Crna Gora postala dio Evropske unije, da bismo mi bili naredna članica Evropske unije ja kažem već 2025. godine - mi moramo da isporučimo rezultate, moramo da isporučimo reforme i moramo da se jasno i snažno izborimo sa korupcijom i organizovanim kriminalom. Da bismo to uspjeli, moramo da vidimo ko je kršio zakon, ko je pružao političku zaštitu, a ko je bio izvođač na terenu. Hvala.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (23.07.21 13:25:20)

Zahvaljujemo poslaniku Konataru.

S obzirom da se radi o dopunskom pitanju, potpredsjednik Vlade ima pravo odgovora. Izvolite.

DRITAN ABAZOVIĆ (23.07.21 13:25:28)

Vrlo kratko.

Dakle, naravno, ali opet ponavljam da ljudi možda imaju neka nerealna očekivanja. Mi možemo da pružimo političku podršku, možemo da targetujemo nešto što je naš prioritet. Ja smatram da je kabinet potpredsjednika Vlade targetovao sve prioritete o kojima je pričao i ranije, za koje smatram da su najvažniji u državi. Potpuno se sa Vama slažem da je fokus građana često na pogrešnim stvarima. Šta da radimo? To je to. Vratite im 250.000.000 eura imovine, ljudi se raspravljaju oko direktorica škola. To je to, šverc cigareta. Vi ste rekli ključnu stvar, ljudi samo treba da razumiju. Zašto se podižu nacionalne tenzije? Pa da ne bi došlo do promjene u tom tužilaštvu. To je to, to je zakon koji je najviše "zabolio" prethodnu vlast. Bez jakog tužilaštva, mi ne možemo da otkrivamo ko su bili saučesnici, koja je bila mreža. Ali jednu stvar možemo da kažemo, politički i kako god - zaštitnici su bili svi ljudi koji su predstavljali vlast u prethodnom periodu. To je to. Kako? Jednostavno. Prvo - teoretski da su bili dio mreže, a zaista smatram da su bili, da su dijelili novac koji je stvarao prihod neregularni, nelegalni novac, koji je stvaran kao prihod od šverca cigareta i drugo - da se to dešavalo, a da oni o tome nisu imali saznanja. Ako je ovo drugo, onda su totalno nesposobni. Ja lično u to ne vjerujem, jer je to nemoguće. A zakoni su napravljeni tako da se Uprava policije ne može miješati u carinske poslove. Pa imate situaciju da kada hoće da uđu /prekid/, vi imate te pretpostavke i blokade da se čeka tužilac. A tužilac koliko se čeka, on neće da da nikakav nalog za to.

Možete li Vi, gospodine Konatar, da povjerujete jednu stvar? Da ljudi ne znaju da li radi ili ne radi fabrika cigareta u Mojkovcu? Možete li Vi da vjerujete da su novinari stajali po 24 sata ispred da nisu mogli da uđu da vide da li radi fabrika duvana, ili ne radi fabrika duvana u Mojkovcu? Neko onda hoće da priča - odnijeće nego negdje Crnu Goru. Ne, ti ljudi koji to pričaju oni su htjeli da odnesu Crnu Goru i neće je odnijeti, nego će se Crna Gora vratiti građanima. I njeni resursi, svi prirodni, sve što nam je bog dao, što je

nešto najljepše što postoji će se vratiti u funkciju građana. To je to. Taj koji je mislio da ukrade Crnu Goru, koji je potkradao svih ovih godina i htio je na taj način da je totalno obezvrijedi, više neće moći zato što je sad game over. To sigurno postoji i sad i ja se ne stidim to da kažem - sigurno i sad postoje blokade da ne mogu da ljudi uđu iz administracije, da imaju i dalje od menadžmenta i ljudi blokade da im se ne dozvoljava pristup. Međutim, kako vrijeme odmiče, sa tim će se završiti. To je to. Mislim da svi treba da damo impuls, a, ponavljam, možda sam dosadan ali je jako važno, da bi istraga imala potpuni smisao - treba nam Zakon o porijeklu imovine. Tako će dokazni postupak ići na mnogo lakši način negoli sa postojećim zakonima, koji takođe mogu da se upotrijebe ali bi sa tim zakonom definitivno situacija bila znatno olakšana. Zahvaljujem.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (23.07.21 13:28:59)

Zahvaljujemo i Vama.

Ovim smo završili odgovor na prvo poslaničko pitanje potpredsjedniku Vlade. Sada prelazimo na drugo koje će postaviti poslanik Dragutin Papović.

Izvolite proceduralno.

Poslanik Nimanbegu.

GENCI NIMANBEGU (23.07.21 13:29:17)

/Govor na albanskom/

Predsjedniče Bečiću,

Neću se baviti time zašto danas nemamo ministre kao na prošlom Premijerskom satu, imali smo preko 12 apostola, 24 je bilo tu članova Vlade na prošlom Premijerskom satu. Nadam se da nisu svi otišli u Tokio, konkretno ću oko današnjeg rada, oko pitanja koja će se postavljati ministru poljoprivrede Stijoviću, a upravo sada bi trebalo da počne njegovo konsultativno saslušanje koje smo inicirali na Odboru za turizam. Ako nastavimo po ovakvom redoslijedu ili na Odboru ili na plenarnom zasijedanju, neće biti 40-ak minuta mogućnosti da se radi sa ministrom Stijovićem. Stoga da vidimo na koji način ćemo raditi.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (23.07.21 13:30:18)

Zahvaljujem poslaniku Nimanbeguu.

Naravno, ministri imaju pravo da kada oni smatraju za shodnim prisustvuju Premijerskom satu, kao što su prisustvovali prošlom premijerskom satu. Da li će to biti ovog dana kada bude Premijerski sat - to je njihovo pravo. Ostavio bih to njima kao mogućnost i ne bih se time bavio, niti smatram da treba u ovom trenutku time da se bavimo.

Što se tiče ovog drugog dijela Vaše intervencije, pratićemo, naravno, današnji rad i odbora i plenuma. Ja, kao predsjedavajući, iako zbog specifičnih političkih okolnosti jedini predsjedavam i predsjedavaću cjelokupnom ovom sjednicom, sam tu. Predsjedavaću i danas dok ne završimo sve ono što smo planirali da završimo. Predsjedavaću i narednih pet radnih dana, tako da iz tog ugla, uvijek uvažavajući potrebu pojedinog poslanika ili ministra, izlazili smo, izlazićemo u susret.

Sada nastavljamo sa odgovorima na pitanja potpredsjednika Abazovića. Nakon toga očekujemo da će nam se pridružiti ministar Sekulović, jer sjednica Odbora za bezbjednost ulazi, čini mi se, u posljednju fazu za danas. Nakon toga ćemo pratiti kako teče sjednica Odbora za turizam, prostorno planiranje i ekologiju. Dogovaraćemo se, ali intencija je danas završimo sve ono što je planirano. Ja sam maksimalno posvećen današnjem radu ovog plenarnog zasijedanja, a ministar Stijović ima službenu posjetu sljedeće nedjelje, čini mi se, Rimu. Tako da je i on spreman i pored sjednice Odbora da se maksimalno posveti sjednici Odbora i plenuma danas, pa koliko god da bude trebalo.

Poslaniče Papoviću, izvinite i izvolite.

Izvolite.

GENCI NIMANBEGU (23.07.21 13:32:09)

Predsjedniče, samo onda da Vam pomognem u vođenju, možda biste onda trebali na ovaj način raditi - da poslije potpredsjednika Abazovića odmah krene Stijović i otprilike u 15h sjednica Odbora za turizam sa saslušanjem da krene. Onda bi ministar Stijović odgovorio na tih pet pitanja koje ima.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (23.07.21 13:32:35)

Ne bih rekao da je pet pitanja, nego da je devet pitanja ministru Stijoviću.

GENCI NIMANBEGU (23.07.21 13:32:40)

Pet pitanja bi bilo dok ne dođe na red ministar Stijović i to bi bilo samo sat vremena. Ovako ćete dati više vremena, a poslije kad da krene Odbor za turizam da onda mi raspravljamo do kasno.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (23.07.21 13:32:52)

Vi napravite konsultaciju sa predsjednikom Odbora dok traje sjednica i sa ministrom Stijovićem. Ja sam potpuno saglasan sa svime što dogovorite. Ja ću ovdje biti koliko god bude trebalo danas.

GENCI NIMANBEGU (23.07.21 13:33:02)

U redu. Hvala na mogućnosti.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (23.07.21 13:33:03)

Hvala Vama.
Izvolite, poslaniče Papoviću.

DRAGUTIN PAPOVIĆ (23.07.21 13:33:07)

Hvala Vam.

Uvažene dame i gospodo,

Moje pitanje se tiče trenutne ideje ostvarivanja srpskog sveta, koja predstavlja realnu opasnost za Crnu Goru.

Naime, srpski svet je naziv za staru velikosrpsku ideju. Korijeni ove ideje su u Načertaniju, programu spoljne i nacionalne politike Srbije koju je napisao srpski ministar Ilija Garašanin 1844. godine. Ideja se kasnije nadograđivala, pa je recimo advokat Stevan Moljević 1941. godine napisao program Homogena Srbija, čiji su ciljevi, između ostalog, bili stvoriti veliku Srbiju, etnički čistu, granicama Srbije, Crne Gore, Bosne i Hercegovine, Srema, Banata i Bačke. Potom je Srpska akademija nauka i umjetnosti 1986. godine objavila memorandum koji je u osnovi ostvarivanja ove velikosrpske ideje i ono recimo što je bila homogena Srbija za četnički pokret, to je bio memorandum SANU-a za režim Slobodana Miloševića. Rezultat ove politike i ideologije je poznat - ogromna stradanja, ogromne žrtve togom 90-ih godina.

No, ni ovo nije obeshrabilo pristalice stvaranja velike Srbije, pa je ta ideja postala glavni državni program režima Aleksandra Vučića, što je sa jedne strane očekivano, s obzirom na njegovu političku prošlost. Tako Srbiji i regionu opet prijete politika koja je nanijela ogromna stradanja gotovo svim državama i narodima na prostoru bivše Jugoslavije, a ni jedan strani zavojevač nije nanio toliko zla ni samoj Srbiji i srpskom narodu koliko ova politika. Ta politika se zove srpski svet i o tome je prije nekoliko dana govorio Aleksandar Vulin, ministar Vojske Srbije i glavni trbuhozborac Aleksandra Vučića. On je izjavio: "Zadatak ove generacije političara jeste stvaranje srpskog sveta, da objedini Srbe gdje god oni budu živjeli. A da bi srpski svet nastao, Srbija mora da bude ekonomski uspješna, dobro vođena i da ima vojsku koja je u stanju da sačuva i nju i Srbe gdje god živjeli." Potom je Vulin pojasnio da srpski svets vidi kao jedan politički i državni prostor. On je izjavio da ne zna koliko će vremena za ujedinjenje svih Srba u jednu državu trajati, a da je preduslov za to kreiranje jedinstva u političkom smislu. Potom je ovu ideju podržao član predsjedništva Bosne i Hercegovine Milorad Dodik, a iz Crne Gore podržao je jedan od lidera Demokratskog fronta Andrija Mandić. On je poručio da se u Crnoj Gori već radi na stvaranju ove ideje, odnosno na osvarenju ove ideje. Kako bi trebalo da u jednom periodu izgleda realizacija srpskog sveta u Crnoj Gori objasnio je srpski historičar Aleksandar Raković, koji je Crnogorcima poručio - Dakle, u jednom momentu njih 100.000 ostaće protiv nas sedam i po miliona. Onda će biti prilike da sa njima razgovaramo kako im dolikuje.

Glavni realizatori ideje srpskog sveta u Crnoj gori su: Demokratski front, Demokrate i Srpska pravoslavna crkva. To nije iznenađenje s obzirom na to da ovi subjekti od početka zagovaraju velikosrpsku ideologiju i bore se za njeno stvaranje. Litije koje je Srpska pravoslavna crkva organizovala bile su politički pokret čiji je cilj bio da Crnu Goru uvuče u srpski svet. Tada je srpski svet Crnu Goru napao iz četiri kolone - državna vlast Srbije, Demokrate, Demokratski front i Srpska pravoslavna crkva. To im ne bi bilo dovoljno da osvoje vlast, da srpski svet u Crnoj Gori nije angažovao, kao trojanskog konja, URU, odnosno Ujedinjenju reformsku akciju. Od 30. avgusta 2020. godine, URA je presudni gejm čendžer i osvježivač srpskog sveta u Crnoj Gori. Za formiranje kleričetničke Vlade Zdravka Krivokapića - glavnu odgovornost ima URA. Za predaju crnogorske sakralne imovine Srpskoj pravoslavnoj crkvi - glavnu odgovornost ima URA. Za antidržavnu politiku prema dijaspori - glavnu odgovornost ima URA. Za narušavanje međuvjerskog i međunacionalnog sklada - glavnu odgovornost ima URA. Bez URE ne bi bilo moguće da u Crnoj Gori ministri budu Vladimir Leposavić i Vesna Bratić. Bez URE ne bi bilo moguće da u obrazovanju, kulturi, zdravstvu, diplomatiji, vojnom i bezbjednosnom sektoru glavne funkcije po širini i dubini dobiju ljudi koji su otvoreni neprijatelji crnogorske državnosti, nezavisnosti i nacionalnosti.

URA je tvorac kataklizmičnog apsurdna, u kome državom Crnom Gorom rukovode njeni najveći neprijatelji. Zahvaljujući URI, borci srpskog sveta danas sa najodgovornijih mjesta u državnoj upravi razaraju crnogorsku državu, razaraju crnogorsku višenacionalno i viševjersko društvo, razaraju antifašističke vrijednosti, razaraju sadašnjost i budućnost ove države. URA je izvođačima srpskog sveta servirala i glavne ekonomske resurse Crne Gore. /Prekid/ ni procrnogorski, ni proevropski, ni ekološki pokret. URA je trojanski konj srpskog sveta u Crnoj Gori.

Upozoravam građane da je srpski svet realna politička opasnost i da njegovo stvaranje nije moguće bez serije novih ratova. Zato predsjedniku URE i potpredsjedniku najgore Vlade u istoriji Crne Gore postavljam pitanje zašto je u koaliciji sa političkim partijama čiji je cilj stvaranje srpskog sveta. Hvala.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (23.07.21 13:38:26)

Zahvaljujem poslaniku Papoviću i molba da se držimo na ovoj sjednici reda, da vodimo polemiku na nivou onoga ko postavlja pitanje ministru ili člana Vlade; da ne uključujemo druge partije, poslanike i političke subjekte. Jer, to onda može da nas povede u jednu drugu krajnost, a ovdje je bilo i negativnih konotacija na račun drugih političkih partija i subjekata a ne samo partije koju predstavlja potpredsjednik Vlade. Onda bismo mogli svi mi, mogao bih ja da izađem malo iz okvira za ovom govornicom pa da kažem da se neko drugi a ne ja privatno družio na beogradskim utakmicama, sportskim dvoranama i splavovima sa predsjednikom Srbije, pa da je možda tada nastala ideja o tom srpskom svetu. Ali, ne želim time da se bavim, ne želim da izlazim iz okvira onoga za šta sam nadležan. Zato molim i druge da se držimo toga.

Izvolite. Proceduralno.

DRAGUTIN PAPOVIĆ (23.07.21 13:39:27)

Nigdje nije propisano da se u postavljanju i obrazloženju poslaničkog pitanja ne smije osvrnuti na politički rad svih političkih subjekata u ovom Parlamentu i to rade i poslanici iz parlamentarne većine. Nikakav problem u tome, to su politički stavovi, bitno je da nije ništa uvredljivo, što bi bilo onda kršenje Poslovnika. Prema tome, nema potrebe da se iko sa strane uključuje u pitanje koje postavlja konkretan poslanik, u ovom slučaju ja. Sasvim jasno, precizno i nema potrebe za dodatnim komentarom.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (23.07.21 13:40:01)

Zahvaljujem.

Potrebe naravno da ima, jer ima i druga poslovnička mogućnost. Ako se uvredljivom ili negativnom kvalifikacijom odnesete, a ja smatram, i kao predsjednik Demokratske Crne Gore, da ste se odnijeli, da bih onda imao pravo da dam repliku. Ako bismo krenuli tako, ova sjednica ne bi imala ni kraja ni početka. Ja sam samo želio da Vam jednom korektnom sugestijom skrenem pažnju. Ako bismo svi išli na taj način, onda bi, počev od mene pa do svih drugih poslanika, ovo dobilo nešto obrise nečega što svakako ne treba da dobije jedna posebna sjednica. Ovo je samo kolegijalno bilo za početak da bismo se držali toga.

/Prekid/

IVAN MITROVIĆ (23.07.21 13:40:56)

...postavlja poslaničko pitanje da ne koristi političke izraze, da kažem, ovog tipa u odnosu druge političke subjekte. Mi samo slušali tokom premijerskog sata ovdje bezbroj puta, pa evo i tokom prvog poslaničkog pitanja, nazivanje poslanika Demokratske partije socijalista članovima organizovane kriminalne grupe. Praktično da nijesmo imali ni jedno izlaganje iz parlamentarne većine, ni jedno postavljanje političkog pitanja da neko od poslanika nije nas nazvao članovima organizovane kriminalne grupe. Možda to Vama ne izgleda grubo, predsjedniče, i možda to Vama ne izgleda kao uvreda, ali nama to izgleda kao uvreda. Nijesmo reagovali prethodnih puta, jer nijeste ni Vi reagovali. Jesmo par puta proceduralno kroz molbu da se smanji ta intencija potpuno neutemeljene i neargumentovane krivice upućene ka članovima Poslaničkog kluba Demokratske partije socijalista.

Tako da primjedba Vama, zaista nijeste principijelni kada je ova stvar u pitanju. Bez ikakve zamjerke, u političkom smislu Vam govorim, nijeste principijelni zato što je ovo prvi put da na ovaj način upozoravate nekog poslanika u ovom Parlamentu. Hvala.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (23.07.21 13:42:17)

Zahvaljujem poslaniku Mitroviću. Moguće da Vi mislite da je prvi put, jer nijeste bili u Skupštini. Bili ste u bojkotu, vjerovatno da nijeste pratili sjednice Skupštine i zato razumijevanje iz te pozicije. Više puta je bilo i mogućnosti poslanicima pozicije i opozicije da dobiju repliku kada je, kako su oni tvrdili a ja im onda dozvoljavao, negativno kvalifikovana njihova politička partija ili oni lično. Čak i kada nijeste bojkotovali Parlament u jednom kratkom vremenskom periodu, kada ste učestvovali u radu Parlamenta, više puta sam i vama dozvolio kada su zaista te uvrede i negativne kvalifikacije bile do onog nivoa koji Poslovnik prepoznaje kao mogućnost prava na repliku. Sada sam samo korektno, jer posebna sjednica nosi jednu specifičnost i zabranjeno je i po Poslovniku da se može govoriti povodom postavljanja pitanja, odgovora i komentara na poslaničko pitanje od strane drugih poslanika da ne bi, kako je znalo da bude u nekim ranijim slučajevima, otišla ova sjednica u pogrešnom smjeru - na početku da jasno utvrdimo neka pravila i princip. Jer, to će prouzrokovati, kao što sam sada imao već sugestiju i zaustavio sam je. Htio sam kao predsjedavajući negdje da odgovorim, da ukažem, a da ne dozvolim da idemo u tom smjeru, jer ako uđemo u sve ono što je mogućnost replika, tumačenja, onda će to dugo trajati. Mislim da nije potrebno, a bilo je i do sada mogućnosti u ovom Parlamentu da se odgovori na sve ono što je potrebno.

Vjerujem da smo se razjasnili.

Sada dajem mogućnost potpredsjedniku Vlade da odgovori na pitanje.

Izvolite.

DRITAN ABAZOVIĆ (23.07.21 13:43:51)

Poštovani predsjedniče, poštovani kolega Papoviću,

Kad god razmišljam zbog čega ste izgubili vlast i možda dođem do nekih zaključaka koji možda imaju nekog smisla, Vi me Vašom pričom samo ubijedite zašto ste sami krivi za situaciju u koju ste došli. Pročitajte, svaki put kad budete ljuti, kad budete mislili da se nešto dešava sa Crnom Gorom, još jednom to Vaše obrazloženje i onda ćete shvatiti zašto ste u situaciji u kojoj jeste. A Vi ste mlad čovjek. Ja ne mogu da razumijem zbog čega, znam da ste istoričar, poznajem Vas iz jednog drugog vremena kada ste se bavili filantropijom, bavite se prošlošću, bavite se krvlju, bavite se stvarima koje treba nekako da prevaziđemo svi zajedno. Vi slobodno, meni ne smetaju ni te uvrede na račun partije. Ja, vjerujte, to doživljavam, shvatio sam, u početku mi je možda i smetalo, jer sam mislio da to ima neku dozu ozbiljnosti. To što Vi pričate je stvarno... Ne znam, Vi nastavite, to je Vaše elementarno pravo. Ja ga poštujem kao takvo, ali ja ne znam u kojem svijetu Vi živite. O čemu vi pričate na partijskim sastancima? Što vi radite? Ne mogu zaista da razumijem. Vi pričate o srpskom svijetu. Ako je neko stvarao taj srpski svijet, vi ste ga stvarali. Vi ste bili aktivni učesnik, vaša partija, ne vi lično, vaša partija je aktivni učesnik ratova devedesetih. Vi ste prvobitnu akumulaciju stvorili iz ratnog profiterstva. Ljudi koji vas predstavljaju iz ratnog profiterstva. /Prekid/ krali ste televizore, krave i napadali ljude po regiji i sad ste došli da pričate o tome. Kad ste vi došli na vlast, bilo je 90% Crnogoraca. O čemu Vi pričate? Ja stvarno ne znam. Ne bih da obezvrijedim pitanje, predsjedniče, zaista ne bih, ali ja ne razumijem. Srpski svijet, meni spočitavate za taj srpski svijet. Ja sam za evropski svijet i za evropsku Crnu Goru. Možda Vama smeta zato što se ja nacionalno ne izjašnjavam kao Vi, pa zbog toga imate neku potrebu stalno me personalno napadate, ali ja ne mogu tu da Vam pomognem. Ja

sam za evropski svijet i ja mislim da samo evropska Crna Gora je Crna Gora koja je održiva, koja je progresivna, koja je napredna. Za sve ostalo može u nekom trenutku da se misli da je dobar koncept, ali na duge staze ne može da bude dobar koncept. Ljudi koje Vi pominjete, koji upućuju neke vatrene strelice prema Crnoj Gori su vaši partneri. Ja moram sa pozicije potpredsjednika Vlade da poštujem sve legitimne vlade iako sa nekima ne dijelim političke stavove. Ali, moram da ih poštujem. Nijesam za stigmatizaciju ljudi. Vi biste željeli da u Crnoj Gori niko ko je Srbin ne može da radi niti da djeluje. Ja zato nijesam da se odmah razumijemo. Nikakve podjele među ljudima ne stvaram, 30 godina nijeste stvorili državu, a imali ste poluge.

Dakle, URA ima malu podršku na zadnjim izborima. Nije imala veliku podršku, ali je platforma koju je iznijela, politička platforma superiorna. Što se desilo sa državnim interesima Crne Gore? Koji je to državni interes narušen? Koja je tačka sporazuma narušena? To trebate da pričate ako ćete da vas neko shvati za ozbiljno. Koja? Pričali ste da će nestati Crna Gora - nije nestala. Pričali ste da će Crna Gora izaći iz NATO-a - nije nego imaju odlične relacije. Pričali ste da će se odreći evropskog puta - nije se odrekla. Da će poništiti priznanje nekih država iz regiona - nije se desilo. Što je vaša priča? Koja je vaša priča? Što se desilo? Je li neko ponio nešto? Hoćete li vi da mi imamo zakone koji su diskriminatorni prema nekome? Nije moguće. Koje je to kulturno nacionalno dobro ponijeto u Čačak? Što se desilo? Možemo da pričamo argumentovano. Ovo je samo podstrek nacionalne i vjerske mržnje i atomizacija našeg društva u kojem mi kao Crna Gora možemo samo da izgubimo, a vi tome pomažete. Potpaljivanje vatre i atomizacija društva samo šteti Crnoj Gori, jer je ona najmanja. Njoj najviše odgovara regionalna stabilnost, njoj najviše odgovara da regionalno ima relacije korektne sa svima. Najviše joj odgovara jer je najdalje odmakla u evropskom putu, da se taj narativ uključi u dnevno-politički diskurs. To nama najviše odgovara. Nama je pozicija takva kakva jeste. Mi možemo sad da se dičimo da nas je 20 miliona ili 100 miliona, ali nas nije - nego nas je 625 hiljada. I vi atomizacijom želite stvarno da doprinesete srpskom svetu. Stalnom atomizacijom, izazivanjem neprijatelja, stvaranjem neprijatelja i đe ga nema, sa naše strane politički ga nema, ali u programskom smislu. Vi samo podstičete takvu stvar. Morate da imate odgovornost za stvari koje će se dešavati u narednom periodu.

Ja imam odgovor zašto vi to radite. Zato što je to jedini element politike koji vi možete da plasirate i kojim možete da kontaminirate šire narodne mase. Vi nemate drugu platformu. O čemu ćete vi da pričate? O korupciji. Vas naziva neko organizovanom kriminalnom grupom? Ne naziva Vas lično, ali vi imate poslanike, žao mi je što im se ne skida imunitet, koji treba da budu uhapšeni. Što treba sad da se neko diči - treba ne treba. Petar Ivanović treba da bude uhapšen. I ja to kažem kao potpredsjednik Vlade i kao građanin. Treba da bude uhapšen istog momenta kad mu se skine imunitet ako ima institucija. Ako nema, nema veze, neka on šeta. Neka dijeli kredite, neka ga čuvaju badigardi privatni ili neprivatni. Neka vam vodi kampanju u Herceg Novom. Taj čovjek treba da ode u zatvor istog momenta kad mu skinete imunitet. Čim izađe iz ove zgrade treba da bude uhapšen. To je to. Vi možete da se ljutite. Ako vi mislite da vam je to budućnost, samo naprijed. To što ćete vi da kažete - URA je ovakva, ili Demokrate, ili DF, ili Srpska pravoslavna crkva, ili Islamska zajednica - nisam siguran da će pomoći budućnosti vaše partije.

Moj je poziv vrlo korektan - da maknemo fokus sa prošlosti, da se fokusiramo na razvoj naše zemlje đe treba da budu časni ljudi; sigurno ima ljudi grešnih sa svih strana, itd. sigurno ima politika koje su katastrofalne sa kojima se ni ja ne slažem i da u godinama koje su pred nama, biće još izbora, biće još političke borbe itd, stvaramo uslove da kvalitetni ljudi, poštteni ljudi, znaveni, časni, ali koji imaju evropski duh, nekako dođu do izražaja i zajednički pomognemo Crnoj Gori da iskorači (bez obzira na naše lične pozicije i uloge koje ćemo imati u narednom periodu). Zahvaljujem.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (23.07.21 13:51:26)

Zahvaljujem i Vama, potpredsjedniče Vlade.
Pravo komentara poslanik Dragutin Papović. Izvolite.
Procedura, poslanik Živković. Izvolite.

DANIJEL ŽIVKOVIĆ (23.07.21 13:51:38)

Zahvaljujem, predsjedniče Parlamenta.

Ovo je proceduralna reakcija zbog ovog nastupa potpredsjednika Abazovića. Pomenuo je kolegu iz Kluba Petra Ivanovića. Mislim da nije korektno obraćati se na taj način. Složićemo se svi da ti prijeki sudovi ne postoje niđe i da se ne može po principu prijekih sudova suditi ljudima ne poštujući se prezunkcija nevinosti. Dakle, posebno Vi koji dolazite sa čelne pozicije izvršne vlasti kao potpredsjednik da na taj način sugerišete državnim organima šta bi ti državni organi trebalo da rade.

Prvo, ni u prethodnom periodu nisam imao prilike od Vas da čujem konstataciju da se poštuje prezunkcija nevinosti nego idete lično na čovjeka i kažete da bi taj neko trebalo da završi u zatvor. Dakle, mogao bih i ja na taj način da nastupim i prema Vama i prema bilo kom drugom na osnovu nekih poluinformacija ili poluistina, ili možda čak istina i činjenica koje još uvijek nismo saopštili javnosti, ali smatram da to treba da bude predmet rada nadležnih državnih organa.

Kao što znate, a trebalo bi da ste informisani, imali smo Administrativni odbor na kojem su poslanici DPS principijelno glasali za skidanje imuniteta svim poslanicima. A da Vas podsjetim takođe i iz Vašeg kluba se nalaze poslanici u tom Administrativnom odboru koji nisu glasali za skidanje imuniteta kolegama iz vladajuće većine, pa biste trebalo njih da upozorite a ne nas na način ophođenja prema onome što je nečija lična odgovornost. U ovoj situaciji, kao što znate, mi smo principijelno glasali zbog toga što znamo da nemamo nikakvu dilemu oko toga da li treba dokazivati krivicu u nadležnom državnom postupku. Državni organi su tražili skidanje imuniteta, principijelno smo glasali i prema tome Vi ste trebali da uputite vaše kolege iz vašeg poslaničkog kluba kako bi trebalo da glasaju na Administrativnom odboru da ne štite svoje kolege od eventualne krivične odgovornosti pred nadležnim državnim organima.

Vrijeme prijekih sudova je odavno prošlo, kolega Abazoviću, i Vama toplo preporučujem kao takođe mladom političaru da izbjegavate takvu vrstu kvalifikacija.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (23.07.21 13:53:42)

Bio sam fleksibilniji malo da biste se razjasnili.
Poslanik Papović, pravo komentara. Izvolite.

DRAGUTIN PAPOVIĆ (23.07.21 13:53:52)

Kao i uvijek, u odgovorima potpredsjednika Abazovića, puno teatralnosti, puno neobičnog nastupa, a najmanje činjenica i što je najgore, pokušavate da izokrenete ono što sam ja rekao.

Gospodine Abazoviću, ja se ne bavim ovdje prošlošću ili ideologijama iz prošlosti zato što su one samo stvar prošlosti. Ovo je živa ideologija i to ideologija vlasti susjedne države koja u vašim koalicionim partnerima ima izvođača ove ideologije. Gospodin Andrija Mandić je rekao da aktivno rade na stvaranju srpskog sveta u Crnoj Gori. Njegova koalicija čini bar dvije trećine skupštinske većine i Vlade. A Vi, kao potpredsjednik Vlade, uz to još dr političkih nauka, kažete - Znete to nije važno. Nije to važno za Crnu Goru, za našu državu, za naše društvo, za naše građane. Ili ste neznaveni ili ste neodgovorni, a ja mislim da je kombinacija oboje. Dakle, to je realna opasnost, gospodine Abazoviću.

Pogledajte šta radi ministarka prosvjete, kulture, nauke i sporta u vašoj vladi. Kad kaže sa te pozicije da su Crnogorci dio etničkog inžinjerina pa dobije protest, a onda iz URE kažu - aha, znate ovo su crnogorski fašisti. Zatim, gospodine Abazoviću, niko ovdje ne dijeli građane po nacionalnosti. To da li će neko da bude Srbin, Crnogorac, Albanac, ili neće biti ništa od toga, njegova je stvar. Mi ovdje govorimo o pogrešnim ideologijama. Četnička ideologija je pogrešna u svim njenim oblicima, tako i u savremenom obliku. Ona postoji. Neće niko ponijeti naše sakralno nasljeđe u Čačak. Neće, ali ste zahvaljujući vašim glasovima vi dozvolili da pravni subjekti Srpske pravoslavne crkve u Crnoj Gori mogu da postanu vlasnici tog nasljeđa. Razumijete li? A Vi jednim teatralnim nastupom želite da banalizujete to. Niko vama ne spori da se vi borite protiv organizovanog kriminala i korupcije, da stvorite pravnu državu. Ali, vaši koalicioni partneri sa kojima vi to hoćete da ostvarite se bore da nema ove države. Zašto morate sa njima? Ko vam brani da nađete druge političke načine i opcije da to uradite? Niko, naravno. To je vaš izbor i zato sam vas pitao zašto to radite. Valjda je cilj da unaprijedimo državu.

Još nešto, da nije bilo DPS-a, Crna Gora ne bi bila nezavisna, a pitanje koliko bi bila i država. Da nije bilo DPS-a, Crna Gora ne bi bila član NATO-a.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (23.07.21 13:56:57)

Samo izvinite. Postavljate li dopunsko pitanje?
Onda morate odmah završiti jer je isteklo tri minuta.

DRAGUTIN PAPOVIĆ (23.07.21 13:57:09)

Dobro, evo ubrzo ću završiti.

Ne, ne, nije dopunsko pitanje.

Dakle, da nije bilo DPS-a, Crna Gora ne bi otvorila sva pregovaračka poglavlja sa Evropskom unijom. Totalitarni režimi i režimi o kojima vi govorite, apsolutno kriminogeni, korumpirani, znate šta? Ne pristupaju Evropskoj uniji, ne pristupaju NATO jer ih NATO ne prima. Ja nijesam čuo da je NATO primio neku totalitarnu državu. Nijesam. I za divno čudo, za 30 godina kako ste svi vi preživjeli u tom totalitarizmu sa bogatim karijerama. Ili to nije bio totalitarizam, ili ste vi učestvovali u njemu. Hvala vam.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (23.07.21 13:57:56)

Hvala i Vama.

Nemate pravo odgovora. /Upadica/ Ja sam morao nakon tri minuta da pojasnim sa poslanikom Papovićem.

Možete proceduralno 15 sekundi.

DRITAN ABAZOVIĆ (23.07.21 13:58:16)

Neću zloupotrijebiti, ali imam porebu da odgovorim i kolegi Danijelu ne radi nečega negativnog, nego on je rekao da li je ovaj prekid... Ja sam rekao to kao svoj politički stav, stojim iza toga. Naravno, isto tako ste vi iznijeli neke kvalifikacije, ne vi lično, ali vaša partija često i na račun moj, i na račun moje partije, što bi možda trebao da vrednuje neki sud - da li je neko izdajnik ili nije izdajnik, itd. Ali ja sam to rekao kao politički stav, a vidjećemo, ja sam siguran u svoj stav, šta će biti u kontekstu toga.

Samo još jedna stvar vezano za jedan vrlo kratak odgovor šta radimo samo oko srpskog sveta, ne šta radimo u koaliciji. Dakle, dok je URA u Vladi, možete potpuno da budete spokojni što se Crne Gore tiče. Potpuno spokojni. To što će da priča Andrija Mandić, ili što će da priča Vulin, ili što će da priča neko iz DPS-a - za nekoga je možda relevantno, za nekoga nije. Neka to sami građani procijene.

Što se tiče strateškog magistralnog pravca, dok smo ovdje, budite potpuno spokojni što se tiče nacionalnih interesa i pravca države Crne Gore. Zahvaljujem.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (23.07.21 13:59:34)

Zahvaljujem.

Poslaniče Škrelja, Vaše je pravo da postavite poslaničko pitanje. Izvolite.

Proceduralno, poslanik Papović.

Poslaniče Papoviću, dozvolio sam korektno poslaniku Živkoviću iako kada bih sada tumačio Poslovnik, nisam imao pravo da mu dozvolim dva minuta da odgovara na političke kvalifikacije.

Molim Vas, izvolite ako ima neka povreda procedure.

Izvolite, poslaniče Škrelja.

LUIĐ LJUBO ŠKRELJA (23.07.21 14:00:14)

Hvala, gospodine predsjedniče Skupštine.

Uvažene kolegice i kolege poslanici, poštovani građani i građanke Crne Gore, uvaženi posjetici i uživaoci crnogorskih ljepota na crnogorskom primorju, koji koristite zajedno sa porodicama godišnji odmor,

Uvaženi potpredsjedniče Skupštine, možda i slutim da ćete biti predsjednik Vlade ne Skupštine,

Uvaženi predsjedniče Skupštine, da Vas zamolim da upozoravate bilo kojeg funkcionera koji dolazi u ovaj dom, da ne prijete poslanicima zatvorom, kaznama itd, jer ovo su nesnosne vrućine, velike su temperature, preležali smo i koronu pa možemo da dobijemo i stres pa neko može infarkt. Jedan od takvih sam i ja pošto se i ja nalazim na nekom od tih čuvenih spiskova potpredsjednika Abazovića. Živo me interesuje dokle se stiglo i koji je procenat realizacije tog spiska, jer iskreno da vam kažem teško spavam. Čim se probudim, vidim ruku pravde iznad glave i ne znam što će da bude sa tom rukom, hoće li me odnijet i baciti neđe tamo da se nikad ne vratim ili ne. Tako da bih vas zamolio da što prije to realizujete do kraja.

Koristim pravo iz Poslovnika da, shodno instituciji poslaničkog pitanja, i ja postavim poslaničko pitanje, mada iz dosadašnje prakse teško da možemo dobiti i teško da naša pitanja služe svrsi dobijanja odgovora za konkretnu stvar, nego je to sredstvo za politizaciju ili za reklamaciju svega onoga što radi neko ili što bi trebalo da radi, naravno uz viku i glamu što smo naučili i da radimo.

Moje poslaničko pitanje potpredsjedniku Abazoviću glasi:

Šta ste preduzeli povodom političke korupcije u mjestu Javljen u Nikšiću tokom ovogodišnjih lokalnih izbora u tom gradu?

Sigurno ćete se čuditi što ja ovo Vas pitam, ali kao osvjedočeni borac za korupciju ili antikorupciju, kako god hoćete, "selektivnu", interesuje me ili možda čekate novo tužilaštvo na jesen, kao što ste rekli. Jer, ako neko treba da bude procesuiran po tom pitanju, sad i ja Vama malo da prijetim, onda ste to Vi, jer Vi ste taj koji ste od nula 14. marta dobili, odnosno kupili 28 glasova 04. aprila. Čast u opštini Nikšić su sačuvali birači, odnosno glasači DPS-a i jedan iz Fronta, a najbolje je prošao onaj čiji je glasački listić bio nevažeći.

Ja sam dobio odgovor i to ću prepustiti Vama da pročitate šta ste mi odgovorili. Ali, čudno mi je kako o svemu znate kad ko prolazi ulicom, ko kad spava a ne spava, a ne znate što se desilo u mjestu Javljen.

Jedan poznati novinar jednog znamenitog medija u Crnoj Gori stavio je jedan izvanredan naslov - "Čudo-Javljen-o", znači čudo najavljeno. Najavili ste da ćete da pokušate da dobijete i drugi mandat u Nikšiću. Nijeste uspjeli ili ste uspjeli ne znam, ali me živo interesuje dokle ste stigli sa tim procesuiranim problemom. Vi, evo i maloprije smo čuli, raširenih ruku, povišenim tonom prijetite kolegama poslanicima da će biti uhapšeni. /Prekid/ ili ne. Hvala.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (23.07.21 14:04:46)

Hvala poslaniku Škrelji.
Pravo odgovora ima potpredsjednik Vlade.
Izvolite.

DRITAN ABAZOVIĆ (23.07.21 14:04:56)

Hvala, predsjedniče.
Poštovani kolega Škrelja,

Da pokušam da odgovorim na Vaše pitanje. Ja sam dao kratak odgovor koji Vi možete sami da pročitate s obzirom da... Objasniću Vam situaciju oko Nikšića, nije nikakav problem. Borimo se protiv svih vidova korupcije, nije lako. Čekamo novo tužilaštvo, naravno bez njih ne možemo da radimo ništa. Politička korupcija je takođe dio agende, naročito ona koja se dešavala u prethodnom periodu i naročito ona koja je u jednom trenutku ušla i u državni parlament. Mislim da je to najznačajnija stvar, ali to ne omalovažava niti obezvređuje druge vrste političke korupcije koje su možda postojale i na lokalnom nivou, ili su sigurno postojale, bilo prilikom izbora, bilo u skupštinama određenih gradova Crne Gore.

Kad je riječ o Nikšiću, ja nemam ništa protiv, Vi možete da pokrenete proceduru ako se ispostavi da sam kriv, a da mogu da uhapsim sam sebe - ja ću uhapsiti sam sebe. Vjerujte, recite mi đe je taj zatvor đe treba da odem, a možda to bude dio mog konačnog odmora, pošto zaista sam u velikim aktivnostima prethodnih sedam, osam mjeseci.

Međutim, da Vam objasnim što se desilo u Nikšiću. U Nikšiću na ponovljenom biračkom mjestu, to u politici se zove, nije tipični ali to se zove drugi krug izbora, kao kad imate drugi krug, kad imate kad odskoče dva kandidata i onda ljudi koji su glasali za neke druge se određuju za dva kandidata. U ovoj situaciji nije bilo dva kandidata, ali su kolege iz opozicije znale da bi bilo dobro da URA dobije taj drugi mandat, a da DPS izgubi taj jedan mandat. To je bila logika.

Možda za Vas to predstavlja neku aferu. Za mene je to zaista stvar koja nije bila daleka, falilo je pet, šest glasova. Nema veze, ništa to suštinski nije promijenilo. Najvažnija stvar je da je i u Nikšiću DPS izgubio. To je najvažnija poruka. Sad koliko ima drugih mandata, neko je zadovoljan a neko nije i toga će uvijek biti. Ali ovo je nešto što je mnogo jednostavno objasniti. Kolegama iz drugih tada opozicionih sada pozicionih partija to nije značilo, a jeste ostavljalo neku mogućnost da se poveća pobjeda dotadašnje opozicije, sadašnje pozicije u odnosu na DPS. To je to. Tipični drugi krug.

Zaista ne znam šta drugo logično da Vam objasnim sa aspekta političke teorije. Sa aspekta političke prakse i ovoga što se dešava u Crnoj Gori mislim da je to potpuno nevažna stvar. Da neko iz vaših klupa nekoga optužuje za političku korupciju, ne znam šta da vam kažem. Ako je neko kupovao glasove, zna se ko je kupovao glasove, zna se ko je kupovao glasove širom Crne Gore, zna se ko je optuživan za kupovinu glasova - bez obzira što epilozi nisu bili takvi kakve bi mi željeli. Zna se šta je pisalo u Izvještaju OEBS-a kada su bili predsjednički izbori i koji kandidat je imao takozvanu institucionalnu prednost, koja se ne može kvantifikovati pa ne znamo da li je to 1% ili 10% ili 0,5%. To su sve opštepoznate stvari. U zemlji u kojoj se nikada nije mijenjala vlast da nekoga dojučerašnjeg opozicionara optužujete za političku korupciju ili za kupovinu glasova - može. Evo to je možda nastavak one priče iz prethodnog pitanja. Ako vi mislite da vam

ovo stvara neku političku korist i da građani u ovo vjeruju i da misle da je ovo jedno pozitivno osveženje u smislu da je ovo neka nova progresivna politika - samo naprijed. Ja vas u tome neću sprečavati, niti imam legitimitet, niti pravo da vas nešto posavjetujem. Mogu kao kolega nešto da saopštim, ali to ne morate da prihvatite, ali zaista irelevantno. Ako mislite da je stvarno tamo bilo nekih nelegalnih aktivnosti, vi podnesite prijavu. Neka državni organi brže nego u drugim slučajevima i to istraže. Zaista nemam sa tim nemam nikakav problem. Sada da u državnu priču, pored brojnih stvari koje se dešavaju, uvodimo situaciju iz ponovljenog biračkog mjesta koje je prilično malo, uz dužno poštovanje, ne znam. Objasnio sam Vam, to je tipični drugi krug gdje drugi subjekti nisu imali osjećaj da trebaju nešto pretjerano da rade da bi sačuvali svoje glasove. Naprotiv, željeli su da pomognu nekoga ko sada sa njima čini lokalnu vlast u Nikšiću. To je to. Mislim da je to kolegijalno, da je to ok i da to nije neka atipična praksa. Imali ste situaciju i u našem gradu odakle dolazimo Vi i ja da jedna partija u prvom navratu nije uspjela da pređe cenzus, pa su se ponovili izbori na nekim biračim mjestima, ne znam je li bilo jedno ili dva. I oni su onda uspjeli poslije tih 14 dana ipak da se nađu u lokalnom parlamentu. Sigurno u tih 14 dana nisu toliko promijenili politiku da su sad ljude oduševili, nego jednostavno osjećala se potreba kod jednog dijela građana da im se na neki način politički pomogne da se oni u lokalni parlament. Potpuno je nebitno koja je partija u pitanju i potpuno je nebitno, a Vi to dobro znate, koja partija im je u tome pomogla. Hvala.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (23.07.21 14:11:01)

Zahvaljujemo potpredsjedniku na odgovoru.
Sada pravo komentara poslanik Škrelja.
Izvolite, poslaniče.

LUIĐ LJUBO ŠKRELJA (23.07.21 14:11:08)

Potpredsjedniče Abazoviću, bez ikakve zadnje ili zle namjere, nisam Vam postavio pitanje poslaničko da me savjetujete, nego da mi odgovorite na pitanje. To niste učinili. To je jedna konstatacija. Druga stvar, rekli ste jednu dobru stvar, ili ste izgleda sinoć ili preksinoć slušali Vučića i on je najavio da će da se samouhapsi. To ste danas i Vi rekli. Ne optužujem nikoga, ja samo iznosim ono što se desilo 04. aprila u selu Javljen, u Goliji, u Nikšiću. Znači, ne možemo da prenebregnemo činjenice - da ste išli od kuće do kuće, da su vas ljudi istjerali iz kuće, da ste ljude častili, pokušavali da častite, da ste ljudima obećavali da će se zapošljavati u CEDIS-u, ovamo, onamo. A samo da bi glasali za vas, da biste dobili taj famozni drugi mandat što je u političkoj izbornoj trci dozvoljeno. Ali, nerealno je i ne vjerujem da vam iko vjeruje da od 0 glasova 14. marta, 04. aprila dobijete 28 glasova. To se naziva političkom korupcijom. Da li ste Vi lično krivi ili neko drugi, rekao sam, meni nije u krvi da optužujem, ja se bavim politikom, iako Vi to činite stalno. Vi još nijeste izašli iz ove sale a da niste nekome prijetili da će da bude uhapšen, da će da bude pregažen, da će da bude zgažen, da će ruka pravde da stigne svugdje. To je biblijska stvar. Ruka pravde je teška stvar. Ona treba da bude čista, treba da bude poštena. Ne treba da bude selektivna, nego treba da bude jednaka za sve. Onako kako je ja sanjam kad legnem da spavam pa vidim ruku pravde iznad glave.

Na kraju, samo da Vam kažem, uvaženi potpredsjedniče, parafraziraću jednu izreku: Jedna od poželjnih kompanjona ove nove demokratije oličene u buci i u ruci pravde, hapšenjima, prijetnjama, galamama, kao ponosni segmenti političkog djelovanja jeste i politička korupcija. Akteri se prave da je nema, a koriste je do maksimuma. Hvala.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (23.07.21 14:13:37)

Zahvaljujemo poslaniku Škrelji.

Zahvaljujemo i potpredsjedniku Vlade, jer ovim su se iscrpila pitanja koja su postavljena potpredsjedniku Vlade.

Samo ćemo napraviti minut, dva pauzu. Imaćemo jednu vrstu konsultacija ako nema niko ništa protiv. Pravovremeno je najavila poslanica Vuksanović da ima jednu neodložnu obavezu, pa da vidimo da li je ministar Stijović, prije nego što uđe na sjednicu Odbora, voljan da i on izađe u susret i da odgovori na pitanje poslanice Vuksanović. A onda, odmah nakon toga da nastavimo sa ministrom Sekulovićem koji će nam se pridružiti nakon što mu damo signal, jer je on na sjednici Odbora za bezbjednost. Naravno, on je spreman i pripravan da odmah pristupi davanju odgovora na poslanička pitanja. Tako da ostanemo u sali samo minut, dva da se napravi konsultacija i da nastavimo sa radom. Zahvaljujem.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (23.07.21 14:19:33)

Poštovane kolegice i kolege, nastavljamo sa radom.

Dozvolite da pozdravim ministra unutrašnjih poslova gospodina Sekulovića sa saradnicima i ministra poljoprivrede sa saradnicima gospodina Stijovića, koji je izašao u susret ovom zahtjevu koji sam ranije obrazložio.

Sada će ministar Stijović odgovarati na poslaničko pitanje poslanice Vuksanović, a nakon toga nastavljamo po redosljedu kako je i dogovoreno. Ministar Sekulović da odgovori na četiri poslanička pitanja, a ministar Stijović će nam se kasnije pridružiti nakon što se završi sjednica Odbora za turizam, poljoprivredu, ekologiju i prostorno planiranje.

Izvolite, poslanice Vuksanović.

VUKSANOVIĆ - STANKOVIĆ DRAGINJA (23.07.21 14:20:25)

Zahvaljujem uvaženom predsjedniku Skupštine gospodinu Bečiću na razumijevanju i korektnosti i zahvaljujem se kolegama poslanicima, kolegi Martinoviću na ustupljenom mjestu i uvaženom ministru što je došao sad da odgovori na moje poslaničko pitanje.

Postavljam sljedeće poslaničko pitanje:

Uvaženi ministre Stijoviću, zbog čega uporno izbjegavate da ispunite opravdane zahtjeve poljoprivrednika, koji već više od pola godine od Vas traže konkretna djela u vrijeme jedne od najvećih kriza sa kojima se suočavaju u protekloj deceniji, pogotovo u oblasti stočarstva? Da li mislite da treba da ostanete i dalje na mjestu ministra poljoprivrede ukoliko smo svjedoci da iz skoro svih sektora za one za koje ste nadležni stižu se ocjene da ne radite svoj posao na odgovarajući način i da je pokrenuta skupštinska interpelacija u kojoj se traži Vaša smjena?

Ja samo želim da ukažem na činjenicu da je i prije Vašeg dolaska na mjesto ministra poljoprivrede i za vrijeme prethodne Vlade u ovom ministarstvu postojalo mnogo problema. Ti problemi su se gomilali i sada su nagomilani. Ali, nivo bahatosti i nepoštovanja prema vrijednim seljacima u Crnoj Gori je zaista pokazan na način koji do sada ni jedan ministar nije pokazao. Desili su se poremećaji na tržištu stočne hrane u smislu da je došlo do porasta cijene koncentrovane hrane i drugih proizvoda koja se koristi u ishrani od 30% do 100% dok je otkupna cijena mlijeka ostala na istom nivou i danas je ispod proizvodne cijene, tj. manja od prodajne.

Crnogorski stočari su od Vlade i od Vas, ministre, i od resornog ministarstva nekoliko desetina puta tražili podršku i pomoć kako ne bi došli u situaciji da moraju zatvarati svoje farme. Mi smo imali prilike preko malih ekrana da vidimo da su ljudi došli u bezizlaznu situaciju da kažu da će morati da prodaju stoku. Pa smo imali slučaj da kažu ljudi - hoćemo li umjesto našeg crnogorskog mlijeka da imamo samo kao primarno na tržištu monopol mleka iz Srbije? Vi ste i dalje uporno pokazivali nezainteresovanost - i Vi i Vaši saradnici za probleme naših stočara i poljoprivrednika. Bahatost u odnosu prema onima koji teškim radom stvaraju u ovoj zemlji kulminirala je porukom stočarima "da im nećete prevezivati stoku". Članovi Vašeg kabineta su se potcjenjivački odnosili prema poljoprivrednicima, uključujući i predlog da se novac za subvencije obezbijedi smanjenjem plata zaposlenih u Ministarstvu. Ja Vas molim da mi odgovorite do kada će ovakva situacija na štetu naših poljoprivrednika, a naročito stočara, da traje.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (23.07.21 14:23:06)

Zahvaljujemo, poslanice Vuksanović - Stanković.

Ministar, pravo na odgovor.

Izvolite, gospodine Stijoviću.

ALEKSANDAR STIJOVIĆ (23.07.21 14:23:11)

Dobar dan, poštovani predsjedniče Skupštine, poštovane kolege, poštovani poslanici,

Poštovana gospođo Vuksanović - Stanković,

Povodom Vaših tvrdnji iznijetih u Vašem poslaničkom pitanju da izbjegavam da ispunim zahtjeve poljoprivrednika, ističem da je takva tvrdnja netačna, paušalna i politički motivisana, što je i crnogorska javnost mogla jasno da uoči kroz medijske nastupe članova Vaše partije. Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede je otvoreno za sve poljoprivredne proizvođače, kao i za sve dobronamjerne

sugestije što potvrđuju brojni sastanci sa poljoprivrednicima iz svih sektora, a koji su rezultirali kreiranjem agrobudžeta u skladu sa potrebama naših poljoprivrednih proizvođača. Probleme poljoprivrednika iz sektora stočarstva koji su u fokusu vaše partije već nekoliko mjeseci koristite da preko vaših partijskih funkcionera sprovedite svojevrstu političku kampanju, što je legitimno ali nije korektno da na mucu vrijednih domaćina koji teškim radom obezbjeđuju svoju egzistenciju pokušavate da politički profitirate. Ovo ministarstvo je konkretnim djelima jasno pokazalo da je nepovratno opedijeljeno da crnogorskim proizvođačima pruži svu moguću pomoć, a u prilog tome najbolje govori činjenica da je u vrijeme privremenog finansiranja svaki litar mlijeka predat mljekarama i sirarama subvencionisan, a svaka staračka naknada isplaćena i to redovno na mjesečnom nivou.

Dalje, konkretnim radom ovog ministarstva stvoreni su uslovi za realizaciju svih mjera agrarne politike na način što je ovo ministarstvo Vladi bez odlaganja, nakon stupanja na snagu Zakona o budžetu Crne Gore za 2021. godinu, predložilo usvajanje agrobudžeta za ovu godinu. Prema tome, nastavljamo sa realizacijom mjera agrarne politike, a proizvođači mlijeka ove godine pored premija za mlijeko ostvaruju i pravo na premije po grlu i to u iznosu od 75 eura po grlu. Premija je do 2020. godine još od 2008. godine iznosila 70 eura po grlu, nikad nije pomjerena, a sada je povećana prvi put poslije 13 godina. Isto smo povećali premije po hektaru za jednogodišnje i višegodišnje kulture koje sada iznose 220 eura po hektaru, a do sada su bile 200 eura po hektaru, a za one mlađe od 40 godina dodaje se još 10 eura do 230 eura po hektaru - sa ciljem da očuvamo stanovništvo u ruralnim područjima.

Uporedo, pripremljena je informacija kojom je ovo Ministarstvo upoznao Vladu sa izazovima u sektoru mljekarstva i opredijeljena su dodatna sredstva u iznosu od dva centa po litru proizvedenog mlijeka za mjesec jun i jul ove godine. Ova sredstva biće isplaćena uz redovne premije za mlijeko, već su potpisane i ove premije stočari mogu da očekuju - dodatak, pored 10 centi koje redovno dobijaju. Ono što još treba da znate da jedan cent koji se plaćao preko 5.000 litara kada neko isporuči, sada se plaća kada neko postigne svih 5.000 litara. Ranije, u prethodnoj vlasti, taj dodatni cent su dobijali ako neko proizvede 10 litara, preko 5.000 litara mlijeka plaćeno mu je samo tih 10 litara. Sada mu se plaća svih 5.000 i 10 litara čim je prebacio 5.000. Znači da on dobija 11 centi od države. Svaki veći proizvođač koji ima više od sedam ili osam krava ostvaruje ovakve subvencije od države. Pored toga, treba da znate da se subvencije ostvaruju iz opština u iznosu od dva do tri centa i to je nešto što stočari dobijaju. Ali kada se objektivno i bez političke prizme sagleda struktura agrobudžeta za 2021. godinu i opredijeljena sredstva, jasno se vidi da će sektor stočarstva ove godine biti podržan sa oko 9,2 miliona eura, što čini gotovo trećinu sredstava opredijeljenih za mjere agrarne politike. U taj iznos se, pored direktnih plaćanja, ubrajaju sredstva opredijeljena kroz mjere ruralnog razvoja, odnosno kroz realizaciju javnih poziva, nabavke mehanizacije i opreme, adaptaciju objekata i nabavku stočnog fonda.

Ono što želim ponovo da kažem ovdje, pošto je /prekid/ od juče, smatram da će vam biti interesantno da znate - dodajemo realizovanu pomoć mljekarskom sektoru i planiramo dodatnu pomoć za nabavku stočne hrane, ne samo mljekarskom sektoru nego stočnu hranu podržavamo za sve sektore. Stočna hrana u mljekarskom sektoru utiče sa 30%, dok u ostalim sektorima kao što su svinjarstvo, kao što je živinarstvo, kompletna ishrana je na stočnoj hrani.

Na ovaj način smo, pošto su mljekari tražili pet centi, a od jednog litra koncentrata se dobiju tri litra mlijeka jer je 300 grama koncentrata novih 70% dodatku prehrane, mi izašli u susret stočarima tri puta više nego što su tražili. Ova mjera je koštala 800 hiljada eura i danas je pokrenut mehanizam. Od 2. avgusta svi imaju pravo da apliciraju i traže ovu podršku. I to ne samo oni, nego i oni koji se bave proizvodnjom ribe i svi ostali koji koriste stočnu hranu. Na taj način smo prepoznali sve sektore u poljoprivredi i direktno "gađali" poljoprivrednog proizvođača, da njemu direktno pomognemo - ne trgovcima, ne lancima, ne marketima već direktno poljoprivrednim proizvođačima ovom mjerom.

Dakle, planirana su sredstva u nabavci od pet centi na kilogram stočne hrane, s tim što je povećanje koje vi kažete bilo je s 30 na 40 centi i dosta se time manipuliralo. Postoje neki proizvodi u stočnoj hrani koji su poskupljali više, a prosječno poskupljenje je bilo 30%, kada se sve uzme u obzir s 30 na 40 centi, s tim što imamo informaciju da je u julu mjesecu došlo i do smanjivanja nekih cijena koncentrata tako da je sadašnja cijena 36 centi. Ali, ako uzmemo da je ova situacija iz juna kada je bila drastična, ovih 10 centi i podijeli se na tri litra mlijeka koliko je potrebno, znači da je prosječna cijena povećanja po litru mlijeka iznosila 33 centa. S obzirom da smo već dali dva centra i jedan cent koji smo omogućili novom mjerom, oni su već u potpunosti pokriveni na gubitke koje mogu imati, ali smo prepoznali /prekid/ da će biti nedostatak sijena i dodali smo i pet centi na stočnu hranu i sa skoro milion eura pokrili sve sektore koji su pogođeni ovim problemom.

Hvala Vam na Vašem pitanju. Informacije su javno objavljene, informacije su na našem sajtu i imate priliku da vidite sve što je podržano i na koji način je podržano.

Zahvaljujemo ministru Stijoviću.

Pravo komentara poslanica Vuksanović - Stanković. Izvolite.

VUKSANOVIĆ - STANKOVIĆ DRAGINJA (23.07.21 14:29:55)

Ministre Stijoviću, nikada ništa u ovom Parlamentu nisam govorila paušalno. Možda me ne znate dovoljno, ali ako ste slušali moja izlaganja ništa nisam govorila paušalno nego Vi nemate dovoljan nivo sposobnosti i spremnosti da se suočite sa suštinskim problemima.

Prvo, pominjete agrobudžet u okviru budžeta koji je trebao da bude usvojen krajem prošle godine, a usvojen je sredinom ove godine. Drugo, o tim mjerama o kojima govorite, to su privremene mjere koje ste uveli za jun i jul, a sada je kraj jula. Te mjere nisu dovoljne i Vi to bolje znate od mene. Kada Vi pričate o tim mjerama, znate kakav se utisak stiže? Da svi treba da zavidimo stočarima kako oni žive, da svi počnemo da se bavimo stočarstvom koliko im je lijepo i fino - a svi govore da će da zatvore svoje farme i da će da prodaju svoju stoku.

Nadalje, znate li koliko je gorivo skočilo? Preko 24%. Imate li vi neku ideju za predlog akciza na gorivo itd. da se smanje akcize na gorivo, jer i stočarima treba gorivo za traktore i ostale stvari?

Vi, uvaženi ministre, niste podržali predlog Socijaldemokratske partije za milion eura subvencija na budžet kada smo predložili amandman. Zbog čega to niste uradili? A znate odlično, ako se razumijete u svoj posao, da ove vaše predložene mjere o kojima Vi pričate nisu dovoljne.

Sjećate li se kada su stočari sa traktorima došli ispred Vašeg ministarstva? Nije bila subota nego je bio ponedjeljak, Vas nije bilo u kabinetu. Će ste Vi bili i što je Vama bilo preče od stočara i poljoprivrede? Znači, predlozi rješenja krize koji dolaze od Vas i Vaših saradnika pokazuju da Vi nemate elementarno znanje o ovoj materiji. Sve je to lijepo kada Vi pričate, ali elementarno znanje nemate. Onda kada nemate elementarno znanje, pribjegavate onome - napad je najbolja odbrana, pa kažete da mi imamo paušalne izjave i da mi ubiramo političke poene. Nikad Socijaldemokratska partija od 90-ih godina do danas nije ubirala političke poene, nego je sve što je radila radila je u interesu građana i naroda Crne Gore i ove države.

Ono na šta želim posebno da ukažem jeste da je očigledno da Vi nećete da riješite ovu krizu, da nemate rješenje za krizu, a da je velika šteta već uveliko napravljena crnogorskoj ekonomiji. Očigledno je da od ove Vlade nije ostalo ni slovo e od one riječi ekspertska vlada. Meni je žao. Socijaldemokratska partija će se i dalje boriti da svojim predlozima na određena zakonska rješenja učini sve da se poboljša kako ekonomski, tako socijalno život naših građana, a posebno da se uradi na poljoprivredi ove države. Jer, mi imamo dovoljno resursa da može poljoprivreda da se realizuje na pravi način i da se grane poljoprivrede realizuju u interesu građana Crne Gore, da bude dobro i nama i našoj ekonomiji, a da pristojno žive stočari i naši poljoprivrednici i da mogu da se izbore sa svim problemima u kojima se nađu. Mi ćemo i dalje nastaviti da predlažemo takva zakonska rješenja, a vidjećemo da li ćete Vi da ih prihvatate ili ćete i dalje da ih odbijate i da onda kažete - mi smo uveli te i te mjere, za koje svi znamo nijesu dovoljne i na to Vam se ukazuje javno, a da ne govorimo da su privremene mjere. Zahvaljujem.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (23.07.21 14:33:47)

Zahvaljujem Vama. Zahvaljujem ministru Stijoviću.

Sada prelazimo na poslanička pitanja ministru Sekuloviću, a kasnije će se ponovo pridružiti ministar Stijović nakon što se završi sjednica matičnog odbora.

Ovdje ću uvažiti određene zahtjeve pojedinih poslanika jer je to moguće učiniti, pa ću prvo dati riječ poslaniku Andriji Nikoliću da postavi poslaničko pitanje.

Poslanik Andrija Nikolić. Izvolite.

ANDRIJA NIKOLIĆ (23.07.21 14:34:20)

Hvala, poštovani predsjedniče Skupštine.

Poštovani ministre Sekuloviću,

Postavio sam Vam pitanje sljedeće sadržine:

Da li je Ministarstvo unutrašnjih poslova po sili zakona pokrenulo postupak za poništenje rješenja o crnogorskom državljanstvu za ministarku u Vladi Crne Gore Vesnu Bratić?

Neposredno pred proceduru postavljanja pitanja, dostavili ste mi odgovor i hvala Vam na tome. Međutim, iz onoga što je sadržaj odgovora, utisak je da se nijesmo do kraja razumjeli. Možda je odgovornost i na meni, odnosno na pitanju koje je moglo biti malo preciznije. Dakle, dozvolite, onda, da pojasnim ovdje i da pokušamo da dođemo do nekih zajedničkih odgovora.

Napomena za građane Crne Gore je da Crna Gora zabranjuje dvojno državljanstvo ukoliko nije stečeno prije 2006. godine. Siguran sam da ste upoznati sa tim da su brojni mediji u Crnoj Gori pisali o tome kako jedan značajan broj ministara u Vladi Crne Gore posjeduje dvojno državljanstvo, a samim tim i dvostruko pravo glasa. Kao ministri koji su se pominjali, na osnovu pouzdanih informacija do kojih su dolazili mediji i pojedini građanski aktivisti, targetirani su gospodin Spajić, bivši ministar Laposavić i aktuelna ministarka Vesna Bratić. Dana 30. aprila ove godine resor na čijem ste čelu izdao je saopštenje gdje se kaže - Ukoliko Ministarstvo unutrašnjih poslova dođe do dokaza da pojedini ministri u Vladi imaju dvojno državljanstvo, Ministarstvo će u njihovom slučaju pokrenuti postupak za gubitak crnogorskog državljanstva po sili zakona.

Dakle, prošla su tri mjeseca. Moje pitanje je da li je Ministarstvo u međuvremenu, shodno pozitivnim pravnim propisima, uspjelo da dođe do informacije ko su ljudi u izvršnoj vlasti koji imaju dvojno državljanstvo, uz jedan dodatak da takvih imamo i u crnogorskom Parlamentu. Onda posebno paradoksalno zvuče primjedbe koje se odnose na birački spisak, na neregularnosti u biračkom spisku, na fantom birače, a da o tome najglasnije govore oni koji sjede u najvišem zakonodavnom domu.

Dakle, zbog građana Crne Gore želim da podsjetim, takođe, na informaciju koja je poznata javnosti da četiri poslanika Demokratskog fronta posjeduju dvojno državljanstvo, odnosno dvostruko pravo glasa. Naravno, čekajući konkretniju informaciju od Vas, pitanje i za Vas i za građane Crne Gore - Kakvu nam to poruku šalju ljudi iz izvršne i zakonodavne vlasti koji svjesno krše zakone države Crne Gore?

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (23.07.21 14:37:50)

Zahvaljujemo poslaniku Nikoliću.
Pravo odgovora ministar Sekulović. Izvolite.

SERGEJ SEKULOVIĆ (23.07.21 14:37:58)

Poslaniče Nikoliću, sad je ovo potpuno druga situacija od ove koja je bila originalno poslaničko pitanje. Dakle, evo da ipak iz korektnosti odgovorim i na originalno.

Ukoliko Vesna Bratić ima dvojno državljanstvo, ona ga ima zakonito jer je crnogorsko državljanstvo dobila pod posebnim povlašćenim uslovima, na osnovu postupka koji je jasno preciziran zakonom. Što se tiče drugih poslanika, ministara itd, ja sad po sjećanju pričam, jer je ovo već jedna druga tema - gospodin Spajić nije među onim poslanicima, odnosno ministrima kojima su se poklapali oni podaci. Međutim, oni podaci nisu legitimni za ministarstvo, za nas su legitimni samo zvanični podaci. Treće, pogrešna percepcija javnosti da gubitak crnogorskog državljanstva po sili zakona podrazumijeva automatsko gubljenje državljanstva u tom danu. Vodi se odgovarajući postupak gdje se omogućava stranci da se izjasne - da ne bi došli u situaciju da oduzimamo državljanstvo, a onda ga vraćamo ... jer su manje-više to ljudi koji su stekli crnogorsko državljanstvo po osnovu prava krvi, odnosno po osnovu porijekla. Došli bismo do jedne paradoksalne situacije. U svakom slučaju, dobro je da svi poštujemo zakone Crne Gore i ovo ministarstvo radi i radiće u budućnosti samo po zakonu bez ikakve diskriminacije u odnosu na bilo kojeg građanina. Konkretno, Vesna Bratić ima zakonito dvojno državljanstvo.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (23.07.21 14:39:20)

Zahvaljujemo ministru Sekuloviću.
Pravo komentara poslanik Nikolić. Izvolite.

ANDRIJA NIKOLIĆ (23.07.21 14:39:28)

Hvala, ministre Sekuloviću.

Ako sam dobro razumio, kazali ste da ako ga ima, Vesna Bratić ima zakonito dvojno državljanstvo - bez obzira što je ono stečeno nakon obnove crnogorske nezavisnosti. /Upadica/ U redu, postaviću Vam svakako dodatno pitanje. Bilo bi dobro da to svakako kažete u mikrofon i naravno očekujem od Vas dopunu odgovora u odnosu na preostale ministre u Vladi i poslanike u Skupštini Crne Gore.

Da li ste, tragom tih procedura za koje ste pojasnili kako treba da izgledaju, uspjeli da dođete do informacije da pojedini ministri u Vladi Crne Gore i poslanici u Skupštini Crne Gore imaju dvojno državljanstvo, odnosno dvostruko pravo glasa? Zašto insistiram na ovoj temi? I sami ste kroz saopštenje Ministarstva unutrašnjih poslova kazali da to mora biti predmet pažnje u radu Ministarstva. Ja na to dodajem da to treba biti početak teme kada se bavimo ovim pitanjem. Mislim da treba krenuti od ministara i od poslanika - kako bi se na primjeru pokazalo da će postupci koji se vode biti nepristrasni i lišeni političkog upliva u ovim pitanjima.

Dakle, mislim da u političkom djelovanju ministara za koje postoji zasad osnovana sumnja da posjeduju dvojno državljanstvo i da na taj način krše zakon, takođe postoji mnogo elemenata koji navode na činjenicu da su nanijeli ogromnu štetu političkom i međunarodnom ugledu Crne Gore. Ja se zaista ne sjećam da smo kroz istoriju bili ovako osramoćeni od strane jednog iskompleksiranog revanšizma koji ubija svaku ljudskost. Zaista sam imao potrebu ovo javno da kažem, jer ono čemu svjedočimo posljednjih dana i zapravo čemu svjedočimo od smjene Vašeg bivšeg kolege u Vladi gospodina Leposavića i izglasavanja Rezolucije u Srebrenici u ovom Parlamentu govori da kriza vlasti i Vlade Crne Gore nije samo politička, nego je ta kriza i egzistencijalna.

Podsjetiću Vas, takođe, da Sporazum koji je potpisan nakon 30. avgusta podrazumijeva da nova demokratska vlast u Crnoj Gori neće sprovesti revanšizam po političkom ili bilo kom drugom osnovu. Ova stavka iz sporazuma je mrtvo slovo na papiru i mislim da je to jasno svakom građaninu u Crnoj Gori. Žao mi je što je to tako, jer su postradali mnogi ljudi, mnogi profesionalci koji nijesu zaslužili ovakav odnos. Nije to direktna primjedba Vama, ali jeste sastavu kabineta čiji ste dio.

Zbog toga, uz ono prethodno pitanje koje sam imao, postavljam Vam i dodatno pitanje:

Da li se kao nekadašnji istaknuti građanski aktivista, ovo govorim u afirmativnom smislu, sramite ili da li Vam je nelagodno zbog činjenice da ste kolega pojedinim ministrima koji na ovaj način sramote ne samo ugled Vlade Crne Gore u kojoj sjedite, nego i ugled države koju zvanično predstavljate?

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (23.07.21 14:43:57)

Zahvaljujem poslaniku Nikoliću.

S obzirom da se radi o dodatnom pitanju, imate pravo odgovora, ministre Sekuloviću.
Izvolite.

SERGEJ SEKULOVIĆ (23.07.21 14:44:04)

Da Vam odgovorim.

Pravo da Vam kažem neprijatno mi je malo i način na koji ste mi postavili pitanje. Ja ne bih da budem sad advokat gospođe Bratić, pa da pričam u njeno ime. Tu vrstu političkog napada uputite kad ona bude ovdje. Ja znam da ću biti u ovoj Vladi, naravno, pričam iz ugla moje lične volje sve dok mislim da ova Vlada vuče ovo društvo naprijed i da nas vuče ka evropskim integracijama. Ja mislim da ona to radi bez obzira i na propuste i na nedostatke, čega sigurno ima i mora ga biti. Ona to ipak radi. Ovo društvo ide naprijed. Do tada, ja sam punog srca tu. /Prekid/ dopunsko odgovoriti kroz odgovor na pitanje poslanika Živkovića. Može li tako?

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (23.07.21 14:45:00)

Zahvaljujemo ministru Sekuloviću.

Sada idemo na poslaničko pitanje poslanika Živkovića.
Izvolite, poslaniče Živkoviću.

DANIJEL ŽIVKOVIĆ (23.07.21 14:45:10)

Hvala predsjedniče.

Poštovani ministre Sekuloviću sa saradnicom, poštovane kolegice i kolege,

Ja sam postavio pitanje ministru unutrašnjih poslova vezano za tačnost vođenja biračkog spiska, tj. da li je Ministarstvo unutrašnjih poslova preduzimalo određene aktivnosti u saradnji sa nadležnim državnim organima Republike Srbije u cilju utvrđivanja tačnosti biračkog spiska u Crnoj Gori u pogledu lica koje imaju dvojno državljanstvo, dakle, imaju državljanstvo Crne Gore i Srbije, a upisani su u birački spisak Crne Gore - posebno konstatujući činjenicu da se eventualno radi o ljudima koji su državljanstvo Crne Gore stekli dobrovoljno nakon 30. juna 2006. godine. Ako je bilo takvih aktivnosti, da li je bilo i odgovora na te aktivnosti koje je Ministarstvo zvanično uputilo nadležnim organima Republike Srbije? Inspiraciju za ovo pitanje sam dobio prevashodno i zbog onoga što je bio odnos Ministarstva unutrašnjih poslova u prethodnom periodu i onoga što sam imao prilike da pročitam u javnosti - da je navodno utvrđeno da imamo otprilike 8.000 birača upisanih u birački spisak koji istovremeno imaju državljanstvo i jedne i druge države i da je sada u proceduri, ako se ne varam, a Vi ćete to možda demantovati ili potvrditi, 2.000 onih koji bi po službenoj dužnosti trebalo da izgube državljanstvo koje su to državljanstvo stekli dobrovoljno nakon 30. juna 2006. godine.

Između ostalog, pitanje sam Vam i postavio zbog toga što smo imali prilike da čujemo u susret lokalnim izborima u Nikšiću i Herceg Novom da postoji jedan značajan dio birača koji je upisan u birački spisak. Konkretno u Herceg Novom čini mi se da se radilo oko 1.973 birača, koji su upisani u birački spisak, a imaju dvojno državljanstvo. Državna izborna komisija je, koliko ja znam, Vama uputila jedan dokument da bi se provjerili ovi podaci i ove činjenice. Ako uzmemo u obzir da nije jednostavno izbrisati bilo koga iz biračkog spiska, znamo da je to u Ustavom zagarantovano pravo i da biste bilo koga upisali ili izbrisali iz biračkog spiska to mora biti redovna procedura, koja podrazumijeva vođenje više upravnih postupaka, kako bismo prije svega građanima to objasnili da ne bude to sada prijeki postupak koji podrazumijeva - sada neko ima dvojno državljanstvo pa ga treba odmah izbrisati iz biračkog spiska. Ali, s obzirom na ovaj zabrinjavajući broj podataka koji dolazi na osnovu uparivanja podataka iz biračkog spiska, konkretno za lokalnu jedinicu Herceg Novi i onoga što je jedinstveni birački spisak državne uprave i lokalne samouprave u Srbiji, može se primijetiti da postoji značajan broj ljudi koji su upisani u te dvije baze. Čini mi se da to može biti dovoljan dokaz, ali ne i jedini, jer znamo da je potrebno uvjerenje koje mora doći od strane druge države, koje vam mora dostaviti podatak konkretno na adresu Ministarstva unutrašnjih poslova ukoliko ste im se obraćali, a vidio sam da jeste iz odgovora na pitanje koje sam dobio. Zato me konkretno u ovoj situaciji zanimalo da mi odgovorite na pitanje u odnosu na odgovor koji sam ja imao prilike da pročitam. Hvala Vam na dostavljenom odgovoru i daću svoj komentar.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (23.07.21 14:48:24)

Zahvaljujemo poslaniku Živkoviću.

Pravo odgovora ministar Sekulović. Izvolite.

SERGEJ SEKULOVIĆ (23.07.21 14:48:30)

...adekvatnu proceduru dobili smo odgovor, odnosno od Bosne i Hercegovine još nismo dobili nikakav. Od Republike Srbije smo dobili odgovor da, shodno o njihovom Zakonu o zaštiti podataka o ličnosti i Zakona o registrima prebivališta i boravišta, to nije podatak koji oni mogu zvanično da prosljede državnim organima Crne Gore. To Vam je puna istina. Mi smo uradili svoj dio, ušli u provjere neselektivno. Takav odgovor smo dobili, odnosno od Bosne i Hercegovine još uvijek ga čekamo.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (23.07.21 14:49:00)

Zahvaljujemo ministru Sekuloviću.

Pravo komentara poslanik Živković. Izvolite.

DANIJEL ŽIVKOVIĆ (23.07.21 14:49:06)

Dobro.

Hvala na odgovoru. On je malo opsežniji u odnosu na ovo što ste sada kazali, ali u meritumu sadrži suštinu.

Ministarstvo unutrašnjih poslova centralizovano vodi birački spisak. To je ranije bilo u nadležnosti jedinica lokalnih samouprava. Između ostalog, ovo pitanje sam postavio iz još jednog razloga. Dakle, čulo se na nivou političke polemike i često političkih kvalifikacija da je prethodna vladajuća većina često dobijala povjerenje na račun određenog broja fantomskih birača, kako je to tada opozicija a sada vlast znala da spočita kada smo mi bili dio društveno-političke odgovornosti i kada smo bili u izvršnoj i zakonodavnoj vlasti. To bio jedan od argumenata koji se pronalazio u razlozima za nepriznavanje rezultata izbora. Dakle, da u biračkom spisku Crne Gore postoji upisano na desetine hiljada navodno fantom birača. Evo sada prilike da vladajuća većina, Vi, kao resorni ministar, možete da provjerite te okolnosti - da li zaista postoje ti fantom birači u biračkom spisku, posebno da li postoje fantom birači u broju od nekoliko desetina hiljada. Taj podatak je veoma značajan iz prostog razloga što se stvara nedoumica u javnosti u navodnu neažurnost i netačnost vođenja biračkog spiska. Ovo drugo što sam postavio kao pitanje je veoma značajno. Znam da se može inputirati na račun naše odgovornosti šta smo mi konkretno u toj poziciji uradili da otklonimo ono što je dvojno državljanstvo i ljudi koji imaju biračko pravo u Crnoj Gori.

Ja, koliko znam i koliko sam upoznat, često su slate ove urgencije od strane prethodnika Vašeg na čelu Ministarstva unutrašnjih poslova. Tražili smo informaciju od nadležnih organa, a čini mi se i Srbije i Bosne i Hercegovine, ali uvijek je informacija bila ista - da ne mogu da otkrivaju tačne podatke. Čini mi se da se sa ovim pitanjem moramo svi zajednički pozabaviti, posebno u okviru Odbora za reformu izbornog zakonodavstva i posebno vodeći računa o onome što je bila ranija intencija Vlade, a odnosila se na promjenu uslova za sticanje crnogorskog državljanstva i naravno izmjene i dopune Zakona o registrima prebivališta i boravišta. Evo možda jedno dopunusko pitanje:

Da li ste ušli u proceduru izmjena i dopuna Zakona o registrima prebivališta i boravišta? Ako jeste, u kojoj je to fazi i da li planirate to zakonsko rješenje da stavite u proceduru? Pitam Vas iz prostog razloga jer znam da je to u nadležnosti Odbora za reformu izbornog zakonodavstva, a prisjetićemo se da je to je ipak izazvalo jedan značajan revolt javnosti zbog toga što je to bilo van očiju javnosti na jedan netransparentan način rađeno. Prema tome, postavljam konkretno pitanje da li ste ušli u proceduru izmjena i dopuna Zakona o registrima prebivališta i boravišta. Hvala.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (23.07.21 14:51:51)

Zahvaljujem poslaniku Živkoviću.
Ministar Sekulović, izvolite.

SERGEJ SEKULOVIĆ (23.07.21 14:51:55)

... transparentno s obzirom da je postojala javna rasprava, formirana radna grupa, upućen javni poziv itd. Ali, ono što je važno da Vam odgovorim, Savjet za kontrolu biračkog spiska ili Savjet za birački spisak će uskoro izaći sa konačnim tekstom izmjena i dopuna. Međutim, on neće ići da se utvrđuje na Vladi, nego će se proslijediti Odboru da bi nastavili političku komunikaciju vezano za to pitanje. Dakle, puna otvorenost i inkluzija sa naše strane će biti prisutna. Nikome ništa iza leđa.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (23.07.21 14:52:23)

Zahvaljujem ministru Sekuloviću.
Idemo na naredno poslaničko pitanje koje će postaviti poslanik Momo Koprivica.
Izvolite, poslaniče Koprivica.

MOMO KOPRIVICA (23.07.21 14:52:36)

Zahvaljujem, uvaženi gospodine predsjedniče.
Poštovane kolegice i kolege, uvaženi ministre Sekuloviću,
Prava adresa za ovo pitanje bi bila zapravo Vlada u cjelini. Međutim, s obzirom da se i vi bavite ovim i sličnim pitanjima sa institucionalnog aspekta i s obzirom da koordinirate radom Ministarstva, koje pored ostalog prema Uredbi o organizaciji i načinu rada državne uprave se bavi poslovima koji se pored ostalog odnose i na pripremu i predlaganje propisa u vezi sa sprečavanjem korupcije, postavio sam pitanje koje veoma iz perioda bivše vlasti tišti sve građane Crne Gore i gotovo sve slojeve našeg društva. Pitanje glasi:

Da li Ministarstvo, čijim radom koordinirate, kao i Vlada u cjelini planiraju da institucionalnim putem preispitaju pravnu osnovanost odluka i rješenja stambenih komisija o reševanju stambenih potreba funkcionera, te da li se preduzimaju aktivnosti na planu obrazovanja i početka rada radnog tijela koje je predviđeno članom 16 Zakona u budžetu Crne Gore za 2021. godinu?

Svjedoci smo da je gotovo cjelokupna javnost Crne Gore dodjele stanova i stambenih kredita javnim funkcionerima doživljavala ne samo kao protivpravne, nego i kao nepravične. Međutim, u javnom diskursu se ovo pitanje uglavnom svodilo na jednu moralnu dimenziju. I jeste ovo pitanje i jeste ovaj problem višeslojan - ima i moralnu, ali ima i pravnu dimenziju. Zato je neophodno da ovo pitanje otvorimo, pokrenemo bez ikakvnog pokušaja "lova na vještice", nego da se utvrde činjenice i da se preduzme odgovornost, kao i da se utvrdi u svakom slučaju gdje je došlo do odstupanja od onoga što su ne samo moralni standardi, nego pravna pravila ustanovljena kroz propise naše države. Da se radi o jednom moralnom problemu, koji se svodi na urušavanje standarda jednog društva, pohlepe i gramzivosti koju su pokazivali pojedini javni funkcioneri, umjesto da i na prvom planu i na javnom mjestu bude javni interes - govori i to što su osim moći da odlučuju, grabili za sebe privilegovan položaj na svim društvenim poljima. Ne samo što su dobijali javno pravna ovlašćenja, nego su se grabili i sticali takvu situaciju, takav ekskluzivitet za sebe da u vezi njih prestaju da važe ona pravila i ona mjerila koja važe za sve ostale u društvu. Međutim, ovo je prije svega jedno pravno pitanje, jedan pravni problem. Zašto? Svi dobro znamo da je zakon, i svaki drugi propis, zapravo osnovni i vrhovni standard i mjera za obavljanje javnih poslova. Niko ne smije dovesti u pitanje zakone i druge propise, niko ne smije biti iznad zakona i drugih propisa i niko ne smije dovesti u pitanje domašaj tih zakona i propisa.

Dodjele stanova i stambenih kredita ne samo što su predstavljale vrhunac antievropkse prakse, jer smo čuli jasne poruke iz Evropske unije da takvo nešto tamo ne postoji, ne samo što su bile ismijavanje 60.000 građana Crne Gore koji nemaju riješeno stambeno pitanje niti vlastiti krov nad glavom - one su predstavljale (te prakse dodjele stanova i stambenih kredita pod povoljnim uslovima) i direktno kršenje propisa, a to je Odluka o načinu i kriterijumima za rješavanje stambenih potreba funkcionera. Tu je jasno članom 5 propisano - Pravo na rješavanje stambene potrebe ima funkcioner koji nema stan, odnosno porodičnu stambenu zgradu u svojini, susvojini ili zajedničkoj svojini, ili ima stan, odnosno porodičnu stambenu zgradu u svojini, susvojini ili zajedničkoj svojini neodgovarajuće površine. Takođe, ima još jedan eliminatorni uslov, koji kaže - Funkcioner iz stava jedan ovog člana ima pravo na rješavanje stambene potrebe pod uslovom da njegov bračni drug nema stan ili ima stan neodgovarajuće površine.

Dakle, ukoliko njegov bračni drug ima stan, nezavisno kako ga je stekao, ne samo da ga nije stekao putem državnih mehanizama, nego i privatnim putem ako ga je stekao, ima riješeno stambeno pitanje, drugi bračni drug koji je javni funkcioner nema pravo na rješavanje stambene potrebe po ovom propisu. Svjedoci smo da su i lica koja su imala dva stana, kuću i stan dobijala i treći stan po povoljnim uslovima.

Podsjećanja radi, na ovaj način želim da racionalizujem dalje izlaganje i Vi ćete svakako imati priliku da se izjasnite, mi smo podnijeli amandman, naš poslanički klub, na Predlog zakona o budžetu za 2021. godinu i taj amandman je postao sastavni dio člana 16 važećeg Zakona o budžetu Crne Gore. Taj amandman jasno kaže da politički funkcioneri više nemaju pravo na rješavanje stambenih potreba na teret budžeta države Crne Gore, prije svega, poslanici i članovi vlade. Drugo, da se obrazuje radno tijelo koje će se baviti pitanjima pravne osnovanosti svih odluka i rješenja stambenih komisija Vlade Crne Gore iz prethodnog perioda. Naravno, to radno tijelo nije dovoljan mehanizam. Neophodno je i da se druge institucije - i zaštitnik imovinsko-pravnih interesa, i Državno tužilaštvo počnu baviti ovim pitanjem. Pa, ipak, na vladi je najveća odgovornost, ne na ovoj Vladi nego na vladi kao insituciji, jer su ranije vlade donosile te odluke, a samim tim i aktuelna vlada ima informacionu prednost i raspolaže tom dokumentacijom, te ima legitimitet da otvori i otpočne ovo pitanje. Stambena korupcija ne samo što je imala /prekid/, ne samo što predstavlja i moralni i pravni problem o kojem smo govorili, nego je bila jedan specifičan način da se zarobe institucije. Prije svega su se korumpirali saradnici u vlasti tako što im se omogućavalo da pribave nešto mimo zakonskih uslova, mimo pravnih procedura i da se na taj način drže u šaci da ne budu autonomni pojedinci, nego neko ko radi po diktatu onih ko im je omogućio tu privilegiju kakvu nemaju građani Crne Gore.

Taj naš amandman glasi - da više nikad neće politički funkcioneri dobijati stanove i stambene kredite na teret državnog budžeta. Nas zanima implementacija te zakonske odredbe i želimo da se to pitanje otvori i radi pravde i radi legalnosti u Crnoj Gori. Zahvaljujem.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (23.07.21 15:00:04)

Zahvaljujemo i Vama.
Ministar Sekulović, pravo odgovora.
Izvolite.

SERGEJ SEKULOVIĆ (23.07.21 15:00:10)

...Mi imamo obavezu da što prije formiramo Komisiju za stambena pitanja da bismo po objektivnim kriterijumima i transparentnoj proceduri imali legitimnu stambenu politiku isključujući poslanike i ministre - potpuno saglasan. Ova radna grupa mora što prije da se formira. Sad ću i u ovom novom svojstvu dati sve od sebe da ona što prije počne sa radom. U tom dijelu očekujem i vašu pomoć ako nam bude potrebna. Toliko od mene. Hvala, jer ste otvorili jednu temu koja je em legitimna, em joj je pravo vrijeme i mjesto.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (23.07.21 15:00:47)

Zahvaljujemo ministru Sekuloviću.
Pravo komentara, poslanik Koprivica.
Izvolite.

MOMO KOPRIVICA (23.07.21 15:00:52)

Zahvaljujem uvaženom ministru Sekuloviću. Raduje me otvorenost i spremnost da se uhvatimo u koštac sa ovim problemom.

Ono što je najvažnije jeste da svi pokažemo jedan moralni prilaz ovom pitanju. Kao prvo, tu smo da radimo za građane i da nam na prvom mjestu budu interesi građana, a ne sopstveni i lični interesi. Zahvaljujući ovoj zakonskoj odredbi, koju je naš poslanički klub, Poslanički klub Demokrata i DEMOS-a Mir je naša nacija predložio, više nikad motiv za obavljanje javnog posla, više nikad motiv za ulazak politiku neće biti stan, neće biti stambeni kredit, neće biti privilegovanje u odnosu na sve ostale građane Crne Gore - već će to biti ljubav prema svojoj zemlji i želja da se doprinese ostvarivanju javnog interesa.

Evo govorili su za ovu Vladu da je izdajnička da je antidržavna, a zapravo ova Vlada pokazuje spremnost da radi u interesu građana, a ne u interesu svojih članova ili članova parlamentarne većine koji je podržavaju. Zato i nema u ovom budžetu za 2021. godinu programske stavke koja se tiče rješavanja stambenih potreba članova Vlade i poslanika, a što smo imali priliku da gledamo u slučajima bivše vlasti. Evo se govorilo sa različitih adresa da se ova Vlada bavi švercom cigareta kroz Luku Bar, pa je ova Vlada donijela odluku o zabrani skladištenja duvanskih proizvoda u slobodnoj carinskoj zoni Luke Bar. Da li se neko izvinio za te teške optužbe.? Možda i ne mora da se izvini, ali dobro bi bilo da prestane ubuduće da kontaminira javnost, da radi nešto konstruktivno i da konačno stavi na prvo mjesto potrebe i interese građana.

Daću Vam priliku, ukoliko ste zainteresovani, da prokomentarišete sa aspekta pripreme propisa koji se odnose na sprečavanje korupcije još jedan fenomen koji je prisutan, a to su otpremnine direktorima u državnim kompanijama, kako da se iz ugla antikoruptivnih propisa zaštite državni interesi u sektoru kompanija koje su u većinskom vlasništvu države. Prije toga, želio bih samo da kažem građana radi jedan primjer, neću navoditi ime tog funkcionera, ali će svakako to biti predmet ovih komisija i radnih tijela čije smo osnivanje predložili. Pazite, jedan javni funkcioner je tražio, naveo u obrazloženju zahtjeva za dodjelu povoljnog stambenog kredita to što su mu "izlomljene pločice u kuhinji, zidne i podne, koje je neophodno promijeniti. Takođe, radi poboljšanja uslova stanovanja neophodno je na terasama staviti pločice." Taj funkcioner dobija 20.000 eura sa obavezom da vrati 4.000 eura, a pritom ima stan od preko 100 kvadrata i u toj godini kupuje vozilo kad dobija ovaj povoljan stambeni kredit. To ne samo što je nemoralno, nego je to i protivpravno jer vidite da ne ispunjava uslove za rješavanje stambene potrebe. Otkad je svijeta i vijeka, ljudski rod se bavio i suočavao sa problemom i gramzivosti i pohlepe. Ta gramzivost je izgleda bila dominantna osobina u nekom ranijem periodu kad su u pitanju javni funkcioneri vlasti. Naravno, nema vremena kad se nije otimalo o stanove, o palate, vikendice. Zato smo tu - da otvorimo ova pitanja i da prvo preuzmemo na sebe ograničenje da se samoograničimo da kažemo da nećemo uzimati stanove i nećemo ulaziti u politiku radi stanova, ali i da definišemo opšte ograničenje koje će važiti i za nas i poslije nas - da niko od političkih funkcionera više neće dobijati stanove i stambene kredite na teret građana Crne Gore.

Vi se bavite i nečim što je izvan Vašeg posla, kao što je i dobra literatura. Sjećate se i da se veliki Bulgakov u svom čuvenom djelu "Majstor i margarita" bavio pitanjima gramzivosti, pa je kroz onog svog antijunaka Volanda govorio da se čovjek suočavao sa raznim oblicima pokvarenosti, ali da je jedan od posebnih oblika upravo ispoljio kroz želju za rješavanjem stambenog pitanja. Dakle, gramzivost nije bila zaustavljena ni u onoj utopiji kakav je bio komunistički poredak, a svakako /prekid/ nije se odoljelo ni u

onom periodu autoritarne vladavine u Crnoj Gori, kad je vlast bila nesmjnjiva, nekontrolisana, ali i donosila brojne privilegije.

Zato želim da Vam dam priliku da pokažete političku volju i kad su u pitanju otpremnine, kao jedan poseban vid privilegije koju dobijaju i koje su dobijale zapravo u prethodnom periodu direktori državnih kompanija. Umjesto da unaprijede produktivnost, umjesto da osvoje nove metode upravljanja da kreiraju neka nova tržišta, oni su se bavili kreiranjem otpremnina. Tako imamo Ugovor o radu direktora IRF-a, koji predviđa sebi, potpisuje i kao direktor i kao predsjednik odbora direktora 72.000 eura otpremnine u slučaju da bude razriješen. Ova praksa se više nikad ne smije ponoviti i ovu praksu moramo zaustaviti.

Mora se preispitati pravna osnovanost svih ovih ugovora i to je posao za institucije i to je posao za državno-tužilačku organizaciju. Samo ćete na ovaj način vratiti povjerenje u institucije sistema, ni o kakvom "lovu na vještice" se ne radi i ovim završavam. Radi se samo o uspostavljanju vladavine prava i o tome da niko ne bude iznad zakona i da niko ne bude izvan domašaja zakona. A kad se danas kritikuje i ova Vlada, kao što sam rekao, lažno za šverc duvana u Luci Bar pa se donese odluka o zabrani skladištenja duvanskih proizvoda u slobodnoj carinskoj zoni - tako se kritikuje i stanje u prosvjeti. Ovi koji kritikuju ovu vladu za ove prosvetne mjere, zapravo kritikuju sami sebe, jer pogledajte, 2010. godine je bivša vlast donijela Zakon u kojem stoji član 153c u kojem se kaže - Izbor direktora u svim javnim ustanovama u skladu sa ovim zakonom izvršiće se u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona. Isti je Zakon sad usvojen samo se rok razlikuje, ali prestanak mandata svim rukovodiocima prosvetnih ustanova i izbor novih. Dakle, oni koji kritikuju ovo rješenje iz bivše vlasti kritikuju zapravo sami sebe, jer su isto to uradili 2010. godine. Gdje su tu ista mjerila za istu situaciju? Ne postoje. Zato su bili i upravo korijeni moralnog izopačivanja duboki i u odnosu na to moramo dati jasan institucionalni odgovor. Zahvaljujem.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (23.07.21 15:09:19)

Zahvaljujemo i Vama.

Ministar Sekulović, ima pravo odgovora na dopunsko pitanje.

SERGEJ SEKULOVIĆ (23.07.21 15:09:28)

Dakle, javni interes ili patriotizam mora da se nasloni na domaćinsko upravljanje, na pravično postupanje i na transparentnost u radu. Mi to radimo i mi ćemo to raditi i ubuduće. Moramo li bolje, moramo sigurno; treba li nam podrška, treba nam podrška; hoćemo li dati sve od sebe - to zaista hoćemo.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (23.07.21 15:09:48)

Zahvaljujemo, ministru.

Poslanik Nimanbegu, posljednji poslanik koji će postaviti pitanje ministru Sekuloviću.

Izvolite, poslaniče Nimanbegu.

GENCI NIMANBEGU (23.07.21 15:09:59)

Hvala, predsjedniče Bečiću.

Poštovane kolegice poslanice i poslanici, poštovani ministre Sekuloviću,

Uputio sam Vam sljedeće pitanje:

Početak marta mjeseca 2021. godine održali smo sastanak na moju inicijativu na kojem smo razgovarali na teme koje sam Vam predložio, a radi se o statusu projekata o novim, postojećim i drugim pitanjama oko izgradnje ili završetka graničnih prelaza sa Republikom Albanijom: Cijevna Zatrijebačka-Grabom, Skje-Zogaj, Sv. Nikola-Puljaj i dr. Molim Vas da me obavjestite o preduzetim koracima i eventualnom statusu oko ovih aktivnosti? Da li ste dobili odgovor od strane Republike Albanije? Koji su Vam dalji planovi i kada se mogu očekivati konkretniji rezultati? Da li ste u vašim planovima rada predvidjeli aktivnosti na radu na plovnosti rijeke Bojane, kao i eventualne morske granične prelaze u Ulcinju. Mislim što se tiče luke u Ulcinju ili gradske skele.

Objasnilo: Cijenimo da je izgradnja novih graničnih prelaza vezana za izgradnju infrastrukture, ali je ona, između ostalog, jedan instrument za sponu između država za razvoj ekonomije, razmjenu kulture, kao mjesta gdje imamo najveći, rekao bih, jedan ili od najvećih potencijala za razvoj turizma, poljoprivrede, za razvoj ekonomije. U principu, postojeći granični prelaz u Sukobinu ili onaj koji je aktivan

Božaj-Hani-Hotit su granični prelazi koji ne zadovoljavaju vizije za dobre odnose između Crne Gore i Albanije. Ovo su projekti koje smo dugo godina propagirali i ne samo mi. Moram istaći da je jedan od projekata koji se tiče Skje Zogaj mogu sa ponosom reći da je to prvi put na papiru dogovoreno između političkih subjekata negdje 2015. godine, a da je razultiralo državnim sporazumom iz 2018. godine. Stoga, i zbog mene i zbog javnosti, očekujem Vaš odgovor koji sam dobio pisani. Zahvaljujem se i onda ćemo komentarisati. Hvala, ministre.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (23.07.21 15:12:37)

Zahvaljujemo poslaniku Nimanbeguu.
Ministar Sekulović ima riječ.

SERGEJ SEKULOVIĆ (23.07.21 15:12:43)

...prisustovati na otvaranju graničnog prelaza Zatrebačka Cijevna-Grabon, bilo bi mi zadovoljstvo. Dakle, nadam se to je taj datum.

Što se tiče Skje-Zogaj itd, jedan dio odgovornosti je na nama. Međutim, mješovita komisija međudržavna funkcionise, jasno identifikuje probleme i mi ćemo dati i dajemo, vjerujte, sve od sebe koliko možemo pod datim okolnostima.

Što se tiče rijeke Bojane, tu je stvar komplikovanija i sa albanske granice, strane jer je situacija kompleksna. Otvoreni smo, dođite i mislim da u ovom domenu i te kako napradujemo. Nadam se da vidite te pomake.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (23.07.21 15:13:21)

Zahvaljujemo ministru Sekuloviću.
Pravo komentara, poslanik Nimanbegu.
Izvolite.

GENCI NIMANBEGU (23.07.21 15:13:28)

...odgovor ministra Sekulovića. Mislim ja sam u fer pleju dao mogućnost da on malo više propagira neke od rezultata i odgovore, ali ću iskomentarisati.

Znači, ministar je u svom odgovoru rekao da se vjerovatno očekuje da će otprilike 3. avgusta biti otvaranje ovog zajedničkog prelaza Cijevna Zatrebačka-Grabon, što je od životne, ekonomske važnosti ne samo za povezivanje između Crne Gore i Albanije, nego i unutar povezivanje Plava i Gusinja i skraćenja i otvaranja za turističku valorizaciju tog prelijepog kraja. Moraću da insistiram i dalje u svom dugoročnom političkom radu insisitiramo na ubrzanju procedura Skje-Zogaj u Albaniji. Vi ste odgovorili da je u Crnoj Gori problem i drago mi je da prihvatate da je problem. To je sa vaše strane čak i odgovorno, ali taj problem, ministre, se na leđa nameće nama poslanicima koji to guramo. Ljudima treba objasniti, i pored naše dobre volje i inicijative poslanika, da neke procedure idu sporije nego što bi trebalo. Urgiram da se to što prije uradi, da se eventualno sljedeća ljetnja sezona dočeka sa graničnim prelazom. Vi ne možete dati rok kada će to biti urađeno. Nadam se da će to biti urađeno.

Jedna od problematika koju sam Vas pitao, nisam dobio odgovor u smislu, Vi ste rekli, nenadležnosti, ali sam namjerno pitao ... što se tiče plovnosti rijeke Bojane. Vi upućujete to Ministarstvu kapitalnih investicija, jer mi i u političkom programu koji imamo kao Albanska lista smo predvidjeli da se tu gradi i most na Bojani, i granični prelaz. Ali se radi o tome da i sa svojim kapacitetima i nadzora granice i ostalih aktivnosti morate biti u toku sa projektima koji ne trebaju čekati dan, nego to su najveći razvojni projekti u Crnoj Gori, trenutni. To bi trebao biti rad na plovnosti rijeke Bojane i time ne samo Ulcinj, ne samo Skadar, nego cijela naša obala bi bila povezana sa Skadarskim jezerom i, kao što sam rekao ranije mnogo puta, opštine kao što su: Tuzi, Podgorica, Golubovci i Cetinje bile bi na neki način primorske opštine.

U odgovoru ste rekli, žao mi je što je tako, da do sada nije bilo zvanične inicijative za otvaranje graničnog morskog prelaza u Opštini Ulcinj. Cijenite da na Crnogorskom primorju možda ima puno graničnih prelaza što se tiče morskih pralaza. Ja smatram da ih ima malo. Kapaciteti u Ulcinju vjerovatno su ograničeni što se tiče cjelogodišnjeg rada da to bude granični morski prelaz, ali molim Vas da ovo

razumijete kao inicijativu, javnu inicijativu i molim Vas što prije pokranite aktivnosti na tome da i Ulcinj ima morski granični prelaz. Zahvaljujem, ministre.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (23.07.21 15:17:06)

Zahvaljujem poslaniku Nimanbeguu.

Ovim su završeni odgovori na poslanička pitanja koja su upućena ministru Sekuliću, kome se ovom prilikom zahvaljujemo. Sada ću dati pauzu par minuta, jer treba da nam se pridruže poslanik Bošković i ministarka Injac.

Očekujemo zaista za nekoliko minuta i tu ćemo imati dva odgovora na pitanja koja su upućena ministarki Injac, a nakon toga ćemo vidjeti kakvo je stanje i kako teče sjednica Odbora za turizam, poljoprivredu, ekologiju i prostorno planiranje i kada će ministar Stijović nastaviti sa preostalim odgovorima na poslanička pitanja.

Evo stiže ministarka Injac.

Dajem pauzu od par minuta da se pridruži poslanik Bošković i nastavljamo rad. Zahvaljujem.

/Pauza/

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ:

Koleginice i kolege, uvaženi građani nastavljamo sa radom.

Kao što sam i najavio, sada će poslaničko pitanje ministarki odbrane Oliveri Injac, koju pozdravljam ovom prilikom, postaviti poslanik Predrag Bošković.

Izvolite, poslaniče Boškoviću.

PREDRAG BOŠKOVIĆ (23.07.21 15:26:50)

Zahvaljujem, predsjedniče.

Izvinjavam se zbog ovoga, ali znate i sami da je intenzivan dan bio u Parlamentu, bila je sjednica Odbora za odbranu i bezbjednost.

Što se tiče mog poslaničkog pitanja ministarki Injac, imam dva, pa ćemo krenuti sa jednim od njih.

Šta se dešava sa poligonom na Sinjajevini, dje će vojska da gađa osim u Makedoniji, kad nam dozvole pod komercijalnim uslovima i da li to znači da i u narednim godinama jedino mi nećemo biti domaćini nekih međunarodnih vježbi, kao što je bio slučaj ove godine? Da li se uopšte traži rješenje?

Kao što sam i u pitanju naglasio, obrazloženje ću dati na ovoj sjednici. Prije svega, ovo sam Vam pitanje postavio i kada smo imali priliku da razgovaramo u ovom uvaženom domu i tada nisam dobio očekivani odgovor od Vas. Odmah da Vam kažem, ako ne dobijem ni danas odgovor na ovo pitanje, nastaviću da ga postavljam dok god ne dođemo do rješenja. Ne zbog toga da bih Vas maltretirao, već, prije svega, da Vam dam neki vjetar u leđa da pokušate da nađete rješenje da Vojska dobije ono što je neophodno, a to je, prije svega, mjesto za vježbanje, gdje može da izvodi sve svoje predviđene aktivnosti i na taj način da podiže svoje kapacitete i svoje mogućnosti.

Vidio sam u više navrata sporadična interesovanja pojedinih medija na pitanje gdje Vojska Crne Gore treba da vježba, gdje treba da se usavršava, gdje i na koji način da izvodi planirane aktivnosti i djelovanja. Iako prolazi vrijeme, i dalje nemamo konkretan odgovor iz Ministarstva odbrane na temu koja je to alternativna lokacija koju sam negdje vidio, ne znam da li je to bio potpredsjednik Vlade ili od strane Vas, zato Vam se izvinjavam unaprijed jer ne znam tačno ko je to rekao, ali znam da je ta informacija bila saopštena javnosti.

Zato Vas molim da nam odgovorite na koji način, gdje, kako i kada Vojska Crne Gore može da vježba, pogotovo da izvršava bojeva gađanja iz onih oruđa za koje je nemoguće to uraditi u kasarnama Vojske Crne Gore ili na nekim manjim lokacijama.

Dakle, ono što sam bio svjedok jeste da, što se tiče Crne Gore, jedina i kvalitetna lokacija što smo s partnerima radili i dogovarali jeste upravo poligon Sinjajevine. Za to su bile izvršene sve neophodne analize na način što su utvrđene, uz pomoć partnerskih zemalja dostavljene analize kako je to na drugim poligonima gdje se izvode slična ili mnogo veća gađanja, pa nije bilo apsolutno nikakvog uticaja na životnu sredinu u bilo kojem segmentu.

Zbog toga i ovo današnje moje pitanje Vama jeste, gospođo Injac, da nam saopštite da li je Ministarstvo odbrane donijelo odluku da odustaje od poligona Sinjajevine. Ako jeste - kada je donijeta ta odluka. Ako nije - šta se radi po pitanju daljeg razvoja i aktivnosti da se taj poligon privede namjeni. Hvala.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (23.07.21 15:30:30)

Zahvaljujemo poslaniku Boškoviću.
Pravo odgovora ministarka Injac. Izvolite.

OLIVERA INJAC (23.07.21 15:30:40)

Zahvaljujem se na pitanju i na Vašoj upornosti. Apsolutno legitimno pravo, s obzirom da je to dio Vaše politike tokom Vašeg perioda, tj. Vašeg mandata kao ministra odbrane.

Ja ću saopštiti cjelokupan odgovor, jer smatram da tu ima dosta elemenata sa kojima je važno da se upozna javnost Crne Gore. Znači da je proces odbrambenog planiranja nešto što je dinamično i vjerujte mi za ovih osam mjeseci otkada sam na toj dužnosti vidim koliko iz dana u dan dolaze nove potrebe i proces je sve složeniji i sve zahtjevniji.

Odlukama prethodne Vlade iz 2018. i 2019. godine, potvrđeno je formiranje vježbovno-strelišnog poligona za potrebe Vojske Crne Gore i data saglasnost da se nastavi sa tim aktivnostima za korišćenje lokacije na Sinjajevini. Prije svega, terminološka odrednica pojma gađanje, malo sam se informisala, nekako u Vojsci, koju ste koristili, može podrazumijevati upotrebu svih vrsta naoružanja, od ličnog do artiljerijskog. Danas ste u obrazloženju objasnili da ste tu, prije svega, mislili na bojeva gađanja, te u tom kontekstu ja ću se fokusirati na oba dijela odgovora.

Prije svega, Vojska ima mogućnost da realizuje programska gađanja naoružanjem kalibra do 12mm, odnosno korišćenjem vježbovnog metka do 20mm, na sopstvenoj teritoriji. Kao što znate, dva aktuelna i aktivna strelišta za gađanje su Strelište „Danilovgrad“ u kasarni „Miovan Šaranović“ i privremeno strelište „Ranče Polje“ kod Pljevalja.

Kad su u pitanju bojeva gađanja artiljerijskim oruđima, ona su realizovana 2018. i 2019. godine na poligonu „Krivolak“ u Republici Sjevernoj Makedoniji, te u tom kontekstu je planiran i nastavak na neki način tih aktivnosti. Tokom moje posjete procijenila sam da je to zaista jedna za nas vrlo upotrebljiva lokacija, tim prije što će to ubrzo biti, nadamo se, deklarirani NATO poligon, te će moći sve države članice NATO-a iz našeg regiona da ga koriste. Naravno, mnogo je veći nego što je lokacija bila planirana u Crnoj Gori, te u tom kontekstu želim da izdvojim i ove detalje - da će Vojska Crne Gore krajem ovoga mjeseca realizovati artiljerijsko bojevo gađanje haubicama 122mm i minobacačima 120mm na poligonu „Krivolak“.

U odnosu na Vaše pitanje poslaničko, želim i ovo da izdvojim. Neće to biti korišćeno pod komercijalnim uslovima, kako je ovdje istaknuto u pitanju, nego bez ikakve naknade i to je dogovoreno na bilateralnom nivou između Crne Gore i Republike Sjeverne Makedonije. Naravno, naša saveznica i susjed iz regiona šireg, kao zemlja domaćin, obezbjeđuje i smještaj i ishranu za pripadnike Vojske Crne Gore i sve ono što je potrebno kao neka logistička podrška prilikom gađanja na Krivolaku. Osim gađanja koje se realizuje na Poligonu „Krivolak“ u Republici Sjevernoj Makedoniji, planira se u narednom periodu realizacija i gađanja na drugim poligonima zemalja saveznica i članica NATO-a kroz planirane multinacionalne vježbe. No, o tome kad za to dođe vrijeme izvještavaćemo javnost i naravno u skladu sa, rekoh, ovim odbrambenim planiranjem koje na dnevnoj osnovi dobija svoj puni zamah.

Pandemija Kovid-19 je spriječila realizaciju mnogih aktivnosti u Crnoj Gori koje su bile planirane, pa samim tim i vježbi. Ipak, nakon smanjenja intenziteta zaraze i uz poštovanje svih mjera zaštite ljudi, realizovali smo i planiramo da realizujemo više međunarodnih vojnih aktivnosti na teritoriji Crne Gore. Želim da istaknem da je za ovu godinu bilo po planu učešće u 14 vojnih vježbi međunarodnih, ali i nacionalnih. Neke bih izdvojila, jer je važno da naglasimo da je zaista bio veliki potencijal za nas da učestvujemo tamo i prilika za podizanjem borbene gotovosti naših jedinica. Dakle, realizovane su vježbe: Saber Guardian 21 u Rumuniji od kraja maja do početka juna 2021. godine; Adria Live i Adriatic Strike u Sloveniji. To je ono što je do sada bilo po planu, a u septembru će se realizovati vježba Response 21 u Crnoj Gori na nacionalnom nivou.

Planirano je zaista puno vježbi u narednim godinama. I tu su neki planovi, koji, vjerujte mi, prevazilaze ovaj okvir dosadašnji po godinama, tim prije što smo dobili i novi paket ciljeva sposobnosti, četvorogodišnji, koji ima mnogo tih aktivnosti koje su isprojektovane i zaista pruža velike mogućnosti za nas da nekako u tom smislu radimo još više na tome. Moram da naglasim da realizacija vježbi ne mora da uključuje bojeva gađanja, tako da se one mogu realizovati bez problema na postojećim poligonima za obuku u Crnoj Gori.

Ukoliko ste na taj dio mislili, a što se tiče bojevih gađanja, evo i ovo je dokaz - imamo gdje da učestvujemo. Zaista postoji jedna veoma regionalna, jako izražena potreba za saradnjom i drugih država članica NATO-a i u tom smislu oslanjaćemo se, u onom periodu dokle to bude potrebno u skladu sa finansijskim mogućnostima, restrikcijama u budžetu i drugim razlozima vezanim za planiranje odbrane, na sve ono što su potencijali zemalja iz okruženja.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (23.07.21 15:36:19)

Zahvaljujemo uvaženoj ministarki Injac.
Sada pravo komentara poslanik Bošković. Izvolite.

PREDRAG BOŠKOVIĆ (23.07.21 15:36:26)

Uvažena gospođo Injac, kao i prošli put, ni sad mi niste dali odgovor. Kao prvo, pitao sam Vas da li je ukinuta Odluka na Vladi o poligonu Sinjajevina, koja je donešena 2019. godine.

Drugo, niste mi kazali, ako nije, koji su planovi sa razvojem poligona Sinjajevina. Sve su to pitanja koja sam Vas i tada pitao, ni tada mi niste dali odgovor. I sad Vas pitam, ni sad mi niste dali odgovor. Nastaviću da Vas pitam, tako da na to možete računati.

Što se tiče međunarodnih vježbi da su bile u smanjenom kapacitetu zbog pandemije, jednim dijelom je svakako tačno i tu nemam ništa dodati, ali ova najveća koja je trebala da bude na teritoriji Crne Gore je održana na tlu Evrope. Nije na tlu Crne Gore iz ovog razloga što Crna Gora nije imala poligon, a ne zbog Kovida i zbog nečega drugog. Sami znate koje je štete zbog toga Crna Gora pretrpjela, od logističkih i drugih, obrazovnih i svega ostalog što bi mogla da je imala mogućnost da sa najrazvijenijim vojskama svijeta vježba na svojoj teritoriji. Upravo je to jedan od razloga zašto ću i dalje insistirati sa ove pozicije da Vojska Crne Gore u svojoj zemlji dobije svoj prostor za vježbanje i za sve aktivnosti koje su neophodne kako bi podizala svoje kapacitete.

Ako mi, predsjedniče, dozvolite prešao bih na drugo pitanje, jer se jednim dijelom nadovezuje na ovo. Moje pitanje je sljedeće:

Crna Gora se obavezala za slanje vojnika u misiju KFOR; sa partnerima je urađen kompletan plan angažovanja u sastavku Hrvatske čete. Zašto se i dan danas ne realizuje pomenuta aktivnost?

A zašto je to bitno? Bitno je upravo iz tog razloga što je Crna Gora završila, zajedno sa svojim partnerima završava kompletno angažovanje u misiji u Avganistanu i na taj način Crna Gora, sa jednim zaista ponosom, može da kaže da je doprinosila globalnom sistemu bezbjednosti, da je učešće crnogorskih vojnika i vojnika ocijenjeno kao sjajno, da su pohvale koje su vojnici i vojnkinje dobijali sa strane komandanata iz Avganistana bili zaista za ponos svakoga ko je radio i u Ministarstvu odbrane i u Vojsci Crne Gore, ali i uopšte u državi Crnoj Gori. To je pokazivalo da Crna Gora ima sposobnu i za mnogo jače aktivnosti spremnu vojsku. Ali, s druge strane, Vojska Crne Gore je iz toga crpila znatne benefite, a ti benefiti su se ogledali u tome što je upravo crnogorski vojnici mogli da vježba sa svojim partnerima u jednom interesantnom okruženju, sve ono što nije mogao dobijati u kasarnama Vojske Crne Gore.

Kako se ta misija završila, a znamo šta je misija u Letoniji, da i Irak se praktično vidimo iz medija smanjuje i zatvara u narednom periodu - ono što treba naglasiti jeste da Crnoj Gori je neophodna upravo jedna misija, u kojoj vojska Crne Gore može da participira sa značajnijim snagama kako bi na nivou voda ili čak čete mogla da vježba svoje aktivnosti i sa partnerima razvija svoje sposobnosti. Kuda ćete jeftinije i lakše logistički od upravo susjedstva i misije KFOR.

Ono što na žalost dozvoljavate, da li je to iz političkih ili nekih drugih razloga, da Vam upravo politika u tom domenu ne dozvoljava da ono što je neophodno i što je najbolje za Vojsku Crne Gore, ne sprovedete u djelo. Dakle, u nekom od Vaših ranijih stavova u medijima sam vidio da ste naveli kao jedan od razloga zašto se misija na Kosovu ne aktivira u punom kapacitetu jeste pandemija kovida. Opet je pandemija razlog da se nešto ne uradi. Mislim da je ovdje u pitanju, prije svega, politički faktor i zbog toga tražim od Vas odgovor da mi kažete kada će ta aktivnost da se sprovede. Znam da mi možete kazati da još nije donešeno ni u Skupštini, ni na Savjetu za odbranu, ali evo upravo ovdje podstičem pitanje da Vi, jer ste povukli taj predlog koji je postojao iz Ministarstva obrane ka Savjetu za odbranu i bezbjednost, taj papir ponovo pošaljete kako bi Savjet mogao da se izjasni po tom pitanju i da Crna Gora nastavi da razvija svoju vojsku i kapacitete svoje vojske, s jedne strane, a, s druge strane, da doprinosi globalnom miru. Takođe, da omogućiti sticanje novog kredibiliteta kako Vojske Crne Gore, tako i same države Crne Gore. Hvala.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (23.07.21 15:41:54)

Zahvaljujemo poslaniku Boškoviću.
Ministarka Injac pravo na odgovor. Izvolite.

OLIVERA INJAC (23.07.21 15:42:00)

Moram se povezati, jer ste i Vi povezali Vaše pitanje sa prethodnim.

Nismo dobili takve ocjene da je Vojska Crne Gore pretrpjela nikakvu štetu zbog onog što nismo bili u mogućnosti da učestvujemo u Defender Europe 21. Imali smo na našoj teritoriji, znate da je bilo učešće u okviru toga, a u svakom slučaju jeste važno i to je naša intencija. Nisam slučajno pomenula to planiranje odbrane i ciljeve sposobnosti. To je svakako jedan vrlo odgovoran pristup - da svi zajednički radimo na tome. Naravno da ćete i vi u Parlamentu, očekujem, podržavati naše ideje iz Ministarstva odbrane u okviru Odbora za bezbjednost i odbranu.

Ja ću se fokusirati na Vaše pitanje koje je ovako dosta, takođe, bilo fokusirano na vrlo direktnu i konkretnu konstataciju u okviru urađenog kompletnog plana i slično. Dobili ste pisani odgovor i ja ću kratko osvrnuti. Jeste tačno da učestvujemo u misiji KFOR na Kosovu 2018. godine. Međutim, ono što je glavno istaći je da je to naravno pitanje odluke nacionalne i da se odluka mora donijeti u Skupštini. A zašto ovo ponovo ističem? Vrlo ciljano iz razloga što i naši saveznici i partneri razumiju da bez političke odluke i bez nacionalne podrške jedno proširivanje nije moguće. U tom jednom dijelu moram istaći da su sve ono što je zaista raspoloživo od svih dokumenata u Ministarstvu odbrane i Vojsci i Generalštabu, razgovori o proširivanju broja učesnika, isključivo vođeni na taktičkom nivou, u sklopu procesa generisanja snaga za angažovanje u misijama NATO-a, a ne nikako konkretno. I naravno da se ta odluka odnosi prije svega na ono što je bilo očekivanje nakon što ovdje prođe, što ste pomenuli, Savjet za odbranu i bezbjednost i Skupštinu Crne Gore.

Jedna stvar koja nije se našla u odgovoru ali nije ništa što je nemoguće, pominjali ste u mojim odgovorima za medije - naglašavala sam tu finansijsku projekciju te misije. To je zaista veliki iznos u ovom trenutku restrikcije u budžetu. To je ukupno ugrubo milion za 30 pripadnika. To je prilično veliki iznos bio na koji u ovom trenutku nikako nismo mogli da računamo zbog svega onoga što tu postoji, dok je aktivnost mnogo jeftinija. Naravno da, kao donedavno ministar odbrane, znate da koje su to razlike u ciframa, zaista onako impozantno.

Ne postoji plan angažovanja u sastavu Hrvatske čete, ja sam to napisala iz razloga što mnogo je razgovora bilo sa hrvatskim saveznicima na svim nivoima i naravno na mom, ako mogu slobodno reći, nekom dnevnom kontaktu sa hrvatskim Ministarstvom odbrane. Nigdje u tom kontekstu nije bilo, bili su planovi, znate kako je išao proces, međutim ništa od toga nije u jednom trenutku je njima bilo potpuno jasno nakon što ovdje nije donijeta odluka da ne računaju na taj dio. Ali, svakako želim da naglasim jednu stvar. Biće popunjeno drugo mjesto koje je planirano u komandi misije u Prištini za 2022. godinu i to je nešto što smo zaista i u svim onim situacijama vodili računa da ostane na istom broju kao iz prethodnog perioda, jer je to jedna od misija koju uopšte kao ni ostale nismo dirali. Znači, kao što ste pratili vjerovatno, nigdje nije smanjen broj ni učesnika u misijama, kao ni štabnimh mjesta. I to je, ja mislim, jedna vrlo jaka poruka bila za naše saveznike i partnere, jer i pored restrikcije, i pored ozbiljnih restrikcija u budžetu koje su vrlo javne, sada već sve je transparentno, vidi se gdje smo sve morali da režemo - ništa nismo dirali, ni jednu poziciju nismo pomjerali, ni jednu misiju nismo skratili, nego čak planiramo do kraja godine da odredimo i drugog oficira, a ne kao što je bilo, kao što znate, 1+1 (jedno profesionalno vojno lice i jedan civil). I naravno, traže se i druga rješenja za naredni period.

Apsolutno se slažem sa Vama, sa ovim konstatacijama, Vojska mora biti u misijama, Vojska mora vježbati, jer onda je sve ostalo besmisleno. To je jedan od prioriteta u odbrambenom planiranju Ministarstva odbrane kojem smo pristupili veoma ozbiljno i odgovorno. Dakle, i kratkoročne, i srednjoročne, i dugoročne prioritete da pozicioniramo u nekom relativno kratkom roku i da sve to prati budžet.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (23.07.21 15:47:09)

Zahvaljujemo ministarki Injac na odgovoru.
Pravo komentara poslanik Bošković.
Izvolite.

PREDRAG BOŠKOVIĆ (23.07.21 15:47:19)

Jednaki su troškovi bio 1+1 ili dva oficira, složićete se sa mnom - i logistički i u nadoknadama, tako da tu ne bi trebalo da bude nekih razlika. Ali ono što Vam želim reći jeste da je Crna Gora u misiji u Avganistanu od 2010. godine. Da je tada učestvovala sa nekih 40-ak i nešto vojnika. Da su troškovi tadašnje misije u Avganistanu bili dvostruko ili trostruko veći nego što bi danas bili troškovi misije na Kosovu. Takođe, ako malo zagrebete i zatražite podatke, vidjećete da je budžet 2010. godine Ministarstva obrane bio jedno dva i po puta manje nego što je ovaj današnji koji je usvojen prije nekih mjesec i po dana, dakle, ovaj na koji se vi naslanjate. Tako da sredstva nijesu problem. Tamo gdje ima volje, ima i načina; tamo gdje nema volje, uvijek će se naći razlog zašto se nešto ne može ostvariti - tako i u ovom slučaju kada je misija na Kosovu u pitanju.

Ono što je meni bitno jeste da ste Vi kao ministar odbrane opredijeljeni za misiju na Kosovu, da što se Vas tiče ne postoji neka zadnja namjera da je to neka politička provokacija ili što već sa naše strane i da ste u to uvjerali naše partnere u NATO paktu. Ako je to tako, onda Vas molim da onu inicijativu koju imate, ako nijeste zadovoljni rukopisom ili pismom na kojem je pisana, ispravite ga i pošaljite ga Savjetu za odbranu i bezbjednost. Siguran sam da ćete onda svoju volju o kojoj ste sada govorili, a koja se tiče međunarodnog kredibiliteta Crne Gore, tiče se mogućnosti vježbanja i napredovanja Vojske Crne Gore, tiče se naših partnerskih odnosa sa partnerima u Sjevernoatlantskom savezu, Vi svoj dio posla završiti.

Pošaljite ga Savjetu za odbranu i bezbjednost. Tu je i predsjednik Parlamenta, i predsjednik Vlade, i predsjednik države, pa neka oni svoj politički dio oko toga cijene. Ali Vi kao ministar odbrane treba da iskažete svoj stav na način što ćete taj papir poslati tamo gdje mu je mjesto, a mjesto mu je u Savjetu za odbranu i bezbjednost - ako Vi kao čelna osoba Ministarstva mislite da Crna Gora treba da participira sa Vojskom Crne Gore u misiji na KFOR-u. Samo tako ćete kod mene, a vjerovatno i kod ostalih sa ove strane, razbiti neku dozu da Vi lično nijeste za povećanje angažmana Crne Gore kada je misija KFOR u pitanju, iz određenih političkih razloga. Ali Vi, kao što sami znate da ste ekspert, niste političar, onda treba to da pošaljete političarima, pa neka oni odluče da li Vojska Crne Gore treba u tom kapacitetu da bude na Kosovu i Metohiji. Tako žete skinuti "hipoteku" sa Vas, tako ćete i pred Vojskom Crne Gore reći da ste Vi ta koja se pita u Ministarstvu odbrane, kada je u pitanju stvar iz domena Ministarstva odbrane. I vjerujte mi onda s moje strane više nikada nećete imati pitanje na ovu temu. Ali, dok god se ovakvi Vaši odgovori dostavljaju na pitanja koja postavljamo, to kod nas izaziva sumnju da Vi to sve u dogovoru radite i da namjerno, čak i dezavuišete partnere govoreći im da je to političko pitanje. Ako je političko pitanje, stavite ga tamo gdje mu je i mjesto, da se politički odlučuje, a to je na Savjetu za odbranu i bezbjednost. Ako ste Vi za to, onda sutra ujutru ili ponedjeljak ujutru, pošto je danas petak, potpišite onaj akt, prepravite ga, kako god mislite da treba da ga prepravite i pošaljite ga Savjetu za odbranu i bezbjednost. Hvala.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (23.07.21 15:51:38)

Zahvaljujemo poslaniku Boškoviću.

Pomenut sam, naravno neću odgovoriti u bilo kakvom negativnom ili lošem kontekstu.

Kao predsjednik Parlamenta i član Savjeta za odbranu i bezbjednost, svjedočio sam i u prethodnim mjesecima jednom efikasnom radu Savjeta koji je bio u funkciji realizacije svih i domaćih obaveza i obaveza na evropskom i na evroatlantskom putu. U potpunosti poštujem Sporazum koji smo potpisali i sve obaveze iz evropskog i evroatlantskog puta Crne Gore, a zajednički smo, vidim danas, konstatovali da je broj pripadnika u mirovnoj, ponavljam mirovnoj, misiji KFOR-a na Kosovu koji predstavljaju Vojsku Crne Gore i Ministarstvo odbrane i u ovom trenutku istovjetan broju koji je bio i kada ste Vi bili ministar i kada je bila prethodna Vlada.

Izvolite.

PREDRAG BOŠKOVIĆ (23.07.21 15:52:41)

Nijesam ovo očekivao od Vas.

Siguran sam da ministarki Injac ne treba advokat da je brani od mene, jer znamo se 30 i nešto godina. Moram Vam reći da kada je u pitanju misija na KFOR-u nijeste u pravu sad ovo što ste kazali, mislim dijelom i jeste. Ali je plan angažovanja bio decidno predviđen sa strane naših partnera i u vremenu kada smo 2018. donosili odluku da budu dva člana, a i nakon toga kada smo krenuli u proceduru koju smo za vrijeme mandata prošle vlade dostavili Savjetu za odbranu i bezbjednost, pa kada je došla nova Vlada, na Vaš pretpostavljam zahtjev ili zahtjev gospođe Injac, manje je bitno, je taj zahtjev povučen. Dakle, sve se moglo do sad završiti sa tim procedurama i na taj način iskazati svoj stav prema toj misiji.

Što se nas tiče, mi smo procedure onako kako su dolazile završavali, a ne da li je bilo dva tada dva sada - jeste brojem, ali je trebalo da bude više godine 2022. i to je predviđeno dugoročnim planom razvoja odbrane Crne Gore i učešćem u misijama. O tome se radi, a ne da mi nismo htjeli.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (23.07.21 15:53:5)

Zahvaljujem. Nema sa čime da budete iznenađeni, jer sam ja rekao istinu i potvrdili ste da sam rekao istinu. To je prvo.

Drugo, nijesam ničiji advokat, već ste me pomenuli kao predsjednika Skupštine i člana Savjeta za odbranu i bezbjednost.

Treće, pravo gledano i formalno-pravno posmatrano, nije mogao Savjet za odbranu i bezbjednost da odlučuje o predlozima poslanika u Skupštini Crne Gore u tom trenutku, tako da formalno-pravno, mislim da Vam ne trebam dodatno pojašnjavati tu komponentu, a broj je istovjetan i tada i sada. Vi ste maloprije saopštili ministarki - ako hoćete da nađete način, uvijek ćete ga naći. Ja bih sad mogao da kažem - a zašto onda Vi nijeste našli način ranije, nego i tada i sada je istovjetan broj bio što ste i Vi potvrdili, a bilo je vremena, bilo je godina. Moja intencija je bila krajnje dobronamjerna, mi smo pokazali djelima da poštujemo sporazum, da poštujemo obaveze - više je donio odluka i više je sjednica održao Savjet u duhu i u cilju ostvarenja svih obaveza i ciljeva koji stoje pred Crnom Gorom i na domaćem planu, i na međunarodnom planu, i na planu evropskih i evroatlantskih integracija i tako će biti i u narednom periodu. Naravno, saglasno procjeni onih kojima je to struka, onih koji su za to nadležni, a to su u ovom slučaju ljudi iz Ministarstva odbrane, svakako i iz Vlade Crne Gore, imajući u vidu da je potrebno zadovoljiti i finansijsku komponentu i stvoriti neke druge preduslove. U tom dijelu mislim da je sve kristalno jasno i čisto.

Prije nego što krenemo na naredna poslanička pitanja, odnosno prije nego što ministar Stijović nastavi da odgovara na poslanička pitanja, moram dati pauzu jer teče i dalje sjednica Odbora za turizam, poljoprivredu, ekologiju i prostorno planiranje. Sada je drugi krug diskusija na tom Odboru. Mislim da će ići daleko efikasnije, takve informacije imam od predsjednika skupštinskog odbora. Očekujem da do 17 časova Odbor završi sa radom da bi mogao ministar Stijović da odgovara na pitanja poslanika, sa čime ćemo završiti današnji radni dan.

Znači, čim ministar Stijović završi, vidimo se u sali, a ja očekujem da ne bude to preko 17 časova.

Zahvaljujem ministarki Injac na prisustvu.

/Pauza/

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (23.07.21 17:32:31)

Uvažene kolegice i kolege poslanici i poslanice, poštovani ministre Stijoviću,
Nastavljamo sa radom.

Naredno poslaničko pitanje ministru poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede gospodinu Stijoviću postaviće poslanica Jovanka Laličić.

Izvolite, poslanice Laličić.

Izvinjavam se. Ipak kolega Martinović, a Vi ste sljedeći.

Izvolite, može poslanica Laličić.

JOVANKA LALIČIĆ (23.07.21 17:33:04)

Hvala. Džentlenski.

Poštovani predsjedniče, uvaženi građani,

Koristeći poslovničko pravo, poslaničko pitanje ministru poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede gospodinu Aleksandru Stijoviću glasi:

Koliko je odobreno aplikacija po osnovu mjere subvencionisanje kamate tokom grejs perioda datog reprogramom postojećih namjenskih kredita za poljoprivredu, agroindustriju i ribarstvo iz Trećeg paketa socioekonomskih mjera? Da li se sredstva po ovom osnovu redovno isplaćuju na mjesečnom nivou i koliko je do sada ukupno sredstava isplaćeno?

Obrazloženje: Ministarstvo poljoprivrede i ruralnog razvoja objavilo je u avgustu prošle godine Javni poziv za dostavljanje zahtjeva za subvencionisanje kamate tokom grejs perioda datog reprogramom postojećih namjenskih kredita za poljoprivredu, agroindustriju i ribarstvo. Ovaj Javni poziv, kao što sam već

rekla u pitanju, bio je u okviru trećeg vladinog paketa socioekonomskih mjera sa ciljem podrške sektorima poljoprivrede i ribarstva za održavanje likvidnosti. Ovom mjerom prethodna Vlada pužila je mogućnost zainteresovanium pravnim i fizičkim licima da ostvare pravo na subvencionisanje kamate tokom grejs perioda u trajanju od 12 mjeseci za postojeće kredite kod komercijalnih banaka ili Investiciono-razvojnog fonda.

Pravo na subvencionisanje su mogli da ostvare fizička lica, privredna društva i preduzetnici koji su registrovani poljoprivredni proizvođači, registrovani ribari, registrovani uzgajivači ribe ili prerađivači poljoprivrednih i ribljih proizvoda, koji do 31.12.2020. godine podnesu zahtjev za subvencionisanje kamate.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (23.07.21 17:35:00)

Zahvaljujemo poslanici Laličić.
Pravo odgovora, ministar Stijović.
Izvolite.

ALEKSANDAR STIJOVIĆ (23.07.21 17:35:05)

Poštovani predsjedniče Skupštine, poštovani poslanici, poštovana gospođo Laličić,

U primjeni Trećeg paketa socioekonomskih mjera, koji je utvrdila Vlada Crne Gore 41. saziva, pozitivno je riješeno u odnosu na 15 zahtjeva i na taj način je podnosiocima zahtjeva priznato pravo na subvencionisanje kamate tokom grejs perioda datog prilikom reprograma postojećih namjenskih kredita za poljoprivredu, agroindustriju i ribarstvo. S tim u vezi, nakon što je izabrana nova Vlada, Ministarstvo je pripremlilo naloge za isplatu za priznata prava, ali je izvršenje zaustavilo donošenje rješenja Agencije za zaštitu konkurencije 5. januara 2021. godine, kojim je pokrenut ispitni postupak utvrđivanja usklađenosti državne pomoći Prvog paketa i Trećeg paketa mjera i naloženo Generalnom sekretarijatu Vlade da privremeno obustavi dodjelu sredstava do odlučivanja usklađenosti. Imajući to u vidu, zatraženo je od Agencija za zaštitu konkurencije da odobri izvršenje mjera koje se odnose na poljoprivredu i ribarstvo. Nakon što je Agencija za zaštitu konkurencije dala pozitivno mišljenje vezano za isplate korisnicima koji su ostvarili ovo pravo, Ministarstvo se obratilo Ministarstvu finansija i socijalnog staranja sa zahtjevima za isplatu, ali je došlo do zastoja u realizaciji jer predmetni paket i zaključci prethodne Vlade nisu precizno odredili sa kojih pozicija se izvršavaju predmetne isplate. Tim povodom pripremljena je informacija za Vladu o predmetnoj aktivnosti koja je usvojena na zadnjoj sjednici i donijeti su zaključci koji se otklonili navedene nadostatke, nakon čega su se stekli uslovi da se svi iznosi dospjelih subvencija za kamate isplate.

Poručujemo poljoprivrednim proizvođačima da je ovo Ministarstvo njihov pouzdan partner i da će sva prava koja su im priznata prije izbora ove Vlade, a i nakon toga, biti poštovana i sve obaveze biće izvršene. Neka vas ne zabrinjavaju određene procesne poteškoće koje smo imali za izvršavanje ovih plaćanja. Budući da smo ih za sada već izvjesno prevazišli, i u danima koji dolaze sve obaveze biće izvršene. Hvala vam.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (23.07.21 17:37:00)

Zahvaljujemo ministru Stijoviću.
Pravo komentara, poslanica Laličić.
Izvolite.

JOVANKA LALIČIĆ (23.07.21 17:37:05)

Hvala, ministre.

Naravno, nisam zadovoljna odgovorom, kao vjerovatno što nisu zadovoljni ni aplikanti koji su podnijeli aplikaciju za priznavanje kamate. Želim da istaknem da je ova mjera na najbolji mogući način primljena u javnosti, a Vi, ministre Stijoviću, nakon odobrenih i potpisanih rješenja, kako Vaših tako i prethodnog ministra, ne isplaćujete sredstva pravdajući to obavezom da Komisija za konkurenciju da svoje mišljenje, odnosno prebacujući lopticu u dvorište Ministarstva finansija. Po mojoj informaciji, nisam dobila od Vas odgovor, sredstva koja čekaju na isplatu su negdje oko 500.000 eura. Aplikanti kojima su odobrena sredstva su reprogramirali kredite, trošili novac i vrijeme da bi ovo završili sa bankama i IRF-om, da bi vi na

kraju sve blokirali i doveli u nezavidan položaj - jer su svi praktično računali na ova sredstva u cilju prevazilaženja trenutne situacije zbog pandemije Kovid-19.

Želim da naglasim zbog javnosti da svi ti ljudi mogu da Vas tuže, jer imaju pravosnažna rješenja i da osim sredstava koja su im odobrena po tim rješenjima, dobiju velike sudske troškove koji će ići na račun države, a za što ćete Vi lično biti odgovorni jer svjesno i direktno radite na štetu Crne Gore. Javni poziv za sektor turizma je u isto vrijeme objavilo Ministarstvo održivog razvoja i turizma i, prema informacijama sa kojima raspolazem, nasljednik tog ministarstva Ministarstvo ekologije, prostornog planiranja i urbanizma redovno isplaćuje svoje obaveze prema aplikantima - što znači da je problem u Vama, ministre Stijoviću.

Da zaključim, ne samo da se niste potrudili da kreirate nove mjere podrške poljoprivredi već one mjere koje su Vaši prethodnici kreirali stopirate i ljudima koji su aplicirali pravite velike probleme i ugrožavate poslovanje. O ovim temama smo razgovarali neposredno na kontrolnom saslušanju i crnogorska javnost je imala prilike da se dodatno upozna sa dometima, odnosno "efektima" ovog ministarstva. Hvala.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (23.07.21 17:39:22)

Zahvaljujemo i Vama, poslanice Laličić.

Prelazimo na naredno poslaničko pitanje koje će postaviti poslanik Martinović.

Izvolite, poslaniče Martinoviću.

VLADIMIR MARTINOVIĆ (23.07.21 17:39:32)

Predsjedniče Skupštine, poštovane kolegice i kolege, poštovani ministre sa saradnicima, poštovani građani Crne Gore,

Poštovani ministre Stijoviću, postavio sam sljedeće poslaničko pitanje:

Dokle se stiglo na planu implementacije podzakonskih akata za staračke naknade koje smo uvećali sa 50% na 70% najniže penzije u Crnoj Gori, odnosno sa 72,89 na 102 eura?

Obrazloženje: Kao što je poznato, Predlog zakona o izmjeni Zakona o poljoprivredi i ruralnom razvoju usvojen je i pitanje da li je sve spremno za njegovu primjenu, a od interesa je i značaja za životni standard 3.500 porodica u Crnoj Gori. Riječ je o kategoriji stanovništva, koji su radni vijek proveli na selu baveći se poljoprivredom, a nijesu ostvarili nikakva prava na novčana primanja, penziju, niti neko drugo primanje. Efekti koje treba da ostvari primjena ovih izmjena zakona su mnogobrojni. Ne odnose se samo na osnovnu ćeliju društva koja živi na selu, a i da se samo na nju odnose, poboljšanje, koliko-toliko materijalnog položaja naših seoskih staračkih domaćinstava, bilo bi vrijedno usvajanja ovih izmjena zakona. Posljednje izmjene Zakona o poljoprivredi i ruralnom razvoju imaju značajno usloženiju funkciju koja se odnosi i na naše selo u cjelini, kojem prijeti depopulacija i napuštanje, a koje upravo ovakva staračka domaćinstva praktično održavaju u životu.

Svjesni toga da im toliko dugujemo, uvjeren sam da će se primjena ovih izmjena zakona odvijati na način koji će u potpunosti zadovoljiti očekivanja staračkih domaćinstava i našeg sela.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (23.07.21 17:41:51)

Zahvaljujemo poslaniku Martinoviću.

Ministar Stijović, pravo odgovora.

Izvolite.

ALEKSANDAR STIJOVIĆ (23.07.21 17:41:56)

Hvala Vam.

Poštovani gospodine Martinoviću, prije svega, želim da Vam se zahvalim na iskazanom interesovanju za izvršenje uvojenih zakonskih rješenja tokom ove godine i iskazanoj posvećenosti da naša staračka domaćinstva osjete benefite zakonodavne aktivnosti ovog saziva Skupštine Crne Gore.

Kada je riječ o implementaciji podzakonskih akata, na osnovu kojih bi pravo na staračku naknadu moglo biti ostvareno u punom iznosu, kako to izmjene Zakona o poljoprivredi i ruralnom razvoju i predviđaju, ističemo da prvi najvažniji korak je učinjen budući da Vlada Crne Gore donijela Uredbu o uslovima, načinu i dinamici sprovođenja mjera agrarne politike za 2021. godinu - agro budžet, koja je

stupila na snagu 9.07.2021. godine a kojom su i opredijeljena sredstva za ove namjene. S druge strane, kada je riječ o podzakonskim aktima donijetim prije stupanja na snagu izmene Zakona o poljoprivredi i ruralnom razvoju iz juna mjeseca 2021. godine, oni će biti usklađeni u zakonskom roku od 60 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Sa ovog mjesta proučujemo svim poljoprivrednim proizvođačima, posebno našim najstarijim sugrađanima i vrijednim domaćinima koji su životni vijek proveli baveći se poljoprivredom, da će Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede i ova Vlada učiniti sve da osjete još veće benefite u narednom periodu i da nikada nećemo zaboraviti koliko su oni dobrog učinili za Crnu Goru.

Gospodine Martinoviću, želim da Vam zahvalim i lično zato što su Vaša pitanja na fonu stvarno interesovanja za građane ove zemlje i vrlo konkretna - na način da pitate stvari koje su apsolutno od životne važnosti i interesa naših poljoprivrednih proizvođača i naše najstarije populacije koja apsolutno zaslužuje pažnju. Ovaj gest koji je Skupština napravila sa ovim značajnim povećanjem, tim ljudima izuzetno mnogo znači. Hvala Vam još jednom.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (23.07.21 17:43:54)

Zahvaljujemo ministru Stijoviću.
Pravo komentara poslanik Martinović.
Izvolite.

VLADIMIR MARTINOVIĆ (23.07.21 17:43:58)

Uvaženi ministre, hvala i Vama što ste primijetili, hvala Vam na toj konstataciji. Ali, nemojte da Vas čudi što ta pitanja koja Vam upućujem ovog tipa i ovog intenziteta prosto iz razloga što ste jedan od ministara sa čijim se radom ova Vlada zaista mora ponositi, a takođe i parlamentarna većina koja Vas je birala.

Želim, gospodine ministre, da Vam, prije svega, zahvalim što ste dali odgovor kakav ste dobili i što će uskoro ono što je implementirano u zakonu uskoro biti sprovedeno u praksi. Ono što smo obećali našim građanima, ono što smo obećali u vezi staračkih nadoknada ubrzo će biti ispunjeno. Takođe, gospodine Stijoviću, želim da istaknem da smatram da Vas lično i Vaše saradnike ne bi trebalo previše da zabrinjava ono što su protesti i kritike na Vaš račun, iz razloga što lično smatram da je dosta tih stvari motivisano ne samo iz političkih razloga, već je motivisano upravo zbog toga da se u drugi plan stavi onaj set socioekonomskih mjera koji je ova parlamentarna većina usvojila.

Podsjetiću građane Crne Gore da smo osim staračkih nadoknada vratili dječje dodatke, da smo svim osnovcima u Crnoj Gori obezbijedili besplatne udžbenike i da su to stvari na kojima ćemo i u narednom periodu istrajavati. Nemojte, gospodine Stijoviću, da Vas zabrinjavaju kritike od strane onih iz prošle vlasti koji su navikli na neke bivše ministre kojima je šef bio Brano Mićunović i kojim je iz Splendida dirigovao kako da vode ministarstva. Nemojte da Vas zabrinjavaju oni koji su svoje ministarske pozicije koristili na način što će ostvarivati privatne biznise, tako što će povećavati svoj privatni kapital, a sve na račun i ovih staračkih domaćinstava, nemoćnih, obespravljenih, poniženih, nego i svih građana u Crnoj Gori. Takve kritike i takvi protesti instruisani od Brana Mićunovića i njegove ekipe iz Splendida apsolutno ne treba da Vas zabrinjavaju.

Smatram da trebate do kraja da izdržite u onim naporima gdje zaista na svaki mogući način afirmišete ono što su interesi resora kojeg Vi pokrivete i zapravo građana Crne Gore koji žive od poljoprivrede.

Želim zbog građana Crne Gore da čuju da ste i Vašim ličnim primjerom pokazali u mnogobrojnim situacijama gdje ste na poziv građana koji su imali probleme poljoprivrednih proizvođača, stočara, bez imalo ustezanja odlagali druge obaveze i lično sa svojim saradnicima ili nekad sami otišli na teren ne gledajući i ne vodeći računa o tome kojoj partiji pripadaju ti ljudi. Išli ste na lice mjesta, uvjerali se da ti ljudi imaju problem i promptno ste reagovali i rješavali te probleme. Takvi ministri trebaju Crnoj Gori, a ne ministri koji su koristili svoje pozicije da bi se lično bogatili, bahatili i koji su sve što su mogli podredili svom privatnom i ličnom interesu.

Takođe, gospodine Stijoviću, time završavam, a imaću i dodatno pitanje za Vas. Nadam se da ćete u narednom periodu uspjeti istrajati i na onim evropskim standardima što se tiče poljoprivrede, a koje moramo ispuniti i da ćete se sa svojim timom ljudi uvijek ponašati što će građani osjetiti benefite i Vas kao ministra i nas kao parlamentarne većine.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (23.07.21 17:49:06)

Pitanje možete sada postaviti. Postavite i privodite kraju.

VLADIMIR MARTINOVIĆ (23.07.21 17:49:14)

Zahvaljujem, predsjedniče Skupštine. Izvinjavam se ako sam malo prekoračio.

Dakle, osim ovog odgovora koji sam dobio i koji je kvalitetno obrađen i na osnovu kojeg smo zaključili da će vrlo brzo staračka domaćinstva početi da primaju nadoknade koje smo im obezbijedili, pored tih povećanja koje direktno osjećaju naši najstariji sugrađani koji se cijelim životom bave poljoprivredom, zanima me da li ste agrobudžetom za 2021. godinu pripremili mjere i koje su to mjere koje smatrate da su značajne za poljoprivredne proizvođače i da će pozitivno uticati na unapređenje poljoprivredne proizvodnje u Crnoj Gori kao i na kvalitet naših građana. Ovo pitanje sam potpuno ciljno postavio, jer ovih dana imamo klasično spinovanje javnosti o tome kako ministri, odnosno kako ministar poljoprivrede ne radi svoj posao kako treba, a svjedoci smo koji su rezultati iza njega. Volio bih da kažete građanima Crne Gore, cjelokupnoj javnosti šta planirate da uradite u narednom periodu jer znam da ono što se javno obeća to treba i da se ispuni. Gospodine Stijoviću, mene raduje što ste uveli jednu novu praksu kada je obavljanje ministarske funkcije u pitanju. Po mojim informacijama, koje mislim da su tačne, Vi ste tokom Vašeg dosadašnjeg angažmana obilazili gotovo sve opštine u Crnoj Gori. Dakle, nijeste vodili računa o tome da li je na vlasti Demokratska partija socijalista, Demokrate, SNP ili neka druga partija već ste išli od opštine do opštine i tamo ste detektovali probleme poljoprivrednih proizvođača, stočara i svih onih koji žive od poljoprivrede i na taj način obećali da ćete te probleme rješavati.

Konačno, imamo praksu, i time zaključujem, predsjedniče, da nećemo nikada više imati selektivni pristup po pitanju lokalnih zajednica, pa da će zavisi od toga ko je na vlasti na lokalnom nivou, kako će se odnositi državna vlast. Ne, državna vlast i ministri moraju jednako odgovorno da se odnose prema svakom gradu i svakoj opštini u Crnoj Gori.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (23.07.21 17:51:54)

Ministre Stijoviću, pravo na odgovor na dopunsko pitanje.
Izvolite.

ALEKSANDAR STIJOVIĆ (23.07.21 17:51:59)

Istina je da smo proteklih šest mjeseci moj tim i ja lično obišli smo gotovo sve opštine u Crnoj Gori. Još par je ostalo i to ćemo u narednom periodu obići, a sa ciljem da čujemo koji su problemi ljudi koji žive u tim sredinama, koji su problemi u infrastrukturi u tim opštinama od lokalnih puteva do mostova, do vodovoda, u selima, da popravimo kvalitet života našem stanovništvu u ruralnom području i da čujemo stvarne probleme ljudi koji tamo žive kako bismo mogli da kreiramo mjere i kako bismo mogli kroz agrobudžet, ako mogu da kažem, jedina prednost njegovog kašnjenja je bila što smo imali mogućnost da duži period čujemo glas naroda i da sve ono što su bili njihovi predlozi i njihove primjedbe uključimo u ovaj agrobudžet - da on bude pravi glas naroda i da direktno bude u cilju popravljavanja kvaliteta i uslova života naših ljudi na selu i onih koji se bave poljoprivredom.

Što se tiče staračkih naknada, ono što ranije nije rađeno, nijesu izdavana rješenja za staračke naknade. Imamo oko 4.500 i to je veliki posao za administraciju. Mi se nadamo u narednom periodu, u roku koji je zakonom propisan od 60 dana od dana proglašenja ovog zakona, da ćemo u potpunosti završiti i na taj način imati kompletnu sliku svih domaćinstava koja ostvaruju pravo na ovu nadoknadu.

Ono što ste pitali koje su to inovacije, koje su to dobre stvari koje smo uveli novim agrobudžetom. Neke od mjera su program za poboljšanje uslova života na selu. To je potpuno nova mjera, a ima za cilj da pruži podršku najugroženim stanovnicima u ruralnim područjima. Dakle, to obuhvata kupovinu osnovnog stada ili steonih junica, priplodnih ovaca, priplodnih koza, ..., adaptaciju štalskih objekata, adaptaciju objekata i prostorija u kojima se odvija prerada poljoprivrednih proizvoda, kupovinu opreme za primarnu proizvodnju. Korisnici su porodice sa maloljetnom djecom sa stalnim prebivalištem u ruralnom području, pod uslovom da su oba roditelja nezaposlena i prijavljena na Zavodu za zapošljavanje, ili samohrani roditelji, a dajemo bespovratnu podršku u iznosu od 100% u vrijednosti od 10.000 eura. Cilj ove mjere je dvostruk. Jedan je da zadržimo ljude na selu i da im omogućimo pristojniji i bolji život i da pojačamo poljoprivrednu proizvodnju na malim gazdinstvima. Imamo podršku u pokretanju poslovanja malih

poljoprivrednika, koja je isto u iznosu od 10.000 eura za mlade poljoprivrednike koji su završili poljoprivrednu školu, Poljoprivredni fakultet ili Veterinarski fakultet u iznosu od 10.000, iznosu sa 100% podrškom ili, takođe, mlade poljoprivrednike koji se već bave, a imaju manje od 40 godina, poljoprivredom i već imaju razvijen biznis u poljoprivredi do 7.000 eura ili do 70%.

Pored toga, novim mjerama povećali smo subvencije - kako subvencije po hektaru proizvodnji sa 200 na 220, odnosno za mlade od 40 godina na 230, tako i subvencije po grlu stoke, tako da je za krave i junice sa 70 povećano na 75, za ovce i koze sa osam na devet eura. Prije sam rekao, imao sam priliku na Lukavici da razgovaram sa stočarom koji ima 800 ovaca i on je tada rekao da to uopšte nije malo jer je to 800 eura više premije što njemu omogućava da svoju djecu spremi za školu. Isto tako, svugdje smo na terenu, na Sinjajevini, sa stočarima koji su rekli da mjere koje su ovdje ponuđene daju mnogo više nego što se dobijalo. Prvi put su povećane od 2008. godine.

Tako da ovaj agrobudžet ima čitav niz mjera koje daju više. Samo ribarski sektor ove godine je prepoznat i dajemo podršku od 80% za nabavku ribolovne flote, čamaca i opreme u iznosu od 80%, kao što kažem u iznosima od 10.000 do 400.000 eura, što je jedna od mogućnosti razvoja našeg sektora ribarstva koji je bio potpuno zapušten u prethodnom periodu. Ova mjera će ljudima koji se bave ovom djelatnošću omogućiti da u potpunosti razvijaju svoj posao i da im omogući nabavku bolje i kvalitetnije opreme i nabavku svih pomagala koja su im potrebna, a s podrškom države od 80%. Nikada nije bila izdašnija, kvalitetnija mjera nego ovoga puta u tom sektoru i čitav drugi set mjera. Agrobudžet će biti, njegove promocije su prošle u svim gradovima Crne Gore, u utorak biće javno dostupan širokom spektru naših građana kako bi mogli da se upoznaju i na vrijeme apliciraju. Sve mjere i javni pozivi su raspisani, veliki broj njih je, ne svi, ali već raspisan i nalazi se na sajtu Ministarstva, tako da smo otkada je agrobudžet usvojen prije dvije nedelje do današnjeg dana, u roku od ove posljednje dvije nedjelje uspjeli da održimo i prezentaciju agrobudžeta i da raspišemo javne pozive. Posebno su interesantni pozivi za nabavku stočne hrane, gdje mi podržavamo i subvencionišemo koncentrovanu stočnu hranu u iznosima od pet centi, na koji način podržavamo sve sektore u stočarstvu gdje je bilo potrebno, što je mnogo više od onoga što su oni tražili tokom ovih protesta.

Hvala Vam, gospodine Martinoviću, još jednom. Hvala Vam na Vašim pitanjima. Nadam se da ćete ispratiti ovo što radi Ministarstvo i da ćemo i dalje i ja kao ministar svih građana i moj tim potpuno neselektivno pokušati da svim opštinama i svim građanima pristupimo da osjete razliku da sada svi imaju pravo - svi imaju po zakonu ista prava koja mogu da koriste. Pozivam ovom prilikom da se jave na javne pozive i da konkurišu i apliciraju i da će, ukoliko ispune uslove, u okviru mjera koje su tako predviđene apsolutno biti podržane i od strane Ministarstva. Hvala još jednom.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (23.07.21 17:58:40)

Zahvaljujemo i ministru.

Idemo na naredno poslaničko pitanje koje će postaviti poslanik Petar Ivanović.

Izvolite, poslaniče Ivanoviću.

PETAR IVANOVIĆ (23.07.21 17:58:51)

Zahvaljujem.

Poštovani građani Crne Gore, poštovani predsjedavajući, ministre sa saradnicima, kolege poslanici, Moje prvo pitanje glasi:

Ne računajući budžet Crne Gore, koliko novca ste od početka mandata do danas obezbijedili za podršku razvoju poljoprivrede iz drugih izvora? Iz kojih razloga ste u julu mjesecu Vladi Crne Gore uputili na usvajanje agrobudžet i koliko je ovakva dinamika usvajanja agrobudžeta u skladu sa obećanjima koje ste dali povodom 100 dana rada Vlade? Odgovor sam tražio u pisanoj formi, a zadržavam pravo da dam komentar nakon što čujem odgovor na postavljeno pitanje. Zahvaljujem.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (23.07.21 17:59:29)

Zahvaljujemo poslaniku Ivanoviću.

Pravo odgovora ministar Stijović. Izvolite.

ALEKSANDAR STIJOVIĆ (23.07.21 17:59:34)

Poštovani gospodine Ivanoviću, iz strukture agrobudžeta za 2021. godinu proizilazi da su opredijeljena sredstva u ukupnom iznosu od 44.824.447,94 eura, od čega je iz izvora finansiranja koja nisu iz nacionalnog budžeta opredijeljeno 9.321.000 eura, a iz donacija 8.341.000 eura iz kreditnih sredstava. Kada je riječ o razlozima za usvajanje agrobudžeta u julu mjesecu, podsjećamo Vas da je Zakon o budžetu Crne Gore za 2021. godinu stupio na snagu danom objavljivanja u Službenom listu Crne Gore, odnosno 25. juna 2021. godine, a da njegova primjena počinje od 1. jula 2021. godine. Nakon toga, stekli su se uslovi da Vlada donese Uredbu o uslovima i načinu i dinamici sprovođenja mjera agrarne politike za 2021. godinu. Agrobudžet je stupio na snagu 9. jula. Vezano za predlaganje propisa od strane Ministarstva koje donosi Vlada, u skladu sa Poslovníkom Vlade, podsjećavamo Vas i na to da je neophodno dobiti mišljenje od više državnih organa i nakon toga predlog propisa može biti upućen Vladi radi njegovog donošenja. Dakle, predlog propisa, u konkretnom slučaju agrobudžeta nije mogao biti upućen Vladi prije donošenja Zakona o budžetu i pribavljanja odgovarajućeg mišljenja.

U odnosu na pitanje koliko je ova dinamika usvajanja agrobudžeta u skladu sa obećanjima koja su data povodom 100 dana Vlade, naglašavam da su ovo Ministarstvo i Vlada i učinili sve u mjeri mogućeg da agrobudžet bude što ranije donijet, ali, kao što Vam je poznato, čekalo se usvajanje Zakona o budžetu, a što nije u nadležnosti Vlade već u nadležnosti Skupštine Crne Gore. Hvala vam.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (23.07.21 18:01:10)

Zahvaljujemo ministru Stijoviću.
Pravo komentara poslanik Ivanović. Izvolite.

PETAR IVANOVIĆ (23.07.21 18:01:16)

Zahvaljujem.

Očekivano, dobio sam odgovor bez odgovora. Iako sam tražio odgovor, nijesam dobio u pisanoj formi i time ste na najbolji način, uvaženi ministre, potvrdili Vaš odnos prema transparentnosti za koju se navodno zalazete, a zapravo izigravate koliko god možete. Očigledno je da jedno pričate, a potpuno drugo radite.

Poštovani ministre, Vaš omiljeni glagolski oblik je futur prvi. Vi ste član navodno ekspertske Vlade i navodno ekspert za poljoprivredu. Za gotovo godinu dana Vi ste, ministre, obezbijedili nula eura iz dodatnih sredstava za razvoj poljoprivrede; nula eura od Evropske komisije; nula eura od Međunarodnog fonda za razvoj poljoprivrede; nula eura od Svjetske banke, nula eura od Abu Dabi fonda; nula eura iz bilo kog drugog izvora. Vi ste poznat kao budžetski potrošač i kao čovjek koji umije da troši i ono što mu neko drugi da, ali niste poznat kao čovjek koji umije da zaradi novac ili da doprinese svojim znanjem i vještinama da novac dobiju poljoprivredni proizvođači u Crnoj Gori. Meni je jako dobro poznato kako ste se ponašali kroz tzv. luksemburški projekat Razvojne agencije, koja je podržala jedan veliki projekat u oblasti šumarstva na kojem ste Vi radili. U pitanju je projekat od preko četiri miliona eura, čiji je rezultat bio da Crna Gora ima više šumskih stabala od Amazona. Kako ste ih prebrojali do današnjeg dana ostala je misterija, ali je novac potrošen. Prilikom obrazlaganja Predloga zakona o izmjenama sektorskog sporazuma, pokušali ste, ovdje u Skupštini, da prigrabite rezultate rada drugih lica. U tome smo Vas osujetili i poslali jasnu poruku javnosti da je vaš doprinos ovom Predlogu zakona nula. Sada pričamo o uvećanom agrobudžetu, takođe na rezultatima rada drugih, jer jedan jedini cent niste pronašli bilo gdje drugo van budžeta, pa čak ni za razvoj šumarstva. Sav teret pao je na pleća građana Crne Gore.

Povodom 100 dana rada Vlade, izjavili ste da su svi problemi poljoprivrednika u vašem fokusu te da vam je prioritet očuvanje proizvodnje. Ono što ste vi uradili nema nikakve veze sa očuvanjem proizvodnje i predstavlja direktno uništavanje crnogorske poljoprivrede. Pogledajmo činjenice. Podsjetiću vas, ministre, da je 27. januara 2021. godine državni sekretar gospodin Veličković, koji je pored Vas, gostujući na javnom servisu najavio brzo usvajanje agrobudžeta i usvajanje četvrtog paketa mjera koje će značajno pomoći poljoprivrednicima. Dana 3. juna 2021. godine izjavili ste da ste pripremili agrobudžet za 2021. godinu. Dana 27. juna najavili ste da će ubrzo biti pokrenuta procedura za usvajanje agrobudžeta. Konačno, agrobudžet je usvojen tek 8. jula, ili 187 dana od početka godine, što je rekord nezabilježen u analima crnogorske poljoprivrede. Od tada do juče 22. jula, a prošlo je još dodatnih 15 dana ili 203 dana od početka godine, vi gotovo da niste objavili nijedan javni poziv iz agrobudžeta kako bi poljoprivrednici mogli da znaju kako i na koji način da se prijave za podršku, dok ste danas 23. jula brže bolje objavili pet, šest javnih poziva. Meni je drago da je današnje kontrolno saslušanje imalo efekat da ubrza rad Vašeg ministarstva.

Kako je svaki javni poziv otvoren 15 do 30 dana i kako nakon javnih poziva slijedi procedura razmatranja dostavljene dokumentacije, pa nakon toga slijedi procedura donošenja rješenja, jasno je da će poljoprivrednici vrlo vjerovatno tek sredinom septembra znati na što konkretno mogu računati u 2021. godini. Vi ste Vašim dosadašnjim radom ne samo pokazali da ste nesposobni da crnogorskoj poljoprivredi donesete dodatna sredstva za njen razvoj, već ste direktno odgovorni i za štete koje su nastale neusvajanjem agrobudžeta ove godine, a koje trpe poljoprivredni proizvođači čiji je revolt potpuno opravdan. Zahvaljujem.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (23.07.21 18:04:45)

Zahvaljujemo i Vama.

Sada idemo i na drugo poslaničko pitanje poslanika Ivanovića. Izvolite.

PETAR IVANOVIĆ (23.07.21 18:04:52)

Zahvaljujem.

Moje drugo pitanje glasi:

Uvaženi ministre, šta vas je motivisalo da u agrobudžetu, za koji ste više puta ponovili da je uvećan u odnosu na prošlu godinu, smanjite izdvajanje za program obaveznih mjera zdravstvene zaštite životinja za gotovo jednu četvrtinu ili za 650.000 eura? Odgovor sam, takođe, tražio u pisanoj formi. Zahvaljujem.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (23.07.21 18:05:15)

Ministre Stijoviću, izvolite. Pravo na odgovor.

ALEKSANDAR STIJOVIĆ (23.07.21 18:05:19)

Gospodine Ivanoviću, pitanja su mi stigla juče u 12:00 sati, tako da do danas do pola dvanaest smo pripremali odgovore i moja služba vjerovatno nije stigla na vrijeme da ih pošalje. A i rok je 48 sati po zakonu, tako da će Vam svakako stići pisani odgovori.

Na Vaše postavljeno poslaničko pitanje, dajem sljedeći odgovor. Kao što Vam je poznato, agrobudžet se donosi u skladu sa Zakonom o budžetu, odnosno u skladu sa sredstvima koja su opredijeljena za državne organe na budžetskim pozicijama, organe koji izvršavaju zakonom utvrđene obaveze. U tom smislu, podsjećamo vas da sredstva agrobudžetom opredjeljuju za ovo ministarstvo i Upravu za bezbjednost hrane, veterinu i fitosanitarne poslove kao dva samostalna državna organa. Prema tome, apsolutno nije riječ o motivaciji i opredjeljenju ovog ministarstva da sredstva u Zakonu o budžetu za program obaveznih mjera zdravstvene zaštite životinja budu manja u odnosu na prošlu godinu, već se u agrobudžetu moglo opredijeliti samo onoliko sredstava koliko je Zakonom o budžetu predviđeno.

Dakle, tačno je da su sredstva za program obaveznih mjera zdravstvene zaštite životinja manja u odnosu na prošlu godinu, ali ne za iznos koji navodite. Naime, Zakonom o budžetu za 2021. godinu za ove namjene predviđeno je 616.750 eura manje u odnosu na 2020. godinu, ali su za predmetni program predviđena i dodatna sredstva iz donacija Evropske komisije, koja su uplaćena ove godine u iznosu od 142.629 eura. Tako da budžet programa obaveznih mjera zdravstvene zaštite životinja za ovu godinu iznosi milion i 866 hiljada 879 eura.

Polazeći od navedenog, ovo ministarstvo kao državni organ koji predlaže donošenje predmetnog programa, a stručne osnove za donošenje programa obezbjeđuje Uprava za bezbjednost hrane, veterine i fitosanitarne poslove, iniciraće da se sa drugih raspoloživih pozicija obezbijedi preusmjeravanje sredstava, ili da Vlada obezbijedi dodatna sredstva iz tekuće budžetske rezerve za iznos za koji ova Uprava utvrdi da su nedostajuća, što znači da neće izostati bilo koja obavezna mjera zdravstvene zaštite životinja i da će sve mjere biti u potpunosti sprovedene.

Prema tome, posebno naglašavam da je ovo ministarstvo nepovratno opredijeljeno da sve mjere koje obezbjeđuju očuvanje zdravlja životinja budu sprovedene, a namjera da ovim pitanjem umanjite značaj povećanja agrobudžeta za 2021. godinu, pogotovo svim mjerama agrarne politike, Vam svakako ne može uspjeti. Crnogorska javnost to veoma jasno prepoznaje.

Na kraju, građanima poručujemo i da ovo ministarstvo i Vlada neće dozvoliti da dođe do bilo kakvog zastoja u obaveznoj zdravstvenoj zaštiti životinja /prekid/ preduzeti sve da mjere zdravstvene zaštite životinja budu blagovremene i efikasno sprovedene. Hvala vam.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (23.07.21 18:07:55)

Zahvaljujem ministru.

Pravo komentara poslanik Ivanović. Izvolite.

PETAR IVANOVIĆ (23.07.21 18:08:00)

Radi javnosti, ističem da ni ovaj odgovor nijesam dobio u pisanoj formi iako sam to tražio. Vi ste citirali zakon. Naveli ste da je rok 48 sati. Tako je u pravu ste, ali je rok 48 sati koji imaju poslanici da prije isteka tog roka vama postavite pitanja, a onda vi imate 48 sati da nama poslanicima koji su vam postavili pitanja dostavite odgovor, ako smo tražili odgovor u pisanoj formi.

Uvaženi ministre,

Vi nemate rok od momenta kada dobijete pitanja 48 sati. Mi smo kao poslanici ispoštovali našu zakonsku obavezu i obavezu koju predviđa Poslovnik Skupštine Crne Gore. U roku koji je predviđen mi smo dostavili pitanja. Ispoštovali procedure, a na Vama je takođe da ispoštujete procedure i nama poslanicima dostavite odgovor koji tražimo u pisanoj formi. Ovo više govorim radi javnosti, mada sam siguran da Vi to jako dobro znate. Moj komentar podijeliću u četiri tačke:

1) Program mjera obavezne zdravstvene zaštite životinja obuhvata mjere kojima se vrši nadzor nad zdravljem životinja u Crnoj Gori. Najznačajniji dio mjera ovog programa odnosi se na nadzor nad bolestima koji se mogu prenijeti na ljude, takozvane zoonoze. To znači da se ovim programom ne kontroliše samo zdravlje životinja ili bezbjednost hrane, već i javno zdravlje, a Vi ste iznos podrške ovom programu umanjili za 1/4. Na ovaj način direktno ste uticali na povećanje rizika koji utiču na zdravlje svih građana Crne Gore;

2) Da ste se bavili pregovaračkim poglavljima koji su u Vašem resoru, a nijeste, znali biste da je do otvaranja pregovaračkog Poglavlja 12, koji obuhvata veterinarsku fitosanitarnu i politiku bezbjednosti hrane, svake godine uvećan budžet za program mjera obavezne zdravstvene zaštite. Povećan je iz razloga što se povećao stočni fond, ali isto tako i zbog toga što su se povećali rizici od pojava određenih bolesti. Važnost ovih mjera iskazana je i time što od Evropske komisije još od 2017. godine svake godine Crna Gora dobija grantove za sprovođenje mjera, a u cilju sprečavanja ili suzbijanja bolesti životinja, kao što su afrička kuga, kvrgava koža goveda i tako dalje;

3) Mjere zdravstvene zaštite životinja su pod nadzorom Evropske inspekcije, tačnije revizije Direktorata na bazi mjera koje se sprovode osim zdravlja životinja i ljudi i bezbjednosti hrane obezbjeđuje se mogućnost i izvoza proizvoda životinjskog porijekla i životinja proizvedenih u Crnoj Gori. Smanjenje podrške u ovom programu znači smanjenje podrške izvozu proizvoda životinjskog porijekla i životinja proizvedenih u Crnoj Gori i

4) Ovakvom mjerom direktno ste uticali na rad kompletne veterinarske službe u Crnoj Gori. Kada je bila prisutna bolest kvrgave kože goveda i plavog jezika u Crnoj Gori, veterinarska služba je predano radila, suzbila bolest i za svoj rad ne samo dobila priznanja od strane Evropske komisije, već i drugih zemalja regiona. U pitanju je deficitaran kadar u Crnoj Gori koji će na ovaj način biti dodatno ugrožen. U Crnoj Gori već imamo nekoliko opština u kojima nema veterinaru, a jasno je da se razvoj stočarske proizvodnje, pa i ukupne poljoprivrede bez njih ne može ostvariti. Da zaključim:

1) Vašim postupkom ugrozili ste javno zdravlje i povećali rizike bolesti koje građani Crne Gore mogu dobiti od životinja;

2) Ugrozili ste izvanrednu saradnju koja je u prethodnom periodu uspostavljena sa, a odnosi se na pregovaračko Poglavlje 12 i time ste unizili pregovaračku poziciju Crne Gore;

3) Ugrozili ste mogućnost iznošenja na tržište i izvoza proizvod životinjskog porijekla i životinja proizvedenih u Crnoj Gori i

4) Poslali ste veoma lošu poruku veterinarima koji su deficitarni u Crnoj Gori i ugrozili njihov rad.

Teško mogu vjerovati da ste sve ovo uradili slučajno. Zato ne treba da čudi ogromno nezadovoljstvo koje se nakupilo među poljoprivrednim proizvođačima.

Uvaženi ministre,

Ja sam ekonomista po vokaciji i nijesam htio da budem toliko precizan i pendantan da Vam računam svaku cifru, ali poslušajte Vaš nastup pa ćete sami čuti ono što ste kazali. Tačno je da je 2020. godine ovaj program iznosio 2.483.629,50 eura. I tačno je da ove 2021. godine ovaj program iznosi 1.866.879,50 eura. To je smanjenje od 33%. Ja sam htio da budem vrlo jednostavan i plastičan i da ne

ulazim u detalje, a ovaj iznos uključuje podršku koju je Crna Gora dobila od Evropske komisije u iznosu od 142.629,50 eura. No, u svakom slučaju ponovilo se ono što se dogodilo i tokom konsultativnog saslušanja. Vi ponovite nekoliko puta jedno te isto i ubijedite sebe i pokušavate i druge da je to tačno. Moj Vam je savjet da to ne činite. Poljoprivreda u Crnoj Gori je veoma specifična i zahtijeva mnogo, mnogo ozbiljniji i direktni rad sa poljoprivrednim proizvođačima. Ja Vam u tom radu želim puno sreće.

Naša namjera je bila da kroz ova pitanja osvijetlimo neke uglove koji su od interesa za sve građane Crne Gore, ne samo za poljoprivredne proizvođače, a bezbjednost hrane i javno zdravlje pripada korpusu takvih pitanja. Zahvaljujem.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (23.07.21 18:12:51)

Ovim smo završili pitanje i odgovor na poslaničko pitanje poslanika Ivanovića. Neka se pripremi poslanica Popović. Prije nego što joj dam riječ, samo zbog ovih poslovnčkih prava i obaveza kratka napomena.

Mi smo u prethodnim sazivima imali kao poslovnčku obavezu da ministri odgovor u pisanoj formi dostavljaju do naredne sjednice, a koliko sam informisan često se dešavalo da se čak ni to ne ispoštuje. Sada smo zajednički odlučili da unaprijedimo, da to preciznije definišemo i zato imamo inovacije u našem Poslovniku, koje su novijeg datuma. U skladu sa tim izmjenama, ministar je do trenutka kada krene da odgovara na poslaničko pitanje u obavezi da isto i pisanim putem dostavi poslaniku.

Ono što predstavlja problem sa aspekta negdje i racionalnosti jeste što najveći broj kolega poslanika iz vlasti i opozicije čeka posljednji trenutak za predaju poslaničkih pitanja, a onda skupštinska služba ima zaista veliki obim posla u kratkom vremenskom trenutku, a potrebni su sati da se sva ta poslanička pitanja na pravno valjan način dostave nadležnim ministrima. Onda oni ministri koji prvog dana odgovaraju, još ako imaju veliki broj poslaničkih pitanja kako je u ovom slučaju poslanika Stijovića, imajući u vidu da on naredne sedmice ima službeni put i da smo dogovorili da danas odgovara na poslanička pitanja - postoje negdje zaista i objektivni razlozi, tako da sam siguran da postoji jedno zajedničko razumijevanje. Ali, molba da ubuduće na taj način funkcionišemo, dogovaramo, ali i damo doprinos i sa jedne, i sa druge, i sa treće strane i omogućimo zaista svima da u punoj mjeri, u punom kapacitetu poštuju Poslovnik, jer ne vjerujem da ima razloga ni sa jedne strane da bi bilo drugačije da se sve informacije koje postoje, koje su svakako saopštene i koje su pripremljene pravovremeno ne dostave kolegama poslanicima.

Sada, uvažena poslanice Popović, uz izvinjenje, izvolite sa Vašim pitanjem.

ZDENKA POPOVIĆ (23.07.21 18:15:22)

Zahvaljujem, predsjedniče Skupštine.

Poštovane kolegice i kolege, poštovani ministre sa saradnicima,

Na osnovu članova 187 i 188 Poslovnika Skupštine Crne Gore, postavila sam Vam sljedeće poslaničko pitanje:

Kako će se neblagovremeno usvajanje Agrobudžeta i kašnjenje u realizaciji mjera podrške poljoprivrednim proizvođačima odraziti na očuvanje, jačanje i unapređenje poljoprivredne proizvodnje? Da li su poljoprivredni proizvođači ostali bez mjera podrške, ili je utvrđeni Agrobudžet, bez obzira na kašnjenje, snažno fokusiran na poljoprivredne proizvođače? Kako Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede planira da riješi problem sa kojim se suočavaju poljoprivredni proizvođači zbog poremećaja na tržištu stočne hrane, koje je dovelo do povećanja cijene koncentrovane hrane i drugih inputa koji direktno utiču na poljoprivrednu proizvodnju?

Poštovani ministre Stijoviću,

Svjedoci smo da je danas u Skupštini Crne Gore bila pokrenuta interpelacija o pretresanju politike Vlade u oblasti poljoprivrede, sa zaključkom da se predloži Vaše razrješenje kako je navedeno zbog nesposobnosti da rješavanje probleme sa kojima se suočavaju poljoprivrednici, a zamjera Vam se i nepostojanje bilo kakve vizije razvoja crnogorske poljoprivrede, nepostojanje strategije sektorske analize i tako dalje i tako dalje. I evo danas smo imali priliku da vidimo i da Vas slušamo. Imali ste kontrolno saslušanje na nadležnom Odboru.

Obzirom da ste preuzeli Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede prije nešto više od sedam mjeseci, postavila sam Vam ovo pitanje kako bih Vam pružila priliku da pojasnite građanima kakvu je tu viziju i strategiju imala tridesetogodišnja vlada Demokratske partije socijalista i njihovih koalicionih partnera, koji sada traže Vaše razrješenje pod izgovorom da ste Vi upropastili tu viziju i strategiju. I da li je tačno da je vlada Demokratske partije socijalista godinama forsirala strategiju /prekid/ poljoprivrednih

proizvoda, koja je umjesto pravednih i pravičnih subvencija i premija, koje bi uz prednosti ekonomije obima omogućila konkurentnost naših proizvoda na domaćem i na stranim tržištima, uradila sve da, pozivajući se na slobodno tržište, favorizuje samo privilegovane proizvođače i uvoznički lobi uvozom subvencionisanih stranih poljoprivrednih proizvoda, a da korist od toga posle takođe dijele privilegovani političari, prijatelji i tranzicioni dobitnici. Zahvaljujem.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (23.07.21 18:18:29)

Ministre Stijoviću, izvolite. Pravo na odgovor.

ALEKSANDAR STIJOVIĆ (23.07.21 18:18:35)

Poštovana gospođo Popović,

Prije svega, želim da se izvinim svim poslanicima zato što nisu na vrijeme dobili odgovor u pisanoj formi. To nam stvarno nije praksa, međutim pitanja su stigla danas i juče oko 12h i moj tim i ja samo zajedno do 02h sinoć pripremali odgovore i neka pitanja smo tek jutros uspjeli da koncipiramo prije samog polaska u Skupštinu. Čim sam krenuo, nisam stigao da potpišem i da prođu svu proceduru u Ministarstvu kako bi bila dostavljena vama. U svakom slučaju, praktikujemo da se u ovakve stvari ne dešavaju.

Što se tiče Vašeg pitanja, prije svega, želim da Vam zahvalim na postavljenom pitanju i želim da istaknem da smo ovogodišnjim agrobudžetom opredijelili sredstva u iznosu od 44,8 miliona eura, od čega su nacionalna izdvajanja do sada najveća, odnosno 27,1 milion eura. Ovo naglašavam zato što je izuzetno bitno, jer ova nacionalna sredstva su nešto što najviše osjete kao benefite poljoprivredni proizvođači. To je za 2,8 miliona eura više u odnosu na prethodnu godinu. Prethodne godine, ako se sjećate, agrobudžet je bio 60 miliona eura. Prije sam rekao on je bio nominalno veći, ali onda je ozbiljno pitanje kako je moguće da mi sada sve mjere dajemo isto ili pojačano - više damo poljoprivrednim proizvođačima a imamo manje novca. Istina je u tome da su međunarodna sredstva prikazivana većima i prikazivana za veći broj godina, kako bi se agrobudžet prikazivao većim nego što stvarno jeste. Zato mi ovaj put sa nominalno značajno manjim sredstvima dajemo više.

Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede i ova Vlada ulažu napore da se stvori ambijent u kome bi se osigurala stabilnost dohotka poljoprivrednih proizvođača, ojačala njihova konkurentnost i u krajnjem osnažila sektor u cjelini. Tačno je da se kasnilo sa uvajanjem agrobudžeta i upravo iz tog razloga - kako poljoprivredna proizvodnja ne bi trpjela - u saradnji sa Ministarstvom finansija pokrenuta je, kroz mjere privremenog finansiranja, i na mjesečnom nivou sve su isplate vršene redovno. Vršena je isplata poljoprivrednim proizvođačima u onim sektorima u kojima je to bilo prioritarno i neodložno. Tu, prije svega, mislimo na sektor stočarstva i na isplatu subvencija za mlijeko, kao i na korisnike staračkih naknada i na pripadajuće premije po ovom osnovu, koje se ostvaruju redovno i bez kašnjenja. Ministarstvo je reagovalo na vrijeme u svim onim slučajevima gdje je procijenjeno da bi čekanje donošenja budžeta uticalo negativno na proizvođače i njihova domaćinstva. Ali, bitno je istaći da ovogodišnji agrobudžet predstavlja rezultat zajedničkog rada administracije, udruženja poljoprivrednih proizvođača, privrednika i naučnih institucija i dobar balans između realne situacije u crnogorskoj poljoprivredi i zahtjeva Evropske unije i međunarodnih partnera.

Poljoprivredni proizvođači na raspolaganju imaju oko 60 mjera podrške. Sve su prilagođene nastalim okolnostima i sve će u cjelosti biti sprovedene, a sva plaćanja realizovana do kraja godine. Poljoprivrednici neće trpjeti posljedice niti će biti uskraćeni ni za jedan vid plaćanja koji ih zakonom sljeduje ni u oblasti direktnih plaćanja, ni u djelu investicija. Sve zasađene i zasijane površine poljoprivrednog zemljišta ove godine biće subvencionisane, svako grlo stoke u sistemu premija biće isplaćeno, a svaki litar mlijeka bilo koji je predat mljekarama ili prerađen u sir takođe isplaćen. Sve investicije u oblasti ruralnog razvoja, koje obuhvataju najveći set mjera podrške koje sprovedu poljoprivredni proizvođači tokom ove godine, biće podržan od strane Ministarstva, sve uz poštovanje procedura i zakonskih normi.

Oснаžili smo mjere podrške, povećali iznose premija po grlu i po hektaru, proširili smo oblasti investicija, a pomenućemo samo neke. Pokretanje i razvoj poslovanja mladih poljoprivrednika, podrška 100%, maksimalno 10.000 eura po odabranom biznis planu i po jednom mladom poljoprivredniku ili u komponenti dva ... mladih poljoprivrednika, što je potpuno nova mjera, gdje 70% podrške ili maksimalno do 7.000 eura po odabranom biznis planu i po jednom mladom poljoprivredniku. Kreirana je nova mjera u cilju poboljšanja uslova života na selu, a namijenjena je porodicama koje žive u ruralnim sredinama i ta podrška iznosi 10.000 eura. U povrtlarskoj proizvodnji uvedena je nova komponenta za podizanje plastenika, dok je u voćarstvu uvedena podrška za nabavku protivgradne mreže sa pratećom konstrukcijom uz podršku od 80% vrijednosti investicija. Opredijelili smo oko milion eura za nabavku mehanizacije priključaka i opreme i

obezbijedili podršku za nabavku dvoosovinskih traktora; povećali smo iznose premija u stočarstvu; obezbijedili smo podršku do 80% vrijednosti investicija za one proizvođače koji žele da nabave opremu za preradu, čuvanje i pakovanje kao i za adaptaciju objekata. Kako bismo riješili pitanje navodnjavanja, a uzimajući u obzir činjenicu da je za uspješno bavljenje poljoprivrednom jedan od preduslova redovno navodnjavanje obradivih površina, unaprijedili smo mjeru kojom se sad predviđa adaptacija postojećih bunara i nabavka opreme i za realizaciju ove mjere predviđa se veći iznos podrške u odnosu na prethodni period. Ovo nije sve. Čitav set mjera, kao što sam rekao, već u utorak biće dostupan iz agrobudžeta i inovacije će biti dostupne širim krugovima.

Dakle, novim agrobudžetom nije predviđeno smanjenje ni jednog vida podrške, već je, naprotiv, obuhvaćen veći broj investicija nego prethodnih godina i uvedene su nove mjere. Kada je riječ o koncentrovanoj stočnoj hrani, važno je napomenuti da je Crna Gora uvezno zavisna zemlja gotovo za sve proizvode i samim tim potpuno izložena kretanjima na regionalnom i svetskom tržištu, te da kao takva ne može uticati na formiranje cijena, a još manje ograničiti iste - budući da se one slobodno formiraju na tržištu.

Ono što je ovo Ministarstvo preduzelo u cilju pomoći proizvođačima koji u ishrani stoke koriste koncentrovanu stočnu hranu već smo pokrenuli, već smo i to spominjali danas ovdje, mjeru pomoći nabavke koncentrovane stočne hrane za ishranu proizvodnih grla u govedarstvu, ovčarstvu, kozarstvu, svinjarstvu i živinarstvu, kao i nosiocima dozvola za akvakulturu, marikulturu u nabavci hrane za tov ribe u iznosu od pet centi po kilogramu. Želim da kažem da je ovo više nego što su stočari tražili, jer ovim se podržava stočna hrana, a od kilograma stočne hrane se proizvodi dva do tri litra mlijeka - ona učestvuje u proizvodnji dva do tri litra mlijeka. Tako da ovo podržavamo mnogo više pored one postojeće mjere, trenutno je u toku njihova isplata, dva centa koja su data za jun u jul.

Još jedna stvar koja je ovdje jako bitna, ovom mjerom obuhvatamo sve ove sektore koje sam nabrojao ne samo jedan, nikoga ne favorizujemo, nego svi koji su u problemu zbog povećanja koncentrovane stočne hrane. Svi su obuhvaćeni. Dakle, ovo Ministarstvo je imalo sveobuhvatan pristup prilikom reagovanja u ovim izazovnim vremenima i nije izabralo selektivnu podršku, kako pojedini smatraju da to treba činiti, odnosno da svu podršku treba usmjeriti samo jednom sektoru ne obazirući se na probleme drugih poljoprivrednih proizvođača. Mi to nismo i nikad nećemo uraditi, ali ćemo prepoznati svaki put kada je neko u problemu, neki od sektora, reagovaćemo ukoliko bude bilo potrebe. Takvi potezi nas neće obeshrabriti. Naprotiv, naš tim u Ministarstvu nastavlja da još snažnije, posvećenije i istrajnije pruža podršku crnogorskoj poljoprivredi kako bi riješili brojne naslijeđene probleme, ali kako bi dali novi zamah poljoprivrednoj proizvodnji i stvorili uslove za razvoj ukupnog ekonomskog ambijenta.

Svakako, na kraju da kažem da mjere agrobudžeta u ovom trenutku daju više nego što su ikada do sada. Ako je bilo toliko dobro u nekom proteklom periodu, za ove koji smatraju da ne radimo kako treba, kako smo onda dovedeni u ovakvo stanje? Kako su ovoliki problemi u poljoprivredi ako je sve bilo toliko dobro? Kako to da mi sad dajemo više, a lošije je nego kad su oni davali manje? To su vrlo prosta pitanja. Ljudi na terenu konstantno pokazuju izuzetno interesovanje i zadovoljstvo novim mjerama koje smo im predočili tokom prezentacije agrobudžeta. Hvala vam.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (23.07.21 18:26:45)

Zahvaljujemo i Vama.

Poslanice Popović, pravo komentara. Izvolite.

ZDENKA POPOVIĆ (23.07.21 18:26:53)

Zahvaljujem, ministre Stijoviću.

Ako smo godinama slušali da je kičma našeg ekonomskog razvoja uz turizam i poljoprivreda, a onda se suočili sa zvaničnim podacima koji govore da smo za period od 2016. do kraja 2020. godine uvezli hrane i životinja u iznosu od preko milijardu i 700 miliona eura, a da u uvozu dominira uvoz mesa, mlijeka, mlječnih proizvoda, jaja, voća i povrća, dakle, uglavnom hrane koja se može i kod nas proizvoditi - onda je jasno i kakva je bila strategija vezana za uvoz poljoprivrednih proizvoda, kakva je bila strategija uopšte u poljoprivredi i kakva je bila vizija vezana za uvoz poljoprivrednih proizvoda i u kakvom nam je stanju kičma ekonomskog razvoja. Evo sada imam zvanične statističke podatke: 2016. godine uvezli smo 297,2 miliona eura hrane; 2017. godine 425 miliona hrane; 2018. godine 443 miliona hrane; 2019. godine 474 miliona. Dakle, u kontinuitetu se povećavao iznos novca koji smo davali za uvoz hrane i životinja i posebno hrane koja se mogla proizvoditi kod nas. Moram da napomenem da smo recimo 2019. godine za meso i prerađevine od mesa dali 112 miliona eura; za voće i povrće 76 miliona eura; za mlječne proizvode 55

miliona eura. A kada pogledamo samo kakav je kompletan crnogorski izvoz, i kada uporedimo uvoz poljoprivredne hrane i kompletan crnogorski izvoz, onda ćemo doći do frapantnog podatka - da nam je uvoz poljoprivredne hrane i životinja bio značajno veći možda za nekih 20 pa nekad i do 30% u odnosu na kompletan izvoz crnogorske privrede. Zaista zapanjujuće. Sada se pitate kako je moguće da smo mi godinama imali prikaz agrobudžeta u mnogo većem iznosu nego što je ovogodišnji, a manja izdvajanja iz državnog budžeta. Iz godine u godinu prikazivala su se sredstva iz donacije i kreditna sredstva, a nisu se povećavale subvencije i premije, pa se pitamo o čemu se tu radi. Da li su se fingirali podaci i zašto nam je poljoprivreda i zašto su poljoprivredni proizvođači u ovakvom stanju u kakvom se nalaze.

Evo sad negdje postavljam pitanje da li se na ovakav način kako je radila bivša Vlada unapređivala poljoprivredna proizvodnja i životni standard poljoprivrednih proizvođača, ili se urušavala, uz patriotsko punjenje džepova i političara i privilegovanih pojedinaca. Koliko je ovaj agrobudžet fokusiran na poljoprivredu i na poljoprivrednog proizvođača, kako ste i sami naveli, govore podaci za 2021. godinu. Dakle, agrobudžet je težak 44,82 miliona eura i najveće izdvajanje budžetskih sredstava od uvođenja višestranačja. Dakle, prvi put ove godine imamo izdvajanje od 27,16 miliona eura. Napominjem, 2019. godine je izdvajanje bilo 22 miliona; 2020. godine je izdvajanje bilo iz budžeta 24,6 miliona; 2020. godine nam je prikazano da je agrobudžet bio težak 61 milion eura, s tim što je rečeno da imamo iz donacija sredstava 27,3 miliona i iz kreditnih sredstava devet miliona. Sad se pitam i negdje ću Vam postaviti dopunsko pitanje:

Da li Vi imate možda podatak da li je ovakvo ostvarenje bilo agrubudžeta za 2020. godinu - u ovom iznosu? Ako imate taj podatak negdje bih voljela da ga imam.

Kad je u pitanju pomoć poljoprivrednih proizvođača, moram da napomenem da su povećana direktna plaćanja poljoprivredi u odnosu na sve prethodne godine. Dakle, 2021. godine deset miliona; prošle godine 8,2 miliona; 2019. godine 7,1 milion; 2018. godine šest miliona. Kad su u pitanju direktna plaćanja u stočarskoj proizvodnji, 2021. godine su se povećala direktna plaćanja, iznos je 4,16 miliona, za 2020. godinu je taj iznos bio 3,5 miliona eura. Kad su u pitanju premije i subvencije, čuli smo da se deset godina nisu povećavale subvencije, pa se pitam kako je to moguće da imamo agrobudžet za prošlu godinu iznosu od 61 milion, a da se nisu povećale premije ni za stočare, ni subvencije koja znači podršku plastičarstvu proizvodnji, podršku voćarskoj proizvodnji, podršku modernizaciji voćnih zasada ili podršku mladim poljoprivrednicima. Dakle, sve je bilo u mnogo nižem nivou u prethodnom periodu nego što je sada.

Na kraju, evo pošto mi je vrijeme već isteklo, zahvaljujem, predsjedniče, na dozvoljenom prekoračenju, samo da kažem da uopšte nisam sumnjala da ćete Vi preduzeti konkretne mjere kako bi zbog povećanja koncentrovane hrane i zaštitili domaću proizvodnju, zaštitili domaći poljoprivredni proizvod i standard poljoprivrednih proizvođača, jer negdje proizvodnja hrane i smanjenje uvoza poljoprivrednih proizvoda trebalo bi da nam trasira put, da bude opredjeljenje Crne Gore. Zahvaljujem.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (23.07.21 18:33:29)

Zahvaljujem.

Ministre Stijoviću, imali ste dopunsko pitanje. Izvolite, imate i pravo na odgovor.

ALEKSANDAR STIJOVIĆ (23.07.21 18:33:37)

Ono što je zanimljivo za uporediti je kako je bruto doprinos padao u godinama u poljoprivredi, počevši 2011. godine, prije deset godina sa 8,3 pa je onda 2017. godine bio 6,9, 2019. godine 6,4, tako da to je pokazatelj kako je poljoprivreda u stvari iako je prikazivano da je rast, podaci jasno pokazuju da je bio drastičan pad njenog učešća. Druga stvar, ako uzmete podatke kolika su bila nacionalna sredstva, recimo 2015. godine su iznosila 14 miliona eura, 2016. godine 16,2 miliona, a danas su 27 miliona. Tako da ozbiljna je razlika u tome kako se radi danas. Ono što hoću da kažem, da je Ministarstvo poljoprivrede ove godine jedino ministarstvo koje je povećalo budžet u doba krize, baš zato što smo pretpostavljali da će doći do problema i očekivali da poljoprivreda, kao još jedna od posljednjih zdravih grana na koju se naslanja preko 100.000 domaćinstva u Crnoj Gori, ili onih koji se bave na profesionalnom nivou, ili onih koji sa tim stvaraju dodatne prihode, da 100.000 naših građana živi na neki način od poljoprivrede - ima obavezu da prepozna njihove potrebe i na jači način da ih podrži. U okviru toga koliko su nam sredstva omogućavala, s obzirom na to da ova godina nastupila poslije velike krize iz prošle godine, kada je zbog nesavjesnog postupanja prethodne Vlade i zatvaranja granica, drastičan bio pad dohotka, imali smo najveći pad u Evropi. Mi smo iz ničega morali ponovo da stvaramo i da damo više. U uslovima kada nije bilo agrobudžeta, mi smatramo da je naše Ministarstvo, naš tim ljudi napravio odličan posao, da niko nije

osjetio, ni jednim centom nisu osjetili da nije izvršeno bio koje plaćanje ili bilo koja obaveza prema našim poljoprivrednim proizvođačima.

Vrlo smo zadovoljni kako izgleda agrobudžet danas, kako je formiran i kako je kreiran i koliko mjera sadrži. Veliki broj javnih poziva je već raspisan. Svi su na sajtu Ministarstva i to je nešto što je u roku od nekih, iako smo kasno usvojili agrobudžet, ali već sada je veliki broj mjera raspisan i građani mogu da vide. Održane su sve prezentacije agrobudžeta u svim opštinama u Crnoj Gori, juče je zaključno bilo u Tuzima zbog Bajrama, tamo se kasnilo. Sve ostalo je urađeno u rekordno kratkom roku u odnosu na momenat kada je agrobudžet usvojen. Napominjem da je to bilo prije svega dvije nedjelje. Tako da naši građani će vrlo brzo, kažem već sljedeće nedjelje, moći da vide u štampanim medijima agrobudžet, da vide koje su mjere i na taj način da prvi put približimo što širem krugu naših građana sve mjere i mogućnosti koje su im na raspolaganju. Ono što sam rekao, apsolutno se nikad neću ponašati po bilo kakvom ključu, već isključivo kao ministar svih građana, gdje su svi ravnopravni i gdje će svi imati apsolutno istu priliku da dobiju sredstva koja su namijenjena za razvoj poljoprivrede. To nam je u krajnjem i cilj. Neoliberalna politika je napravila ozbiljne probleme i naše djelovanje u dalje smislu je pokušaj da naše tržište, koje je trenutno uvozno izuzetno zavisno, mi preko 500 miliona hrane uvozimo na godišnjem nivou, pokušamo da barem ono što proizvodimo u našoj zemlji, što bolje i što kvalitetnije plasiramo i da domaći proizvodi dođu do naših potrošača.

Hoću još da napomenem da su, takođe, raspisani danas i pozivi za subvencije mladog krompira i lubenice, pošto smo ove godine imali odličan rod i značajne količine na tržištu, te su pale cijene, tako da mladi krompir subvencionišemo sa šest centi, dok lubenicu sa pet centi. Na taj način ćemo pomoći da rentabilnost proizvodnje poljoprivrednih proizvođača /prekid/ ispod proizvodne cijene. Radi se o hiljadama tona i to je joj jedan pokazatelj odgovornosti Ministarstva. I to nije prva intervencija, bilo ih je još nekoliko. U raznim sektorima smo djelovali, kao što smo i smanjili PDV na jaja, što su zahtjevi koji su trajali gotovo deceniju. Niko nije reagovao. Samo da znate, fiskalni efekat takve mjere je bio skoro dva i po miliona eura na budžet, tako da su to faktički sredstva koje je poljoprivreda povukla iz budžeta na poseban način - regulišući da jedna od namirnica postane osnovna životna namirnica. I to nije jedina stvar. Imamo i čitav niz mjera koje će biti vrlo brzo objavljene i svakako će javnost biti u toku. Kako ja, tako i cijeli moj tim poštujemo apsolutno pravo građanina da zna i potpuno transparentno radimo. Svi podaci su dostupni na našim stranicama i medijima koji prate Ministarstvo. Hvala vam još jednom.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (23.07.21 18:38:48)

Zahvaljujemo ministru.

Sada idemo na naredno poslaničko pitanje koje će postaviti poslanik Bogdan Fatić.

Izvolite, poslaniče Fatiću.

BOGDAN FATIĆ (23.07.21 18:38:58)

Zahvaljujem, predsjedniče.

Uvažene građanke i građani Crne Gore, poštovane kolegice i kolege poslanici, ministre sa saradnicima,

Na osnovu članova 187 i 188 Poslovnika Skupštine Crne Gore, ministru poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede gospodinu Aleksandru Stijoviću sam postavio sljedeće poslaničko pitanje:

Koliko sredstava je kroz budžet Crne Gore za 2021. godinu opredijeljeno za asfaltiranje prigradskih i seoskih puteva, a koliko kilometara seoskih puteva je asfaltirano u periodu od 01. januara 2021. do 20.07.2021. godine? Koliko je u 2021. godini izgrađeno seoskih vodovoda uz podršku Vlade Crne Gore?

Pitanja se odnose na opštine sjevernog regiona. Navedena pitanja sam postavio, prije svega, zbog važnosti izgradnje i unapređenja puteva u seoskim i prigradskim naseljima, a naročito u oblasti sjevernog regiona.

Podsjetiću da je Vlada Crne Gore tokom prethodnih godina uložila značajna sredstva u cilju unapređenja putne infrastrukture, a sa posebnim akcentom na seoska područja, odnosno na sjeverni region Crne Gore. Samo tokom 2018. i 2019. godine Vlada Crne Gore u saradnji sa Međunarodnim fondom za razvoj poljoprivrede, odnosno IFAD-om i u saradnji sa lokalnim samoupravama realizovala investicije od preko 2,6 miliona eura, koje su podrazumijevale asfaltiranje i rekonstrukciju 55 dionica u sedam opština sjevernog regiona. Ovom investicijom ukupno je asfaltirano oko 39 km ruralnih puteva u periodu od dvije godine. Sa druge strane, u istom periodu realizovano je preko 26 različitih projekata u oblasti vodosnabdijevanja, čija je ukupna vrijednost preko milion eura. U pitanju su sredstva koja je Vlada Crne Gore obezbijedila za 2018. i 2019. godinu kroz saradnju sa IFAD-om.

Navedeni projekat je koncipiran tako da doprinese unapređenju ruralne infrastrukture i ekonomskog ambijenta za razvoj poljoprivrede i poljoprivrednih gazdinstava, a posebno se odnosi na mala poljoprivredna gazdinstva. Takođe, realizacija ovog projekta podrazumijeva direktno poboljšanje kvaliteta života stanovnika na seoskom području, što u konačnom ima za cilj uravnotežen regionalni razvoj.

Podsjetiću da je procijenjeno da je od realizacije navedenih projekata u dijelu unapređenja putne infrastrukture, kao i izgradnje ulaganja u vodosnabdijevanju direktnu korist imalo oko 17.000 stanovnika. U tom smislu, cijenim da je od posebnog značaja da građani sjevernog regiona danas imaju priliku da čuju direktno od ministra u kojoj su fazi trenutne aktivnosti vezane na realizaciji projekta na asfaltiranju i rekonstrukciju putnih pravaca i vodosnabdijevanja, kao i da li je Vlada Crne Gore donijela program podsticaja projekata u vodoprivredi i da li su opredjeljena sredstva uplaćena opštinama, odnosno lokalnim samoupravama.

Ovo posebno naglašavam s obzirom na to da je od izuzetne važnosti da svi javni radovi budu završeni najkasnije do kraja godine, a neophodno je bilo raspisati i tendere, odnosno javne pozive do kraja marta ove godine, jer, napominjem, radi se o opštinama koje se nalaze u sjevernom regionu Crne Gore. Zahvaljujem.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (23.07.21 18:42:22)

Zahvaljujemo i Vama.
Pravo odgovora ministar Stijović. Izvolite.

ALEKSANDAR STIJOVIĆ (23.07.21 18:42:28)

Prije svega, želim da ukažem da asfaltiranje puta, odnosno projektovanje, izgradnja, rekonstrukcija, održavanje i zaštita državnih i opštinskih puteva, u skladu sa Zakonom o putevima, Službeni list Crne Gore broj 82/20, ne nalazi se u nadležnosti ovog Ministarstva, već organa državne uprave nadležnog za saobraćaj i lokalne samouprave u zavisnosti od kategorije puta.

Kada je riječ o prigradskim putevima, oni pripadaju lokalnim putevima odnosno opštinskim putevima u smislu člana osam Zakona o putevima, dok seoski putevi pripadaju nekategorisanim putevima. A evidenciju opštinskih i nekategorisanih puteva, u smislu člana 9 istog zakona, vodi nadležni organ lokalne uprave koji sadrži podatke o putnim pravcima i saobraćajno-tehničke podatke o putevima.

Prema tome, podatke o asfaltiranju tih puteva za period koji navodite ne mogu se ni nalaziti u evidencijama ovog Ministarstva. Polazeći od Vašeg interesovanja, i pored nepreciznosti pitanja, cijenimo da je od koristi za crnogorsku javnost da istaknemo da za razvoj ruralne infrastrukture, seoskih puteva i vodovoda, čiju izgradnju podržavamo i finansiramo kroz naše Ministarstvo, kao pomoć lokalnim samoupravama opredijeli smo 2 miliona 57 hiljada eura iz sredstava agrobudžeta za 2021. godinu i 910.000 eura iz programa podsticaja projekata u vodoprivredi - što ukupno čini 2 miliona 967 hiljada eura.

Kao što vam je i poznato, Zakon o budžetu Crne Gore za 2021. godinu je stupio na snagu danom objavljivanja u Službenom listu Crne Gore, odnosno dana 25. juna, a onda Agrobudžet nakon toga i tek tada su se stekli uslovi da program podsticanja projekata u vodoprivredi bude usvojen za 2021. godinu.

Polazeći od navedenog, jasno je da se pomoć opštinama nije mogla isplatiti prije usvajanja navedenih propisa. Izgradnja lokalne infrastrukture, sredstva za te namjene i dinamiku izgradnje utvrđuju lokalne samouprave, a za projekte koje finansira ovo Ministarstvo sredstva se isplaćuju nakon što opštine izvrše svoj dio posla.

U tom smislu, podsjećamo i na to da je članom 13 Zakona o finansiranju lokalne samouprave propisano da se opštini ustupa 70% prihoda od koncesionih i drugih naknada za korišćenje dobara od opšteg interesa koje se nalaze na njenoj teritoriji, na koji način se obezbjeđuju sredstva lokalnih samouprava da unapređuju infrastrukturu. Dakle, opštine sjevernog regiona imaju 70% prihoda od naknada za korišćenje šuma i vodnih naknada.

I ono što još želim da dodam, pošto ste pitali vezano za IFAD. Prošle godine IFAD sredstva kroz projekat koja su dobijena za asfaltiranje su zloupotrebjavana u toku izbornih kampanja i potrošeno je toliko sredstava da je u tom fondu ostalo svega 15%. Pretpostavljam da ste znali koliko su sredstva trošena, pa je zbog toga i Vaše pitanje - pošto sredstava nije gotovo uopšte preostalo, svega nekih 28 km asfaltnih puteva, koje je u nadležnosti ovog Ministarstva da može asfaltirati. U svakom slučaju, i to ćemo uspjati da realizujemo u toku ove godine, jer se računa do kraja godine imamo čitavo ljeto i jesen pred nama. Hvala vam.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (23.07.21 18:45:43)

Zahvaljujemo ministru.
Pravo komentara poslanik Fatić. Izvolite.

BOGDAN FATIĆ (23.07.21 18:45:49)

Zahvaljujem ministru na odgovoru. Očigledno ministar nije slušao detaljno moje pitanje. Ja sam postavio pitanje koliko Ministarstvo poljoprivrede planira tokom 2021. godine da realizuje projekata u saradnji sa Međunarodnim fondom za razvoj poljoprivrede - IFAD-om i naveo sam podatke vezano za 2018. i 2019. godinu. Ti podaci su da je uloženo preko 2,6 miliona eura u rekonstrukciju putnih pravaca na seoskom području. Na taj način je realizovano otprilike oko 39 km putnih pravaca. U 2020. godini je realizovano oko 40 km. Vi ste na Odboru koji smo imali saopštili da je to oko nekih 50km.

Navešću primjer opštine iz koje ja dolazim, opštine Berane, gdje se kaže da su se kroz IFAD projekat u 2017, 2018, 2019. i 2020. godini realizovali projekti u iznosu ukupne investicije su milion i trideset pet hiljada eura, od toga podrška kroz IFAD projekat je šesto devedeset tri i po hiljade eura. Znači, ja sam Vas jasno pitao koji su projekti koje planirate da realizujete u saradnji sa IFAD-om, a nijesam Vas pitao za projekte koji će se realizovati preko Direkcije javnih radova, odnosno Uprave za javne radove.

Ukazali ste na to da je agrobudžet kasnio. Da, agrobudžet je kasnio. On je usvojen tek 08. jula, a isto tako ću Vas podsjetiti da je Vlada Crne Gore predložila budžet sredinom godine. Zato nijesu krivi građani, apsolutno nijesu krivi građani, već je kriva Vlada i Vi kao njen predstavnik koji sjedite u Ministarstvu, odnosno u Vladi, a na čelu Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede.

Kada sam Vas pitao vezano za projekte koje treba realizovati kroz IFAD, pitao sam Vas s razlogom, jer moram napomenuti da javni poziv kasni, a javni poziv je za prošlu godinu objavljen u februaru mjesecu, u 2019. godini u martu mjesecu, a u 2018. godini takođe u februaru mjesecu.

Što se tiče odgovora, nadovezali ste se vezano za IFAD da su potrošena sredstva. Ja sam namjerno upravo iz tog razloga što sam Vas čuo na Odboru kada ste saopštili da su sredstva u 2020. godini potrošena, ovo što ste i sad ponovili - vezano da su potrošena jer su bili izbori. Zato sam namjerno naveo godine 2018. i 2019. godinu kada nije bila izborna godina. Međutim, ne možete za to kriviti IFAD, odnosno Međunarodni fond za razvoj poljoprivrede, već možete kriviti sebe iz razloga što nijeste obezbijedili sredstva. Iz prethodnih pitanja smo apsolutno imali priliku da čujemo koliko sredstava ste obezbijedili kroz evropske fondove. Što se tiče projekata u vodosnabdijevanju, tu moram kazati da nijeste donijeli nikakav program podsticaja projekata u vodoprivredi, a da bi se ti projekti, i to ste saopštili u Vašem odgovoru, realizovali, bilo je neophodno da se raspiše javni poziv početkom godine. Jer, podsjetiću Vas - da bi se neki od projekata kroz IFAD ili na neki drugi način realizovali, neophodno je prije toga uraditi javni poziv za opštine, pa studije izvodljivosti, pa javni poziv za izvođača radova, pa dobiti saglasnost, a tek onda da dođemo do realizacije samog projekta. Lično bih volio da realizujete sve ono što ste predviđeli agrobudžetom, ali moram napomenuti da ovaj agrobudžet ne važi godinu dana, kao što je važio svih prethodnih godina, već važi samo pola godine. Zahvaljujem.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (23.07.21 18:49:49)

Zahvaljujem i Vama.
Razumio sam da nije bilo dopunskih pitanja za ministra, tako da možemo preći na poslanika Škrelju. Izvolite, poslaniče Škrelja.

LUIĐ LJUBO ŠKRELJA (23.07.21 18:50:06)

Predsjedniče, na početku lično bih Vama uputio jednu pohvalu, za razliku od ovih drugih koji pohvale ministre, što ste uspjeli da stvorite jednu kamernu atmosferu ovdje na šta nijesmo navikli. Tiho postavljamo pitanja, a još tiše dobijamo odgovore. Šta je to, a drugačije se poznajemo, ali u svakom slučaju, uvaženi ministre sa saradnicima, ja sam pripremio jedno poslaničko pitanje koje glasi:

Koliko sredstava je isplaćeno poljoprivrednim proizvođačima po objavljenim javnim pozivima do 15. jula 2021. godine?

S obzirom na veoma složenu situaciju u crnogorskoj poljoprivredi izazvanoj pandemijom Kovid-19, zatim rastom cijena inputa za proizvodnju, prije svega, cijena stočne hrane - za očekivati je da je Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede raspisalo javne pozive počektom godine, kao što je to

bio slučaj u prethodnim godinama. Pretpostavljam i da su poljoprivredni proizvođači pravo na subvenciju ostvarili u prvoj polovini godine kako bi se pravovremeno suočili sa svim izazovima, a što je takođe bio slučaj prethodnih godina - da su iskoristili bespovratna sredstva, da podignu nove zasade, da nabave novu mehanizaciju, da povećaju stočni fond, da ta sredstva iskoriste u vrijeme prolječne sadnje. Ali od toga nije bilo do sada ništa. Odgovor sam tražio u pisanoj formi kao i ovi ostali. Nijesam dobio odgovor u pisanoj formi i u tom kontekstu nama je i teže da pripremimo komentar na Vaše odgovore, jer unaprijed ste se pripremili za ono što smo mi postavili, a mi ne znamo šta ste nam odgovorili. Hvala.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (23.07.21 18:51:56)

Zahvaljujemo poslaniku Škrelji.
Ministar Stijović pravo odgovora. Izvolite.

ALEKSANDAR STIJOVIĆ (23.07.21 18:52:04)

Zakon je stupio na snagu kad je stupio, objavljen u Službenom listu 25. juna. Dakle, nakon toga su se stekli uslovi da Vlada donese Uredbu o uslovima i načinu sprovođenja agrobudžeta koji je stupio na snagu 09. jula.

Polazeći od navedenog, jasno je da javni pozivi se mogu objavljivati tek nakon stupanja na snagu agrobudžeta. To znači da od datuma koji ste ciljano naveli isti nijesu ni mogli biti objavljeni, a tome je sadržana očigledno Vaša namjera da stvorite privid da je od tog datum trebalo da budu izvršene isplate, a što nije bio slučaj ni u prethodnim godinama, već se puna realizacija javnih poziva ostvaruje u drugoj polovini godine. Ono što treba da znate, kao što sam danas rekao, javni pozivi su, najveći broj njih je već dostupan na našem sajtu i objavljeni su - neki juče, neki danas u brzini u kojoj smo mogli da reagujemo u odnosu na datum kada je usvojen agrobudžet. Ali nesporno je da je kašnjenju u donošenju agrobudžeta zahtijevalo dodatne napore administracije, da se u kraćim rokovima sprovedu neophodne procedure, ali smo uvjereni da ćemo i tom izazovu uspješno odgovoriti. Podsjećamo da je u periodu privremenog finansiranja svaka isplata od početka godine redovno izmirivana za sve one vidove proizvodnje koji nijesu trpjeli odlaganja. Tako da već ono što sam Vam rekao danas - ništa nijesu trpjeli poljoprivredni proizvođači iako smatram iz pitanja Vas i Vaših kolega da je to bila vaša želja da tako nešto pokažete. Ali, to se apsolutno nije desilo.

Ovogodišnji agrobudžet prilagođen je uslovima krize i potrebama naših poljoprivrednih proizvođača, što jasno proizilazi iz utvrđenih mjera koje predviđaju sredstva podrške. Za pojedine mjere ovim godišnjim agrobudžetom donosimo mjere podrške od 80, pa čak i do 100%. Ono što želim da poručim svim poljoprivrednim proizvođačima, da ih ne zabrinjavaju kratki rokovi, kao i dezinformacije koje se mogu čuti ovih dana a koje su politički motivisane, ciljano usmjerene na stvaranje nepovoljnoga ambijenta. Onima koji to čine želim da poručim da nas ne mogu demotivisati. Nećemo skrenuti sa puta, jer želimo da osnažimo poljoprivrednu proizvodnju i sačuvamo je u godini krize i da sačuvamo dohodak naših poljoprivrednih proizvođača. Hvala vam.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (23.07.21 18:54:21)

Zahvaljujemo ministru.
Pravo komentara poslanik Škrelja, izvolite.

LUIĐ LJUBO ŠKRELJA (23.07.21 18:54:28)

Najpolitičkiji odgovor koji se mogao dati dobio sam od Vas, gospodine ministre. Ali, ne čudim se i očekivao sam tako nešto, ali ja dolazim iz tog mjesta i tamo živim. Naši poljoprivredni proizvođači Vas ne prepoznaju kao ministra koji se bavi njihovim sudbinama. To budite sigurni. Vi ste dva puta bili u Ulcinju. Jednom ste se zadržali 15 minuta, drugi put ste došli da odnesete pijesak iz ušća Bojane za Budvu i za Tivat - da se tamo plaže dopune. U svakom slučaju, i to Vam je u djelokrugu Vaših obaveza, ali ne znam koga ste posjetili od poljoprivrednih proizvođača u opštini Ulcinj. Ovdje smo čuli da raniji "naši" ministri dobili su inpute od Splendida, od nekog tamo gospodina koji se nikad nije bavio poljoprivredom. A očigledno ova nova parlamentarna većina dobija te inpute iz ranča Bata Carevića, đe ste Vi čest gost tamo. Posjetili ste ga i mislim da svake nedjelje tamo boravite. Nijesu poljoprivredni proizvođači, uvaženi ministre,

krivi što parlamentarna većina, koja je izabrala Vas za ministra, nije u stanju da izglasa budžet i što ga Vlada prelaže Skupštini na kraju marta.

Podsjećam da je prethodnih godina budžet usvajan u decembru prethodne godine, a agrobudžet u januaru tekuće godine. Prošle godine objavljeno je preko 30 javnih poziva u februaru i martu i do 15. jula po ovim javnim pozivima isplaćeno preko 7.000.000 eura. To sve u momentu najveće pandemije, a sve u cilji što bolje podrške proizvođačima. Ovom iznosu potrebno je dodati sredstva iz posebnog programa podrške poljoprivredi i ribarstvu donešenog u cilju prevazilaženja krize izazvane pandemijom Kovid-19. U ovom periodu 2020. godine realizovana su sredstva u iznosu od preko 6.000.000 eura iz ovog programa. Ja neću sad da čitate to, jer Vi znate dobro, ali ste vješto pripremajući se za službeni put izbjegli odgovore na to. Vi, gospodine Stijoviću, ste trenutno na nuli, uvaženi ministre. Objavljivanje svih javnih poziva za sada napraviće velike probleme proizvođačima - kako zbog velikog broja poziva, tako i zbog dokumentacija koju treba da prikupe u kratkom periodu. Rast nacionalnih sredstava u agrobudžetu dogovorilo je prethodno rukovodstvo ministarstva, s obzirom da su pregovori oko budžeta vođeni tokom septembra i oktobra 2020. godine. I to što je i tada dogovoreno ušlo je u budžet ministarstva. Zakasnili ste i sa licenciranjem bikova koji mora da se odradi do maja mjeseca kako bi se dobio dobar rasni sastav. Za ovu aktivnost sada je već kasno, bolje da je uopšte ne radite. Agrobudžet za 2020. godinu je bio 60,7 miliona eura, što je za 35% više u odnosu na ovogodišnji 44,8 miliona. Nijeste u stanju da na pravi način iskoristite evropske fondove. Ovo je odnos prema poljoprivrednim proizvođačima, uvaženi ministre, a ne puke političke floskule koriste vezano za moje poslaničko pitanje /prekid/ uputili meni kao odgovor. Hvala.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (23.07.21 18:57:52)

Zahvaljujemo poslaniku Škrelji.

Imajući u vidu da je poslanik Milačić odustao od usmenog postavljanja pitanja, upoznaće se sa pisanim odgovorom na njegovo poslaničko pitanje - time su iscrpljena sva poslanička pitanja upućena ministru poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede gospodinu Stijoviću.

Zahvaljujemo ministru, zahvaljujemo njegovim saradnicima i zahvaljujem kolegama poslanicima i poslanicama.

Za danas završavamo radni dan, a kako smo dogovorili na Kologijumu nastavljamo u ponedjeljak u 11 časova.

U ponedjeljak će prvi na pitanja odgovarati ministar ekonomskog razvoja Jakov Milatović, a nakon njega će na pitanja odgovarati ministar vanjskih poslova Đorđe Radulović. Sa time ćemo zaključiti radni dan u ponedjeljak.

Svi poslanici, poslanice i šefovi poslaničkih klubova dobili su raspored rada vezano za ovu posebnu sjednicu tokom sljedeće radne nedjelje.

Zahvaljujem i zaključujem današnji rad.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (26.07.21 11:28:55)

Poštovane kolegice i kolege poslanici i poslanice, nastavljamo sjednicu.

Dozvolite na početku da pozdravim ministra ekonomskog razvoja Jakova Milatovića i državnu sekretarku u Ministarstvu Milenu Lipovinu - Božović, koji prisustvuju današnjoj sjednici, jer će prvi na poslanička pitanja danas odgovarati gospodin Milatović, ministar ekonomskog razvoja.

Prvo poslaničko pitanje će postaviti poslanik Danilo Šaranović.

Izvolite, poslanice Šaranoviću.

DANILO ŠARANOVIĆ (26.07.21 11:29:30)

Zahvaljujem, predsjedniče.

Poštovana Skupštino, uvaženi ministre sa saradnicom, poštovani građani,

Motivisan okolnošću da će aktuelna turistička sezona i stepen njene uspješnosti u najznačajnijem opredijeliti dalja dešavanja na terenu ekonomske, socijalne i sveukupne društvene situacije, ovom prilikom sam ministru ekonomskog razvoja u Vladi Crne Gore gospodinu Jakovu Milatoviću postavio sljedeće poslaničko pitanje.

Poštovani ministre Milatoviću,

Najveći dio očekivanja u smislu oporavka crnogorske ekonomije i stabilizacije javnih finansija odnosi se na aktuelnu turističku sezonu i turistički prihod. Projekcije koje ste saopštavali tokom rasprave o predlogu budžeta za ovu godinu ovdje u parlamentu su u nivou 65% prihoda od turizma iz 2019. godine. Kako je turistička sezona u jeku, molim Vas da mi odgovorite kakva su kretanja do ovog trenutka, te da li se

predstavljene projekcije čine optimistične ili realne? Nema potrebe posebno da trošite riječi ako govorimo o značaju turizma za crnogorsku ekonomiju i u redovnim okolnostima, a kamo li u ovom trenutku kada je cijeli svijet u strahu od posljedica izazvanih globalnom pandemijom.

U postavljenom pitanju tražio sam od vas da nas upoznate sa uporednim podacima iz 2019. godine jer je prethodna 2020. godina koja je istovremeno i posljednja godina vladavine bivšeg režima godina koju, osim ove pomenute okolnosti, svi siguran sam želimo trajno da zaboravimo. Jedini „pozitivan“ trend koji vežemo za prethodnu godinu je broj građana zaraženih korona virusom, pa je, podsjećam u vrijeme kada je formirana ova vlada krajem prošle godine broj zaraženih bio oko 11.000. To je bila situacija u kojoj je ministarka Borovinić - Bojović preuzela resor zdravstva sa gotovo ni minimumom preduzetih aktivnosti oko nabavke vakcina. Nekoliko mjeseci se sa dobro poznatih adresa odgovornost za takvo stanje pokušavala pripisivati upravo njoj. Međutim, mjesecima unazad proces vakcinacije je jedna od najbolje organizovanih aktivnosti u našoj zemlji.

Za razliku od prethodne godine granice su otvorene, a broj zaraženih danas je više nego 20 puta manji u odnosu na period kada je Vlada formirana. Ne sjećam se da je ministarki zdravlja iko od ovih kritičara koje sam pomenuo, uputio izvinjenje. Sa druge strane, pored ministra finansija, upravo ste Vi ministre Milatoviću, tokom rasprave o predlogu budžeta za ovu godinu ovdje u ovom parlamentu govorili kako očekujete da ova turistička sezona bude na nivou od 60% one iz 2019. godine. Ja sam neposredno pred sam početak dobio odgovor na vaše pitanje. Ne bih prejudicirao, očekujem da ćete nas svi upoznati sa njegovom sadržinom, ali siguran sam da ćemo nakon Vašeg odgovora vrlo lako moći da izvučemo zaključak da li ima prostora i za izvinjenje Vama zbog Vaše, kako su tada govorili, optimistične procjene da će ova turistička sezona biti na nivou 65% iz 2019. godine.

Očekujem Vaš odgovor, onda ću dati komentar.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (26.07.21 11:33:27)

Zahvaljujem poslaniku Šaranoviću.

Sada pravo odgovora ministar Milatović. Izvolite.

JAKOV MILATOVIĆ (26.07.21 11:33:31)

Hvala predsjedniče Skupštine,

Uvaženi poslanici i poslanice, uvaženi poslanice Šaranović, odgovor na Vaše pitanje je sljedeći.

Povezanost turizma sa drugim privrednim granama, kao i njegova sposobnost da se, od svih privrednih grana, najbrže oporavi, čini turizam stubom ekonomskog oporavka Crne Gore. U ovom trenutku, zahvaljujući naporima koje je Vlada uložila svjedočimo turističkoj sezoni koja je iznad svih očekivanja. Projekcije da će tokom ove sezone biti ostvareno 65% prihoda od turizma u odnosu na 2019. godinu, kako je i zacrtano budžetom, ako se povoljna epidemiološka situacija održi, biće, sve je izvjesnije, premašene. U prilog navedenoj projekciji, govore i izvještaji međunarodnih finansijskih institucija, npr. izvještaj Međunarodnog monetarnog fonda, iz aprila tekuće godine po kojem će realni rast crnogorske ekonomije ove godine dostići 9%, čime je značajno poboljšana prognoza iz oktobra prošle godine kada je procjena bila rast od 5,5%. Znači, MMF je skoro duplirao svoju prognozu za crnogorski rast ove godine.

Istovremeno, Evropska banka za obnovu i razvoj je u junu ove godine povećala svoju prognozu ekonomskog rasta za Crnu Goru na 8,5%, sa 5% iz svog jesenjeg izvještaja.

Zahvaljujući kvalitetnoj pripremi sezone, obezbijeđenoj povoljnoj epidemiološkoj situaciji u zemlji, promociji i podršci privredi, možemo zaista biti zadovoljni dosadašnjim tokom turističke sezone. Vlada Crne Gore je zahvaljujući kvalitetnom konceptu oporavka turizma, uz saradnju sa javnim i privatnim sektorom, stvorila preduslove da danas imamo izvanredne podatke, bolje čak od svih turističkih zemalja Mediterana, uključujući Hrvatsku, Italiju, Španiju, Grčku, Kipar i Tursku. U potpunosti smo imunizovali oko 150.000 naših građana, odnosno trećinu odraslog stanovništva, među kojima je značajan broj turističkih radnika. Donijeli smo zdravstveno - bezbjednosne protokole za sektor turizma, omogućili smo besplatno PCR testiranje za turiste kojima je to potrebno pri povratku u matičnu zemlju, pa je do polovine jula oko čak 10.000 turista iskoristilo to pravo i obezbijedili smo besplatno bolničko liječenje u slučaju da turisti obole od korona virusa tokom boravka u našoj zemlji.

Pored toga, politika otvorenih granica na prvom mjestu ka tržištu regiona, ali i ka ostalim strateški važnim tržištima, te dobar odnos cijene i kvaliteta turističkih usluga u destinaciji doprinijeli su da iz nedjelje u nedjelju bilježimo sve bolje rezultate.

Danima vikenda, bilježi se takođe veliki broj domaćih gostiju, koji i ove godine, većinom, odmor provode u svojoj zemlji, kako zbog neizvjesnosti situacije sa pandemijom, tako i zbog činjenice da je ove

godine Ministarstvo ekonomskog razvoja dodijelilo oko 25.000 turističkih vaučera za prosvjetne i zdravstvene radnike, čime smo snažno pomogli privatni registrovani smještaj.

Najviše gostiju dolazi nam iz zemalja regiona, na prvom mjestu iz Srbije, Albanije i Bosne i Hercegovine, ali i iz drugih susjednih zemalja. Nakon što je Crna Gora, ispunivši uslove po prvi put nakon jula 2020, stavljena na zelenu listu Evropske unije epidemiološki bezbjednih zemalja, došlo je do intenzivnijih turističkih kretanja iz zemalja EU.

Dobre vijesti stižu i sa tržišta Francuske u tom smislu. Imajući u vidu da je turoperator Tui France počeo da realizuje grupna putovanja ka Crnoj Gori, a organizovani dolasci turista, posredstvom ovog, jednog od najvećih turoperatora, najavljeni su čak do oktobra. Na osnovu podataka o turističkom prometu u opštinama, koje lokalne turističke organizacije dostavljaju Nacionalnoj turističkoj organizaciji Crne Gore svakog petka, u petak, 23. jula 2021. godine, u Crnoj Gori je boravilo 140.000 registrovanih turista, što je deset puta više nego u istom periodu prošle godine, a što je ostvarenje od 83% u odnosu na isti dan 2019. godine. Najviše turista je registrovano da boravi u Budvi, 47.000, ili čak devet puta više nego u prošloj godini. Slijedi Ulcinj sa 30.000 registrovanih turista ili čak 12 puta više nego u prošloj godini. U Herceg Novom boravi oko 27.000 turista ili čak devet puta više u odnosu na prošlu godinu, u Baru 15.000, takođe devet puta više, u Kotoru oko 9.000 ili 12 puta više i u Tivtu oko 8.000 ili devet puta više. Ovo je rezultat svih napora koje je Vlada uložila, prije svega u obezbjeđenju povoljne epidemiološke situacije i ekonomske podrške turističkoj privredi. Nadam se da ćemo zajednički, poštovanjem mjera i daljom vakcinacijom doprinijeti da ovako izvanredna sezona traje što duže. Hvala.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (26.07.21 11:39:06)

Zahvaljujemo ministru Milatoviću.
Pravo komentara poslanik Šaranović. Izvolite.

DANILO ŠARANOVIĆ (26.07.21 11:39:11)

Ministre Milatoviću, hvala Vam na odgovoru.

Mislim da je nema razloga da krijemo zadovoljstvo zbog ovakvih podataka, a nećete mi zamjeriti ako neke od informacija, koje ste Vi sada saopštili ja opet ponovim jer zaista ima čini mi se više nego dovoljno opravdanih razloga za to. Malo bih podsjetio na okolnosti u kojima se i pripremala turistička sezona. Napravio bih poređenje u odnosu na prethodnu godinu, pa prosto da vidimo koliko su bile teške i izazovne pretpostavke da dođemo do ovakvih jasnih i nedvosmislenih parametara.

Podsjetio bih, mi smo mjesecima upozoravali bivšu vlast da će zatvaranje granica devastirati crnogorsku ekonomiju, vidjeli smo šta se dogodilo sa javnim finansijama, a takva politika je dominantno doprinijela tome što je crnogorska ekonomija doživjela najveći pad u Evropi tokom prethodne godine. Sa druge strane, da li smo bili u pravu kada smo kritikovali odluku bivše vlasti da stavi katanac na brave svih državnih vrata, najbolje govori sljedeći podatak - u odnosu na isti period prošle godine danas imamo deset puta više turista, a tri puta manje zaraženih, pri čemu su za razliku od prošle godine granice otvorene.

Vratio bih se i još nekoliko koraka unazad. Ne mogu da ne podsjetim koliko je bila zaglušujuća i prljava negativna kampanja usmjerena na uništavanje turističke sezone u Crnoj Gori. Od sramnih tabloidnih naslova u nekim regionalnim ali i u nekim domaćim medijima bliskim djelovima bivšeg režima. Ne samo to, opet se javljaju oni dobro poznati loši glumci u ulogama Don Kihota koji se bore sa nekakvim zamišljenim neprijateljima, opet nad Crnom Gorom levitira nekakvo pritajeno zlo, a oni najdahnutiji među njima govore kako postoje određeni rizici od nekakvih sukobljavanja, pominje se krv i tako dalje. Tu bih zaista kada je u pitanju ta tematika stao. Kazao bih, koliko je tako nešto realno, odnosno koliko je tako nešto smiješno najbolje govori okolnost da u toj i takvoj Crnoj Gori u ovom trenutku i sami ste to kazali imamo 140.000 registrovanih turista.

Ako ćemo malo da se poigramo sa podacima to je maltene četvrtina ukupnog broja državljana Crne Gore. Da li postoji i jedna turistička destinacija u Evropi koja bi mogla da se pohvali u ovom trenutku tako nečim? Takođe, podsjećam da smo krenuli iz najvećeg minusa na Mediteranu, a danas imamo, rekli smo, registrovanih iznad 83% turista u odnosu na sezonu iz 2019. godine što je mnogo više od nekih naših uporednih zemalja, mnogo više od Hrvatske koja je na 60%, mnogo više od Španije koja je na 40%, Italije na 40%, Turske 30% i tako dalje. To su podaci koje samo potvrđuju da imamo najbolji mogući odnos ekonomija - epidemiološka situacija u regionu, a sve to nastalo kao posljedica obezbjeđivanja povoljne epidemiološke situacije i adekvatne podrške privredi. Podsjećam i ja da u godini najveće krize koju pamtimo 25.000 turističkih i prosvjetnih radnika u Crnoj Gori će dobiti maltene besplatno ljetovanje, što se nikada nije desilo ni u redovnim okolnostima, a kamo li u ovakvim. Dakle, ovo nijesu izmišljeni, ovo su

stvarni podaci. Ne samo što su stvarni, ovo su jedini podaci koji nam trebaju. Jasno je da imamo sve pretpostavke da uz dalji proces masovne vakcinacije nastavimo sa ovakvim turističkim trendovima, koji su garant našeg oporavka. To će značiti i redovnost isplata i plata i penzija, to će značiti i obezbjeđivanje besplatnih udžbenika, obezbjeđivanje isplate dječijih dodataka i staračkih nadoknada.

Evo završavam predsjedniče, samo bih na kraju pozvao sve one koji prizivaju ove negativne scenarije koji ostaju sve usamljeni u toj namjeri i sa koje god oni strane dolazili, dakle, da ih pozovem evo još jednom da neka i oni uzmu godišnji odmor i neka ne brinu za Crnu Goru, jer siguran sam da će Crna Gora znati i bez njih da učini ono u čemu je najbolja, a to je da na najbolji mogući način domaćinski, onako kako to dolikuje dočeka sve naše goste koji će se u njoj, kako je rekao teniski broj jedan u svijetu, Novak Đoković - osjećati kao kod kuće. Zahvaljujem.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (26.07.21 11:44:42)

Zahvaljujem i poslaniku Šaranoviću. Razumio sam da nije bilo dopunskog pitanja.

Prelazimo na narednog poslanika. Drugo poslaničko pitanje danas će postaviti poslanik Raško Konjević.

Izvolite poslaniče Konjeviću.

RAŠKO KONJEVIĆ (26.07.21 11:44:55)

Zahvaljujem, predsjedniče.

Uvaženi ministre Milatoviću,

Hvalisanje u politici zna da vam se vrati kao bumerang, a statistika kojom pravdate stanje u kojim se nalazi prosječan crnogorski građanin me podsjeća na onu sintagmu prethodne Vlade koja se hvalila da ima najveći rast u Evropi od 5,1%. Ministre, od statistike se ne živi, a Vi ste naravno za četiri godine mandata da budem korektan, ne Vi lično nego vaš premijer, rekli da će Crna Gora da teži ka tome da bude Luksemburg ili Švajcarska. Tu ste namjeru ministre već ostavarili, jer u pitanju koje sam Vam postavio osim fraza koje ste naveli zaboravili ste da odgovorite na ključno pitanje.

Zašto je, ministre, cijena goriva u Crnoj Gori 1,18 bila kada ste formirali Vladu, a danas je 1,42 i šta osim obrazloženja da je to poremećaj na svjetskom tržištu, što ne sporim, kako obrazlažete da je Crna Gora regionalni pa i evropski lider po cijeni goriva u regionu i u mnogim zemljama Evropske unije. Cijena goriva nam je jednaka kao u Hrvatskoj, od Španije smo skuplji 2, od Luksemburga kome težimo 5%, u Luksemburgu je 3,3 hiljade prosječna plata, u Austriji je gorivo jeftinije nego u Crnoj Gori 9% a prosječna plata je 2.700 eura, od Slovenije smo skuplji 13%, a prosječna plata je 1.300 eura, od Mađarske smo skuplji takođe 13%, od Poljske 17%, od Rumunije 20%, od Albanije 20%, od Makedonije 21%, Bosne i Hercegovine 24% i Bugarske 30%. Onda nije čudo ministre što zajedno sa gorivom u proteklih pola godine nam skaču cijene svih životnih namirnica, a u 21 vijeku u tržišnoj privredi vi ste posegnuli za mjerom ograničavanja cijena osnovnih životnih namirnica, u ovom slučaju hljeba. Znae na šta me to, uvaženi ministre, podsjeća? To me podsjeća na onaj bon iz vremena hiperinflacije negdje početkom 90-ih kada smo se hranili na bonove i kada smo kupovali gorivo na bonove.

Ministe, od početka mandata ove vlade, broj nezaposlenih je porastao za gotovo 10.000. Stopa nezaposlenosti je dosegla gotovo 24%, a povećanje u poslednjih pola godine i 20%. Vi ste mi odgovorili da je ovo godina socijalne pravde. Socijalna pravda će se najbolje ostvariti kada ljudi budu imali posao. Ne možete socijalnu politiku voditi tako što ćete uvoditi bonove, što ćete pomagati određene socijalne kategorije mimo klasičnih socijalnih davanja, a da sa druge strane ne stvarate mogućnosti ljudima da nađu posao, da nađu solidno plaćen posao. Sve te pomoći koje se daju kroz različite socijalne aranžmane sve je to stvar koja je najčešće jednokratna i koja ne rješava pitanje egzistencije onih koji su ostali bez posla ili onih koji će zbog aktuelnih ekonomskih kretanja ostati bez posla. To je očekivanje Vlade. Cilj svake vlade, pa i ove crnogorske, svakako, ne sumnjam, jeste da se poboljša životni standard građana.

Po istraživanjima javnog mnjenja svaki četvrti građanin je zadovoljan ili veoma zadovoljan radom Vlade. Moguće da ta percepcija može da iskrivi sliku, ali ono što ja ne vidim u proteklih pola godine ne vidim ni jednu kvalitetnu, ili možda ja dobro nedovoljno vidim, ni jednu kvalitetnu aktivnu mjeru koja će obezbijediti da se određeni ekonomski tokovi okrenu u pozitivnom pravcu. Imate poskupljenje osnovnih životnih namirnica, imate poskupljenje goriva. Kolege koje su danas iz vlasti, kad je gorivo 2018. godine skakalo tražili su pad vlade, danas o tome ćute. Poskupljenje osnovnih životnih namirnica, goriva, različitih usluga koje sljedstveno tome najnegativnije utiče na životni standard građana. Plata, nije realno za pola godine da se to desi, podržavam, ono što je urađeno u dijelu povećanja minimalne zarade je nešto što ne može da kompezuje ovu vrstu povećanja, 30 do 70% su porasle osnovne životne namirnice. Gorivo je

poraslo gotovo 24%. Drago mi je ako mislite da će sa ovim povećanim kvantitetom u 2021. godini broja turista da će to dati odgovarajući finansijski rezultat koji ste projektovani. Svi bismo srećni bili zbog toga, ali razmislite. U tom turizmu takođe imate i negativnih kretanja. Vi ste radili kod međunarodnih organizacija, Vi znate šta znači kad se naruši reputacija destinacije. Vi znate šta znači kad vam jedan Aman najavi da ide. Zahvaljujem.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (26.07.21 11:50:17)

Zahvaljujemo poslaniku Konjeviću.
Pravo odgovora ministar Milatović. Izvolite.

JAKOV MILATOVIĆ (26.07.21 11:50:26)

Poštovani, poslaniče Konjeviću,

Dobili ste detaljno elaboriran odgovor na Vaše pitanje šta je Vlada na poboljšanje životnog standarda građana uradila u ovom polugodišnjem periodu. Evo dozvolite mi da Vam ukratko sažmen par nekih važnih informacija u tom dijelu.

1) Nakon pada od 15% koji je našu zemlju zadesio prošle godine najvažnije što smo uradili je da smo sačuvali isti nivo plata i penzija. Evo konkretno u Vašem slučaju na platu od 1.526 neto umjesto da smo je smanjili za 15% sačuvali smo Vaš životni standard na mjesečnom nivou od 230 eura, što je na godišnjem nivou ušteda Vašeg životnog standarda od 2.760 eura bile skoro dvije Vaše plate.

2) Istovremeno smo u okviru socijalnog dijaloga podigli minimalnu zaradu za 12,6% sa 222 eura na 250 eura. Ponavljam nakon nevjerojatnog pada ekonomske aktivnosti prošle godine od 15% i deficita budžeta od 11%.

Takođe, vratili smo dječiji dodatak za djecu mlađu od šest godina i obezbijedili besplatne udžbenike za one u osnovnoj školi;

3) Uradili smo sve da sada imamo vidljiv oporavak turističke aktivnosti, nakon prošlogodišnjeg pada od 87%. Mi smo prošle godine od turizma zaradili 140 miliona eura, odnosno na milijardu i sto miliona eura u 2019. godini. Ekonomska aktivnost ove godine će biti na nivou rasta od 9% i ovo nije samo što Vlada misli nego je ovo nešto što misle i ugledne međunarodne finansijske organizacije poput MMF-a koji projektuje rast sa 9% i IBRD koji projektuje rast od 8,5%.

4) Refinansirano skupe kredite prethodne vlasti, poslaniče Konjeviću, na koje ste i Vi učestvovali između ostalog.

Na primjer transakcijom SWAP-a smo uštedeli u budžetu osam miliona eura na godišnjem nivou i uklonili valutni rizik koji je ugovorila Vlada čiji ste Vi bili član, doduše ministar policije.

Evo šta ste Vi radili kad ste htjeli da se oprobate u ulozi ministra finansija u prelaznoj Vladi Mila Đukanovića

Prema informaciji koju ste pripremili kao ministar finansija situacija sa poreskim dugom je bila sljedeća. Citiram Vas: „Dug na 20. jul 2016. godine iznosio je 777 miliona eura, (pa ste onda rekli) dug obveznika u aktivnom statusu utvrđen je u iznosu od 236 miliona eura i ovaj iznos se može smatrati realno naplativim". Dakle, Vi ste kao ministar finansija u prelaznoj Vladi proglasili 540 miliona eura poreskog duga, pola milijarde eura poreskog duga nenaplativim. Dodatno, bili ste ministar i u prethodnoj Vladi u čijem mandatu je i veliki dio toga duga i nastao. Da Vas podsjetim da je Vaša partija bila dio vlasti više od 20 godina kada je cio taj dug nastao.

Poslaniče Konjeviću, od ovog poreskog duga mogli smo sada da imamo izgrađene bolnice, vrtiće, škole, puteve i auto-puteve. Što bi značilo veći životni standard naših građana. Kako bi tek meni i ministru finansija bilo da donesemo odluku o smanjenju poreza i opterećenja na rad da imamo ovih 777 miliona eura poreskog duga koje ste vi tako lako nagomilali i tako lako proglasili nenaplativim. Ovo bi naravno, takođe značilo bolji životni standard naših građana.

Da Vas podsjetim šta ste radili takođe kao ministar finansija u dijelu zaduženja. Dok ste bili ministar finansija u prelaznoj Vladi, gospodina Mila Đukanovića, kamatne stope na kratkoročne kredite su bile enonormne, čak 3,5%, a danas Vladu optužujete da se skupo zadužila kada je kamata na dugoročni kredit 2,875%.

Prema podacima Centralne banke Crne Gore, poslaniče Konjeviću, kamatna stopa u julu mjesecu kad ste Vi bili ministar finansija u prelaznoj vladi ili tehničkoj kako god je nazovete 2016. godine za državne zapise je iznosila 1,33% sa rokom vraćanja od šest mjeseci. Vi ste se kao ministar finansija u isto vrijeme kod banaka bilateralno zaduživali po kamatnoj stopi od 3,5%, poslaniče Konjeviću. Dok ste bili ministar

finansija zaduživali ste se dva puta skuplje kod komercijalnih banaka nego što je to bilo moguće kroz emitovanje državnih zapisa.

Uporedite ovu praksu sa našom praksom i skorom transakcijom zamjene kamatne stope na kineski kredit gdje smo kamatnu stopu sa 2% smanjili na 0,88 % i u potpunosti uklonili valutni rizik i tako budžetu sačuvali osam miliona eura godišnje. Hvala.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (26.07.21 11:56:32)

Zahvaljujem ministru Milatoviću. Samo da zbog evidencije je li komentar ili komentar i dopunsko? Komentar poslanika Konjevića. Izvolite.

RAŠKO KONJEVIĆ (26.07.21 11:56:41)

Legitimno je da kao ministar ekspert učete u politiku. Mislim da Vam je korisno da malo sa malo manje ambicije to pokušate da radite. Ajde da krenemo ovako. Oko ovog aranžmana koji je tajan kao i zaduženje ovoga SWAP-a o kojem ste govorili, dogovorite se sa ministrom finansija je li četiri miliona ili osam miliona. Znači šta je bolje od svega toga - objavite ugovor. Zašto vam je ugovor tajan? Objavite ugovor pred crnogorskim građanima da vide kako ste taj aranžman dogovorili. Nemojte zaboraviti, samo prije mjesec dana ste govorili o drugom aranžmanu. Dolazili ste ovdje zadnji dan molili poslanike da vam dignu ruku za kredit od 900.000.000 kod Mađara. Onda ste za mjesec dana odustali i sad pričate o novom aranžmanu i pri tome svaki ugovor vam je tajan.

Ministre, vi ste mnogo pametniji od kamatnih stopa iz 2016. i 2019. godine, jer znate gdje ste Vi 2016. bili pošto ste u pravu da sam ja bio u Ministarstvu finansija pola godine. Vi ste dolazili kod nas ministara u Vladi da vam obezbijedimo stipendiju za Oxford. Mi smo to uradili. Neki od nas za koje danas smatrate da su lopovi, je li tako? Nemojte ministre to tako da radite. To što ste danas ministar to je prolazna kategorija, vjerujte, to je prolazna kategorija. Svi su bili ministri i svi više nijesu ministri, to će se desiti i Vama. Nemojte da pokušavate da budete toliko niski prema nekim ljudima koji su Vam pomogli. Pri tome ne mislim na mene. Drago mi je što ste moju platu sačuvali, a šta je sa Vašom? Ministre to je jeftini populizam. Šta je sa 1.200.000 eura konsultantskih usluga koje šibate po svakom od ministarstava.

Ja sad kad bih htio da budem na nivou Vašeg populizma pitao bih Vas od čega premijer jutros gleda Đokovića u Tokiju dok mu Vi dijelite dva i po litra ulja građanima Crne Gore. Ministre, nije to ozbiljan pristup. Neko Vas pogrešno uči da kad dođete u Skupštinu mislite da ćete sa frazama populističkim da dobijete odgovarajući politički poen.

Ministre trebali ste da odgovorite šta je sa cijenama goriva. Zašto su cijene goriva 25% veće, trebali ste da odgovorite ministre zašto je 10.000 ljudi, od kad ste Vi ministar ekonomskog razvoja, više na Zavodu za zapošljavanje, a ne da obrazložite kamatne stope da li je 2016. godine bila tri i po, a danas 2,89. Ministre Vi znate da visina kamatne stope zavisi od niza okolnosti i da se teško poredi nešto što je bilo 2016. i 2020. godine, ali da ne bismo Vi i ja ulazili u tu raspravu pošto ste Vi sklon da optužite svakoga za neki lopovluk i onda nakon toga počnete da se pravdate i da ponavljate kao papagaj izvještaj međunarodnih organizacija. Imaćete prilike o nekim stvarima da posebno dokazujete. Trebali ste da objasnite šta je sa gorivom, šta je sa dva i po litra ulja socijalne pomoći, jer to su očigledno dometi ekonomskog razvoja pod upravljanjem ministra Milatovića i još ponekih ministara u tom segmentu. Pri tome vam investitori odlaze, to vas ne zabrinjava, a sa druge strane dakle, životni standard običnoga građanina gdje ne pripadamo na žalost njihovu, a na našu sreću ni Vi ni ja se ozbiljno ugrožava iz dana u dan, kroz povećanje svih onih osnovnih životnih namirnica koje su u tom segmentu.

Dakle ministre, Vi ste u specifičnim okolnostima u Vladi. Zaposjeli ste poziciju ministra, a nemate podršku ovoga parlamenta. Onda dođete u Parlament pokušavate da dijelite lekcije poslanicima o njihovim zaradama. Predložite smanjenje zarada ministre. Jeste li smanjili zarade direktorima javnih preduzeća koje ste postavili? Evo ga danas, tek svakome je plata od 3.000 do 4.000 eura. Ništa od toga ministre nijeste uradili. Nezavisno je su li ta preduzeća gubitaši ili ta preduzeća posluju u pozitivnom smislu. Samo pričate o statistici jednako tako kako je pričala prošla Vlada Duška Markovića koja je stalno ponavljala da imamo najveći rast u Evropi od 4,3 do 5,1%, a da taj rast se na bilo koji način nije reflektovao na životni standard građana.

Vaš zadatak, ministre Milatoviću, jeste da poboljšate životni standard građana, a ne da uvećavate stopu nezaposlenosti, ne uvećavate broj nezaposlenosti. Vaš zadatak je da stvorite uslove kako će se povećati realne zarade, a ne i ove koje su na istom nivou kao kada ste došli ministre Milatoviću, biće ove godine ozbiljno smanjenje pod uticajem inflacije. Inflacija je u junu samo 2,4%.

Objavite ovaj aranžman koji ste sklopili sa neimenovanim bankama. Vi ste valjda najtransparentnija Vlada. Objavite ga, da vidimo koli su banke uzele novca za proviziju, da vidimo po kojoj cijeni ćete kupovati dolar kada budete to vraćali. Uzgredno, ministre Milatoviću, nemojte ni taj ni druge ugovore da krijete. Ono 250.000.000 od zaduženja od 750 koje ste rekli da su za razvojne projekte konačno nam recite gdje ćete da ih uložite kao i one akcize koje planirate da povećate. Srećom nemate većinu u ovome parlamentu da uvedete kao nekad što su govorili da će gorivo da bude luksuz danas će očigledno /prekid/ da bude luksuz, jer uvodite akcize na slatkiše. Uđite u političku arenu ministre Milatoviću. Nemojte da se skrivate. Dakle, slobodno nije to ništa strašno, ali kad uđete u političku arenu onda dobro povedite računa. Ne možete dolaziti kod ministara da vam obezbjeđuju stipendije, a da onda te ministre nazivate lopovima. Vi dobro znate gospodine Milatoviću o kome ja govorim, kolika je stipendija bila, ko Vam je tu stipendiju pomogao da je obezbijedite i neka je, bili ste dobar student itd. Nemojte prema tim ljudima da se odnosite na drugačiji način, jer to nije ljudski i moralno.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (26.07.21 12:03:31)

Poslaniče Ivanoviću, sad Vaše pravo da postavite poslaničko pitanje. Izvolite.

DRAGAN IVANOVIĆ (26.07.21 12:03:41)

Hvala, predsjedniče.

Poštovane kolegice poslanice i kolege poslanici, poštovani ministre, poštovana državna sekretarko Božović,

Ja sam postavio kratko pitanje, ali mislim da ono što slijedi da bi se popravilo stanje i nije baš tako kratko. Vi ste dali, da se zahvalim, jedan korektan odgovor, možda i više nego korektan, ali ja bih samo htio sada u ovom obrazloženju da akcentiram to o čemu ja pričam, jer zašto sam ja zapravo i postavio ovo ovakvo pitanje. Pitanje glasi - šta Vlada i vi lično činite da zaštitite životni standard građana Crne Gore? Isprovociran često poslušam moje kod kuće da ponešto kupim u prodavnici i uvijek u zadnje vrijeme nailazim na otprilike jednu te istu priču, poslaniče, šta je ovo? Poskupljuje sve ono što je potrebno da građanin opstane da živi od toga. Vi ste ovdje naveli sve ove mjere koje Vlada i ja kažem da ste mi baš opsežno potpuno jasno odgovorili, ali ja sad tražim da li Vlada može u ovom trenutku da prepozna koja je to kategorija, a to je lako, jeste da mi nemamo taj socijali karton, nešto smo tu spori, obećavala ga je i prošla Vlada. Ja zaista vas nijesam čuo da ste obećavali, ali čini mi se da je on potreban, ali kako? Ja tu vidim i sebe, vidim i nas u Skupštini, vidim i cijelu Vladu i ne samo vas ministre Milatoviću. Šta mi to treba da uradimo da naši građani u Crnoj Gori, a ta kategorija, ta ranjiva kako je vi nazivate ili kako je svi nazivamo bi mogla u ovom trenutku da sebi obezbijedi da preživi u ovom periodu. Zamislite te koji ne rade, zamislite te koji primaju minimalne lične dohotke. Evo rekli smo da će se povećati, a to je malo povećanje da bi to oni posebno osjetili. Govorio je kolega Konjević u međuvremenu poskupljuje gorivo koliko puta, mislim da 2. avgusta će ponovo biti neka cijena jer i da ne pričamo sada o 2. avgustu će biti veća ili manja, ali u svakom slučaju se povećava što ukupno povećava cijenu svih tih roba koje su bitne za životni standard naših građana. Znam da vi ne možete uticati na cijene, posebno ne iz razloga što je veliki broj tih artikala uvoznih. Crna Gora ne proizvodi te artikle, nema ih i mi moramo da se ponašamo u skladu sa tim standardima, nekih koji to normalno prodaju, a zapravo mi uvozimo u Crnu Goru.

Kažete da očekujemo od turističke sezone i dobro je to što očekujete i što je pokazatelj ovih dana da turistička sezona je otprilike onakva kako ste očekivali i da to bi trebalo da da neki boljitak da ovaj standard ovog građanina da on u svemu ovome bude nekako do kraja godine u nekom boljem položaju. Očekujem od Vas, pa i od Vlade da ćete sagledati tu problematiku i da ćemo toj kategoriji, kako rekoste ranjivoj, morati svi zajedno da pomognemo.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (26.07.21 12:07:59)

Zahvaljujemo poslaniku Ivanoviću.
Pravo odgovora ministar Milatović.
Izvolite.

JAKOV MILATOVIĆ (26.07.21 12:08:04)

Uvaženi poslanice Ivanoviću,

Ja sam, između ostalog, i zbog te velike, nažalost, kategorije u našem stanovništvu i pristao da budem ministar u ovoj vladi i zaista i ja i vlada i cio moj tim danonočno razmišljamo o velikom broju ljudi u Crnoj Gori koji se nalaze na rubu egzistencije, a i statistika kaže da je stopa siromaštva u Crnoj Gori najveća u Evropi. Svaki četvrti građanin Crne Gore je suočen sa siromaštvom koje je puno niže od nekog prosjeka u zemlji i to zaista nešto sa čime ne možemo da se pohvalimo i nešto što moramo što brže i što prije na ispravan način da ispravljamo. To u dugom roku dovodi do jedne socijalne isključenosti koja ima trajne posljedice ne samo na te pojedince nego i na njihove porodice potomke itd. dovodi do jedne nejednakosti u prilikama gdje se nejednakost dohotka na neki način prelijeva u nejednakost u prilikama što opet vodi ka nejednakosti u dohotku. Tako da je to jedan zatvoren ciklus iz koga moramo kao zemlja što prije da izađemo. Upravo na tom fonu sam i u mom odgovoru elaborirao šta je to sve Vlada uradila u ovih šest prethodnih mjeseci kako bismo, prije svega, uradili što više za naše socijalno najugroženije stanovništvo. Pa, evo dozvolite mi samo da prođem kroz par informacija.

Proaktivan nastup Vlade i Ministarstva ekonomskog razvoja najbolje se vidio kroz dva paketa mjera podrške za privredu i građane, kojima je znatno ublažen udar na standard građana uzrokovan ekonomskim posljedicama epidemije korona virusa. Znači, mi smo imali jednu situaciju prošle godine gdje je medicinska kriza prerasla u ekonomsku krizu i ona je u Crnoj Gori zaista bila dramatična, bila je najveća u Evropi. Naš bruto domaći proizvod je pao 15% i deficit u budžetu je bio 11%. U euro iznosu to vam je 500.000.000 eura. Glavni ciljevi mjera bili su - podrška, prije svega, ranjivim kategorijama stanovništva, podrška održavanju nivoa zaposlenosti i novom zapošljavanju, pospješivanje likvidnosti privrede, stvaranje uslova za povećanje broja turista i stabilnost tržišta poljoprivrednih proizvoda.

U cilju finansijske podrške ranjivim kategorijama stanovništva zbog negativnih posljedica epidemije Vlada je u prvom kvartalu obezbijedila jednokratnu novčanu pomoć za lica koja se nalaze na evidenciji Zavoda za zapošljavanje, korisnike materijalnog obezbjeđenja i prava na lične invalidnine, te penzionere čiji je iznos penzija niži od 222 eura. Tako je nezaposlenim licima koja ne primaju nadoknadu dodijeljen iznos pojedinačne podrške od po 100 eura, a onima koji je primaju u iznosu do 100 eura.

Korisnicima materijalnog obezbjeđenja pružena je podrška u vidu jednokratne pomoći od 50 eura, a porodicama sa tri ili više članova 100 eura. U okviru ove mjere podržano je ukupno skoro 100.000 građana u Crnoj Gori. Ovo je budžet koštalo šest miliona eura. Podrška ranjivim kategorijama stanovništva nastavljena je i u II kvartalu. U saradnji sa Elektroprivredom Crne Gore obezbijeđeno je oslobađanje dijela troškova, tačnije 40% ukupnog iznos računa za električnu energiju za mjesece maj, jun i jul, za nosioce brojlara iz kategorije penzionera sa penzijom nižom od 222 eura i za nezaposlena lica sa evidencije Zavoda za zapošljavanje. Realizacija ove mjere je u toku, a njen fiskalni efekat je oko pet miliona eura.

Dodatno, Vlada je kroz predlog izmjena i dopuna zakona iz oblasti poreza na dohodak fizičkih lica i doprinosa na obavezno socijalno osiguranje djelovala na podsticaj novog zapošljavanja. Mjera je koncipirana na način da se poslodavac koji zasnjuje radni odnos sa novim radnikom do kraja ove godine na neodređeno vrijeme i koje se nalazi na Zavodu za zapošljavanje Crne Gore duže od tri mjeseca, oslobađa obaveza plaćanja poreza na dohodak i doprinosa za PIO na teret zaposlenog i poslodavca, na sljedeći način: u iznosu od 90% poreza i doprinosa za zarade u 2021. godini; 60% poreza u 2022. godini; 30% u 2023. godini. Ova mjera je izuzetan doprinos novom zapošljavanju i vjerujem da će se njen uticaj osjetiti posebno nakon turističke sezone koja se odvija veoma uspješno zahvaljujući opet ogromnim naporima Ministarstva i Vlade.

I druge mjere iz paketa podrške za I i II kvartal indirektno imaju snažan efekat na pospješivanje životnog standarda naših građana. Tako na primjer, Vlada je u tokom ovog perioda izdvojila 25.000.000 eura za direktno subvencionisanje zarada zaposlenih u privrednim subjektima, što predstavlja jednu od najvažnijih mjera podrške. Pored toga, važno je naglasiti da je Vlada u II kvartalu obezbijedila produženje roka realizacije covid pomoći, kao i da je povećan limit iznosa pomoći sa 800.000 na 1.200.000 eura po privrednom subjektu.

Prema trenutnim podacima, broj odobrenih zahtjeva za subvencionisanje zarada iznosi preko 20.000, čime je realizovano subvencionisanje oko 88.000 zarada, sa ukupno oko 25.000.000 eura. Oba vladina paketa mjera sadrže poseban set mjera koji je fokusiran na podršku turizmu. Tako da je samo za turističke vaučere Vlada izdvojila 5,5 miliona eura čime je pomognuto 25.000 zaposlenih u turizmu i prosvjeti.

Pored turističkih vaučera, koje realizuje Ministarstvo ekonomskog razvoja, podržali smo i turoperator, turističke vodiče takođe u ovom sektoru predstavlja i umanjeње godišnje naknade za korišćenje morskog dobra.

Vrlo je važno istaći da smo u II kvartalu posebno stavili akcenat na snažnu kreditnu podršku privredi. Naime, Vlada je u saradnji sa Investiciono razvojnim fondom omogućila privredi 20.000.000 eura kreditne podrške po povoljnim uslovima. Dodatno, do kraja godine će takođe biti realizovano dodatnih 50.000.000 eura. U toku je realizacija kreditne podrške u saradnji sa Bankom za razvoj Savjeta Evrope koja

će takođe omogućiti privrednicima pristup finansijama po povoljnim uslovima u iznosu od 40.000.000 eura. Ako gledamo ukupni fiskalni efekat svih ovih mjera one iznose oko 350.000.000 eura za prvu polovinu ove godine. Kako bi preduprijedili teže ekonomske i društvene posljedice koje su nastale kao posljedica epidemije kovida, a koje su dovele do izrazitog skoka cijena osnovnih životnih namirnica Vlada je pristupila kreiranju više rešenja kako bi pomogla da se očuva životni standard građana.

Nastala poskupljenja su dijelom posljedica globalnih kretanja na tržištima energenata i hrane i uticaja tih faktora na visoko, nažalost, uvozno zavisnu privredu Crne Gore. Vlada i nadležna ministarstva su ipak djelovala u okvirima naših nadležnosti pa smo tako privremeno limitirali maloprodajnu cijenu pšeničnog bijelog hljeba na 50 centi i donijeli odluku o raspodjeli 70.000 litara jestivog ulja za pomoć najugroženijem stanovništvu.

Ovdje se radi o promptno preduzetim mjerama radi zaštite najugroženijih. U narednom periodu Vlada će kroz kreiranje socijalnih programa za pojedine kategorije koje ste upravo i Vi spomenuli, nastaviti da pruža pomoć građanima, posebno onima koji spadaju u red najugroženijih. Ukoliko turistička sezona ispuni naša očekivanja, a sve su prilike da hoće, Vlada će biti u mogućnosti da još značajnije podrži naše građane. Hvala.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (26.07.21 12:16:49)

Zahvaljujemo i Vama.
Pravo komentara, poslanik Ivanović.
Izvolite.

DRAGAN IVANOVIĆ (26.07.21 12:16:56)

Gospodine ministre, iskreno mi je mnogo važno ovo što ste rekli na kraju, da će nastaviti i da će prepoznati ovu kategoriju ranjivih građana Crne Gore. Vi ste naslijedili loše stanje. Vi i bilo ko drugi da je došao bilo bi tako. Pomenuću vam samo jedan detalj, Galup je američka agencija za istraživanje tržišta. Ona je prije nekoliko godina konstatovala da u Crnoj Gori 45% stanovništva pati. Prepoznala je tu kategoriju tih koji ne mogu da obezbijede sebi te osnovne životne namirnice da bi preživjeli, 45 preživljava, a samo 10% ima više nego i jedna i druga kategorija. Ko je stvorio tu kategoriju? Čast onima koji su to stvarali radom, nasljedstvom ili na neki drugi način, stvarala je bivša vlast.

Sada smo mi u situaciji, to jest Vi, to jest Vlada kojoj pripadate da prepozna ove koji pate, a vidite da ih ima. Ova agencija nije imala nikakvog političkog uticaja iz Crne Gore ili nekog drugog uticaja da ne bude iskrena u tom saopštenju. Svakodnevno ih prepoznajemo, vidimo i sve ih je čini mi se više. Ako ste Vi opredjeljenja kao što ste rekli na kraju, onda je to dobro. Dobro je za tu kategoriju građana, dobro je za sve nas u Crnoj Gori. Zato vas iskreno molim da nastavite, jer ovo što je Vlada radila u I i II kvartalu je sigurno evidentno i u toku sam. Ali ne znam koliko je od toga stizalo do ove kategorije građana koji su ugroženi i koji pate. Prema tome, da imamo te socijalne kartone vjerovatno bi i vama bilo lakše i svima nama da do njih dođe to ulje koje ste vi obezbijedili.

Ja sam u svom izlaganju još 4. decembra, davao primjedbu, ne znam koliko je to izvodljivo u ovom periodu, ali Crna Gora nema rezerve robne ili sada da ih ima bi mogla da interveniše ne samo po pitanju ulja nego i svih drugih roba koje su od posebnog značaja za život stanovništva. Ne znam da li je dobro i mislim da jest dobro razmišljati o tome da te robne rezerve Crna Gora ponovo uvede i da ih ima. Jer, one su initerventne u ovakvim situacijama kada se zaista osjeća da standard stanovništva je ugrožen, a što Vi rekoste, evo i ja se nadam da će turizam doprinijeti da bi ti Vaši planovi koje ste naveli se u potpunosti sproveli.

Ono što smo konstatovali i vi i mi zajedno i uče stvovali u tome i mi kao parlamentarna većina u izradi zakona i besplatni udžbenici i ovi dječiji dodaci za djecu do šest godina i povećanje minimalnog ličnog dohotka, ali tek od 1. oktobra, ovo 1. septembra, vjerovatno će donekle doprinijeti da standard stanovništva raste i da bude nešto bolji. Da li ćemo sa tim u potpunosti uspjeti, to je već određeno pitanje, ali me raduje to Vaše obećanje da ćete vi činjati sve da to bude svaki dan sve bolje. Hvala.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (26.07.21 12:21:01)

Zahvaljujemo i poslaniku Ivanoviću.
Četvrto poslaničko pitanje danas postaviće poslanica Daliborka Pejović. Izvolite poslanice Pejović.

DALIBORKA PEJOVIĆ (26.07.21 12:21:09)

Zahvaljujem, predsjedniče.

Ja sam ministru Milatoviću htjela da postavim jedno pitanje koje nije toliko vezano za aktuelnu ekonomsku situaciju i naravno podržavam sve svoje kolege koji su to učinili, ali prosto želim da resetujem jedno važno, po mom mišljenju, pitanje kad je u pitanju ekonomija i razvoj Crne Gore. Tiče se jednog poretka koji je čini mi se i po mojoj percepciji trebao da bude spreman za njegovu realizaciju. Radi se o žičari Kotor-Lovćen, odnosno Lovćen-Kotor, da prosto vidimo iz kojih razloga od 4. avgusta prošle godine nije pomaknuto s mjesta u realizaciji bilo koje faze kada je u pitanju ovaj projekat. Kažem, po mom mišljenju, zato što sam dobila odgovor na pitanje koje nijesam do kraja razumjela, ali ću svakako, predsjedniče, iskoristiti priliku da komentarišem ono što je tamo rečeno.

Ne bih govorila o benefitima ovog projekta, davno su se mnoge institucije, pa čak i međunarodni partneri izjasnili oko toga koliko je on važan. Ne želim da pričam, naravno suvišno je oko značaja za Crnu Goru i dva grada i kompletno unapređenje turističke ponude na novim osnovama kada je Crna Gora u pitanju i zato me čudi što su razlozi koji su sadašnju aktuelnu vladu opredijedili da jedno izvjesno vrijeme se očigledno ovim projektom ne bave na ozbiljan način. Hvala.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (26.07.21 12:22:28)

Zahvaljujemo poslanici Pejović.

Pravo odgovora ministar Milatović. Izvolite.

JAKOV MILATOVIĆ (26.07.21 12:22:34)

Hvala, predsjedniče Skupštine.

Uvažena poslanice Pejović, hvala Vam na pitanju.

Odgovor je sljedeći.

Na predlog tadašnjeg Ministarstva održivog razvoja i turizma Vlada Crne Gore je na sjednici od 20. maja prošle godine usvojila Koncesioni akt za realizaciju projekta žičare Kotor - Lovćen i zadužila tadašnje ministarstvo da sprovede neophodne aktivnosti u tom cilju. U skladu sa tim objavljivanjen je javni oglas, kao što Vam je vjerovatno poznato, za izgradnju i upravljenje žičarom od Kotora do Lovćena na kojem je dostavljena jedna ponuda od strane konzorcijuma koji čine društvo „Novi Volvox“ crnogorska kompanija i italijanska kompanija Leitnera. Tenderska komisija koja je bila formirana u tadašnjem ministarstvu je nakon sprovedene procedure utvrdila da je dostavljena ponuda ispunila sve kriterijume tražene javnim oglasom. Shodno tome, pregovori sa potencijalnim konzorcijumom otpočeti su 17. avgusta prošle. godine. Međutim, pregovori nijesu dovedeni do kraja.

U međuvremenu, Ministarstvo ekonomskog razvoja formiralo je novu komisiju za nastavak postupka za dodjelu ovog ugovora u čijem su sastavu, pored predstavnika Ministarstva ekonomskog razvoja i predstavnici Ministrstva ekologije, prostornog planiranja i urbanizma, Ministarstva finansija, Prijestonice Cetinje i Opštine Kotor. Izvršena je analiza sveukupne dokumentacije od strane Komisije koja je uočila značajan broj nedostataka koji moraju biti riješeni prije nego što se pregovori nastave.

O čemu se radi. Nabrojaću samo neke od ključnih problema koji su morali biti uklonjeni i to u trenutku dok je prethodna Vlada bila zadužena za realizaciju ovog projekta. Tu bih najprije izdvojio ukrštanje dalekovoda na mjestu polazne stanice, problem pristupnih puteva, izgradnju trafostanice za potrebe funkcionisanja same žičare, kontrolisanje izgradnje raznih objekata na trasi žičare i td. Sada smo u situaciji da moramo da ispravljamo naslijeđene probleme prije nego što otpočnemo pregovore sa potencijalnim koncesionarom.

Takođe, dozvolite mi da napomenem i sljedeću stvar. Kada govorimo o izgrađenim objektima na trasi žičare treba posebno istaći činjenicu da je 28. marta 2014. godine tadašnje rukovodstvo Opštine Kotor, odnosno Sekretarijat za urbanizam i pored činjenice da je imalo uvid u prikaz koridora planirane žičare, kroz Nacrt Prostornog plana na Nacionalni park „Lovćen“ koji je bio dostupan javnosti tokom cijelog trajanja javne rasprave izdalo građevinsku dozvolu za rekonstrukciju objekta na koridoru žičare, što u trenutku otpočinjanja izgradnje iste može predstavljati problem. I pored činjenice da je ovaj prostorni plan usvojen tek u julu iste godine, tadašnje rukovodstvo Opštine, iz redova, čini mi se Vaše partije, da je bilo posvećeno realizaciji ovog projekta, siguran sam da je moralo naći adekvatan model da se ova situacija riješi.

Isto tako Komisija je prilikom analiza već pomenute dokumentacije, ukazala na potrebu provjere validnosti Urbanističko-tehničkih uslova za pomenutu trasu. Naime, UTU uslovi su izdati 2014. godine, dok su u međuvremenu donijeti ključni planovi PUP Kotor i Prostorni plan za obalno područje, kojima su predviđeni infrastrukturni projekti, kao što su brza saobraćajnica i dalekovodi, a koji se ukrštaju nažalost sa trasom žičare, zbog čega je potrebno dodatno preispitati usklađenost za krovnim planovima. Ovim primjerima se ponovo dokazuje da izgradnja žičare prethodnim vlastima nije bila baš u prvom planu, bar ne na adekvatno valjan način. Jer da jeste, ne bi se napravili ovakvi propuste i sada, siguran sam, bismo već imali završenu žičaru. Ali ono što mogu da vam kažem je da zaista onako ubrzano radimo na rješavanju svih ovih stvari.

Dozvolite da vas samo podsjetim o par nekih informacija kada se generalno tiče planiranje u prethodnom periodu kapitalnih projekata u Crnoj Gori.

Citiram izvještaj Svjetske banke: „Upravljanje javnim investicijama je slabo u svim fazama ciklusa, identifikacija, ekonomska analiza, procjena, izbor, obračun troškova i nadzor implementacije su ili manjkavi ili se ne sprovode". Ovo je konstatacija Svjetske banke.

Ocjena u kategoriji upravljanja javnim investicijama je D+, a znate koja je to skala, od A do E. To znači da smo mi u prethodnom periodu od strane Svjetske banke u dijelu upravljanja javnim investicijama imali ocjenu dovoljan 2-. Ovo naravno otvara prostor za osnov sumnje u veliku korupciju u javnim investicijama, a što je dokumentovano i nalazom Državne revizorske institucije.

Recimo za auto-put u ovom istom izvještaju Svjetske banke piše - Investicioni projekat izgradnje auto puta obuhvatao je izradu nekoliko studija izvodljivosti, uključujući kost benefit analizu. Dvije studije te vrste su rađene 2009. i 2012. godine, ali se njihov opseg nije poklapao s opsegom projekta koji se realizuje. Studiju izvodljivosti pripremljenu konkretno za aktuelni projekat pripremila je kompanija koja realizuje projekat. Ta studija je označena kao interna i nije bila dostupna timu za ocjenu te prema tome nije bilo moguće donijeti sud o adekvatnosti njenog formata i kvaliteta. Studija nije analizirana u sklopu zvanične procedure. Istovremeno, prema nalazima Državne revizorske institucije, postojeći model upravljanja kapitalnim projektima (koje mi trenutno planiramo da promijenimo, radimo intenzivno na tome), od strane Direkcije javnih radova, između ostalog, onemogućava sljedeće. U kojoj fazi realizacije se nalazi projekat, to se nikad ne zna. Koji je procenat realizovanih aktivnosti, takođe se slabo zna. Procenat iskorišćenih finansijskih sredstava, takođe se ne zna. Dinamika realizacije projekta često se ne zna. Rok završetka projekta se često probija i tome sl. Ovo vam je stanje u dosadašnjem periodu u dijelu implementacije javnih investicija, pa shodno tome i u dijelu implementacije ove žičare Lovćen - Kotor koja od 2014. godine postoji u toj priči. Nadam se da ćemo je mi u mandatu ove vlade realizovati. Hvala.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (26.07.21 12:29:24)

Zahvaljujemo ministru Milatoviću.

Poslanica Pejović. Da li koristite i dopunsko, samo zbog evidencije? Pravo komentara. Izvolite.

DALIBORKA PEJOVIĆ (26.07.21 12:29:36)

Dobila sam čak i odgovore na nešto što nijesam pitala. Nikakve veze nemam sa putem Bar - Boljare, odmah da vam kažem, niti me trenutno interesuje odgovor niti upoređenje s nečim jer veze nema to što Vi upoređujete autoput i žičaru. Dakle, Vi ste radili u IBRD-u, je li tako? Vjerujete li Vi njihovim konsultantima? Znači, 200.000 eura IBRD je dao da se nađe konsultant da se napravi koncesioni akt, i to je završeno. Vjerujete li vi UNESCO-u? UNESCO je dao saglasnost na ovaj projekat, ako nijeste znali, samo je rečeno u smjernicama da se uradi HIA, odnosno procjena uticaja na kulturno nasljeđe. Da li znate da je Skupština Crne Gore, ovaj dom usvojio Plan posebne namjene za Nacionalni park Lovćen, u kojem je jedan od ključnih razloga zašto se donosi i pravi revizija plana upravo realizacija ovog projekta. Oko vremenske dimenzije, to ostavite za neko drugo vrijeme, molim vas. Ovdje se radilo sve kako treba, po zakonu, korak po korak. Vi i dovedenu priču do kraja ne umijete da realizujete ili nećete jer ste prvu komisiju sada koju ste pomenuli zakazali početkom juna mjeseca ove godine. Znači, trebalo vam je od avgusta prošle do juna ove godine da vi razmatrate koji su to problemi aktuelni na realizaciji ovog projekta. Uopšte ništa novo nijeste rekli. Nijeste otkrili toplu vodu. Svi ti problemi su napravljeni, realizovani, utvrđeni i stavljeni u Plan posebne namjene za Nacionalni park Lovćen, samo je rečeno da će se s koncesionarom dogovarati način otklanjanja tih dilema.

Još jedna stvar. Pošto su Vaše pitanje koncipirali Vaši predstavnici, u lokalnim samoupravama vaši i naši, što nisu ovi njihovi, odnosno vaši otklonili ove probleme od 2014. godine, je li im ko smetao, pa otvorili prostor da se ova priča realizuje do kraja. Treća stvar što po mom mišljenju nije normalno, dakle Vi se

zalažete za ekonomski razvoj Crne Gore, za ubrzanje, za nekakvo čudo neviđeno. Vi projekat gdje imate gotovu priču sa investitorom, i to ne bilo kojim nego renomiranim investitorom u oblasti izgradnje žičara pored Doppelmayr to je Leitner, vi ne realizujete ni tako nešto. Valjda nećete od njih napraviti nekredibilne investitore.

Sumnjam da je u pitanju nešto drugo. Nemojte mi zamjeriti, vi uporno nas optužujete za određene stvari. Sada ću ja ne izgovarajući nijednu riječ isto to uraditi prema vama, dakle ne Vama lično nego zbog svega ovoga što ste mi saopštili moram reći da ozbiljno sumnjam što se dešava s ovim projektom, zato što i kotorska i cetinjska opština definitivno želi i jedva čeka da krene s realizacijom ovog projekta. Koga vi, onda, optužujete i za šta? Moj savjet je, ako ikako možete, realizujte što prije ovaj projekat na ovaj ili onaj način jer se plašim da ćete vi upravo ove kredibilne investitore izgubiti. Nije više pitanje šta vi hoćete nego šta oni više imaju ovdje da traže, s kim oni ovdje treba da pričaju, da li važe dogovori, da li važe zakonske procedure koje se sprovode i na koje niko nema nijednu primjedbu, nema žalbenog postupka, nema ničega. Vama ni to ne odgovora. Da ste pametniji ovo biste koristili, a ne od ovoga pravili ovo što radite jer bi ovo bio vaš dobar adut. Tako da, nemojte više, molim vas, da spočitavate vaši, naši, njihovi i ne znam čiji jer da ste mudri i pametni ovo bi bio i vaš projekat. Hvala lijepa.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (26.07.21 12:32:58)

Zahvaljujemo poslanici Pejović.

Peto poslaničko pitanje postaviće poslanica Aleksandra Vuković.

Izvolite, poslanice Vuković.

ALEKSANDRA VUKOVIĆ (26.07.21 12:33:09)

Pozdravljam ministra Milatovića i saradnicu.

Ministru Milatoviću sam postavila sljedeće poslaničko pitanje - kada će Ministarstvo ekonomskog razvoja usvojiti podzakonska akta za dva revolucionarna zakona usvojena 30. jula 2020. godine i to Zakona o inovacionoj djelatnosti i Zakona o podsticajnim mjerama za istraživanje inovacije koje naša inovativna zajednica željno iščekuje? Molim Vas da nam objasnite zašto je ova Vlada u proteklom periodu stopirala praktično sve aktivnosti na polju inovacija, iako ste u svojim brojnim nastupima, po mome mišljenju, isključivo retorički podržavali razvoj ove izuzetno važne oblasti za napredak crnogorske ekonomije i društva. Zašto još ne funkcioniše Fond za inovacije čije je osnivanje zakonska obaveza Vlade, te koliko inovativnih projekata ste podržali u prethodnom periodu? U konačnom, što se dešava s najavljenim Fondom za startapove? Smatrate li da ste u budžetu opredijelili dovoljno sredstava za realizaciju inovacionih djelatnosti i podršku razvoja ekonomije znanja u Crnoj Gori, te o kojoj sumi se radi?

Ministre Milatoviću, koliko je ovo važno pitanje i koliko ga kao poslanica smatram bitnim, govori činjenica da sam ovo pitanje i u vezi s onim što će se dešavati o strategiji pametne specijalizacije pitala i premijera Duška Markovića. Bila sam jedna od onih poslanica koje su gotovo na svakom poslaničkom satu pitala ministarku nauke na koju sam bila ponosna što se dešava u oblasti inovacije istraživanja. Zašto, ministre Milatoviću?

Dojstojevski ima jednu veliku i značajnu knjigu koja se zove Zapisi iz podzemlja. Ona počinje ovim riječima: „Ja sam bolestan čovjek, zao čovjek itd. i mislim da me boli jetra". Rekla bih, ministre, da ste Vi mlad čovjek, zdrav čovjek i pametan čovjek. Molim vas da ne dozvolite da crnogorske građane boli jetra od Vašeg zborenja i Vašeg činjenja. Zašto Vam ovo kažem, ministre. Postoji jedan izraz per pedes apostolorum, dakle - stopama apostola. Kada neko dođe na vlast stopama apostola to znači da je došao bosonog, skroman, a kada završi u mercedesu koji košta 100.000 eura, iako je pošteno zarađen, što nikome od nas ne smeta, onda mora biti svjestan da treba da batali svoju politiku, svoj koncept ili to je politički stil pošto populizam nije ideologija i da stvarno radi ono što treba da radi. Zašto vam ovo kažem.

Prethodna Vlada je u Izveštaju o napretku Crne Gore za 2020. godinu dobila najveće ocjene u regionu od strane Evropske komisije u segmentu razvoja istraživanja inovacija. Što mislite zašto je to bilo? Zato što je neko ko bi, po mome mišljenju, Vama kao nekome ko je bio najbolji student svoje generacije na šta sam i ja ponosna i ja kao poslanica opozicije srećna što takav čovjek sedi u ovakvoj, po mome mišljenju, nakaradnoj Vladi, mislila sam da bi Vama, baš Vama trebalo uzor da bude prethodna ministarka Sanja Damjanović zbog toga što je i ona kao najbolja studentkinja ne samo svoje generacije nego možda i u više generacija, ne našavši svoje mjesto u Crnoj Gori pošla neđe drugo i osvojila ona nedostižna polja nauke pa se vratila da ode da svoj veliki doprinos. Strast koja ju je vodila u tom radu dovela je i do toga da Crna Gora od strane Evropske komisije u oblasti nauke koja sada vidimo da je na trećerazrednoj poziciji,

kako je inače koncipirana u ovoj Vladi, na žalost, jer Ministarstvo nauke gotovo i da ne postoji, ne funkcioniše, ne radi ništa pa sam se koncentrisala na pitanje i postavljam ga Vama.

Tako da je to moja zamjerka da ste Vi kao mlad čovjek i onaj kome bi trebalo da izuzetni ljudi budu uzor, dozvolili sebi da kažete da su svi prethodni ministri krali, među njima i ministarka nauke koja Vas je tužila zbog toga i da Vi poslije toga kažete da je to vaš lični stav. Veoma mi je važno da nam sve ovo prokomentarišete jer sam rođena pet ili šest godina pošto je osnovan Apple i pošto su Stiv Džobs kao veliki revolucionar i njegov kolega saradnik počeli s tim startapom, kako bismo danas rekli, zato što su dali krila inovacijama, zato što samo njima i kroz njih i njihovim razvojem Vi stvarno možete biti ministar ekonomskog razvoja, a ne kako se meni čini u odgovorima koje ste do sada davali ministar za socijalna pitanja jer se morate koncentrisati na razvoj, a on se može desiti samo ako podstičete inovacije, da nama, ali i kompletnoj crnogorskoj javnosti saopštite konkretne podatke o, moram priznati, brojnim pitanjima koja sam vam postavila, pa ću se osvrnuti na to kada dobijem Vaš odgovor.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (26.07.21 12:38:38)

Zahvaljujemo poslanici Vuković.
Pravo odgovora ministar Milatović. Izvolite.

JAKOV MILATOVIĆ (26.07.21 12:38:44)

Hvala, predsjedniče Skupštine.

Uvažena poslanice Vuković, ne mora čovjek samo da ukrade nešto što je materijalno. Gore je kada ukradete nekome nadu i vrijeme jer je to nepovratno. Toliko o krađi.

Što se tiče mercedesa koji je ministar finansija kupio, mislim da je ovdje nekako možda i čudno da ministar kupi auto svojim novcem. Ali, da se vratimo na inovacije jer su one dio budućnosti.

Prije svega, hvala Vam na ovim pitanjima. Slažemo se da je ovo jako važna tema i da je ovo tema možda o kojoj nedovoljno svi u našoj svakodnevici govorimo. Čini mi se da ste pitanje postavili s tendencioznim prizvukom, pa me jako raduje da ste mi i na taj način dali priliku da govorim o ovoj temi u Skupštini. Primijetio bih, takođe, da su neka od vaših potpitanja bila već postavljena u medijima i na koje sam, čini mi se, već dao i neki odgovor, ali u redu, evo da opet utvrdimo gradivo.

Što se tiče dva „revolucionarna zakona“ donesena u izbornoj groznici prošle godine, mislim da bi međunarodni eksperti s kojima trenutno komuniciramo, a s kojima je prethodna Vlada imala saradnju, ipak skrenuli pažnju da ti „revolucionarni zakoni“ imaju razne nepotpunosti i nejasnoće. To je ujedno, vjerujte, jedini razlog zašto smo rad na podzakonskim aktima koji detaljno regulišu njihovu implementaciju shvatili ozbiljno i koju u ovom periodu realizujemo uz podršku još jedne grupe eksperata za inovacije iz UNDP-a. U ovom trenutku jedan podzakonski akt zakona o inovacionoj djelatnosti je u svojoj finalnoj fazi dok za preostala dva očekujemo, takođe, vrlo brzu realizaciju.

Što se tiče drugog zakona, Zakona o podsticajnim mjerama, situacija je nešto malo izazovnija i kompleksnija što se tiče i sadržaja i stanovišta u dijelu učesnika u procesu, a složićete se kvalitet ovog akta je ključan za podsticaj rasta i razvoja inovativne zajednice. Iskoristio bih ovu priliku da vas podsjetim da, iako je rad na ovim aktima započeo prije mandata ove vlade, Radna grupa je formalno oformljena i ojačana tek za vrijeme ovog mandata. Bez obzira na ovo naslijeđeno stanje, uvjeren sam da ćemo u najkraćem mogućem roku i na zadovoljstvo i prethodne ministarke nauke, sasvim sam siguran u to, prevazići sve izazove i donijeti podzakonske akte koji će omogućiti da krenemo sa punom i kvalitetnijom implementacijom ovih zakona.

Što se tiče Vaše, moram da kažem netačne tvrdnje da su stopirane aktivnosti na polju inovacija, situacija je sljedeća. Na sjednici Vlade održanoj 17. juna usvojena je Odluka o obrazovanju Savjeta za inovacije i pametnu specijalizaciju, što je bilo u skladu s članom 40 stava 1 usvojenog Zakona o inovacionoj djelatnosti koji utvrđuje obavezu formiranja Savjeta u roku od 60 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona. To je bila obaveza prethodne Vlade, imajući u vidu da su ovi zakoni doneseni u Skupštini u julu mjesecu prošle godine. Takođe, napominjem Vas da smo na sjednici Vlade 10. juna usvojili Odluku o osnivanju Fonda za inovacije, a na sjednici 24. juna donijeli smo i njegov Statut. Imenovana je, takođe, i osoba koja će obavljati sve aktivnosti na uspostavljanju fonda do formalnog izbora izvršnog direktora. Podsjetiću da je i ovo bila jedna od obaveza prethodne Vlade s obzirom da je, takođe u odnosu na donijete zakone Vlada imala rok od 30 dana da ovu mjeru ispuni.

Napominjem da aktivno radimo na definisanju programa Fonda, a instrumenti podrške inovacijama koje obuhvata program Fonda biće uvršteni u program za inovacije za period od 2021. do 2024. godine koji će Vlada Crne Gore donijeti u trećem kvartalu, znači uskoro. Nakon šestomjesečnog iskustva u

implementaciji postojećih inovacionih programa uvidjeli smo da postoji prostor za unapređenje, uvođenje novih instrumenata, kao i njihovo objedinjavanje u jedan možda sveobuhvatniji program za inovacije koji će inovativnoj zajednici, prije svega omogućiti veću vidljivost, stimulirati veće ulaganje u sektor inovacija, a uz novoosnovani fond i bolju apsorpciju sredstava koje država ulaže u razvoj inovacija. U tom trenutku Fond za inovacije će preuzeti kompletan programski dio podrške ukupnom sistemu inovacija, što uključuje i podršku inovativnim startapovima jer ste njih pomenuli. Ministarstvo ekonomskog razvoja će nakon usvajanja navedenog programa kojeg sam upravo spomenuo, raspisati konkurs za podršku razvoja startapova. Cilj konkursa je, naravno, unapređenje startap zajednice kroz podsticanje rasta i razvoja postojećih i stvaranje novih startap preduzeća.

Na kraju, ovogodišnji budžet za Program inovacija i tehnološki razvoj iznosi 1.450.000 eura. Da Vam napomenem da je u prethodnoj 2020. godini ovaj isti budžet iznosio 670.000 eura. Znači, budžet za inovacije i tehnološki razvoj je ove godine dupliran u odnosu na prethodni. To je vrlo lako provjeriti u odnosu na Zakon o budžetu koji je ove godine još i programski, pa na taj način omogućava i puno transparentniju sliku gdje idu pare poreskih obveznika. Zahvaljujem.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (26.07.21 12:45:33)

Zahvaljujemo ministru.

Nije dopunsko pitanje? Zahvaljujem.

Pravo komentara poslanica Vuković. Izvolite.

ALEKSANDRA VUKOVIĆ (26.07.21 12:45:42)

Pitanje jeste li Vi ministar ekonomskog razvoja ili ministar za socijalna pitanja je bilo retoričko i nije bilo dodatno pitanje.

Hvala Vam na odgovoru, ministre Milatoviću. Smatram da ovaj agregatni način prikazivanja podataka je u stvari metod da se zamaskira stvarni i pravi iznos koji opredjeljujete za inovacije. Ali, kao što ste i sami rekli lako ćemo to saznati s obzirom na to da je prethodna Vlada formirala jedan podsticajni ambijent za inovacije, posebno za one koji se bave i startapovima i koji ih otvaraju. Mislim da će oni dati vama najbolji odgovor s obzirom na to da su oni bili veoma zadovoljni radom prethodnog Ministarstva nauke.

Dalje, mislim da nema težeg života nego živjeti prema sopstvenom hvalisanju. Kada se šetim emisije u kojoj ste gostovali sa svojim kolegom Spajićem i kada se šetim tih pompeznih obećanja, a na šta smo sada sveli našu ekonomiju da pričamo o dijeljenju ulja, zaista bi trebalo da kao pametan čovjek izbjegnute taj klizav teren populizma i da iskoristite sve svoje kapacitete kako biste doprinijeli razvoju ekonomije Crne Gore.

Vi, u suštini, nijeste ništa rekli o finansiranju i otvaranju fondova. Govorili ste o tome da je to trebalo da uradi prethodna Vlada koja je od 30. avgusta bila u tehničkom mandatu. Pristala bih na to da je ta Vlada trebalo da radi od septembra do decembra kada ne biste bili u koliziji u vezi sa svojim stavovima. Jer, Vi kada ste tajno predstavljajući se kao državni funkcioner sa svojim kolegom i sa svojim pretpostavljam premijerom zaduživali ovu državu, tada ste se pozivali na to da vi nijeste Vlada, tada ste po mom mišljenju u jednom zamešateljском poduhvatu inkognito radili nešto što je protiv interesa Crne Gore. Kada je riječ o pet, šest dana ili mjesec dana koliko je ta prethodna Vlada ili Ministarstvo nauke imalo prostora da sprovede određena akta, onda je to bila Vlada koja i dalje traje. Morate biti konzistentni kako bismo vas poštovali.

Nijesam ja ovđe da Vama dajem moralne časove, niti sam pozvana za to, ali stvarno mislim da kada govorim o krađi i sličnim pojavama, to govorim zbog Vašeg budućeg nastupanja ministre, to je moje duboko uvjerenje, što nam je funkcija veća mi treba da budemo manji. Što nam je funkcija veća, kvalifikacije koje dajemo o drugim ljudima trebalo bi da budu opreznije. Možete Vi kasnije reći da ste smatrali da je neko krao nečiju nadu ili snove, ali nemojte da dajete sebi ulogu Prometeja koji će ovim građanima ili čovječanstvu u Crnoj Gori vraćati nadu, jer je to pretenciozno.

Mislim da je mnogo bolje da imate neke skromne, polazne, ciljeve pa onda iznenađujete crnogorsku javnost i nas poslanike nego da nam najavite čuda neviđena, a da se ne desi ništa. Zašto Vam ovo kažem? Kada se uzme u obzir Vaša retorika koja se odnosi na razvoj i odgovor mojim kolegama Vi stalno upoređujete kakav je ekonomski rast u Crnoj Gori u odnosu na 2020. godinu kada je Crna Gora u ekonomskom smislu bila zamrla, kada smo se borili za gole ljudske živote. Kada se desilo nešto što je zaustavilo ekonomski razvoj cijeloga svijeta nekmoli male Crne Gore, a ni u jednom trenutku ministre Milatoviću se ne pozovete na to šta je bilo 2019. godine i kakav je snažan ekonomski zamajac Crna Gora

imala? Uzmite to za polazišnu tačku, jer je to jedina ekonomski bazična osnovana tačka za upoređenje kako ste radili i što ste radili.

Ono što zabrinjava kada odgovarate na ova pitanja u vezi s inovacijama imam utisak zaista, evo voljela bih čekaćemo, rekli ste za mjesec dana ili do kraća ovog mjeseca će biti gotovi neki projekti, ali kao da nemate nikakvu ideju u vezi s tim što biste radili. Znaite zašto ministre Milatoviću? Nemojte mi zamjeriti ovo je opet jedan lični utisak. Zato što, kao da pružate veliki otpor, znajući koliko je sjajno bilo ono što je radila prethodna struktura u Ministarstvu nauke, a u vezi sa inovacijama. Vi pružate otpor umjesto da vam to bude postament od kojeg ćete krenuti. Vi želite da buhvalno negirate sve te rezultate. Kada biste se samo naslonili na to što je postignuto onda biste i vi postigli rezultat da, recimo od 2016. do 2020. godine Ministarstvo svoj budžet poveća 300%, znači sa dva miliona na šest miliona. Ja ću zaista biti zadovoljna kao poslanica kada nam se Vi ovđe, a nadam se da nećete zaista kao Vlada dočekati pun mandat, nadam se zbog toga što sve ono što radite, po mome mišljenju, jeste upropaštavanje Crne Gore u svim segmentima djelovanja. Posebo ću o tome govoriti u četvrtak kada se radi o prosvjeti i kulturi. Mislim da bi bilo dobro kada biste mi mogli reći, znate ja sam kao ministar uspio, s ozbirom na to da sam Ministarstvu dao ime razvojna ekonomija - razvoj. Da ste vi povećali budžet u segmentu inovacija istraživanja 300%. Bojim se s obzirom na situaciju koju sada imamo da će to biti mrtvo slovo na papiru i bojim se da Crna Gora će i dalje slušati samo o ovom o čemu danas govorite kako je to bilo prije pet godina, kako je bilo prije 10 godina i slično. Znaite, pošto kada se govori o inovacijama veoma je važna jedna riječ, to je rizik. Moj zaključak je sljedeći. U ovim oblastima ljudskoga djelovanja nema mjesta za nemanje hrabrosti i za nemanje odlučnosti. Svako ko govori o juče zaista nema pojma o tome šta hoće danas, a da ne pričam o tome da li ima neku viziju šutra. Ja Vas molim u svim budućim nastupima, a kada razgovaramo o inovacijama, istraživanjima da govorimo o danas i da govorimo o šutra, jer će to biti način da Crnu Goru pokrenemo i da je zaista razvijamo u najboljem smislu te riječi. Ministre Milatoviću dajte i da rizikujete da od onih koji odlučuju u Vladi od svoga premijera, za ovu oblast tražite veliku sumu novca, jer jedino će vam ova oblast pomoći da Crnu Goru ekonomski razvijemo, kao što je za to imala kuraži jedna žena u Vladi ministarka nauke Sanja Damjanović. Hvala vam.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (26.07.21 12:52:47)

Idemo na naredno poslaničko pitanje koje će postaviti poslanica Marta Šćepanović.
Izvolite poslanice Šćepanović.

MARTA ŠĆEPANOVIĆ (26.07.21 12:52:56)

Zahvaljujem, predsjedniče.

Samo na početku predsjedniče izvinite uklopiću se u četiri i po minuta, jer sam u međuvremenu dobila odgovor, pa bi moje obrazloženje bilo kraće u odnosu na komentar. Čisto na početku da kažem.

Pozdravljam prije svega ministra sa saradnicom i uvažene građane. Ja sam ministru postavila sljedeće poslaničko pitanje. Investiciono razvojni fond je formiran u cilju podrške ekonomske politike i podsticanje privrednog razvoja Crne Gore. Imajući u vidu taj cilj kojim aktivnostima je nova uprava dala podršku ekonomskog razvoja, konkretno koliko je sredstava plasirano i ukoliko privrednih društava i preduzetnika i koliko se tih sredstava zapravo odnosi na sjever Crne Gore?

Obrazloženje.

Prije svega, postavila sam pitanje ministre Vama iz razloga što na sajtu Investiciono razvojnog fonda nema informacija uopšte o kreditnim aktivnostima ovog fonda u 2021. godini, što je prije svega zakonska obaveza. Prosto sam bila prinuđena da Vama postavim ovo pitanje kako bih uopšte i došla do informacije iako realno gledano ovo pitanje bi zapravo trebalo da bude za njih. U svakom slučaju citiraću jednog Vašeg poslanika sada Vašeg ili nije više Vaš u svakom slučaju poslanik koji u tom trenutku podržao Vladu i Vas za ministra. On je jednom prilikom rekao da je lakše doći do informacija svakog podatka Agencije za nacionalnu bezbjednost nego otprilike do jednog ovakvog tipa podataka, a to je kreditna aktivnost na primjer u ovom slučaju Investiciono razvojnog fonda za prvih pola godine. To zapravo i jeste meni se čini problem rada ove vlade, jer zaista mora biti mnogo transparentnija da ne bismo bili prinuđeni da zbog građana i nas na ovakav način dolazimo do podataka koji bi zapravo trebalo da budu transparentni i javni na sajtu svakog organa. To na prvom mjestu.

Drugi je razlog zbog kojeg sam postavila ovo pitanje jeste upravo zbog sjevera Crne Gore jer sa sajta se možemo upoznati jedino da je nova uprava posjetila tri opštine, opštinu Nikšić, opštinu Herceg Novi i Budvu, ne znam možda još Žabljak, ali u svakom slučaju zašto se diskriminišu i druge opštine. Posebno je fokus sada na sjeveru i zašto predstavnici Investiciono razvojnog fonda nijesu posjetili druge

opštine, jer sigurno imaju probleme iste kao što imaju opštine koje su iskoristili ovih prvo pola godine da posjete. Ja sam u međuvremenu dobila vaš odgovor. Ovo su bili razlozi zbog koje sam postavila pitanje i sada ću svakako sačekati da prezentujete ovaj odgovor javnosti da bih onda mogla i detaljno da ga iskomentarišem. Zahvaljujem.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (26.07.21 12:55:59)

Zahvaljujemo poslanici Šćepanović.
Ministar Milatović pravo odgovora. Izvolite.

JAKOV MILATOVIĆ (26.07.21 12:56:06)

Hvala Vam, predsjedniče Skupštine.

Uvažena poslanica Šćepanović. Hvala Vam na pitanju u vezi Investiciono razvojnog fonda i njihove kreditne aktivnosti pa moj odgovor je sledeći.

Tokom kreiranja podrške crnogorskoj privredi u doba pandemije za prvi i drugi kvartal IRF-a je bio partner Vladi na tom putu, a sve u cilju održavanja tekuće likvidnosti očuvanja radnih mjesta i stvaranja preduslova za dalji razvoj crnogorske privrede. U prvom redu mikro, malih i srednjih preduzeća.

Ovo želim posebno da istaknem, jer je u periodu od imenovanja novog rukovodstva ova Vlada dala jasne smjernice da dalja podrška IRF-a treba da bude fokusirana na finansiranje mikro, malih i srednjih preduzeća, jer oni su upravo ti koji najteže dolaze do kreditnih sredstava kod komercijalnih banaka. Znate i sami da u ranijem periodu to nije bio slučaj i da je podrška privredi preko IRF-a nerijetko bila neadekvatno locirana uz često izostajanje prave razvojne podrške ka malom biznisu.

Podsjetiću vas da je prvom fazom paketa mjera podrške privrede i građanima za II kvartal ove godine predviđen finansiranje privrede kroz posebno kreiran program podrške za preduzetnike i mala i srednja preduzeća.

Cilj ovog programa je podrška likvidnosti kroz obezbjeđivanje povoljnih kreditnih linija kako bi se ublažile posljedice izazvane pandemijom korona virusa. Definisani programi finansijske podrške za 2021. godinu su: Mikrokrediti za likvidnost i obrtna sredstva, Program podrške poljoprivredi i ribarstvu, EU COSME program za finansiranje obrtnih sredstava, Program podrške razvoju poljoprivrede kroz IPARD.

Realizacijom navedenih programa podrške, obuhvaćena je veoma široka ciljna grupa preduzetnika, mikro, malih i srednjih preduzeća i omogućeno je potencijalno finansiranje svih ugroženih djelatnosti, ali i onih koje su manje ugrožene, po veoma povoljnim uslovima, i to:

- Kamatna stopa u rasponu 1,5% - 3,5%;
- Grejs period od šest do 12 mjeseci;
- Finansiranje iznosa od 10.000 do 150.000 eura;
- Mogućnost apliciranja sa određene linije bez hipoteke i žiranata i
- Finansiranje neto zarada i zakupa.

Dodatno, podsjetiću vas da je Vlada, u okviru Mjera podrške privredi i građanima za II kvartal ove godine, predvidjela sredstva za finansiranje privrede u iznosu od 150.000.000 eura za naredni trogodišnji period koja će biti plasirana posredstvom IRF-a, a koje je obezbijedila Evropska investiciona banka (EIB). Sredstva koja EIB odobrava su namijenjena finansiranju mikro, malih, srednjih preduzeća u Crnoj Gori, pri čemu za projekte klimatske akcije (zelene tranzicije) mora biti opredijeljeno 20%.

U periodu od 01.01.2021. do 21.07.2021. godine do kada sam dobio podatke, dominantno u drugom kvartalu ove godine, IRF je odobrio 147 plasmana u iznosu od 73.000.000 eura. Ovim je podržano preko 190 privrednih društava po osnovu 117 dugoročnih i kratkoročnih kredita u iznosu od ukupno 17.000.000 eura, dok je po osnovu faktoringa realizovano 56.000.000 eura po osnovu 89 ugovora. Po osnovu projekata koji se realizuju na sjeveru Crne Gore odobreno je pet miliona eura. Volio bih da je ovo više.

Dozvolite mi sada možda da se osvrnem na par nekih stvari na koji se način upravljalo novcem IRF-a u prethodnom periodu. Kreditni portfolio IRF-a je oko 400.000.000 eura. Najveća izloženost IRF-a je prema Monteputu jer je tako 2019. godine IRF upravo finansirao zaboravljeno trajno napajanje auto-puta Bar - Boljare čime je privreda uskraćena za 38 miliona eura. Ovaj novac je otišao Monteputu.

Napominjem da je projekat prioritete dionice autoputa u iznosu od 950.000.000 dolara ugovoren van sistema javnih nabavki što je indikator da je novac poreskih obveznika netransparentno trošen i da su nam glavni spoljno-politički partneri ozbiljno ukazivali na rizike ove transakcije. Sad zamislite da je ovih 38.000.000 eura uloženo u kompanije koje rade na sjeveru ili koje dolaze iz nekih drugih manje razvijenih djelova Crne Gore.

Prošle godine je IRF radio u kriznoj godini i te krizne godine najveći kreditni plasman IRF-a u iznosu od 12,5 miliona eura dat je kompaniji koja je kreirana 23. oktobra 2019. godine. Kredit je dat tako visok i velik kredit je bio najveći kredit koji je IRF dao prošle godine je dat kroz kreditnu liniju za početnike u startapu, inače se radi o hotelu. Nakon nekoliko mjeseci poslovanja kompanija je u rekordnom roku dobila 12,5 miliona eura kreditne podrške IRF-a u sred ekonomske krize. Podsjetiću vas da menadžment IRF-a može samostalno da odobrava kredite u iznosu do pet miliona eura pa je za ovaj iznos trebala odluka borda. Takođe, zamislite da je ovaj novac pošao u sjever Crne Gore u neke manje razvijene opštine.

Iz sredstava za koje garantuje dažava jer IRF garantuje država kreditirano je takođe višemilionske projekte za izgradnju malih hidrocentrala, dobro poznatih biznismena bliskih prethodnoj vlasti koje su dobile podsticajne cijene struje od te iste države da narodu na sjeveru, ali i ostalim regionima prodaju struju po znatno višim iznosima od tržišne. Dodatno takvi podsticaji su ugovoreni da traju 12 godina, a ukupna koncesija često traje 30 godina. Ovo vjerovatno predstavlja jedinstven primjer kako je finansijska institucija iz državnih sredstava finansirala privatne projekte bliske prethodnoj vlasti za lagodan život istih tih privatnih vlasnika.

Da rezimiramo, od ukupno odobrenih 140 miliona eura prošle godine za 770 preduzeća samo njih 30 je dobilo pola ovih sredstava. Znači, 4% svih preduzeća je dobilo pola sredstava koje je IRF plasirao prošle godine. Mislim da je ova informacija upravo najbolja kao jedan sumiran rezultat na kraju mog izlaganja koliko je kreditni plasman IRF-a u prethodnom periodu bio neadekvatno lociran. Hvala.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (26.07.21 13:03:48)

Zahvaljujemo i Vama.
Pravo komentara poslanica Šćepanović.
Izvolite.

MARTA ŠĆEPANOVIĆ (26.07.21 13:03:55)

Hval, predsjedniče.

Ministre, nijesam Vas pitala šta je bilo i niti sam Vas pitala šta planirate jer u ovom odgovoru koji sam dobila od Vas, opet se ograđujem, ovo je odgovor koji Vama sigurno dostavljen su većinom planovi šta će se uraditi u narednih pola godine. Bila sam konkretna i tražila sam podatke šta se promijenilo u radu IRF-a. Šta je IRF sa novom upravom učinio da ispravi ovo što ste naveli kao neke propuste u prethodnom periodu. Dakle, od januara do 1. jula konkretne podatke. Opet napominjem ti su podaci trebali da budu javni. Od Vas sam očekivala jedan odgovor potpun sa ne samo ovako kako ste mi dostavili odobreno toliko kredita po faktoring aranžmanu, koji su to privrednici i koji su to preduzetnici kojima su odobreni ovi krediti od januara, za prvih šest mjeseci ove godine. Dakle, da ne bi bilo kakvih sumnji ili bilo čega da se nešto krije da sad IRF krije neke podatke, ne vjerujem da je to tako. Svakako ću vam reći na osnovu ovih podataka koje ste mi dostavili i ovoga što ću vam sada navesti vjerujte da osnovano sumnjam da su i ovi podaci tačni, ali ograđujem se, to je moja sumnja.

Što se tiče odobrenja kredita po osnovu informacija koje su dostupne na sajtu IRF-a u 2020. godini je odobreno 485 kredita do 50.000 eura što je 63% ukupno odobrenih kredita. U 2019. godini 253 kredita što je 60% ukupno odobrenih kredita.

Što se tiče kreditnih linija i kamatnih stopa prostim uvidom one su pa bukvalno iste kao i u prethodnoj godini. Ovo Vas pitam, nijeste bili tu, u Vladi ste kao ekspert, bile su najave vladajuće većine tada opozicije, dolazile su bukvalno od činilaca vlasti, sada da će kamatne stope maksimalno da budu 1% , a za mala i mikro preduzeća 0%. To sada nije tako.

Takođe, u odgovoru kažete da je odobreno 147 plasmana u odnosu od 73,1 miliona eura. Da li je to zajedno kredita i faktoringa ako nije kako je moguće da je podržano 190 preduzeća osim ako jedan od kredita koristi više od jednog preduzeća. Ako je zajedno sa faktoringom koji iznosi 56.000.000 znači li to da je odobreno 17,1 milion eura kredita?

Ministre ovdje je ključno pitanje i zašto sam ovo prije navela, da li je odobreno ukupno 73,1 milion ili 129.000.000 eura kredita jer ako je 129.000.000 onda ovdje neko ne govori istinu obzirom da ili Vi ili rukovodstvo fonda koje je Vama dostavilo ove podatke, ne znam, s obzirom na to da su, a i to ima uvid na sajtu 9.07. na sastanku sa ambasadorom SAD-a konstatovali da je odobreno 65.000.000 kredita ili su onda oni za ovih 15 dana odobrili još dodatno 64.000.000 eura kredita. Ovo je ključno. Zato vam govorim svi podaci moraju biti na sajtu Investiciono razvojnog fonda, a to je njihova zakonska obaveza da ne dovodimo u sumnju niti Vaš odgovor, niti njihov rad i da znamo koji su to privatnici, privredna društva,

preduzetnici kojima su odobreni krediti vezani za ovo što ste naveli u Vašem odgovoru šta se dešavalo u prethodnom periodu.

Dopunsko moje pitanje je da mi ako ste u prilici dostavite spisak odobrenih kredita i faktoringa, ali dakle koja privredna društva i koji preduzetnici. Ovdje, po mom mišljenju, podaci sve govore. Mislim da su Vama dostavili paušalne podatke. Ja sam očekivala detaljne podatke i mislim da ti podaci moraju biti potkrijepljeni dokumentacijom. Oni jednostavno sve govore da je kreditni portfolio prepolovljen praktično za ovu godinu i to je razlog ne vi, nego upravo poslanici iz vladajuće većine koji se više ne oglašavaju povodom Investiciono razvojnog fonda, jer praktično ne mogu da navedu više ni jedan podatak koji im ide na ruku u odnosu na ono što su govorili prije nego što su došli na vlast. Moja molba, vama je posebno u odnosu na sjever i opštine na sjever, ovo pominjem zbog Kolašina, ono što tišti lokalne privrednike i preduzetnike koji se i zapravo bave turizmom jeste odlaganje ovih kreditnih obaveza. Ne znam šta će biti plan Investiciono razvojnog fonda po tom pitanju i važno je da Investiciono razvojni fond podjednako vodi računa o svim opštinama, a ne samo pojedinim kao što je to radio u ovih prvih pola godine. Vama se zahvaljujem na odgovoru.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (26.07.21 13:09:39)

Zahvaljujemo poslanici Šćepanović.

Ministar ima pravo odgovora na dopunsko pitanje. Izvolite.

JAKOV MILATOVIĆ (26.07.21 13:09:44)

Poštovana poslanice Šćepanović, mislim da sam saglasan sa Vama, mislim da trebaju podaci da budu javno obznajeni i evo potrudimo se da vam dostavimo podatke u formi u kojoj su nama dostavljeni kao prvi korak. Takođe se slažem sa vama da Investiciono razvojni fond treba da ima jednu snažniju ulogu kad je u pitanju razvoj naših manje razvijenih regiona i upravo iz tog razloga sam naveo određene brojke iz prošlosti. Takođe se slažem sa vama da svi mi vjerovatno očekujemo od Investiciono razvojnog fonda puno više. Međutim, posebno u protekloj godini u okviru koje je Investiciono razvojni fond plasirao čini mi se 140.000.000 eura na taj način je IRF postao treća najveća banka u Crnoj Gori i njegovi kapaciteti za plasiranje dalje su na neki način ograničeni. Upravo iz tog razloga i Ministarstvo ekonomskog razvoja i Vlada su u ovom periodu i kroz pakete podrške išli na to da plasiramo sredstva i kroz komercijalne banke uvažavajući određeno stanje u IRF i mislim da i je to već dalo određene rezultate, ali biće vam dostavljeni podaci na način na koji ste ih tražili. Hvala još jednom.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (26.07.21 13:11:13)

Zahvaljujemo ministru Milatoviću.

Posljednja dva pitanja ministru Milatoviću postaviće poslanik Nikola Rakočević. Idemo sad prvim poslaničkim pitanjima. Izvolite, poslaniče Rakočeviću.

NIKOLA RAKOČEVIĆ (26.07.21 13:11:28)

Zahvaljujem, predsjedniče.

Uvaženi ministre, poštovani građani,

Koristeći pravo koje im daje Poslovnik o radu Skupštine zamolio sam ministra da mi u pisanoj formi dostavi podatke o prometu putnika, odnosno turista na Aerodromima Crne Gore od početka godine zaključno sa julom po mjesecima i po državnoj pripadnosti dolazećih putnika. Takođe, zamolio sam za dostavljanje uporednih prikaza sa podacima za isti period 2019. godine. Zamolio sam i pitao sa koliko država i sa koliko destinacija Crna Gora ima avio-povezanost ove godine u poređenju sa 2019. godinom. Takođe, zamolio sam da mi ministar dostavi uporedne podatke o broju realizovanih letova ove i 2019. godine zaključno sa julom mjesecom. Pitao sam i koliko putnika je prevezeno ove godine nacionalnom avio - kompanijom u poređenju sa 2019. godinom, te koliko je učešća ove kompanije u ukupnom broju prevezenih putnika, razumije se, na aerodromima Crne Gore.

Vrlo kratko ću obrazložiti. Čini se da obrazloženje ne treba se posebno isticati. Vrlo važno je da znamo koliko Crna Gora ima letova, odnosno sa kojim destinacijama je Crna Gora turistički povezana. Iz razloga što ćemo na taj način znati sa kojih ciljanih tržišta Crna Gora dovodi turiste pa samim tim koja je

struktura turista u ukupnom turističkom prometu u državi. Na taj način ćemo znati koliko turistička sezona može biti usješna u smislu prihoda, ali naravno i posjećenosti.

Takođe, drugi razlog zbog postojanja ovog pitanja su aerodromi i nacionalna avio- kompanija. Naime, i u turističkoj privredi i kada govorimo o nacionalnoj avio - kompaniji, ali i Aerodromima Crne Gore tu ćemo se usaglasiti ministar i ja siguran sam postoji diskontinuitet u političkoj i turističkoj praksi ove vlade od prethodnih vlada. To ne bi bilo problematično u onim oblastima, a postoje, koje nijesu bile dovoljno dobre u prethodnim godinama. Međutim, kada govorimo o turizmu i brojnim drugim činjenjima i praksama političkim, društvenim, bivših vlada diskontinuitet u turizmu može biti problematičan. Međutim, on ipak postoji. Upravo zbog toga ova pitanja da bi vidjeli, ne da bi kritizerski nastupali ko je u pravu i je li u pravu, nije li u pravu, već da bi vidjeli kakva su kretanja. Da li taj diskontinuiet istovremeno znači poboljšanje turističke privrede u Crnoj Gori i strukture gostiju na maloj obali kakva je crnogorska, jer znamo da oni trebaju da budu što kvalitetniji i visoke platežne moći da bi prihod od turizma bio veći. Istovremeno da znamo da li je nacionalna avio - kompanija i Aerodromi Crne Gore da li posluju bolje u odnosu na praksu iz 2019, 2018. godine itd. Namjerno naravno nijesam uzimao 2020.godinu, jer je 2020. godina godina sa kojom se ne upoređuje ništa i nigdje iz razloga što je to bila godina pandemije korona virusa. Crna Gora je bila zatvorena, ali sva druga tržišta iz kojih dolaze turisti u Crnu Goru. Naravno, razumije se da je ovo prva post korona sezona pa samim tim brojke koje je ministar i saopšti i javno dostavio na čemu se zahvaljujem ne mogu biti onako dobre kao 2019. godine i to niko ne očekuje. Međutim, procenat i nivo do kojeg ćemo doći u odnosu na 2019. godinu je važan da vidimo da li su trendovi dobri i da li smo dostigli one nivoe ne samo koje smo planirali nego koje smo čini mi se mogli ostvariti. Zahvaljujem.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (26.07.21 13:15:22)

Zahvaljujemo poslaniku Rakočeviću.
Pravo odgovora ministar Milatović. Izvolite.

JAKOV MILATOVIĆ (26.07.21 13:15:27)

Zahvaljujem, predsjedniče Skupštine.

Uvaženi poslaniče Rakočeviću,

Zahvaljujem na pitanju, Vi ste zapravo postavili dva pitanja, pa čini mi se da neke informacije koje možda neću dati u ovom pitanju dobićete u odgovoru na Vaše naredno pitanje.

Geografski položaj jedne države u velikoj mjeri određuje način razvoja njenog proizvoda. Sa tim se zaista nekako svi slažemo. S obzirom na položaj Crne Gore i značajnu udaljenost od nekih važnih turističkih tržišta evidentno je da za Crnu Goru je vrlo važna avio dostupnost i dobro je da ste postavili to pitanje. Kada povlačimo paralelu, međutim, između 2019. godine i 2021. godine u pogledu avio - saobraćaja neophodno je takođe istaći par stvari. Prvo u 2019. godini kao što ste i sami rekli nije bilo pandemije izazvane virusom kovid. U redovnim okolnostima zdravstvenim i ekonomskim granice su bile potpuno otvorene pa samim tim ništa nije moglo limitirati turistička putovanja. U 2020. godini svijet se suočio sa pandemijom, pa i sada, iako to čini mi se nijeste rekli u dovoljnoj mjeri više od godinu dana kasnije globalna borba još uvijek traje. Mi i dalje živimo u godini koja je pandemijska. Zdravstvena kriza je u međuvremenu prerasla u još snažniju ekonomsku krizu. Još uvijek su širom svijeta na snazi i druga ograničenja koja utiču na odluku o putovanju u pogledu neophodnosti dostave sertifikata o vakcinaciji, potvrde da su lica testirana, negativna na kovid itd. što sa sobom naravno nosi dodatan finansijski trošak kao i cjelokupni kontekst neizvjesnosti koji smanjuje ljudsku potrebu da putuju. Ipak pored velikog broja prepreka na putu ka uspješnoj realizaciji turističke sezone, koje su objektivne, Crna Gora trenutno ostvaruje izvanredne rezultate koji su mnogo bolji od svih konkurentskih destinacija Hrvatske, Španije, Italije, Grčke, Kipra i Turske, a koje su iznad i svih optimističkih scenarija. Očekivanja od ove sezone svakim danom rastu, a broj turista se povećava, kao što sam negdje čini mi se spomenuo danas mi u Crnoj Gori trenutno imamo registrovanih 150.000 turista. To je deset puta više u odnosu na isti period od prošle godine, a vjerovatno da ukupan broj turista u zemlji je blizu 200.000 i onih neregistorvanih, nažalost. Ipak, treba navesti da je političkom odlukom prethodne Vlade država u 2020. godini bila zaključana u periodu ljetnje turističke sezone. Zbog čega su naši privrednici izgubili do pola milijarde eura, a naši brojni sugrađani izgubili radna mjesta. Posljedice takvih odluka će se nažalost trpjeti i u ovoj i u narednim godinama.

Podsjetiću vas recimo da je prethodna Vlada u junu 2020. godine, pazite ovo, napravila rebalans budžeta kojim je bilo predviđeno ostvarenje prihoda od turizma u visini od 60% 2019. godine. Prema zvaničnim podacima Centralne banke Crne Gore u 2020. godini ostvareno je 13% prihoda iz 2019. godine. Mi smo od turizma prošle godine zaradili 144.000.000 eura u odnosu na milijardu i 100 miliona eura u

2019. godini. Ovoliki promašaj u planiranju prihoda ukazuje na odsustvo jedne proste ekonomske logike u upravljanju javnim finansijama čime se direktno ugrozio životni standard. Imajući sve ovo navedeno, ovaj kontekst, u vidu potrebno je istaći da nije primjereno upoređivati i dalje avio-industriju iz 2019. godine i 2021. godine, a naročito ne u prvom kvartalu jer je 2019. godina bila nepandemijska.

Ipak, s obzirom na moju obavezu kao ministra, odgovaram Vam na pitanje uz gore napisanu napomenu:

Prema statistici Aerodromi Crne Gore, koji bilježe snažan ekonomski oporavak, u periodu od 01. januara, a zaključno sa 21. julom 2021. godine, na aerodromu Podgorica je ostvaren promet od 1.835 aviona, a prevezeno je 224.725 putnika. U istom uporednom periodu 2019. godine je ostvaren promet od 3.993 aviona i prevezeno je 649.000 putnika. U istom periodu za aerodrom Tivat je ostvaren promet od 2.021 avion i prevezeno je 243.000 putnika. U istom uporednom periodu 2019. godine je ostvaren promet 3.400 aviona i prevezeno je 624.000 putnika.

U 2019. godini su realizovani letovi iz Podgorice ka 89 destinacija, a iz Tivta ka 53 destinacije.

U ovoj godini do sada iz Podgorice avioni lete ka 45 destinacija, a iz Tivta ka 32 destinacije.

U dijelu pitanja koje se odnosi na promet koji je ostvarila nacionalna aviokompanija u 2019. godini, a u poređenju sa 2021. godinom, prije osvrta na statistiku potrebno je ukazati na nekoliko stvari. Prema dostupnim podacima, linija Podgorica - Beograd, kao što znate, činila je 50% svih putnika koje je Montenegro Airlines prevezio. Dodatno, udio Montenegro Airlinesa u ukupnom broju putnika na aerodromima konstantno je padao iz godine u godinu. Ovaj indikator je jasno ukazivao da Montenegro Airlines nema potrebnu snagu za održivo poslovanje ako imamo u vidu lošu finansijsku poziciju u kojoj se kompanija nalazila. Kada tome dodamo podatak da Montenegro Airlines je na kraju 2019. godine imao negativan kapital od 60.000.000 eura, dugove od 100.000.000 eura, neizmirene poreske obaveze, već tada je bilo jasno da kompanija nije održiva. Paradoksalno, u godini kojoj je crnogorski turizam bio rekordan u 2019, nacionalni avio - prevoznik je zabilježio istorijski negativan finansijski rezultat i uz to dobio pomoć, kasnije će se ispostaviti nelegalnu od 5,5 miliona eura.

Agencija za zaštitu konkurencije je 3. septembra 2020. godine donijela rješenje u kome se konstatuje da Zakonom o ulaganju u konsolidaciju i razvoj Montenegro Airlinesa nijesu ispunjeni uslovi za primjenu testa subjekta u tržišnoj ekonomiji, a koji bi isključivao prisustvo državne pomoći. Dakle, zakon koji su tadašnji poslanici donijeli nije ni nakon devet mjeseci razmatranja dobio pozitivno mišljenje od strane agencije a koja je naložila tadašnjem Ministarstvu saobraćaja da privremeno obustavi dodjelu sredstava preduzeću Montenegro Airlines. Nova Vlada je samo mogla, nažalost, da ispoštuje odluku te institucije, što znači da smo svi mi znali da je 3. septembra 2020. godine kada je Montenegro Airlinesu suštinski konstatovan prekid poslovanja.

Ono što mo mi u međuvremenu uradili je da smo u jednom nevjerovatno brzom roku stavili na noge novu nacionalnu avio - kompaniju i kao što smo obećali građanima krajem decembra prošle godine prvi letovi te nacionalne avio - kompanije su poletjeli prije glavne turističke sezone. Ta kompanija sada ima u svom vlasništvu tri embraera i leti ka šest evropskih destinacija. Na taj način unapređuje avio - povezanost Crne Gore sa Evropom i svijetom. Hvala.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (26.07.21 13:23:53)

Zahvaljujemo Vama.

Sada pravo komentara poslanik Rakočević.

Ukoliko bude dopunskog, molim Vas, da naglasite. Izvolite.

NIKOLA RAKOČEVIĆ (26.07.21 13:23:59)

Zahvaljujem.

Neće biti potrebe za dopunskim pitanjem, međutim, hoće za komentaram.

Zahvaljujem ministre na odgovoru. Volio bih da u našoj daljoj korespodenciji, jer imam još jedno pitanje, lišimo kao što ja hoću, postavljanje pitanja političkog segmenta i političarenja, tako bih volio da ta korespodencija bude na nivou, neću reći principa već kulture dijaloga i brojki. Konstantno podsjećajući na ono što je nekad bilo, pritom to neargumentovano konstruišući na način na koji vama politički odgovara, čini mi se da ne doprinosi dobrom dijalogu na ovako konstruktivnu temu kakva su struktura gostiju u Crnoj Gori, pa samim tim broj letova i budućnost, odnosno sadašnjost nacionalne avio - kompanije. Kada bi na taj način funkcionisali i govorili onda bi što šta mogli kazati za obećanja povodom osnivanja nove nacionalne avio - kompanije koja nijesu ispunjena, počevši od toga da će biti osnovana za nula eura, a ispostaviće se da će koštati više iz državnog budžeta nova nacionalna avio - kompanija nego ono što smo mi predvidjeli

da bude pomoć države za konsolidaciju Montenegro Airlinesa. Naravno, mi nećemo to kritikovati, nećemo ni kritikovati to u koliko nova nacionalna avio - kompanija ne bude rentabilna, a teško je da će biti, jer će ona doprinositi svakako ukupnom ekonomskom i privrednom prometu u Crnoj Gori, a sama po sebi nijedna nacionalna avio - kompanija, nažalost, rijetko koja u svijetu je profitabilna.

Međutim, ja ću se ipak za razliku od toga fokusirati na određene brojke i biću kratak. Crna Gora sa redovnim i čarter letovima je bila povezana u 2019. godini, to ja govorim, sa preko 90 destinacija u svijetu, ove godine povezanost je sa manje od 40. To je jedno. Drugo, zabrinjavajuće je za naš turizam da očigledno zbog nesnalaženja, rekao bih, ostvarivanje bolje avio dostupnosti Crne Gore ne postoji, što je direktno u korelaciji sa prometom od turizma, kao što smo kazali ranije, struktura gostiju koji se dovezu avio - prevozom normalno je povoljnija za svaku državu, odnosno za budžet od turizma. Poređenja radi, naši susjedi - Albanija je povezana sa preko 50 destinacija u prvoj postkorona godini, aerodrom Tirana obavi i preko 60 letova, dok Hrvatska isključivo zračne luke Dubrovnik i Split su povezane sa oko 40 destinacija, a prosječan broj dnevnih operacija je preko 30 na Dubrovniku i 40 u Splitu, ovo su sve javno dostupni podaci. Vrlo važno je ovo komparirati iz dva razloga. Prvo, što ste kazali da bilježimo bolje brojke od svih u regionu što, čini mi se, ovi podaci demantuju. Drugo, važno je znati da i pored toga što je ovo prva godina postkorone, potpuno saglasan da ne možemo ostvariti ono što smo 2019. godine ostvarili, međutim, treba zajednički da vidimo da li smo mogli ostvariti više. Možda nijesmo, ali ajde da na bazi argumenata prosudimo i mi, a prosude i građani, ne zbog toga, ponavljam, da bi bili vi u pravu ili neko drugi u pravu već da bi popravili naše ekonomske, političke, društvene, turističke praksa za period koji dolazi jer nije 2021. godina posljednja turistička sezona. Dakle, promet putnika na Zračnoj luci Dubrovnik je iznosio zaključno sa junom mjesecom ove godine 2021. godine 97.111 putnika, a realizovano je 2.920 letova. Dakle, može se.

Četvrto, da ova sezona nije ni približno sezoni 2019. godine, na žalost ni približna ne može biti ista, i podatak o broju avio - operatora na Aerodromima Crne Gore. Tokom pomenute 2019. godine prema aerodromima Crne Gore letjelo je 26 avio - kompanija koje su za devet mjeseci 2019. godine realizovale preko 12,5 hiljada letova. Dok ove godine prema Crnoj Gori leti samo petnaestak. Dakle, ove godine nema Ear flota, Pobede airlinesa, Rusia airlinesa, Al Italia, Smart mingsa itd. Za razliku od njih u Tirani, u Splitu, u Dubrovniku operiraju svi Ali airlines, Lufthansa itd. Kada je u pitanju nacionalna avio - kompanija imamo neuporedivo manje letova, ali i njenog učešća, što je problematično, u broju prevezenih putnika.

Tokom 2019. godine, ovo je zvanični podatak, nacionalna avio - kompanija je prevezla 26,10% svih prevezenih putnika na Aerodromima Crne Gore razumije se iza koje su slijedili Air Srbija sa 11% i Rajan air sa 3,28%. Sada najveće učešće u broju prevezenih putnika bilježi Air Srbija sa oko 25% ukupnog avio - prometa. Dakle, povećanja u učešću na aerodromima Crne Gore u odnosu na 2019. godinu. Mi smo gašenjem avio - kompanije neopreznim tajmingom gašenja, po mom mišljenju, potpuno nepravilnom odlukom da ga uopšte ugasimo, ali svakako je tajming bio posebno pogrešan ustupili letove Air Srbiji na najdominantniji frekventniji liniji Aerodroma Crne Gore, a to je prema Beogradu.

Dakle, time završavam, sva ova priča i ovo pitanje i nadam se komunikacija koju ćemo imati i dalje u javnom prostoru ide u prilog zapravo je iz jednog jedinog razloga da utvrdimo kakve su prakse i da li su dovoljno dobre jer je Crnoj Gori potrebna avio - povezanost, Crnoj Gori su potrebni avio - turisti jer je Crna Gora pretežno avio - destinacija zbog nedovoljno dobre drumske infrastrukture i samim tim nepovoljnosti dolaska dramskim saobraćajem. Samim tim struktura turista u ukupnom turističkom prometu je bolja kada imamo više letova i više turista u avio - prevozu, samim tim ako imamo bolju strukturu i bolji kvalitet gostiju imamo više prihoda u turizmu. Svi se nadamo, vjerujte, onim brojkama koje najavljujete prihode od turizma. Međutim, da li će biti isključivo će zavisiti od strukture, a struktura zavisi od pripreme sezone. Ima jedna čuvena sentenca - neuspjeh u pripremi je priprema neuspjeha. Dakle, da li smo dovoljno pripremili sezonu, da li smo otvorili dovoljno linija, da li smo osnažili nacionalnu avio - kompaniju? Sve to utiče i ključno determiniše strukturu gostiju, a struktura gostiju znači veće ili manje prihode u budžetu. Izvinjavam se na prekoračenju. Hvala.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (26.07.21 13:31:06)

Zahvaljujemo i Vama.

Idemo sa drugim poslaničkim pitanjem. Takođe, poslanik Rakočević.

Izvolite.

NIKOLA RAKOČEVIĆ (26.07.21 13:31:14)

Zahvaljujem, predsjedniče.

Uvaženi ministre, poštovani građani, ponovo koristeći pravo koje mi daje Poslovnik o radu Skupštine, zamolio sam uvaženog ministra Milatovića da mi u pisanoj formi dostavi broj i strukturu gostiju po zemljama dolaska na dan 16. jul 2021. godine, pojedinačno po opštinama i vrstama smještaja. Takođe, podatke je potrebno uporediti sa brojem i strukturom gostiju na uporedni period 2019. godine, takođe po opštinama. Stoga sam zamolio da mi se i takva informacija i dostavi. Istovremeno sam zamolio sam da mi u pisanoj formi dostavi metodologiju obračuna i konkretan dokaz dnevnog priliva novca koji je izračunat da iznosi 8.000.000 eura na pomenuti dan.

Obrazloženje:

U svom javnom saopštenju, kazali ste ministre građanima da, prema podacima koje ste dobili od NTO, u Crnoj Gori boravi 110.000 turista, te uzimajući da je prosječna potrošnja jednog turista po danu 75 eura, imamo dnevni priliv novca od 8.000.000 eura.

Da bi se dobio egzaktni podatak o potrošnji turista, kao što znate, neophodno je poznavati strukturu gostiju o kojoj smo govorili ranije, znajući da struktura gostiju određuje prosječnu potrošnju, što je prilično logično. Nameće se kao pitanje da li su lokalne turističke organizacije ili sama NTO CG dostavili Vama pogrešne podatke, a Vi vjerujući na to i ne ulazeći precizno u metodologiju, rekao bih, prostom matematičkom operacijom množeći dva broja došli do priliva novca od 8.000.000 eura.

Naime, interes je i građana naravno, pa i nas ovdje, je da imamo što više prihoda od turizma. To nije sporno. Takođe, je interes da se javnost tačno i precizno informiše. Da bi ostvarili te dvije čini mi se ključne komponente u ovom razgovoru važno je da obznanimo ili obznanite na koji način ste došli do tog priliva novca. Uz svu najbolju želju, vjerujte da ste u pravu, uz svu najbolju želju da se ispostavi da ono u šta sumnjam nijesam imao razloga da sumnjam jer bi ako je to tako došli na kraju godine, turističke sezone, kalendarske godine, do nekih 750-800 miliona eura prihoda od turizma. To bi bilo sjajno. To je u odnosu na milijardu i 100 miliona eura dobar rezultat. To je dobar rezultat za prvu postkorona sezonu. Naravno otvoriće se pitanja šta se desilo sa reperkusijama na ekonomiju i privredu dalje od pandemije korona virusa koja je bila veća zbog masovnog turizma, ali pričaćemo o tome jer se i taj parametar onda mora uzeti u obzir kada se računaju ukupni prihodi od turizma jer će biti vrlo važne one restriktivne mjere koje će značiti i rashodi ili ... troškove u funkcionisanju privrede.

Dakle, moje pitanje je imalo samo jedan cilj, da zajednički utvrdimo kakva nam je struktura gostiju i koliko novca gosti, kojih neminovno ima u značajnom broju, kakva je struktura i koliko prihoda od turizma takvom turističkom strategijom ste vi postigli na ovu turističku strategiju. Da li je ona dala rezultate ili je pak onemogućila onaj prihod od turizma kakav bi imali da smo zadržali strategiju luksuznog i elitnog turizma u Crnoj Gori zahvaljujući naravno brojnim investicijama koje smo imali u prethodnom periodu? Zahvaljujem.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (26.07.21 13:35:14)

Zahvaljujemo i Vama.

Pravo odgovora ministar Milatović.

Izvolite.

JAKOV MILATOVIĆ (26.07.21 13:35:16)

Zahvaljujem.

Poslaniče Rakočević,

Znate li koji je najmanji platežni gost? Onaj koji vam ne dođe. To smo svi čini mi se vidjeli prošle godine kada smo u Crnoj Gori od turizma zaradili 144.000.000 eura ili 13% onoga što smo zaradili od turizma u 2019. godini. To su vam zvanični podaci Centralne banke Crne Gore.

Ono što su takođe činjenice da mi u ovom trenutku imamo 150.000 registrovanih turista i da je to na nivou od 85% registrovanih turista koji smo imali u istom periodu 2019. godine. To je jedna neosporna činjenica. Sada demistifikujemo i prihodnu stranu od turizma.

Centralna banka Crne Gore prihode od turizma evidentira u platnom bilansu Crne Gore. Podaci se publikuju kvartalno i to sa malim zakašnjenjem od nekih 50 dana. To je jedan imput. Drugi imput su vam podaci koji se publikuju od strane Monstata koji se tiču ostvarenja noćenja stranih turista koji donose keš u Crnu Goru. Ako uzmete podatke od 2010. godine i podijelite ta dva broja od 2010. do 2019. godine i podijelite ta dva broja, prihode od turizma koje publikuje Centralna banka sa brojem ostvarenih noćenja stranih turista koje publikuje Monstat znate li koja je dnevna potrošnja - 80 eura i ona se ne mijenja, deset godina. Šta vam to govori? To vam govori da Centralna banka radi svoju metodologiju, radi je na sljedeći način. Uzme broj ostvarenih noćenja i pomnoži sa 80 eura i dobije prihode od turizma i to vam radi posljednjih deset godina.

Posljednjih deset godina to je lako provjerljivo. Prošle godine 2020. taj broj nije 80 eura po danu nego 65 eura po danu. Znači došlo je do jednog smanjenja dnevne potrošnje po turisti u Crnoj Gori.

Ove godine imate opet isti odnos. Prihode od turizma koje objavljuje Centralna banka i ostvarena noćenja koje objavljuje Monstat za I kvartal ove godine. I znate li koji je broj opet, 80 eura po danu. E, sad meni je veliko zadovoljstvo što mi danas pričamo da li je 16. jula ove godine priliv novca u Crnu Goru od turizma bio 6,8 miliona eura ukoliko uzmete 65 eura po danu ili 8,4 miliona ukoliko uzmete 80 eura. Neđe između je, vjerovatno je bilo osam miliona registrovan, neregistrovan je bio i veći. A znate što je još fakat? Što je prošle godine na isti taj dan priliv bio nepunih 700.000 eura i to su vam neosporne činjenice. Znate li što je još jedan neosporni fakat? Da smo mi za prvih šest mjeseci ove godine od januara do 30. juna ostvarili više prihoda u turizmu nego što smo ostvarili cijele prošle godine, a još nije bio počeo jul i avgust, kada ostvarujemo uglavnom 60% prihoda od turizma. Zamislite kako je trenutno izvanredna situacija u turizmu u Crnoj Gori kada se ovako dobri rezultati ostvaruju. Hvala.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (26.07.21 13:39:49)

Zahvaljujemo ministru Milatoviću.

Pravo komentara poslanik Rakočević. Izvolite.

NIKOLA RAKOČEVIĆ (26.07.21 13:39:55)

Zahvaljujem, uvaženi ministre.

Zahvaljujem najprije što ste dostavili podatke koje sam tražio u pisanoj formi i vjerovatno će biti objavljeno na sajtu Skupštine, pa samim tim građani će moći da se informišu.

Kada govorite i upoređujete 2020. i 2021. godinu ne mogu da odolim, a da ne prokomentarišem. To je kao da upoređujete koliko brzo je mogao da pretrči čovjek maraton zdrav u poređenju sa onim koji je u bolničkoj postelji. To jednostavno nijesu uporedive kategorije. Ni jedna država na svijetu ni u jednoj privrednoj grani, ali mimo privrede, ne upoređuje, ne koristi kao relevantan podatak iz 2020. upoređujući ga sa 2021. Komparativna analiza se radi sa 2019. Naravno, ni jedna država ne očekuje da 2021. dostigne ono što je imala 2019, međutim upoređujući sa 2020. je bojim se zavaravanje tragova koji vode možda do zaključka da u 2021. nijesmo ostvarili onoliko koliko smo mogli upoređujući se sa 2019.

Zbog čega sam ja posumnjao zdravom logikom kada sam vidio saopštenje da je priliv od budžeta na dan osam miliona ukupan promet. Posumnjao sam iz razloga što je to djelovalo zaista kao visoka cifra u odnosu na ono što donosi svakoj državi neminovno. Prva post korona sezona, a donosi manju platežnu moć, niže cijene i slabiju dostupnost, posebno imajući u vidu prvo pitanje o kojem smo govorili da naša dostupnost, po mom mišljenju, nije bila dovoljno dobra u pripremi, jer smo hrlili prema, uz dužno poštovanje najbliži su nam emotivno, ali za ekonomiju najdalji, a to je region. Hrlili smo da pripremimo sezonu tako što smo išli u Trebinje po pedeset puta, a odbili smo da pođemo Expo u Dubajiu predsezonom. Nažalost, strukturu turista nije onakva kakvu želimo, odnosno koja je najpovoljnija. Zbog toga sam posumnjao. Sljedeći podaci moju sumnju dodatno potkrepljuju.

Prihod od oko 75 eura koji je uzimala Centralna banka odnosio se na strukturu gostiju koja ni najmanje ne odgovara strukturi gostiju koji ove godine borave u Crnoj Gori. Jeste li vi kazali da je 2019. bilo 75 eura i to je tačno, međutim saglasićemo se valjda da u ovoj godini 2021. struktura gostiju ne obezbjeđuje onaj nivo dnevne potrošnje kakav smo imali 2019. godine.

Podsjećanja radi u 2019. godini na osnovu preliminarnih podataka Monstata, ovo ste kazali, to su zvanični podaci, zvanični podaci o kolektivnom smještaju i nezvaničnom individualnom smještaju. Crna Gore je tokom 2019. godine ostvarila ukupno 2.642.000 dolazaka turista, što je bilo oko 20% više nego u prethodnoj godini. U toku te godine koja očigledno neće biti naravno dostižna ostvareno je 14.447.000 noćenja u kolektivnom i individualnom smještaju i to je bilo više od 2018.

Koristiću se zvaničnim podacima. Ponovo zvanični javni podatak - za 2019. tržišta Njemačke, Austrije, Velike Britanije, Francuske, Rusije i Poljske učestvovala su sa 33% u strukturu posjeta, što je 40% u strukturi noćenja. Ovo su zvanični podaci. Kada se računa prihod, računa se na osnovu ostvarenog broja noćenja i prosječne potrošnje koja zavisi od strukture gostiju, odnosno tržišta sa kojih dolaze, zbog toga sam postavio ovo pitanje da bi se logički nadovezalo na ovo drugo. Vi ste ostali bez 40% noćenja gostiju, koji imaju najveću potrošnju po gostu dan, kako se to računa. Prema istraživanju ... 2017. godine, ponovo javni podatak, o stavovima i potrošnji gostiju koje je uradila Nacionalna turistička organizacija Crne Gore, prosječna potrošnja po gostu danu koji dolaze iz Francuske iznosi 119 eura, Njemačke 96 eura, Rusije 104 eura, Velike Britanije 106 eura, iz čega proizilazi da upravo potrošnja ovih gostiju dominantno determiniše visoku ili nisku, a rekao bih visoku potrošnju po gostu danu.

S druge strane potrošnja gostiju koji su dominantni ove godine, i to Vašem kazivanju, po Strategiji u pripremi turističke sezone, a to su 80% gosti iz regiona, to se naravno i logično može i vidjeti, budući da je drumski put i saobraćaj ona poveznica sa Crnom Gorom tih turista i gostiju kretala se u najboljim godinama od 45,63 eura po gostu danu iz Bosne i Hercegovine preko 53 eura po gostu danu sa Kosova, Albanije, Sjeverne Makedonije do najviše, kad je region u pitanju, 54 eura po gostu danu iz Srbije.

Osim što ste ostali bez najplatašnjih gostiju, nažalost, zbog nedovoljne pripreme sezone, nepovezanosti avio-destinacije, ali naravno i poruka prema onima koji su dolazili u te rizorte prema porukama Aman rizortu, prema obeshrabrivanju ostalih u Porto Montenegro i tako dalje, dominantno ste izgubili najplatajnije goste, odnosno ne vi, nego mi. Ni računica koju koristite za dnevnu potrošnju po gostu danu ne može biti tačna i ne može nas bojim se dovesti do tih zamišljenih 700-800 miliona eura od prihoda u turizmu. Sve ovo što govorim ide u prilog samo jednoj potrebi da sjednemo, ne vi i ja, nego da vi sjednete sa turističkom privredom, da Vlada vodi drugačiju politiku u oblasti turizma, da zadrži kontinuitet sa prethodnim vladama u onim oblastima o kojima je to potrebno. Da li moramo napominjati da su turizam i spoljna politika upravo oblasti u kojima treba zadržati kontinuitet i otklanjati naravno određene nedostatke. Treba zadržati kontinuitet dovođenja najeminentnijih stranih investitora da ovdje ulažu milijarde eura u rizort kao što je Portonovi. Više od milijardu eura u Lušticu, u Porto Montenegro, Dukleju, i tako dalje i tako dalje. Nije se to radilo da bi bili tamo lijepi objekti, već da bi dolazili najplatajniji gosti, a najplatajnijim gostima ne trebaju zato što su najljepši nego nam trebaju zato što imaju najviše novca da potroše.

Na mjesečnom nivou Portonovi uplaćuje preko 800.000 poreza i doprinosa i ostalih dažbina u budžet Crne Gore. Vjerujete, znam tada sam radio za jednu međunarodnu aviokompaniju u Tivtu i Herceg Novom sam bio lociran. Mi smo redovno gubili izbore na lokalnom nivou u Herceg Novom i povjerenje ljudi u Herceg Novom zato što smo istrajavali da sprovedemo projekat Portonovi, prethodne vlade. Naši politički oponenti ne vi, jer vi niste partijski aktivan, su nas napadale zbog toga kako navodno neki kapitalisti dolaze tamo, a sad je tamo i Novak Đoković, sad tamo imamo milione na mjesečnom nivou gotovo pa toliko za budžet, imamo odličan imidž za našu državu i za druge investitore koji treba da dođu ovdje, otvore nove kapacitete i samim tim privuku visokoplatežne goste. To je suština.

Masovni turizam ove godine će donijeti određene prihode veće nego da nije bilo masovnog turizma. Međutim budite uvjereni u to u oktobru mjesecu ćemo imati, na žalost, bojim se, veliki broj zaraženih ljudi i to zbog masovnog turizma, pa će onda bojim se biti zatvaranja privrede i biće drugih restriktivnih mjera i izdvajanje iz budžeta da bi se sanirala, u zdavstvenom smislu, šteta od korone krize. Onda će i taj parametar morati da se računa sa onim što smo prihodovali od budžeta, jer postoje veliki rizici. Nije džabe prethodna Vlada, a mogu da se usaglasim da potpuno zatvaranje nije bila dobra odluka, jer nijesmo imali dovoljno sredstava u budžetu, ali nijesu oni to radili jer su htjeli da uskrate budžet i privredu nego su to radili da bi zaštitili zdravlje građana. Ova vlada je odlučila da svako može da uđe na kojim god hoće način.

Vi ste odlučili da ugrožavajući zdravlje ostvarite prihod u budžetu od turizma. Ja se nadam da ćete ostvariti, bojim se da nećete, ali ono što nas čeka na jesen, bojim se da ćemo biti sanacija posledica korone zbog masovnog turizma umjesto da smo imali manje masovan elitni turizam kakav smo strateški planirali posljednjih deset godina. Zahvaljujem.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (26.07.21 13:49:24)

Zahvaljujemo i Vama.

Ovim smo završili odgovor na poslanička pitanja koji su upućeni ministru ekonomskog razvoja. Zahvaljujemo ministru, zahvaljujemo državnoj sekretarki.

Pozdravljam ovom prilikom ministra vanjskih poslova gospodina Radulovića i njegovu saradnicu. Ministru vanjskih poslova upućena su tri poslanička pitanja. Ići ćemo sljedećim redoslijedom.

Prvo će poslanik Nikolić, pa poslanik Janović, a vjerujem da će nam se u međuvremenu pridružiti poslanik Koprivica koji ima određene obaveze kao predsjednik skupštinskog odbora da završi u ovim trenucima.

Izvolite, poslaniče Nikoliću. Krećemo sa Vašim poslaničkim pitanjem.

ANDRIJA NIKOLIĆ (26.07.21 13:50:07)

Hvala Vam, poštovani predsjedniče Skuštine, poštovani ministre vanjskih poslova,

Ja sam koristeći pravo koje mi obezbjeđuje Poslovnik Vašem resoru, odnosno Vladi koju predstavljate u oblasti vanjske politike postavio sljedeće poslaničko pitanje.

Da li Vlada Crne Gore smatra da ideja „srpskog sveta“ koju razrađuje ministar unutrašnjih poslova Republike Srbije Aleksandar Vulin predstavlja prijetnju regionalnom miru i stabilnosti?

Zbog čega ovo pitanje? Svjedoci smo da i ministar unutrašnjih poslova i jedan od lidera vladajuće koalicije u Crnoj Gori Andrija Mandić razrađuju temu „srpskog sveta“ Vlada Crne Gore o tome ćuti. Zašto ćuti Vlada Crne Gore? To je pitanje na koje treba čini mi se i najpozvaniji je da odgovori ministar vanjskih poslova. Mislim da se Vlada Crne Gore pravi mrtva zbog činjenice da joj gospodin Mandić prijeti na ovim nemuštim sastancima vladajuće većine obaranjem. Zašto obaranjem? Zato što postoji nesaglasje unutar te vladajuće koalicije. Ideologija velikosrpskog nacionalizma nije ideologija samo države Srbije. To je ideologija i sadašnje 2/3 vlasti u Crnoj Gori. Imamo osnovane razloga da sumnjamo da zbog toga ćuti resor koji treba da štiti dostojanstvo i dignitet države Crne Gore onda kada je narušen od strane susjednih država.

Poznata je stvar da zvanična Srbija želi da se nametne kao lider svim Srbima u regionu na način da Srbi koji žive u susjednim državama slijede politiku zvaničnog Beograda, a ne država čiji su žitelji.

Najnovije izjave ministra unutrašnjih poslova, gospodina Vulina idu u pravcu narušavanja suvereniteta države Crne Gore, jer se građani Crne Gore pozivaju da slijede koncepciju koju u političkom smislu i ideološkom smislu uređuje Beograd. Vidjeli smo reakcije iz susjednih država koji smatraju, jedan broj političara koji se javio smatra da najnovije izjave predstavljaju prijetnju mogućom agresijom u periodu koji dolazi. Kako Vlada Crne Gore vidi ove izjave? To je čini mi se zaslužilo pažnju i zaslužilo odgovor Ministarstva vanjskih poslova.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (26.07.21 13:53:30)

Zahvaljujemo poslaniku Nikoliću. Pravo odgovora ministar Radulović. Izvolite.

ĐORĐE RADULOVIĆ (26.07.21 13:53:35)

Uvaženi predsjedavajući gospodine Bečiću, poslanice i poslanici, gospodine Nikoliću,

Mislim da je cio region upoznat sa konceptom „srpskog sveta“ i u pravu ste kada kažete da je takav koncept, takva ideja probudila, da kažem različite komentare kako država regiona tako i NVO-a i ostalih državnih i nedržavnih aktera, smatrajući da je takva retorika i takav princip štetan ne samo po region nego i po samu Srbiju. Potpuno sam saglasan sa takvim tvrdnjama.

Međutim, ajde da malo demistifikujemo zarad naših građana šta jeste to „srpski svet“, šta je „srpski svet“? Mislim da je ideja „srpskog sveta“ nije originalna ideja gospodina Vulina. Gospodin Vulin je tu ideju kopirao, to je loša kopija „ruskog sveta“ koji je on u nekoj svojoj, da kažem izlomljenoj verziji, pogrešnoj verziji želi da percipira na region Zapadnog Balkana. „Ruski svijet“ podrazumijeva čisto radi objašnjenja našim građanima promociju ruskog jezika kao sredstva komunikacije u bivšem postsovjetskom prostoru bez želje za domincijom ruskog etnosa i bez poništavanja bilo kakvih vjerskih, etničkih ili državnih identiteta. Zato kažem da je „srpski svet“ u interpretaciji gospodina Vulina loša kopija „ruskog sveta“ sa čime ja nijesam saglasan u potpunosti. Ukoliko bi „srpski svet“ bilo nešto poput frankofonije gdje bi se promovisao srpski jezik, književnost u regionu i šire, naravno, zaista ne bih imao ništa protiv. Imajući u vidu da imamo izjave od gospodina Vulina da gospodin Aleksandar Vučić, predsjednik Srbije treba da bude predsjednik svih Srba u regionu, kao i neke izjave domaćih političkih poslenika da treba da izbrišemo granice u našim glavama, da bismo brisali nešto drugo. To je neki koncept koji Ministarstvo vanjskih poslova i Vlada Crne Gore i ja lično, naravno, ne podržavam. Ali, opet kažem, čini mi se da gospodin Vulin služi kao koristan mehanizam za skretanje pažnje srpske domaće javnosti sa unutrašnjih problema na neke regionalne teme, po potrebi naravno. Sad opet se postavlja pitanje kolika je to snaga gospodina Vulina. Gospodin Vulin, ako se ne varam, a ne varam se, ima tri poslanika u Narodnoj skupštini Republike Srbije od 250, tako da pitanje je kolika je zapravo njegova snaga, a koliko je ovaj „srpski svet“ u njegovoj interpretaciji samo njegova lična promocija.

Želio bih samo sa fenomološkog aspekta da pojasnim neke stvari. Vidim da kolege iz opozicije, pošto ovdje imamo dvije, tri opozicije, ali iz vaše opozicije postavljaju anketu, da kažemo šta mi mislimo o „srpskom svetu“. Mislim da je kolega Papović slično pitanje postavio gospodinu Abazoviću prije neki dan. Ono što bih zamolio da „srpski svet“ ne bi trebalo da se koristi za podsticanje straha i za homogenizaciju crnogorskog nacionalnog življa u političke svrhe, ni po koju cijenu, jer će da se stvori negativna energija akumulirana u jednom dijelu zbog „odbrane“ od spoljašnjeg neprijatelja, a ta negativna energija će biti usmjerena na građane koji su Srbi u Crnoj Gori. Dakle. Nemojmo da koristimo „srpski svijet“ kao izgovor za političke poene i za homogenizaciju jer to nikad ništa dobro donijelo nije Crnoj Gori.

Ovo nije prvi put, gospodine Nikoliću, da imamo ovakve pokušaje, ne od strane Vas, nego sjetimo se prije neku godinu smo imali i slučaj straha od „velike Albanije“ i Koča Danaja, kad je pokušano da se na jedan drugi način homogenizuje biračko tijelo u Crnoj Gori što je opet imalo neki negativni sentiment prema

Albancima u Crnoj Gori. Stoga, sa tim ideja se ne bih igrao nikako. Naravno, Vi ste političari i imate svo pravo da ostvarujete svoje političke poene, ali korišćenje „srpskog sveta" ili „velike Albanije " ili „velike Bosne" ili bilo čega velikog u Crnoj Gori i ako ja mislim da su te ideje retrogradne i da smo jedva izašli iz 90-ih nijesu dobre za Crnu Goru.

Mogu da Vam kažem da su granice Crne Gore nepromjenjive i postojeane i da Crna Gora iako mala dovoljna je za sve naše svjetove, da ima mjesta za 630.000 svjetova ili koliko nas već ima. Mogu da vam govorim i o dobroj regionalnoj saradnji i o najboljim odnosima sa Srbijom, ukoliko naravno postoji želja sa obje strane, jer je za tango uvijek potrebno dvije, a mogu da vam govorim i o evropkom svijetu, gdje mislim da mi tu pripadamo, ali opet vam kažem, ideje gospodina Vulina ne podržavam, ni ja, ni Vlada, ali molim za politički sentiment da se to ne koristi, jer će za homogenizaciju biračkog tijela jer će to dovesti do negativne energije prema našim sugrađanima. Toliko.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (26.07.21 14:00:05)

Zahvaljujemo ministru.

Pravo komentara poslanik Nikolić, uz molbu da se naglasi ukoliko bude dopunskog pitanja. Izvolite.

ANDRIJA NIKOLIĆ (26.07.21 14:00:09)

Hvala Vam, predsjedniče Bečiću.

Ministre Raduloviću, nekoliko napomena za Vas. Vi danas u ovom parlamentu govorite kao ministar vanjskih poslova i Vi ste u konfliktu interesa, zato što ste Vi ministar vanjskih poslova zahvaljujući onoj 2/3 većini unutar vladajuće većine koja propagira ideologiju „srpskog sveta" protiv koje se Vi borite, kako kažete. To je jedna stvar. Druga stvar, kažete nemojte to da zloupotrebljavate u političke svrhe. Da li je neko iz Crne Gore govorio o „srpskom svetu"? Da li je neko iz Crne Gore govorio o tome da je zainteresovan za rezultate popisa u Crnoj Gori? Ne. Govorili su naši susjedi i to na zvaničnom nivou. Dakle, Vi bi kao ministar vanjskih poslova morali da budete zabrinuti zbog te činjenice, a ne da upozoravate nas koji smo zabrinuti zbog toga da to politički ne zloupotrebljavamo. Ma nemojte, molim vas. Politički zloupotrebljavamo realnu opasnost koju konstatuju svi naših susjedi, konstatuju evropski partneri koji upozoravaju na kontaminaciju javne scene i moguću opasnost u vidu sukoba. Vi znate, verujem da znate, kako je počeo rat 90-ih godina. Imali smo Memorandum Srpske akademije nauka i umjetnosti 1986. godine čija je ključna teza bila da su Srbi ugroženi u multietnčkoj Jugoslaviji, pa smo preko tog Memoranduma došli do činjenice da ratovi mogu biti opravdanje za unapređenje tog statusa. Imali smo ljude koji su smatrali da za te ciljeve možemo koristiti ratna dejstva. Kako se to završilo? Završilo se genocidom u Srebrenici. Kako se završila prethodna ideja velike Srbije koju je kreirao Stevan Moljević, prirodne Srbije u svojim prirodnim granicama, homogene Srbije? Završila se brojnim pokoljima u režiji četnika, odnosno kvislinga tadašnjih saradnika okupatora. To su gospodine Raduloviću opasna iskustva koja nas opominju i na koja ne smijemo da žmurimo. Posebno ne smije da žmuri ministar vanjskih poslova.

Takođe, kada upozoravate Crnu Goru morate, odnosno opoziciju u Crnoj Gori izvinjavam se, morate da znate kao ministar takođe jednu stvar, na Balkanu gdje živimo i dalje preovladava postratni mentalitet. Zašto? Zato što transformacija društava nakon rata 90-ih godina nije postigla određeni stepen kohabitacije koji podrazumijeva da su svi susjedi u regionu priznali da je recimo, Bosna i Hercegovina međunarodno priznata država. Ne. Imate otpore da se ta država uredi po nekom građanskom modelu. Imate otpore da Crna Gora funkcioniše kao nezavisna država i da samostalno donosi odluke. Nego se politička pitanja u Crnoj Gori i dalje tretiraju kao unutrašnja pitanja zvanične Srbije. O tome treba da brinete, a ne da li će se ova pitanja politički zloupotrebljavati. Nema ovdje političke zloupotrebe. Ovo je samo savjest u odnosu na ono što su osnovni interesi građana Crne Gore koji si treba da budu zaštićeni. Crna Gora je građanska država i jedino što Crnu Goru može sačuvati je građanski identitet. Na tome treba raditi. To što ćete Vi upozoriti ministra unutrašnjih poslova ili ministra vanjskih poslova je Vaša obaveza, to je Vaš posao i nemojte da Vas narednog puta mi napominjemo na ono što su Vaše obaveze u Vladi u kojoj sjedite.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (26.07.21 14:04:26)

Zahvaljujemo poslaniku Nikoliću.

Sada idemo na drugo poslaničko pitanje koje je upućeno ministru vanjskih poslova, a njega će postaviti poslanik Nikola Janović. Izvolite, poslaniče Janoviću.

NIKOLA JANOVIĆ (26.07.21 14:04:37)

Hvala, predsjedniče Bečiću.

Uvaženi ministre Raduloviću sa saradnicom,

Postavljam sljedeće pitanje.

U ekspozeu predsjednika Vlade Zdravka Krivokapića između ostalog rečeno je, ukazano je na neophodnost profesionalizacije diplomatske mreže i često puta i on u javnim obraćanjima i vi govorili ste kako u diplomatskoj mreži i diplomatskoj službi treba da rade karijerne diplomate. Takođe, neke od opozvanih ambasadora u prethodnom periodu razlog za njihov opoziv bio je, između ostalog, upravo to što, po Vašim riječima, nijesu bili karijerne diplomate.

Iako zakon ne prepoznaje karijerne i nekarijerne diplomate, već ljude koji profesionalno rade u diplomatskoj službi, ali iz razloga što taj termin kao što sam rekao koristili ste premijer i Vi. U skladu sa tim postavio sam Vam sljedeće poslaničko pitanje.

Koliko je karijernih diplomata od ukupnog broja lica koje je Vlada Crne Gore, od početka mandata do danas, predložila za ambasadore i konzule, a koliko ste Vi u istom periodu postavili za stalne otpravnike poslova?

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (26.07.21 14:06:09)

Zahvaljujemo poslaniku Janoviću.

Pravo odgovora ministar Radulović. Izvolite.

DORĐE RADULOVIĆ (26.07.21 14:06:15)

Zahvaljujem gospodine Janoviću.

U potpunosti kao neko ko je bio uspješan reprezentativac naše zemlje u vaterpolu i možda jedan od najboljih ambasadora u tom periodu za kojeg smo svi navijali, neko kraj malih ekrana, a neko pored bazena, potpuno i rezumijem interesovanje za predstavljanje naše zemlje i u inostranstvu.

Mislim da ste kod jednog dijela Vašeg pitanja samo permutovali stvari, ali doći ću do toga dijela kad mislim da ste permutovali stvari.

Od početka mandata Vlada je usvojila predloge za postavljenje za 12 ambasadora od čega je sedam karijernih diplomata koji su zaposleni u MVP. Vlada nije usvojila predlog za postavljenje ni za jednog generalnog konzula. Ovo je u skladu sa članom 40 Zakona o vanjskim poslovima.

Želim da naglasim da je Vlada opozvala ukupno 14 ambasadora i jednog generalnog konzula u cilju, upravo ovoga što ste rekli, profesionalizacije diplomatsko-konzularne mreže na pozicijama ambasadora gdje su bili raspoređeni de facto politički kadrovi i imenovala su se karijerne diplomate. Na primjer, u Ujedinjenom Kraljevstvu, Italiji, Poljskoj, Kosovu, tu smo imenovali umjesto političkih imenovanja karijerne diplomate. Što se tiče preostalih pet predloga kandidata za ambasadore koje je Vlada usvojila rekao bih da je odluka donijeta u skladu sa članom 43 Zakona o vanjskim poslovima koji kaže da pojedinac može biti imenovan za ambasadora ukoliko ispunjava niz formalnih uslova u smislu posjedovanja crnogorskog državljanstva i poznavanja najmanje jednog stranog jezika.

Shodno diplomatskoj praksi imena kandidata za ambasadore se ne saopštavaju javnosti dok ne dobiju agreman, odnosno saglasnost države prijema u kojoj će obavljati svoju diplomatsku misiju. To se smatra i nediplomatskim, a moglo bi da se smatra i kao pritisak na zemlju prijema da se pritiska da se odobri ili neodobri agreman. Zbog toga sa imenom novoimenovanog ambasadora saopštava tek po dobijanju saglasnosti agremana. Kad je u pitanju ovaj dio oko otpravnika poslova koji Vas zanima i mislim da ste tu samo permutovali stvari, ali razumijem namjeru, bio on stalni ili privremeni dakle, to je po pravilu diplomata koji zbog odsustva ili zbog spriječenosti šefa misije privremeno vrši poslove šefa diplomatskog predstavništva do imenovanja novog ambasadora. Privremenog otpravnika poslova postavlja ili ministar spoljnih poslova tj. ja ili ambasador odlazeći prije napuštanja zemlje. U našim DKP-ma gdje trenutno nemamo ambasadore, poslove privremenih otpravnika poslova kako to nalaže diplomatska praksa obavljaju sve karijerne diplomate koje su raspoređene na rad u tom DKP-u. Dakle, gdje god nemamo ambasadora tamo su karijerne diplomate otpravnici poslova koji su prethodno raspoređeni na rad u DKP-u. Vi ste me pitali za stalne otpravnike poslova i tu mislim da ste samo permutovali stvari. Dakle, od preuzimanja funkcije nijesam imenovao niti jednog stalnog otpravnika poslova. Zbog čega? Zbog toga što Crna Gora dakle ima nivo diplomatskog predstavljanja na ambadorskom nivou svuda. Ukoliko bih ja

umjesto nekog ambasadora koji je zamijenjen stavio na to mjesto stalnog otpravnika poslova, ako je privremeni otpravnik poslova on je tu dok ne dođe novi ambasador, nivo diplomatskog predstavljanja se ne mijenja. Ako bih stalnog otpravnika poslova stavio tu, to znači da bih želio recimo hipotetički, što ne želim naravno, da snizim nivo diplomatskog predstavljanja na niži nivo, na otpravnički nivo. Dakle, to nijesmo radili. Konačan odgovor na Vaše pitanje koliko smo postavili stalnih otpravnika poslova od kad smo postali Vlada, od kad sam postao ministar dakle niti jednog, a privremeni otpravnici poslova su svi karijerne diplomate u punim mjestima gdje nemamo trenutno ambasadore. Eto toliko. Zahvaljujem.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (26.07.21 14:10:51)

Zahvaljujemo ministru.

Pravo komentara poslanik Janović, uz molbu, ukoliko bude dopunskog pitanja da se naglasi. Izvolite.

NIKOLA JANOVIĆ (26.07.21 14:10:59)

Mislim da neće biti dopunsko pitanje.

Zahvaljujem ministru Raduloviću. Prvo zahvalio bih mu na lijepim riječima na početku, trudio sam se stvarno kao vrhunski sportista i kao što ste rekli reprezentativac države da zajedno sa mojim saigračima uvijek i na svakom mjestu i na svim takmičenjima predstavlja Crnu Goru na najbolji načn. Zaista je bilo uspješno u periodu dok sam se bavio aktivno sportom. Ono što ste mi sada u ovom posljednjem Vašem dijelu da kažem hteli reći vezano za stalne otpravnike poslova shvatio sam vašu namjeru, ali naravno pitanje se odnosilo i na stalne i na privremene. Zašto? Zato što stalni otpravnici poslova po Zakonu o vanjskim poslovima u članu 43 piše da Vi kao ministar imenujete stalne, ali znam da u praksi diplomatskoj i u suštini se šalju privremeni otpravnici poslova ili ad interim, to su dakle otpravnici poslova koji to obavljaju do imenovanja ambasadora. Takođe, znam da se otpravnici poslova imenuju iz dva razloga ili kada na unutrašnjem planu postoji problem za imenovanjem ambasadora ili ako diplomatski odnosi sa susjednim državama nijesu da kažem na nekom zavidnom nivou i onda se spušta nivo sa ambasadora na otpravnike poslova. U svakom slučaju moje pitanje se odnosilo naravno na otpravnike poslova uopšte i zato nijesam siguran da ste u pravu kada kažete da nijeste imenovali ni jednog, ali sve jedno. U suštini da ne bismo oko tih formulacija sada trošili vrijeme ja bih se vratio korak unazad i želio bih da kažem da praktično kada su završeni izbori 30. avgusta nekako u onoj pobjedničkoj euforiji ne Vi lično, ali svakako dio ste nove vlasti, uvijek je korišćena formulacija da je to prva demokratska Vlada. Ztim, da sve prije 30. avgusta nije bilo kako treba, da su bili sve sami propusti. Međutim, prvo potpisivanja famoznog sporazuma između predstavnika brojne koalicije vlasti praktično, striktno se poštuje sve ono što je tresirala i bivša Vlada i bivša vlast. Upravo iz razloga što je to bila međunarodna politka kakvu Crna Gora i treba da slijedi i upravo i Vi sada slijedite na taj način.

Da podsjetim da je Crna Gora postala članica NATO-a i da je prva sljedeća članica za članstvo u Evropskoj uniji. Dakle, to je ono što je pohvalno i to je ono što je dobro, ali ono što nije dobro to je reakcija, odnosno izostanak reakcije Ministarstva vanjskih poslova ili veoma blaga reakcija. Nešto o tome je govorio kolega Nikolić na svakodnevne napade koji dolaze iz regionalnih adresa koji se tiču ugrožavanja integriteta Crne Gore i koji se tiču osporavanja autonomnog prava Crne Gore da odlučuje ili da kažem onako plastično ili da kažem u tom nekom smislu vrijeđanje Crne Gore svaki dan sa iste adrese. Mislim da tu Ministarstvo vanjskih poslova treba da reaguje. Dakle, zašto? Zato što upravo i obavezu imate u Zakonu o vanjskim poslovima, mislim da je član 13 u pitanju gdje se jedna od ovih stavki odnosi da Ministarstvo vanjskih poslova brani interese države Crne Gore. Da ne kažem, takođe, da treba da se urade i analize o regionalnoj stabilnosti i vanjskoj i bezbjednoj itd. na osnovu kojih bi se pravila strategija djelovanja. Samo da kažem da ostanem u tom dijelu. Zašto? Da bi svaki građanin ove države osjetio se dostojanstvenim, da bi znao da postoji Ministarstvo vanjskih poslova koje brani interese ove države.

Tu se vraćam na ovo postavljeno pitanje gdje je vrlo onda upitno na koji način ćemo braniti interese vaše države ako i u diplomatskoj mreži moramo da primjenjujemo sistem čuvenih širina i dubina nove vlasti i da se tu postavljaju kadrovi koji prije svega ne bi, neki od njih, imali smo prilike da gledamo i čak na nivou ambasadora koji praktično ne bi željeli da Crna Gora postoji, a ne da oni treba da brane našu državu. To bi bilo kao da evo pomenuli ste, pa da se i na to pozovem da reprezentaciji u kojoj sam bio kapiten da sam imao dva igrača koji u suštini su željeli da ekipa protiv koje igramo pobijedi ili da su uradili sve da naprave prohodnost toj ekipi da pobijedi nas. Pa sa takvim timom, složićete se, ne možemo pobijediti. Da zaključim.

Smatram i saglasan sam da treba jačati diplomatsku mrežu, da ona treba da bude jačana sa profesionalnim kadrovima, ali prije svega smatram da treba da bude ojačana sa ljudima lojalnim državi

Crnoj Gori i državnim interesima naše države. Jedino tako će i svaki građanin osjetiti elementarno dostojanstvo u odnosu na cijelu ovu jednu atmosferu koja se dešava i na sve napade kojima je Crna Gora izložena svakodnevno sa strane. Hvala.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (26.07.21 14:16:53)

Zahvaljujemo poslaniku Janoviću i idemo na posljednje poslaničko pitanje koje je upućeno ministru vanjskih poslova, isto će postaviti poslanik Koprivica. Izvolite.

MOMO KOPRIVICA (26.07.21 14:17:06)

Zahvaljujem uvaženi gospodine predsjedniče.

Poštovane kolegice i kolege, poštovani građani Crne Gore, uvaženi ministre Raduloviću sa saradnicom,

Na osnovu člana 187 i 188 Poslovnika Skupštine Crne Gore postavio sam pitanje gospodinu Đorđu Raduloviću ministru vanjskih poslova u Vladi Crne Gore.

Poslaničko pitanje glasi - da li smatrate da je miješanjem u unutrašnje odnose Crne Gore od strane „prijatelja bivše vlasti“ izvršen klasični pokušaj grube medijske manipulacije koja se ogleda u nametanju stava da građanima srpske nacionalnosti matična država nije Crna Gora?

U obrazloženju ovog poslaničkog pitanja sam naveo, a mislim da je ovdje radi cjelovitijeg i odgovora i smisla i shvatanja smisla ovog pitanja neophodno i navesti to obrazloženje pa ću to i učiniti.

U dužem vremenskom periodu, a naročito nakon istorijske pobjede na izborima 30. avgusta 2020. godine, kako spolja, tako i iznutra, želi se raznim manipulacijama nametnuti građanima srpske nacionalnosti u Crnoj Gori da im matična država nije Crna Gora, već država koja odgovara tom nacionalnom prefiksu. Prema građanima srpske nacionalnosti, mišljenja sam, ovo je klasična neprijateljska manipulacija, aktivirana iznutra iz nekih ideološko identitetskih laboratorija bivše vlasti, a nađograđena spolja, i to ne od naroda, ne od svih, već od prijatelja bivše vlasti, a sve u cilju izazivanja konfuzija, neproaktivne atmosfere i svodenja prava građana srpske nacionalnosti u Crnoj Gori na niži nivo u stvarnosti, u državi u kojoj žive i za koju su ginuli i koju su gradili njihovi preci zajedno sa precima svih ostalih građana Crne Gore. Što je, po mom dubokom mišljenju, neprihvatljivo i predstavlja jednu klasičnu nedemokratsku pojavu.

Osim toga, na ovaj način se od strane malog broja prijatelja bivše vlasti pokušavaju narušiti viševjekovni bratski odnosi Crne Gore i Srbije, posebno iz razloga što narod Srbije i narod Crne Gore ne prihvata ove konstrukcije i manipulacije, već želi dobre odnose i uzajamno uvažavanje i pomaganje.

Mišljenja sam i da ove grube manipulacije jesu slijepe za sve ono što nas spaja i što predstavlja koheziju u jednom društvu, predodređene su da u krajnjem traže povod za diobe, za neke razdore, za nesuglasice. Umjesto da dragocjeno istorijsko vrijeme trošimo na produktivan način unapređujući uslove života svih nas u ovoj zemlji i u svim zemljama u okruženju. Takođe je nametanje tih manipulacija udaljena od stvarnih interesa i od životnih potreba onih na koje se odnosi. Svakako da je pokušaj nametanja onome ko baštini slobodarski etos i koji počiva na slobodarskom etosu i na nepristajanju na potčinjavanju bilo koje vrste, kao što počivaju svi narodi koji žive u Crnoj Gori. Pokušaj nametanja takvim narodima i pripadnicima tih naroda, danas građanima Crne Gore, jeste nešto što krši prava, nešto što vrijeđa ponos tih ljudi i, prije svega, dovodi u pitanje ono što je civilizacijsko pravo, a to je pravo na identitet, pravo na razlike. Shodno tome može da produkuje brojna i kako bi rekli teoretičari energična i emocionalna reaganja i da nam, opet ponavljam, na taj način neproaktivno curi istorijsko vrijeme dok naše zemlje se neuspjevaju uhvatiti u koštac sa onim što su potrebe razvoja. Sve zahvaljujući tim politikama etničkog antagoniziranja i onih kojima takve politike trebaju radi, prije svega, skretanja pažnje sa brojnih finansijskih dilova između onih koji samo naizgled djeluju kao neprijatelji, ali i kriminalnih procesa kroz koje se, takođe, ogleda prelamanje njihovih zajedničkih interesa. Zahvaljujem.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (26.07.21 14:21:43)

Zahvaljujemo poslaniku Koprivici.

Pravo odgovora, ministar Radulović.

Izvolite.

DORĐE RADULOVIĆ (26.07.21 14:21:51)

Zahvaljujem uvaženi gospodine Koprivica.

Moram da kažem da je posebno zadovoljstvo da imam priliku da u ovom parlamentarnom domu diskutujem sa Vama i razmijenim mišljenje na ovu temu imajući u vidu da ako se ne varam vi ste bili jedan od najboljih studenata pravnog fakulteta, a u nekim mojim svjetonazorima znanju se uvijek treba pokloniti. Tako da u odgovoru na Vaše pitanje počeo bih sa konstatacijom da su Srbi u Crnoj Gori naši građani, naši prijatelji, naši rođaci, naši susjedi, naša porodica. Dakle, ne postoji crnogorska porodica koja u sebi ili nema nekog ko se deklariše kao Srbin ili ko ne poznaje nekog ko se deklariše kao Srbin. Oni su jednako temelj ove države, kao i svi drugi naši građani različitih vjera, nacija, konfesija i nećemo nikom da dozvolimo, nikom, da iščupa taj temelj iz Crne Gore. To što pojedini političari kako unutra, unutar Crne Gore, tako i van Crne Gore na svim stranama žele da to pogrešno percepiraju i da predstave kako bi politički valorizovali određene stvari i na taj način opravdali svoje političko postojanje govori samo o njihovoj političkoj etici ili, dozvolite mi da kažem gospodine Koprivica, političkoj neetičnosti. Nadam se i vjerujem da će građani to znati da prepoznaju.

Znate šta gospodine Koprivica ne može niko izvan Crne Gore bolje od mene da štiti interese Srba, naših građana u Crnoj Gori, jer mi sa njima živimo, mi sa njima radimo, mi njih razumijemo i mi ih najbolje razumijemo. Tako da niko mimo Crne Gore pozvan da priča o legitimnom pravu na zaštitu Srba u Crnoj Gori. Dakle, uz to legitimno pravo koje se u zadnje vrijeme često pominje od strane nekih drugih adresa u regionu to prati ujedno i tabloidni udar i tzv. hibridne prijetnje koje su usmjereni kako na predsjednika Skupštine tako i na predsjednika Vlade Crne Gore. Ono što mogu da kažem da se nikad nećemo odreći 30% naših građana niti ćemo dozvoliti njihovo prisvajanje, jer to su naši građani i ne postoji druga matica za Srbe u Crnoj Gori osim Crna Gora. Ponoviću još jednom i moj lični stav i stav resora na čijem sam čelu da su građani Crne Gore koji se izjašnjavaju kao Srbi lojalni, punopravni, uvaženi građani i da njihova jedina matica može biti Crna Gora, a Crna Gora kao država svih nas može biti jedino građanska i evropska i takva država je država svih nas u kojoj ćemo svi da se osjećamo ugodno i slobodno bez obzira kako se ko izjašnjavao i kako se ko osjećao. Zahvaljujem.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (26.07.21 14:25:14)

Zahvaljujemo i Vama ministre.
Pravo komentara poslanik Koprivica.
Izvolite.

MOMO KOPRIVICA (26.07.21 14:25:21)

Zahvaljujem, gospodine predsjedniče.

Pošto bi možda bilo od značaja za razumijevanje javnosti ukoliko ministar želi, evo dopunski neka shvati kao pitanje, da prokomentariše i slučaj pružanja diplomatske zaštite jednom našem građaninu koji je bio predmet pravnog procesa na Kosovu jer smo bili svjedoci da je tu bilo određenih i političkih neodmjerenih izjava prema vašem ministarstvu, a u konačnici se pokazalo da ste upravo Vi zahvaljujući preduzetim aktivnostima doveli do adekvatnog tretmana tog lica. Njegova porodica je bila zahvalna upravo Vama, a ne grlatim političarima.

Apsolutno sam saglasan sa Vama i želio bih prokomentarisati Vaš odgovor, da su Srbi u Crnoj Gori svoji na svome i da ih niko nema pravo tretirati kao podstanare u svojoj vlastitoj kući. To naravno važi za sve druge narode i Crnogorce i Bošnjake i Hrvate i Albance i Muslimane. Svi oni jednako, kao građani tvore Crnu Goru i konstituišu je. Za nas je i srpstvo i crnogorstvo nešto što se ne upravlja prema političkim vjetrovima ni prema političkim liderima. Svako drugačije shvatanje i svaki drugačiji doživljaj bio bi protivnik Ustavu i istoriji, i zdravom razumu, ali činjenica je da može biti atraktivan za one političke vođe koji žele sebe da proglašaju predsjednikom svih Srba ili pak za one koji su u skladu sa ideološko-identitetskom laboratorijom bivše vlasti proglašavali Srbe u Crnoj Gori za proizvod političkih procesa što je direktno gaženje prava na dostojanstvo i prava na identitet tog naroda i svakog pripadnika tog naroda. I uvreda je za Srbe i za bilo koji drugi narod da budu tretirani kao pogonsko gorivo u megalomaniji pojedinih vlastodržaca ma gdje oni stolovali, ali i uvreda isto tako da budu tretirani kao proizvod političkih procesa, a takve kvalifikacije smo imali priliku čuti iz nekih ideološko-identitetskih laboratorija bivše vlasti. Pročitaću jedan citat star nekoliko vjekova, a najbolji je pokazatelj standarda tolerancije, primjera nenametanja i nešto što sadrži jedno upozorenje na laži kao na sredstva vladavine i ophođenja prema ljudima. To su riječi vladike Save Petrovića koji je bio mitropolit, ali i vladar Crne Gore. On je govorio - „Neka svako bez nasilja drži svoj

zakon, bilo rimski, bilo grčki, (misleći na kanone pravoslavlja i katoličanstva), ja ih oba poštujem i svete držim i onoga ko ih pravo drži on je svet i dobar nego je malo takvijen, no se sada sve ovo s lažima živi i vlada".

Upravo je jedna od ovih laži i upravo i ta medijska manipulacija kojom se želi nametnuti građani srpske nacionalnosti da im matična država nije Crna Gora. Svak ima pravo na lično samoodređenje, ima pravo na vlastiti doživljaj. Ne želim, a siguran sam ni Vi, da nekom namećem koju će da smatra matičnom državom, ali smo tu da dignemo glas protiv pokušaja nametanja. Šta je smisao te manipulacije, koje su njene štetne posledice i na unutrašnjem planu, nešto ste Vi rekli kada je u pitanju odnos među državama, a to je da onome kome pripada država zajedno s drugima neko pokušava saopštiti da nije baš tako. Tim lažima se kod naših građana stvara osjećaj straha, nesigurnosti, umanjenje posvećenosti nečemu što je njihovo dobro. Umjesto time oni su prinuđeni da se bave tim statusnim pitanjima u 21. vijeku, ali se koristi kao i političko sredstvo za ostvarivanje nekih političkih ciljeva, bez njihovog pitanja i bez poštovanja njihovog prava na lično samoodređenje kao civilizacijske tekovine. Šalje se poruka da možete biti Srbi samo ako živite na teritoriji s tim prefiksom, a da ste na drugom prostoru, neko ko nije svoj na svome. E, pa neće biti da je tako. Niko nema pravo da dovede u pitanje položaj i Srba u Crnoj Gori ili pripadnika bilo kog drugog naroda.

Naravno, uvijek ću kazati principijelno i na svakom primjeru stav naše partije da nijedan narod u Crnoj Gori ne posmatramo kao proizvod političkog procesa ili bilo kakvog inženjeringa. Svak ko to govori, govori nešto što je suprotno fundamentalnim pravima, a to su pravo na identitet, pravo na razlike, ali i pravo na zajedništvo. Ljudi nastaju u zajednici. Najvažnija ostvarenja postižu u zajednici i imaju pravo na zajedništvo, pa tako i narodi, a oni koji ih svađaju ruše njihova osnovna prava ne samo što ruše osnovne uslove njihovog života. Umjesto prava na lično samoodređenje, u ovom slučaju govorimo o građanima srpske nacionalnosti, želi im se nametnuti neka etnopolitička lojalnost, pa da se može biti Srbin samo ako je to saglasno politici nekog centra moći, a to sve odgovara onim ideološko-identitetskim laboratorijama bivše vlasti koje smo imali priliku da vidimo, koje su Srbe proglašavali za proizvod političkih procesa i time im gazili pravo na identitet, pravo na razlike i pravo na dostojanstvo. Sve se svodi na igre za moć i na skretanje pažnje sa finansijskih dilova, kriminalnih procesa koje smo svjedoci čak i ovih dana da vidimo.

Na taj način, i ovim završavam, građani srpske nacionalnosti nerijetko su žrtve duplih pasova onih koji naizgled izgledaju kao neprijatelji, a sve se svaljuje na leđa tih građana. I jednima i drugima i tim ideološko-identitetskim laboratorijama bivše vlasti i prijateljima bivše vlasti izvan Crne Gore je cilj dovođenje Srba u Crnoj Gori u jedan inferioran položaj, u položaj jednog ideološko politički nepouzdanog subjekta koji je ni tamo ni ovamo, a to je nešto što ne odgovara stvarnosti, nešto što ne odgovara Ustavu, nešto što ne odgovara fundamentalnim pravima i nešto što ne odgovara zdravom razumu. Ne smije niko bilo koji narod u Crnoj Gori da tretira kao monetu za potkusurivanje i kao sredstvo za skretanje pažnje sa ekonomsko finansijskih dilova i kriminalnih procesa.

Želim da zaključim da se bivša vlast, višedecenijska autokratija, trudila zapravo da Crna Gora ne bude suštinski matica bilo kojoj naciji. Zašto ovo kažem? Zato što su umjesto fabrika i radnih mjesta otvarali podjele, podsticali antagonizme, širili mržnju dok su za sve to vrijeme širili i uvećavali svoje bogatstvo i nema nacije i nema vjere koja u ovih posljednjih 30 godina nije bila na njihovoj meti. Šta su ostavili iza sebe? Privrednu, ekonomsku, finansijsku pustoš, bijedne plate, bijedne penzije, opustošene fabrike i, što je najgore, pokušali su opljačkane građane da podijele i zavade između sebe. Istina je u sljedećem. Crna Gora je matica svih njenih građana, matica i Srba u Crnoj Gori. To jeste i tako će biti uprkos nastojanjima suvlasnika Beograda na vodi iz obije države. Zahvaljujem.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (26.07.21 14:34:03)

Zahvaljujem.

Ipak nijeste nadmašili poslanika Rakočevića u ovom prekoračenju, ali ste bili blizu.

Zaključićemo s odgovorom na dopunsko pitanje ministra Radulovića. Izvolite.

DORĐE RADULOVIĆ (26.07.21 14:34:17)

Samo kratko.

Rekao sam u ovom domu nekoliko puta da Crna Gora ne može da preživi ni kao crnogorska ni kao srpska ni kao bošnjačka ni kao albanska ni kao hrvatska, može da preživi i opstaće kao evropska i građanska i država svih nas koja je svima nama komotna. Stoga, svaki pokušaj otimanja 30% našeg stanovništva, iako kolege iz jednog dijela opozicije smatraju da to nije dovoljno žestoko, mi ćemo reagovati, reagovali smo nekoliko puta i bilo koji pokušaj prisvajanja 30% naših građana naići će na naš protest.

Što se tiče slučaja na Kosovu koji se desio s gospodinom Ristom Jovanovićem, nekoliko puta sam molio sve političke subjekte, pogotovo jedan dio političkog spektruma ovdje da ne stvara od toga casus belli, da ne udara u ratne doboše, da ne politizuje stvari, da takvi konzularni slučajevi ne treba da izlaze iz domena konzularnog i idu u stvar političkog. Jer, nekako mi se čini da su određeni politički subjekti vrlo isključivi, vrlo ekstremni i idu iz krajnosti u krajnost, što je prosto nedopustivo. Dakle, mislim da smo tokom 90-ih godina previše puta lupali u ratne doboše i zalijetali se. Nas ima 630.000. Mislim da bismo trebali da budemo mnogo više pametni, a mnogo manje isključivi.

Što se tiče gospodina Jovanovića, optuživan sam i ja i moje Ministarstvo i moj tim da čutimo. Jesmo, čitali smo jer smo cijelo vrijeme radili. Diplomacija nije nešto što ćemo pod reflektorima cijelo vrijeme da stavljamo. Kako se završio ovaj slučaj. Završio se što je gospodin Jovanović danas sa svojom porodicom i njegova sestra je izrazila i on lično i ja sam se lično čuo s njim, prenijeo je izraze zahvalnosti zbog svega što smo diplomatska služba, Ministarstvo i ja lično uradili.

Samo da bih bio jasan, ovako bismo se ponašali da je bilo koji građanin u bilo kojoj drugoj zemlji svijeta bio u okviru diplomatskih uzusa, u okviru konzularnog prava. Ovom prilikom moram da pohvalim cijeli moj tim i ambasadora na Kosovu koji je odradio izvrstan posao i mog pomoćnika za konzularne poslove koji je odradio sjajan posao. Takođe, zahvaljujem se na strpljenju javnosti, onom dijelu javnosti koji nije bio isključiv na tome što su nam pružili vremena da uspješno riješimo ovaj konzularni slučaj na zadovoljstvo svih nas. Zahvaljujem.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (26.07.21 14:37:13)

Zahvaljujemo i Vama ministre i uvaženoj saradnici gospođi Kočalo. Zahvaljujemo uvažanim poslanicima i poslanicama. Ovim su iscrpljena poslanička pitanja koja su bila predviđena za današnji radni dan. Sjutra, saglasno dogovoru i rasporedu koji ste dobili, nastavljamo u 12.00 časova. Sjutra će na pitanja poslanika i poslanica odgovarati ministarka zdravlja Jelena Borovinić - Bojović i ministar ekologije, prostornog planiranja i urbanizma gospodin Ratko Mitrović. Vidimo se sutra i zaključujem današnji radni dan.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (27.07.21 12:26:04)

Poštovane kolegice i kolege poslanici i poslanice,

Nastavljamo sjednicu. Danas su sa nama ministarka zdravlja Jelena Borovinić Bojović i ministar ekologije, prostornog planiranja i urbanizma gospodin Ratko Mitrović sa saradnicom. Pozdravljam ih ovom prilikom i konstatujem da ćemo započeti današnji radni dan sa poslaničkim pitanjima upućenim ministarki zdravlja.

Prvo poslaničko pitanje, a prije toga proceduralno kolegica Vuksanović. Izvolite.

DRAGINJA VUKSANOVIĆ STANKOVIĆ (27.07.21 12:26:50)

Dobar dan svima. Poštovanje, predsjedniče Skupštine. Ja imam dvije prostorne intervencije, pa bih reagovala jedna za drugom ne okviru jedne, jer su dvije različite teme u pitanju.

Želim da se obratim, predsjedniče Skupštine, i da iskoristim prisustvo uvažene ministarke Borovinić-Bojović, da ukažem na pravni skandal koji se dešavao u Institutu za lijekove i medicinska sredstva već danima.

Naime, želim da ukažem, predsjedniče Skupštine, da je Upravni odbor Instituta, suprotno Statutu i pravnim aktima, izmijenio akt o sistematizaciji i planiraju da eventualno već sutra postave na čelo Instituta za lijekove i medicinska sredstva osobu koja ne ispunjava zakonom predviđene uslove za to. Ja vas molim da se preduzmu hitne mjere u tom dijelu, jer ne smijemo dozvoliti da na čelo Instituta za lijekove i medicinska sredstva sjedi osoba koja ne zna da radi svoj posao, jer odlično znamo što znači kontrola lijekova koje konzumiraju naši građani. I ja vas molim da se ovo zaustavi. U suprotnom mi ćemo biti prinuđeni da podnesemo krivične prijave, jer ako neko misli da mi kao poslanici ovdje nijesmo upoznati što se radi u institucijama sistema to tako neće moći. Znači, ne možemo na čelo Instituta za medicinska sredstva i lijekove dovoditi nekoga ko se ne razumije u taj posao, ko ne zna ni sastav lijeka a kamoli što drugo i treba da se uvoze lijekovi. I još nešto. Neću danas ovdje koristiti priliku da kažem. Znamo po čijoj naredbi se ovo radi i čijem interesu.

Prema tome, ja vas molim da se preduzmu hitne mjere kako ne bi javnost bila upoznata dalje o svemu tome, jer nema razloga da se na čelo ovako jedne značajne institucije dovodi neko ko je nestručan. Ne možemo pravniku dovoditi na mjesto Instituta za lijekove i medicinska sredstva. Ne mogu ja kao pravnik da se razumijem u tu problematiku. Ja mogu da se razumijem u pravni akt, ali ne mogu da se razumijem u

sastav lijeka koji treba da se uveze iz druge države. To je moja prva proceduralna reakcija. Sad ću drugu. Hvala, predsjedniče.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (27.07.21 12:28:45)

Zahvaljujemo kolegini Vuksanović. Ja sam bio fleksibilan iako je i ako je ovo izvan proceduralne intervencije, jer nije povrijeđen bilo kakav član Poslovnika niti ovo o čemu ste govorili u nadležnosti predsjednika Skupštine, ali sam, naravno, dozvolio, kolegijalnosti radi, da javno iznesete ono što smatrate kao svoj stav, a poslanici svakako da imaju pravo i da preduzimaju sve ono drugo, što im, kao i svim drugim građanima, stoji na raspolaganju u dijelu zaštite javnog interesa tamo gdje smatraju da je eventualno povrijeđen.

Izvolite kratko, jer sam dozvolio ovdje da izađemo potpuno iz okvira. Izvolite.

DRAGINJA VUKSANOVIĆ STANKOVIĆ (27.07.21 12:29:29)

Predsjedniče Skupštine, ja sam prije više od dva mjeseca tražila od uvažene ministarke Borovinić Bojović, shodno Zakonu o slobodnom pristupu informacijama i shodno odredbama Poslovnika Skupštine, to znaju svi, da mi se dostave svi ugovori koji su zaključeni na određeno vrijeme, ugovor o djelu, ugovor o privremenim i povremenim poslovima i svi ostali ugovori da mi se daju da vidim, shodno odredbama Poslovnika, i ja još nijesam dobila odgovor na to. Vi ste prošli put ministarku, konkludentnom radnjom, klimanjem glavom rekli da ćete to uraditi, da ćete mi dostaviti. Isto važi za ministarku Bratić koja je na dnevnom redu u četvrtak ni ona mi nije dostavila. Ja imam pravo po odredbama Poslovnika Skupštine kao poslanik da mi se to dostavi. Ja vas molim da preduzmete ono što je u vašoj nadležnosti i da mi se omogući kao poslaniku da imam uvid u sve zaključene ugovore sa zaposlenima u Ministarstvu zdravlja, s jedne strane, i, da se ne bih opet javila za proceduru kad dođe Bratićka, i sa Ministarstvom prosvjete sa druge strane. Znači, ugovor o djelu, ugovor o privremenim i povremenim poslovima i razni drugi ugovori karaktera određenog vremena. Zahvaljujem.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (27.07.21 12:30:32)

Zahvaljujem, poslanice Vuksanović. Naravno, to je poštovanje člana 50 i nešto čime se ovaj parlament bavi duži niz godina, iako smo mijenjali uloge u ovom Parlamentu i na što su poslanici s pravom ukazivali, ja uvijek podržavao sve ono što su zalaganja poslanika, bez obzira da li sam bio dio vladajuće većine ili dio parlamentarne manjine, jer ono što nalaže Poslovnik je zaista nešto što se treba poštovati, jer Poslovnik je Ustavom definisan akt za koji je neophodna većina koja je mnogo veća nego za značajan broj zakona koji se usvajaju u Skupštini Crne Gore, pa sam po sebi ima svoju snagu, ima svoju posebnu težinu i neophodan je definitivno za obavljanje poslaničke funkcije. Ono što meni stoji, kao što znate, na raspolaganju, što je stajalo svim prethodnim predsjednicima Skupštine, jeste da generalni sekretar Skupštine obavijesti generalnog sekretara Vlade ukoliko se ne poštuje član 50 Poslovnika, čini mi se da je do sada generalni sekretar Skupštine uvijek kada je bilo intervencija prema meni ili prema njemu isto učinio. Ja sam se uvijek javno pridruživao apelima kolega poslanika koji su proceduralno intervenisali što činim naravno i ovoga puta.

Sada idemo sa postavljanjem poslaničkih pitanja.

Prvo poslaničko pitanje će postaviti poslanica Tamara Vujović.

Izvolite, poslanice Vujović.

TAMARA VUJOVIĆ (27.07.21 12:32:00)

Hvala, predsjedniče.

Uvaženi ministre sa saradnicom,

Dozvolite i meni par trenutaka da budem patriota i lokal patriota, da čestitam našem Milivoju Dukiću uspjeh na Olimpijadi, vjerujući da čemu biti jedan u nizu, i hvala mu što čini pravi primjer novim generacijama na novskom škveru a i dalje.

Milivoje Dukić dokazuje da laf može izaći iz grmena malenoga, da su potrebni rad, talenat i vjera u sebe. Svim našim sportistima želim uspješne nastupe u daljem toku Olimpijade.

U skladu sa poslovničkim mogućnostima postavila sam vam, uvažena ministarko, sledeće poslaničko pitanje:

Da li se, i ako da, planira reforma sistema hitne medicinske pomoći i da li jača podrška države ovom veoma važnom segmentu zdravstvenog sistema?

Da li su tačni podaci da je sistematizacijom Zavoda za hitnu medicinsku pomoć, predviđeno 145 radnih mesta za ljekare za nesmetano funkcionisanje, nedostaje u prosjeku 40 ljekara?

Šta Ministarstvo zdravlja planira da uradi na planu poboljšanja zdravstve zaštite u smislu hitne medicinske pomoći pogotovu u primorskim gradovima tokom turističke sezone.

Obrazloženje:

Hitna medicinska pomoć specifičan je dio zdravstvenog sistema i neophodno je da iza njega stoji država u punom kapacitetu. Prehospitalna medicina je na izvjestan način mjera uspjeha cijelog zdravstvenog sistema, jer tretira stanja koja su životno ugrožavajuća, od tretmana u vanbolničkim uslovima zavisice umnogome i kasniji tretman u bolničkom odnosno sekundarnom i tercijarnom nivou zdravstvene usluge.

Hitna pomoć je oblast zdravstvene djelatnosti koja se obavlja na primarnom nivou radi preduzimanja medicinske intervencije ili procedure čije bi nepreduzimanje ugrozilo život pacijenta. Međutim, organizaciona šema te oblasti mora biti održiva, funkcionalna i podređena potrebama stanovništva jedne države.

Poslednje izmjene i dopune Zakona o hitnoj medicinskoj pomoći bile su avgusta 2020.godine kojom je predviđeno da se osnivaju i nove jedinice hitne medicinske pomoći zbog toga što su se organizovale nove opštine, i to su uglavnom opštine na sjeveru.

Rad hitne medicinske pomoći organizovane u jedinicama i po jedinicama za rad, sredstva se obezbjeđuju iz budžeta države, a za eventualno otvaranje podstanica ili privremenim podstanica može se uraditi to i u dogovoru sa lokalnom samoupravom. Znamo da će akt o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji biti usklađen. Šta karakteriše sistem hitne medicinske pomoći u Crnoj Gori? Dakle, pretpostavljam da boluje od nefunkcionalnosti, od skromne opreme, ali i najviše od velike fluktuacije kadra pošto uglavnom ga čine mladi ljekari, koji, po mojim nekim saznanjima se zadržavaju u hitnoj medicinskoj pomoći u prosjeku dvije godine, ne duže. Dakle, to dovodi do toga da ne često oni odlaze, odnosno dobijaju specijalizaciju i zaista nemamo u tom smislu neki kontinuirani, odnosno konstantan kadar koji bi dalje razvijao se u smislu edukacija, konstantnih unapređenja znanja i tako dalje. Podaci do kojim sam došla, radi se o tome daje budžet bio 7,42 miliona a sad je 10 miliona, što ukazuje na opredijeljenost države da pomogne. I postavljam jedno pitanje koje naročito nas zanima na primorju, a to je da li isti kavitet ove zdravstvene usluge dobija neko u Podgorici ili na krajnjem sjeveru ili jugu. Za jug znam, pogotovu u periodu turističke sezone kakvi problemi mogu nastati. Gradovi se udvostruče, a broj timova hitne medicinske pomoći uglavnom ostaje isti.

Kada je u pitanju transport sanitetom u pratinji ljekara dešava se da po nekoliko sati jedinica hitne medicinske pomoći ostaje bez ljekara, odnosno da je grad prinuđen da čeka povratak saniteta. Ko je nekad putovao u sezoni do Herceg Novog do Kotora zna o čemu pričam. Za naš grad je karakteristična i dodatna otežavajuća okolnost razuđenost opštine Herceg Novi i prostrano, a naseljeno zaleđe. Takođe, na šta sam željela da ukažem, to je da vozila u hitnoj pomoći pređu u prosjeku milion kilometara, sva vozila zajedno. Poslednje velike donacije su bile 2016.godine i tri vozila 2020.godine. Dakle, da li je predviđeno neko unapređenje u tom smislu i kako da posmatramo organizaciju hitne medicinske pomoći? Sugerišem i dajem jedan komentar, shvatamo da su potrebna unapređenja ali možda i drugačije organizacije rada. Reći ćemo mi uvijek kao građani, pacijenti da nikad nije dovoljno ekipa koje izlaze na teren, međutim, objektivne okolnosti nedostatka kadra u svim oblastima medicine pa i u prehospitalnoj više je nego očigledno.

Još samo jedno pitanje na koje želim da obratim pažnju, jer se kaže da mnogo puta ljekari hitne medicinske pomoći obavljaju intervencije koje bi trebalo da je obavio ljekar u primarnoj zdravstvenoj zaštiti, odnosno da to nekada nisu takva stanja koja zahtijevaju aktivaciju prehospitalne medicine, da li se razmišljalo o čuvanjima resursa u zdravstvu na način da se sistemom osiguranja ili eventualno plaćanja usluga u zavisnosti od opravdanosti izlaska na teren medicinske ekipe? Hvala.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (27.07.21 12:37:46)

Zahvaljujemo.

Pravo odgovora ministarka Borovinić Bojović. Izvolite.

JELENA BOROVINIĆ BOJOVIĆ (27.07.21 12:37:53)

Uvaženi predsjedniče, uvažene poslanice i poslanici, visoki dome,

Kao prvo želim da zahvalim Tamari na ovom pitanju i da istovremeno iskorisim priliku da i ja pozdravim sve naše sportiste i naravno pridružim se čestitkama i najljepšim željama da nastave da ostvaruju ovakve rezultate i da se i dalje sa njima ubuduće ponosimo kao i do sada.

Što se tiče postavljenog pitanja, ono je uvijek aktuelno, jer hitna medicinska pomoć svakako predstavlja jednu od najvažnih karika svakog zdravstvenog sistema, da ne kažem i najvažniju. Tačno je da je hitna medicinska pomoć ona prva linija odbrane koja je za građanke i građane uvijek najvažnija i treba da bude, shodno tome, i najpristupačnija.

Sa druge strane, tačno je i to što ste kazali da ljekari na početku svog staža provedu najčešće određeno vrijeme u hitnoj medicinskoj pomoći, ali veoma često tu kratko borave zato što, sticajem okolnosti i potrebom za daljim usavršavanjem, relativno brzo napuštaju hitnu medicinsku pomoć, te je shodno tome frekvencija ljekara, odnosno osoblja kompletnog medicinskog u hitnoj pomoći velika, a sa druge strane potreba za njima uvijek je nasušna.

Država i Ministarstvo zdravlja su oprijedijelili budžetska sredstva za otvaranje novih jedinica Zavoda za Hitnu medicinsku pomoć Crne Gore, o tome je više puta bilo govora u medijima, u Plužinama, Šavniku, Gusinju i Tuzima. Jedinica hitne medicinske pomoći u Petnjici već funkcioniše, to znamo. Ubrzano se radi na pripremi otvaranja ostalih jedinica, naravno, očekujemo da će već u toku ove godine, da ne kažem ni u toku trećeg kvartala, doći do otvaranja područne jedinice hitne pomoći u Šavniku i Tuzima.

Izmjenama i dopunama Zakona o hitnoj medicinskoj pomoći rok za otvaranje novih jedinica je 24 mjeseca. Poštujući sve zakonske procedure kako bi se jedinice bile funkcionalne Zavod za hitnu medicinsku pomoć će u zakonski predviđenom vremenskom roku sve jedinice, i ove ostale, staviti u radni angažman, poštujući standarde savremenog koncepta pružanja hitne medicinske pomoći.

Odlukom o rasporedu sredstava Fonda za zdravstveno osiguranje za 2021.godinu za kapitalne izdatke za opremu opredijeljena su sredstva u visini 465 hiljada eura koja su namijenjena za kupovinu specijalnih radnih vozila, a kako bi se poboljšalo stanje postojećeg voznog parka Zavoda za hitnu medicinsku pomoć koje je zaista, slažem se sa Vama, Tamara, prijeko potrebno.

U toku je rad na aktu sistematizacije radnih mjesta u Zavodu za Hitnu medicinsku pomoć Crne Gore. Akt nove sistematizacije biće racionalan, shodno kadrovskom i prostornim kapacitetima i predviđenim budžetskim sredstvima, kako bi osiguranici dobili adekvatnu i kvalitetnu uslugu. Ono što je trenutno za nas, takođe, veoma važno jeste da naglasimo da proširenjem kapaciteta, odnosno otvaranjem novih jedinica shodno tome, naravno, postoje i odgovarajuće potrebe za zapošljavanjem novog određenog broja ljekara i medicinskog osoblja u ovim jedinicama kako bi one potpuno kvalitetno i na pravi način mogle da budu u službi građana. Trenutno, u Hitnoj medicinskoj pomoći zaposleno je 487 ljudi od čega 420 na neodređeno vrijeme i 65 na određeno vrijeme. To je stanje koje je zatečeno i trenutno je u izradi plan nove sistematizacije koji očekujemo veoma brzo.

U toku turističke sezone već je formirana podstanica Hitne medicinske pomoći Budva u Petrovcu koja je počela sa radom 01.07.2021. godine i koja će raditi do 15.09.2021.godine, sredstva za rad je obezbijedila Opština Budva.

Povlačenjem ljekara koji se nalaze na specijalizaciji u mjesecu avgustu Zavod za Hitnu medicinsku pomoć će u Opštini Žabljak i Herceg Novi obezbijediti jednog ljekara u najfrekventnijem dijelu dana u toj turističkoj ambulanti u periodu od 01.08.2021.godine do 01.09. 2021.godine. Novčana sredstva, takođe su obezbijedile opštine. U Ulcinju će biti formiran kompletan tim Hitne medicinske pomoći za podstanicu Štoj u periodu od 01.08.2021.godine do 01.09 2021.godine. Novčana sredstva takođe je obezbijedila Opština Ulcinj.

U svim ostalim područnim zvaničnim jedinicama Hitne medicinske pomoći, kako na primorju tako i na sjeveru, obezbjeđeni su svi uslovi za nesmetan rad i do sada nije bilo prijava vezanih za neke smetnje u radu ili čekanja pacijenata, što u jedinicama na sjeveru što na jugu. U svakom slučaju uvijek je potrebno dodatno obratiti pažnju i voditi računa o tome kako funkcionišu jedinice Hitne medicinske pomoći. Ono što je svakako moj cilj i ja sam prije nekoliko dana i obišla Hitnu medicinsku pomoć u Podgorici jeste da se obezbijedi jednaka usluga, upravo ovo što ste Vi govorili, dakle, jedan kvalitet usluge i centralno i na sjeveru i na jugu, jer svi građani i građanke imaju potpuno jednako pravo na tu najvažniju kariku iz zdravstvenog sistema a to je svakako hitna medicinska pomoć. Hvala.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (27.07.21 12:43:17)

Zahvaljujem ministarki Borovinić Bojović.
Pravo komentara poslanica Vujović. Izvolite.

Samo bih htjela još da naglasim što sam propustila u uvodnom dijelu kao jedan, da kažem, moj predlog ili sugestija možda bi se problem fluktuacije kadra i deficit mogao riješiti izmjenom drugog zakona, Zakona o zdravstvenom osiguranju ili nekog drugog zakona gdje se kaže da ljekari po završetku studija moraju provesti makar dvije godine u primarnoj zdravstvenoj zaštiti. Ovo govorim iz ličnog iskustva, jer kada sam ja završila fakultet to je tada bilo u zakonu, u drugoj državi, doduše, i smatram da je bilo jako korisno za moju karijeru. Postavlja se pitanje kao što ste rekli i u tome da li je uzrok da ljekara nema dovoljno već vidimo u protekloj godini naročito da je to fakat ili postoji i dodatan taj argument da je mladim ljekarima neprivačno da rade u hitnoj pomoći ili pošto rade veliki broj sati onda brzo imaju onaj burnout sindrom, i to smatraju jednom prolaznom tačkom u svojoj karijeri. Bila je jedna otvorena debata o tome 2019.godine kada se kao zaključak nametalo pitanje da je u pitanju loše planiranje, loša hijerarhijska odgovornost i loš menadžment, odnosno jednak broj sistematizovanih radnih mjesta za Pljevlja kao na primjer za Mojkovac.

Pohvalno je da će se nabaviti ranimobili i smatram da je to potrebno. Žao mi je što to neće biti iz donacija kao što je bilo 2020. godine, recimo evropski fondovi vrlo rado rade na donaciji oprema. Što se tiče sistematizacije raduje me da je i ona u izradi. Međutim, opet se vraćamo na početni problem, odnosno uzrok problema. Džabe nam dobra sistematizacija ako nemamo zainteresovanih ljekara i da kažem pohvalno je što ste ove sezone, u tome nisam zaista znala već odradili preraspodjelu određenih radnih mjesta prema potrebama i prema turističkoj sezoni.

Da se vratimo na osnovni uzrok i da takođe iznesem još jedan svoj stav, odnosno istraživanja da bi se možda moglo razmišljati o promjeni paradigme o hitnom zbrinjavanju. Ako se ustanovi da zaista nema dovoljno ljekara koji bi se javljali, dakle to je jedan francusko-njemački model da tako kažemo koji podrazumijeva da uvijek ima ljekar u sanitetu, a nasuprot tome stoji angloamerički model koji ne podrazumijeva ljekara u sanitetu. To bi za nas ovako bilo revolucionarno. Naš narod je navikao da administriramo, da ljekar adminstrira lijek i da je to standard usluge. Međutim, pojedine zemlje su pokazale da dosta dobro rade na takvim sistemima, naravno, uz odgovorajući broj sati, mjeseci, obuke po ovim programima. Takođe, još jedna prednost ovakvog modela bi bila edukovanje većeg broja pojedinaca koji se mogu mobilisati u slučaju recimo većih katastrofa i nesreća kojim svjedočimo na primjer svakog dana širom cijelog svijeta, te bi moje jedno pitanje bilo da li smo mi pripremljeni, odnosno da li je sistem povezan na nivou ministarstava da djeluje sinhronizovano u slučaju ne daj bože prirodnih nesreća, katastrofa, kakvim evo svjedočimo svakodnevno. Takođe, ono što ovako dolazeći iz primorskog mjesta mogu da primijetim da je jako jedna da kažem tužna slika kada vidimo ambulatno vozilo koje se probija kroz zakrčene ulice, šetalište i plaže i vidjela sam da u drugim zemljama postoje i motocikli, dakle profesionalni vozači koji su prošli određeni broj sati obuke koji pripremaju pacijenta, odnosno makar dojave sanitetu o kakvoj se vrsti povreda radi.

Dakle, smisao poslaničkih pitanja i našeg svakodnevnog rada je da neumormo ukazujemo na pitanja od značaja i da sa svoje pozicije stavimo fokus na određene tačke. Za mene je to uvijek zdravstvena zaštita u svakom njenom segmentu, a prehospitarna zdravstvena zaštita, ako ne i najvažnija, jer su u pitanju kritični minuti ili bolje reći težnja da se dostigne ono što se zove platinastih 10 minuta. Takođe, postavila bih da kažem pitanje ili konstataciju nesreća na moru, ako mi dozvolite za koje je takođe potrebno unapređenje odgovora i reakcije. Juče sam pročitala u medijima da je za povrijeđenog ribara Uprava pomorske sigurnosti poslala gliser koji je za sat vremena stigao iz Bara u Tivat i predao ga jedinici hitne medicinske pomoći za sat i deset minuta. Da li je ovo dovoljna brzina, da li svi na moru znaju za ovu mogućnost i kako unaprijediti ove servise? Često smo se pitali ima li smisla nabaviti plovilo za hitne slučajeve na moru opremljeno kao reanomobil i da li bi imalo smisla koristiti ga kao hitan sanitetski prevoz i sa pacijentom se uputiti na primjer prema Kotoru. Dakle, dovoljno sam rekla o ovim problemima koje vidimo na primorju i drago mi je da nema zastoja da za sada ovaj način i ova organizacija funkcioniše. Takođe, raduje činjenica o otvaranju jedinica hitne pomoći i da su zakonom predviđene i ostale jedinice ja bih ukazala da ništa manje zdravstveno nije nezaštićeno u tom smislu poluostrvo Luštica i ako eto ne podliježe po ovome zakonu. Potrebno je, da bi modelirali, unaprijedili, završavam sistem zdravstvene zaštite u ovom dijelu, napraviti analizu o vrstama poziva, vrstama morbititeta zašto ljudi zovu, saobraćajnim vezama, gustini naseljenosti, migracijama i odrediti koja su to eventualno još dodatna mjesta za jedinice hitne medicinske pomoći.

Takođe, nadam se da će imenovanja novog rukovodioca koji dolazi iz sistema i koji je izbliza svjedočio manjkavostima i nedostacima organizacije da će zajedno sa vama, odnosno u vašem timu doprinijeti u važnim i odlučnim koracima u remodeliranju sistema hitne medicinske pomoći, u pogledu snaženja kadrova, osavremenjivanja opreme, ali možda i novih logističkih pogleda na odgovor, odnosno na sistem hitne medicinske pomoći u Crnoj Gori. Hvala.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (27.07.21 12:49:26)

Zahvaljujemo poslanici Vujović.

Razumio sam da imamo dopunsko pitanje tako da i ministarka ima pravo odgovora. Izvolite.

JELENA BOROVINIĆ BOJOVIĆ (27.07.21 12:49:33)

Što se tiče ovog pitanja što ste postavili vezano za plovila kao i za komunikacije između ministarstva i kriznih situacija, to je jedno veoma važno pitanje kojem je na žalost trebalo davno posvetiti pažnju, i ono nikada nije rešavano, a trebalo je davno o njemu da se misli, jer to je pitanje aktuelno dugo vremena, a nikad nije riješeno. Mi smo u dogovoru sa Svjetskom zdravstvenom organizacijom već napravili nekoliko važnih sastanaka vezano za formiranje, odnosno uspostavljanje tzv. minges operations center, to je krizni centar o kojem se davno pričalo, ali nikada ta priča nije otišla dalje odatle niti je dalje pokrenuta, čak je jedna sjajna ekipa eksperata dolazila iz Rumunije i oni su bili u Crnoj Gori dvije nedjelje. Dakle, projekat je započet, nastavljamo na radu oko tog projekta, već je planirano otprilike i mjesto gdje bi se on nalazio. On podrazumijeva multiresorno uvezivanje, što je sasvim normalno i logično, i Crna Gora mora da ima jedan takav centar. Dakle, on bi podrazumijevao jedinstveno, odnosno zajedničko djelovanje ne samo Ministarstva zdravlja nego naravno Ministarstva unutrašnjih poslova, tako mi smo započeli rad na tom projektu. Naravno, to ćemo raditi u saradnji sa stranim ekspertima, odnosno uz pomoć Evropske unije. Oni su već jasno opredijelili i jasno kazali da su raspoloženi da podrže ovaj ovakav projekat, i u tom smislu kažem Rumuni će ponovo doći kod nas koliko je najavljeno negdje u septembru. Tako da to će biti uvod u ovo veoma važno pitanje, u rešenje ovog višedecenijskog problema.

E, u okviru tog plana i programa rada tog novog kriznog centra koji ćemo mi imati u Crnoj Gori jedno od aktuelnih pitanja je upravo i ovo o kojem ste vi govorili vezano za plovila i o tome smo takođe razmišljali na početku ove sezone, ali kao što znate ova sezona je i bila neizvjesna i budžet je opredijeljen znamo svi kad i kako. Tako da to je pitanje koje ostavljamo apsolutno otvoreno za najkasnije sledeću sezonu i naravno vezano je opet kažem za dogovor koji imamo sa Evropskom unijom, odnosno sa Svjetskom zdravstvenom organizacijom o formiranju ovog centra u Crnoj Gori koji je po meni apsolutno prijeko potreban i neophodan, jer ja sam kao resorni ministar zdravlja upravo najviše osjetila nedostatak tog centra u ovoj kovid situaciji koja se desila i pretpostavljam da su i prethodnici bili svjesni tog problema. Nemoguće je da nisu. Jer samo je kontrola mjera epidemioloških zahtijevala uvezivanje multiresorno djelovanje. I ja kao ministar zdravlja recimo veoma često i sada i dalje imam intezivne dogovore i sastanke sa službom inspekcijских poslova, sa službom Uprave policije, sa Komunalnom policijom kada su u pitanju kontrole mjera. Dakle, shodno tome to dovoljno dodatno govori ova situacija koja se desila sa pandemijom je dodatno opomenula zapravo Crnu Goru da je postojanje jednog ovakvog Kriznog centra apsolutno neophodno, i upravo iz tog razloga se i krenulo u rešavanje tog problema.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (27.07.21 12:53:07)

Zahvaljujemo ministarki.

Sada prelazimo na drugo poslaničko pitanje koje će postaviti poslanik Halil Duković.

Izvolite, poslaniče Dukoviću.

HALIL DUKOVIĆ (27.07.21 12:53:17)

Hvala, predsjedniče.

Poštovani građani, poštovana ministarko Borovinić Bojović sa saradnicom, pozdrav i za sve prisutne u sali.

Druga godina je već od kada je registrovan prvi slučaj zaraze korona virusom, a interesovanja i mjere koje su se sprovodile ili koje je sprovode i dalje su vrlo aktuelne. Ovo pitanje je aktuelno ne samo kod nas u Crnoj Gori već i u cijelom svijetu, jer je korona virus izazvala ono što nijedna dešavanja u svijetu i ljudskoj istoriji nijesu izazvala. Već godinu i po dana jedno pitanje se stalno nameće na koje na žalost ni danas nemamo odgovor, a to je kada će sve ovo prestati. U početku pojave infekcije imali smo virus o kome smo vrlo malo znali i nismo imali niti jedan jedini lijek. Poslije relativno kratkog vremena mi znamo puno više o tome virusu i imamo najmoćnije sredstvo koje postoji u borbi protiv virusnih infekcija, a to je vakcina, ali i pored toga mi danas ne možemo reći da li se nazire kraj ovoj zarazi i kada ćemo se moći

vratiti normalnom životu onom kako ga često nazivamo životu prije pojave koronavirusa. Svi su već umorni od svega onoga što je korona izazvala. Umorni su građani jer im se ograničavaju njihova osnovna ljudska prava. Umorna je ekonomija jer je doživjela jak udarac za čiji oporavak će trebati dosta vremena. Umoran je i zdravstveni sistem koji je cijelo vrijeme bio prvi na braniku protiv ove pošasti, bio i ostao, ali će i dalje biti prvi na braniku protiv ove infekcije. Svi vodeći stručnjaci u svijetu predviđaju da nas na jesen očekuje novi talas infekcije, najvjerovatnije izazvan novim delta sojem i da treba biti pripremljen za to. Najbolji način, kako kažu, da budemo spremni i da što uspješnije prebrodimo i taj novi talas jeste uspješna masovna vakcinacija. Podsjetiću vas da uspješna vakcinacija znači da je vakcinisano od 80% pa na dalje. Činjenica da mi još uvijek nijesmo dostigli taj broj, štaviše da smo daleko od toga broja čini nas nedovoljno spremnim da dočekamo novi koronavirus, odnosno novi talas infekcije. To nas može navoditi na zaključak da očekujemo veći broj inficiranih i ponovo novi pritisak na zdravstveni sistem.

Zbog toga je i moje pitanje glasilo: "Da li je naš zdravstveni sistem spreman da, u slučaju pojave novog talasa korona infekcije, uspješno odgovori i ovom izazovu"? Zahvaljujem.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (27.07.21 12:56:28)

Zahvaljujemo poslaniku Dukoviću.
Pravo odgovora ministarka Borovinić Bojović. Izvolite.

JELENA BOROVINIĆ BOJOVIĆ (27.07.21 12:56:33)

Slažem se s argumentacijom da je ova pandemija jedna od najvećih tragedija u istoriji ljudske civilizacije i medicine, ali se ne slažem da je najveća. Za nas da, za ovo doba sada da. Međutim, na žalost, u istoriji medicine, odnosno civilizacije poznate su mnoge slične pošasti i bolesti koje su odnijele milione života. No, činjenica da je preko četiri miliona ljudi izgubilo život od korone dovoljno govori o ozbiljnosti ove pandemije i s druge strane dovoljno govori o tome koliko je masovna vakcinacija važna kada već postoji vakcina. U Crnoj Gori 170.000 ljudi dobilo je prvu dozu vakcine, 150.000 je kompletno vakcinisano i preko 100.000 je preležalo bolest. To su brojeve koje moraju da budu bolje, ali u poređenju s drugim brojkama nisu lošije, izuzimajući one koji su vakcinaciju započeli mnogo ranije.

Što se tiče spremnosti zdravstvenog sistema, takođe želim da naglasim i da se saglasim s tim da koristim i ovu priliku da zahvalim svim zdravstvenim radnicima kompletnog zdravstvenog sistema Crne Gore koji su dali svoj nemjerljivi doprinos u borbi s ovom pošasti s jedne strane i, s druge strane, s apsolutnom empatijom i velikim umijećem i znanjem pokazali da Crna Gora ima zdravstveni sistem koji može da se bori i s jednom ovakvom globalnom pandemijom kakva je COVID-19. Kolika je spremnost zdravstvenog sistema da uspješno odgovori, pokušaću da odgovorim u kratkim crtama, ali to je jedno krupno i ozbiljno pitanje kojim smo maksimalno posvećeni čitavo ovo vrijeme i u ovom periodu kada je bila djelimično stabilna situacija.

U dokumentu popis ključnih aktivnosti i nivoa pripremljenosti za kritične varijante Sars Co2 i povećanje transmisije u zemljama širom Evrope, savjeti za klinički menadžment od strane Svjetske zdravstvene organizacije kojeg mi pratimo, preporuke koje diktira Svjetska zdravstvena organizacija i koje mi pratimo su sledeće: Preporuke Svjetske zdravstvene organizacije za klinički menadžment za COVID-19 su primjenjive i za delta varijantu, ali povećan kapacitet transmisije i moguća jača infekcija mogu dovesti do povećanog broja hospitalizacija ako rizične grupe nisu vakcinisane. Dakle, ponovo se vraćamo na značaj masovne vakcinacije.

Trenutne kapacitete po pitanju kliničkog menadžmenta i planiranja povećanja kapaciteta u slučaju velikog priliva slučajeva treba evaluirati i ojačati, uzimajući u obzir potencijalno porast broja hospitalizovanih slučajeva, usled povećanih šablona transmisije s naglaskom na bolničku infrastrukturu, posebno s kapacitetom za tretman kiseonikom. Jačanje prikupljanja podataka o kliničkom toku bolesti, takođe i kroz korišćenje SZO globalne COVID platforme za kliničke podatke kako bi bolje precizirali kliničke znake bolesti. Kao što je poznato, imajući u vidu mutagene forme kliničke slike, odnosno forme bolesti su promjenjiva kategorija, pa je shodno tome i simptomatologija promjenjiva u odnosu na mutagenu formu bolesti. Revaluiramo kriterijume za prijem kao posljedicu povećane transmisije za prijem u bolnicu. Shodno dokumentu i preporukama Radne grupe Svjetske zdravstvene organizacije i ekspertske delegacije Instituta Robert Koh, radni tim za upravljanje bolnicama, odnosno klinički menadžment je dalo sledeće zaključke i predloge. Poznato je javnosti da je ekspertski tim Instituta Robert Koh koji je bio sastavljen od eksperata kliničara, kao i epidemiologa boravio više puta u Crnoj Gori i imao određene zaključke vezane za upravo ovo pitanje.

Dakle, nastavljamo s korišćenjem SZO preporuka za klinički menadžment COVID pacijenata s tim što se formirala radna grupa koja će biti zadužena za pravljenje protokola liječenja, u skladu s preporukama Svjetske zdravstvene organizacije, COVID pacijenata koji se odnose na protokole u bolničkim uslovima, dakle bolnički liječene pacijente, čime bi se uniformisalo liječenje u svim bolnicama u Crnoj Gori, pružila zaštita medicinskom kadru, kao i omogućila provjera kvaliteta rada. Takođe, ovim protokolima će se smanjiti ekscesivna primjena antibiotika, što je takođe veoma važno. Prethodno smo, takođe u saradnji sa Svjetskom zdravstvenom organizacijom završili i do kraja doveli najnovije smjernice i protokole za liječenje COVID pacijenata na nivou primarne zdravstvene zaštite i oni su aktuelni.

U dogovoru sa Svjetskom zdravstvenom organizacijom i uz pomoć njihovih eksperata Komisiji za borbu protiv COVID-a preporučena je kontrolna lista s prioritnim mjerama za redefinisavanje odgovora na COVID u okolnostima eventualne intenzivne transmisije, dakle kada je u pitanju delta soj, kao posledica cirkulacije tog soja. Dakle, najnovije smjernice za praćenje i rekalkibraciju, odnosno redefinisavanje odgovora na COVID kada je u pitanju delta soj, već su apsolutno primijenjene u Komisiji za borbu protiv COVID-a i eksperti Svjetske zdravstvene organizacije u saradnji s članovima Komisije rade unazad tri nedelje na ovim smjernicama. U izradi su protokoli za praćenje COVID pacijenata u smislu učestalosti dijagnostičkih procedura, znači laboratorija, radiološka dijagnostika kako bi se izvršila racionalizacija troškova reagensa i potrošnog materijala. Trenutni kapaciteti za COVID pacijente su Klinički centar 65 mjesta, Opšta bolnica Pljevlja 45, Opšta bolnica Cetinje 32, bolnica Bar 54, bolnica Bijelo Polje 58, bolnica Berane 42, Opšta bolnica Kotor 26, Specijalna bolnica Brezovik 15, Specijalna bolnica Risan 13.

Međutim, u slučaju pojave novog talasa kapaciteti će se povećavati kao za vrijeme prethodnog talasa i u još većem broju u odnosu na prethodno povećavanje u slučaju da se takva situacija desi. To nije maksimalno moguće povećanje. Dakle, to je ono povećanje koje bi bilo srazmjerno prethodnom talasu, a moguće je da bude i u većem broju. Shodno tom povećanju bilo bi sljedeće: Dakle, moguće je u svakom trenutku obezbijediti najmanje 177 postelja u Kliničkom centru, Opšta bolnica Pljevlja 60, bolnica Kotor 40, bolnica Cetinje 32, bolnica Bar 125, bolnica Bijelo Polje 58, Opšta bolnica Berane 90, bolnica Nikšić 117, Specijalna bolnica Brezovik 76, Specijalna bolnica Risan 13, Specijalna bolnica Kotor 22. Ukupno gledano, brojke s trenutnih 326 mogu u svakom trenutku biti 830 s tim što kažem brojka nije konačna i u slučaju potrebe može biti i značajno veća. Da ne govorim o dodatnim objektima i prostorima koje bi bilo moguće upotrijebiti za slučaj potrebe.

Tokom prethodnih mjeseci, veoma je važno ovo, obezbijeđen je, to što ranije nije postojalo i što je pravilo velike probleme, centralni dovod kiseonika za Opštu bolnicu Kotor, za Opštu bolnicu Nikšić, za Opštu bolnicu Pljevlja i u finalnoj je fazi izrada kiseonične kompletne stanice Opšte bolnice Bar koja je donacija američke ambasade. Kapacitet rezervoara Kliničkog centra Crne Gore je u poslednjih pet mjeseci značajno povećan, dakle dobili smo na osnovu tog povećana kiseoničnih mjesta u Kliničkom centru Crne Gore mogućnost značajno većeg i kontinuiranog dotoka kiseonika i dobili pozitivnu ocjenu na ovaj rad od delegacije iz Robert Koh što se tiče širenja kapaciteta i obezbjeđenja kiseonika.

Pitanje, izvinjavam se Aleksu, odnosno predsjedniku. Kratko ću.

Što se tiče prikupljanja podataka putem Svjetske zdravstvene organizacije globalne kovid platforme za kliničke podatke već je započeto i postoji lokalna baza podataka na platformi *elektronsko zdravlje.me*.

Kriterijumi za prijem pacijenata u bolnice su predviđeni protokolom liječenja kovid pacijenata u vanhospitlnim uslovima i za sada ih ne treba mijenjati to je preporuka i pozitivna ocjena Radne grupe Svjetske zdravstvene organizacije, Ekspertske delegacije, Instituta Robert Koch, koja je boravila u Crnoj Gori i na licu mjesta se u to uvjerila. Broj obezbijeđenih kovid bolničkih postelja i rezervoari kiseonika su značajno unaprijeđeni kao i ljudski resursi, što je jasno. Da bismo izbjegli pune bolnice još jednom molim građane da se vakcinišu. Masovna vakcinacija kao i poštovanje mjera jedini su pravi put ka rješenu postojećeg problema i kovid pandemije.

Ponavljamo, da je vakcina u 90% slučajeva zaobilazni put u odnosu na bolnicu. Dakle, u 90% slučajeva vakcinisani građani neće imati niti teže kliničke slike niti će se naći u bolnici. Hvala.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (27.07.21 13:06:08)

Zahvaljujemo ministarki.

Pravo komentara poslanik Duković, uz molbu da naglasite ako bude dopunskog pitanja. Izvolite.

HALIL DUKOVIĆ (27.07.21 13:06:18)

Zahvaljujem ministarki na odgovoru koji sam i dobio u pisanoj formi, mada da budem iskren iz odgovora koji sam dobio nijesam mogao da pronađem ono što sam stvarno pitao i što me zaista

interesovalo. Ovako izgleda kao da sam pitanje postavio više Svjetskoj zdravstvenoj organizaciji, što je dobro čuti ove informacije i šta sve radi Svjetska zdravstvena organizacija u Crnoj Gori, ali kao profesionalci moramo biti otvoreni i reći šta je prava situacija u Crnoj Gori, izazvana i našim kadrovanjem, ali onom apelu koji vi stalno upućujete i koji ja stalno upućujem i pridružujem se vama da se ljudi vakcinišu?

Kada procjenjujemo da li je zdravstveni sistem sposoban da ponovo odgovori jednom novom izazovu moramo imati puno činjenica u vidu. Ja ću se držati samo tri koje su po meni osnovne. To je u slučaju pojave novog talasa koronavirusa, koliki broj inficiranih možemo očekivati?

Druga činjenica koliko smo mi kadrovski spremni da odgovorimo tome, to jest koliko ljekara treba izdvojiti za rad u kovid ambulancama i kovid bolnicama, koliko ljekara trebamo izdvojiti za rad u drugim segmentima zdravstvene zaštite, ljudi ne obolijevaju samo od korone, imamo i drugih bolesti koje zahtijevaju zdravstvenu njegu i zdravstvenu zaštitu i treće, po meni isto važno, jeste snabdijevanje lijekovima i medicinskim sredstvima?

Ako uzmemo da iskomentarišemo prvu činjenicu, to jest koliki broj inficiranih možemo očekivati u eventualno novom talasu koji se najavljuje, onda je ključno ono koliko smo uspješno izvršili vakcinaciju?

Svi stručnjaci tvrde da, ako je vakcinacija bila uspješna imaćemo vrlo mali broj novopozitivnih odnosno inficiranih građana. Ako ta vakcinacija nije bila kako treba imaćemo mnogo veći broj inficiranih, a samim tim i mnogo veći pritisak na zdravstveni sistem. Iznijeli ste podatke koliko je zaista kod nas vakcionisanih. I ja ih ovdje imam. Našao sam ih na sajtu Instituta za javno zdravlje i kažu da je ukupno vakcionisanih negdje 24,1%. Onih koji su primili drugu dozu nešto preko 27%. Da li je to dovoljno da se uspješno suprostavimo drugom talasu, ako znamo da je 80% ono što Svjetska zdravstvena organizacija predviđa? Ja mislim da nije i da mi u eventualno novom talasu, a daj Bože da se ne desi, možemo očekivati veliki broj novoinficiranih. Zašto nam je vakcinacija takva, normalno je da vi iz Ministarstva prvi snosite i najveću odgovornost. Istina je da je pravo svakog građanina, njegovo je ljudsko pravo da se vakciniše ili ne, ali da vam u tome pomognem. Moramo znati da ljudsko pravo nije jednosmjerna ulica, ljudska prava su dvosmjerna ulica, i mi ne smijemo, koristeći svoje pravo da ugrozimo pravo drugog. Nevakcinisanjem mi ugrožavamo svakog drugog člana naše zajednice. Možemo biti inficirani, možemo prenijeti bolest drugima, a samim tim produžavamo sve mjere, znači ograničavanje kretanja i druženja, što je samo po sebi kršenje ljudskih prava. Mi, ako nećemo da se vakcinišemo treba dobro da razmislimo da li zloupotrebjavamo ljudska prava i u tom slučaju mi moramo naći neki kompromis sa svim onim koji neće da se vakcinišu. To je vaša uloga. Do sada nijesmo pronašli. Nažalost, mi imamo svakim danom sve glasnije pozive protiv vakcinacije. Što nije dobro i što ne treba preporučiti. Vidimo što rade antivakseri. Ne samo kod nas, to je slučaj svugdje u svijetu, ali moramo jednu stvar znati dok se svi ne vakcinišemo nema pobjede nad ovom epidemijom. To ne važi samo za Crnu Goru, to važi za cijeli svijet. Jedino onda kad vakcinacija svugdje dostigne 80 ili više %, onda možemo reći da smo pobijedili pandemiju. Do onda imaćemo mjere, imaćemo ono što svi ne volimo - ograničenje kretanja. I kod ograničenja kretanja kad sam rekao da je ovaj virus izazvao u svijetu ono što nijedan virus nije nijesam mislio na broj umrlih nego sam mislio da je zatvorio cijeli svijet.

U istoriji se ne pamti da je svaka država bila zatvorena, da nijeste mogli iz jedne države u drugu poći. Bilo je mnogo ratova, bilo je mnogo elementarnih nepogoda, katastrofa, ali svijet nikada nije bio zatvoren kao što je bilo za vrijeme koronavirusa.

Druga činjenica vezana je za naše kadrove. Svjedoci smo da nam kadrovi napuštaju zdravstveni sistem. Jedan dio odlazi u penziju, drugi traže bolje rješenje. Prošlo je puno vremena, negdje od početka marta kada je ministar vanjskih poslova uputio apel zemljama Evropske unije i NATO-a da nam pošalju ljekari medicinsko osoblje, jer zdravstvenom sistemu prijete kolaps. To je bilo negdje početkom marta. Mi nijesmo čini mi se puno toga uradili, i nama danas u zdravstvu nedostaje kadar. Kako ćemo mi sa tako opterećenim zdravstvenim sistemom, ljekarima i cijelim medicinskim osobljem dočekati novi talas korona infekcija, ako znamo da, recimo, u podgoričkom domu zdravlja jedan ljekar radi za tri ljekara? Da li može ili imamo li pravo da ponovo opteretimo te ljekare? A šta smo učinili da osnažimo taj sistem? Nijesmo puno. I naravno, svjedoci smo, barem iz pisane štampe, da se stalno pojavljuju neke nestašice. Prirodno je da se pojave nestašice, zavisi od proizvođača, dobavljača i drugih stvari, ali ako nam se te nestašice javljaju sada kada je sve dostupno i slobodno, šta možemo očekivati u jednom sistemu ako krene novi talas pa sve bude opet zatvoreno? I samo ove tri činjenice ako uzmemo da imamo slabu vakcinaciju, da se očekuje veliki priliv novopozitivnih, da nemamo kadra koliko bi trebalo da imamo i da nam može prijetiti nestašica lijekova, dovoljno govori o tome u kojem se stanju nalazi zdravstveni sistem Crne Gore.

Šta možemo o tome reći? Možemo samo ono kako naš premijer često kaže da smo mi vjerujući narod, pa neka nam Bog pomogne. Zahvaljujem.

Zahvaljujemo i Vama.

Idemo na naredno poslaničko pitanje koje će takođe postaviti poslanik Duković. Izvolite.

HALIL DUKOVIĆ (27.07.21 13:14:04)

Zahvaljujem.

Moje drugo pitanje vezano je za novi soj koronavirusa, odnosno za njegovu delta varijantu. Poznato je da virusi mutiraju konstantno. Neke mutacije će mu pomoći da se razmnožava brže, što znači da bude zarazniji, druge će omesti u tome to jest načiniti ga manje zaraznim, dok neke ostaju neutralne, ne utiču na njegova osnovna svojstva. Za delta varijantu koronavirusa znamo da je zarazniji od osnovnog soja. Kako naučnici kažu, ovaj soj za 40 do 60% je zarazniji od osnovnog soja što će reći da se za toliko i brže širi. Čak britanski naučnici navode da je ovaj soj zarazniji čak 70% od osnovnog soja. Ta njegova brzina u širenju omogućila mu je da on postaje dominantan u sve većem broju država i Evrope, ali i svijeta. Zato je i moje pitanje glasilo - Da li je u Crnoj Gori po vašim saznanjima već prisutan delta soj koronavirusa tj. da li imamo registrovanih slučajeva infekcije novim sojem - delta tipom koronavirusa u Crnoj Gori? Zahvaljujem.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (27.07.21 13:15:32)

Zahvaljujemo poslaniku Dukoviću.

Pravo odgovora ministarka Borovinić Bojović.

Izvolite.

JELENA BOROVINIĆ BOJOVIĆ (27.07.21 13:15:37)

Delta soj je prvi put identifikovan u Indiji. Odgovoran je za 30 miliona inficiranih i 400 hiljada smrtnih slučajeva od kovida u ovoj zemlji. Vrlo brzo se proširio na Britaniju gdje je odgovoran za 99% svih kovid infekcija. Preko 100 zemalja svijeta registrovalo je delta soj i 50 američkih država. SZO prognozira da će do kraja avgusta biti dominantan soj u cijelom svijetu. Dakle, niko ga neće izbjeći. Njegova ključna osobenost je veća kontagioznost, zaraznost, od primarnog (Vuhanskog) soja, čak i 60% kontagiozniji. Upravo u tome leži njegova opasnost. Međutim, ono što ohrabruje je da vakcine pružaju efikasnu zaštitu od teških formi bolesti i fatalnih ishoda, čak preko 90% slučajeva. Nešto je niža efikasnost u prevenciji simptomatske infekcije, ali je i dalje dobra u prevenciji hospitalizacija. To dovoljno još jednom govori o tome koliko je važna masovna vakcinacija. Brojke koje ste iznijeli o broju vakcinisanih u Crnoj Gori odnose se na apsolutne brojke. Svi znamo da se djeca ne vakcinišu, i shodno tome ako govorimo o procentima vakcinisanih odraslih, odnosno adultne dobi onda su ti procenti značajno drugačiji od onih koje ste iznijeli.

Takođe, imajući u vidu podatke vezane, odnosno napomenu vezanu, samo da odgovorim, 37% adultne populacije je vakcinisano jednom dozom. U Africi gdje je samo 1% stanovništva imunizovano, udvostručavanje slučajeva se dešava na svake tri nedjelje. U posljednjoj nedjelji juna broj slučajeva porastao je 25 %, a smrtni slučajevi za 15% u odnosu na prethodnu. Dakle, u zemljama u kojima su veoma loše imunizovani, dakle, manje od 1%.

U Americi, u sredinama gdje je broj vakcinisanih građana ispod 30%, širenje virusa je vrlo brzo. Više od polovine infekcija u Americi su izazvane delta sojem. U tim sredinama uočeno je da su vulnerabilne grupe uglavnom u visokom procentu vakcinisane, ali, na žalost, ne i mladi ljudi koji su širili virus. Upravo iz tog razloga smo fokusirali kampanju ka mladim ljudima. Upravo iz tog razloga obavještavamo građane da je potrebno da se što prije vakcinišu jer jedna doza vakcine protiv delta soja pruža vrlo malo ili gotovo nikakvu zaštitu. Dakle, neophodno je da što više građana bude vakcinisano.

U Velikoj Britaniji porast broja inficiranih pratio je i porast hospitalizovanih, ali ne u mjeri u kojoj se to dešavalo prije vakcinacije.

Broj inficiranih je najveći u grupama nevakcinisanih. To je dokazano.

Odgovor na vaše pitanje je da su u toku pripreme za slanje uzorka na sekvenciranje u saradnji sa ECDC i Robert Koh Institutom. Mi smo se unazad mjesec dana prijavili za slanje uzoraka na ispitivanje u saradnji sa ECDC i očekujemo njihov poziv. Dakle, oni diktiraju trenutak kada ćemo poslati uzorke koji su spremni. Međutim, nije od presudnog značaja da radimo identifikaciju delta soja u svakom pojedinačnom slučaju. Sumnju možemo postaviti skokom broja inficiranih, na osnovu brzog udvostručavanja novootkrivenih slučajeva. Protokol liječenja infekcija izazvanih delta sojem je isti kao i kod prethodnih sojeva. Tako da je naš osnovni zadatak da identifikujemo osobe koje su inficirane i zadržimo ih u izolaciji i

time spriječimo širenje infekcije u populaciji, jer je, kao što sam već rekla, kontagioznost osnovna prednost ovog soja virusa. Hvala.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (27.07.21 13:19:42)

Zahvaljujemo ministarki.
Pravo komentara poslanik Duković.
Izvolite.

HALIL DUKOVIĆ (27.07.21 13:19:47)

Zahvaljujem poštovanoj ministarki.

Za razliku od prvog pitanja sa drugim sam poprilično i zadovoljan, jer je delta soj nešto novo što se dešava svima, a samo ću reći da prema objavama Evropskog centra za prevenciju i kontrolu bolesti i Svjetskoj zdravstvenoj organizaciji delta varijanta je dominantna već u 19 država Evropske unije od 28 država. Novi porast brojem inficiranih vezan je za ovu varijantu što nas navodi na zaključak da je svijet daleko, na žalost, od završetka pandemije. Kako tvrde predstavnici ove dvije organizacije vrlo brzo će ova varijanta postati dominantna u svijetu.

Ovo varijanta je već potvrđena u skoro svim susjednim državama pa se s pravom može pretpostaviti da ona već postoji i kod nas, bez obzira na to da li je laboratorijski potvrđena ili nije. Dodatnu sumnju da je on prisutan kod nas čine i mjere koje je Vlada Crne Gore donijela u cilju što bolje turističke sezone ili bolje reći otvorila granice bez ikakve kontrole s ciljem povećanja broja turista što je rijetko koja turistička zemlja uradila.

U našu zemlju mogu doći i dolaze turisti iz zemalja gdje je zabilježen značajan rast inficiranih novim delta sojem koronavirusa. Zato je normalno očekivati da je on već unesen u Crnoj Gori, a činjenica da je kod mladih starosne dobi od 18 do 29 godina vakcinisano svega 15% populacije, a imajući u vidu sva okupljanja mladih na Primorju, bez ikakve kontrole i bez ikakvih zaštitnih mjera, može nas navesti samo na jedno da nam predstoji novi talas za koji postoje svi indikatori. Rast broja inficiranih posebno u primorskim opštinama, manji broj oporavljenih od inficiranih samo idu u prilog ovoj tvrdnji. Izgleda da smo, birajući između prihoda od turističke sezone i zaštite građana od zarazne bolesti, odabrali prihode tj. ekonomiju prije zdravlja. Da li je to dobro nijesam siguran. Nijesmo trebali donositi mjere koje nas u kasnijem periodu mogu skupo koštati. Pogledajmo na kraju koliko će nas koštati samo testovi koje smo uradili našim turistima, a posebno i liječenje, jer znamo da i među turistima ima, na žalost, pozitivnih.

Mogli smo se ogledati na postupanje našeg susjeda, odnosno Hrvatske kojoj je isto stalo da turistička sezona bude dobra, ali ipak nije otvorila svoje granice već ima ograničenja da zaštiti svoje stanovništvo, ali i da turisti budu sigurniji. Čak je sa pogoršanjem epidemiološke situacije u Evropi uvela i dodatne mjere za sve one koji dolaze iz zemalja sa crvene liste. Za njih je obavezan PCR test, pa iako su kompletno vakcinisani. Pored toga, i kod njih je već evidentiran delta soj pa možemo samo pretpostaviti kako je kod nas gdje nema nikakvih ograničenja.

Donosimo sada kada je svima jasno da nam novi talas već kuca na vrata nove mjere, što znači da smo već nekoliko koraka iza koronavirusa, i pokušavamo da saniramo posljedice. Prava stručna borba tj. strategija mora biti korak ili dva ispred virusa kakva je bila za vrijeme prethodne Vlade, pa smo imali period kada smo bili korona free destinacija i kada nismo imali vakcinu, kao najmoćnije sredstvo u borbi protiv virusa, ali smo imali struku i stručne ljude koji su vodili cijeli proces, jer je zdravlje bilo važnije od ekonomije, a struka ispred politike. Sada imamo vakcinu, imamo mnogo više podataka o virusu, ali imamo epidemiju koja se ne smiruje, na žalost, koja i dalje raste. Jeste važna ekonomija i važno je da nam turistička sezona bude uspješna, ali isto tako sam siguran da i svaki turista koji dođe, ako misli na svoje zdravlje, želi da dođe u sigurnu destinaciju da ne ugrožava, prije svega, svoje zdravlje. Ovakvim otvaranjem granica mi smo ugrozili zdravlje turista, ali i zdravlje naših građana. Zato je ponovo, kažem, važno vakcinisati se.

Ono što su u svijetu standardi, u stvari što su već naučnici potvrdili, da određene vakcine na koje je rađeno ispitivanje već pokazuju dobar efekat i na delta soj. Tako je kod Fajzera je već utvrđeno da djeluju 88% slučajeva i na delta soj, kod Astra Zeneka oko 67% i zato još jedan apel i poziv svim posebno mlađim koja je sada najvulnerabilnija kategorija da se vakcinišu, jer jedino tako možemo pobijediti i izaći iz ovog što se zove ograničenje kretanja, ograničenje naših ljudskih prava - samo masovna vakcinacija. Zahvaljujem.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (27.07.21 13:25:17)

Zahvaljujemo i poslaniku Dukoviću.

Sada prelazimo na poslednje poslaničko pitanje upućeno ministarki zdravlja koje će postaviti poslanik Boris Mugoša.

Izvolite, poslanice Mugoša.

BORIS MUGOŠA (27.07.21 13:25:32)

Zahvaljujem, predsjedniče.

Uvažene poslanice i poslanici, poštovana ministarko, uvažene građanke i građani,

Ja sam, čini mi se, postavio jedno vrlo kratko pitanje, ali od adekvatnog odgovora države na to pitanje, ja mislim da zavise mnoge stvari u zdravstvenom sistemu, a to pitanje glasi: "Kada očekujete povećanje zarada zdravstvenim radnicima?" Odgovor neću komentarisati nego u drugom javljanju, ali ja vjerujem da ni vi samo kao ministarka ni kao zdravstveni radnik nijeste zadovoljni ovakvim odgovorom, a siguran sam da neće biti zadovoljni ni ostali zdravstveni radnici u našem sistemu, ali ajde malo da razgovaramo o genezi ove problematike povećanja zarada. Dugi niz godina mi čujemo i od strane strukovnih udruženja i tada kolega iz opozicije da je neophodno povećanje zarada zdravstvenih radnika, i to po meni sa punim pravom. Kad je bilo povećanje u mandatu prethodne Vlade od 15,3% ja sam tada rekao javno da pozdravljam povećanje, jer pozdraviću povećanje bilo kojeg procenta zarada u sistemu. Međutim, tada sam rekao da to svakako nije dovoljno, jer je evidentno da jedan značajan broj ljekara napušta javni zdravstveni sistem, a uvijek kao prvi argument kažu da je u pitanju visina zarada. Naravno, i ono što želim da istaknem da sam svaki predlog opozicije da treba povećati zarade zdravstvenim radnicima od kad sam bio poslanik ja podržavao i sa pozicije tada poslanika vlasti.

Kad se desilo 30.avgusta što se desilo, ja sam pretpostavljao kako će da izgleda parlamentarni život, jer sam svjestan da je parlamentarna većina mješavina mnogo čega. O toj mješavini je uostalom i Stejt department u svom izvještaju za 2021.godinu jasno naznačio ko čini tu vlast. Ali nezavisno od toga, postojala je jedna stvar gdje sam smatrao da će uvažene kolegice i kolege koje su se za to zalagale dok su bile u opoziciji sada to isto uraditi kad su vlasti i bio sam negdje siguran da konačno ima stabilna većina da se povećaju zarade zdravstvenim radnicima. Na žalost, od promjene vlasti to se ne dešava, odnosno sve ono što se pričalo do 30.avgusta odjednom, nakon 30.avgusta, počinje da se relativizira. Međutim, 14.12. prošle godine, na moje zadovoljstvo, jedna poslanica vlasti je upravo predložila izmjene Zakona o zaradama gdje se predviđa povećanje zarada ljekarima, doktorima medicine, specijalistima i subspecijalistima. U januaru je jedna opoziciona partija dala sličan predlog. I tada sam mislio da ćemo konačno na jedan dnevni red imati tu tačku i da ćemo svi glasati za povećanje zarada zdravstvenim radnicima.

Međutim, sedam mjeseci nakon predloga kolegice iz vlasti, a šest mjeseci nakon predloga kolege iz opozicije, mi čak ni na nadležnom skupštinskom Odboru nismo imali tu tačku dnevnog reda. Sad neko neka mi objasni zbog čega mi sedam mjeseci o tome ne raspravljamo na Odboru. U međuvremenu je stiglo i negativno mišljenje Vlade koje je važno sa dva aspekta. Vlada s jedne strane kaže veliki je finansijski, odnosno fiskalni efekat povećanja zarada, a s druge strane, što takođe vrlo ozbiljna problematika, dovodi u pitanje konceptijski predlog povećanja zarada kroz Zakon o zaradama, jer Vlada smatra da ako u Zakon o zaradama ubacimo specijaliste, subspecijaliste i doktore medicine, evo pročitacu, da ne bude da parafraziram, da to nije u duhu socijalnog dijaloga i da bi takva odredba dovela do neravnopravnog položaja u odnosu na druge zaposlene u javnom ustavnom sektoru zdravstva, prosvete, nauke, kulture i socijalne zaštite. Evo sačekacu da mi odgovorite. Ja mislim da je povećanje zarada zdravstvenim radnicima prioritet nad prioritetima. Kažem ovo sam isto pričao i kad sam bio u vlasti i glasao uvijek kad je kolegica tada iz opozicije to predlagala, iz prostog razloga zato što znam da je to neophodan preduslov da nam se ne dešava ovo u zdravstvenom sistemu što nam se dešava. Iskren da budem, ne bi, vodeći računa o stanju javnih finansija ne bih to potencirao danas toliko, ali moram nešto reći. Kada smo usvojili budžet konačno za 2021. godinu, mimo sredstava koje je predložila Vlada, rashodi su povećani, zahvaljujući amandmanima poslanika za 36.000.000 eura. 36.000.000 je više u budžetu stavljeno na stranu troškova nego što je bio Predlog Vlade. Već ako smo 36.000.000 ubacili, odnosno parlamentarna većina, kroz amandmane na budžet, e onda nema argumenta da se nisu mogla naći sredstva za povećanje zarada zdravstvenim radnicima. Zahvaljujem.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (27.07.21 13:31:29)

Zahvaljujemo poslaniku Mugoši.

Pravo odgovora ministarska Borovinić Bojović. Izvolite.

JELENA BOROVINIĆ BOJOVIĆ (27.07.21 13:31:35)

Naravno, svjedoci smo činjenice da su zaposleni u zdravstvu ti koji nose najveći teret od početka pandemije Covid 19. Kao ljekar, i uvijek iz perspektive ljekara, mbez obzira što sam trenutno na poziciji ministarke zdravlja, uvijek sam se i uvijek ću se zalagati za povećanje plata zdravstvenim radnicima, svim zdravstvenim radnicima jednako. Posebno moram da naglasim da kao ljekar koji je dugo u sistemu kliničkog menadžmenta, dakle gotovo 20 godina, u potpunosti mi je poznato koliko je veliki značaj srednjeg medicinskog kadra i ostalog kadra medicinskog u zdravstvenom sistemu i koliko je njihov uticaj važan i veliki u kvalitetnom obavljanju ovoga posla. Dakle, svaki ljekar koji misli da može da funkcioniše i radi bez srednjeg medicinskog kadra po meni ima neki problem i tu postoji neki problem. Dakle, nikada se nisam i nikada se neću zalagati za selektivno povećavanje plata, odnosno doprinosa zdravstvenim radnicima, apsolutno sam pristalica bila i ostaću, to znaju moji kolege, to zna srednji medicinski kadar, da plate zdravstvenim radnicima moraju da budu bolje i da one moraju da budu jednako povećane svim zdravstvenim radnicima.

U skladu sa činjenicom velikog opterećenja zdravstvenog sistema i pandemijom, a na kraju krajeva i prije toga, kao neko ko dolazi iz ljekarske porodice znam genezu dohodaka zdravstvenih radnika. U skladu sa tom činjenicom i činjenicom da je nova Vlada preuzela vlast u momentu kada je dug Crne Gore dostigao iznos od četiri milijarde, Ministarstvo zdravlja, onoliko koliko je bilo u svojoj mogućnosti, odnijelo se savjesno i odgovorno, tražeći i uspijevajući da nađe kakva takva rešenja da kroz različite module rad u ovakvim uslovima u skladu sa mogućnostima bude nagrađen. Saglasni smo sa zahtjevima svih sindikata da postoji potreba za povećanjem zarada s tim što sindikat doktora medicine ostaje pri zahtjevu da se obračun zarada za ljekare uvrsti u Zakon o zaradama u javnom sektoru. Oni su ponudili da se ovaj problem riješi kroz usaglašavanje koeficijenta u trogodišnjem periodu. U razgovoru sa predstavnicima sindikata, ministarstvo je iznijelo svoj nedvosmislen stav na insistiranju na povećanju zarada svih zaposlenih u zdravstvu. Ministarstvo zdravlja je takođe 01. marta u dopisu ministru finansija saopštilo potrebu za povećavanjem zarada zaposlenim u zdravstvu cijenići težinu i odgovornost njihovog rada, što je posebno došlo do izražaja u vremenu pandemije.

Ono što želim istaći je da Ministarstvo zdravlja na čijem sam čelu neće dozvoliti da se ponovi praksa po kojoj je čak i do 40% zaposlenih u pojedinim zdravstvenim ustanovama deceniju i više bilo zaposleno po ugovoru na određeno vrijeme, uz svjesno kršenje odredaba Zakona o radu. Upravo u tom periodu su odgovorni ljudi u Ministarstvu bili iz vaše partije, zna se kako, i mali su priliku da unaprijede položaj zdravstvenih radnika ali na žalost to nisu učinili. No, tu smo da se mijenjaju ustaljene prakse, sada na bolje i u interesu svih građana Crne Gore. Odmah po dolasku na funkciju ministarke zdravlja potrudila sam se da preko 270 medicinskih sestara i tehničara odmah dobije ugovor na neodređeno vrijeme sa ugovora koji su bili na određeno. Među njima, na žalost, bilo je i onih koji su radili na određeno vrijeme više od deset godina, i nije ih bilo malo. Dakle, mi smo ovdje da stanemo na kraj ustaljenim protivzakonitim praksama, sistem mijenjamo na bolje u interesu svih zdravstvenih radnika, a samim tim i građana Crne Gore. Potopuno sam saglasna i nastavljam se na vaše izlaganje da ostajem pri stavu da zdravstvenim radnicima u Crnoj Gori, svim zdravstvenim radnicima, treba povećati lične dohotke, odnosno plate, u skladu sa onim šta oni zapravo rade i koliko oni zaslužuju.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (27.07.21 13:35:45)

Zahvaljujemo ministarki.
Pravo komentara poslanik Mugoša.

BORIS MUGOŠA (27.07.21 13:35:53)

Zahvaljujem.

Ne bih ovo svodio na politiku. Mislim da je zdravstvo jedno od posljednjih oblasti gdje bismo trebali da razgovaramo argumentima ova ili ona partija, mogao bih ja sad da pričam i neke stvari koje se sad dešavaju i opet su vezane za određena partijska postavljenja, što je evidentno, ali neću. Ja vodim računa i bitan mi je kvalitet zdravstvene zaštite i zbog toga insistiram na ovim pitanjima.

Evo imamo problem i sa Zavodom za hitnu medicinsku pomoć jer se ljudi ne javljaju na oglase, imamo problem i sa domovima zdravlja jer se ljudi ne javljaju na oglase, a jedan od osnovnih razloga je

upravo to o čemu smo pričali, a to su zarade takve kakve jesu. Namjerno sam postavio pitanje povećanje zarada svim zdravstvenim radnicima, jer isto tako smatram da osim ljekara podjednako u sistemu zdravstva su važni srednji medicinski kadar, svi smo mi negdje imali iskustva i sa određenim terapijama koje smo imali i vidjeli smo koliko je važan u stvari i taj srednji medicinski kadar. Ono što mene zabrinjava, što ja ne vidim sa aspekta Vlade jasan odnos prema tome i u konceptualnom smislu o kojem sam pričao, ali i u smislu fiskalnog efektra. Uvijek ću insistirati na ovom pitanju. Vi treba da znate, kao ministarka, da imate podršku za to u ovom parlamentu. Opet kažem, nadam se da ćemo mi do kraja godine donijeti taj zakon, i tu bi sugerisao i zamolio sve kolege da ga donesemo. Ako je problem da to uradimo povećanje u ovoj godini, ajmo da stavimo da je to od 01.januara sledeće godine, ali ne može se čekati tri godine. Vidim određene predloge da se čeka tri godine, ne može, neće ljekari da čekaju tri godine. Vi znate da i ove godine imamo već odlazak ljekara, dva radiologa, čini mi se, i anesteziolog iz Klinčkog, imamo najavu iz Risna, Cetinja, Nikšića i Berana. Veliki su to gubici za zdravstveni sistem. Vi ako imate ljekara koji ima određeno iskustvo, neće mi ljudi koji završe specijalizaciju zamjeriti, nevjerovatno ih cijeni, ali je isto važno u struci kojom se bavite i to iskustvo kasnije koje stičete kroz rad. Ako vi nekoga ljekara izgubite, a u inostranstvu ne odlaze "loši" ljekari, jer neće tamo da prihvate lošeg, ako imate nekog ko je 10 - 20 godina radio u sistemu ne možete ga baš odmah nadoknaditi sa nekim ko je završio specijalizaciju. Tako da mislim da nam ovo mora biti prioritet nad prioritetima. Možemo mi da ulažemo u opermu, možemo mi da radimo što god hoćemo, ali suština zdravstvenog sistema je zadovoljan pacijent, ali i zadovoljan zdravstveni radnik.

Jednu stvar hoću na kraju da vam kažem. Bilo je puno kritičara u prethodnom sistemu zdravstvenog sistema. Podržavam uvijek kritiku, mislim da i za Vas nije dobro što su otupile oštrice pojedinih kritičara. To nije dobro niti za jednog ministra. Neko kaže ti su ljudi dobili određene funkcije pa odjedanput ne kritikuju. Neću to da tvrdim, jer ja vjerujem da nečiji lični, profesionalni integritet ne zavisi od toga hoće li dobiti neku funkciju nego treba da ima svoj stav, bez obzira na kojoj poziciji se našao. Mislim da to nije dobro za zdravstveni sistem. Pretpostavljam da Vi kao ministarka ćete na pravilan način shvatiti svaku kritiku. To sam negdje javno naveo. Poslije 30.avgusta mnoge maske su pale, i neka su pale. To je vrlo dobro i vrlo poučnao. Tim ljudima poručujem, biće još izbora, a vi ste već potrošili svoja dva lica. Zahvaljujem.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (27.07.21 13:40:12)

Zahvaljujemo i Vama, poslaniče Mugoša.

Ovim smo iscrpili poslanička pitanja koja su upućena ministarki zdravlja. Zahvaljujem ministarki zdravlja gospođi Borovinić Bojović, i ja se svakako kao predsjednik Skupštine više putam sam, i to činio u prethodnim mjesecima za ovom govornicom, pridružujem apelima za masovnom vakcinacijom. Prosto to je jedini put ka sigurnom rješenju, time svako od nas čuva i sebe, svoju porodicu, svoje najbliže, ali i sve članove društva, a time čuvamo i turističku sezonu koja ide odlično, ali takva treba ostati i do kraja, time čuvamo našu ekonomiju, a samim tim sve zajedno time čuvamo i sistemu cijelini. Tako da zaista apel i molba građanima da uvažavaju preporuke svih nas, a posebno onih koji najviše znaju o tome, a to su naši zdravstveni radnici, koje ste danas imali prilike da čujete kako iz redova poslanika, tako i sa ključnog mjesta u našem zdravstvenom sistemu od uvažene ministarke Borovinić Bojović.

Zahvaljujemo ministarki.

Prelazimo na poslanička pitanja koja su upućena gospodinu Ratku Mitroviću, ministru ekologije, prostornog planiranja i urbanizma.

Evo izvolite, pozdravljam, naravno, još jednom i gospođu Radmilu Lainović v.d. direktora Direktorata za razvoj stanovanja i legalizaciju.

Izvolite, kolegice Vuksanović Stanković.

VUKSANOVIĆ STANKOVIĆ DRAGINJA (27.07.21 13:41:58)

Zahvaljujem, predsjedniče.

Poštovani ministre sa saradnicom, poštovani građani Crne Gore, uvažene kolege poslanici,

Postavljam sljedeće poslaničko pitanje:

"Nedavno smo bili svjedoci nesvakidašnje pojave da državni sekretar Vašeg ministarstva, funkcioner Vlade optužuje tu istu Vladu da krši zakon prilikom izbora izrađivača Prostomog plana i uz to bira ponudu koja je skuplja za 200 hiljada eura novca građana Cme Gore. Kako je riječ o veoma ozbiljnim optužbama, pitam Vas, šta ćete preduzeti da se do kraja ispita ovo protivpravno ponašanje, kako to tvrde iz vrha Vašeg Ministarstva, od strane Vlade u kojoj i Vi sjedite?"

Da li možemo da očekujemo da javnosti date više detalja o kršenju zakona od strane Vlade i da ipak prokomentarišete ponašanje prvoodgovornog u ovom slučaju, a to je premijer Krivokapić? Da li ćete podnijeti ostavku ukoliko na snazi ostane nezakonita, i po građane štetna, odluka kako to tvrdi Vaše Ministarstvo?" Zahvaljujem.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (27.07.21 13:43:07)

Zahvaljujemo poslanici Vuksanović Stanković.
Pravo odgovora ministar Mitrović. Izvolite.

RATKO MITROVIĆ (27.07.21 13:43:16)

Pošto imam problem sa vidom, zamolio bih koleginicu Radmilu da pročita odgovor, a ja ću kasnije dati usmeno odgovor.

RADMILA LAINOVIĆ (27.07.21 13:43:28)

Dobar dan.

Pročitacu odgovor na poslaničko pitanje upućeno Ministarstvu ekologije, prostornog planiranja i urbanizma poslanice Draginje Vuksanović Stanković.

Nakon što je Ministarstvo ekologije, prostornog planiranja i urbanizma raskinulo Ugovor o izradi Prostornog plana Crne Gore do 2040.godine sa rukovodiocem stručnog tima za izradu Prostornog plana Crne Gore gospođom Svetlanom Jovanović zbog neizvršavanja obaveza u rokovima i na način utvrđen Ugovorom, u Ministarstvu se pristupilo iznalaženju najboljeg rješenja da se što prije izabere novi rukovodilac na izradi Prostornog plana Crne Gore, koji bi okupio najbolje stručnjake u ovoj oblasti u zemlji i iz regiona i Evrope, kako bi se posao na izradi Prostornog plana CG, kao strateškog planskog dokumenta u ovoj oblasti, obavio na stručan i kvalitetan način.

U tom smislu, Ministarstvo je početkom juna mjeseca ove godine, u skladu sa Zakonom o planiranju prostora i izgradnji objekata, s obzirom na to da je Ministarstvo nosilac poslova na izradi i donošenju planskih dokumenata i propisuje naravno metodologiju izrade planskih dokumenata, dostavilo na odlučivanje Vladi Predlog odluke o određivanju novog rukovodioca izrade Prostornog plana Crne Gore i visini naknade za rukovodioca i stručni tim za izradu Prostornog plana. Za rukovodioca izrade Prostornog plana Crne Gore Ministarstvo je predložilo Mirjanu Nikolić, diplomiranog prostornog planera koji ispunjava sve zakonske uslove iz člana 22 stav 3 Zakona. Napominjemo da je ovo Ministarstvo od ukupno ugovorenog iznosa od 500.000 eura izvršilo isplatu u iznosu od 100.000 eura za prvu fazu izrade plana, znači prethodnom nosiocu izrade plana, jer je završena samo prva faza izrade Prostornog plana Crne Gore, analiza postojećeg stanja organizacije, uređenja i korišćenja prostora. Za drugu fazu, izradu koncepta plana ovo ministarstvo je planiralo da isplati 50% od ugovorenog iznosa, odnosno 50.000 eura, budući da je nakon interne analize i sagledavanja cjelokupnog dostavljenog materijala zaključeno da isti kvalitetom ne zadovoljava zakonom i podzakonskim aktima propisane sadržaje. Preostali iznos od 350.000 eura planiran je za nastavak izrade Prostornog plana Crne Gore. Ovaj predlog Ministarstva Vlada nije prihvatila već je donijela odluku o imenovanju gospođe Svetlane Jovanović, diplomiranog prostornog planera koja je rukovodila stručnim timom za izradu Prostornog plana, odnosno bila je u ugovoru koji je raskinut. Za rukovodioca stručnog tima na izradi Prostornog plana kao resorni ministar, ministar se usprotivio ovom izboru, a naročito iz razloga što je gospođa Svetlana Jovanović dugo godina radila u Republičkom zavodu za urbanizam i projektovanje i bila izvršni direktor firme čiji je vlasnik gospodin Aco Đukanović, pa je predlaganjem novog rukovodioca za izradu Prostornog plana Crne Gore smatrao da treba da napravi otklon od daljeg uticaja struktura bliskih prethodnom režimu.

Međutim, kao što je naglašeno, predlog Ministarstva ekologije i prostornog planiranja i urbanizma nije prošao na Vladi već je kako je navedeno iz razloga hitnosti i kontinuiteta odlučeno da gospođa Svetlana Jovanović sa svojim stručnim timom nastavi započeti posao na izradi Prostornog plana Crne Gore. Naravno, prema članu 22 stav 2 Zakona o planiranju prostora i izgradnji objekata, rukovodioca izrade planskog dokumenta određuje Vlada na predlog ministra ekologije, prostornog planiranja i urbanizma. Iako se gospodin ministar nije usaglasio s predlogom da gospođa Svetlana Jovanović bude rukovodilac stručnog tima za izradu Prostornog plana, naravno da je odluka Vlade prihvaćena od strane Ministarstva i od ministra, pa će Ministarstvo ekologije, prostornog planiranja i urbanizma zaključiti novi ugovor o izradi Prostornog plana Crne Gore s novoizabranim rukovodiocem za izradu i obezbijediti rukovodiocu i stručnom

timu sve raspoložive uslove za nesmetano obavljanje poslova izrade Prostornog plana, a u skladu s zakonom i Pravilnikom o metodologiji izrade planskog dokumenta i bližem načinu organizacije prethodnog učešća javnosti, a sve s željom i ciljem da se donese kvalitetan Prostorni plan Crne Gore. Hvala.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (27.07.21 13:48:00)

Zahvaljujemo i Vama.

Pravo komentara poslanica Vuksanović Stanković. Izvolite.

DRAGINJA VUKSANOVIĆ STANKOVIĆ (27.07.21 13:48:07)

Mi imamo neke situacije koje su za rubriku - vjerovali ili ne. Tako iz ovog odgovora zaključujemo da je ova Vlada i premijer Krivokapić u sprezi s bivšim režimom. Pošto vi sjedite i dalje u fotelji ministra, ko čuti slaže se, onda ste i vi u sprezi s bivšim režimom, što zaključujemo iz vašeg odgovora koji je pročitala vaša saradnica. Ne samo što ste u vezi s bivšim režimom nego vi pristajete, ministre, na nezakonito djelovanje.

Kažete sljedeće - tačno je da, prema članu 22 stav 2 Zakona o planiranju prostora i izgradnji objekata, rukovodioca izrade planskog dokumenta određuje Vlada na predlog ministra ekologije, prostornog planiranja i urbanizma. Međutim, iako se nisam saglasio s predlogom da gospođa ta i ta bude rukovodilac stručnog tima za izradu, prihvatio sam odluku Vlade Crne Gore pa će Ministarstvo ekologije zaključiti novi ugovor. Znači, vi prihvatate da ste saučesnik. Nepoštovanje zakona je zloupotreba službenog položaja. Vi pristajete da budete saučesnik u zloupotrebi zakona. Pravno vi ste u izvršenju krivičnog djela. Da li vi šedite tu da se suprotstavite premijeru, ako smijete da mu se suprotstavite, zato što krši zakon, vi kao ministar treba da kažete neću da učestvujem u ovome ili ćete da date ostavku.

Ne mogu da vjerujem da se ovo dešava u Crnoj Gori. Prvo, saznajemo da je sadašnja Vlada u vezi s prethodnim režimom, a onda saznajemo da se ministar saglašava s tim i citira član zakona po kome vi treba da predložite ovo lice, ne dozvoljava vam premijer, pristajete na to, pa vi ste saučesnik u ovoj krivičnoj radnji. Vi treba ili da podnesete ostavku ili da krivično odgovarate. Stvarno ne razumijem zašto vi čutite na ovo i klimate glavom ako ćete da radite u skladu s ovim članom zakona na koji ste se vi pozvali, a to je član 22 stav 2 Zakona o planiranju prostora i izgradnji objekata. Ovdje svi rade kako im je volja. Premijer naređuje ko će da nam bude direktor Instituta za lijekove, kao da su mu građani pokusni kunići, pa trebamo i tu da napravimo nezakonite radnje. Svi čute, svi se slažu, vi klimate glavom. Ko je premijer? Vi ste ministar, bre, što se ne oglasite, što ne kažete neću da pristanem na ovo, zašto to ne radite nego samo zbog ministarske fotelje šedite i pristajete na saučesništvo u nezakonitim radnjama? Zahvaljujem.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (27.07.21 13:50:55)

Zahvaljujemo i Vama.

Ministre, nemate pravo sada jer koleginica Vuksanović nije postavila dopunsko pitanje, kako sam razumio, i samim tim nemate sada pravo odgovora.

Idemo na naredno poslaničko pitanje koje će postaviti poslanica Daliborka Pejović.

Izvolite, poslanice Pejović.

DALIBORKA PEJOVIĆ (27.07.21 13:51:14)

Hvala vam, uvaženi predsjedniče.

Kao i moju koleginicu gospođu Vuksanović Stanković i mene je u jednom smislu interesovalo što se dešava s izradom Prostornog plana Crne Gore i Plana generalne regulacije za, po meni, možda jedan od najvažnijih perioda razvoja Crne Gore, a to je do 2040. odnosno 2030. godine. Moram da priznam, zaista sam dobila dosta iscrpan odgovor u odnosu na razloge koji su rukovodili ministra i njegov tim da raskidaju ugovore s obrađivačima plana, odnosno s planerima i šefovima timova. Nadam se da ću imati prilike, komentarišući odgovor koji sam dobila, da izrazim jedno svoje stravično čuđenje, da isti ministar zbog razloga hitnosti traži raskidanje ugovora sa stručnim timom i s rukovodiocima stručnih timova, a na Odboru na kojem je izvršeno kontrolno saslušanje u oblasti planiranja prostora u Crnoj Gori kaže da su to jako kompleksni dokumenti koji zahtijevaju veliko vrijeme, ogromnu pripremu i, vjerovatno, angažovanje velikog broja timova i stručnjaka.

Znam pouzdano da se raniji ugovor koji je sklopila prethodna Vlada, kako vi to volite da kažete svi iz nove Vlade, nije mogao realizovati iz razloga što nije bilo moguće organizovati bilo kakva konsultativna ili bilo kakva druga okupljanja javne namjene gdje bi se mogla razmatrati tematika prostornog planiranja Crne Gore. Strašno me čudi da se neko u ovoj Crnoj Gori drznuo da minimizira znanje i stručnost blizu 100 referentnih stručnjaka koji su radili u jednom i u drugom timu. Za to treba jako ozbiljna argumentacija, za to treba ozbiljno stručno utemeljenje i ozbiljno znanje.

Nadam se, uvaženi ministre, kada čujem od vas ili vaše saradnice odgovor da ću iskomentarisati u odnosu i na ono što su moja saznanja i moje insajderske informacije vezane izradu Prostornog plana i vašeg odnosa i vašeg Ministarstva u ovom procesu komunikacije s planerima, odnosno stručnim timom koji je trebalo da radi ova dokumenta. Hvala.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (27.07.21 13:53:25)

Zahvaljujemo poslanici Pejović.
Izvolite.

RADMILA LAINOVIĆ (27.07.21 13:53:32)

Pročitacu odgovor na poslaničko pitanje poslanice Daliborke Pejović.

Kada je riječ o Prostornom planu i Planu generalne regulacije Crne Gore, naravno to su strateški dokumenti, shodno Zakonu o planiranju prostora i izgradnji objekata, strateški dokumenti u oblasti organizacije i uređenja prostora kojima se određuju državni ciljevi i mjere prostornog i urbanističkog razvoja Crne Gore. Naravno, nosilac na izradi i donošenju ovih planskih dokumenata jeste Ministarstvo ekologije, prostornog planiranja i urbanizma i donosi podzakonska akta koja se tiču detaljne razrade i načina donošenja ovih važnih planskih dokumenata.

U skladu s odredbama Zakona prethodna Vlada je donijela odgovarajuće odluke o izradi Prostornog plana Crne Gore i Plana generalne regulacije, kao i odluke o određivanju rukovodilaca izrade Prostornog plana i Plana generalne regulacije i visine naknada za rukovodioca i stručne timove za izradu ovih planova. Postojeći Zakon o planiranju prostora i izgradnji objekata prepoznaje rukovodioca za izradu ovih planskih dokumenata kao fizička lica za koja propisani uslovi iz člana 22, stav 3 i 4 Zakona, odnosno da se za rukovodioca izrade Prostornog plana Crne Gore može odrediti diplomirani prostorni planer, koji posjeduje najmanje kvalifikaciju VII1 podnivoa okvira kvalifikacija, sa najmanje 15 godina radnog iskustva na poslovima prostornog planiranja, dok se za rukovodioca izrade Plana generalne regulacije može odrediti diplomirani inženjer arhitekture ili diplomirani prostorni planer koji posjeduje najmanje kvalifikaciju VII1 podnivoa okvira kvalifikacija, sa najmanje 15 godina radnog iskustva na poslovima prostornog, odnosno urbanističkog planiranja. Tako je Vlada, znači prethodna Vlada je donijela Odluku o izradi Prostornog plana dana 20.12.2018. godine, a nakon godinu dana, dana 26.12.2019. godine i Odluku o određivanju rukovodioca izrade Prostornog plana Crne Gore i visini naknade za rukovodioca i stručni tim za izradu Prostornog plana u iznosu od 500.000,00 €, kojim je za rukovodioca izrade prostornog plana određena gđa Svetlana Jovanović, dipl. prostorni planer.

Ovom Odlukom Vlade o izradi Prostornog plana Crne Gore utvrđen je i rok za izradu Plana od 24 mjeseca od dana imenovanja rukovodioca izrade Plana.

Plan se izrađuje u skladu sa Pravilnikom o metodologiji izrade planskog dokumenta i bližem načinu organizacije prethodnog učešća javnosti, znači podzakonski akt koji je donesen na osnovu Zakona o planiranju prostora i izgradnje objekata. Znači, sam plan se izrađuje kroz više faza i te faze su taksativno nabrojene definisanim podzakonskim aktom. Prva faza je analiza postojećeg stanja organizacije, uređenja i korišćenja prostora. Druga faza je izrada koncepta planskog dokumenta. Treća je organizacija prethodnog učešća javnosti. Četvrta je izrada nacrtu planskog dokumenta. Peta je sprovođenje javne rasprave i šesta je izrada predloga planskog dokumenta.

Ovo je važno napomenuti zbog toga što se sve ove naznačene faze za izradu prostornog plana iziskuju naravno odgovarajuće precizno utvrđene rokove za izradu. Znači, odgovarajuće vrijeme za izradu i da se one prilikom izrade ne mogu preskakati i da bi se donio na zakonu zasnovan i kvalitetan Prostorni plan Crne Gore, kao strateški dokument u ovoj oblasti.

Nakon donošenja navedenih odluka Ministarstvo održivog razvoja i turizma (kao pravni prethodnik Ministarstva ekologije, prostornog planiranja i urbanizma), sa rukovodiocem stručnog tima za izradu Prostornog plana Crne Gore gđom Svetlanom Jovanović dana 06.08.2020. godine zaključilo je Ugovor o izradi Prostornog plana CG do 2040. godine i razlozi hitnosti na izradi ovog strateškog dokumenta uslovi

su da je Ugovorom u članu 3 preciziran rok od 12 mjeseci za izradu ovog dokumenta, što znači da je krajnji rok za izradu Prostornog plana CG bio 06.08.2021. godine.

U prvoj polovini decembra 2020. godine, praktično odmah nakon izbora nove Vlade, ministar je naložio sam pravnom i inženjersko - planerskom timu Ministarstva da analiziraju i preispitaju ovaj Ugovor i nakon ove stručne analize utvrđene su brojne manjkavosti na izradi Prostornog plana CG, a naročito je bio problematičan Prostorni plan posebne namjene za obalno područje, prvenstveno u dijelu infrastrukturnih rješenja, gdje nije definisana trasa brze saobraćajnice, ostavljena su varijantna rješenja, prisutni su problemi sa elektroenergetskom infrastrukturom i sl., što onemogućava realizaciju infrastrukturnih projekata. Osim toga, posebno je problematična granica morskog dobra, gdje su prisutna značajna odstupanja u odnosu na granicu definisanu prethodnim planom - Prostornim planom posebne namjene za morsko dobro koji je donijela Skupština Crne Gore, a takođe je novim Planom za obalno područje promijenjena granica na brojnim lokacijama i izvršeno jevnjihovo isključivanje iz zone morskog dobra. Ministarstvo može pripremiti kompletnu analizu o promjenama koje su nastale donošenjem Plana za obalno područje, a koje utiču na zonu morskog dobra. A osim toga, utvrđeno je da iako je od ugovorenog roka za izradu Prostornog plana CG proteklo već skoro godinu dana, da je stručni tim za izradu Prostornog plana završio samo prvu fazu (ove faze koje sam već definisala) analizu postojećeg stanja organizacije, uređenja i korišćenja prostora, pa imajući u vidu sve obavezne zakonske rokove utvrđene Zakonom o planiranju prostora koje se odnose na proceduru donošenja planskog dokumenta bilo je očigledno i izvjesno da stručni tim preuzeti ugovoreni posao na izradi Prostornog plana ne može realizovati u ugovorenom roku.

Zbog toga, s pozivom na odredbu član 6 Ugovora o izradi Prostornog plana Crne Gore, u kojem se decidno navodi da su ugovorne strane saglasne da do raskida Ugovora može doći ako izvršilac ne bude izvršavao svoje obaveze u rokovima i na način predviđen Ugovorom odnosno u slučaju da izvršilac nesavjesno obavlja posao, ili ukoliko naručilac ustanovi da kvalitet pruženih usluga odstupa od traženog, odnosno ponuđenog kvaliteta iz ponude izvršioca i s pozivom na odredbu člana 123 Zakona o obligacionim odnosima Crne Gore prema kojem se Ugovor može raskinuti i prije isteka roka, kada je prije isteka roka za ispunjenje obaveze očigledno da jedna strana neće ispuniti svoju obavezu iz Ugovora, pri čemu druga strana osim raskida Ugovora može zahtijevati i naknadu štete. Znači, na osnovu svega ovoga, Ministarstvo ekologije, prostornog planiranja i urbanizma, kao naručilac posla, raskinulo je predmetni Ugovor o izradi prostornog plana Crne Gore, uz zahtjev za naknadu štete zbog neispunjenja, obavijestivši o tome rukovodioca izrade Prostornog plana gđu Svetlanu Jovanović, u skladu sa odredbom člana 125 Zakona o obligacionim odnosima. Osim toga, podsjećamo da ovaj Ugovor može biti raskinut i shodno članu 120 Zakona o obligacionim odnosima, kada ispunjenje obaveze u određenom roku, kao što je to bio slučaj sa naznačenim Ugovorom o izradi Prostornog plana, predstavlja bitan sastojak Ugovora. Znači, što se može vidjeti iz ovog ugovora koji je sklopljen, preciziran jer je rok za izradu 12 mjeseci.

Takođe, Vlada je donijela Odluku o izradi Plana generalne regulacije Crne Gore dana 03.06.2020. godine (rok za izradu 24 mjeseca od dana potpisivanja Ugovora sa rukovodiocem izrade Plana), kao i Odluku o određivanju rukovodioca izrade Plana generalne regulacije gđe Ksenije Vukmanović i visini naknade za rukovodioca i stručni tim u iznosu od 2.000.000,00 €. Nakon toga, zaključen je Ugovor o izradi Plana generalne regulacije dana 31.07.2020. godine (na rok od 24 mjeseca - čl. 3 Ugovora).

Ovdje je početkom godine urađena analiza, kompletna stručna analiza, koja je pokazala da je stručni tim planirao da do 01.03.2021. godine završi tek prvu fazu - analizu postojećeg stanja organizacije, uređenja i korišćenja prostora (od onih šest faza koje sam ranije navela - što znači da je stručnom timu samo za prvu fazu od zaključenja ugovora trebalo više od 7 mjeseci), pa imajući u vidu sve obavezne zakonske rokove, utvrđene Zakonom o izgradnji objekata, koji se odnose na proceduru izrade Plana, a nakon donošenja Odluke o izradi, takođe je bilo očigledno i izvjesno da stručni tim za izradu Plana generalne regulacije Crne Gore, preuzeti posao na izradi Plana generalne regulacije, ne može realizovati u ugovorenom roku.

Zbog toga s pozivom na odredbu člana 6 Ugovora kojem su ugovorne strane saglasne da do raskida Ugovora može doći ako izvršilac ne bude izvršavao svoje obaveze u rokovima i na način predviđen Ugovorom, ukoliko izvršilac nesavjesno obavlja posao, ili ukoliko naručilac ustanovi da kvalitet pruženih usluga odstupa od traženog, odnosno ponuđenog, te s pozivom na odredbu člana 123 Zakona o obligacionim odnosima, Ministarstvo, raskinulo je predmetni Ugovor o izradi Plana generalne regulacije uz zahtjev za naknadu štete zbog neispunjenja ugovornih obaveza.

Nakon toga, uslijedila je prepiska sa rukovodiocima izrade Prostornog plana i Plana generalne regulacije Crne Gore, prijetnje tužbama, da bi na kraju od rukovodioca izrade Prostornog plana Crne Gore gđe Svetlane Jovanović dana 23.02.2021. godine Ministarstvu stigao Predlog za sporazumni raskid Ugovora i plaćanje u iznosu od 20% od Ugovora za završeni dio posla stručnog tima na izradi ovog dokumenta, pa je Ministarstvo ekologije, prostornog planiranja i urbanizma, odgovarajući na Predlog rukovodioca izrade, kao i rukovodioca izrade Plana generalne regulacije gđe Ksenije Vukmanović, formiralo

komisije radi utvrđivanja obima izvršenih usluga stručnih timova za izradu Prostornog plana i Plana generalne regulacije i s tim u vezi, sa zadatkom znači tih komisija da utvrde iznose cijena za izvršene usluge do raskida ugovora.

Hvala vam.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (27.07.21 14:04:31)

Zahvaljujem i Vama.

Uvažena poslanica Pejović, pravo komentara.

Izvolite.

DALIBORKA PEJOVIĆ (27.07.21 14:04:40)

Prisutan je ministar, a neko čita njegov odgovor, ali nema veze, meni je samo žao i krivo što onda isti taj ministar iskoristi priliku da onako denuncira stručnost i prisutnost poslanika na kontrolnom saslušanju tvrdeći da oni nisu dovoljno upućeni i stručni da se bave ovom problematikom. Moram da kažem, ovdje se redovno mijenjaju uloge pa ćemo morati to izgleda i danas da uradimo. Nema veze.

Četiri konstatacije koje ja želim ovdje da kažem.

Prva je, da li je tačno, a nije dopunsko pitanje, ovo navodim samo kao dilemu, da ste 20.11. 2020. godine vi dobili i završenu drugu fazu izrade Prostornog plana Crne Gore. Dakle, ja imam sliku zavodnog pečata da je druga faza i prva završena, i analiza i koncept plana. Valjda niste očekivali da stručni tim organizuje javne rasprave, odnosno prethodno upoznavanje javnosti sa tim što se treba uraditi kad je u pitanju koncept plana, to je posao Ministarstva. Dakle, vi ste bili na potezu i vi ste trebali tu fazu da odradite, kao što i petu fazu radite vi, a to je učešće javnosti i organizacije javnih rasprava na kojima se stručna i laička javnost po pravilu upoznaju sa onim što su politika planiranja u nekom dugoročnom narednom periodu.

Drugo, postavili ste problematiku vezanu za plan obalnog područja. Ako ga je neko pažljivo čitao, a sigurna sam da u Ministarstvu i dan danas sjede pametni stručni, dobri i vrijedni ljudi, koje sam barem ja doživjela kao takve u tom periodu, oni su morali da znaju da su međunarodne institucije, uključujući prevashodno i izričito UNESCO tražili varijantna rješenja kada je u pitanju zaštita Kotora, i to ne samo gradskoga jezgra i autohtone arhitektonike, nego i bafer zone koja uključuje i pejzažnu arhitekturu. Dakle, oni su insistirali da to mora biti varijantno rješenje, odnosno alternativa. A ja se sada pitam ima li toga u Crnoj Gori koji će sada i ubuduće narednih 20 ili 30 godina naći pravo rješenje, a znate da su i Verige bile jedna od varijanti, pa kad je rađena vizuelna studija uticaja, rečeno je nemojte ni to.

E, baš me interesuje koji će to mozak i pamet u ili van Crne Gore tako brzo sad, onako kako su vaša očigledno očekivanja, naći adekvatno rješenje za rješavanje brze saobraćajnice za motorni saobraćaj.

Treća moja dilema je ono što ste sada maloprije odgovorili u ime Ministarstva uvaženoj kolegici Vuksanović Stanković. Kakav otklon? O čemu vi ljudi pričate? Znate li vi ko je bio u stručnom timu gospođe Jovanović? Dva ministra aktuelna vlade Znači, od koga vi pravite otklon. Da li od RZUP-a i Aca Šukanovića ili Mila Đukanovića ili među vama postoji neki problem koji očigledno niko živi ne može da riješi.

Dakle, dva ministra su bila u stručnom timu. Onog trena kad su postali ministri aktuelnoj vladi, oni su morali da se isključe. Je li vi od njih pravite otklon? A toliko o tome koliko je cijeli posao bio politički obojen. Prema tome, logika ne stoluje ovdje. I znate na što mi ovo ponekad liči? Samo ću napraviti parodiju na emisiju "Lud, zbunjen, normalan". Dakle, toliko o tome što se trenutno dešava u ovom resoru iako želim da budem objektivna, smo bili najkritikovaniji kad je u pitanju politika prostornog planiranja u kompletnom prethodnom periodu, ali se barem znao nekakav red poteza i barem su se nekakve informacije dijelile sa javnošću. Ovo sad što se radi, ovaj ping-pong između Vlade i ministra i Ministarstva, vjerujte ovo djeluje krajnje neozbiljno. I ako mislite ikoga normalnoga više da uvjerite da u ovoj situaciji sa ovakvim načinom rada mi možemo da znamo što će se desiti u narednih 20 godina sa planom i prostorom Crne Gore, onda ću ja priznati da sam totalni laik i da pojma nemam o svemu ovome i da sam strašno kritična, a čini mi se da pokušavam da budem, koliko je god moguće, objektivna. Tako, Bog vam u pomoć, da se pridružim mom uvaženom kolegi Halilu Dukoviću, izgleda nam samo on može pomoći sa vama. Hvala.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (27.07.21 14:08:37)

Zahvaljujemo i Vama.

Što se tiče ovog tehničkog dijela, ministar Mitrović je na početku zamolio, zbog zdravstvenih problema, odnosno vida, da brže i efikasnije pitanje pročitava uvažena saradnica, on je naravno raspoložen na eventualna dopunska pitanja.

Idemo sa posljednjim poslaničkim pitanjem ministru Mitroviću koje je postavio poslanik Ibrahimović. Izvolite, poslaniče Ibrahimoviću.

ERVIN IBRAHIMOVIĆ (27.07.21 14:09:01)

Zahvaljujem.

Poštovani predsjedniče sa saradnicom, uvaženi ministre sa saradnicom, kolegice i kolege poslanici, poštovani građani, draga dijaporo,

U skladu sa Poslovníkom Skupštine Crne Gore, ispred Bošnjacke stranke sam postavio pitanje ministru ekologije, prostornog planiranja i urbanizma gospodinu Ratku Mitroviću:

"Poštovani ministre,

Da li je bilo i u kojoj mjeri negativnog prekograničnog uticaja na vazduh i životnu sredinu zbog vojne vježbe „Munjeviti udar“ vojske Srbije, koja je nedavno izvedena na području Peštera, pograničnoj zoni sa Crnom Gorom, i šta je Vlada preduzela po pitanju zaštite životne sredine Crne Gore od tog uticaja?"

Na samom početku da vam zahvalim i da pohvalim da ste poslali odgovor, čak nedelju dana prije, i mislim da je to dobra praksa i da će to slijediti i ostali ministri, odnosno kolege vaše vlade.

Prije svega, želim da kažem da od ove vježbe koja se zove „Munjeviti udar“ koju je izvela Vojska Republike Srbije, je prošlo taman tačno mjesec dana. Ta vojna vježba koja je izvedena na prostoru Peštera, u blizini granice sa Crnom Gorom, da posjetim u tom pograničnom dijelu nalazi se preko 10 mjesnih zajednica opština Bijelo Polje, Petnjica pa i Rožaje je izazvala određenu uznemirenost, pa mogu reći i nezadovoljstvo građana tih mjesnih zajednica.

Ono što je važno pomenuti je da su, prije svega, građani uznemireni zbog brige kakav će biti kvalitet životne sredine poslije jedne vrlo opsežne vojne akcije koja je vršena bojevom municijom, a ono što posebno treba ovdje potcrtati da je vrlo mali broj građana zabrinut zbog bezbjednosti. I kada pričamo o bezbjednosti, vrlo je važno u ovom trenutku pomenuti da je Bošnjacka stranka, bez kompromisno se zalagala za evroatlantske integracije Crne Gore i da pohvalimo da je prethodna vlada istrajala u tome i da je Crna Gora, zahvaljujući takvoj politici, postala punopravna članica NATO alijanse. I što je važno, danas to osjećamo, svaki građanin Crne Gore može da se osjeća sigurnim, jer članstvom u NATO alijansi imamo zaštićene granice.

Kada pričamo o ovoj vojnoj akciji koja je vršena bojevom municijom, moram reći da je korišćen nezapamćeni obim vojnika, čak 15 hiljada vojnika i prema istraživanju nekih ljudi, stručnih ljudi koji kažu da nije zabilježena tog obima intervencija ne samo u regionu nego i šire. Ali, to stavimo politici Vlade Srbije, nemam ambiciju da se miješam u politiku druge države. Ali, isto interesantno da se uključi toliko transportera, da se uključi toliko dronova, bespilotnih letilica, helikoptera i da se koristi bojeva municija, zasigurno na jednom predjelu koji je vrlo atraktivan za turizam, koji je vrlo atraktivan za poljoprivredu, je možda pitanje isto za drugu državu. Ali, ono što je vrlo važno treba pomenuti to da su te akcije izvele uništenje privatne imovine tih građana u tom predjelu, da su uništeni pašnjaci, zemljište i šume. I kada kažem ova opsežna akcija gdje je ispaljen veliki broj granata, bojeve municije, zasigurno će ostaviti traga i na životnu sredinu.

Isto tako, treba pomenuti, pored životne sredine, ne smijemo zaboraviti tolika bojeva municija ispaljena će zasigurno uticati, stvarati buku, ta buka će uticati na domaće i divlje životinje. Sve su to faktori koji utiču direktno na biodiverzitet i naše teritorije. Iako, kao što ste pomenuli ovdje, ako budemo pratili zakone o zaštiti životne sredine i prirode od prekograničnog uticaja, onda je svakako i dužnost svake vlade da zaštiti životnu sredinu. I opravdanost interesovanja i zabrinutost građana i ovog pitanja je u pravom smislu riječi - šta je Vlada uradila da zaštiti životnu sredinu usled uticaja ove vojne akcije u nama susjednoj državi. Zahvaljujem.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (27.07.21 14:13:45)

Zahvaljujemo poslaniku Ibrahimoviću.
Odgovor, izvolite.

RADMILA LAINOVIĆ (27.07.21 14:13:51)

Pročitacu odgovor na poslaničko pitanje poslanika Ervina Ibrahimovića.

U kontekstu postavljenog pitanja, važno je napomenuti da su se Crna Gora i Republika Srbija, kao države kandidatkinje za članstvo u Evropskoj uniji obavezale brojnim međunarodnim sporazumima u oblasti zaštite životne sredine i u veoma velikoj mjeri i uskladile svoje zakonodavstvo iz ove oblasti sa evropskim standardima. Obije države ratifikovale su međunarodnu Konvenciju o procjeni uticaja na životnu sredinu u prekograničnom kontekstu i Protokol o strateškoj procjeni uticaja na životnu sredinu u prekograničnom kontekstu. Navedeni međunarodni sporazumi ne primjenjuju se na aktivnosti iz domena odbrane i nacionalne bezbjednosti. Takođe, evropske direktive o procjeni uticaja na životnu sredinu i strateškoj procjeni uticaja na životnu sredinu koje su prenesene kroz nacionalne zakone Crne Gore i Republike Srbije ne primjenjuju se na aktivnosti namjenjene odbrani. To konkretno znači da u skladu sa važećim međunarodnim i nacionalnim propisima Republika Srbija nije bila u obavezi da zvaničnim putem obavijesti Crnu Goru o mogućim uticajima na životnu sredinu sprovedene vojne vježbe.

Sa druge strane, nadležni organi Crne Gore dužni su da reaguju ukoliko postoji šteta ili neposredna opasnost od štete u životnoj sredini u skladu sa Zakonom o odgovornosti za štetu u životnoj sredini, pa je, shodno članu 6 ovog zakona kojim je propisano da se zakon ne primjenjuje na štetu i neposrednu opasnost od štete nanijetu životnoj sredini nastalu oružanim sukobom, ratom ili pobunom, prirodnim katastrofama i aktivnostima namijenjenim zaštiti od prirodnih katastrofa, odbrani zemlje ili međunarodne bezbjednosti.

Ministarstvo ekologije, prostornog planiranja i urbanizma tokom juna 2021. godine nije dobilo nijedno upozorenje o eventualno povećanim koncentracijama zagađujućih materija od nadležnih institucija za praćenje prekograničnog prenosa zagađenja vazduha, a to institucija nadležna za to je Zavod za hidrometeorologiju i seizmologiju, kao ni od Agencije za životnu sredinu, koja je zadužena za praćenje kvaliteta vazduha u Crnoj Gori. Ovi organi su dužni da bez odlaganja dostave Ministarstvu, ukoliko primijete, odnosno njihovi primijete da je došlo do povećane koncentracije.

Znači, Ministarstvo nije primilo ova upozorenja, što je pretpostavka da tih povećanih koncentracija zagađujućih materija u junu mjesecu nije ni bilo. Hvala.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (27.07.21 14:16:27)

Zahvaljujemo i vama.

Pravo komentara poslanik Ibrahimović, izvolite.

ERVIN IBRAHIMOVIĆ (27.07.21 14:16:34)

Još jednom zahvaljujem da ste nedjelju dana prije dostavili odgovor. Ali, prije svega moram reći da ja apsolutno nijesam zadovoljan odgovorom, a vjerujem da će cijeni građani vaš odgovor.

Jasno ste rekli da niste dobili nijedno upozorenje o eventualno povećanim koncentracijama, citiram ovo što ste vi naveli - zagađivih materijala od nadležnih institucija za praćenje prekograničnog prenosa zagađenja vazduha, odnosno od Zavoda za hidrometeorologiju i seizmologiju i od Agencije za zaštitu životne sredine. Da li vi to garantujete da nije bilo nikakvog zagađenja vazduha? I da li vi tvrdite da nije bilo zagađenja? Da li ćete vi tako da kažete građanima preko deset mjesnih zajednica da su sigurni, da nije bilo zagađenja vazduha? Reći ću vam koje su to mjesne zajednice, znači Korita, Sipanje, Osmanbegovo Selo, Sušica, Đalovići, Moravac, Lazovići, Savin Bor, Kruščica, Dašča Rijeka, pa možemo reći u blizini Rožaja imamo sela Bukovica i Paučina.

Ako vi toliko možete odgovorno da tvrdite da nije bilo zagađenja vazduha, bez ovih nadležnih institucija da vam daju podatke, onda neka građani sude. Ali ću vam ja pomoći, uvaženi ministre. Kao što sigurno znate ima u centru Bijelog Polja za ispitivanje kvaliteta vazduha, to je 40, najmanje 40km od mjesta gdje su se vršile vojne vježbe. I zasigurno taj kvalitet vazduha nije mogla stanica tačno očitati, ali ima jedna važnija stvar, uvaženi ministre, i nadam se da ćete to primiti k znanju. Centar za ekotoksikološka ispitivanja poništio je licencu u toj stanici, jer nije kvalitetno rađeno baždarenje, pa ako, uvaženi ministre znamo, gdje smo provjeravali, pripremili se kao ozbiljni ljudi ozbiljno za ovo pitanje, da ni mobilna stanica nije obilazila taj prekogranični dio, onda je vrlo hrabro da neko kaže ovdje da nije bilo zagađenja vazduha. Tako kao resorni ministar, mislim da treba da dobijete odgovor i da se građani upitaju zašto niste dobili odgovor kakav je kvalitet vazduha u proteklih 30 dana.

Ovdje, uvaženi ministre, najmanje nam treba politike, ovdje je u pitanju zdravlje građana. I namjerno ću izbjeći vaš odgovor koji ste ovdje pomenuli i pozvali se na zakone kada je u pitanju nacionalna bezbjednost, odbrana, onda ne posvećujemo toliko značaj kvalitetu vazduha. Ali, ma šta ja mislio da li je ispravno ili neispravna odluka na Sinjajevini niste se tako odlučivali nego su spriječene vojne vježbe na Sinjajevini. Ali pošto je ovdje važno zdravlje građana, i to stavimo po strani. I ono što je isto važno niste

ovdje nijednom riječju pomenuli buku. Znači buka, tu imamo domaće i divlje životinje, direktno utiče. I da znate, uvaženi ministre, nadam se da ćete običi onaj prelijepi dio Bihora i da vidite gore da ljudi, to se u narodu kaže, izgone stoku u katune, pa ćete vidjeti te predivne djelove gore i zašto smo zabrinuti za to.

I drugo, imamo u mjesnoj zajednici Moravac, jedna od najvećih farmi na sjeveru Crne Gore i treba tim građanima objasniti da li ova država dovoljno brine za njih.

Još jednom kažem, uvaženi ministre, ovdje nije vrijeme za političke poene, ovdje brinem o zdravlju građana. I na koncu, kao što svi znamo i ova vlada se proklamovala da je za ekologiju, da je za ekološku državu. Crna Gora to jeste, ali to treba i praktično dokazati. Ovakvim odgovorom i ovakvim dešavanjima, zasigurno ova aktuelna vlada nije to praktično ni pokazala. Zahvaljujem.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (27.07.21 14:20:45)

Zahvaljujemo i Vama.

Razumio sam da nije bilo dopusnog pitanja, samim tim možemo konstatovati da su završeni odgovori na poslanička pitanja koja su postavljena ministru ekologije, prostornog planiranja i urbanizma gospodinu Ratku Mitroviću.

Zahvaljujemo gospodinu Mitroviću, zahvaljujemo uvaženoj saradnici.

Iscrpili smo sve ono što je bilo planirano za današnji radni dan u plenumu, saglasno rasporedu koji ste ranije dobili, prošle nedjelje, nakon sjednice kolegijuma predsjednika Skupštine.

U skladu sa tim rasporedom i dogovorom, sutra će na poslanička pitanja odgovarati Mladen Bojanić, ministar kapitalnih investicija i Tamara Srzentić, ministarka javne uprave, digitalnog društva i medija, tako da nastavljamo sutra u 12 časova.

Zahvaljujem i zaključujem današnji rad.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (28.07.21 12:32:18)

Poštovane kolegice i kolege poslanici i poslanice, nastavljamo sjednicu. Na početku koristim priliku da pozdravim Mladena Bojanića, ministra kapitalnih investicija, koji je danas sa nama i koji će odgovarati na poslanička pitanja koja su upućena njemu.

Prvo poslaničko pitanje danas će postaviti uvažena poslanica Danijela Đurović.

Izvolite, poslanice Đurović.

DANIJELA ĐUROVIĆ (28.07.21 12:32:47)

Zahvaljujem, predsjedniče Skupštine.

Uvaženi ministre Bojaniću, kolege i kolegice poslanici, uvaženi građani,

Koristeći član 187 Poslovnika Skupštine Crne Gore, postavila sam sljedeće poslaničko pitanje:

Veliko klizište pokrenuto u selu Mojdež, opština Herceg Novi, februara 2004. godine izazvalo je ogromnu materijalnu štetu i devastaciju terena. U potpunosti su stradale tri porodične kuće, prekinute sve putne saobraćajnice, a vodoizvorište Lovac, koje je prethodno dato pod koncesiju preduzeću "Igalopromet", u potpunosti je presušilo. Mještani sela Mojdež se sada vodom snabdijevaju sa izvorišta Potkop, koje je upitnog kvaliteta. Država je uložila više od dva miliona eura za sanaciju vodoizvorišta ali i klizišta, ali je, po riječima mještana, stanje još gore nego prije izvođenja radova. Postavlja se pitanje kada se može očekivati sveobuhvatno rješavanje problema mještana Mojdeža i vodoizvorišta u tom selu, a koje je od velikog značaja za sve građane Herceg Novog.

Uvaženi ministar Bojanić je dao odgovor koji ću prokomentarisati u narednom krugu, a ovdje zbog građana i svakako mještana Herceg Novog i sela Mojdež, želim da napomenem i da dam obrazloženje možda i nešto od hronologije koja je dovela do problema u Mojdežu.

Izvorište Lovac je kaptirano još 1953. godine. Prije toga, možemo reći da je u opštini Herceg Novi selo Mojdež bilo poznato po mlinovima i vodicama, mlinovima za brašno i ulje koji su i prije Prvog svjetskog rata i između Prvog i Drugog svjetskog rata značajno uticali na život ukupnog građanina i kompletnu privredu. Bilo je nekada 22 mlina, što je i zabilježeno u izvrsnoj knjizi koji je naš uvaženi Novljanin Čaba Mađar dokumentovao, knjiga "Mojdeški mlinovi". Uvaženi ministre, dozvolićete mi na kraju da Vam kopiju ove knjige u ime mještana Mojdeža i poklonim. Otkako je Lovac 1953. godine kaptiran, tako kreću i problemi. Nakon nestručno izvedenih radova u starom tunelu Potkop sredinom 2001. godine, Lovac je ostao bez vode skoro tokom čitave godine. Selo se sada snabdijeva vodom iz hidrotunela Potkop, koja je hemijski i bakteriološki neispravna za piće. Istražni radovi na izvorištu Lovac počinju krajem '90-ih godina prošlog vijeka, a potom i na hidrotehničkom tunelu Potkop koji se nalazi u blizini - i to sa ciljem iznalaženja većih količina vode za potrebe vodosnabdijevanja, ali i za potrebe minihidrocentrala za koje je smatrano da

bi mogle biti na toj lokaciji. Sve je ovo odrađeno bez uspjeha i sada je izvorište, koje je snabdijevalo preko 80 domaćinstava, pretvoreno praktično u katastrofu.

Neka mala hronologija od 1953. godine, od kaptiranja Lovca - moram da napomenem da je Vlada Republike Crne Gore dala koncesiju Hidromont Merkur iz Budve 1997. godine za detaljna hidrogeološka istraživanja podzemnih voda morinjskog sliva na lokaciji Mojdež i Morinjskog zaliva. Ovaj ugovor od 1997. godine tada između Ministarstva industrije i energetike i rudarstva, sa jedne strane, a, sa druge strane, Hidromont Merkura iz Budve. Zatim isto to ministarstvo izdaje rješenje o ekološkim istraživanjima 1998. godine, a onda Vlada Republike Crne Gore koncesionaru Igalopromet iz Igala daje sljedeća dokumenta za korišćenje zimskih prelivnih voda izvorišta Lovac u Mojdežu, u cilju obezbjeđivanja dodatnih količina vode, i to rješenje o utvrđivanju vodoprivrednih uslova iz 1997. i 1998. godine, kada, u ime Vlade Crne Gore, gospodin Milutin Simović sklapa ugovor sa Igaloprometom o prenošenju prava korišćenja prelivnih voda sa izvorišta Lovac u Mojdežu.

Takođe, Vlada Crne Gore, Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede 1999. godine izdaje rješenje, vodoprivrednu dozvolu za korišćenje opet prelivnih voda sa izvorišta /prekid/ sa prioriternim postavljanjem dovoljnih količina vode do svojih maksimalnih potreba u trajanju od 30 godina. Tokom trajanja ovih koncesija, izvodili su se razni radovi od strane oba koncesionara, a sve u cilju ostvarivanja njihovih interesa, što je na kraju proizvelo katastrofalne posljedice po selo Mojdež. Imali smo 2004. godine katastrofalno pucanje izvorišta, ogromno klizište, koje je, kao što sam već rekla, uništilo ne samo veliki broj porodičnih kuća, već veliki broj zasada maslina. Takođe, uništilo je kompletnu putnu infrastrukturu i cijelo selo je u potpunosti bilo prekinuto od grada. Totalno je poremećeno i vodosnabdijevanje mještana Mojdeža, koji od tada imaju jako velike probleme. Nastavak ovog obrazloženja i komentar na Vaš odgovor ću dati u narednom dijelu. Hvala.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (28.07.21 12:38:14)

Zahvaljujemo poslanici Đurović.
Pravo odgovora, ministar Bojanić.
Izvolite.

MLADEN BOJANIĆ (28.07.21 12:38:20)

Zahvaljujem.

Poštovani predsjedniče Skupštine, uvažena poslanice Đurović, uvaženi poslanici,

Meni je žao što moram na početku da kažem da je postavljeno pitanje van nadležnosti Ministarstva kapitalnih investicija. Bilo je malo nesporazuma ovih par dana. Na kraju je to ipak došlo do nas. Naravno, želio sam da odgovorim na ovo pitanje i konsultovao sam na kraju Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede i u saradnji sa njima dobio sam jedan odgovor - zvanično njihov. Pretpostavljam da nećete biti zadovoljni takvim odgovorom, ali to je negdje što u ovom momentu ja jedino mogu da uradim po ovom pitanju. Razumijem i sve probleme mještana, razumijem i naravno i Vašu poslaničku aktivnost da vidimo, ali negdje unaprijed prije nego što Vam pročitam zvaničan odgovor faktički Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede, da Vas uvjerim da ovo ministarstvo može da pokrene tu inicijativu i u saradnji sa Vladom da vidimo da međuresorno, sveobuhvatno Vlada se posveti tom problemu. Očigledno da sve ovo dosad što se radilo nije imalo nekog efekta, čak je, kao što ste i rekli, izazvalo veće negativne posljedice.

U svakom slučaju, evo da Vam pročitam moj odgovor, a nastaviću koliko budem imao vremena da pokušamo da ipak idemo ka rješenju.

Ovo je zvaničan odgovor. Zakonom o vodama propisano je da obavljanje djelatnosti javnog snabdijevanja i javne kanalizacije obezbjeđuje i određuje jedinica lokalne samouprave. Jedinica lokalne samouprave dužna je da organizuje i obezbijedi javno vodosnabdijevanje na svojoj teritoriji za sva naselja veća od 200 stanovnika ili čija je prosječna godišnja potreba za vodom veća od 100 m³/dan (1.16 l/s), a vodosnabdijevanje seoskih i drugih nasejia iii njihovih djelova koji ne ispunjavaju prethodne kriterijume, kao i vodosnabdijevanje jednog iii više korisnika vrši se u skladu sa propisom jedinice lokalne samouprave.

Vlada Crne Gore, na predlog Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede, učestvuje u finansiranju radova na objektima vodosnabdijevanja na seoskom području kroz godišnje programe upotrebe sredstava u vodoprivredi. Programi se donose u skladu sa Zakonom o finansiranju upravljanja vodama, kojim se predviđa samo mogućnost finansijske podrške u izgradnji objekata za vodosnabdijevanje. Dakle, Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede je, saglasno svojoj ulozi u sistemu, u okviru budžetskih mogućnosti da finansijski participira u izgradnji seoskih vodovoda, čiji je investitor lokalna samouprava ili mjesna zajednica, a u cilju stvaranja boljih uslova za život i rad na selu.

Sve druge obaveze koje prate investitora, bilo da se radi o seoskom ili gradskom vodovodu, kao što su: obezbjeđenje projekta i saglasnosti, realizacija radova, puštanje u rad, korišćenje i održavanje vodovoda u nadležnosti su jedinice lokalne samouprave.

Mi smo se jutros obratili jedinici lokalne samouprave, nažalost, nismo dobili, od njih nije stigao odgovor da nam pomognu u kompletiranju ovog odgovora. Negdje sam potpuno svjestan da ovo nije nešto što Vam uliva optimizam, niti građanima tog područja koji gravitiraju u vodoizvorištu Mojdež. Znam o tom problemu iz medija unazad već desetak godina ako ne i duže. Saglasan sa Vama da tome treba posvetiti pažnju. Jedino što mogu u ovom momentu da kažem da mogu da otvorim to pitanje na Vladi Crne Gore i da se to riješi jednom za svagda. Zahvaljujem.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (28.07.21 12:42:09)

Zahvaljujemo ministru Bojaniću.
Pravo komentara, poslanica Đurović.
Izvolite.

DANIJELA ĐUROVIĆ (28.07.21 12:42:14)

Zahvaljujem, ministre, na odgovoru. /Prekid/ takođe da je pitanje kompleksno, da zahtijeva koordinaciju više ministarstava i više institucija, ali je i neophodno da se pozabavimo pitanjima ovim i da nađemo adekvatno rješenje. Smatram da bi trebalo više ministarstava i kompletna Vlada da se pozabavi ovim pitanjem, jer je neprihvatljivo da u 21. vijeku mještani Mojdeža nemaju vodu, a praktično su na vodi i imali su je tolike vjekove unazad.

Ono što moram da prokomentarišem iz Vašeg odgovora koji jeste, hajde da kažem, zvanično ... zakonske odredbe, ali vodoizvorište Lovac, odnosno hidrotehnički tunel Potkop sa svojom vodom nisu u sistemu javnog vodosnabdijevanja i nisu dio ni nadležnosti lokalne samouprave sa te strane.

Podsjetiću da je država 2014. godine obezbijedila kapitalnim budžetom preko dva miliona eura za sanaciju ovog vodoizvorišta i takođe za sanaciju posljedica klizišta i to tada na zahtjev i na predlog tadašnjeg poslanika Socijalističke narodne partije iz Herceg Novog. Od tada, preko šest, sedam godina radove je izvodila podgorička firma BiKod, koja je pokušavala da izvrši sanacije tunela Potkop i posljedice klizišta. Međutim, nismo, nažalost, dobili adekvatno rješenje. Činjenica da je i sada jako veliki problem prvenstveno u vodosnabdijevanju. Drugo, same količine vode koje se nalaze, nalaze se praktično u tom hidrotehničkom tunelu Potkop, gdje postoje velike količine vode pod velikim pritiskom, ali koje se nalaze na vrlo nepristupačnom, uslovno rečeno, terenu. Međutim, ono što je još možda i opasnije jeste da kada je prije nekih godinu dana otprilike ova podgorička firma napustila radove, ostavila je u potpunosti neobezbijedeno gradilište, odnosno cijelu lokaciju. Postoje mještani koji ulaze u podzemlje na dubinu od 500 metara da bi cijevima spajali, odnosno preuzimali vodu koja je bakteriološki neispravna, što je dokazano u laboratoriji, na zahtjev mještana, kojom gazduje javno preduzeće Vodovod i kanalizacija (nije akreditovana, ali je na zahtjev mještana uradila te analize). Ti mještani koji koriste tu vodu isključivo samo za navodnjavanje, što je upitno, rizikuju i svoje živote načinom kako dolaze do te vode, odnosno kako se spajaju. Imamo zaista veliki problem. Pored pitanja vodosnabdijevanja, imamo problem sa činjenicom da se postavlja pitanje koliki je kvalitet radova na sanaciji koji je urađen, da li je potrebno a definitivno jeste raditi nova istraživanja, da je potrebno obezbijediti podhitno gradilište. Sa te strane Vas, ministre, zaista i Vas, ostale ministre, predstavnike Vlade pozivam da dođete u Herceg Novi, da obiđete Mojdež i da vidite kako su dosadašnja državna sredstva bila utrošena i koji su to problemi. Ali, ono što je najvažnije - hitno se mora regovati jer u dubini hidrotehničkog tunela Potkop postoji velika količina vode koja je pod velikim pritiskom. Postoji velika i ozbiljna opasnost od ponovnog pucanja ovog hidrotehničkog tunela i stvaranja novog klizišta koje može ugroziti ne samo puteve, ne samo zemljište, ne samo zasade maslina i kuće. Može, nažalost, ugroziti i živote - što je i najveća opasnost. S te strane Vas ponovo pozivam da dođete u Herceg Novi sa svojim kolegama, da obiđete lokaciju i nadam se da nađemo kvalitetno rješenje za Mojdežane i Novljane. Hvala.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (28.07.21 12:46:24)

Zahvaljujemo poslanici Đurović.
Ministar Bojanić je htio kratko pojašnjenje. Izvolite.

MLADEN BOJANIĆ (28.07.21 12:46:34)

Hvala.

Samo sam htio kratko jedno pojašnjenje. Mislim da će biti korisno i za javnost i za službe i za Sekretarijata Skupštine. Negdje mi se čini da smo, nije mi opravdanje, nemojte me pogrešno shvatiti zašto ovaj odgovor nije cjelovit, ali Ministarstvo kapitalnih investicija u svom resoru ima: saobraćaj, pomorstvo, energetiku, rudarstvo i ugljovodonike. Čini mi se da još uvijek stvara zabunu u javnosti i u stručnim službama da se još uvijek, bez obzira što je to Uredbom Vlade prilično jasno precizirano, i dalje luta. Samo da skrenem pažnju da i ubuduće pratimo to i ja sam pristalica da se bavimo resorima. Naravno, ovo je apsolutno nešto čime treba svi da se bavimo i stojim iza toga. Vrlo sam raspoložen da otvorimo ovo pitanje na Vladi bez obzira čiji je resor i potpuno ste u pravu. Uz izvinjenje što odgovor nije cjelovit, zbog kratkoće vremena, dosta nekih još neusaglašenih stvari vezano oko podjele nadležnosti, otvorićemo to pitanje na Vladi i u saradnji sa kolegama raditi na tom problemu. Zahvaljujem.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (28.07.21 12:47:51)

Zahvaljujemo ministru.

Što se tiče skupštinske službe, oni prosljeđuju pitanja ministru na koga je naslovljeno pitanje od strane poslanika, uz mogućnost naravno unutar Vlade da se naprave dodatne konsultacije i koordinacije i da se eventualno delegira drugom ministru pitanje. U ovom slučaju, generalni sekretar Skupštine je obavio komunikaciju sa generalnom sekretarkom Vlade i dobili smo povratnu informaciju, kako sam informisan od našeg generalnog sekretara, da ipak ćete Vi u konačnom odgovarati na ovo pitanje. Vjerujem da smo se razumjeli, naravno i Vaše pojašnjenje je bilo doprinos razjašnjenju ove tehničke stvari.

Već ste imali komentar. Ako je baš neophodno, imate trideset sekundi.

Izvolite.

DANIJELA ĐUROVIĆ (28.07.21 12:48:47)

/Prekid/ proceduralno. Zahvaljujem, predsjedniče.

Uvaženi ministre, razumijem i Vašu reakciju koja je došla na kraju iako nije bilo dopunsko pitanje. Moram da napomenem da mi kao poslanici nemamo obavezu da znamo kom ministru, kom ministarstvu pripada određeno poslaničko pitanje koje postavljamo. Tu su službe, i što se tiče skupštinske službe i što se tiče Vladinih službi, da nađu adresu za odgovor. Mislim da u ovom slučaju, iako je naslovljeno Vama, očigledno nije bilo dovoljno komunikacije, i da su na ovo pitanje možda trebala da daju odgovor pored Vas i druga ministarstva. Odnosno, obzirom na kompleksnost pitanja, trebalo je više njih uključiti u odgovor i još jednom koristim priliku ovako i u javnosti da mještani Mojdeža vide da dobijate knjigu.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (28.07.21 12:49:49)

Zahvaljujemo kolegici Đurović.

Dozvolio sam, jer je proceduralno bilo razjašnjenje, intervenciju s obje strane.

Sada idemo na drugo poslaničko pitanje koje će postaviti kolegica Jovanka Laličić.

Izvolite, poslanice Laličić.

JOVANKA LALIČIĆ (28.07.21 12:50:06)

Hvala, predsjedniče.

Uvaženi građani, poštovane kolege i kolegice, uvaženi ministre,

Na osnovu člana 187 Poslovnika o radu Skupštine, ministru kapitalnih investicija gospodinu Mladenu Bojaniću postavila sam sljedeće poslaničko pitanje:

Da li i kada Vlada Crne Gore planira izgradnju, odnosno rekonstrukciju putnog pravca Bar - Kamenički most - Vladimirske Krute - Bar 2 - Tunel Čafe - raskrsnica sa M1 - Kamenički most - Krute imajući u vidu da je Uprava za saobraćaj u avgustu 2020. godine sa Opštinom Bar i Opštinom Ulcinj zaključila Sporazum o sufinansiranju rekonstrukcije ovog putnog pravca?

Kratko obrazloženje. Putni pravac Bar - Kamenički most - Vladimirske Krute dužine je oko četrnaest i po kilometara i povezuje magistralni put Bar - Ulcinj do tunela Ćafe sa nedavno rekonstruisanim putem od Ulcinja do graničnog prelaza Sukobin kod kružnog toka u Vladimirskim Krutama. Vlada Crne Gore je 2019. godine na inicijativu Opštine Bar prekategorišala ovaj putni pravac iz lokalnog u put od regionalnog značaja. U cilju realizacije ovog projekta, Opština Bar je za potrebe izrade glavnog projekta uradila geodetska snimanja, odnosno geodetske podloge trase saobraćajnice koja su dostavljena Upravi za saobraćaj, a koja je uradila i revidovala glavni projekat krajem 2020. godine. Kada je riječ o putnom pravcu koji prolazi kroz teritoriju opštine Bar i Ulcinj, u avgustu mjesecu 2020. godine je zaključen Sporazum od sufinansiranja rekonstrukcije regionalnog puta između ovih opština i Uprave za saobraćaj. Saglasno navedenom Sporazumu, strane su se saglasile da će Vlada Crne Gore, odnosno Uprava za saobraćaj za 2021. godinu kandidovati ovaj projekat kroz kapitalni budžet, dok je obaveza dvije opštine da finansiraju i sprovedu postupak eksproprijacije zemljišta na kojim će se izvoditi predmetna rekonstrukcija. Napominjem da je Opština Bar budžetom za 2021. godinu planirala sredstva za eksproprijaciju zemljišta, dok Vlada Crne Gore nije predvidjela sredstva za ovu namjenu. Kod Uprave za katastar i državnu imovinu u toku je postupak parcelacije u skladu sa urađenim elaboratom i glavnim projektom. Obzirom na to, građani Bara i Ulcinja s pravom iskazuju interesovanje za ovaj putni pravac. Za sada toliko, a kad mi date odgovor, biću slobodna da prokomentarišem. Hvala.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (28.07.21 12:52:48)

Zahvaljujem poslanici Laličić.
Pravo odgovora ministar Bojanić. Izvolite.

MLADEN BOJANIĆ (28.07.21 12:52:55)

Hvala, predsjedniče.
Poštovana poslanice Laličić,

Kao što je široj javnosti već poznato, jedan od osnovnih ciljeva u radu Ministarstva kapitalnih investicija jeste da osigura ravnomjeran regionalni razvoj, te u tom smislu jednaka pažnja se pridaje razvoju svih putnih pravaca u Crnoj Gori. S obzirom na frekventnost i potrebu poboljšanja uslova bezbjednosti na putevima, Ministarstvo je putni pravac Bar - Kamenički most - Vladimirske Krute 2019. godine kategorisalo, odnosno bivše Ministarstvo saobraćaja, kao regionalni put sa oznakom R 29, pa je Uprava za saobraćaj, shodno svojim nadležnostima, i planirala njegovu rekonstrukciju. S tim u vezi, izrađena je i revidovana projektna dokumentacija za rekonstrukciju, dostavljena je opštinama Bar i Ulcinj kako bi se okončao proces eksproprijacije nepokretnosti neophodnih za izvođenje radova. U skladu sa tim, Uprava za saobraćaj u avgustu 2020. godine potpisala je sa opštinama Bar i Ulcinj Sporazum o sufinansiranju rekonstrukcije ovog putnog pravca u kojem su definisane obaveze opštine Bar i opštine Ulcinj koje se odnose na rješavanje imovinsko-pravnih odnosa kao preduslova za otpočinjanje izvođenja radova. Ja imam informaciju da je taj dio u toku, da eksproprijacija nije završena, da se radi na eksproprijaciji i tu se čeka završetak jednog dijela. Kompletna rekonstrukcija obuhvata dionicu magistralnog puta Bar - Ulcinj u blizini tunela Ćafe do magistralnog puta Ulcinj - Sukobin, lokalitet Krute, dužine 14,15 km i širine kolovoza šest metara. Projektom je predviđena rekonstrukcija raskrsnice priključka na magistralni put Bar - Ulcinj sa dodatkom jedne saobraćajne trake; rekonstrukcija postojeće trase puta izgradnje nove dionice trase dužine 1,4 km, izgradnja trotoara i atmosferske kanalizacije u naseljenim djelovima; izgradnja novog mosta dužine /prekid/ metara sanacije klizišta na sedam lokacija. Procijenjena vrijednost radova iznosi 10 miliona, a vršenje stručnog nadzora 250 hiljada eura.

Iako su aktivnosti u vezi sa realizacijom ovog projekta bile planirane za 2021. godinu, usljed globalno izraženih posljedica pandemije Kovid-19, realizacija projekta je odložena za 2022. godinu, do kada se očekuje da će nadležne opštine završiti svoje obaveze koje se odnose na eksproprijaciju nepokretnosti, što je neophodan preduslov za početak radova na terenu.

Ovdje bih samo dodao da dosta puta se dešavalo do sada, a pokušavamo da to spriječimo, da se uđe u rekonstrukciju ili gradnju nekih novih puteva a nije izvršena eksproprijacija. Onda ulazimo u dvostruki problem kao Vlada, kao država. Dakle, uvodimo izvođača, on ima neke određene rokove, a mi obavezu da završimo eksproprijaciju i onda nam se desi da negdje u krajnjem mi smo krivci zašto se kasne radovi kao država, a izvođač ima pravo naplate penala od investitora (jer on nije preduslove pripremio). Ne prebacujem krivicu, da se razumijemo, ni na Opštinu Bar, ni na Opštinu Ulcinj, veoma smo raspoloženi na nivou Vlade da to radimo. Potpuno smo svjesni koliko je to važno, tako da imajući u vidu da su procedura za pripremu kapitalnog budžeta Crne Gore za 2022. godinu u toku, Uprava za saobraćaj, odnosno

Ministarstvo kapitalnih investicija će ovaj putni pravac predložiti da se uključi u kapitalni budžet Crne Gore za 2022. godinu, nakon čega će se sprovesti postupci neophodni za početak izgradnje.

Podsjećamo da je rekonstruisan put na potezu Ulcinj - Krute - Sukobin, te da će nakon rekonstrukcije puta Bar - Kamenički most - Vladimirske Krute biti unapređena ne samo saobraćajna povezanost Bara i Ulcinja, već i uslovi za odvijanje tranzitnog međunarodnog saobraćaja prema Albaniji.

Vode se pregovori vezano i oko tog jadransko-jonskog koridora, ne kažem namjerno autoputa nego koridora, tako da i te kako vodimo računa. Jedne su želje, druge su mogućnosti. Mi smo ovo planirali, predviđamo za 2022. godinu da se ispune svi ovi preduslovi. Koliko ja znam, taj put ide najviše preko Mrkojevića i nastojaćemo da to završimo što prije. Zahvaljujem.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (28.07.21 12:57:27)

Zahvaljujemo ministru Bojaniću.
Pravo komentara poslanica Laličić.
Izvolite.

JOVANKA LALIČIĆ (28.07.21 12:57:34)

Hvala, ministre.

U svom odgovoru ponovili ste uglavnom ono što sam i ja potencirala u svom pitanju, izuzev jednog pasusa koji najviše interesuje građane Bara i Ulcinja. To je, ukratko rečeno, da se ovaj putni pravac neće raditi ove godine jer nisu sredstva predviđena u kapitalnom budžetu.

Postupak parcelacije, kao što sam naglasila, elaborat i glavni projekat su predati Upravi za nekretnine, tako da možda je moglo uporedo i ne bi sigurno postupak eksproprijacije zaustavio dalje aktivnosti, ali evo da sad o tome ne licitiram. Ja ću samo ponoviti da je ovaj putni pravac jako frekventan naročito u periodu turističke sezone, koji povezuje opštinu Bar i primorski i centralni dio države sa graničnim prelazom Sukobin, a to znači i vezu sa drugim državama na jugu Evrope, prije svega sa Sjevernom Makedonijom i Grčkom.

Znamo da je prelaz Sukobin bio planiran za 500 hiljada prelazaka. Međutim, on je već prešao i dva miliona. Zbog trenutno lošeg stanja u kojem se taj putni prelaz nalazi, a i zbog frekvencije saobraćaja, on se nalazi u zoni vrlo rizičnih puteva. Zabilježene su brojne saobraćajne nesreće koje su, nažalost, imale i smrtne ishode. Ovaj putni pravac, kao što ste rekli i sami, gotovo u čitavoj dužini prolazi kroz mjesnu zajednicu Mrkojevići i žitelji tog područja bi sa izgradnjom u značajnoj mjeri unaprijedili uslove svog života, obezbijedila bi se bolja povezanost sa gradskim područjem i stvorile bi se pretpostavke za razvoj trgovine i poljoprivrede.

Realizacijom ovog projekta smanjilo bi se demografsko kretanje i iseljavanje stanovnika područja Mrkojevića i otvorile perspektive razvoja poljoprivredne proizvodnje. Iz ovih razloga, smatramo da je od izuzetnog značaja da javnost, a prije svega građani Bara i Ulcinja budu upoznati sa tim da li je u planu, evo čuli su sada. Vrijeme, gospodine ministre, neumitno teče a nada posljednja umire, pa se i ja kao i građani Bara i Ulcinja nadamo da će ovaj putni pravac biti predviđen u kapitalnom budžetu za 2022. godinu. Pratićemo to.

Ja se, takođe, nadam da će i rekonstrukcija puta od Budve do Tivta biti konačno realizovana. To je nešto što me posebno interesuje, ali ovog puta sam zamoljena od strane građana Bara i Ulcinja da postavim ovo pitanje. Ali, jako me interesuje i ovo posebno kada je u pitanju povezanost Budve i Tivta.

Pa evo, ako možete.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (28.07.21 13:00:43)

Zahvaljujemo. Razumjeli smo da je dopunsko pitanje i ministar Bojanić ima pravo odgovora. Izvolite.

MLADEN BOJANIĆ (28.07.21 13:00:50)

Kratko, vezano za Jaz - Tivat. Poslije više mjeseci rada tenderske komisije, prošle sedmice tenderska komisija je izabrala prvorangiranog, radi se o kineskoj kompaniji CICC. Očekuje se potpisivanje ugovora, tako da vrlo je realno da se već iza turističke sezone krene u realizaciju toga projekta. Apsolutno saglasan da ogromnu važnost taj projekat ima, bulevarskog tipa uz regionalni vodovod koji će ići zajedno,

tako da sam optimista. Neki dan sam najavio i mislim kako stvari sada stoj, nakon turističke sezone krećemo u realizaciju toga projekta, znači Jaz - Tivat. Zahvaljujem.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (28.07.21 13:01:38)

Zahvaljujemo ministru Bojaniću.

Prelazimo na treće poslaničko pitanje koje će postaviti poslanik Miloš Konatar.
Izvolite, poslaniče Konatar.

MILOŠ KONATAR (28.07.21 13:01:53)

Poštovani predsjedniče, kolege poslanici,

Uvaženi ministre Bojaniću, poštovani građani Crne Gore,

Ustavom Crne Gore je naša država, između ostalog, definisana i kao ekološka. Tako je zapisano u članu 1 našeg Ustava. Takođe, civilizacijskim dostignućima, Deklaracijom Ujedinjenih nacija, konvencijama i poveljama o zaštiti životne sredine, ekološka prava su, između ostalog, definisana i kao osnovna ljudska prava.

Građani i ukupna javnost Crne Gore su nam svjedoci da su male hidroelektrane bile ponos prethodnih vlada DPS-a. Male hidroelektrane u Crnoj Gori su bile perjanica razvoja i strategija razvoja energetike dosadašnjih vlada. Takođe, građani Crne Gore i sveukupna javnost može da svjedoči da su male hidroelektrane u Crnoj Gori, prije svega, izazvale nepopravljivu štetu po životnu sredinu. Izazvale su devastaciju naših rijeka i vodotoka, ugrožavajući i endemske vrste biljnog i životinjskog svijeta. Postupci izdavanja koncesija i izgradnje malih hidroelektrana u Crnoj Gori bili su leglo korupcije, protekcionizma i konflikta interesa. I na kraju, sve ovo smo plaćali svi mi građani Crne Gore preko naknade za čuvane obnovljive izvore energije na svojim računima za struju. To je ona stavka O i E, koju smo svi mi, poštovani građani, plaćali. Svu ovu štetu, ovu devastaciju životne sredine, ovo nepopravljivo ugrožavanje biljnog i životinjskog svijeta u Crnoj Gori plaćali su građani Crne Gore malom broju ljudi, usko povezanim sa vrhom bivše vlasti u Crnoj Gori. To je, poštovani građani, neprihvatljivo i nevjerovatno da se dešavalo u Crnoj Gori.

Imajući u vidu interesovanje ukupne javnosti u Crnoj Gori, imajući u vidu da se i dan danas stanovnici četiri vodotoka, odnosno stanovnici okolnih sela na vodotocima u Barama Kraljskim na rijekama Čestogaz, Ljubaštica i na rečinskoj rijeci i dan danas bore za zaštitu svojih prava, za zaštitu životne sredine, imam obavezu da postavim pitanje uvaženom ministru Bojaniću:

Koliko je trenutno malih hidroelektrana u radu? Koliko je ugovora do sada raskinuto i koliko je podnijetih tužbenih zahtjeva po ovom osnovu? Koliki je iznos tužbenih zahtjeva podnijetih od strane koncesionara? Šta je do sada Vlada preduzela kako bi se navedeni problemi riješili i kakva je dalja politika Vlade vezano za pitanje malih hidroelektrana u Crnoj Gori?

Hvala.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (28.07.21 13:05:42)

Zahvaljujemo poslaniku Konataru.

Pravo odgovora ministar Bojanić.

Izvolite.

MLADEN BOJANIĆ (28.07.21 13:05:48)

Hvala, predsjedniče.

Uvaženi poslaniče Konatar, hvala na pitanju.

Pitanje koje izaziva puno pažnje u javnosti i dosta kontroverznih izjava što pojedinca, što raznoraznih institucija koje to prate, a opet negdje čini mi se da u svim tim komentarima nismo suštinu dotakli. Prvo da kažem da gotovo da sam saglasan sa svakom Vašom rečenicom koju ste izjavili u ovom uvodnom izlaganju postavljajući pitanje. Ova Vlada čini sve da umanjí problem, odnosno da uradi ono što je i najavila - da zaustavi vezano za male centrale. Nažalost, postoji jedan problem ne samo naš - neke stvari je teško vratiti unazad, a bez štete. Sad ću Vam dati konkretan odgovor na ovo pa ćemo nastaviti. Važna je tema.

U ime Ministarstva da izrazim zadovoljstvo i da se pohvalim krupnim korakom koji smo uradili nedavno. Mi smo predložili Vladi, Vlada je usvojila Uredbu o ukidanju, stavljanju van snage Uredbu kojom se subvencionisala struja iz obnovljivih izvora. Koristio se Zakon o energetici. Negdje je bilo do 33% dok se ne pređe prag da se mora, po Zakonu o energetici, subvencionisati energija. Mi smo odradili tender, pa mašinski fakultet i dobili smo prije nekoliko dana studiju u kojoj se jasno kaže da smo prešli taj prag 2018. godine i 2019. godine i da smo na osnovu toga u skladu sa zakonskim propisima donijeli Uredbu i ukinuli obavezan podsticaj za struju, odnosno električnu energiju iz obnovljivih izvora energije.

Nažalost, da budem potpuno jasan, to važi od momenta za nove, ne možemo se vratiti i poništiti sve ono što je od ranije po zakonu (bilo u skladu sa zakonom), kako god bio nakaradan, a mislim da je bio nakaradan. Evo da pojasnim dalje.

Ukinuli smo taj podsticajni mehanizam, kojim je omogućeno nerealno bogaćenje određenih pojedinaca. Nema više podsticanja izgradnje novih objekata za proizvodnju energije iz obnovljivih izvora i nema više podsticajnih cijena.

Vratću se na Vaše pitanje. U vezi sa iskazanim interesovanjem po pitanju realizacije projekta malih hidrocentrala, kao odgovor na Vaše pitanje, obavještavam Vas da su trenutno u radu 32 male hidrocentrale. Dakle, mi smo zatekli 32 koje rade. Govoreći u ime Vlade, smatram da je više nego jasno da postojeći koncept realizacije ovih projekata nije podržan ni od jednog člana Vlade, ali istovremeno ne možemo pobjeći od činjenice da nam je taj problem prenijet kao zaostavština prethodne Vlade. Neplanski pristup izgradnji ovih projekata će kao rezultat imati veliki negativni uticaj na cijelo naše društvo, a čije srazmjere samo naziremo u ovom trenutku. Sa sigurnošću u ovom trenutku može se reći da ova Vlada neće davati nove koncesije za gradnju malih hidrocentrala. Dosadašnjim pristupom je pokazana velika neozbiljnost i podložnost uticaja drugih, zbog čega ova Vlada, kao donosilac odluka, neće nastaviti politiku uništavanja naših najvrednijih resursa.

Od početka realizacije ovih projekata malih hidrocentrala pa do sada raskinuto je 17 ugovora o koncesiji, od kojih je 5 ugovora raskinuto zaključivanjem sporazuma o raskidu ugovora. U mandatu ove Vlade, vodeći se načelom savjesnosti, a usljed kršenja odredbi iz ugovora, od pomenutih 17 ugovora raskinuto je 10 ugovora o koncesiji, od kojih je jedan ugovor raskinut sporazumno.

Važno je da svi budemo svjesni da se dosadašnje stihijsko planiranje izgradnje malih centrala može u konačnom negativno odraziti na sve građane, budući da je do sada podnijeto sedam tužbi Privrednom sudu za naknadu štete. Nezahvalno je govoriti u ovom trenutku o iznosu štete koja će se tek utvrditi u sudskom postupku koji je pred nama. Jedino što nam je poznato za sada je da je samo na osnovu tri podnijeta tužbena zahtjeva predlogom zatražena naknada štete u iznosu od oko 57 miliona eura. Nesumnjivo je da se radi o velikim iznosima tužbenih zahtjeva za naknadu štete, čiji epilog će biti rješavan u narednom periodu.

Kada govorimo o politici ove Vlade vezano za projekte malih centrala, možemo reći da smo napravili značajni iskorak budući da smo prestali da podstičemo izgradnju novih objekata za proizvodnju energije iz obnovljivih izvora. Prestanak podsticanja u svojoj suštini podrazumjeva onemogućavanje ostvarivanja prava na podsticajne mjere prepoznate Zakonom o energetici. Dakle, nema obaveznog otkupa, nema povlašćenih cijena. Vrlo vjerovatno, logično da će obeshrabriti sve ove da nastave sa tim projektima.

Vlada je nedvosmisleno krenula u pravcu razvoja energetike na zdravim osnovama, što dodatno potvrđuje činjenica da je i uredba kojom se potvrđuju podsticajne cijene stavljena van snage. Naša vizija se zasniva na projektima obnovljivih izvora energije, koji se oslanjaju na razvoju projekata, tržišnim principima i u saglasju sa ekološkim standardima. Čisto informacije radi, ne znam koliko je javnost upoznata sa tim, u izradi je studija nacionalne energetske i klimatske strategije. U skladu sa direktivama i obavezama o pristupanju Crne Gore Evropskoj uniji, Ministarstvo kapitalnih investicija je nosilac izrade nacionalne strategije. Dakle, prvi put u Evropi se radi energetska i klimatska strategija, gdje su objedinjene i klima, i energija, i uzročnopsljedična veza. U saradnji sa ..., njihovim konsultantima radimo na tome i vrlo je izvjesno da ćemo do kraja godine imati krovni dokument u razvoju dalje energetike.

Na kraju ističem da je u pogledu izgradnje malih centrala Vlada čvrstog stava da se u narednom periodu neće davati koncesije za dalju izgradnju, posebno iz razloga što temelje energetskeg razvoja u ekološkoj državi moramo zasnovati na transparentnim i javno prihvatljivim modelima, u saglasju sa lokalnim zajednicama, a istovremeno čuvajući naše najvrednije resurse. U ovom momentu male centrale su više pravni problem. Kako izaći iz toga, kako se osloboditi nasljeđa, sa problemima naslijeđenim, a da to što manje košta državu.

Znam i meni je potpuno logično i razumljivo mišljenje mještana jedne lokalne zajednice, njima je najbliže to tamo, ali negdje, sa aspekta Ministarstva kapitalnih investicija i Vlade, dozvolite da moram da imam širu sliku da ne trpe svi građani Crne Gore ukoliko se negdje napravi propust ove Vlade. Tu smo obazrivi. Znam da postoje stalne priče da to jednostavno treba sve raskinuti. Drage volje bih to potpisao, ali

mi treba pravni osnov. Vrlo otvoreno Vas pozivam i Skupštinu, ako imate načina, potpuno da se uključimo u sve to da to jednom za svagda riješimo. Mi, što se tiče ministarstva, ne žalimo truda.

Kratko vezano za Čestogaz, Bare Kraljske i Rečine. Tu jeste jedan spor, mislim da je pri kraju tehničko rješenje, odnosno tehnički izvještaj šta kojim rijekama pripada, koji je sliv. Tu je nastala zabuna, svjesno, namjerno ili iz neznanja ne znam. Otvorićemo svakako to pitanje. Čekamo konačno izvještaj nadležnih službi šta je u kom slivu i da budemo jasni. Mi sad pretpostavljamo šta je, ali ne možemo da reagujemo dok ne dobijemo zvanični izvještaj nadležne institucije.

Što se tiče Rečina, kratko. Rečine su opet specifične. Vi znate da je uglavnom u velikom dijelu malih centara bio otpor. U Rečinama je bilo opet situacija, na tom nekom mini referendumu lokalne zajednice oni su izglasali da hoće malu centralu. Vidjeli ste neki dan bio je prilog i na televiziji. Negdje, što god ovo ministarstvo uradilo, mi ćemo biti optuživani sutra, bilo da raskinemo bilo da popustimo. Mi ne bježimo od odgovornosti, ali samo sam htio da Vam prikažem kompleksnost problema. Svaka od ovih mini centrala koja funkcioniše ima neku svoju specifičnost. Ne možemo jednim dekretom sve da riješimo. Moramo da se bavimo svakom, treba nam povećanje kapaciteta, trebaju nam sredstva za advokatske usluge, ozbiljne su advokatske kuće u sporu sa nama, ozbiljan je iznos od 67 miliona. Naravno, na nivou Vlade pokušavamo korak po korak i vjerujem da ćemo doći do nekog prihvatljivog rješenja za sve. Zahvaljujem.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (28.07.21 13:14:46)

Zahvaljujemo ministru Bojaniću.
Pravo komentara poslanik Konatar. Izvolite.

MILOŠ KONATAR (28.07.21 13:14:54)

Zoran Đinđić je govorio od akvarijuma uvijek možete da napravite čorbu, ali od čorbe ne možete ponovo napraviti akvarijum. Svi i u ovom domu i građani u Crnoj Gori moramo biti svjesni da neke pogrešne odluke koje smo donijeli u prošlosti će nam doći na naplatu sada ili u budućnosti. I to se dešava sada kada ste pomenuli ove naknade za obnovljive izvore energije za postojeće male hidroelektrane. Moramo svi da se zapitamo gdje smo griješili u prošlosti, kakve smo izbore pravili u prošlosti i da takve greške više nikad ne pravimo. Ako ćemo da podržimo one čija će strategija da bude izgradnja malih hidroelektrana i devastacija prirode, onda moramo biti svjesni da ćemo svi plaćati cijenu toga.

Znate li što je meni ovdje u ovom odgovoru najbitnije od svega? Da Vlada Crne Gore neće izdavati nove koncesije za izgradnju malih hidroelektrana u Crnoj Gori. To je bila jedna od ključnih obećanja u kampanji koju su više-manje podržavale sve partije parlamentarne većine, da će se zaustaviti i staviti moratorijum na dalju izgradnju malih hidroelektrana u Crnoj Gori. Ovo samo kažem zbog onih ljudi koji govore da se u Crnoj Gori ništa nije promijenilo. Za mene je to vrlo važno i za mene je to velika promjena. Za mene je velika promjena ovo što ste rekli da nema više obaveznog otkupa električne energije od malih hidroelektrana i da nema više subvencionisanja cijena.

Građani moraju razumjeti da su to veliki koraci naprijed. Raskinuto je ukupno 17 ugovora o koncesiji, od čega 10 sada u ovom mandatu. Ako govorimo o tome da se ništa nije promijenilo i ništa nije uradilo što se želi implicirati, ne možemo se složiti s tim i reći - da, to je tako. Za mene je vrlo važno, obzirom da pripadam partiji koja je tokom izborne kampanje inicirala deklaraciju o daljoj zabrani izgradnje malih hidroelektrana u Crnoj Gori, i za mene je to veliki uspjeh, i što je vrlo važno, ispunjenje obećanja prema građanima. Vlada je, ipak, ispunila jedno vrlo važno obećanje prema građanima da nema više devastacije prirode i pljačkanja građana preko malih hidroelektrana u Crnoj Gori. Da li je to dovoljno, da li može još više? Uvijek može još više i uvijek može bolje. Vrlo je važno da građani, koje smo pomenuli na ova četiri vodotoka, budu svjesni da Vlada i vi kao Ministarstvo radite na pronalaženju rješenja.

Ja bih, predsjedniče, iskoristio mogućnost za postavljanje dodatnog pitanja ministru Bojaniću. Imajući u vidu da je turistička sezona u toku, da smo svjedoci velikih saobraćajnih gužvi na putevima u Crnoj Gori, da nam je saobraćajna infrastruktura u stanju u kakvom je, pitanje koje sigurno zanima sve građane Crne Gore:

Da li će do kraja godine biti završen projekat autoputa i da li će građani Crne Gore moći da ga koriste do kraja 2021. godine? Posebno me interesuje obzirom na interesovanje javnosti na sve ono je kružilo:

Da li je Ministarstvo kapitalnih investicija otvorilo svu dokumentaciju koja je vezana za auto-put, imajući u vidu da je projekat auto-puta jedan od najvećih u modernoj istoriji Crne Gore i da smo mi svojevremeno kao poslanici 2015-2016. godine tražili od tadašnje Vlade formiranje posebnog skupštinskog odbora kako bi cijeli proces bio transparentan, kako bi sva dokumentacija mogla biti na uvid

građanima Crne Gore? Da je to bilo tako, izbjegle bi se neke petlje i svi ostali troškovi koji su građani na kraju platili više desetina miliona eura?

Da li je sada situacija takva da zainteresovana javnost može imati na uvid svu dokumentaciju koja je vezana za izgradnju autoputa, jer, na kraju krajeva, mi smo taj auto-put platili milijardu eura, plaćaćemo ga još dugi niz godina u budućnosti, a još uvijek ga niko ne može koristiti? Hvala.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (28.07.21 13:20:05)

Zahvaljujem poslaniku Konataru. Pravo odgovora na dopunsko pitanje, ministar Bojanić. Izvolite.

MLADEN BOJANIĆ (28.07.21 13:20:11)

Zahvaljujem.

Samo jednu rečenicu da se vratim unazad vezano za male centrale.

Rekli ste da smo zabranili dalju gradnju....po ovlašćenih uslovima. Da budem potpuno precizan - i onima centralama koje su već u fazi gradnje a nemaju licencu od Regulatorne agencije, jer im ona izdaje, o podsticajnim cijenama i njima smo ukinuli. Njih je čini mi se 13, ako se dobro sjećam u ovom momentu, i one u fazi gradnje koje se već grade, a nijesu došle do faze dobijanja licence ovo stavljanje uredbe van snage o podsticajnim cijenama se i na njih odnosi. Znači, i za postojeće, a naročito za dalje gradnje.

Vezano za autoput, kratko podsjećanje. U decembru smo stupili na vlast. Zatekla nas je situacija da ugovor o gradnji je faktički isti, već u novembru je bio rok u kome nije dozvoljeno produženje rokova po zahtjevu inženjera, odnosno treće strane u ugovoru, investitor država Crna Gora, inženjer ili nadzor francuski i izvođač CBRC. Već je rok bio probijen u novembru. Mi smo se sa druge strane suočili sa finansiranjem autoputa. U martu je isticao rok raspoloživosti kredita, 122 miliona potrošili za izgradnju auto-puta, a nijesmo ga završili. Grejs period nam je od 21. maja ove godine i već se kasnilo dvije godine.

Tranzicija vlasti, građevinska sezona nije bila povoljna, naravno u decembru i januaru i ušli smo u pregovore da vidimo kako da riješimo problem. Najlakše je bilo, vrlo jednostavno da Vam odmah kažem, najlakše je bilo reći - ja neću da se time bavim, neka neko drugi to radi. Nijesmo mi ništa krivi ovome, ali, kao odgovorno i Ministarstvo i svi ljudi koji rade u Ministarstvu ovome smo prišli sa Ministarstvom finansija u zajedničke razgovore sa CBRC-ijem i EXIM bankom. EXIM banka je kao finansijer, odnosno kreditor. Te razgovore je vodilo Ministarstvo finansija, a ovaj dio naravno je u našoj nadležnosti da nađemo neko rješenje. Zajedničko rješenje je nađeno u vidu kompromisa. Aneks 6 je potpisan i imao je oznaku tajnosti u momentu dogovaranja. Skinuli smo u međuvremenu oznaku interno i on je dostupan javnosti. Ništa tu spektakularno nema. Kratak period je bio vezan zbog završetka pregovora.

Priznaćete da nije pametno ako ulazite u pregovore, a izlazite u javnost sa nečim što još nijeste ni završili, ni odgovorili kompletno. Završili smo s tim.

U Aneksu 6 jasno stoji da je rok završetka gradnje 30. novembra, s tim što mi kao investitor zadržavamo pravo na naplatu penala od izvođača od 16. novembra prethodne godine. Da budem jasan.

Rok jeste da se završi, ali penali se obračunavaju od 16. novembra prethodne godine. Naravno, ostavljena je mogućnost, što je potpuno logično, i izvođaču radova da u skadu sa svojim takozvanim klejmovima od ranije ostvari neko pravo ukoliko, to je već arbitraža, komisija, da ne uđem u to, tako da smo negdje našli taj momenat. S druge strane, produžena je raspoloživost kredita kod EXIM banke - 122 miliona dobili da koristimo do kraja sljedeće godine.

Krenulo se u radove, pojačani su radovi. Moram da pohvalim i angažovanost Ambasade Kine vrlo otvoreno. Imao sam razgovor i sa ambasadorom Kine. Svjesni su značaja ovih radova, promijenjena je klima u odnosu na mart-april, dok smo sve to završili, naravno i sezona je krenula i povoljnije je sad vrijeme gradnje. Vrlo se užurbano radi. Optimista sam i dalje da će taj 30. novembar biti rok završetka. Jedino ovako što sad nam stoji, još uvijek što nijesmo riješili do kraja u hodu rješavamo stvari, ali našli smo što smo našli. Bilo je nesporazuma oko tehničke dokumentacije, da otklonim dilemu - postoji tehnička dokumentacija, samo što je sad dato inženjeru, inženjer je to naravno verifikovao sve radove. Sad se vode razgovori da vidimo kako da se ubrza dodjela dokumentacije Komisiji za tehnički prijem da tu ne kasnimo. Da ne završimo autoput, a on nije tehnički primljen. Ima jedan problem isto od 2016. godine se vodi, ni to niko nije riješio, a vezan je oko tetra sistema koji treba da bude pušten kroz tunele. O specifičnoj stvari se radi, radimo i na tome. Vjerujem da ćemo i tu ovih par dana naći rješenje. I dalje sam optimista, ako se nastavi ovom dinamikom kako se radi zadnjih mjesec dva, dana, 30. novembra ćemo završiti auto put uz sve ove teškoće tehničke prirode.

Što se tiče dokumentacije, znam da je u javnosti više puta ponavljana priča, ne ulazim u razloge, to je jedna apsolutna neistina. Vrlo otvoreno. Ministarstvo kapitalnih investicija ima vrlo dobru saradnju sa

Nacionalnim savjetom za borbu protiv visoke korupcije. Imali smo i zajedničke sastanke, zajednička saopštenja. Sve što je traženo, radi se o ogromnoj dokumentaciji. Neki nesporazum je možda nastao u tome što nismo imali jasnu situaciju šta je zabranjeno objaviti u javnosti, a suprotno je sa Zakonom o kritičnoj infrastrukturi. Postoji Zakon o kritičnoj infrastrukturi koji daje otprilike šta se ne bi smjelo objavljivati. To nije u resoru Ministarstva kapitalnih investicija, ali ne bježimo od toga. To je u resoru drugih, nijesu završena podzakonska akta, tako da je tu možda bilo nekog nesporazuma. U svakom slučaju, to je i stav Nacionalne komisije zvaničan za borbu protiv korupcije da je Ministarstvo kapitalnih investicija u potpunosti, još prije par mjeseci, dostavilo kompletnu dokumentaciju Nacionalnom savjetu za borbu protiv korupcije. To je i zaključak zvaničan Vlade od prethodne sedmice, jer sam tražio i na Vladi da se o tome raspravlja tako je to zvaničan stav zaključak Vlade da je Vlada, Ministarstvo kapitalnih investicija, kompletnu dokumentaciju vezano za autoput dostavila na vrijeme Nacionalnom savjetu za borbu protiv korupcije. Sve drugo je neistina. Zahvaljujem.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (28.07.21 13:27:13)

Zahvaljujemo ministru Bojaniću.

Prelazimo na naredno poslaničko pitanje koje će postaviti poslanik Bogdan Fatić.

Izvolite, poslaniče Fatiću.

BOGDAN FATIĆ (28.07.21 13:27:23)

Zahvaljujem, predsjedniče.

Uvaženi građanke i građani Crne Gore, poštovani koleginice i kolege poslanici, ministre,

Na osnovu Poslovnika Skupštine Crne Gore, članova 187 i 188, ministru kapitalnih investicija gospodinu Mladenu Bojaniću sam postavio sljedeće poslaničko pitanje:

Koje projekte kapitalne, ali i druge projekte od opšteg značaja, sa čijom realizacijom je započela Vlada u prethodnom mandatu, planirate da nastavite da realizujete tokom 2021. godine i koliko sredstava je opredijeljeno za njihovu realizaciju?

Koji su novi kapitalni projekti koje je Vlada Crne Gore planirala da započne tokom 2021. godine, a koji se većim dijelom ili u potpunosti finansiraju iz državnog budžeta i koliko je sredstava državnim budžetom za 2021. godinu planirano za njihovu realizaciju? Moje pitanje se odnosi na opštine: Berane, Andrijevicu i Petnjicu.

Na samom početku svog obrazloženja, želim da napomenem da je Ministarstvo kapitalnih investicija preuzelo dio aktivnosti nekadašnjeg Ministarstva saobraćaja i pomorstva, kao i dio nadležnosti Ministarstva ekonomije, s tim što je Ministarstvo kapitalnih investicija više usmjereno ka generalnom kreiranju investiciono-razvojne politike, nego na samu realizaciju određenih investicionih projekata. Upravo iz ovih razloga sam ovo pitanje postavio Vama a ne nekom drugom ministru, jer na neki način Vaše ministarstvo je poveznica između onih ministarstava i uprava u čijoj je direktnoj nadležnosti izvođenje investicionih projekata od značaja za državu Crnu Goru. Na fonu toga, podsjetiću da je Zakonom o budžetu za 2021. godinu predviđeno 203,5 miliona eura za realizaciju kapitalnih projekata, govorim o sredstvima koja su predviđena kapitalnim budžetom, pri čemu je najveći dio tih sredstava raspoređen kroz Upravu za saobraćaj koja je pod direktnom nadležnošću vašeg ministarstva - i to u iznosu od 158 miliona eura, kao i kroz Upravu javnih radova, koja je pod nadležnošću Ministarstva ekologije, prostornog planiranja i urbanizma - i to u iznosu od 45,4 miliona eura.

Kapitalni budžet za 2021. godinu je manji za oko 70 miliona eura u odnosu na realizaciju kapitalnog budžeta iz 2019. godine, što znači da u ovom trenutku, uprkos značajnoj ekonomskoj krizi sa kojom se susreće naša zemlja, prije svega zbog posljedica pandemije izazvane virusom Kovid-19, apsolutno ne možemo da govorimo o razvojnoj politici Crne Gore. Svaka razvijena zemlja svijeta i svaka zemlja kojoj je stalo do svoje ekonomije, uvijek u situacijama velike ekonomske krize poseban fokus stavlja na razvojnu komponentu. A Crna Gora danas u svom budžetu, mogu slobodno da kažem, nema definisan ni jedan razvojni projekat, a Vlada nema adekvatnu investiciono-razvojnu politiku.

Neću pogriješiti ukoliko saopštim da opštine koje su najviše oštećene ovakvim kapitalnim budžetom su upravo opštine: Berane, Andrijevicu i Petnjicu. Kada govorim o opštini Berane moram istaći da je za ovu opštinu opredijeljeno skoro 10 miliona eura manje nego što je bila realizacija iz 2019. godine. Cijenim da je obaveza Vlade bila veća da tokom 2021. godine kreira kvalitetnu razvojnu politiku u cilju oporavka ekonomije i privrede, ali i socijalne slike današnje Crne Gore. Koristim često priliku da u svojim govorima, pa ću iskoristiti danas priliku, napomenem kakva je socio-ekonomska situacija u opštini Berane.

Opština Berane je jedna opština u Crnoj Gori gdje je najveći procenat nezaposlenosti i kreće se u kontinuitetu u prethodnih šest godina iznad 50%. Od 23.500 punoljetnih građana opštine Berane, u junu mjesecu ove godine zaposleno je svega 4.200. Imamo oko 4.800 penzionera, 700 korisnika materijalne pomoći. Iz svega ovoga se može zaključiti da imamo oko 14.000 punoljetnih građana u opštini Berane koji nemaju apsolutno nikakvo primanje. Pored ovakvih zabrinjavajućih podataka, kapitalni izdaci za opštinu Berane su smanjeni za oko 10 miliona eura. Moram naglasiti da je ovo jedna od tema koju smo otvarali i na sjednicama lokalnog parlamenta u opštini Berane i možda jedna od rijetkih stvari oko kojih se slažemo i mi kao opozicija i aktuelna vlast u opštini Berane - a to je po pitanju malog ulaganja u opštinu Berane. U tom dijelu moram saopštiti da su ovakva izdvajanja poražavajuća.

Pored Berana, napomenuo bih da opštine Andrijevića i Petnjica gotovo da nijesu obuhvaćene kapitalnim budžetom. Na osnovu onoga što sam imao priliku da vidim, u ovim opštinama se praktično ne planira ni jedan novi investicioni projekat, a čak i oni projekti koji su započeti tokom prethodnog perioda uglavnom su zaustavljeni.

Iz ovih razloga sam Vam i postavio ovo pitanje. Građani Berana, Andrijevića i Petnjice imaju pravo da znaju koji su to projekti koji se planiraju realizovati u 2021. godini, jer opet moram napomenuti da se radi o opštinama čiji lokalni budžeti nijesu u takvom kapacitetu da se mogu realizovati investicioni projekti koji su prijeka potreba stanovnika ovih opština. Zahvaljujem.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (28.07.21 13:32:42)

Zahvaljujemo poslaniku Fatiću.
Pravo odgovora, ministar Bojanić.
Izvolite.

MLADEN BOJANIĆ (28.07.21 13:32:49)

Dozvolite prvo da Vam odgovorim tehničkim odgovorom šta se i kako radi, a svakako ću se i ja osvrnuti na ovaj politički dio, odnosno zaključak nakon Vašeg pitanja.

Realizaciji kapitalnih projekata, kao generatora privrednog razvoja sa brojnim indirektnim efektima, i dalje će se posvećivati posebna pažnja.

Kada je riječ o putnoj infrastrukturi, Uprava za saobraćaj je u 2021. godini planirala da nastavi sa realizacijom sljedećih projekata na teritoriji opštine Berane i opštine Petnjica:

- rekonstrukcija regionalnog puta Berane - Petnjica; dionica Berane - Podvade, dužina dionice je 12,5 km. Radovi se izvode na osnovu potpisanog ugovora sa izvođačem radova, kompanijom Bemax d.o.o. Podgorica. Preostalo je da se realizuju radovi na dužini od 2.5 km na području MZ Budimlja. Nastavak radova je planiran po okončanju postupka eksproprijacije nepokretnosti za potrebe izvođenja radova na saobraćajnici i pješačkoj stazi u MZ Budimlja, što je obaveza opštine Berane, kao i obezbjeđenje dodatnih sredstava za sanaciju klizišta. Ukupna vrijednost projekta je 6,99 miliona eura. Vrijednost planiranih sredstava u 2021. godini je 500.000,00 eura. Sredstva su obezbjeđena iz kapitalnog budžeta Crne Gore;

- izgradnja regionalnog puta R- 24 Berane - Kolašin, dionica Lubnice - Jezerine. Radovi se izvode na osnovu potpisanog ugovora sa izvođačem radova kompanijom EURO-ASFALT d.o.o. Sarajevo. Dužina dionice na kojoj se izvode radovi je 14 km, sa tunelom dužine 2,8 km. Vrijednost radova je 48 miliona eura bez PDV-a. Vrijednost planiranih sredstava u 2021. godini je 10 miliona eura. Sredstva su obezbijedena iz kreditnog programa EBRD banke.

Uprava za saobraćaj je u 2021. godini planirala da započne sa realizacijom sljedećih projekata na teritoriji opštine Berane:

- rekonstrukcija magistralnog puta M-2 Mojkovac - Ribarevine - Berane, dionica Lepenac - Ribarevine - Poda - Berane. Dužina dionice je 40 km. Radovi će se izvoditi na osnovu potpisanog ugovora sa izvođačem radova, kompanijom Strabag i Bemax d.o.o. Podgorica od 08.10.2020. godine. Vrijednost radova je 36 miliona eura bez PDV-a. Vrijednost planiranih sredstava u 2021. godini je šest miliona eura. Početak radova se očekuje po okončanju ljetnje turističke sezone. Sredstva su obezbijedena iz kreditnog programa Evropske investicione banke.

Pored prethodno navedenih projekata, podsjećamo da se preduzimaju aktivnosti u vezi sa nastavkom realizacije projekta autoputa Bar-Boljare, pa je u toku izrada idejnog projekta i prateće dokumentacije za dionicu Mateševo - Andrijevića, što se finansira sredstvima Evropske komisije, koja su obezbijedena kroz mehanizam investicionog okvira za Zapadni Balkan. U toku je i izrada idejnog rješenja za dionicu Andrijevića - Boljare, što se finansira od strane kompanije Montepuť Podgorica.

Podsjećamo i da su u toku aktivnosti u cilju zaključivanja Sporazuma o utvrđivanju kontaktne tačke između Crne Gore i Republike Srbije na autoputu Bar - Beograd u reonu Boljari.

Takođe, pored prethodno navedenih projekata, bitno je istaći da se nastavljaju intenzivne aktivnosti u vezi sa pripremom i realizacijom kapitalnih projekata i u drugim crnogorskim opštinama i ka svim susjednim zemljama, kako bi se poboljšala kako unutrašnja tako i regionalna povezanost Crne Gore, stvarajući tako osnovni preduslov za bolju valorizaciju svih potencijala, ne samo turističkih.

Potpuno smo svjesni da putna infrastruktura u Crnoj Gori nije dobra, odnosno da traži puno novih puteva, puno novih rekonstrukcija, ali, gospodine Fatiću, dozvolite da Vam kažem da ne očekujete, vi koji ste bili 30 godina, da mi to riješimo u dva mjeseca. Riješićemo sve što možemo, idemo ka tome, radimo dokumentaciju, nećemo da ulazimo kao što se mnogo puta ulazilo do sada u posao bez projektne dokumentacije. Znamo kako se to završavalo.

Postoji u nekoliko od ovih projekata, neću ih imenovati, vrlo spornih ugovora koji su u izgradnji. Naravno da ćemo sve to da preispitamo, da budem vrlo jasan. Ali, nećemo ostaviti nezavršene radove i nezavršene puteve. Završićemo puteve i ispitaćemo kako je došlo do propusta u fazi i projektovanja, i izgradnje, i finansiranja.

Što se tiče Berana i zaostatka i nezaposlenosti, znam za taj problem. Ali, da Vas podsjetim - pogašena je ona industrijska zona koja je uglavnom zapošljavala stanovnike Berana. Nje nema. Nismo mi ugasili Polimlje, Ciglanu, da sad ne nabrajam. To je zatečeno stanje u koje ste nas vi uveli. Činimo sve da to vratimo, pokušavamo da reagujemo i biće prilike. Vjerujem da će i ova vlast, ne mislim samo na ovu Vladu nego na ovu parlamentarnu većinu, duže trajati i biće prilike da popravimo mnoge stvari koje ste vi naopako uradili. Zahvaljujem.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (28.07.21 13:37:54)

Zahvaljujemo ministru Bojaniću.
Pravo komentara, poslanik Fatić.
Izvolite.

BOGDAN FATIĆ (28.07.21 13:37:59)

Zahvaljujem ministru na odgovoru. Prvo ću govoriti malo o tehničkom dijelu, a kasnije ću dati svoj politički stav na Vaš odgovor.

Na samom početku ću se osvrnuti vezano da ćete popraviti stanje. Od decembra mjeseca, od kada ste vi došli na vlast, što se tiče opštine Berane, u tom periodu je zatvoren Rudnik uglja u Beranama koji je zapošljavao 140 radnika. Eto kako djelujete, kako radite na poboljšanju životnog standarda u opštini Berane i kako radite na povećanju broja zaposlenosti.

Što se tiče projekata koje planirate da realizujete, u Vašem odgovoru se vidi da ste planirali da realizujete projekat rekonstrukcije magistralnog puta Mojkovac - Ribarevine - Berane i da je vrijednost toga projekta oko 36 miliona eura, a da je u 2021. godini planirano ulaganje od šest miliona eura - ali da se ovaj projekat planira započeti nakon završene ljetnje sezone. Moram napomenuti da se ovaj projekat realizuje u sjevernom regionu, gdje radove prosto nije moguće izvoditi u zimskom periodu. Samim tim, dovodi se u pitanje da li će ovaj projekat i moći da se realizuje u onom obimu kako ste i saopštili.

Kada govorimo o opštini Berane, moram kazati da je u opštini Berane direktno planirano izdvajanje u iznosu od 3,5 miliona eura kapitalnim budžetom za 2021. godinu, od čega je 2,75 miliona eura predviđeno za plaćanje obaveza iz prethodnog perioda - gdje se to plaćanje odnosi na projekat za prečišćavanje otpadnih voda sa kanalizacionom mrežom. Dakle, državnim budžetom za 2021. godinu je planirano za opštinu Berane svega 750.000 eura. Moram saopštiti da 750.000 eura apsolutno nije dovoljno za jednu opštinu kao što je opština Berane.

Navešću samo neke od projekata koji su započeti tokom prethodnog perioda u opštinama: Berane, Andrijevića i Petnjica. Rekonstrukcija puta Berane - Petnjica, tokom 2019. godine planirano je ulaganje u iznosu od tri miliona eura, uloženo je 3,5 miliona eura. U 2019. godini, iz Vašeg odgovora se vidi, planirana su izdvajanja u iznosu od 500.000 eura. U izgradnju regionalne stočne pijace u Beranama tokom 2019. uloženo je 75.000 eura, a za 2021. godinu planirano je svega 33.000. Za unapređenje turističke ponude za opštinu Berane za 2021. godinu planirano je nula eura. Projekat izgradnje transfer stanice sa reciklažnim dvorištem i sortirnicom, ovaj projekat je planiran u 2019. godini, a ukupna vrijednost ovog projekta je 1,35 miliona eura. U 2021. godini za ovaj projekat je predviđeno nula eura. Projekat izgradnje zgrade za lica sa invaliditetom 27+ je definisan 2019, a u 2021. godini državnim budžetom za ovaj projekat je predviđeno

nula eura. Projekat izgradnje transfer stanice u opštini Andrijevića definisan je 2019. u iznosu od pola miliona eura, a u 2021. godini je za ovaj projekat planirano nula eura.

Opština Petnjica, realizacija projekta "Ujedinjeni protiv zagađenja", projekat je definisan 2019, za njegovu realizaciju je predviđeno 310.000 eura, a za ovu 2021. godinu nula eura. Rekonstrukcija puta Trpezi - Kalače prva faza, projekat vrijednosti od 500.000 eura, a za ovaj projekat je u 2021. godini predviđeno nula eura.

Pored ovih projekata, moram napomenuti da je zaustavljena izgradnja kasarne u opštini Andrijevića. Ovaj projekat je od posebnog značaja ne samo za opštinu Andrijevića, već za kompletan sjeverni region. Takođe, u planu budžeta za 2021. godinu nema izdvajanja za "Kuću voća" u Andrijevići. Znam da neki od ovih projekata nijesu u vašoj nadležnosti, ali smatram da građani ovih opština imaju pravo da znaju i da čuju koliko je Vlada Crne Gore izdvojila sredstava za realizaciju projekata u ovim opštinama.

Ministre, jedan podatak treba uvijek da imate kod sebe kada kreirate investiciono - razvojnu politiku sjevernih opština. Broj zaposlenih u opštini Berane je početkom 2020. godine iznosio oko 5.200, a sada iznosi 4.200. Dakle, 1.000 ljudi je ostalo bez posla. Broj zaposlenih u opštini Andrijevića je, takođe, početkom 2020. godine iznosio 542, a sada iznosi 443 - 100 ljudi je ostalo bez posla. Zna li šta znači kada u Beranama i Andrijevići 1.100 ljudi ostane bez posla? Znači da Vlada Crne Gore, Vlada tzv. socijalne pravde, treba odmah da podnese ostavku.

Ovo su opštine sa najmanjim indeksom razvijenosti. Radi javnosti, prosječni indeks razvijenosti za cijelu teritoriju Crne Gore je 100, u Beranama on iznosi 58,3% u odnosu na prosjek, u Andrijevići 41,5%, u Petnjici 28%. Poređenja radi, indeks razvijenosti za opštinu Budva je 156,7. Namjerno nisam htio da pravim paralelu sa 2020. godinom. /Prekid/ ministri iz vaše Vlade koji su u prethodnom periodu odgovarali na pitanje poslanika su saopštavali da ne možemo upoređivati sa 2020. godinom jer je to bila izborna godina. Isto tako, smatram da moram saopštiti da smo u 2020. godini imali značajna milionska ulaganja za ove opštine. Imam sve podatke kod sebe, ali predugo bi trajalo da nabrojim sve one projekte koji su realizovani tokom 2020. godine.

Činjenica je, ministre, da ova ekspertska vlada nema razvojnu strategiju. Činjenica je da će one opštine koje su teško funkcionisale tokom prethodnog perioda još teže funkcionisati sa ovakvim odnosom, a njeni građani će na ovaj način biti dovedeni na rub egzistencije. Zahvaljujem.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (28.07.21 13:43:49)

Zahvaljujem poslaniku Fatiću.

Sada prelazimo na peto poslaničko pitanje koje je postavljeno ministru Bojaniću, a isto će postaviti poslanik Dragan Ivanović.

Izvolite, poslaniče Ivanoviću.

DRAGAN IVANOVIĆ (28.07.21 13:44:03)

Hvala, predsjedniče.

Poštovane kolegice poslanice, kolege poslanici, gospodine ministre, gospođo ministarko, poštovani građani,

Postavio sam pitanje gospodinu ministru iz razloga što sam prije neki dan vidio kod njega veliko nezadovoljstvo, s razlogom, a pitanje glasi:

Prije neki dan izrazili ste veliko nezadovoljstvo odnosom nadležnih tužilaštava i Skupštine Crne Gore prema vašim informacijama o mogućim zloupotrebama u državnim preduzećima. Šta ste očekivali?

Znam što ste očekivali Vi, što sam očekivao ja, a s pravom ovdje u Skupštini mogu da kažem i šta su očekivali građani, ne samo od ovoga što ste očekivali vi, nego šta su zapravo očekivali dolaskom nove vlasti poslije 30. avgusta. Očekivali su mnogo baš iz ove oblasti koju Vi ovdje pominjete i obrađujete stvaranjem Odjeljenja za borbu protiv korupcije. Kada ste ga, gospodine ministre, najavili, bilo je čuđenje šta to zapravo hoće ministar Bojanić u Ministarstvu za kapitalne investicije. Poslije ovoga što ste uradili za ovaj period, ili što je uradilo vaše odjeljenje, koje pohvaljujem javno, pokazalo se da ste bili u pravu. Ovo je i pokazatelj da naša tužilaštva, a posebno Specijalno ne rade svoj posao onako kako bi trebalo da ga rade. Zbog toga je većina u ovom Parlamentu insistirala na promjeni tužilačkih zakona i Zakona o specijalnom tužiocu.

Evo kroz samo ove slučajeve koje ste vi dostavili tužilaštvima vidi se, a i kroz odgovor specijalnog tužioca, da ti predmeti i dalje stoje. Nadam se da u vašim predmetima koje ste poslali postoje elementi krivičnih djela koja ste vi našli, tj. vaše odjeljenje.

Pokušaću sada zbog građana, jer Vi, ministre, znate o čemu se radi, ali i građani treba da znaju. Predata je informacija 22. januara o mogućem postojanju krivičnih djela u vezi sa kupovinom četiri broda na kredit za potrebe Crnogorske plovidbe i Barske plovidbe. Nadam se da ćete Vi u odgovoru, koji ste meni dostavili na poslaničko pitanje, na čemu Vam zahvaljujem, objasniti šta je prozvela ova kupovina i način na koji su ovi brodovi kupljeni. Predata je informacija 27. januara o postojanju krivičnog djela u vezi sa prevozom robe i saobraćajem prugama od strane željezničkog preduzeća Montecargo tokom novembra 2020. godine, a bez sertifikata o bezbjednosti. Početkom februara ove godine dostavili ste informaciju o mogućem postojanju krivičnog djela prilikom zapošljavanja i isplata otpremnina u Montecargo-u. Krajem februara dostavili ste informaciju o inicijativama o postojanju krivičnog djela zloupotrebe položaja u privrednom poslovanju u vezi sa zaključenjem Ugovora o kupovini struje sa Toščelikom, a na štetu Elektroprivrede. Specijalnom državnim tužilaštvu 5. marta predata informacija o indicijama o postojanju krivičnog djela zloupotrebe položaja u privrednom poslovanju u vezi potrošnje radnih sati za rad Termoelektrane Pljevlja. Takođe, 31. marta isto informacija krivičnog djela prilikom ugrožavanja mjera utovara robe boksita u vagone kompanije Montecargo, koja se evo pominje svako malo, prevoza robe prugom do Bara, ugrožavanja bezbjednosti i imovine željezničkih firmi, a sve u aranžmanima sa firmama Uniprom, Uniprom metal i Metalinvest, Hong Kong. Predata je informacija 22. aprila o mogućem postojanju krivičnih djela zloupotreba službenog položaja i prevare na štetu Željezničke infrastrukture. Osnovnom državnim tužilaštvu u Podgorici je 14. maja predata informacija o postojanju krivičnog djela nesavjestan rad u službi iz člana 417 Krivičnog zakonika Crne Gore i Vrhovnom državnim tužilaštvu je 2. jula o.g. predata informacija o mogućem postojanju krivičnog djela ili prikrivanju krivičnog djela u vezi nelegalnog iskopa i izvoza 2.664 tone rude boksita krajem 2019. godine, odnosno 2020. godine.

Gospodine ministre, sad se postavlja osnovno pitanje i svi ga moramo postaviti - Šta rade tužilaštva, šta radi specijalni tim policijski koji je pri specijalnom državnim tužiocu? Tamo su izabrani navodno policajci koji bi trebali kvalitetno da rade. Zamislite, njima rukovodi specijalni državni tužilac i oni rade po njegovim upustvima, ili, bolje reći - ne rade. Samo ovih par mjeseci što su radila vaša odjeljenja, mislim da su ovo ljudi samokvalifikovani u smislu visokog obrazovanja, a ne u smislu rada na otkrivanju krivičnih djela. Ali, radeći svoj posao to odjeljenje je pokazalo da mi u Crnoj Gori s pravom tvrdimo da naše Tužilaštvo i naša Policijska zapravo godinama nisu radili svoj posao. Zato sam i pitao ministra - šta ste očekivali. Očekivali ste ako ništa drugo /prekid/. Hvala.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (28.07.21 13:50:52)

Biće prostora u drugom krugu, poslaniče Ivanoviću.
Zahvaljujem.
Izvolite, ministre Bojaniću. Pravo na odgovor.

MLADEN BOJANIĆ (28.07.21 13:51:05)

Uvaženi poslaniče Ivanoviću, drago mi je da ste postavili ovo pitanje. Bilo je par puta u javnosti informacija o tome, ali dosta šturih i evo prilike da o tome čujemo malo opširnije. Zahvaljujem na pitanju još jednom. Potrudću se da budem što jasniji u odgovoru.

Ministarstvo kapitalnih investicija je prilikom formiranja uradilo jednu specifičnu stvar. U sistematizaciji je napravilo potpuno dva nova odjeljenja. Jedno je ovo o kome danas pričamo - Odjeljenje za borbu protiv korupcije, a drugo je Odjeljenje za unapređenje koruptivnog upravljanja u kompanijama sa državnim većinskim vlasništvom.

Ovo odjeljenje za borbu protiv korupcije je malo ranije krenulo, od januara, a drugo je nešto kasnije formirano. I u jednom i u drugom odjeljenju imamo po dva zaposlena. I ta dva zaposlena su, svojom predanošću, trudom i zalaganjem, došli iz borbe protiv korupcije do 11 prijava, a imali smo prilike na pressu prije ove skupštine prije par sati, biće u javnosti o tome, na koji nivo transparentnosti je podignut rad državnih kompanija u resoru Ministarstva kapitalnih investicija da bi i taj dio pratio. Razlog je bio jedno i drugo - netransparentnost u radu državnih kompanija apsolutno poznata i jedna velika percepcija u koruptivne radnje vezano iz našeg resora što se tiče saobraćaja, energetike i ostalih oblasti koje radimo. Dakle, da taj dio pojasnim. I jedno i drugo odjeljenje, a naročito ovo odjeljenje o kome danas govorimo o borbi protiv korupcije, su opravdali svoju organizaciju i ja se pridružujem čestitkama. Ne bih sad apostrofirao dalje, jer ima mnogo drugih odjeljenja i direktorata koji tamo predano rade. Da Vam pročitam konkretan odgovor vezano za sve informacije.

Novoformirano Odjeljenje za borbu protiv korupcije predalo je proteklih šest mjeseci rada na nekoliko tužilačkih adresa, kao i na adresu ovog visokog doma ukupno 11 informacija o mogućem

postojanju krivičnih djela u državnim kompanijama, čiji nadzor obavlja Ministarstvo kapitalnih investicija. Skupština Crne Gore dobila je pet od 11 informacija iz Ministarstva, sa detaljnim priložima, od kojih je posljednja Informacija o mogućem postojanju krivičnih djela nastalih prilikom i nakon zaključivanja Ugovora (sa pratećim aneksima) za iznajmljivanje brodova AD Barska plovidba britanskoj kompaniji See Pioneer, zavedeno u utorak 20. jula ove godine.

Prethodno, Skupštini Crne Gore je 22. januara ove godine predata informacija o mogućem postojanju krivičnih djela u vezi sa kupovinom dva broda na kredit za potrebe Crnogorska plovidbe AD Kotor i pozajmicama Vlade Crne Gore za otplatu kreditnog duga. Istog dana Skupštini Crne Gore predata je, takođe, informacija o mogućem postojanju krivičnih djela u vezi sa kupovinom dva broda na kredit za potrebe Barske plovidbe AD Bar i pozajmicama Vlade za otplatu kreditnog duga. Samo da pojasnim, mnogo ovih otplata što za Montenegro airlines, što za ova dva konkretno slučaja je išlo internim odlukama Vlade bez održavanja sjednice, a u bilansima njihovim se knjižio prihod. Tako da je javnost bila zaobidena. Tek kad smo ušli tamo, onda smo krenuli da vadimo dokumenta i vidimo to što neko knjiži tamo prihod te godine u stvari nije prihod od poslovanja, nego iz interne odluke Vlade jer su pumpali im pare i spašavali ih od propasti, a ovamo izigravali neke velike rukovodioce i veliku upravljačku moć, odnosno znanje. Vidimo na šta smo došli.

Nadalje, Skupštini Crne Gore je 27. januara ove godine predata informacija o mogućem postojanju krivičnog djela u vezi sa prevozom robe /prekid/ saobraćanjem prugama od strane Željezničkog preduzeća Montecargo tokom novembra 2020. godine, a bez sertifikata o bezbjednosti. Pazite, išli su vozovi bez sertifikata o bezbjednosti. Zamislite tu neodgovornost. Takođe, Skupštini je 5. februara ove godine dostavljena informacija o mogućem postojanju krivičnih djela prilikom zapošljavanja i isplate otpremnina u društvu Montecargo. Vjerujemo da su poslanici dobili sasvim dovoljno informacija da, u skladu sa odredbama Poslovnika Skupštine Crne Gore, otvore parlamentarnu istragu, provjere navode sa pratećim priložima i dokazima po osnovu dostavljenih informacija. To se u proteklom periodu nažalost nije desilo iako je bilo najava o mogućem formiranju anketnog odbora za ispitivanje transakcija u Barskoj i Crnogorskoj plovidbi koje su dovele do pada državnih garancija na štetu poreskih obveznika. Pričamo o desetina miliona štete. Kao i u slučaju Barska plovidba kupovinu dva broda Crnogorske plovidbe ušlo se bez valjane ekonomske analize i sa pogrešnim pretpostavkama o cijeni usluga na međunarodnom pomorskom tržištu. U situaciji kada se nakon pet godina u drugoj polovini prošle godine najamnine brodova na svetskom tržištu počele da rastu, a ovih dana maltene obaraju cjenovne rekorde, u novembru prošle godine bivši menadžer Barske plovidbe zaključio je ugovor na 6+6 mjeseci u korist unajmitelja brodova, tako da danas barska kompanija dnevno gubi oko 30.000 dolara.

Poštovani poslanice Ivanoviću, smatram pravom prilikom da upravo u skladu sa Vašom inicijativom u vidu poslaničkih pitanja ispred kluba SNP-a, u saradnji sa kolegama, u skladu sa članovima 72, 78 Poslovnika Skupštine Crne Gore, inicirate otvaranje parlamentarnih istrage u svim slučajevima - prioritarno u slučajevima izdatih državnih garancija, gdje je više nego očigledno da je djelovanje državnih organa i pojedinaca ugrozilo javni interes i dovelo enormne štete po državni budžet. Vjerujemo, takođe, da će poslanicima posebno biti interesantno da se pozabave i onim što se dešavalo u državnoj kompaniji za prevoz robe Montecargo a.d, počev od prevoza roba vozilima bez sertifikata o bezbjednosti tokom novembra 2020. godine, ali i o poslovanju počev od sredine 2017. godine, zatim partijskom zapošljavanju, nepotizmu i isplatama otpremnina, po osnovu kojih je kompanija nesporno pretrpjela štetu. Ministarstvo kapitalnih investicija proteklih šest mjeseci predalo je Specijalnom državnom tužilaštvu osam informacija o mogućim krivičnim djelima i zloupotrebama u državnim preduzećima. Tražili smo od SDT- a odgovor na pitanje šta su konkretno preduzeli u ovim predmetima i odgovoreno je 22. jula ove godine da su po osnovu sedam informacija formirali predmete i da se oni nalaze "u fazi izviđaja". U prilogu odgovora imate sve ovo taksativno nabrojano. Takođe, vidi se iz odgovora SDT-a da još nisu ni uzeli u razmatranje prijavu podnijetu istovremeno Skupštini Crne Gore 5. februara koja se tiče Montecarga (isplata i ostalih stvari). Upravo to može biti dodatan izazov vama poslanicima da, u skladu sa svojim nadležnostima, prioritarno razmotrite i ovu informaciju. Konkretno na pitanje šta sam očekivao od Specijalnog državnog tužilaštva - da budem krajnje iskren, znajući praksu njihovu - ne mnogo. Bave se nekim drugim stvarima očigledno, ali da im ostavim njihove poslove (u skladu sa nadležnostima neka rade).

Samo da pojasnim, Ministarstvo kapitalnih investicija nije istražni organ, niti je tužilaštvo. Mi smo došli do nivoa, mi smo ih i zvali, kao i dali svaku informaciju o mogućem postojanju krivičnih djela. Sad pazite ovaj paradoks. Nedavno je ministar Jakov Milatović bio pozvan na saslušanje zbog izgovorene riječi i tužbe zašto nije, a tužba je bila za neprijavlivanje krivičnog djela. A mi sa dokumentima, dajemo ovoliko dokumenata i niko ništa, osim izviđaja. Ja nijesam čuo, ja nemam zvaničnu informaciju osim ove koju sam dobio od SDT-a da je samo po pitanju izviđaj. Ostavimo po strani tužilaštvo. Ja vas molim da kao Skupština pokušate da djelujete, da otvorimo parlamentarnu istragu u Skupštini, pa ćemo i javnosti dati sva dokumenta. Neka i oni vide, pa neka sudi javnost da li mi griješimo. Možda mi griješimo, možda mi vidimo nešto čega nema, ali smo spremni da otvorimo dokumenta i damo sve što imamo u Ministarstvu da vi kao

poslanici parlamentarnom istragom otvorite slučaj - ako već tužilaštvo vrši izviđaj u nedogled. Za sve to vrijeme mi plaćamo štetu i dalje trpimo štetu.

Tako da Vam hvala još jednom na postavljenom pitanju. Dali ste mi priliku da malo opširnije odgovorim. Evo, sticajem okolnosti, predstavili smo jedno odjeljenje. Ja sam veoma ponosan na ta dva odjeljenja. Za vrlo kratko vrijeme, sa po dva zaposlena, Odjeljenje za poboljšanje korporativnog upravljanja je uradilo sjajan posao. Danas je predstavljen javnosti, a ovo Odjeljenje sa dva zaposlena 11 prijava su uspjeli za razliku od tužilaštva, u kojem ko zna koliko ljudi vrši dalje izviđaj u određenim slučajevima. Zahvaljujem.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (28.07.21 14:00:23)

Zahvaljujemo ministru Bojaniću.
Pravo komentara, poslanik Ivanović.
Izvolite.

DRAGAN IVANOVIĆ (28.07.21 14:00:29)

Ja se još jednom pridružujem i čestitam ovom odjeljenju. Mislio sam da je veće, ali dobro. Vi ste to tako uradili i zaista ja se nadam, ponavljam, da ove prijave koje ste podnijeli, vi ih zovete informacijama - u svim ovim slučajevima postoji biće krivičnog djela i svi elementi koji ukazuju na to da su ta djela tamo učinjena. Zato očekujem za koji dan novi Tužilački savjet i nadam se da će to biti jedan preokret, jedan zamajac, jedan točak koji će pokrenuti da ne morate ni Vi, ni Vaši timovi, nego da će specijalni timovi, 42 policijska službenika, raditi svoj posao. Zaista nijesam, a nijeste ni Vi, a čini mi se da bi to otvorilo neku veliku priču i došli bismo do strašnih saznanja - šta je sa prodajom brodova kotorske Jugooceanije i Plovidbe iz Bara. Znae, ja mislim da i Vi znate tu priču. Normalno, do rezultata neke istrage ili izviđaja, kako kažu, nije do sada ništa ni rađeno. Gdje su pare od tih prodatih brodova? Jesmo li za te pare mogli kupovati ove druge brodove nove ili nijesmo? Neko ih je odnio i neko zna ko ih je odnio, i neko zna đe su odnešene te pare. Moraćemo ako ne mi, onda ovi novi tužioci pokretati istragu po tom pitanju.

Ovo što ste Vi dali nama ove instrukcije kroz odgovor jeste način da se dodatno ispita i mislim da ćemo se kao poslanici i Skupšina pozabaviti mnogim pitanjima ako novo tužilaštvo pa i Sudski savjet ne budu dovoljno ažurni, kao i novi menadžment policije. Ja očekujem da svi oni skupa daju maksimalni doprinos. Ja bih sada, predsjedniče, pitao gospodina ministra Bojanića dodatno pitanje na koje on može da odgovori ja se nadam odmah:

Da li će ovaj tim Vaš nastaviti sa daljim radom i dostavljati im informacije po svim slučajevima do kojih oni dođu?

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (28.07.21 14:03:11)

Zahvaljujemo poslaniku Ivanoviću.
Ministar Bojanić pravo odgovora.
Izvolite.

MLADEN BOJANIĆ (28.07.21 14:03:16)

Naravno. Gledajući njihov entuzijazam, mislim da se oni tek zagrijavaju (sportski rečeno). Ono što jeste problem, oni stvarno rade punom parom, bez zastoja, jeste da u Ministarstvu po sistematizaciji tu treba četiri zaposlena. Međutim, sticajem okolnosti zbog problema oko usvajanja zakona pa vraćanja, pa kašnjenja budžeta, sistematizovano je za četiri radna mjesta. U ovom momentu budžet nam ne dozvoljava, jedva krpimo da imamo dvoje ljudi. Ako je ovo dvoje uspjelo 11, ako uspijemo i kad uspijemo da još dvoje da zaposlimo - biće prilike, biće puno rezultata. Ja se samo nadam, to ćemo naravno što se nas tiče gurati do kraja, da to ne ostane samo na izvještajima iz ministarstva. Ništa nismo napravili ako se dalje neko tim ne pozabavi u skladu sa svojim ovlašćenjima i nadležnostima. Da napomenem da nije cilj toga odjeljenja samo vraćanje unazad i traženje koruptivnih radnji šta se ranije dešavalo. To je odjeljenje i preventivno i i te kako aktivno i u sadašnjim dešavanjima i sad ispituje slučaj koji se sad dešavao. Siguran sam da samo može da se poveća njihov obim posla i kvalitet kad budemo uspjeli da zaposlimo i da kadrovski popunimo to odjeljenje. Zahvaljujem.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (28.07.21 14:04:56)

Zahvaljujem ministru. Evo i od mene kratka dopuna. U funkciji svega što smo imali prilike da čujemo, a čuli smo od ministra da su u prethodnim mjesecima dostavljene informacije o mogućim zloupotrebama i mogućim krivičnim djelima i Tužilaštu i Skupštini, kao i da su pravovremeno dijeljene informacije i sa građanima, odnosno sa javnošću. Tužilaštvo je državni organ koji može da goni učinioce krivičnih djela, tako da smo sada čuli i odgovore koje smo dobili do ovog trenutka, odnosno koje je ministar dobio, nadajući se i vjerujući da ćemo u narednom periodu imati nezavisno i profesionalno Tužilaštvo i da ćemo imati mnogo efikasniji pristup što se tiče Skupštine i poslanika. Naravno, poslanici, siguran sam, da konzumiraju sve informacije, da analiziraju i skupštinski odbori imaju tu mogućnost, a procedure su jasne i pravila su jasno definisana i Ustavom i Poslovnikom. Minimum dvadesetsedam (27) poslanika može da zatraži parlamentarnu istragu ili formiranje anketnog odbora u odnosu na određenu temu. Naravno, taj predlog treba da sadrži sve ono što je definisao naš Poslovnik i pozitivni propisi. Postoje određeni sadržinski elementi, postoje i određeni definisani rokovi, postoji i obaveza da ministar pravde utvrdi da li se vodi sudski postupak, ili ukoliko se formira anketni odbor a počne sudski postupak, onda bi anketni odbor morao da zaustavi svoj rad.

Postoji određena podjela vlasti, jasno definisana pravila koja znaju svi poslanici, tako da u tom dijelu mislim da su i propisi jasni, pravila jasna i da poslanici imaju mogućnost i imaju prava. Čini mi se da je naš zajednički interes da imamo jednu odlučnu borbu protiv zaista svih pošasti u društvu, a posebno koje su iz oblasti organizovanog kriminala i korupcije, kao i da ćemo se svi zajednički truditi da ispravljamo nepravde, jačamo institucije i stvaramo pretpostavke za konkretne rezultate u svim procesima koji su aktuelizovani u javnosti u prethodnim mjesecima i godinama a koji nisu dobili očekivani epilog od te iste javnosti. Eto, samo jedna dopuna koja je u funkciji svega onoga što smo čuli od uvaženog ministra i od uvaženog poslanika.

Sada prelazimo na posljednje poslaničko pitanje ministru Bojaniću, a isto će postaviti poslanica Suzana Pribilović.

Izvolite, poslanice Pribilović.

SUZANA PRIBILOVIĆ (28.07.21 14:07:34)

Pooštovane građanke i građani, uvaženi predsjedniče Skupštine, uvaženi ministre Bojaniću,

U skladu sa Poslovnikom Skupštine Crne Gore, ministru kapitalnih investicija gospodinu Bojaniću sam postavila sljedeće pitanje:

Da li ste, kao ministar, bili upoznati sa činjenicom da je državni sekretar Vašeg ministarstva imenovan za člana Odbora direktora privrednog društva Energogas d.o.o.?

Ovo iz razloga jer smo prije nekih desetak dana imali priliku da, zahvaljujući interesovanju novinara portala CDM, saznamo da je državni sekretar u Vašem ministarstvu ujedno i član Odbora direktora privatnog privrednog društva Energogas d.o.o. Podgorica, čija je djelatnost distribucija gasovitih goriva gasovodom i koje je u vlasništvu državnog preduzeća Srbijagas iz Srbije. Ova informacija je i nesporna činjenica da državni sekretar Vašeg ministarstva, kao javni funkcioner, ujedno i član odbora direktora jednog privatnog preduzeća koje djeluje u oblasti energetike u Crnoj Gori, mora biti i jeste predmet interesovanja ne samo novinara, već i građana Crne Gore. Ovo iz razloga jer Ministarstvo na čijem ste čelu vrši nadzor nad sprovođenju Zakona o energetici kojim se uređuju energetske djelatnosti, što znači i organizovanje i upravljanje tržištem gasa, a samim tim i nad privatnim preduzećem Energogas d.o.o. Takođe, u skladu sa uredbom organizacije i načinu rada državne uprave, Ministarstvo na čijem ste čelu, između ostalog, vrši poslove koji se odnose na energetske politiku u Crnoj Gori, priprema propise iz oblasti energetike i priprema energetske bilans Crne Gore. U skladu sa važećim Zakonom o državnoj upravi, državni sekretar u ministarstvu pomaže ministru u vršenju njegove funkcije u okviru ovlašćenja koje mu odredi ministar.

Konkretnog državnog sekretara ste, kao ministar, ovlastili, kako smo upoznati, upravo za oblast energetike u okviru koje oblasti djeluje i preduzeće Energogas. Kako je Zakonom o sprečavanju korupcije jasno propisano da javni funkcioner ne može biti član organa upravljanja ili član menadžmenta u privatnom preduzeću, tj. društvu, povodom činjenice da je državni sekretar Vašeg ministarstva kao javni funkcioner ujedno i član odbora direktora privatnog preduzeća, putem tvitera ste obavijestili javnost Crne Gore da je Vaš državni sekretar nakon što je uvidio da se nalazi u potencijalnom konfliktu interesa podnio ostavku na mjesto člana Odbora direktora preduzeća Energogas.

Poštovani ministre, imajući u vidu da smo iz Vašeg obraćanja javnosti putem tvitera, doduše samo oni koji koriste twitter, povodom ovog veoma značajnog i delikatnog pitanja, obaviješeni da je Vaš državni

sekretar podnio ostavku na mjesto člana Odbora direktora u Energogasu, interesovalo me je, kao i građane Crne Gore, da li ste Vi kao ministar, na čiji je lični predlog Vlada imenovala ovog državnog sekretara koji Vam pomaže u oblasti energetike, bili upoznati sa činjenicom da je on imenovan za člana Odbora direktora tog privrednog društva. Hvala.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (28.07.21 14:11:03)

Zahvaljujemo poslanici Pribilović.
Pravo odgovora ministar Bojanić.
Izvolite.

MLADEN BOJANIĆ (28.07.21 14:11:09)

Zahvaljujem predsjedniče Skupštine.
Uvažena poslanice Pribilović,

Moja velika zahvalnost za pitanje koje ste postavili. Nije ironično, nije sarkastično, baš mi je drago da upravo Vi ovo pitate, a reći ću Vam zašto.

Što se tiče Marka Perunovića, da, bio sam upoznat i dao sam mu podršku. Izabran za člana Energogasa, nije privatna nego je u vlasništvu Srbijagasa, ali i to je nevažno u ovom momentu. Dao sam mu punu podršku kako bi pomogao rješavanju nagomilanih problema preduzeća Energogas, koji su dobrim dijelom posljedica nečinjenja prethodne Vlade. Preduzeće je u 100% vlasništvu preduzeća Srbijagas. Kompanija je dugo vremena bila lider na tržištu gasa u Crnoj Gori, da bi izuzetno lošom upravljačkom politikom u prethodnom periodu bila dovedena u veoma lošu poziciju, sa dugom od skoro 2.500.000,00 miliona eura, blokiranim računom, velikim brojem zaostalih zarada, neplaćenim doprinosima. Sindikat radnika Energogasa se više puta obraćao Ministarstvu ekonomije, kojem je pripadao sektor energetike, međutim, nijesu imali nikakav odgovor.

Imali smo i ovdje pitanje od poslanika, mislim da je uvaženi poslanik Joković vezano za stanje Energogasa. Pošto smo mi već u međuvremenu imali komunikaciju, odnosno državni sekretar ministarstva kapitalnih investicija Marko Perunović je imao razgovore sa njima, obavio razgovore, išao da vidi, potrudio se. Dakle, u prvom kvartalu tekuće godine je organizovano više sastanaka kako bi se nagomilani problemi u Energogasu počeli rješavati. Uz saglasnost zaposlenih i uprave Srbijagasa, napravljen je program za konsolidaciju kompanije i započeta je njegova realizacija, čime je 37 zaposlenih, zajedno sa svojim porodicama, došlo u situaciju da nastavi sa normalnim poslovanjem i životom.

Dakle, nakon što ništa niste radili prije, pojavio se Marko Perunović, državni sekretar koji je za dva mjeseca riješio probleme vezane na relaciji Srbijagas - Energogas i dao šansu ovim ljudima da rade.

Na zahtijev radnika, koji su znali to da cijene, i uprave, Marko Perunović je imenovan za člana Odbora direktora Energogasa 13. maja 2021. godine, kako bi svojim znanjem i radom doprinio oživljavanju ove kompanije. Sredstva za pokrivanje gorućih troškova su uplaćena, većina obaveza izmirena, kompanija je stala na noge i polako počinje da se vraća na tržište, a zaposleni kao i rukovodstvo matične kompanije su iskazali zadovoljstvo učinjenim, što je bio prvenstveni cilj čitavog angažmana.

S obzirom na činjenicu da je bivši državni sekretar u Ministarstvu ekonomije gospodin Nikola Vujović, u dužem vremenskom periodu, od 04. marta 2020. godine do 19. marta 2021. godine bio član Odbora direktora CEDIS-a, koja je bila u direktnoj nadležnosti i pod kontrolom Ministarstva ekonomije, kao i na osnovu rješenja Agencije za sprečavanje korupcije od 09. juna 2021. godine, koja je utvrdila da se gospodin Vujović ne nalazi u konfliktu interesa - nisam vidio ništa sporno u tome da Marko Perunović bude izabran za člana Odbora direktora Energogasa kako bi svojom stručnošću, predanošću i profesionalnom odnosu prema poslu doprinio daljem oporavku ove kompanije. Ne pričam napamet. Evo ga rješenje Agencije za sprečavanje korupcije koje kaže za Nikolu Vujovića. Bio je u prethodnom sazivu državni sekretar Ministarstva ekonomije u resoru u čijem je energetika, pa i CEDIS. Pazite šta kaže rješenje koje je vrlo kontroverzno, ali je važeće, za mene važeće je da ja istumačim šta sekretar može u Ministarstvu kapitalnih investicija državni da bude ili ne bude. Pazite šta kaže - zvanična odluka Agencije za sprečavanje korupcije.

Nikola Vujović, državni sekretar za energetiku nije bio jer ta funkcija uopšte nije postojala već da je bio državni sekretar u Ministarstvu ekonomije i da je imenovan na sjednici Vlade od 5.10. itd. Nije ni tačno da je bio u sukobu interesa jer nije ostvario nikakvu nadoknadu.

Marko Perunović je državni sekretar. Ne piše za energetiku, ali isto državni sekretar. Nema nikakvu nadoknadu, niti je primao, niti je tražio. Centa nije dobio za tih dva mjeseca koliko je bio član Odbora direktora. Podnio je ostavku iz prostog razloga da se ne otvara u javnosti priča o nekakvom potencijalnom

konfliktu interesa. Agencija nikakav postupak nije pokrenula. I Marko Perunović i lično ja apsolutno smo spremni šta god neko sutra utvrdi, kakav god da je bio, šta god ja mislio o Agenciji, a ne mislim ništa dobro o dosadašnjem radu, ali moram poštovati njihova rješenja. Onoga časa kada Agencija utvrdi da je nešto bilo sporno, naravno da Marko je spreman pa i ja da podnesemo bilo kakve sankcije. Do tada, podsjećam Vas kako ste Vi žmurili na sve ovo. Samo da Vas podsjetim.

Što se tiče Marka Perunovića, on je 12. jula podnio ostavku. Napominjem da se tokom tog perioda, tih dva mjeseca koliko je bio član Odbor, direktora preduzeća Energogas nije sastajao i nije donio nikakvu odluku. Marko Perunović nije dobio nikakvu nadoknadu, niti je, kao što sam rekao, Agencija za sprečavanje korupcije pokrenula bilo kakav postupak.

Sad mi je jako drago što ste se nakon više godina ćutanja i odobravanja mnogih konflikata interesa u kojem su bile vaše partijske kolege konačno ohrabрили da podignete glas protiv ovakve prakse. Podsjetiću, a evo ga rješenje, zaboravili ste, vaš član partije gospodin Đoko Krivokapić tri godine pune bio je predsjednik Odbora direktora Elektroprivrede i predsjednik Odbora direktora Prve banke A.D, zbog čega je u obje kompanije primao novčanu nadoknadu. Agencija za sprečavanje korupcije je rješenjem, pazite, od 15. decembra 2021. godine, tad su se ohrabрили nakon tri godine evidentnog kršenja konflikta interesa, Agencija se nakon tri godine ohrabрила da donese rješenje da je on u konfliktu interesa. Evo ga i to rješenje. Čovjek je primio 30 i nešto hiljada novca nezakonito, odnosno suprotno Zakonu o konfliktu interesa od Prve banke. Nije mogao da bude i direktor Elektroprivrede, odnosno predsjednik Odbora direktora Elektroprivrede i da bude predsjednik Odbora direktora Prve banke. Nemam riječi.

Takođe, podsjetiću Vas na jedan primjer u javnosti poznat. Vaš predsjednik partije gospodin Đukanović potpisao je kao premijer, odnosno nije potpisao nego je Vlada donijela odluku da se njegovom sinu daje koncesija za male centrale. Znaete koje je rješenje, sjećate se šta je rekla Agencija. Da nije u konfliktu interesa jer nije on potpisao rješenje nego ministarka ekonomije. Interesantno, ali da se ne vraćemo.

Zaključujem. Ponosan sam što imam Marka Perunovića u timu u Ministarstvu kapitalnih investicija. Ako je što zgriješio, spreman sam da ga branim i zajedno snosim konsekvence sa njim. Zahvaljujem.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (28.07.21 14:18:49)

Zahvaljujemo ministru Bojaniću.
Pravo komentara, poslanica Pribilović.
Izvolite, poslanice.

SUZANA PRIBILOVIĆ (28.07.21 14:18:56)

Uvaženi ministre Bojaniću, moram Vam se prvo zahvaliti na dostavljenom odgovoru, ali kad ste Vi u pitanju i Vaše dosadašnje djelovanje u politici, očekivala sam ovakav performans od nastupa i odgovora - kako bi se skrenula pažnja sa jednog ovakvog alarmantnog slučaja sukoba interesa u Ministarstvu na čijem ste čelu i u ovoj Vladi. Hajde da se bavimo Vašim radom kao ministra i Vašim poštovanjem zakona.

Kada sam pročitala tekst na portalu CDM-a povodom ovog slučaja i Vaše obraćanje javnosti putem tvitera povodom istog, vjerujte mi da sam se našla u čudu i tada i sada kad sam dobila Vaš odgovor. Pitala sam se da li je ovo onaj isti gospodin Bojanić koji je kao političar u periodu prije nego je postao član ove tzv. ekspertske Vlade i zdušno se bavio otkrivanjem slučajeva sukoba interesa u prethodnim vladama i o tome obavještavao javnost. Sada imamo istog tog gospodina Bojanića, doduše ne više u ulozi političara već u ulozi tzv. ministra eksperta koji ne obavještava javnost da u njegovom ministarstvu i to kod državnog sekretara, koga je on lično predložio Vladi za to mjesto, postoji sukob interesa, tj. da je radio suprotno Zakonu o sprečavanju korupcije. Gospodine Bojaniću, /upadica/ Mogu li da završim? Ja Vas nisam prekidala.

Gospodine Bojaniću, takođe sam se našla u čudu da ste javnost obavijestili, doduše opet moram ponoviti, tviterom, da je ovaj vaš državni sekretar podnio ostavku na mjesto člana Odbora direktora Energogasa, ali je nijeste obavijestili šta ste Vi lično, kao ministar, učinili ili šta ćete učiniti povodom njegovog kršenja Zakona o sprečavanju korupcije. Ukoliko ste željeli da ostanete profesionalac i čovjek koji stoji iza svojih riječi i djela, svojih ranijih kritika i zalaganja iz perioda kada ste bili političar, poslanik i kandidat za predsjednika države, Vaš jedini odgovor je morao biti da ste Vladi podnijeli predlog za razrješenje ovog vašeg državnog sekretara jer je kršio zakon ove države - tim prije što danas potvrđujete da ste od početka za to znali. Međutim, gospodine Bojaniću, Vi i dalje imate državnog sekretara koji je za vrijeme obavljanja javne funkcije od strane druge države imenovan u odbor direktora u preduzeću koje je vlasništvo te države, jer kažete i sami da nije privatno - znamo što je privatno, sve što nije vlasništvo ove

države, a ne neke druge. Kako očekivati da kao javni funkcioner nećete raditi u interesu tog preduzeća, a samim tim i u interesu države koja je vlasnik tog preduzeća, a koja ga je imenovala u odbor direktora tog preduzeća?

Ministre Bojaniću, jasno mi je da je lakše biti principijelan kada kritikujete druge zbog nepoštovanja zakona, ali isto tako znam da znate, ali ću Vas još jednom podsjetiti da Zakon o sprečavanju korupcije, i to član 13 istog kaže da je javni funkcioner dužan da podnese ostavku na javnu funkciju ukoliko prihvati da bude član organa upravljanja u nekom privatnom privrednom društvu. Obzirom da vaš državni sekretar nije postupio po zakonu i podnio ostavku na funkciju državnog sekretara, Vaša obaveza je bila, kao nekoga ko ga je predložio za to mjesto, da tražite njegovo razrješenje.

Uvaženi ministre, možda je ovaj slučaj još jedan pokušaj realizacije ideje srpskog sveta u resoru na čijem ste čelu, obzirom da smo već imali naznake toga kada je u pitanju Elektroprivreda i da se pod uticajem te ideje Zakon o sprečavanju korupcije tumači na način da je vaš državni sekretar, kao javni funkcioner, imao pravo da bude član organa upravljanja u jednom privrednom društvu čiji je osnivač preduzeće iz Republike Srbije koje je u njenom vlasništvu. Nažalost svih sljedbenika ideje srpskog sveta, Crna Gora je nezavisna, samostalna i suverena država i kao takva će ostati vječno.

Vezano za primjer gospodina Vujovića, bivšeg sekretara iz Ministarstva ekonomije, moram reći da to nisu uopšte dvije iste pravne situacije. Znači, kao što ste rekli, kolega Vujović je bio član organa upravljanja u privrednom društvu čiji je osnivač država Crna Gora, a mi ovdje imamo totalno drugu situaciju i zakon je jasan - da neko ko je javni funkcioner ne može biti član organa upravljanja privatnog preduzeća. Hvala.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (28.07.21 14:24:08)

Ovim smo iscrpili poslanička pitanja koja su postavljena ministru kapitalnih investicija gospodinu Bojaniću. Zahvaljujem mu se na prisustvu i aktivnom učešću u radu današnje sjednice.

Sada prelazimo na poslaničko pitanje koje je upućeno ministarki javne uprave, digitalnog društva i medija uvaženoj gospođi Tamari Srzentić.

Poslaničko pitanje ministarki Srzentić je postavila poslanica Tamara Vujović.

Poslanice Vujović, imate riječ.

TAMARA VUJOVIĆ (28.07.21 14:24:44)

Hvala, predsjedniče Skupštine.

Uvažena ministarko Srzentić, dame i gospodo,

Prema poslovničkim mogućnostima, postavila sam ministarki Srzentić sljedeće poslaničko pitanje:

U planu rada Vlade kao jedan od zadataka je Strategija digitalne transformacije, kao nastavak Strategije razvoja informacionog društva. Kako cijenate dosadašnje učinke Strategije razvoja informacionog društva? Kao jedan od ključnih elemenata nove strategije najavljeno je elektronsko poslovanje.

Da li važeća nacionalna zakonska regulativa podržava u potpunosti e-poslovanje? Da li se pristupilo izmjenama Zakona i u kojoj se fazi nalazi ovaj dokument? Kako se u ovom dijelu može postići standardizacija e-računa ili e-poslovanja da bude isti za privredu i za javnu upravu?

Digitalna transformacija javnog sektora podrazumjeva skraćivanje i pojednostavljenje procedura, što je nasušna potreba digitalnog doba, ali i potreba građana. Država, tj. resomo ministarstvo usvajanjem regulative i kadrovskim osnaživanjem treba da stvori edukovane kadrove, koji će realizovati i sprovesti ovaj komplikovani proces digitalne javne uprave, ali i digitalizacije cijelog društva. Da li smo kao država spremni i koje korake smo do sada preduzeli na ovom planu? Stiče se utisak da se više digitalno razvija privatni sektor i više radi na tome, jer nedostatak elektronskih alata, e-računa, privredi bi predstavljao biznis barijeru u domaćem i u inostranom poslovanju i vidimo da je tu zaista jedan veoma agilni sektor i profesionalan u tom smislu.

Takođe, postavlja se pitanje dugotrajnog procesa i mijenjanja navika u našem društvu, pa bih bila sklona reći da nerazumijevanje suštine e-poslovanja, e-računa ili elektronskih usluga izgleda da zahtjeva i dodatnu edukaciju svih nas kao korisnika. Kako će se promovisati i implementirati ovi programi?

Obrazloženje. Razlozi zbog kojih sam odabrala ovu temu leže upravo u tome što je tema digitalizacije zauzela važno mjesto u ekspozeu premijera, što je digitalna transformacija strateški i prioritet rada ove Vlade i što su u planu rada Vlade za ovu godinu predviđena usvajanja značajnih dokumenata u ovoj oblasti: Strategija digitalne transformacije od 2021. godine do 2025. godine, komplementarno sa tim Strategija razvoja sajber bezbjednosti, takođe digitalizacija obrazovnog sistema i strategija digitalnog zdravlja, kao još i mnoštvo dokumenata i akcionih planova iz ove oblasti. Razlog više da se poslanici ali i

šira javnost upozna sa ovim, rekla bih vašim poduhvatom, je u važnosti ovoga procesa koji će oblikovati društvo naše budućnosti, ali i iskustvo kojim nas je naučila pandemija, gdje smo uvidjeli važnost digitalizacije i obavljanja poslova onlajn. U pandemiji smo brzo shvatili da su digitalno naprednija društva manje osjetila krizu, lakše živjela i lakše poslovala. Svijet je informaciono "zahvaljujući" krizi na onome mjestu gdje se očekivalo da bude 2027. godine. To dovoljno govori o potrebi hvatanja priključka sa razvijenim svijetom. Sinonim za našu visoko birokratizovanu upravu je bio šalter i osjećaj građanina da moli da mu se "nešto završi", bilo da je to izvod iz matične knjige rođenih, prijava ispita ili slično. Postoji još mnoštvo razloga od kojih sam ja možda izabrala najbanalnije zbog čega ova tema mora da ima vidljivost i značaj.

Još jedna istina koja me je uvijek čudila jeste da ovako mali sistem od 620.000 stanovnika ne posjeduje tačne registre, ispravne interoperabilne podatke. Kako ne može da zaživi socijalni karton, uporedivi tačni javni registri? Kao da je bio interes bivše vlasti da živimo u magli podataka, da ne znamo ni koliko nas ima, ni kako živimo, a ne bilo šta drugo.

Još jedan razlog za digitalizaciju je upravo i smanjenje mogućnosti korupcije i sive ekonomije, što čini pozitivan pomak i za građane i za privredu, ali i za eventualne buduće investitore. Takođe, još jedan razlog je da je to industrija koja se brzo razvija, a koja generiše veliki broj radnih mjesta i velike prihode. Tako da evo možemo da kažemo da digitalne alate upravo isporučuju IT kompanije koje u razvijenim zemljama svijeta zauzimaju značajan procenat od bruto nacionalnog dohotka. Zahvaljujem.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (28.07.21 14:29:27)

Zahvaljujemo poslanici Vujović.
Pravo odgovora ministarka Srzentić.
Izvolite.

TAMARA SRZENTIĆ (28.07.21 14:29:33)

Zahvaljujem, uvaženi predsjedniče Parlamenta.

Poštovane poslanice i poslanici, dragi građani i građanke, uvažena poslanice Vujović,

Na početku moram da iskažem zahvalnost na ovom pitanju, jer u okviru premijerskog i ministarskog sata ranije nisam imala priliku da pričam o digitalizaciji, koji je jedan od strateških imperativa našeg ministarstva. Javni i privatni sektor su još uvijek na početnom stadijumu digitalne transformacije. Moj stav je da iako se u javnosti sve češće koristi termin digitalna transformacija, mi se još uvijek procesno bavimo digitalizacijom. Kako bih odgovorila na sve segmente Vašeg pitanja, na početku osvnuću se na dosadašnje učinke Strategije razvoja informacionog društva, a onda i na razvoj buduće Strategije digitalne transformacije.

Nakon isteka četiri godine od implementacije Strategije razvoja informacionog društva Crne Gore 2016. godine do 2020. godine, u završnom izvještaju smo konstatovali da iako je postignut određeni napredak u implementaciji, realizacija samih aktivnosti nije bila na zadovoljavajućem nivou. Naime, u potpunosti je realizovano 50% svih aktivnosti, dok je 30% aktivnosti djelimično realizovano, a 20% predviđenih aktivnosti je ostalo nerealizovano. Najveći napredak je prepoznat u dijelu obezbjeđenja dostupnosti broudbend interneta, kao i e-poslovanja, a statistike pokazuju da 79% preduzeća koriste ERP sisteme za internu komunikaciju. Takođe, imamo povećanje primjene ICT-a u nastavi, kao i u svakodnevnom radu zaposlenih u obrazovno-vaspitnim ustanovama. U znatnoj mjeri je unaprijeđena dostupnost i povećan kvalitet pružanja zdravstvenih usluga elektronskim putem.

Međutim, uprkos navedenim dostignućima, na kraju primjene ovog strateškog dokumenta imamo situaciju da je za određeni broj planiranih aktivnosti status realizacije još uvijek u toku ili nisu realizovane. Kao razlog za kašnjenje institucije su, osim nedostataka sredstava i kapaciteta, naročito prepoznale specifičnost situacije koja je nastala usljed pandemije Kovid-19. Takođe, kao ključni izazovi prepoznati su i nedostatak konsenzusa relevantnih institucija u definisanju prioriteta i rokova, kao i ambiciozno postavljeni rokovi.

Potrebno je mnogo toga uraditi na digitalizaciji javnih usluga za građane koji još uvijek ne uživaju potpuno digitalno društvo i iskustvo u dijelu elektronske identifikacije dokumenata, elektronskog plaćanja administrativnih taksi. Zatim, potrebno je nastaviti realizaciju aktivnosti na unapređenju zakonodavnog okvira, u smislu usaglašavanja zakonodavstva u cilju pune primjene e-poslovanja. Ono što je posebno važno u privredi - potrebno je uvesti e-račune na nacionalnom nivou, koji su usaglašeni sa evropskim standardima kako bi razmjena računa sa javnim sektorom, ali i na međunarodnom nivou bila digitalizovana i primjenjiva.

Ovo su samo neke od aktivnosti čiju realizaciju je potrebno pokrenuti ili nastaviti, a koje će svakako biti prepoznate u Strategiji digitalne transformacije, na čijoj izradi radimo. Nova Strategija digitalne transformacije ima za cilj prepoznavanje principa na kojima treba graditi dalju transformaciju društva kroz približavanje i usvajanje načela kojima se rukovodi ne samo Evropska unija, već i druge razvijene zemlje svijeta. Prevažno se misli na razvoj i osnaživanje digitalnih vještina građana i stvaranje profesionalnog IT kadra, stabilne i održive infrastrukture, razvoj e-servisa, kao i na digitalnu transformaciju privrede i javnog sektora. Ovaj strateški dokument je predviđen da bude usojen u četvrtom kvartalu ove godine.

Važeća zakonska regulativa podržava elektronsko poslovanje, a jedan od ključnih dokumenata u sistemu je Zakon o elektronskom dokumentu, Zakon o elektronskoj upravi i Zakon o elektronskoj identifikaciji i elektronskom potpisu. Međutim, nedovoljna i nepotpuna implementacija u dijelu upotrebe elektronskog dokumenata u pravnom prometu, kao i nepostojanje pravnog osnova za konverziju papirnih dokumenata u elektronsku formu, dovelo je do nemogućnosti upotrebe dokumenata, koji su izvorno nastali u papirnoj formi u postupcima koji se vode elektronskim putem. Ovo su glavni izazovi koji su tretirani u izmjenama i dopunama ovog zakona.

Naše Ministarstvo radilo je na izmjenama i dopunama ovog zakona i u toku trajanja javne rasprave učinilo sve da ovaj proces bude što inkluzivniji i transparentniji kako bismo prikupili što veći broj inputa i komentara da dokument bude što kvalitetniji. Trenutno, Predlog izmjena zakona je u postupku usaglašavanja sa Sekretarijatom za zakonodavstvo i Ministarstvom pravde, ljudskih i manjinskih prava, nakon čega će Predlog zakona biti dostavljen Vladi na utvrđivanje teksta.

Primjenom ovog izmijenjenog zakona stvoriće se uslovi za nesmetanu i masovniju upotrebu elektronskih dokumenata, čime će se učiniti značajan iskorak u procesu razvoja digitalizacije. Ne manje bitno, implementacijom /prekid/ ostvariće se i prihod u smislu uštede na budžet Crne Gore, na primjer uštede koji je urađen u skladu sa metodologijom izračunavanja standardnog troška, kojom je okvirno izračunata ušteda vremena i novca. Procijenjena je ušteda koja na nivou 17 organa na godišnjem nivou iznosi 60.725 stotina eura. Plan nam je da smanjimo upotrebu pečata, papira i štampača i podstaknemo upravu, građane i privredu da više koriste digitalne alate, ali moramo biti svjesni činjenice da je ovo dugotrajan proces. Ono što je najvažnije je pojednostavljivanje procesa, kao što ste Vi pomenuli, prepoznavanje uskih birokratskih grla, kao i onih tačaka u procesu koje već sad mogu da se digitalizuju ili unaprijede. Cilj nam je da naše Ministarstvo bude pokretač i uzor ostalim institucijama, te smo stoga započeli sa smanjivanjem upotrebe papira, a putem javnih konkursa afirmisali smo onlajn alate prijave.

Ono o čemu posebno vodimo računa jeste da poboljšamo procese prije njihove digitalizacije, jer ako digitalizujemo loš proces, dobićemo loš digitalizovani proces i nećemo ostvariti željeni rezultat. Prilikom izmjene politika i procesa uvijek polazimo od potreba građana i izazova koje treba da riješimo. Crnogorski privatni ICT sektor je umnogome razvijen, posebno u dijelu infrastrukture, a, sa druge strane, ima i ogroman potencijal. Želimo da iskoristimo sinergiju koju imamo sa ICT klasterom kako bi oni što više bili dio rješenja i pomogli nam u identifikaciji i rješavanju problema koje naša zajednica ima. Kako za digitalnu transformaciju tehnologija i rasprostranjenost digitalnih servisa nijesu jedini ključni faktor, naš napor i strategija su usmjereni ka edukaciji i osnaživanju mladih ljudi koji će se razviti u svojevrsne programere, IT stručnjake, projektne menadžere, menadžerke, lidere, liderke koji će postati pokretači inovacija u Crnoj Gori. U saradnji sa ostalim ministarstvima, partnerima iz akademskog, privatnog i civilnog sektora, kao i stručnjacima iz Amerike, Velike Britanije, Južne Amerike, Kanade radimo na stvaranju kancelarije za inovacije i digitalne servise u okviru našega Ministarstva, koja će biti svojevrsan hab za razvoj, implementaciju i promociju digitalnih vještina, agilnih procesa i alata, što će umnogome unaprijediti i podstaći razvoj digitalnog društva u cjelini. Naš strateški cilj je stvaranje internih kapaciteta u okviru Ministarstva za razvoj, digitalnih servisa i unapređenje politika i procesa u cjelosti kako bi proces digitalne transformacije u javnom sektoru bio brži, fleksibilniji i jeftiniji. U saradnji sa Harvard univerzitetom, međunarodnim partnerima i lokalnim ICT klasterom, usaglašavamo pilot verziju koncepta programa buduće digitalne akademije za javne službenike i relevantne aktere - što će umnogome pomoći u osnaživanju javnih službenika, njihovoj edukaciji i daljem karijernom razvoju. Već sad nam u procesu digitalne transformacije pomažu mnogobrojni lokalni i međunarodni stručnjaci, a među prvima koji nas je posjetio je Majki Dikerson, jedan od najvećih ICT stručnjaka iz USA, bivši inženjer googla, jedan od tehnoloških lidera iz prethodne Obamine administracije, vodio je tehnologiju za Obamu, a cilj Majkijeve posjete ali i brojnih drugih stručnjaka, konekcijom onlajn ili koji će doći vrlo brzo, je u identifikovanju najvećih izazova na našem digitalnom razvojnom putu, ali i preporuka kako da ove izazove riješimo. Još jednom vrlo sam zahvalna na Vašem sjajnom pitanju i unaprijed se zahvaljujem na Vašim komentarima.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (28.07.21 14:38:36)

Zahvaljujem uvaženoj ministarki.

Pravo komentara poslanica Vujović.
Izvolite.

TAMARA VUJOVIĆ (28.07.21 14:38:43)

Velika zahvalnost ministarki Srzentić. Moram da kažem da sam veoma iscrpan odgovor na pitanje dobila prije četiri dana, da je on zaista informativan i to je odgovor na sva pitanja koja sam postavila. Samo da zaključim u komentaru, koji neće imati dodatno pitanje, da pitanje digitalizacije našeg društva bilo da je to biznis, privreda, javna uprava, nevladin sektor, obrazovanje ili zdravstvo nije više pitanje izbora, nego je pitanje nužnosti. Novo doba zahtijeva i brzinu. Iako smo do sada išli sporim tempom i opravdavali se navikama i sporim prihvatanjem promjena, možemo samo da se podsjetimo kako je brzo odreagovalo i što je uradilo uz sve izazove naše obrazovanje kada je počela kovid kriza za toliko malo vremena. Naravno, ono što je jako važno, kao što ste i sami rekli, važno je napraviti dobre servise i dobre digitalne alate, jer ako se napravi dobar servis i korisničko iskustvo bude ugodno, da tako kažem, dobro, onda će se i servis lakše inkorporirati u svakodnevni rad i svakodnevni život.

Takođe, ono što nas je naučila potreba poslovanja u onlajn svijetu koja je zahtijevala od privrede upotrebu svih digitalnih alata i, kao što smo rekli, biznis zajednica u ovom dijelu je veoma agilna a ono što raduje, što sam vidjela iz ove javne rasprave, da su se oni veoma uključili da ponude svoje kapacitete koje imaju u širenju znanja. To smatram pravom sinergijom i pravim načinom na koji treba da se rade neki strateški dokumenti. Mislim, znamo kad ste počeli, kad ste objavili prvi poziv da ste imali veoma prema svima otvorena vrata i da će to sigurno izroditi jednu interakciju a da će je rezultati i proizvodi koji izađu iz te strategije biti dobri - za razliku od nekih strategija koje su nam u planu, a za koje ni ne znamo da li se rade a kamoli da smo uključeni ili pozvani.

Dakle, što se tiče strategija, pohvaljujem od samoga starta javan, inkluzivan, interaktivan način na koji radite, koji uključuje sve segmente društva, jer samo na ovaj način se mogu razvijati usluge skrojene prema potrebama društva, prema identifikaciji proizvoda koji su potrebni. Ono što ću ja navesti iz Vašeg odgovora to je dakle, ovo što ste rekli izmjena normativnog dijela, odnosno zakonskog dijela da bi se mogli inkorporirati, odnosno prevesti papirni dokument u elektronski, zatim elektronskog poslovanja i takođe deset servisa koje radite u saradnji sa UNDP-ijem, koji ste identifikovali kao prve koji građanima trebaju: upis na fakultet, produženje vozačke dozvole ili tako neke stvari koje su svakodnevne, ali jako bitne pogotovo u doba korone, u doba ograničenja čekanja u redovima itd.

Ono čime zaključujem i ono što je za mene kao ljekara naročito važno to je da postoji i Strategija digitalnog zdravstva za koje je naravno odgovorno i Ministarstvo zdravlja, ali smatram da vi kao resorno Ministarstvo ćete imati dobru saradnju, gdje smo vidjeli prve pomake u smislu elektronskog zakazivanja. To su neki počeci, ali ono što zahtijeva savremeni svijet to je i telemedicina, to je interakcija podataka, konsultacije onlajn itd.

Dakle, i u segmentima zdravstva, i u segmentima obrazovanja, i u javnoj upravi, i u svakodnevnom životu - očekujemo digitalizovanu Crnu Goru, kako kaže Strategija do 2025. godine ne zbog Evropske unije ili zbog štrikova, nego zbog nas samih i kvaliteta našeg života. Završavam konstatacijom da je, po nekim istraživanjima, trenutno nedostajuće oko 500 zanimanja u oblasti IT sektora. To su oni koji bi morali sutra da isporučuju digitalne alate, dakle, da stvaraju jedan izvoz ove države kao što imamo primjere u regionu. Apelujem i na sistem obrazovanja da se poveća snaženje tih programa koji obrazuju ljude za rad u IT servisu. Hvala puno.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (28.07.21 14:42:58)

Zahvaljujemo i Vama, poslanice Vujović. Ovo je bilo jedino poslaničko pitanje koje je postavljeno ministarki Tamari Srzentić. Samim tim, zahvaljujemo se ministarki na prisustvu i učešću u radu. Iscrpljena su poslanička pitanja i odgovori na poslanička pitanja koji su bili predviđeni za današnji radni dan.

Sjutra nastavljamo u 12 časova. Počecemo, kako je dogovoreno i najavljeno, sa Premijerskim satom a zatim nastaviti saglasno rasporedu sa postavljanjem pitanja ministarki prosvjete, nauke, kulture i sporta i ministru finansija i socijalnog staranja. Svakako, praticemo dinamiku rada tokom dana i procjenjivati do kada će trajati sjutrašnji radni dan, a šta će eventualno u dijelu postavljanja pitanja i odgovora koje će dati ministri biti ostavljeno za posljednji radni dan, odnosno za petak. Zahvaljujem kolegama i zaključujem današnji radni dan.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (29.07.21 12:55:42)

Uvažene kolegice i kolege, poslanici i poslanice,

Dozvolite da vas prije svega pozdravim, da pozdravim uvaženog predsjednika Vlade, potpredsjednika Vlade i ministra ekonomskog razvoja.

Nastavljamo Devetu posebnu sjednicu Prvog redovnog zasijedanja. Prije prelaska na dio sjednice, koji je posvećen Premijerskom satu samo jedna proceduralna informacija. Svakako će veoma brzo, ako već nijesu poslanici koji su postavili pitanje ministarki Bratić biće im proslijeđen dopis koji sam dobio od Vlade Crne Gore, kao i dopis koji je Vlada Crne Gore dobila od Ministarstva prosvjete, nauke, kulture i sporta. Ja ću naravno pročitati dopis koji sam dobio od Vlade Crne Gore pred početak današnjeg radnog dana.

Poštovane gospodine Bečiću,

Obavještavam Vas da je Ministarstvo prosvjete, nauke, kulture i sporta Vladi Crne Gore dana 28. jula 2021. godine dostavilo dopis broj 01-00821599 u kom je obavijestila Vladu Crne Gore da ministarka Vesna Bratić zbog pogoršanog zdravstvenog stanja nije u mogućnosti da pristupi sjednici Skuštine Crne Gore zakazanoj za 29. jul 2021. godine na kojoj je bilo predviđeno da odgovara na postavljena poslanička pitanja. Ovo iz razloga što se ministarka Vesna Bratić nalazi u Republici Bugarskoj, gdje je bila u zvaničnoj posjeti od dana 26. jula 2021. godine, gdje je zbog pogoršanja zdravstvenog stanja hospitalizovala dana 27. jula 2021. godine zbog čega se još uvijek nalazi u Republici Bugarskoj.

Takođe Vas obavještavam da je Ministarstvo prosvjete, nauke, kulture i sporta Skuštini Crne Gore dostavilo pisane odgovore na postavljena pitanja. U prilogu Vam dostavljamo navedeni dopis Ministarstva prosvjete, nauke, kulture i sporta.

Svakako će ovo biti proslijeđeno, ako već nije, kao što sam rekao kolegama poslanicima i poslanicama. Ja ću ako bude eventualno potrebe, naravno, omogućiti kolegama poslanicima i poslanicama, imajući u vidu da su dobili pisani odgovor na poslanička pitanja da eventualno saopšte usmeno pitanje, iskomentarišu, ako ipak oni budu smatrali da ne žele, imajući u vidu ovakvu situaciju i sve što smo iznijeli, naravno i to ćemo uvažiti. Specifična je okolnost i vjerujem da ćemo svi imati dovoljan nivo razumijevanja.

Sada prelazimo na dio sjednice posvećen Premijerskom satu, a informacije za kolege, jer je tu bilo interesovanja ministar Spajić će odgovarati sutra na postavljena poslanička pitanja i sutra ćemo u 11 časova nastaviti zasijedanje.

Dozvolite da obavijestim na početku kao što je uobičajeno proceduri postavljanja pitanja. Vrijeme za postavljanje pitanja predsjedniku Vlade iznosi najviše pet minuta, predsjednik Vlade odgovara u trajanju najviše pet minuta. Poslije datog usmenog odgovora predsjednik, odnosno ovlašćeni predstavnik kluba poslanika koji je postavio pitanje ima pravo da komentariše odgovor u trajanju najviše tri minuta, a predsjednik Vlade da odgovori na komentar u trajanju najviše tri minuta. Predsjednik, odnosno ovlašćeni predstavnik kluba poslanika koji je postavio pitanje, nakon što predsjednik Vlade da odgovor na komentar ima pravo da iznese stav na odgovor predsjednika Vlade u trajanju najviše do dva minuta.

Podsjećam, da su pitanja predsjedniku Vlade postavili poslanici: Boris Bogdanović, predsjednik Kluba poslanika Demokrate-Demos, Mir je naša nacija, Danijel Živković, predsjednik Kluba poslanika Demokratske partije socijalista i Liberalne partije, Miloš Konatar predsjednik Kluba poslanika Crna na bijelo, Ivan Brajović, predsjednik Kluba poslanika Socijaldemokrata Crne Gore, Kenana Strujić - Harbić, ovlašćena predstavnica Kluba poslanika Bošnjačke stranke i Raško Konjević, predsjednik Kluba poslanika Socijaldemokratske partije Crne Gore Albanske koalicije jednoglasno.

Idemo na postavljanje pitanja, imajući u vidu da imamo veći broj pitanja od strane parlamentarne manjine. Krenućemo sa poslanikom Živkovićem, predsjednikom Kluba DPS i LP.

Izvolite, poslanice Živkoviću.

DANIJEL ŽIVKOVIĆ (29.07.21 12:59:41)

Hvala predsjedniče Parlamenta, predsjedniče Vlade, potpredsjedniče, ministre, poštovane koleginice i kolege, uvažene građanke i građani Crne Gore,

Ja sam Vam predsjedniče Vlade postavio poslaničko pitanje koje čini mi se korespondira sa onim što je aktuelan politički momenat.

Crna Gora se nalazi u ozbiljnoj institucionalnoj krizi i dubokoj krizi izvršne i zakonodavne vlasti.

Poslije najava najveće konstituenta vladajuće većine, Demokratskog fronta, da neće učestvovati u radu skupštinskih zasijedanja dok se ne izabare nova vlada sa novim premijerom i da 2/3 vladajuće većine je kazalo da nemate više njihovo povjerenje, logičan zaključak ili pak pitanje je da li ćete Vi kao predsjednik Vlade pokrenuti inicijativu za preispitivanje rada vašoj Vladi iz prostog razloga što je veći dio vladajuće većine ili 2/3 kazalo da ne uživete više njihovo povjerenje.

Kada govorimo o ovoj situaciji moramo reći da je ona pravi kuriozitet za parlamentarnu demokratiju, jer rijetko se kada dešavalo u predstavničkoj demokratiji da dio vladajuće većine najavljuje proteste za

septembar mjesec i to da protestuje protiv onih predstavnika koje su birali upravo u Skupštini Crne Gore. Zaista živimo u vremenu apsurdna i moram vam priznati da se i sam ne mogu čudu načuditi kako uopšte funkcioniše parlamentarna demokratija u Crnoj Gori. Vi često volite da kažete kako ste premijer u prvoj demokratskoj izabranoj Vladi Crne Gore nakon 30. avgusta. Ustavom je u članu 106 propisano da Vlada može zatražiti ispitivanje povjerenja u Skupštini, u ovom slučaju u Skupštini Crne Gore. Logično je pitanje da li ćete Vi upravo na temelju tih demokratskih principa i onome što je upisano u Ustav Crne Gore zatražiti ispitivanje povjerenja vašoj Vladi, jer je vladajuća većina kazala da ste Vi nepoželjni, da ste Vi izdali volju birača sa 30. avgusta i da više ne uživete njihovo povjerenje. Vi dobro znate na koji način se bira Vlada i na koji način se bira premijer. Vi ste izabrani u Skupštini Crne Gore sa 41 glasom. Vi danas u Skupštini Crne Gore imate svega 14 glasova podrške poslanika. Možete se možda praviti politički slijepi, možete se praviti politički nemušti, možete se praviti da ne vidite kakva je politička realnost u Crnoj Gori, ali sam siguran da ne možete zanemariti one konstatacije i kvalifikacije koje vam upućuju predstavnici političke većine ili većine koja je konstituisana u ovom parlamentu nakon 30. avgusta.

Ako to prevedemo na jezik brojki onda je to sljedeće. Koalicija Za budućnost koju ste Vi predstavljali na prethodnim parlamentarnim izborima, ako se dobro osjećam osvojila je čini mi se 133.000 glasova. Ti ljudi su birali i izabrali 27 poslanika u ovom parlamentu. Otprilike tih 27 poslanika je kazalo da Vi više niste njihov premijer i da ne uživete njihovo povjerenje. To znači da ste izgubili povjerenje 133.000 birača. Vi ste danas nelegitimni predsjednik Vlade Crne Gore. Kao nelegitimni predsjednik Vlade Crne Gore postavlja se pitanje da li ćete uopšte posegnuti za tim da preispitate povjerenje vašoj Vladi, jer ne postoji drugi zaključak sem to da ste Vi ili željni fotelje u kojoj sjedite ili da jednostavno prenebregavate činjenicu da vladajuća većina Vas ne želi na toj poziciji. Ako to radite onda definitivno mi živimo jedno vrijeme političkih apsurdna u kojem je veoma teško razumjeti zbog čega vi kao premijer već odavno niste podnijeli ostavku. Evo prošlo je 200 dana od rada vaše Vlade, tražili ste tih 200 dana, dobili ste ih. Vidimo kako su pogubni rezultati vaše politike i vaše Vlade i danas na kraju krajeva Vi sjedite tu na toj poziciji kao nelegitimni predsjednik. Uostalom vidimo danas kako izgleda ovaj parlament, nemate predstavnika vladajuće većine, većeg dijela vladajuće većine, a uostalom čujemo da će se na jesen organizovati protesti upravo protiv Vlade koji su ono birali u ovom parlamentu.

Zaista živimo jedno vrijeme u kojem je teško razumjeti kako funkcioniše parlamentarna demokratija. Evo prilike da Vi odgovorite na ovo pitanje, a ja ću u odnosu na odgovor na to pitanje imati svoj komentar. Hvala.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (29.07.21 13:04:36)

Zahvaljujemo poslaniku Živkoviću.
Pravo odgovora predsjednik Vlade. Izvolite.

ZDRAVKO KRIVOKAPIĆ (29.07.21 13:04:43)

Dragi građani Crne Gore, uvaženi predsjedniče Parlamenta, poštovani potpredsjedniče, divni ministre, poštovani poslanici,

Čini mi zadovoljstvo danas da se obratim poštovanom poslaniku Živkoviću koji je postavio ova vrlo interesantna pitanja. Ja sam predvodio koaliciju koja se zove Za budućnost Crne Gore. Ja tu ideju nijesam izdao, ko je izdao neka odgovara za nju. To je ideja koja vodi ovu vladu da Crna Gora bude bolja, drugačija, prosperitetna i da bude egal državama srednjeg prosjeka u Evropskoj uniji. To očekuju građani, očekuju bolji život, a bolji život može da im se ostvari samo ako volju građana koju vi nikad niste poštovali, vi niste osluškivali šta narod želi, vi ste išli naredbama, vi ste išli diktatom, vi ste išli samovoljnoo ovo je prvi put da Parlament i ovako funkcioniše pa neka i pozicija bojkotuje Parlamentu. Zašto ne? Zašto se nešto ne bi desilo prvi put u Crnoj Gori? Može sve da se desi. Sada se sve može desiti. Sa vama se moglo desiti samo ono što je neko unaprijed projektovao i dirigovao. Nema više diktata. Ovdje vlada sloboda i demokratija bez obzira kako vama to izgledalo. Vi ste naučili na diktatorski režim koji je smjenom i voljom građana u neregularnim uslovima uspio da izvede nesvakidašnju pobjedu. Vratila se sloboda, vratila se demokratija i svi prolazimo dječije bolesti.

Ove vaše konstatacije matematički me iznenađuju, jer ako mene podržava 14 onda znači da najmanje poslanika DF u ovom parlamentu ima 67, a vi pogledajte zašto je to tako. Ako želimo da se igramo matematike to vam je egzaktna matematika na osnovu mnogobrojnih rezultata koji se iskazuju anketama. Ja nijesam došao, niti me interesuje fotelja gospodine Živkoviću, to me najmanje interesuje u životu. Mene interesuje da ovom narodu bude bolje. Mene ne interesuje šta se dešava i kakvu ću da ima popularnost. Hoće li me podržati pet više ili pet manje ja se ne igram tim brojkama. Popularizam me ne

interesuje. Interesuje me da napokon u Crnoj Gori se desi ono što je najvažnije, a to je da bude država koja će biti 28. članica Evropske unije.

Pričate ovdje nemamo rezultata. Kako to nemamo rezultata. Šta vi to obmanjete javnost. Kakav je turizam, kakve su finansije, kako je bilo 2020. godine? Šta vi to nama ovdje solite pamet? Recite jedan podatak koji nije tačan i egzaktn. Mi smo pripremali turističku sezonu, čitava Vlada je radila na tome da bude sve spremno i da projekat koji je budžetski definisan 65% kao što vi sami vidite je prevaziđen. Zadnji podaci govore da 84% turista imamo u odnosu na isti period 2019. godine. To je mali rezultat? Mali je rezultat to što smo zatekli stanje u zdravstvenom sistemu u kome imate preko 10.000 zaraženih, novozaraženih i vi sada želite da pričate da mi nijesmo ništa radili. Kako se dešava to da ministarka prosvjete kojoj života ne date, vršite pritisak na svaku moguću stranu sa svakog djelovanja i ne može svak da izdrži taj pritisak i nije čudo što završavamo po bolnicama i na infuzijama.

Da, da to je istina živa i nije samo ona nego mnogi od nas, ali vi to ne želite da vidite. Pa evo ja sam došao iz Japana i tamo je bio tajfun, da da, ne pričam slučajno. Mogao sam da ostanem tamo i da ne dođem na Premijerski sat, ali znate šta se desilo u Crnoj Gori? Vaši tajkuni, tajkuni koji su više opustošili Crnu Goru nego svi tajfuni ovoga svijeta, to je slika Crne Gore i to zamislite ti tajkuni koje ste vi birali su bili ljudi koji trebaju da promovišu menadžment, znanje, kompetenciju. Znate li ko su ti ljudi? Ljudi koji su jedva završili srednju školu. Vi ste njih promovisali da budu vođe ovih prostora, deset porodica koje su jasno prikazane u Crnoj Gori i koje ne govori Zdravko Krivokapić nego govore strani ambasadori i vi sada držite nama priču kako će biti.

Gospodine Živkoviću, kao i DF tako i vi možete, imate 30 poslanika po Ustavu, 27 je dovoljno, podnesite zahtjev da ovoj Vladi izglasate na povjerenje. Zašto to ne uradite? Zašto od mene očekujete da ja to uradim. Znam šta je ideja vodilja ove Vlade. Znam kakva je vizija Crne Gore 2025. godine. Mi smo to sve uradili, ali ja nemam kad da vama to predstavim, niti vas to interesuje. Vas interesuje da se vratite na vlast i to tako što ćete na neki način vaše ljude u institucijama sistema ubjeđivati da ovo ne može dugo da traje. Koliko god trajala ova vlada neće doći nova na kojoj ćete vi biti ti koji će predstavljati vlast u Crnoj Gori. Vi ako želite dobro Crnoj Gori trebali ste da naučite lekciju, vi ste trebali naučenu lekciju da izvučete iz onoga što se desilo 30. Samo tri minuta da završim. Želim da ispoštujem svoje vrijeme.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (29.07.21 13:11:36)

Samo završite Vi, samo nastavite. Ja ovdje vodim ovdje sjednicu i ovdje nije krivi dio nikome u dijelu vremena i poslanici su uvijek imali mogućnost, posebno na Premijerskom satu, mnogo više da govore od premijera i mnogo veća prekoračenja da učine. Samo izvinite, ako bude trebalo nekome evidencija, imam evidenciju od prvog Premijerskog sata tako da možemo i na terenu brojki.

Izvolite, predsjedniče Vlade.

ZDRAVKO KRIVOKAPIĆ (29.07.21 13:12:06)

Znači, ne javljam se u drugom krugu. Ovo što je bitno, a treba da vam kažem je upravo ono što mi radimo. Mi ne možemo sami to da uradimo ako svi zajedno ne krenemo, ali da bi se desilo nešto dobro za Crnu Goru prva stvar koja treba da se desi da se napravi reinženjering vaše partije. Vaša partija je dovela Crnu Goru u ovo stanje. Ne može takva partija, ne može, vjerujte da pomogne Crnoj Gori da bude drugačije. Želim vam sve najbolje. Nemojte misliti da ja imam nešto protiv bilo koje partije. Ovo pričam otvorena srca i u korist svih građana Crne Gore. Reforma, a ne ono što ste vi ...

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (29.07.21 13:12:45)

Molim poslanike da ne dobacuju. Molim vas, da držimo red.

ZDRAVKO KRIVOKAPIĆ (29.07.21 13:12:53)

Svaka partija naravno teži da ima vlast, ali ovo je jedinstven trenutak u istoriji Crne Gore. Zapamtite, neponovljiv. Nešto se sklopilo, ne zbog Zdravka Krivokapića i ove vlade. Ako to zajednički ne iskoristimo, ako se ne udružimo, ako se ne pomirimo, a vi ste tvorci svih podjela u Crnoj Gori, svih podjela. Dijelili ste sve - crkve, akademije, nas na jedne, druge, treće četnike, partizane ne znam više, ne mogu da ponovim to koliko je podjela od vaše strane ovdje i u ovom parlamentu i u svakom tekstu ste to iskazivali. Dajte, molim

vas, zaboravite podjele. Mi smo ovdje svi ravnopravni. Da li je neko premijer ili je neko poslanik to je samo neka uloga. Dajte da te uloge udružimo u kolektivni duh Crne Gore da bi bili 2024. godine, ne slučajno, nego završili sve obaveze prema Evropskoj uniji. Pričate mi ništa nijesmo uradili. Mislite da bi nas neko primao zbog toga da bi se vidio neki premijer sa premijerom jedne male države, je li. Mislite da je to priča. Pričate da nije istorijski događaj susret sa gospodinom Džonsonom, da nije sa Sugom u Japanu. Milite da to nije istorijski događaj? Malo pogledajte šta se dešava. Nemojte samo da robujete svojim partijskim interesima. Dosta je bilo partijskih i ličnih interesa. Ovo je vrijeme kada mora država da bude iznad svih nas. Vi ste proklamovali sistem - država to sam ja, država to je DPS plus njihovi sateliti. Nemojmo tako više. Država mora da bude izvan svih nas tako jedino možemo pobijediti i to pobijedićemo znanjem, umijećem, kompetencijom, nikako drugačije. Možda sam ja najmanje kompetentan premijer jer me tako vi doživljavate, ali ne, varate se, Vi ste gospodine znali vrlo dobro zašto ja nijesam takav kao što me vi predstavljate zato što iza mene stoje rezultati, a iza vas stoji samo politika i ništa drugo. Prošao sam sve faze u svom životu. Mogu sa zadovoljstvom da se pojavim bilo gdje nema nikakav problem.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (29.07.21 13:15:19)

Molim vas, da ne dobacujete.

Izvinjavam se, predsjedniče Vlade.

Molim vas, od starta ovdje imamo dobacivanje više puta je bilo molim vas da se ponašamo ovdje civilizovano, kao što smo uvijek držali dignitet ovog doma i na svim dosadašnjim sjednicama posvećenim Premijerskom satu.

ZDRAVKO KRIVOKAPIĆ (29.07.21 13:15:39)

Prekoračio sam vrijeme. Molim vas, nemojte mi uzeti za zlo.

Želim samo najbolje Crnoj Gori, mislim da i vi to isto želite. Možda radimo to na različite načine, dajte da radimo to na zajednički način. Znao kako, postoji jedna poslovice koja kaže - dobro se može biti samo na jedan način, a loše na hiljadu i jedan. Hvala.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (29.07.21 13:16:02)

Zahvaljujemo, predsjedniku Vlade.

Pravo komentara, poslanik Živković.

Izvolite.

DANIJEL ŽIVKOVIĆ (29.07.21 13:16:09)

Meni ovo nije bilo nimalo smiješno odmah da Vam kažem. Nalazimo se u najvisočijem predstavničkom domu i tako bi trebalo da se svi ponašamo. Predsjedniče Vlade, nijesam Vas pitao šta Vi planirate da preduzmete u narednom periodu i koje su Vaše politike, strategije i koji je Vaš program rada jer smo o Vašem programu rada imali prilike ovdje da svjedočimo i o njemu smo razgovarali i dali svoj sud.

Pitao sam Vas konkretno pitanje da li ćete Vi pokrenuti pitanje povjerenja vašoj Vladi zbog toga što ste izgubili povjerenje većeg dijela vladajuće većine. Oni su vam to kazali nijesmo vam to kazali mi, a Vi dobro znate kako se bira vlada. Ne bira vlada parlament nego parlament bira vladu. Ako se pozivate da ste premijer u prvoj demokratskoj izabranoj vladi i da poštujete Ustav Crne Gore u čemu je problem da ispitajte to povjerenje ovdje u parlamentu? Znao u čemu je problem jer znate da nećete dobiti više 41 glas da obavljate tu funkciju koju trenutno obavljate.

Pročitacu Vam nešto šta misle oni koji su Vas birali u parlamentu o Vama. Oni misle da ste Vi politički preletač, da ste nelegitimni prekrajač volje birača, da ste glasač Demokratske partije socijalista, da ste funkcioner Vlade Crne Gore Mila Đukanovića, da nemate ni političko znanje, ni vještinu, ni iskustvo, da ste korisnik prethodnog sistema za lične interese, da ste nezasluženo nosilac njihove liste. Zatim, da dnevno tri puta mijenjate mišljenje, da ste prevarili građane Crne Gore, da ste gomilali nekretnine, da ste švercer cigareta, da ste korisnik Vi i Vaša porodica vladinih resursa, da ste slijepi za one koji su vas birali, da ste potpisnik da su Srbi najveći neprijatelji, Srbija neprijatelj, srpski narod genocidan, da gazite i da ideološko, izborna, a čini se i ljudsko uvjerenje, da sve demantujete pa i samog sebe. Tvrdite da ste glavni problem Crne Gore, da bezočno manipulišete, da ste niotkuda došli i oteli im pobjedu, da ste bruka za

državu, da ste prevarili i mitropolita i crkvu. Nijesmo vam ovo mi kazali, predsjedniče Vlade. Znae ko Vam je ovo kazao, ovo su vam kazali ljudi koji su vas birali u ovom parlamentu. Nemate potrebe da se na nas ljutite i da saopštavate različite diskvalifikacije na račun politike Demokratske partije socijalista ili naših koalicionih partnera. Ovo su vam kazali oni ljudi koji su Vas birali u ovom parlamentu.

Dalje, vas su građani birali da vodite državu. Dakle, vas su građani birali da vodite državu smatrajući da vi imate malo šire vidike i bolju viziju za ono u kom pravcu bi Crna Gora trebalo da ide. Nijesu vas građani birali da njih slušate na svakom koraku nego su vas birali zato što smatraju da ste bolji i da imate bolju viziju, a ne da se služite demagoško populističkim frazama da branite ono što su navodno rezultati vašeg rada, a ja bih rekao nerada.

Kako to da smo mi živjeli svi u diktatorskom režimu, a Vi i uspjeli da stignete do takvih referenci kakve danas imate, kako to da ste uspjeli da dobijete ako se ne varam stan od Univerziteta Crne Gore, kako to da ste uspjeli da sagradite, ako je tačno, a možemo i da provjerimo, nelegalan objekat na primorju u diktatorskom režimu. Evo samo mi objasnite tu Vašu frazu kako je moguće u diktatorskom režimu tako nešto uraditi, i u sprženoj zemlji. Evo možete mi to poslije obrazložiti u odgovoru na ovaj komentar. Na koji način se u diktatorskom režimu može bilo šta uraditi ovakvog tipa, kao što ste Vi to uradili? Vama ništa nije falilo u ovom sistemu. Čak ste bili i vladin funkcioner, predsjedniče Vlade. I Vi pričate o diktatorskom režimu.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (29.07.21 13:20:37)

Molim vas, dozvolimo poslaniku Živkoviću da nastavi komentar.

DANIJEL ŽIVKOVIĆ (29.07.21 13:20:43)

Vi govorite o tome da Crna Gora po ubrzanom procesu reformi bi trebalo da bude član Evropske unije ili ste u ekspozeu, ako se ne varam, kazali da bi najviše voljeli da Crna Gora izgleda kao Luksemburg. Da li Vama, predsjedniče Vlade, danas Crna Gora liči na Luksemburg?

Kazali ste znači za četiri godine bi Crna Gora trebala da bude kao Luksemburg. Danas Crna Gora ima preko 50.000 nezaposlenih. Danas se građanima Crne Gore dijeli po dva do tri litra ulja, to je danas Crna Gora. Ako je to približno Luksemburgu, onda svaka čast, očigledno da imamo drugačije političke vidike i drugačiju političku viziju.

Govorite nam o zdravstvenom sistemu i kako ne damo života, tako čini mi se da je konstatacija, ministarki prosvjete. Predsjedniče Vlade, moramo pričati o ozbiljnim kategorijama, valjda smo ozbiljni ljudi. Vi znate odlično kako funkcionišu ustavni principi i da svaki poslanik ima pravo da postavlja pitanja ministru i da dobije odgovore na određena pitanja. Ako je to pitanje da ne damo života ministarki prosvjete, onda zaista izvinite, ja ne znam da li mi pričamo sa pozicija funkcionalnog sistema i funkcija koje trenutno obavljamo kao ozbiljni i odgovorni ljudi.

Pričate o tome da su naši kadrovi bili sa srednjim stepenom stručne spreme, da smo unazadili svaki sistem, da smo unazadili sve čega smo se dohvatili. Ko su vaši kadrovi? Ne prođe ni mjesec dana da ne smijenite nekoga iz vašeg užeg kabineta ili iz vašeg užeg tima. Ne prođe ni mjesec dana da vas ne napusti neko od vaših funkcionera. Treba li da se zapitate zbog čega je to, predsjedniče Vlade. Treba li da se zapitate zbog čega su vas ti ljudi napustili, zbog čega razrješavate svako malo nekog funkcionera iz Vlade ili nekog državnog sekretara. Šta vam rade državni sekretari i određeni funkcioneri. Uništavaju državnu imovinu. Pod fermentacijom alkohola svako malo se desi da se uništi neko službeno vozilo. Vi nam pričate o diktaturi, Vi nam pričate kvalitetu kadrova koje dovodite u vašu vladu. Vi treba prvi da se zapitate zbog čega Vas kadrovi napuštaju.

Dalje, Vi očigledno posmatrate vrijeme od momenta kad ste vi došli na vlast. Vrijeme se dijeli od momenta prije 30. avgusta i nakon 30. avgusta. Prije 30. avgusta ništa nije bilo, a samo je nastalo ono što je nakon 30. avgusta. Očigledno Vi tako dijelite vrijeme, to je samo poznato u Vašoj glavi. I ono što je ključna riječ jeste da ovo neće dugo trajati, to je Vama jasno. Vi ste jedne prilike postavili pitanje kako mislimo dato uradimo. Predsjedniče Vlade ne bi bilo interesantno ni za Vas ni za javnost da vam otkrijemo na koji način ćemo Vas svrgnuti sa te pozicije prvog čovjeka izvršne vlasti. Vrlo brzo, vrlo brzo će biti, odbrojani su dani vašoj vladi, vi to dobro znate. To što se Vi hrabrite i pokušavate da se motivišete kako sa 14 poslanika podrške u Parlamentu možete ostati na toj poziciji, budite sigurni da nećete, brzo ćete vidjeti kakav je epilog onoga što će se dešavati u narednom periodu.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (29.07.21 13:24:07)

Izvolite, imate pravo odgovora na komentar, svakako. Izvolite.

ZDRAVKO KRIVOKAPIĆ (29.07.21 13:24:23)

Ovdje je bilo takvih konstatacija da stvarno čovjek treba da bude vrlo transparentan pa da ne odgovori.

Prvo, kojih to svako malo uništavamo državnu imovinu. Vi nijeste napravili ni popis državne imovine. Ne zna se dan danas sa čime Crna Gora raspolaže, 30 godina šta ste radili? Jednu istu tehnologiju sprovodili, razvijali poslove preko tajkuna deset porodica. Oni su sa srednjom školom i vjerovatno na vašim fakultetima danas predaju najznačajniju disciplinu, a to je menadžment, za razliku od ove vlade gdje vaš prvi čovjek ima fakultet završen sa najnižim prosjekom možda u istoriji toga fakulteta, pa je spram sebe birao kadrove. Ja sam to radio na drugačiji način. Birao sam najbolje kadrove u tom trenutku i to vi dobro znate. Ako vi nađete i jednoga boljega od onoga koji je trenutno u Vladi predložite ga. To su profesori univerziteta, to su ljudi koji su dokazani u svojoj struci, to su ljudi koji su fakultete završavali izvan granica Crne Gore i vi im nijeste dali stipendije nego su uzimali kredite da bi završili najviše škole u svijetu.

Pričate o mom uspjehu, da mi ga Vi nijeste napravili gospodine Živkoviću ili sam ja to svojim radom permanentno, strpljivo radio i dokazivao se i više sam dokazan izvan Crne Gore nego u Crnoj Gori. Nemojte da brkate stvari. Ništa nijesam dobio mimo onoga što je definisano odgovarajućim pravilnicima i pravilnicima. I dana danas, ne kršim niti zakon ni Ustav iako imate toliko diskriminatorskih zakona koje ste donosili na traci onoj pokretnoj, ne znam samo kako ste uspjeli tako brzo ruke da dižete, pa vjerovatno kao u filmu Čarlija Čaplina - „Moderno doba“, kad izađete iz ove sale ruke su vam skakale na isti način.

Pričate ovdje o demokratiji. Koja demokratija. Vi ste dobijali nalog, nalog od izvršne vlasti. Po prvi put u Crnoj Gori desile su se da su tri dijela vlasti odvojena i vama to smeta. Zašto vam to smeta? Jedini zarobljeni dio koji se ne može tako lako odrediti niti osloboditi, to je pravosuđe, tužilaštvo. To je ono kada dođu pravi ljudi tu, vidjećete vi, pitaćete se šta ste radili i zašto ste državu tako uništili. Vi ste davali na 90 godina zakupe, vi ste umjesto zakupa pravili da tu koji zakupi poslije toga mu prevodite u vlasništvo, vi ste to radili, nije ovaj sistem. Vi ste uveli ekonomska državljanstva da dajete državljanstvo i forsirate vaše tajkune da preko svojih hotela ne rade svojim parama nego parama preko državljanstva. To ste vi radili. Nijesam ja to radio. Mnogo što šta.

Nemam kad da kažem ono što ste sve radili. Ovo moraju građani da znaju. Solanu ste htjeli da otmete, Solanu, državnu imovinu. Ja nijesam mogao u tom trenutku da shvatim koliko je to kvadratnih metara 15 miliona, to ste htjeli da date vašem tajkunu. Prodali ste, stečajni upravnik je prodao ganc novu opremu Solane, nekorišćenu koja vrijedi 400.000 eura za 40.000 eura. To vi radite. Dovodite stečajne upravnike koji su poslušni, koji završavaju obaveze koje im neko naredi. Dovodite u Privrednu komoru vašeg čovjeka da pokažete još uvijek moć, koji je sarađivao i jedan je od tih ljudi koji je napravio mnogo čega u Crnoj Gori, jer vi ne možete da se pomirite da treba neko mlađi, kvalitetniji, koji je sposobniji, koji zna više jezika da bude taj čovjek koji će da predstavlja Privrednu komoru. Želite da i dalje pokažete da se neće promijeniti vlast. Vlast se promijenila. Da li će ovaj premijer da bude ili ne, to je najmanje važno, ali nećete se vi vratiti na vlast, to vam ja tvrdim, jer je to vaše očekivanje, ali znate kako - snila baba što joj drago bilo. Hvala vam.

PREDSJEDNIK LEKSA BEČIĆ (29.07.21 13:29:28)

Zahvaljujemo predsjedniku Vlade.

Pravo stava na odgovor predsjednika Vlade, poslanik Živković, izvolite.

DANIJEL ŽIVKOVIĆ (29.07.21 13:29:35)

Dobro, vezano za ovo što ste govorili oko mladih ljudi, ovdje iza mene ipak ima nekih mladih ljudi s ozbiljnim referencama, tako da nemojte ipak to potcjenjivati jer ovdje sjede mladi ljudi sa ozbiljnim referencama, možda i ponajbolji studenti na svojim fakultetima.

Nijesmo Vas mi optužili nego su Vas optužili predstavnici vladajuće većine da ste napravili tajno zaduženje i da ste švercerska i korupcionaška vlada. To vam nijesmo mi kazali nego su vam kazali predstavnici vladajuće većine. Ako ovo nije tačno, možete da pročitate iz novinskih naslova.

Ako su vam ovo najbolji kadrovi koje ste Vi imenovali, onda je pitanje kakvi su najgori, jer budite sigurni da je zbog takvih kadrova cijela Crna Gora na infuziji, zbog načina i odnosa prema društveno - političkoj odgovornosti.

Vi govorite o diktaturi i autokratiji. Samo se postavlja pitanje da li je Vaša porodica isto uspjela da pokrene biznis u Crnoj Gori, u takvoj diktaturi i autokratiji. Ako je u takvoj diktaturi i autokratiji moguće da Vaša porodica pokrene određeni biznis onda zaista živimo u jednom savremenom demokratskom-evropskom društvu.

Što se tiče ovih izdavanja naloga prethodnih 30 godina je prošlo u potpunoj satanizaciji demonizaciji prvog čovjeka države gospodina Mila Đukanovića. Medijskoj haranzi nema ko ga nije razvlačio i pokušavao da uništi njegov kredibilitet ili dignitet i vi danas nama govorite kako vas ovdje neko napada i pravi vam probleme, a morate zaista da budete malo ozbiljniji u saopštavanju određenih konstatacija i potkrepljivanja argumentovano svojih teza.

Takođe, Vi ste premijer, odnosno vaša Vlada je izdala 36 državljanstava. To Vam nije poznato? Da, 36 državljanstava je izdala vaša Vlada i to morate znati. Takođe, mi danas živimo u vremenu jednog eksplozivnog populizma i demagogije koje pokušava da prikrije u potpunosti rezultate nerada i u takvom stanju jednog varvarskog ponašanja prema svemu onome što misli drugačije pokušavaju se restaurirati neke pogrešne i nazadne ideologije. Ova politička legura koja je izlivena nakon 30. avgusta je doživljela svoju tačku topljenja i ona je počela da se gubi. To, da li se mi vraćamo na vlast ili ne je završena stvar. To je završena stvar premijeru Krivokapiću i morate biti sigurni da je Demokratska partija socijalista budući nosilac društveno-političke odgovornosti u Crnoj Gori. Naredni mjeseci će pokazati da li sam ja u pravu ili ste Vi u pravu. To koliko Vi sigurno tvrdite da se mi nećemo vratiti na vlast mi ćemo Vam nakon toga što Vi pođete sa te funkcije uručiti priznanje što ste nam Vi lično svojim djelovanjem ili nedjelovanjem pomogli da dođemo na pozicije društveno-političke odgovornosti, jer načinom na koji ste se odnosili prema vršenju funkcije, koja je, ajde da kažemo možda i najpoželjnija u društvu i državi definitivno nas je dovelo na pozicije da ćemo mi biti budući konstituent vlasti i ne samo budući konstituent vlasti nego najjači politički subjekat u Crnoj Gori koji će voditi ka vratima Evropske unije. Zahvaljujem.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (29.07.21 13:33:22)

Zahvaljujemo i Vama. Sada prelazimo na poslanika Bogdanovića koji će postaviti naredno poslaničko pitanje.

Izvolite, poslaniče Bogdanoviću.

BORIS BOGDANOVIĆ (29.07.21 13:33:33)

Zahvaljujem predsjedniče Skuštine.

Poštovane kolege, poštovane kolegice, poštovani građani Crne Gore, gospodine predsjedniče Vlade, potpredsjedniče Vlade, gospodine Milatoviću,

Ljetnja turistička sezona je u toku i postavljam pitanje predsjedniku Vlade - kakve su Vaše ocjene ovogodišnje ljetnje turističke sezone, imajući u vidu da prema podacima nacionalnih i lokalnih turističkih organizacija broj turista svakodnevno raste? Kakva je dosadašnja ljetnja turistička sezona u poređenju sa 2019. godinom? Da li je prema Vašem mišljenju koji prema informacijama nadležnih državnih organa i turističkih organizacija na turističku sezonu uticala negativna i izuzetno pokvarena kampanja koja se vodila i vodi kako u Crnoj Gori tako u van nje?

Gospodine predsjedniče Vlade, svi smo mi svjesni činjenice da nam je bivša vlast ostavila dugove, ostavila posvađane ljude, razoren sistem i ekonomiju na koljenima. Svi znamo da u trenutku kada je došlo do smjene vlasti nikakav napredak niti progres se nije mogao zamisliti. Svima je nama na umu bilo samo sanacija stanja i sanacija problema koje smo ovdje zatekli. Svi znamo u kakvom stanju je bio turizam. Svi znamo kome bi najviše odgovaralo propast turističke sezone. Svi naravno znamo kome bi najviše odgovaralo da je ova zemlja u što lošijem ekonomskom stanju i da je ova zemlja na koljenima. Ostavili su nam zdravlje potpuno nespremno za obračun sa virusom, a svi mi znamo da je obračun sa virusom jedini preduslov i jedini put ka uspješnoj turističkoj sezoni. Uspjeli smo da sa 12.000 zaraženih koliko smo zatekli nakon promjene vlasti udruženim zajedničkim snagama i imunizacijom da taj broj svedemo na svega par stotina. Ali ono što je najvažnije i ono što je najbitnije ova sezona trpi napad sa dva fronta. Jedan koji se zove demokratskim i drugi se zove nikako. Nema ime, a svi znamo o kome se radi. O čemu se zapravo radi.

Jedni su, gospodine predsjedniče Vlade i poštovani građani Crne Gore, pokušali da tabloidnim napadima uvjere našu braću, naše komšije i sestre iz Srbije da je ovdje crnogorski narod neprijateljski,

nasilnički i mrziteljski. Da ih ovdje čekaju ljudi koji smo srpski narod proglasili genocidnim, da ih ovdje čekaju ljudi koji su izdajnici, ljudi koji žele da im naude i ljudi koji žele da im upropaste odmor. Ništa od toga nijesu uspjeli predsjedniče Vlade.

Gospodine predsjedniče Vlade, sa druge strane imamo ljude koji su željeli da hermetički zatvore Crnu Goru plašeći narod epidemiološkim rizikom. Isti oni koji su nakon što smo ih katapultirali iz funkcionerskih fotelja organizovali masovne skupove odbacujući epidemiološke mjere sa ciljem da zaraza eskalira, da se kovid brojke povećaju. I to sve parolom što Crnoj Gori gore, to nama bolje i ništa od toga nijesu uspjeli. Gospodine predsjedniče Vlade, kada u tome nijesu uspjeli onda su putem svojih medija, medija koje oni finansiraju, medija koje partijski održavaju krenuli sa jednom užasnom propagandom. Užasnom kampanjom, sa jednim zaista neprimjerenim tekstovima sa užasnim naslovima tipa u Crnoj Gori zatrašujući broj umrlih. Ja zaista ne mogu da vjerujem da ovakvi ljudi postoje u Crnoj Gori. Da mogu da takve poruke pošalju. Da mogu da podmeću, da lažu, da izmišljaju, da smještaju da šalju poruke da ovdje niko u Crnoj Gori nije bezbjedan, da ovdje u Crnoj Gori je zastrašujući broj umrlih i da zaista sam zaprepašćen, pogotovo posljednjih mjesec dana jednom užasnom, zastrašujućom kampanjom koja se vodi protiv Crne Gore i protiv turističke sezone.

Crna Gora i Srbija su uvijek bile i uvijek će biti bratske i prijateljske zemlje. Ovo što se dešavalo u posljednjih nekoliko mjeseci upravo je dokaz za to, upravo ta tabloidna užasna kampanja i sa jedne i sa druge strane nije uspjela da nas posvađa i nije uspjela da izmisli sukobe tamo gdje ih nema. Ma koliko oni bili dobri u lažima, ma koliko oni bili dobri u izmišljanjima, ma koliko to bio njihov osnovni zadatak, njihov osnovni posao, njihovo osnovno zanimanje oni jednostavno u tome nijesu uspjeli i nama je drago što imamo sve veći broj turista iz Srbije. Svađa i podjela nema, sukoba još manje, da smo mi pokazali i dokazali da smo dobri domaćini svim dobrim ljudima, braća, komšije, našoj braći i našim komšijama. To da se turisti predstave kao nosioci zaraze je zaista jedan užasni pokušaj unošenja straha i panike među crnogorski narod i neka služi na čast svima onima koji su to radili, svima onima koji to i dalje rade u pokušaju naravno da naude državi. Ali, najbitnije je od svega ovoga što sam kazao, od svega ovoga što sam rekao, od svega ovoga što sam saopštio jeste da kampanja udruženog nacionalističkog fronta jednostavno nije uspjela. Oni nijesu uspjeli da unište turističku sezonu. Nijesu uspjeli zato što je poslije 30 godina ovoj državi na prvom mjestu blagostanje njenih građana. Ova država je spremna i sposobna da ih zaštiti, spremna i sposobna da im bude partner, da im bude oslonac i njima i njihovom poslovanju. Ja vam garantujem i tvrdim crnogorski domaćin će profitirati. Možete da kukate, da plačete, da puzite, da prijetite, vi pećinski nacionalisti, ali znajte, crnogorski domaćin će profitirati. Imaće najveće plate u regionu, imaće najveće plate ne samo u bivšoj Socijalsitičkoj Federativnoj Republici Jugoslaviji nego na Balkanu.

Umjesto da svi zajedno se udružimo, i ovime završavam gospodine predsjedniče, da se udružimo da pomognemo jedni drugima da sezona bude što bolja, da sezona bude što uspješnija oni su dva svoja fronta udružili u jedan front boreći se u tom frontu protiv zdravog razuma, boreći se u tom frontu protiv turističke sezone, boreći se protiv blagostanja, protiv progresa, protiv napretka, protiv evropskih vrijednosti, protiv Srba, protiv Crnogoraca, protiv svih nacija, protiv građana Crne Gore, boreći se na taj način i protiv Crne Gore, ali bogami i protiv samih sebe. Toliko i hvala.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (29.07.21 13:40:19)

Zahvaljujemo poslaniku Bogdanoviću. Prvo odgovora predsjednik Vlade. Izvolite.

ZDRAVKO KRIVOKAPIĆ (29.07.21 13:40:26)

Poštovani poslaniče Bogdanoviću,

Vi ste iskazali ono što možda ja nema potrebe da komentarišem. Ali ja ću se samo osvrnuti na nekoliko detalja iako sam Vam to dostavio i broičano, po opštinama, o broju turista koj su posjetili Crnu Goru. Da, tačno je, vodi se antituristička kampanja protiv Crne Gore i to se radi iznutra i spolja. Pa ne morate da vidite, trebate da razumijete, jer ne može se sve vidjeti.

Ono što je najvažnija činjenica da je Crna Gora hit turistički u čitavoj Evropi. O tome govori činjenica, ne govori to premijer zbog toga što želi to da kaže. Vi znate da smo budžet projektovani na 65%. Projekcija Međunarodnog monetarnog fonda je bila 70%, sve je to prevaziđeno. Zašto? Pa za samo prvu polovinu ove godine mi smo ostvarili isti rezultat kao 2020. godine, za cijelu 2020. godinu. Isto tako Vi znate da u ovom trenutku uporednom iznosu u odnosu na 2019. godinu to je 84%. Rezultati će biti sutra, mislim da su oni mnogo veći. Takođe, to je deset puta više nego u istom periodu 2020. godine. To nije rezultat. Pogledajte okruženje, uporedite se, pravite benchmarking pošto ste toliko vispreni to vam nije teško uraditi, jer govore jednostavne brojke. Ovdje se radi o jednoj jasnoj kampanji koja želi da iskaže da je ova vlada

nesposobna pa zato nema ovakve rezultate, da je ova Vlada nekompetentna, pa nije ništa uradila zajedničkim naporima međuresorski da stvori preduslove da se desi ovakva turistička sezona. Ova vlada ne zna ni da predviđa, pa je zato njeno predviđanje niže od onoga što se dešava na terenu. Šta se to dešava na terenu? Pa govore činjenice da je 87% u odnosu na 2019. godine u hotelima veći smještaj, a u privatnom smještaju 77%. Pogledajte odakle nam dolaze turisti iako neki politički nijesu napravili iskorak da obezbijede uslove da njihovi turisti dolaze na naše prostore. Nije samo da iz našeg regiona dolaze turisti, pogledajte operatore koji se vežu za Crnu Goru. Neki od njih su bili napuštali Crnu Goru u najvećem vremenskom periodu 2018. godine. Zašto? Da li je samo Crna Gora destinacija za ekskluzivni turizam, kao što vi često želite da iskažete da je to tako. Ipak će finansije najviše da govore o tome.

Ono što je činjenica je da u svim opštinama, čak i na sjeveru, je to iznenađenje za sve koji rade u turističkim organizacijama, jer su svi očekivali mnogo niže brojke, ali brojke su ovdje neupitne, one iskazuju sve i niko ih nije štelovao, a vi ste štelovali brojke i kada ste govorili o tome koliko je Crna Gora sa zelenom energijom dospjela. Pravili ste igre brojki, ja odgovaram gospodinu Bogdanoviću. Brojke se odnose tačno na određenu poziciju novčić je isti samo sa dva lika i koja želi da od Crne Gore napravi jedan poligon za vječito trajanje diktatorskog režima. To se više u Crnoj Gori neće desiti, zato što je narod progledao. Shvatio je da siguran glas više ne postoji, da je najvažniji slobodan glas, da ne postoji jedno zapošljenje u bilo kojim institucijama države a četiri glasa, da ne postoje koverta koje će da ulete u nečije džepove, da ne postoje ljudi koji po svaku cijenu ideološki žele da zadrže određeni sistem. Crna Gora se promijenila, promijenili su je uslovi, promijenilo je okruženje, promijenio je stil djelovanja, nema više naloga i naredbi, ima samo rad i rezultati rada. Možda za vas ovi rezultati nijesu impresivni, ali za sve, čak i i za one u međunarodnoj zajednici su ovi rezultati više nego što je iko očekivao. Ako je to malo, ja ne znam šta treba uraditi. Možda zbog toga treba smijeniti ovu vladu. Hvala vam.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (29.07.21 13:46:08)

Zahvaljujemo predsjedniku Vlade.
Pravo komentara poslanik Bogdanović. Izvolite.

BORIS BOGDANOVIĆ (29.07.21 13:46:15)

Hvala Vam na detaljnom, preciznom i statistički potpuno odgovoru. Iz ovih podataka koje ste Vi prezentovali, a koje ste mi zaista dostavili na vrijeme i u roku se da jednostavno zaključiti da je ova turistička sezona nadmašila i najoptimističnija očekivanja koja smo svi mi imali prošle godine. Dakle, uprkos naporima domaćih i stranih faktora da unište ovu turističku sezonu turistička sezona je premašila sva očekivanja svih nas koji smo se za nju borili. To što broj turista svakodnevno raste jedino je mjerilo uspjeha, a to zapravo znači da propaganda i užasna kampanja sa dva nacionalistička bloka jednostavno nije uspjela, da nije uspio taj nacionalistički virus zla, ali ni ovaj kovid virus da ono što su naši ciljevi i ono što su naše strategije sprovedemo i realizujemo u djelo.

Prethodne godine bivša vlast je Crnu Goru prodavala kao turističku destinaciju bez kovida, čak i ta lažna uvjeravanja uz zatvorene granice i uz lošu politiku dovela je turističku sezonu do najnižih mogućih grana. Baš zbog toga pobjeda ove turističke sezone je još i veća. Jednostavno smo se digli kao feniks iz pepela. To zapravo znači da je ovo pobjeda svih nas, svih građana Crne Gore i svi treba da budemo zadovoljni i svi treba da budemo srećni i mi domaćini i turisti koje dočekujemo. Očigledno da to nije tako. Imamo i podjele zbog ovakve uspješne, fenomenalne, rekordne turističke sezone, da imamo podjele oko toga da li nešto što je dobro treba da uspije ili da nešto što je dobro treba da propadne. Dakle, mi imamo podjele oko uspješne turističke sezone samo zato što u ovoj državi uspješna turistička sezona ne odgovara svima. Meni to zaista ne može da bude jasno, da ovdje postoje ljudi koji su navijali i koji su se zdušno borili da turistička sezona propadne, koji su se borili da građani izgube novac, koji su se borili da crnogorski domaćin ne zaradi za svoju porodicu, da Crna Gora izgubi status atraktivne turističke destinacije. Zaista ne mogu da vjerujem da takvi ljudi postoje. Za mene je to pravi šok. Zamislite na šta su bili spremni. Na šta smo mi bili spremni i šta smo uradili? Napravili smo Crnu Goru bezbijednom turističkom destinacijom. Obezbijedili smo da vakcina protiv ove pošasti bude najdostupnija moguća, da turisti imaju besplatnu vakcinaciju, kako bi na najbrži mogući način detektovali oboljele od kovida, da smo turistima obezbijedili besplatno liječenje od kovida kako bi onemogućili izbjegavanje testiranja na kovid zbog troškova liječenja u inostranstvu. Ova situacija nam zaista za nauk, da je sve moguće.

Još jedna jasna i precizna poruka, da više nikad niko neće uspjeti da zaustavi progres i napredak Crne Gore. Možete da se trudite koliko god hoćete, možete da pokušavate, ali vam sada saopštavam, ja vam to kažem u ime vlasti, u ime parlamentarne većine, da u tome ne možete uspjeti, da je to unaprijed

izgubljena bitka. To je sve u zbiru dalo ozbiljan rezultat za koji su najzaslužniji naši heroji, zdravstveni radnici, njih 25.000 koje smo zajedno sa prosvjetnim radnicima nagradili besplatnim ljetovanjem, ali ne po praksi bivšeg režima kod kojekakvih tajkuna, recimo u „Splendid“ ili recimo u apartmane Svetozara Marovića, Gugija Savića, ili recimo ne daj bože u jazbine Brana Mićunovića, nego kod časnih, čestitih i poštenih crnogoskih domaćina, malih vlasnika tursističkih smještaja. To je ono što najviše smeta i bivšem režimu i njihovom udruženom nacionalističkom frontu - progres, napredak i uspjeh Crne Gore. Nema veće sreće za Crnu Goru od kukanja onih koji su je pokušavali uništiti, poraziti i poniziti. Možete da kukate koliko god hoćete, turistička sezona je uspjela, standard je počeo da raste, zaštitili smo Crnu Goru od kineskog ropstva i ono što je najbitnije i najvažnije, ono što slijedi jeste da ćemo svi zajedno nezavisnim i nepristrasnim Tužilačkim savjetom, nezavisnim i nepristrasnim, vrhovnim, državnim tužiocem zaštititi Crnu Goru od organizovanog kriminala i korupcije.

Predsjedniče, malo ću odužiti neću koristiti ona posljednja dva minuta. To jedinstvo zdravstvenih radnika i svih nas koji smo se iskreno danonoćno borili za uspjeh ove turističke sezone dovelo je do toga da je Crna Gora prepoznata kao atraktivna turistička destinacija i to ne samo za obične građane nego recimo za vrhunskog sportistu, tenisera, najvećeg tenisera kojeg je svijet vidio Novaka Đokovića koji je pored cijelog svijeta izabrao recimo Crnu Goru da se u njoj sprema za olimpijske igre. Da se u Crnoj Gori sprema za US Open i naravno za preostali put ka rušenju preostalih rekorda. Dolazak Novaka Đokovića je naš trofej za ovu turističku sezonu. Dolazak Novaka Đokovića je naš gren slem ove turističke sezone i zaista hvala Novaku Đokoviću što se ovdje osjeća kao kod svoje kuće što se osjeća bezbjedno, što se ovdje osjeća veoma ugošćeno, što je došao sa cijelom svojom porodicom, što će nakon Olimpijskih igara i pobjeda nad tim olimpijskim igrama ponovo doći ovdje u Crnu Goru. On je poslao najsnažniju moguću poruku objedinjenom nacionalističkom frontu da nas nikad i niko neće posvađati. To je najvažnija poruka koju je poslao Novak Đoković iz Crne Gore. Šta je bolji pokazatelj da smo pobijedili propagandu objedinjenog nacionalističkog fronta nego da se i pored ovakve užasne propagande turistička sezona mjeri pred pandemijskim statističkim podacima.

Dakle, uspješna sezona je za nas stvar zdravog razuma, ona pogodi svima, a propast turističke sezone pogodi samo političkim nacionalističkim džeparošima i to je potpuno jasno i mi na te stvari jednostavno ne pristajemo i baš zbog toga što ne pristajemo, baš zbog toga što smo se pobunili oni u tome nijesu uspjeli. Korak po korak mi oporavljamo Crnu Goru, stvar po stvar dolazi na svoje mjesto. Zatekli smo Crnu Goru u katastrofalnoj situaciji. Svakog dana detektujemo po neku grupu i po neki problem, ali mi nijesmo tu da bi se žalili i o tome pričali nego da bi te probleme rješavali, jer smo mi zbog toga birani i zbog toga imamo povjerenje građana. Zbog toga smo i kao Skupština i kao država Crna Gora zavrijedili da nas posjeti 41 parlamentarac iz 41 zemlje svijeta. Da po prvi put u istoriji Crne Gore ovdje boravi predsjednik Interpalamentarne unije najveće, odnosno najstarije multilateralne međunarodne organizacije koja čini mi se borji 179 zemalja svijeta, što je zajedno sa predsjednikom Parlamenta obišao naše turističke potencijale što su ovdje u ovom visokom domu zaključili nekoliko sporazuma i ugovora sa drugim zemljama svijeta i mi smo na to ponosni i mi im se zahvaljujemo na tome. To je draga gospodo još jedan potvrda da smo i teritorijalno i institucionalno bezbjedna i sigurna zona, ali još jedna potvrda da se ovoj vlasti i ovom rukovodstvu Skupštine svijet vjeruje, a vjeruje zato što smo skinuli zemlju sa respiratora i zato što smo je izvukli iz blata u koje smo je zatekli i ne damo i ne dozvoljavamo da nam to osporite. Toliko i hvala.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (29.07.21 13:55:05)

Zahvaljujemo poslaniku Bogdanoviću.

Predsjednik Vlade pravo odgovora na komentar. Izvolite.

ZDRAVKO KRIVOKAPIĆ (29.07.21 13:55:14)

Mislim da je došlo vrijeme da se ne bavimo političkim partijama nego da se mjerimo sa onim što je opšte zadovoljstvo turističke privrede i građana Crne Gore. Upravo ovi podaci to pokazuju. Da smo se bavili politikanskim igrama vjerovatno ne bi stvorili preduslove da sinhronizovano dođemo do ovih rezultata koji su vjerujte rijetki i za veće države svijeta nego što je Crna Gora. Ko hoće da prizna to može, ko neće vjerovatno će dočekati neku drugu situaciju, ali evo tri nove uporedne karakteristike.

Prva je vezana za mjesec jun kada je prvi put poslije 2019. godine u budžetu pojavio se suficit, to je činjenica. Drugo, možda ta jedna od ekskluzivnih destinacija Porto Montenegro ima iskazan stav da 84% imaju turističku sezonu u odnosu na 2019. godinu, da u avgustu mjesecu već imaju tačne podatke da će to biti na nivou 90% i naravno broj vezova većih od 400. Ovo je informacija koja će sigurno da se desi, a to je da će 2022. godine ova vlada od čitave Crne Gore da napravi veliko gradilište. Ono što neko nije radio 30

godina mi ćemo da uradimo. Zato što ćemo 120.000.000 imati u kapitalnim investicijama više da bi pokrenuli i infrastrukturu i bolnice i vrtiće i škole i srednje škole i stvorili preduslove da regionalnim putevima obezbijedimo da s jednog kraja Crne Gore možete doći na drugi brže. Ne želim da pričam o Investicionom fondu za Zapadni Balkan, ne želim da pričam o investitorima koji nam se javljaju, 50% od toga da se desi Crna Gora će biti drugačija i nemojmo zaboraviti mnogi koji su nekad bili investitori vraćaju se. Jedan jedini razlog - nema reketa. To je ona bitka sa organizovanim kriminalom i korupcijom koja mora da se desi koju građani jedva čekaju, ali ne može da se desi dok se ne dese smjene u Tužilaštvu. Tu kreće svaki detalj bitke za pravdu i tu moraju da dođu časni i pošteni i prepoznatljivi koji će kao Laura Komeni da promijene ono što neki su zarobili i smatraju da je njihovo vlasništvo, kao da su od kuće to dobili i onda će se procesuirati mnogi, a vjerovatno možda i neki koji su i poslanici, jer postoje indicije i brojni dokazi, ali recimo pošaljete deset prijava u Tužilaštvo i one se kišaju do dana današnjeg. Ako je jedan premijer izjavio da ima informaciju da mu se spremalo to i to on treba da bude proglašen lažovom. Ja stojim pri toj izjavi, ali izvor neću odati, kao ni novinari, pa neka oni i institucije koje to rade obavljaju svoj posao na način kako to trebaju sve institucije svijeta da rade. Moja izjava je vrlo tačna i imam pouzdani izvor i neću ga otkrivati. Neka svak u ovoj državi krene da radi ono što je njegova obaveza, nemojmo više da se bavimo ne znam kako maglovitim radnjama. Ovdje treba sve da bude vidljivo, dokazljivo i rezultatom koji je mjerljiv i takav je program rada Vlade, potpuno mjerljiv.

Dajte još jednom da shvatimo da ovo nije priča Zdravka Krivokapića i ove vlade. Ovo je priča svih nas, pokrenimo se. Nađimo taj kolektivni duh, kritikujte, treba da kritikujete, ali da ta kritika bude konstruktivna, a ne da svako što kaže sjutra idem na sud ili kod specijalnog državnog tužioca zato što je on u sukobu interesa sa mojom izjavom. Dajmo jednom da okrenemo list Crne Gore da svi osjetimo dobrobit tog našeg zajedničkog djelovanja. Partijski, lični interesi, podredimo sve državi Crnoj Gori. Ona je jedina mjera svih nas, nema države, to sam ja, i države, to je neka partija. Država to smo svi mi, tako jedino može Crna Gora da bude ono što svi želimo. Mi svi to kažemo, dajte da i uradimo. Lako je reći ili od ovih ideja koje mi imamo i želimo da stvorimo potpuno drugačiju sliku Crne Gore, ali u kome će državna imovina biti državna, u kome će državna imovina da bude ono blago svih nas, a ne državna imovina koja se daje nekima po ne znam čemu i po kojim cijenama. Da nijesam član Savjeta za privatizaciju mislio bih da je to nemoguće, ali tu sve vidite, vidite kako je ko radio, ko je kome šta davao, zašto mu je davao. Da li bi mu dao da je to njegovo lično, te pare. Ovdje mora sve da se promijeni. Napravićemo jedan kišobran koji će bditi nad državnom imovinom Crne Gore. Neće se više desiti da se arče ne znam koliko, milioni kvadrata. Zašto? Zato što nekome odgovara. Bilo kome, nema veze kojoj partiji pripada, ovo je država svih i u svakom građaninu treba da imamo čovjeka dostojnog da živi, a ne socijalnu pravdu koja je bila socijalna nepravda. Hvala.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (29.07.21 14:01:42)

Zahvaljujemo predsjedniku Vlade.

Prelazimo na treće pitanje koje je upućeno predsjedniku Vlade, a isto će postaviti poslanik Ivan Brajović. Izvolite, poslaniče Brajoviću.

IVAN BRAJOVIĆ (29.07.21 14:01:56)

Hvala Vam, predsjedniče Parlamenta.

Predsjedniče Vlade, potpredsjedniče, poštovane kolege poslanici, građanke i građani,

Pokušavam na ovim razgovorima, da tako kažem, sa predsjednikom Vlade jednom mjesečno da stvar uozbiljimo i govorimo argumentovano, bez populizma i parola. Uvijek na početku kažem da je ovo jedina prilika za nas iz opozicije da razgovaramo sa predsjednikom Vlade. I na svakom premijerskom satu dobijamo poruku od predsjednika Vlade da treba da razgovaramo, da treba da radimo zajedno, da treba da radimo svi u korist oštrog dobra, a onda ništa od toga nema. Nije ovih 40 poslanika opozicije, predsjedniče Vlade, neka izolovana ekstremistička crnogorska frakcija, ovo je pola Crne Gore. Vi bez nas možete obavljati neke stvari, možete biti vlast, ali ne možete napraviti ništa od ovoga što pričate poprilično demagoški i populistički. Zato ja mislim da ovakvi razgovori ne treba da budu samo reda radi, mi vam postavimo pitanje, vi nam date neki odgovor, nego da pokušamo da približimo stavove oko nekih pitanja koje mi smatramo za značajnim čim Vam postavljamo a smatramo ih interesantnim i značajnim za građane Crne Gore. Ja do sad nisam vidio te pomake tokom ove komunikacije na Premijerskom satu. Želio bih stvarno da se stvar promijeni u tom smislu.

To što govorimo više politički i postavljamo neka pitanja o funkcionisanju ove države ubuduće, prosto je potreba trenutka. Jer, pazite, ovi izbori su dobijeni i odnos vladajućih poslanika i opozicionih

poslanika je 41:40. Vi ste na izborima predvodili koaliciju Za budućnost koja je osvojilo, što se strane sadašnje vlasti tiče, najbolji rezultat, 27 poslanika, što je 2/3 vaših poslanika u Parlamentu. Vi više ne uživate njihovo povjerenje. Prirodna stvar je da opzicija traži promjenu, prirodna stvar je da opozicija pokušava da sruši Vladu, ali mi imamo sad i tu atipičnu situaciju da 27 poslanika kaže da Vi niste njihov premijer, da treba da se rekonstruiše Vlada. Najčešći je taj zahtjev da Vi ne možete biti novi predsjednik Vlade i onda imamo samo 14 poslanika koji su vam lojalni danas. I to ne bi bio problem da Parlament može da funkcioniše. Primijetili ste da smo samo imali u plenumu ove posljednje sjednice kada je u pitanju Premijerski sat i poslanička pitanja. Valjda nam je svima u interesu da se to promijeni, valjda nam je svima u interesu da pokušamo da stvaramo neki dogovor oko postizanja većih većina kojima možemo i te stvari u pravosuđu da riješimo, i da donosimo one odluke za koje su potrebne 2/3 i 3/5 poslanika. Ovo nije taj put jer poslije ovakvih diskusija koje sam danas čuo ostaje opor utisak da ovdje nema nikakvih promjena, da smo čuli razne populističke najave i priče, a gdje su to onda naši pomaci i dogovor da bude nešto bolje i da se približavamo u stavovima.

Upravo ste Vi govorili u Vašem ekspozeu o pomirenju, o većoj transparentnosti. Mislim da toga nije bilo. Nikad nijesmo bili više podijeljeni i nikad nije bilo manje povjerenja među nama. Vi ste predsjednik Vlade. Vaša institucionalna odgovornost je ogromna, najveća u ovoj državi. Vi morate da pokrenete tu priču i Vi morate da date podsticaj u toj priči ako želimo. Nešto smo u Parlamentu počeli na poziv predsjednika Parlamenta, vidjećemo dokle ćemo sa tim da stignemo. Pa i na tom sastanku svi predstavnici opozicije došli, a 2/3 predstavnika vlasti nije došlo. Nije se pojavilo tako da taj sastanak u tom smislu je bio, kako kažem okrunjen.

Zašto sam ja pitao kako vi vidite svoju poziciju sada. Prošlo je, još malo će za mjesec dana godina dana od izbora, godina dana jednog mandata je prošla. Ovi izbori se praktično novi moraju održati do 8. septembra 2024. godine. Ja sam gotovo siguran uz ovakav razvoj situacije da će biti mnogo ranije. Ali, kad su i kolege, ja mislim iz onih najava u novinama sam vidio da smo od prilike vrlo slično pitali mi iz opozicije - ako ste odgovoran, smatram odgovoran čovjek, treba da postavi pitanje povjerenja da zna da se razriješe ove blokade i Parlamenta i svega drugog institucionalnog funkcionisanja ove države, imate li većinu ovdje ili je nemate. Jer, ja sam siguran da Vi nijeste na ovom mjestu da bi ostali ovdje dok god možete, nego da ste na ovom mjestu, kako ste rekli u ovom izlaganju, s vizijom da ćete nešto uraditi. Ovako kako funkcionisemo u posljednje vrijeme, samo se držimo toga mjesta koje smo dobili bez ikakvih pomaka da izađemo iz ove blokade.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (29.07.21 14:07:52)

Zahvaljujemo poslaniku Brajoviću.
Pravo odgovora predsjednik Vlade. Izvolite.

ZDRAVKO KRIVOKAPIĆ (29.07.21 14:08:00)

Poštovani gospodine Brajoviću,

Dok sam se ja bavio naučnim radom Vi ste se bavili politikom i prošli niz vrlo značajnih funkcija i to i ministar unutrašnjih poslova, i ministar saobraćaja i predsjednika Vlade i vjerovatno Vam teško pada sada poslanička funkcija jer Vam to izgleda najmanje leži. Ali, da se ne bavimo demagogijom o kojoj Vi pričate, ja ću vama da kažem ono što su činjenice.

Vi ste u ovom parlamentu bili predsjedavajući kad se desio najsravniji scenario u istoriji Crne Gore i Vi znate da je to bilo vezano za Zakon o slobodi vjeroispovijesti. To će istorija da piše i to ne može da se izbriše nikakvim gumicama, kao što ste možda pokušavali nekim brojkama.

Ja sam se prihvatio da u grupi intelektualaca, kada drugačije više nije moglo, da branim crkvu i ono što je uvijek bilo svetinja Crne Gore i zato sam stao na čelo koalicije koja se zvala Za budućnost Crne Gore. Tu ideju, kao što sam ponovio, nijesam izdao. Ja se ne bavim politikom. Čak mi je i zabranjeno da se bavim politikom pored takvih ustavotvoraca i poštovaoca zakona, jer, to zahtijeva. Naravno, vjerovatno je to razlog činjenica što ja nemam nikoga da stane iza mene osim moje porodice. Mislite da bi to bilo tako? Ne. Oni se plaše upravo ovih brojki koje sam saopštio na početku, koliko bi to bilo poslanika koji u ovom trenutku, iako ja ne želim da se bavim populističkim mjerama, da govorim o tome koliko ću dobiti na izborima, to me ne interesuje. Interesuje me da oslušujem narod, da znam da su građani zadovoljni, da znam da je turistička privreda zadovoljna, da znam da ekonomski razvoj ide rapidnim putem i to ćete vidjeti, to se i sada vidi. Možda, vama su najznačajnije mjere koje se tiču ovih karakteristika zdravstvenog sistema koje su stvarno impozantne, zahvaljujem svim zdravstvenim radnicima što nijesu žalili ni truda ni vremena i pokazali da Crna Gora poštuje Hipokratovu zakletvu.

Ono što je najvažnije, rezultati gdje je najmanje očekivano, to su finansije i ekonomija i tu su rezultati takvi da ne možete da ih osporite. Znači zašto? Zato što sada najveći napadi kreću upravo na te ministre. I onda kada bi čitali novine i sve izmišljotine koje se pojavljuju od strane određenih političkih lidera, vi biste rekli - pogledajte kakvi kriminalci dođoše da zamijene prethodne kriminalce. To je ono od čega se plaše mnogi. I nije to nimalo slučajno, rezultat nije slučajno, rezultat je mjera rada i umijeća. Vi ste uskakali u priču o auto putu. Ja sam tri puta u intervjuu koji sam dao zapadnim medijima govorio o tri propusta i jedan koji će neko kad tad odgovarati, to je dokazani nivo sigurno razlike u odnosu na ono što košta naš auto-put kilometar i isti taj sa istim procentom učešća tunela i mostova 70% od iste kompanije u Srbiji, razlika devet miliona po jednom kilometru. To je Vaše umijeće na osnovu znanja koje ste stekli dugogodišnjim iskustvom u studiranju Vašeg fakulteta. Samo je to bila Vaša obaveza da vodite računa kako će to biti, na koji način, odrađeno i koliko je to uporedno, mogli ste da pravite mnoga poređenja. Svi se čude kad ovaj podatak se iskaže 25 miliona, toliko ni u Japanu ne košta jedan kilometar auto-puta. I to je nešto što niko ne može da kaže da ne liči na neku korupciju. Da li će to biti dokazano, pušćićemo vrijeme.

Najvažnije, zamislite 2014. godine, 40 km auto-puta od niđe do niđe smo napravili i još nije pušten u saobraćaj. Pušten će biti možda u novembru ako Kinezi ispoštuju što su rekli. Znači sedam godina. Evo, zaboravimo i to neka je sedam godina, đe je projekat čitavog auto-puta, đe je? Šta je rađeno sedam godina, zašto nemamo projekat bar od Mateševa do Andrijevice? Ne postoji, jer se nijeste bavili cijelovitom slikom. Vi ste gledali na dio, vaa intersuje samo para. I meni ovdje spočitavate da ja ne želim da promijenim Crnu Goru. Želim. I ona nije podijeljena zbog mene, nego zbog vas koji ste insistirali da se razlikujemo po svačemu, jesmo li sijedi, crni, žuti ili plavooki. O čemu vi to pričate. Ja nikada, nikada nikog čovjeka nijesam gledao nego kao čovjeka, kao božiji lik, kao što jeste. Ali to da bi bio božiji lik zavisi samo od njega.

Ajmo da preokrenemo situaciju. Kažete ja ne nudim. Nudim, nudim, dajte uključite se. Ko vam brani da se uključite? Ne može ovo Vlada sama da uradi. Da li će Parlament biti ovakav ili onakav, najmanje važno. Najvažnije, zamislite da želimo imamo mapu puta do 2024. godine, neću se javljati poslije toga, do 2024. godine. Pa dobro, ne mogu.

Mogu li ja da završim? Stvarno vi bolje poznajete procedure nego ja.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (29.07.21 14:14:56)

Može naravno, sačekajte, molim Vas predsjedniče Vlade, da Vas zamolim samo 30 sekundi.

Zaista ajmo da budemo principijelni i elementarno korektni. Ako ćete sad da uzmem jedno pola sata da nabrajam, svaki premijerski sat imam evidenciju koliko je ko prekoračio, ako ćete poslanička pitanja prethodnih dana. Zaista cijenim, jedan broj izuzetno poslanika opozicije koji to vrlo poštuju i vrlo se korektno odnose. Ali, ima jedan broj ljudi kojima sam dozvolio po dva tri puta nekad da prekorače dozvoljeno vrijeme, čekaju momenat da dođe predsjednik Vlade ili neki poslanik vlasti, prekorači pola minuta, minut, odmah je intervencija. Dajte malo da budemo elementarno kolegijalni. Ako je neko fleksibilan u ovom domu to sam ja da bih svima dozvolio da kažu ono što misle.

Izvinite i nastavite predsjedniče Vlade.

ZDRAVKO KRIVOKAPIĆ (29.07.21 14:15:46)

Hvala, predsjedniče.

Ja ću za minut i po završiti. Znači, ako želimo dobro pokažimo to na djelu. Nemojmo da pričamo, dosta je više priče. Nije slučajno Jovan Cvijić rekao, kaže: „Dinarski tip čovjeka u Crnoj Gori je takav da on priča, priča, priča, na kraju se umori i ništa ne radi". Dajte da krenemo da radimo, jedino tako Crna Gora može biti drugačija. Ali, da pobijedimo znanjem, znanjem, a ne političkim igrama. Političke igre su završene valjda 30.08. dolazi drugo vrijeme.

Da se vratim na direktno pitanje. Ja sam iks puta rekao, ne mogu da znam koliko je to x, da neću podnijeti ostavku. Rekao sam neću tražiti povjerenje Vladi, valjda je to zadatak poslanika. Zašto bih se ja bavio vašim poslom. Dignite ruke, izglasajte nepovjerenje ovoj vladi, bez obzira o kome se radi. Nemam ništa protiv toga. Predvodio sam koaliciju isključivo i samo da bi ovo što je krilatica, ne ostala krilatica, nego da postane djelo i to se vidi na svakom koraku u Crnoj Gori i tako će biti ako ova vlada bude trajala do 2028. godine. Hvala vam.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (29.07.21 14:17:11)

Zahvaljujemo i Vama.
Sada pravo komentara poslanik Ivan Brajović. Izvolite.

IVAN BRAJOVIĆ (29.07.21 14:17:20)

Predsjedniče Vlade, dobro je da se Vi javljate što više.

Vjerujete mi to je dobro po nas iz opozicije da vi što češće i što više govorite.

Jedan dio priče Vaše kada u razgovoru sa mnom govorite Vašim koalicionim partnerima koje ste predvodili kako se oni ponašaju to me ne interesuje toliko, mada bi bilo normalno da sa njima otvoreno razgovarate o tome, a nema ih u Parlamentu i ne dolaze zbog Vas. I Vi ste na kraju izdali energiju tih ljudi koji su Vas birali jer ste dobili glasove na potpuno drugačijim stavovima, mišljenjima, zahtjevima nego ovo što sad pričate i što ste u konačnom potpisali, iako se slažete bolje da ste to potpisali u septembru mjesecu sa ostalim vašim koalicionim partnerima, ali to je jedna stvar. Polemišite sa Demokratskim frontom kad budete u toj poziciji, razgovarajte, pa se dogovorite ako treba.

Ali ovo drugo, gospodine Krivokapiću, da Vam kažem to je nevjerovatno koliko olako pričate o stvarima o kojima pojma nemate. Nevjerovatno to je, nažalost, evo da kažem, jedno. Znači Vi ništa ne znate o auto-putu, vi ništa ne znate o podacima a ovdje pričate o snažnom ekonomskom razvoju. O kom ekonomskom razvoju Vi pričate? Ogroman porast nezaposlenosti, rast svih cijena, znači raste sve svuda samo nigdje nema investicija, a Vi pričate sad o 2022. godini. Pa sa ovakvim stvarima nećete je dočekati i nije problem što je Vi nećete dočekati nego je problem gdje će biti Crna Gora poslije toga kad uradite to ili kad ne uradite to što treba.

Pomenuli ste Jovana Cvijića, a upravo je govorio o takvima kao što ste Vi poslije ovih priča. Jesam bio ministar unutrašnjih poslova, jesam bio ministar pomorstva i saobraćaja, nijesam bio predsjednik Vlade, bio sam predsjednik Parlamenta. Ja sam vrlo ponosan na sve to što smo uradili. Taj auto-put je najveća investicija infrastrukturna i najbolje vođen projekat. To je projekat o kome se do svakog detalja razgovaralo u Vladi, a uostalom u ovom parlamentu je najduža rasprava o jednom zakonu vođena o auto-putu. Četiri dana, četiri dana ...

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (29.07.21 14:19:45)

Bez dobacivanja, molim vas.

Molim vas, potpredsjedniče Vlade, predsjedniče Vlade, molim vas, istovjetan odnos kao prema poslanicima. Dozvolite poslaniku Brajoviću da završi svoje izlaganje.

IVAN BRAJOVIĆ (29.07.21 14:19:58)

Zakon o auto-putu smo donosili zato što smo taj auto-put radili po međunarodnom Sporazumu sa Kinom, drugim načinom da bi se onda upriličilo sa Zakonom o javnim nabavkama kad ne treba ići na takav tender kakav je bio. Razgovarali smo sa svim međunarodnim partnerima.

Ovdje je bio i Ugovor o projektovanju i izgradnji, u ovom parlamentu, i ugovor o finansiranju i svi su oni objavljeni u „Službenom listu“ sa Zakonom o auto-putu. Znače što je to? To je transparentnost koju vi ne možete da dokučite, jer ste se vi zaduživali ne pitajući nikoga, tajno, vi ne znate što je urađeno sa ovim kineskim kreditom sad. Molim vas, je li ovaj kredit i dalje dugujemo EXIM banci? Vi ste napravili priču da smo smanjili kamatu, ona je priča hedžingu, ali se nadam da će kroz komunikaciju ministra finansija sa poslanicima će se to malo razjasniti jer mi, kao poslanici ovog doma ne znamo ništa o tome. Nama se pokušalo provući da usvojimo amandman od 900.000.000 eura taj dan kad se glasao budžet. Vi ste dozvolili da budžet bude donijet poslije šest mjeseci. To nijedna država u Evropi nije dozvolila. Vi govorite o sprženoj zemlji, vi koji priželjkujete da ostvarite neke stvari od 65% od te spržene zemlje, ali vam govorim o ovim pokazateljima od toga nema ništa. Ne znam živite li vi na ovom prostoru ovdje. Nema ništa za sad možda će biti. Radovao bih se da dođe to ogromno interesovanje investitora u 2022. godini, jedva bih čekao, nema. Očigledan je porast nezaposlenosti, očigledan je pad standarda, a jedne od značajnih investitora ste rastjerali. Tjerate ih odavde vašim potezima.

Predsjedniče Vlade, Vi morate da vodite računa, ne znam jeste li Vi svjesni odgovornosti koju imate? Vi ste predsjednik Vlade, mi smo poslanici. Jesmo li zadovoljni našim funkcijama ili ne, obavljamo ih kako možemo, u skladu sa našim sposobnostima, ali je odgovornost u Vašim rukama, kao predsjednika Vlade, ogromna. Zapitate li se nekad zašto me od 81. poslanika samo 14 poslanika u ovom domu želi vidjeti na to mjesto, ostali vas žele vidjeti na to mjesto znate zašto zato što ste Vi najpoželjnija ličnost da

budete jer ih apsolutno ne ugrožavate. Stvarate im mogućnost da oni vode politiku i u tom smislu politički profitiraju. Kažete ne bavite se politikom. Kako to molim Vas predsjedniče Vlade? Vi morate da se bavite politikom jer Vlada vodi unutrašnju i spoljnu politiku ove zemlje. Morate, ali ono što ste morali da uradite da stisnete petlju, formirate partiju pa se legitimišete politički na takav način, a ne Vi ste uradili drugu stvar Vi ste, gospodine Krivokapiću, bili na čelu jedne liste i izdali ste program. Ne slažem se sa programom te liste apsolutno i mislim da je on loš po Crnu Goru, ali bi principijalno ponašanje bilo onda da kažete oprostite, ali ne dijelim ovo mišljenje i neću onda da obnašam funkciju na koju ste me vi izabrali. Znae što ste u ovom pisanom odgovoru napisali, kaže - drugi važan zadatak koji sam sebi zacrtao jeste uključivane pristalice koalicije Za budućnost Crne Gore u institucionalni život ove zemlje. To sam takođe za nepunih osam mjeseci uspio što nije teško primijetiti imajući u vidu ljude koji se danas nalaze na rukovodećim pozicijama u Vladi, ANB-u, Policiji itd. Pa vi priznajte šta ste radili. U ANB-u valjda treba da budu stručnjaci, eksperti iz te oblasti i jedno je izgleda tačno. Pošto ste u prvom odgovoru na pitanje pričali o mučeništvu kojima ste izloženi vi i vaš kabinet. Tačno vi ste više 12 mučenika nego 12 /prekid/...

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (29.07.21 14:24:17)

Zahvaljujemo.

Pravo odgovora na komentar, predsjednik Vlade.

Izvolite.

ZDRAVKO KRIVOKAPIĆ (29.07.21 14:24:26)

Da u ovom parlamentu kažem laž vi bi svi skakali na mene.

Uvaženi gospodin Brajović je rekao - jaderno, neznaveno. Sad ću da vam kažem koliko je jaderno i neznaveno za auto-put.

Vi dobro znate da brojke govore mnogo više od onoga što bi vi željeli. Nema na tom auto-putu ništa što nije bilo zaboravljeno. Vi ste završili Građavinski fakultet i kako Vi kao inženjer da budete ministar unutrašnjih poslova. Pričate o kompetenciji, kakva je to kompetencija možda ste Vi to stvarno mislili da ste najbolje radili, ali tu nemamo priče o kompetenciji. Na svakom mjestu želite da iskažete kako nekompetencija dominira.

Dalje, želite da kažete da ništa ne znam o tom auto-putu. Znam, mnogo štošta i mnogo više nego što Vi mislite i nadam se da će doći to vrijeme da se formiraju tri komisije od građevinske, finansijske do korupcijske koje će dokazati upravo koliko ste Vi znaveni jer ste Vi istakli da je to najveći iskorak u istoriji Crne Gore. Put koji se pravi za godinu dana u normalnim državama ovdje se pravi sedam godina, bez obzira kakve su vratolomije planinskih predjela Crne Gore. Nije ovo ništa novo tehnološko rješenje ovo je isto tehnološko rješenje koje je pravljeno 50 puta na drugim mjestima. Isti iznos, Vi ne čujete što vam ja kažem 70% auto-puta u Srbiji ima mostove i tunele kao i Crna Gora, ima tri obilaznice, ima sve isto i košta 16.000.000 gospodine Brajoviću. Mogli ste Vi sebe zakonom zaštititi kako hoćete. Pokazaće vrijeme. Da li ste štitili to da biste zaštitili nečasne radnje ili ste to radili stvarno da bi građanima pokazali koliko ste transparentni. Tolika transparentnost je bila da smo dva mjeseca tragali za izvornim ugovorom i svakim aneksom ugovora, da smo imali bitku i opstrukciju od kineske vlade koja je preko kanala koji su vjerovatno išli diplomatskim putem, sa vašim nekadašnjim koalicionim partnerima, opstruirala potpisivanje Aneksa 6 ovoga ugovora. Taj Aneks 6 nije tajan nego je potpuno javan i govori o tome da nećemo poravnanje imati dok se ne završi auto-put iako je bio najveći pritisak da se prizna sve ono što je do tada rađeno da se anulira, podvuče crta itd. To će sud u Ženevi ako dođe do sudskog spora, govoriti onako kako je.

Nadzor nad auto-putem ste definisali sa vremenskim oročenjem i trebalo je da nemamo nadzor nad ovim dijelom puta. Mislite da to niko ne zna. Tehnička dokumentacija je toliko, kako da kažem, nespremna za tehnički prijem. Da li sam ja to radio ili imamo zatečeno stanje? Dokle ćemo da se igramo sa Crnom Gorom? Crna Gora nije prćija ničija. Ona je majka svih njenih stanovnika i tako mora da bude. Da ste se odgovorno nosili taj put ne bi koštao više od 16.000.000 kao u Srbiji i to će vrijeme pokazati. Nemojte da mislite da ćete biti mimoideni, bilo ko ko se ogriješio za jotu Crnu Goru.

Mene prozivate da sam dobio stan. Dobio sam stan. Mene prozivate za kuću. Dobio sam kuću u nasleđe svog oca. Šta vi hoćete? Da živimo kao robovi u onim slamaricama kao što je u 21. vijeku živjelo pola čitave Crne Gore. Ne može čovjek da bude normalan po vama u Crnoj Gori. Ne može da napreduje normalno. Da, jer nijesam mogao nikad biti dekan Mašinskog fakulteta. Nikad nijesam mogao biti rektor Univerziteta CG jer vi ste postavljali vaše kadrove. Ja to dobro znam i svaki profesor na Univerzitetu CG to dobro zna. To je bio partijski univerzitet. Neće više biti bez obzira što vi mislite da rekotori i upravni odbor malo su ovakvi malo su onakvi. Nema više partijskih rektora nego će voditi Univerzitet ljudi koji znaju, koji

imaju reference, koji su kompetentni, koji žele da naši studenti steknu znanje. Mi smo definisali nešto što je analogno sa MIT-om, MIT u Crnoj Gori i to će biti vrlo brzo realizovan. Mi ćemo znanjem da pobijedimo. Nećemo pričama. Nemojte više da ovdje spočitavate jadan ili nejadan, sebe pogledajte.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (29.07.21 14:29:55)

Pravo završnog stava, na odgovor predsjednika Vlade, poslanik Brajović.
Izvolite.

IVAN BRAJOVIĆ (29.07.21 14:30:03)

Prava je u stvari privilegija polemizirati sa Vama jer može čovjek svašta da Vam kaže.

Odmah da Vam kažem Vaši stanovi i Vaše kuće me ne interesuju uopšte. Nijesam se time bavio to polemizirate sa onima koji su Vas pitali, a to o jadanosti sam upravo podstaknut Vašom diskusijom prvom rekao i potpuno sam zaslužen to rekao. Ne mislim uopšte o Vašoj kući, Vašem stanu, Vašem ponašanju na Univerzitetu mada nikad se ne sjećam ili niko nije čuo da ste kad digli glas zbog takvog partijskog pritiska na jedne intelektualce koji školuju našu omladinu. Eto drugi su Vam spočitavali, ali evo i ja sam vas birao na neku funkciju u toj protekloj vlasti, Vas sam ja glasao kao član Vlade. /upadice/

Nijesam znao koliko Vi znate tada, možda Vas ne bih glasao. Principijelno, Vi nikada nijeste riječ progovorili o tome da se usprotivite toj nekoj partijskoj diktaturi nego ste odlično funkcionisali u tom sistemu, odlično. Ja ovdje pričam o drugoj stvari. Tačno je treba da odgovaraju svi koji su se ogriješilo o bilo šta, ali boga mi i oni koji su se ogriješili o Crnu Goru. Shvatite šta je Vama došlo u ruke. Vi ste na čelu Vlade ove države, po Vašem priznanju da ste se Vi mogli pitati i da ste se Vi pitali ove države ne bi bilo. To ste Vi izjavili. Sad naravno, ponosno navijate za naše sportiste, tako i treba, treba da budete predsjednik Vlade. Ja Vam sada kažem svima nama bi dobro bilo da ste Vi najuspješniji mogući predsjednik Vlade, a opet i ovo sad što ste govorili, govori samo o tome da zaista ne znate ništa o tom auto-putu. Znači, nije tačno da su to identične dionice, ali nekoliko stvari ste mogli da kažete. Rekli ste - nadzor ste angažovali. Tačno, angažovali smo međunarodni nadzor konzorcijum Ingero geodata upravo zato da bi sve bilo pod maksimalno stručnom kontrolom.

Isto ste jednu stvar rekli kojoj bi valjda trebali da odate priznanje. Tačno, arbitraža u Cirihi po pravu Crne Gore. To je ovaj ministar ugovarao. Nijesam ja ugovarao kredit o finansijama ali jesam kredit o izgradnji i projektovanju. Tačno, arbitraža u Cirihi po crnogorskom pravu. Sad da Vam kažem, o svoj toj priči, ja Vam ovo pričam zato što apsolutno sam siguran da imam zašta da branim takav projekat, ali od 2016. godine ja nijesam u toj priči. Pošto Vi kažete da bi se to za godinu dana moglo završiti, pa moglo se završiti i 200 kilometara auto-puta. Znači, nemojte to meni pričati. Od 2016. godine nemojte meni ništa meni pričati. Ništa nije zaboravljeno na tom auto-putu. Vi valjda znate kao projektant i Vi ste inženjer, postoje zahtjevi investitora, postoji projektni zadatak i zaboga dva mjeseca ste se mučili da nađete osnovni ugovor. Objavljen je u „Službenom listu“ gospodine Krivokapiću. Kako Vi da to ne znate? Opet Vam kažem, možda ćete za godinu dana, ako izdrži ova vlada, biti svjesni snage, pozicije i političke moći koju imate kao predsjednik Vlade, pa ćete onda malo i obazrivije koristiti to. Ako nijeste svjesni moći možete olako da dijelite etikete. Ja sam svu ovu priču počeo iz najbolje namjere i samo ste me ubijedili da nažalost nijesam bio u pravu. Kako mi da napravimo pokušaj približavanja stavova i kako da u ovoj državi i u ovom parlamentu pokušamo da stvaramo neke većine oko nekih značajnih razvojnih pitanja Crne Gore. Vi ste iskliznuli, po Vašem dobrom običaju, da ne odgovorite na pitanje koje Vam postavim nego da pričate o svemu, a na kraju možda negdje u pet sekundi odgovarate o tome.

Vjerujte mi, žao mi je što ste me doveli do toga da i ja Vama sada kažem ne znate ništa o projektu kao što je tačno, a nije mi lako da to govorim, nije mi lako, jer ste, iako Vas nijesam birao, Vi predsjednik Vlade Crne Gore, a ona je moja država. Ja sam od samog početka bio za nju, da povрати svoju nezavisnost, da bude član NATO-a, da bude član Evropske unije. Znači, povratili smo nezavisnost i imao sam to nevjerojatno zadovoljstvo da predsjedavam ovim domom u trenutku kada donosi odluku da postaje članica NATO-a 28. april 2017. godine. Jesam imao to zadovoljstvo, ali nikad nijesam želio da ta država ne postane, ne strukturira se kao nezavisna država. Dobili ste priliku i vodili ste koaliciju koja je dobila toliko glasova. Jesu li ti ljudi koji su glasali Vas zaista bili za NATO? Nijesu. Za Evropsku uniju? Upitno je. Za odnose sa susjedima, za međunarodno priznanje Kosova? Oni ljudi koji su Vas glasali nijesu bili za to. Apsolutno se ne slažem sa njima. Mi smo nekoliko puta ovdje vrlo jasno saopštili stavove o mnogim pitanjima koja su se pojavljivala u ovom domu, ali nije principijelno predvodite neke ljude koji su Vas nagradili svojim glasom a onda im okrenuti leđa.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (29.07.21 14:36:12)

Idemo na narednog poslanika, a to je šef poslaničkog Kluba Crno na bijelo, gospodin Konatar. Izvolite, poslaniče Konatar.

MILOŠ KONATAR (29.07.21 14:36:24)

Poštovani predsjedniče Skupštine, kolege poslanici, uvaženi premijeru Vlade Crne Gore, potpredsjedniče i ministre, poštovani građani.

Politika građanskog pokreta URA i platforme Crno na bijelo je potpuno jasna. Budućnost Crne Gore je evropska i za nas članstvo u Evropskoj uniji kao politički cilj kojem stremimo nema alternativu.

Uvaženi građani, 30. avgusta 2020. godine smo zajedno ostvarili političke promjene kao jedno istorijsko dostignuće, jer smo prvi put ikada u Crnoj Gori primijenili vlast na izborima. To je bio jedan od naših primarnih ciljeva. Uostalom zbog toga smo se i mi kao građanski pokret URA i osnovali. Mi smo taj cilj 30. avgusta 2020. godine ostvarili. Građanski pokret URA i platforma Crno na bijelo je sebi postavila novi politički cilj, a to je da Crna Gora bude prva naredna članica Evropske unije. Za nas članstvo u Evropskoj uniji, evropski put, evropska budućnost Crne Gore ne predstavlja utopiju, ni avanturu, za nas članstvo u Evropskoj uniji znači reforme, jačanje institucija, zaštitu životne sredine, borbu protiv korupcije i kriminala i na kraju znači evropski standard i evropski kvalitet života građana Crne Gore.

Poštovani građani, ja kažem da je ova vlada Crne Gore evropska Vlada. Podsjetiću vas i uvijek ću to raditi, da se sjetite sve one političke kuknjave iz septembra, oktobra, novembra i decembra mjeseca prošle godine kako će ako se izabere ova vlada Crne Gore, Crna Gora napustiti članstvo u NATO-u i kako će Crna Gora napustiti svoj proevropski kurs. Crna Gora nikad u svojoj istoriji nije imala veću evropsku podršku i nije jače stajala na pozicijama svoje evropske budućnosti nego što je to danas. Dakle, toliko o tim „strahovima“. Ali ti strahovi neko je ovdje rekao, ja ću to da ponovi, ti strahovi nisu bili zbog evropske budućnosti Crne Gore, jer su i oni znali da ta evropska budućnost nikada nije niti će biti ugrožena, ti strahovi su bili zbog izmjena u Tužilaštvu, zbog sprečavanja šverca cigareta i zbog svega onoga što treba da uradimo kako bi Crna Gora istinski sprovela reforme i postala prva naredna članica Evropske unije.

Rekao sam da je ova vlada evropska, ali kao evropska ona zbog toga ima i najveću odgovornost, odgovornost prema građanima Crne Gore koji su jasno rekli da budućnost naše zemlje vide u Evropskoj uniji. Ono što je razlika u odnosu na sve prethodne vlade jeste postojanje političke volje da se sprovede reforme i da se borimo protiv korupcije i organizovanog kriminala, da istinski jačamo institucije i budemo prva naredna članica Evropske unije. Nephodne reforme poštovani građani su ključ kako bi mi postali dio moderne Evrope. U tim reformama najznačajniji dio jeste vladavina prava. Ovo kažem, uvaženi premijeru Krivokapiću jer ste Vi na sebe preuzeli najveću odgovornost što je i normalno jer ste na čelu Savjeta za vladavinu prava. Savjet kao takav prati tok pregovora u poglavljima 23 i 24 koja su ključna dva poglavlja na putu pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji. Kao član Savjeta, odnosno predsjedavajući Savjeta za vladavinu prava taj savjet direktno upućuje preporuke i upozorenja svima koji kočice proces pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji. Ono što je zbog važnosti teme za građane Crne Gore najvažnije jeste i pitanje koje sam istavio i koje glasi - koji je plan aktivnosti Vlade Crne Gore u smislu sprovođenja neophodnih reformi kako bi Crna Gora postala naredna članica Evropske unije i kako bi se istinski izgradila kao građanska, evropska i ekološka država? Vi ste naravno odgovor dostavili u pisanoj formi. Hvala Vam na tome. Tako da, nadam se da ćemo u nastavku komentarisati sve ono što je vezano za ovo.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (29.07.21 14:42:09)

Zahvaljujemo poslaniku Konataru.
Pravo odgovora predsjednik Vlade. Izvolite.

ZDRAVKO KRIVOKAPIĆ (29.07.21 14:42:17)

Zahvaljujem na Vašem pitanju, gospodine Konatar.

Vi ste dva ili tri puta ponovili jednu ključnu karakteristiku ove vlade. Ova vlada je evropska Vlada za razliku od prethodne koja je bila kineska. Ova vlada je zacrtala da bude 2024. godine Vlada koja će sve sa stanovišta obaveza u poglavljima završiti ono što je do nje. Definisali smo to kao cilj i tome cilju težimo. Da bi taj cilj ostvarili mi smo morali definisati i mapu puta do toga cilja i ta mapa puta je prezentirana svim

ambasadorima koji su i rezidentni i nerezidentni u Crnoj Gori i oni su imali samo riječi pohvale. Naravno, od 33 poglavlja koja su sva zatvorena mi smo država koja najduže pregovara sa Evropskom unijom i zato želimo da taj proces skratimo. Jedina dva poglavlja to su poglavlja 23 i 24 nemaju mjerljive karakteristike i mi da bi znali da li taj rezultat ostvarujemo ili ne mi smo napravili našu metodologiju koja je takvog karaktera da svaki dio mjerila tretira sa jasno definisanim ciljem, ocjenom ostvarenja toga cilja, načinom šta treba uraditi i ko to treba da uradi. Na taj način želimo maskimalno da nadziremo ovaj proces i to upravo na konferenciji međunarodnoj koja je održana u Luksemburgu dobili smo uvjerenja da taj pristup je dobar i da će nam najvjerovatnije ova godina u dijelu predsjedavanja Slovenije omogućiti da privremena mjerila iz poglavlja 23 i 24 prevedemo u završni dio. To bi bio jedan veliki iskorak koji bi omogućio da ono što je glavni problem Crne Gore, a to je upravo vezano za ova dva poglavlja, vladavina prava i borba protiv organizovanog kriminala i korupcije dobiju na značaju. Vi dobro znate da ja i potpredsjednik Vlade i čitava Vlada brine najviše upravo oko ovih poglavlja. Nadamo se da ćemo do kraja godine, odnosno do predsjedavanja Slovenije završiti ovaj ključni zadatak. Poslije toga će sve biti lakše, jer ja vam tvrdim da najmanje sedam poglavlja već imamo potpuno zatvorenih i spremnih da dokažemo da smo ispunili svoje obaveze. Nova metodologija ima šest određenih poglavlja i ključnom poglavlju upravo ovo prvo koje se tiče temeljnog prava, ali tu je i ekonomija i ako to odradimo onda neće biti problema da budemo 28. članica Evropske unije.

Ono što je takođe posebno značajno, ja znam da vaša partija pripada grupaciji zelenih partija da se vi interesujete za Poglavlje 27. U Poglavlju 27 napravili smo nekoliko iskoraka. Proglasili smo jedan dio mora zaštićenom zonom, brinemo o tome kako će kritične četiri tačke u Crnoj Gori vrlo brzo biti prevaziđene i dovedene na ekološki prihvatljivu mjeru. Takođe, dobro znate da je i pitanje Solane, pitanje koje je vezano za ekologiju da nije to samo proizvodnja nego očuvanje biodiverziteta koji je jedinstven i specifičan možda i u svijetu. To je sve uradila ova vlada i to će uraditi sve u budućem vremenom periodu. Mene prosto zabrinjava činjenica da najveći ekološki problem u Podgorici niko ne pokušava da riješi. Bila su tri investitora koji su nudili način rješavanja toga problema, bili su odbijeni. Zašto? Nemojte mene pitati. Hvala.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (29.07.21 14:47:08)

Zahvaljujemo predsjedniku Vlade.
Pravo komentara poslanik Konatar. Izvolite.

MILOŠ KONATAR (29.07.21 14:47:16)

Predsjedniče Vlade, ja nemam dilemu.

Crna Gora može biti samo građanska, evropska i ekološka, sve ostalo nas vodi u prošlost, a ovo je način kako da mi budemo dio moderne evropske porodice naroda i dio jedne bolje budućnosti nego što je to do sada bila perspektiva za sve građane Crne Gore. Vi ste pomenuli da u svim poglavljima očekujete mjerljive rezultate. Pazite, pomenuli ste Solanu prije toga je ova skupština donijela Zakon o ispravljanju nepravde vezano za područje Valdanosa. Vlada kojom Vi predsjedavate nije izdala ni jednu koncesiju za male hidroelektrane u Crnoj Gori koje su bile leglo korupcije i konflikta interesa. Ništa više da nijesmo uradili, samo to, ja bih bio zadovoljan odmah da vam kažem. Toliko o tome kad neko priča da su u Crnoj Gori nije promijenilo ništa, 14.000 kvadrata u zaleđu mora ulcinjske Solane koja je biser, jedno od najvećih blaga Crne Gore, neko je htio nekom da da praktično za džabe. Nekoga sve ove godine nije interesovalo šta se tamo dešava, ali biće prilike o tome da razgovaramo. Rekao sam sva priča kako vrijeme prolazi ova vlada može da ostvari neke rezultate sa kojima mi možda nijesmo zadovoljni. Možda mislimo da Vlada treba da radi bolje, možda mislimo da Vlada treba da radi više, to je sve normalno, to postoji svugdje u svijetu, to je odlika bilo kog demokratskog normalno sistema. Niko ne može da kaže da ova vlada nije posvećena ostvarivanju evropske agende Crne Gore i da ova vlada nije okrenuta ka članstvu Crne Gore u Evropskoj uniji. Sva priča o tome da će izborom ove vlade i da će ova parlamentarna većina da odustane od evropskih vrijednosti, da odustane od evropskog puta Crne Gore je bila priča da bi se izbjegle promjene u Tužilaštvu i da se ne bi desilo ono što se desilo sa zabranom šverca cigareta u Crnoj Gori. To sad postaje sve više i više jasno. Možda u decembru mjesecu prošle godine to građanima Crne Gore nije bilo jasno, ali kako vrijeme prolazi mi se malo odaljavamo od neke tačke pa onda bolje možemo da pogledamo cijelu sliku. Šta se desilo sa Crnom Gorom? Je li Crna Gora napustila svoj evropski put? Pričali su da ćemo napustiti članstvo u NATO, pričali su da će neko neka kulturna dobra iz Crne Gore da ponese negdje iz Crne Gore. Je li se desilo nešto? Je li neko nešto ponio, je li ponio neko Crnu Goru neđe, je li se desila neka kataklizma? Pa nije. O tome smo pričali da se neće desiti, ali naravno podsjećaćemo se toga.

Ja Vas molim za dodatni komentar. Dakle, do sad u procesu pristupanja kada ne bi imali mjerljive rezultate uvijek se neko krio iza nekoga. Dakle, mi smo imali situaciju da u radnim grupama za poglavlja 23 i 24, da jedna institucija neće da dostavi podatke drugoj instituciji. I onda neko kaže nije kriv Miloš, kriv je Jakov i ne možemo da sprovedemo reforme. Ja Vas molim - da li ste Vi kao premijer spremi, a ja vjerujem da jeste, da u svakoga ko bude kočio evropski put u Crnoj Gori i sprovođenje reformi i sprovođenje agende o kojoj ste Vi govorili, da jasno uperite prstom i da kažete da taj i taj, ta i ta institucija koči u ovom trenutku postupak priključenje i pridruživanje Crne Gore Evropskoj uniji. Mi moramo konačno da otvorimo taj proces da vidimo ko koči put Crne Gore ka Evropskoj uniji. Mislim da je veoma važno da cijeli proces bude inkluzivan, da se uključi sva zainteresovana javnost da otvorimo postupak, jer to je nešto što građani Crne Gore hoće što žele. Da vidimo ako neko saborita, jer nama je potrebno ubrzanje da bi postali članica Evropske unije a ne da dozvolimo da neka institucija ili pojedinac u Crnoj Gori koči i osporava reforme. Hvala.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (29.07.21 14:52:30)

Zahvaljujemo poslaniku Konataru.
Pravo odgovora na komentar, predsjednik Vlade. Izvolite.

ZDRAVKO KRIVOKAPIĆ (29.07.21 14:52:37)

Poslaniče Konatar, Vi ste kao da ste znali šta Vlada radi. Vlada je odlučila da od septembra mjeseca svake prve tačke na sjednici Vlade budu posvećene evropskim pitanjima i neće niko biti izuzet od odgovornosti. Odgovornost je primarna karakteristika ove vlade, bez obzira o kome se radi, on će morati da prati mjerljive ciljeve i na osnovu rezultata da obrazlaže zašto to nije odrađeno na vrijeme, koji su razlozi i kako to uraditi da bi postigli definisane ciljeve. Ako se mjerljivi ciljevi iz poglavlja 23 i 24 prihvate, a nadam se da hoće, verifikuju od strane Evropske komisije i taj će dio biti potpuno jasan.

Ono što se sigurno da Vlada ima pregovarački radni tim za svako poglavlje. On ne može da bude usko vezan za svoje poglavlje i da ga ne interesuje šta se dešava u čitavom sistemu, ovo je drugačiji pristup i nadam se ćemo u tome uspjeti da zajednički dođemo do najboljeg rješenja.

Vi ste ovdje nekoliko puta ponovili jednu vrlo značajnu karakteristiku koja mora da bude mjera svih nas u Crnoj Gori, a to je da Crna Gora bude građanska, demokratska, ekološka i evropska. To jedino Crna Gora može postati ako se dovoljno ekonomski razvije. Jer, ako možete imati siguran glas, ako taj glas može neko za neki iznos da kupi, ako ga može dobiti kao što je do sada rađeno, onda to nije sreća Crne Gore. Da biste imali slobodan glas, morate da imate ekonomski nezavisnog čovjeka i to od Pljevalja, pa do Herceg Novog, i od Nikšića do Ulcinja, svugdje jednako. Zato je naš prioritet regionalni razvoj Crne Gore koji će obezbijediti da nema onoga što je ključno, a to je da se dešavaju migracije koje nijesu političke nego isključivo i samo ekonomske prirode. Hvala.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (29.07.21 14:55:02)

Zahvaljujemo predsjedniku Vlade.
Pravo završnog stava poslanik Konatar, izvolite.

MILOŠ KONATAR (29.07.21 14:55:10)

Uvaženi premijeru, poštovani građani,

Ja sam siguran da ste Vi upoznati sa rezultatima istraživanja od prije neki dan, po kojem podrška Evropskoj uniji među građanima Crne Gore iznosi 73,8%. Po tom istom istraživanju 86,9% građana Crne Gore bi na eventualnom referendumu glasalo za članstvo u Evropskoj uniji. Dakle, građani Crne Gore nemaju dilemu. Oni budućnost Crne Gore vide kao evropsku budućnost, oni Crnu Goru vide kao buduću članicu Evropske unije. I mi kao parlamentarna većina i vi kao vlada moramo da radimo sve da bi ispunili ono što su želje građana Crne Gore, a ovakva plebiscitarna podrška ne postoji ni oko jednog pitanja trenutno u Crnoj Gori kao što postoji oko članstva u Evropskoj uniji.

Vidite, nama je u Crnoj Gori uvijek kroz istoriju bilo lako da se posvađamo. Lako nam je bilo da se podijelimo i nama je to, što se kaže, kao da popijemo čašu vode. Uvijek nam je lako da se posvađamo i podijelimo i u tome smo baš dobri. Ali, onda kad smo smogli snage da se okupimo, da se ujedinito, mi

smo bili sposobni da ostvarimo istorijske stvari, istorijske rezultate. Mislim, s obzirom na to da građani Crne Gore u tolikom procentu žele evropsku budućnost Crne Gore, mislim da je prilika da se svi mi okupimo oko tog velikog cilja da Crna Gora bude prva naredna članica Evropske unije. Mislim da je to najbolja prilika da svi, bez obzira na sve razlike među nama postignemo društveni i politički konsenzus oko toga. Ima li većega cilja nego da upravo radimo i ispunimo ono što građani Crne Gore hoće od nas. Mislim da je to istorijski cilj i istorijska stvar za ovu generaciju. Moja poruka jeste ako smo se dijelili, ako smo toliko dobri u svađama i u podjelama, ajde da uradimo nešto upravo kontra tome, da pokažemo da možemo da se ujedinito, da se objedinimo oko jednog cilja koji je svima nama zajednički - evropske budućnosti Crne Gore. Ovo je poruka za sve, za cijelu javnost, za sve političke aktore u Crnoj Gori. Ako to uradimo bićemo sposobni za najveće stvari. Opet ponavljam, prošlost ne možemo promijeniti, ali možemo da mijenjamo sadašnjost zbog bolje budućnosti. Vjerujem da ta bolja budućnost, ta evropska Crna Gora vrijedi da svi pronađemo ono zajedničko koje imamo. Hvala.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (29.07.21 14:58:21)

Zahvaljujemo poslaniku Konataru.

Prelazimo na naredno poslaničko pitanje koje će postaviti poslanica Kenana Strujić - Harbić.

KENANA STRUJIĆ HARBIĆ (29.07.21 14:58:33)

Ja bih Vas zamolila da li možete da sugerisete da odgovore na premijersko ili poslaničko pitanje bar dobijemo ili dan prije ili nekoliko sati prije zakazane sjednice. Jer, na primjer, odgovor Vaš gospodine Krivokapiću dobila sam u 12.38 h danas. Da li je to do službi koje Vam pripremaju odgovore ili skupštinske Službe ili dostavljanja, zaista ne znam, ali ovo je dobronamjerna sugestija.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (29.07.21 14:58:55)

Naravno, tako smo, izvinjavam se, samo jedno pojašnjenje, saglasno našem Poslovniku predsjednik Vlade je u obavezi, kao i ministri, do početka odgovora na poslaničko pitanje da dostavi ta pitanja. Mislim da je prije 12 časova, tako sam informisan, da su predstavnici, odnosno stručne službe Vlade dostavile pitanja i onda je potrebno nekoliko desetina minuta našim službama da obave sve neophodne procedure da dostave poslanicima.

Izvolite.

KENANA STRUJIĆ HARBIĆ (29.07.21 14:59:24)

U redu. Hvala Vam.

Uvaženi gospodine Krivokapiću,

Pitanje koje sam Vam postavila je sljedeće:

Dokle se stiglo sa realizacijom sljedećih infrastrukturnih projekata: rekonstrukcija magistralnog puta M-6 Pljevlja - Mihajlovica - rekonstrukcija regionalnog puta R-3 Pljevlja - Metaljka, I faza Pljevlja - Krće i - izgradnja puta Vrulja - Mijakovići?

Obrazloženje: Realizacija pomenutih infrastrukturnih projekata je od izuzetnog značaja za Pljevlja i uopšte sjever Crne Gore, kako bi se obezbjedila kvalitetna povezanost sa zemljama okruženja. Trenutna dinamika radova na rekonstrukciji, odnosno izgradnja ovih putnih pravaca ne daje previše razloga za optimizam da će isti biti realizovani u predviđenim rokovima, što je posebno problematično kako za stanovnike grada tako i za one koji su nastanjeni na selima, kao i sa aspekta turističke sezone, s obzirom na to da trenutno stanje ovih puteva u značajnoj mjeri otežava dolazak turista iz pravca Bosne i Hercegovine i iz Srbije.

Rekonstrukcija magistralnog puta M-6 Pljevlja - Mihajlovica, obuhvata dionicu od Pljevalja do granice sa Republikom Srbijom ukupne dužine 12,6 km i širine kolovoza sedam metara. Radovi na ovoj dionici su započeti u avgustu prošle godine a rok za okončanje radova jeste 16. novembra 2021. godine.

Međutim, ono što korisnici zamjeraju jeste izvođenje radova u jeku turističke sezone gdje mnogi iz Srbije koji putu put Žabljaka ili primorja imaju loša iskustva čekajući veoma dugo na granici prilikom ulaska u Crnu Goru, kao i nedovoljna signalizacija na pojedinim djelovima ovog puta, pa smo imali skoro primjer da je vozač putničkog automobila sletio u ogromnu rupu, isključivo što nije bilo nikakve signalizacije na

pomenutoj cesti. Često smo se nalazili u situaciji da nije bila obezbijedena maksimalna protočnost saobraćaja na gradilištu.

Svakako oni koji su najviše oštećeni jesu mještani okolnih sela koji imaju svakodnevnu potrebu da koriste ovaj putni pravac. Moram napomenuti da je Prijepolje udaljeno svega tridesetak kilometara od Pljevalja. Međutim, nama iz Pljevalja do susjedne opštine u Srbiji treba sat i 30 minuta, za tridesetak kilometara trenutno sada.

Rekonstrukcija regionalnog puta R-3 Pljevlja - Metaljka, prva faza Pljevlja - Krće obuhvata dionicu od raskrsnice Dajevića Han do Boljanića prema Bosni i Hercegovini, koja je sa početnih 19 km poboljšanjem elemenata puta skraćena za 2,6 km, tako da će nakon rekonstrukcije biti svega 16 km do mjesta Krće.

Radovi su počeli u junu još 2019. godine. Ugovoreni rok za završetak radova jeste 31. avgust tekuće godine. Međutim put prema granici sa Bosnom i Hercegovinom je jedan od najgorijih, odnosno najlošijih u državi Crnoj Gori i smatram da je trebalo i u prethodnom periodu više pažnje posvetiti upravo ovom jedinom putnom pravcu, odnosno izlazu iz Pljevalja put Bosne i Hercegovine. Ovim putem svakodnevno prolazi veliki broj vozila i putnika koji putuju u neki od gradova Bosne i Hercegovine, a među njima i veliki broj studenata koji se školuju u Sarajevu ili u drugim gradovima Bosne i Hercegovine. Na žalost, Pljevljaci su se nadali da će do kraja 2020. godine biti pušten ovaj rekonstruisani putnji pravac, ali to se neće desiti. Svakako, razumijemo da je pandemija učinila svoje, ali isto tako napominjem da pored pandemije Vlada i resorno ministarstvo nisu odgovorili zadatku, isključivo zbog toga što budžet nije usvojen na vrijeme, što su građani svjedoci, a i javnost, kao i nepoštovanje obaveza prema izvođačima.

U ovom dijelu godine svakako smo očekivali i nastavak rekonstrukcije upravo pomenutog puta od Boljanića od Metaljke. Ali očigledno nijesmo prioritet bez obzira koliko smo samo pljevaljski privredni subjekti doprinose privrednom razvoju čitave Crne Gore.

Na kraju, ne manje bitan put Pljevlja - Bijelo Polje, dionica Vrulja - Mijakovići trebalo je da se završi za 365 dana, tj. do 8. juna prošle godine. Međutim, ni od otvaranja tog dijela puta za sada ništa, što opet najviše trpe mještani velikog broja sela na tom području, a dužina tog puta je svega 7,5 km, gdje bi isti imali dobru povezanost sa magistralnim putem Pljevlja - Đurđevića Tara.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (29.07.21 15:04:11)

Zahvaljujemo poslanici Kenani Strujić - Harbić.
Predsjednik Vlade pravo odgovora, izvolite.

ZDRAVKO KRIVOKAPIĆ (29.07.21 15:04:19)

Poštovana gospođo Strujić - Harbić, meni čini zadovoljstvo što ste postavili ovo pitanje i Vi znate da je stav ove vlade, vezan za apsolutno ravnomjernu raspodjelu i regionalni razvoj, pogotovo sjevera.

Sve ove detalje koje ste Vi naveli smo mi imali kao zatečeno stanje, Vi to dobro znate. Ni jedan ugovor nije Vlada potpisala nego jednostavno imamo ono što je neko prethodno dogovorio i ugovorio. Za ovaj vrlo značajan regionalni magistralni put Pljevlja - Mihailovica, Vi znate da su radovi na ovom putu u dužini od 12,6 km u iznosu od 7,5 miliona dati Strabagu iz Austrije, to je ugovor potpisan 25.02.2020. godine. Da se radovi izvode po određenoj dinamici i vjerujte da svakoga zabrinjava i građanina i koji živi u Pljevljima i koji dolazi iz Srbije što taj dio puta se nalazi i radi baš u ovom vremenu turističke sezone. To će ubuduće biti sasvim drugačije, ali da bi se ispoštovali rokovi Uprava za saobraćaj je odlučila da se radovi izvode i na ovaj način kao nekad što su rađeni od Nikšića do Grahova.

Ono što je najvažnije, kako sada stoji situacija, da će ugovorni rok biti ispoštovan i završen do 16. novembra 2021. godine.

Ovaj drugi regionalni put koji je značajan i povezuje Pljevlja sa Bosnom i Hercegovinom, ja sam imao prilike samo jednom tuda da prođem i to je stvarno jedan put koji je zasluživao da bude i prije urađen ali evo, kao što Vam je poznato, znači ugovor je potpisan 6.5.2019. godine između Uprave za saobraćaj i preduzeća Crna Gora put. Dužina trase je 16,3 km, a cijena radova 12 miliona i oko 100 hiljada eura. Osnovni razlog zašto je došlo do prekoračenja roka leži u činjenici da nijesu završeni imovinsko-pravni odnosi. To je nešto što je stalno prisutno bukvalno za svaki projekat koji imamo i koji se realizuje. Mislim da svi projekti treba da budu tako regulisani da se imovinsko pravni odnosi riješe prije nego što projekat krene. Mi krenemo u projekat a onda poslije toga vrlo često imamo to ograničenje.

Treći dio puta je Vrulja - Mijakovići i to je takođe još jedan značajan dio puta jer povezuje Pljevlja sa Bijelim Poljem i Vi znate da je „Tehnoput“ dobio taj ugovor koji je potpisan 2018. godine. Ponovo, ključni razlog zašto su svi rokovi probijeni leži u činjenici koja je vezana za rješavanje imovinsko-pravnih odnosa. I

to je nešto što smo mi zatekli. Nadamo se, kako smo u dogovoru sa izvođačem konstatovali da će krajem ove godine biti i završen taj vrlo značajni putni pravac.

Ono što je značajno, a tiče se teritorije opštine Pljevlja da je ova čitava finansijska konstrukcija negdje oko 28.000.000 eura. Želim sada da pošaljem poruku koju možda neki građani nijesu imali prilike, a pogotovo predstavnici opština da čuju da za pripremu narednog budžeta imamo projekte koji su kompletni da bismo ovu novu vrijednost koju želimo da dodamo, 120.000.000 eura, mogli realizovati 2022. godine. To znači da ti projekti moraju biti apsolutno urađeni u svim tačkama onako kako je vezano za projektni zadatak, da imamo cjelovite projekte i da na taj način će biti finansirani svi, bez izuzetka, vodeći računa o tome da ni jedna opština ne bude zakinuta, a da sjever koji u ovom trenutku nije ni putno povezan, a i nema mogućnost velikih inđustrijskih postrojenja, bude napokon 2022. godine drugačiji. To možemo, naravno kao što ste svi vi većinom kazali, samo zajednički. Hvala na pitanju.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (29.07.21 15:09:26)

Zahvaljujemo predsjedniku Vlade.
Pravo komentara poslanica Strujić - Harbić, izvolite.

KENANA STRUJIĆ HARBIĆ (29.07.21 15:09:30)

Hvala, predsjedniče.

U biti kao i uvijek gospodin Krivokapić govori samo o generalijama, koje svaki Pljevljak skoro da zna kad krene tim putnim pravcem i pročita sa table koji se rekonstruiše put, naziv puta, ko je izvođač radova i naravno završetak radova. Ono što je sad trenutno goruća tema u opštini Pljevlja jesu upravo rekonstrukcija i kada će se završiti radovi na te tri dionice.

Ono što hoću da kažem jeste da ste zaboravili da medalja uvijek ima dvije strane. Ono što ste vi sad upravo rekli jesu te generalije oko tri putna pravca, tj. Pljevlja - Metaljka, Pljevlja - Ranče i Mijaković - Vrulja. Ono što hoću da kačem da ta medalja ima i drugu stranu, a to je realnost u kojoj trenutno sami Pljevljaci žive, a vezana je isključivo sa izgradnjom ove tri, odnosno rekonstrukcijom ova tri putna pravca.

Da li ste se zapitali koliko samo trpe stanovnici Pljevalja i sela koji koriste svakodnevno ta tri putna pravca.

Da li Vam je palo, gospodine Krivokapiću, na um kako najmlađa populacija svakodnevno dolazi do obrazovnih institucija, naravno u periodu kad traje školska godina.

Zatim, starije stanovništvo koje je svoj život vezalo za seosko područje, koja su na tom putnom pravcu, a imaju na primjer potrebu da koriste usluge doma zdravlja ili Opšte bolnice u Pljevljima, a ne tako rijetko potrebe da koriste usluge Hitne pomoći i usluge dolaska ljekara u tim seoskim područjima. U ovom čitavom lancu korisnika tih puteva moram pomenuti i poljoprivredne proizvođače, zatim stočare, koji takođe trpe, i mnoga poljoprivredna gazdinstva koja su ugašena što se da provjeriti jer su ista bila u blizini gradilišta izložena veoma velikoj koncentraciji praškastih čestica i buke koju izazivaju gradilišta.

Egzistencija gazdinstava koja i dalje posluju je ugrožena, takođe, zbog nemogućnosti prevoza svojih proizvoda i plasiranje istih na tržište. Da li ste se zapitali od čega ti ljudi žive od 2019. godine s obzirom da svaki putni pravac je uzurpiran u okolini Pljevalja? Pretpostavljam da ćete reći da postoje alternativni putevi. Molim Vas ukoliko cijenate, a vidim da ne obilazite lokalne samouprave niti ste gost lokalnih samouprava i čelnika lokalnih samouprava, predlažem da posjetite lokalnu upravu Pljevlja da Vas upoznaju u kakvom stanju se čak i alternativni putevi nalaze u okolnim selima u Pljevljima. Oni nijesu baš adaptirani niti se mogu koristiti, kao alternativni putevi u ovim prethodnim godinama izazvanim rekonstrukcijom ovih putnih pravaca.

Moram da istaknem da Pljevljacima je jasno u potpunosti da smo mi dvije godine, odnosno od 2019. godine u totalnoj blokadi. Kada imamo zatvoren putni pravac put Bosne, bukvalno zatvoren, imamo neki alternativni put koji je u jako lošem stanju onda putni pravac put Prijepolja tj. Srbije u cjelosti devastiran i na kraju putni pravac Đurđevića Tara. Da li je to blokada od strane Vlade i države? Jeste. Zato što nijeste uložili dodatne napore bar da se pojedine dionice puta u zadanom roku završe. Hvala.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (29.07.21 15:13:24)

Zahvaljujemo poslanici Strujić - Harbić.
Pravo odgovora na komentar predsjednik Vlade.
Izvolite.

ZDRAVKO KRIVOKAPIĆ (29.07.21 15:13:30)

Poštovana poslanice, mislim da ste Vi sve svalili na ovu vladu. Vidjeli ste kada su ugovori potpisani, ko ih je potpisao i sa kim ih je potpisao. Vi imate jedno zatečeno stanje koje ne možete da tako jednostavno mijenjate. Ovo što ste rekli da li posjećujem opštinu ili ne. Evo ja ću da najavim već je dogovoreno 10.08. posjećujem opštinu Pljevlja. Posjetio sam brojne opštine. Vjerujte ne želim da pravim razliku između bilo koje opštine i pogotovo će mi biti zadovoljstvo da posjetim Pljevlja gdje sam ostvario jedan izuzetan rezultat koji ne oslikava stanje vlasti trenutno u Pljevljima, ali to mene ne interesuje. Želim da svaki građanin dobije kvalitet života jednako. Da li ima prašine prilikom izgradnje puta? Pa, niko se nije pitao i bunio kada su čitavom dionicom puta od Nikšića do Morinja bili radovi i ogromne kolone koji su dolazili tada preko Žabljaka i išli do crnogorskog primorja. Ovdje ako sada se pojavljuju radovi onda imate dvije opcije. Jednu opciju da zaustavimo radove tokom turističke sezone što je možda i najbolja varijanta i druga varijanta da onda na taj način produžimo završetak radova. Ne može i jedno i drugo.

Naravno uvijek postoji mogućnost kada se prave ti putevi postoji način da je neko definisao trasu alternativnog puta, jer ako to nije uradio projekat nije dobar. Ne umijem da Vam kažem drugačije ništa. Pričate mi o tome da se to podaci koji znaju svi građani. Pa da znaju svi građani Vi mi ne biste postavili pitanje. Ovo su podaci koji interesuju svakog građanina, ne samo građanina Pljevalja. To što se nalazi na nekoj tabli apsolutno ne znači da je prepisano samo sa te table. Imate brojne druge podatke koje nijesam čitao. U ovom trenutku toliko, sljedeći put više. Hvala vam.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (29.07.21 15:15:48)

Zahvaljujemo predsjedniku Vlade.
Pravo završnog stava poslanica Kenana Strujić - Harbić.
Izvolite.

KENANA STRUJIĆ HARBIĆ (29.07.21 15:15:54)

Kao što kaže uvaženi gospodin Brajović - uvijek Vas rado slušamo. Doduše da Vam se zahvalim, meni nijeste mahali, udarali šakom o govornicu niti ste mi podizali prst i vaši decibeli su bili prilično, prilično niski u odnosu na onaj period kad ste davali odgovore drugim poslanicima.

Ovim putem stvarno neću sa Vama razgovarati o tome šta građani u Pljevljima znaju, a šta ne znaju. Procijenite vaš rad, i te kako, i veoma brzo, kao i aktuelnog sastava Vlade. Vjerujte radujem se tome, ali sva ova pitanja koja dolaze iz reda pozicije, naročito od poslanika sa manjinskih lista su isključivo egzistencijalni problemi građana Crne Gore. Ukoliko se Vama ne sviđa šta sam Vam postavila to je Vaš problem, ali Vi ste dužni da građanima Pljevalja i svim građanima u Crnoj Gori budete na usluzi jer su Vas oni birali i Vi ste njihov premijer. Za sad - toliko, što kaže premijer Krivokapić.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (29.07.21 15:17:01)

Zahvaljujemo i Vama poslanice Strujić - Harbić.
Prelazimo na posljednje poslaničko pitanje za danas koje će postaviti poslanik Raško Konjević.
Izvolite, poslaniče Konjević.

RAŠKO KONJEVIĆ (29.07.21 15:17:11)

Zahvaljujem, predsjedniče Skupštine.

Predsjedniče Vlade, meni je milo što ste Vi ipak izabrali da se vratite na Premijerski sat, a ne da ostanete u Japanu. Čini mi se da to što ste boravili u Japanu je imalo nekog efekta, vjerujte mi, malo ste mi borbeniji u ovim parlamentarnim nastupima što negdje mislim da je dobro. Mislim da ste danas u kritikama, ako dozvoljavate da Vam to kažem, prema opoziciji pretjerali, a dozvolite mi da Vam kažem i zašto. Mi smo samo prije mjesec dana sačuvali ovdje Vaš autoritet, kao predsjednika Vlade. Mi smo glasali za jedan od najznačajnijih prijedloga u Vaših pola godine mandata da razriješite jednog člana Vlade. Time smo Vaš autoritet, kao predsjednika Vlade sačuvali. Kakav biste Vi predsjednik Vlade bili koji nijeste imali većinu u

Parlamentu da razriješite jednog ministra. Morate to da nam cijenite. Zato mislim da je i zbog te stvari, a i zbog nekoliko drugih tema koje ste otvorili, ne u smislu ne znam intonacije ili bilo čega drugog, ali mislim da u političkom smislu ste malo to trebali više da cijenite zato sam rekao, ako sam imao pravo da Vam to kažem, jer nemojte tu činjenicu zaboraviti. Nemojte zaboravljati činjenicu da je Vaš prijedlog za razrješenje ministra Leposavića dobio podršku svih poslanika opozicije i jednog dijela, vrlo malog, četiri poslanika vlasti. To u politici treba da ima ne samo svoju simboliku nego treba da razumijete u tom segmentu kako politički kontekst može da se dešava.

Predsjedniče Vlade, suziću, bilo je možda malko šire pitanje, ali ću se zadržati na dvije, rekao bih, konkretne stvari koje me posebno interesuju. Dakle, Vi ste u odgovoru kolegama poslanicima rekli jednu rečenicu koja kaže - ekonomski razvoj ide rapidnim putem. Predsjedniče Vlade, cilj svake vlade bi trebalo da bude da, ako je ovo tačno što Vi kažete da ide rapidno i nabolje, onda bi to podrazumijevalo da to osjete svi građani jer ste Vi premijer svih građana. Vi ste i moj premijer bez obzira što Vas nijesam glasao, Vi ste premijer i onih stotina hiljada ili desetina hiljada ljudi koji su glasali neke druge političke opcije. Tako bi to trebalo da bude. Da li nešto osjećaju građani. Najbolje se prepoznaje kroz jednu kategoriju. To je njihov životni standard.

Predsjedniče Vlade, kakav je životni standard građana u jednom relativno kratkom vremenskom intervalu, to ću da prihvatim sa Vama, nepunih godinu dana, dakle, od promjene vlasti u Crnoj Gori, možemo na nekoliko načina da posmatramo. Jedan je prosječna zarada u Crnoj Gori koja je na istom nivou i mogu negdje sa Vama da se složim da možda vremenski period sedam, osam ili devet mjeseci nije nešto što omogućava u ekonomiji da možete da imate snažniji iskorak u tom segmentu. Ima nešto drugo predsjedniče Vlade koje utiče takođe na životni standard kroz realno umanjene zarade i to i te kako građani osjećaju. Posebno onih desetak hiljada građana predsjedniče Vlade koji su u mandatu ove vlade ostali bez posla. Reći ću Vam koje je to stvari utiču na životni standard građana. Cijene osnovnih životnih namirnica, predsjedniče Vlade, u ovih pola godine su porasle od 30 do 70%. Cijena goriva, kao ključnog imputa, kao nečega što građani dosta troše, a privreda koristi kao jedan od imputa je porasla skoro 20%. Nama je predsjedniče Vlade inflacija u junu mjesecu bila 2,4%. Sve su to stvari, predsjedniče Vlade, koje opovrgavaju ovo što Vi kažete, da ekonomski razvoj ide rapidnim putem. Teško može nešto ići rapidnim, ubrzanim, snažnim putem, predsjedniče Vlade, u koliko to nema refleksiju na običnog građanina, što bi trebalo da bude zadatak svake vlade i ne samo Vlade, da budem korektan, nego i Parlamenta.

Predsjedniče Vlade, samo nekoliko ilustracija. Građanin koji ode na benzinsku pumpu danas i uspe za deset eura goriva on šest eura da državi, a četiri eura je cijena goriva. Ono što mi tražimo od ove vlade, ne samo od ove nego i od prethodne, da promijeni, predsjedniče Vlade, ovu vrstu akcizne politike. Pazite deset eura koje uspete goriva na pumpi svaki građanin šest eura da Vladi, a četiri eura je cijena goriva. Ta korekcija mora da se desi u ovakvim uslovima rasta goriva koje je preko 20%. Posebno u okolnostima, predsjedniče Vlade, gdje imate povećanje mnogih drugih životnih namirnica u Crnoj Gori. To ne ide, predsjedniče Vlade, sa Vašom konstatacijom da ekonomski razvoj ide rapidno.

Druga teza iz ovog pitanja koje sam Vam postavio, predsjedniče Vlade, odnosila se na evropski put. Imao sam konstataciju gdje sam rekao da je evropski put blokiran. Vi se u odgovoru na moje pitanje sa tim ne slažete. Nudim Vam na komentar nešto što smo imali priliku danas da pročitamo, oko čega smo polemicali više puta, to je izjava njemačkog ambasadora. Vi ste neko ko vrlo, rekao bih, u svojim javnim izjavama afirmiše ono što jesu stavovi ključne ili da ja ne rangiram, jedne od ključnih članica Evropske unije. Ambasador Njemačke u Crnoj Gori danas kaže sljedeće, nešto ste Vi govorili na tu temu:

„Nakon što smo već kritički se izjasnili o usvojenom Zakonu o izmjenama i dopunama Zakona o državnom Tužilaštvu, prije svega, jer pri njegovoj izradi nijesu prihvaćene sve preporuke Venecijanske komisije, u cilju depolitizacije pravosuđa sada je posebno u fokusu implementacija tog zakona." Pritom je naročito važno da za člana Tužilačkog savjeta budu izabrane stručno kompetente i ujedno politički neutralne osobe koje se osjećaju odgovorno isključivo prema vladavini prava. Kako bi se postigao taj cilj, predsjedniče Vlade, neophodan je široki konsenzus. Zato moja „kritika" sa početka priče s obzirom da je za dalja imenovanja u pravosuđu potrebna 2/3 većina u Skupštini. Pazite sad, trenutno planirani postupak, mislim da je ovo poruka i Vama, imenovanja u Tužilačkom savjetu neposredno prije ljetnje pauze nije pogodan za obezbjeđivanje šireg konsenzusa, pazite sad, već ugrožava postizanje šireg 2/3 konsenzusa za dalja imenovanja u pravosuđu. Predsjedniče Vlade, možda nemate staža u politici, ali ste životno iskusan čovjek, znate šta u diplomatskim krugovima ovakva poruka znači. Prema tome, jedan od načina kako da dođemo do ovoga, a Vi govorite o podršci međunarodne zajednice prema ovoj vladi, dakle ovo je poruka koja šalje nam zajednički, i nama i vama, stavlja nas u sljedeći kontekst, dajte da oko ključnih stvari koje su važne za našu evropsku agendu dođemo kroz dijalog do dogovora kako da izaberemo ljude u pravosudnom sistemu koji će ispunjavati ove standarde ako već nijesmo uspjeli da kroz zakon, kao što kaže njemački ambasador, obezbijedimo poštovanje svih onih preporuka Venecijanske komisije koji su nam bili u tom segmentu dostavljeni. Zahvaljujem.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (29.07.21 15:25:29)

Zahvaljujemo poslaniku Konjeviću.
Pravo odgovora predsjednik Vlade. Izvolite.

ZDRAVKO KRIVOKAPIĆ (29.07.21 15:25:35)

Uvaženi poslaniče Konjeviću ja se sa Vama apsolutno slažem, ovo što ste naveli kao činjenicu vezano za ekonomsko stanje pojedinačno svakog građanina, ali znate šta je razlog, postoje tri elementa o kojima niko u ovoj državi do sada nije razmišljao, a to je da kada imate pad cijene goriva ni jedna cijena pada goriva se ne odrazi na cijenu životne namirnice. Dešava se samo obrnuto, kada raste cijena goriva rastu i životne namirnice. To je paradoks koji je nevjerovatan i on služi samo onima koji su veliki trgovači lanci.

U Crnoj Gori imate tri ključna trgovinska lanca koja bukvalno sve diktiraju i koji mogu jedino da budu pobijedeni time što dođe neki međunarodni subjekat koji će pokušati da svojim cijenama definiše pristojnu maržu koja treba da bude karakteristika ovog dijela. Vi dobro znate, Vi ste mnogo iskusan političar, da je jedan dio robnih rezervi koji je trebao da bude mjera upravo kriznih situacija prestao da funkcioniše u Crnoj Gori. Bukvalno nemate mogućnost djelovanja preko robnih rezervi. To je ta druga karakteristika koja je takođe tačna. Treća, što Vi na mnogim problemima koji se tiču direktno građana i njihove životne egzistencije nemate mogućnost jednostavno da definišete, pa se Vlada mnogo mučila kako da definiše tu cijenu hljeba koja predstavlja nasušnu koru života svakog građanina koji pripada onoj grupaciji 24% građana koji nemaju ni uslova da se prehrane. Tih 24% je zatečeno stanje. Nadamo se da ćemo ga zajednički popravljati.

U ovom dijelu izjave gospodina Vebera, meni je drago što ste Vi to citirali. Ja apsolutno znam da ova Vlada ima 100% podršku međunarodne zajednice da napravi reformski put i iskorak da Crna Gora bude sledeća članica Evropske unije. Gospodin Veber je više prozvao nekoga drugoga nego premijera Vlade. Zna se gdje je mjesto, kako se definišu ti kriterijumi. Volio bih da je ova skupština donijela jasne kriterijume po kojima ćemo birati određene ljude. Mene uvijek zabrinjava jedna činjenica koja se vrlo često pojavljuje kao mjera zadovoljenja određenog uslova ugledni, recimo, inženjer da ne govorim pravnik, šta to znači, kako se to može mjeriti, koji su to kriterijumi na osnovu kojih treba to dokazati? Jeste mjera, da bi čitavo pravosuđe funkcionisalo upravo ovo što ste Vi rekli, 2/3, odnosno 3/5. Dajte, pa nije to pitanje niti Vlade niti Parlamenta, to je nasušna potreba građana da dođemo do tih ljudi koji će na najbolji način preokrenuti pravosuđe Crne Gore, ali neće biti onih koje neko unaprijed projektuje da budu ti. Kao što je projektovan predsjednik Privredne komore Crne Gore, onda po tabloidima vidite, kaže - on predstavlja ovu vladu. Koju Vladu? Vladu trebaju da predstavljaju mladi, kompetentni koji znaju jezik, koji će unaprijediti međunarodnu saradnju, koji će doprinijeti da Crna Gora bude što više međunarodno privredno prepoznatljiva, a ne neki koji su čitavog života uživali povlastice i dobijali poslove. To moramo zajednički da promijenimo. Niti ja mogu sam niti vi sa mnom. To je naša zajedniča obaveza. Dajte da se udružimo. Ako želite da Crna Gora pobijedi. Mislim da kod Vas osjećam taj damar da Vam je to potreba i mi smo spremni da krenemo u zajedničku borbu, da pravi ljudi dođu na prava mjesta, pogotovo u pravosuđu. Tamo ima mnogo časnih i poštenih, ali nijesu mogli da se dokažu. Jer sistem dokazivanja, nekoliko puta sam govorio, da imate sve desetke za bilo kojeg tužioca onda imamo savršen sistem, takav sistem ne postoji, kao što ste Vi spomenuli, ni u Japanu. Hvala.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (29.07.21 15:30:29)

Zahvaljujemo predsjedniku Vlade.
Pravo komentara poslanik Konjević. Izvolite.

RAŠKO KONJEVIĆ (29.07.21 15:30:32)

Predsjedniče Vlade, pojam elastičnosti cijena nije lako objasniti samo na sufliranje resornog ministra, ali Vam nije to odgovor na pitanje koje sam Vam ja postavio. Nijesam ovdje govorio o teorijskim varijantama elastičnosti cijena, ja sam govorio o životu građana. Govorio sam, predsjedniče Vlade, o onome što ste Vi prije 40 minuta ili sat vremena rekli. Citiram Vas, „Ekonomski razvoj ide rapidnim putem“, a nije tako, predsjedniče Vlade. Znate li zašto nije tako? Nije tako, predsjedniče Vlade, ako ekonomski

razvoj ide rapidnim putem, to bi podrazumijevalo da naši građani i oni koji su glasali vas i nas, nije važno uopšte koga su glasali, osjećaju da ekonomija ide naprijed. Predsjedniče, to što ste rekli ima obrise, rekao bih, jeftinog populizma da se dopadnete s nekom izjavom kada dođete u Skupštinu. Činjenice vas demantuju, predsjedniče. Vlada može da utiče na cijenu goriva. Vlada utiče kroz svoju akciznu politiku. Kao što sam rekao, 60% je cijena koja ide Vladi. Vi ste država, predsjedniče Vlade, Vi ste najmoćniji čovjek, bez obzira što nemate podršku u Parlamentu, ali ste zašeli, niko vam ne može ništa, vama se to dopalo, idemo dalje, dakle dok traje, traje. Prema tome, 60% ide državi, Vladi. Tu možete da pravite korekciju, predsjedniče Vlade, a ne da kroz porast cijena od 30% do 70% za životne namirnice kroz porast cijena goriva od 20% ugrožavamo i građane i privredu jer njihova prosječna zarada u Crnoj Gori 530 eura nije mrdnula, a sa ovakvim cijenama je manja. Zato nijeste u pravu, predsjedniče Vlade jer ne ide ekonomski progres naprijed rapidno kako Vi govorite nego građani imaju manju kupovnu moć s onim novcem koji dobijaju kao prosječnu zaradu. Toliko, predsjedniče Vlade, oko ekonomije. Da Vam ne navodim koja je razlika u cijenama goriva u Crnoj Gori i goriva u nekim drugim državama. Najskuplji smo u regionu ili među najskupljima u regionu. Skuplji smo, predsjedniče Vlade, od Austrije. Skuplji smo od Luksemburga za koji ste nam Vi obećali da ćemo jednog dana izgledati na takav način.

Meni je, predsjedniče Vlade, drago ako vi imate podršku međunarodne zajednice. Nemam problem s tim, znate zašto? Zato što mislim da je dobro da Vlada, bez obzira da li je podržavam ili ne podržavam, ima podršku međunarodne zajednice jer će kroz tu refleksiju bolje da bude građanima Crne Gore. Vi vidite imate li tu podršku. Nemojte tako lako da eskivirate kada dobijete potvrdu iz međunarodne zajednice. Dakle, Vi dođete ovdje u Parlament i onda kažete nije to poruka meni i onako krajičkom oka pogledate u predsjednika Skupštine Aleksu Bečića. Ovo je poruka, predsjedniče Vlade Vama jer i Vlada ne može da bude izopštena iz onoga što je donošenje zakona, posebno važnih zakona, posebno u onoj oblasti koji je negdje na ivici izvršne vlasti kao što je Tužilaštvo u tom segmentu.

Predsjedniče Vlade, da Vam ponovim, mi vam jesmo pomogli kod smjene Leposavića. Mi ćemo Vam, predsjedniče Vlade, smijeniti još jednog ili dva ministra samo što će da bude neka druga većina. Vi ćete vjerovatno, predsjedniče Vlade ostati tu sami, pa ćemo vidjeti kako će te stvari da funkcionišu.

Predsjedniče Vlade, rekli ste jednu stvar, a ja ne bih komentarisao da taj proces nije završen. Vrlo je opasno, predsjedniče Vlade, Vi imate sklonost da lako date izjavu koja Vam postaje poslije teret, vjerujte mi. Vi ste rekli da Vam je prijeto hapšenje, nadam se da ćete sutra konačno doći u crnogorski Parlament na Odbor za bezbjednost, i onda dođe direktor Policije i pitam ga odakle predsjedniku Vlade informacija, direktor Policije kaže ja mu nijesam dao. Šutra ću da pitam šefa Agencije, ne treba meni Vaš izvor jer vi ne treba da se informišete od nekih izvora koje su van institucija. Vi možete da se informišete isključivo iz institucija. Dvije institucije mogu da Vam daju tu vrstu informacija. To su Agencija za nacionalnu bezbjednost i Policija. To s kim Vi privatno razgovarate i šta vam ti ljudi privatno kažu, to ne možete, predsjedniče Vlade da izjavite. Takođe ste danas nekoliko puta ponovili, Vi dajete s mjesta predsjednika Vlade preferencu ko treba da bude u nekom strukovnom udruženju predsjednik. Zna li koga Vi preferirate? Jednog kandidata jer Vam se ne sviđa drugi kandidat. Vama Privredna komora, predsjedniče Vlade, evo da budem otvoren, meni nije drago što ste Vi predsjednik Vlade, mislim da je neko sposobniji mogao da bude od vas. Nikada neću Vaš dignitet dovoditi na takav način u pitanje sve dok imate legitimitet u ovom Parlamentu. Ali, pojedini Vaši ministri su mislili da dovedu druga za predsjednika Privredne komore i nemojte takve stavove Vi da zastupate. Jer, sva strukovna udruženja, sindikati, privredne komore, unije poslodavaca treba da budu partneri Vama i kada se ne slažete s njima oni moraju da vam budu partneri. Ne možemo svi, predsjedniče Vlade, Vi ste relativno kratko na toj poziciji, nekih sedam, osam mjeseci, dozvolite da možemo da mislimo u tom segmentu različito od Vas. Zahvaljujem.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (29.07.21 15:36:50)

Zahvaljujemo i Vama.

Pravo odgovora na komentar predsjednik Vlade. Izvolite.

ZDRAVKO KRIVOKAPIĆ (29.07.21 15:36:56)

Zahvaljujem Vam na ovim vrlo korisnim sugestijama koje ste dali. Spomenuli ste drugove. Mislim da ste Vi to na najboljem primjeru demonstrirali za slučaj Volcano, kada ste našoj djeci, da li Vi ili neko drugi obezbijedili da imaju u svim kafićima dostupnu mogućnost za kocku. Umjesto da se bavimo znanjem, mi se bavimo kockom. Umjesto da pričamo o tome ko je kome blizak i prema njemu da definišemo mjeru, treba definisati kriterijume, kompetencije koje će neko da zadovolji makar bio i u privrednom udruženju kao što je Privredna komora Crne Gore. Ovdje se igrala igra ljudi koji glasaju, a nijesu elementarnu obavezu prema

Crnoj Gori izvršili, a to je plaćanje poreza. Oni glasaju, s pravom, tajno, jer im to omogućava statut. Taj statut treba da bude mjera da privrednik koji je najbolji, koji plaća porez, koji je dokazan u međunarodnoj saradnji obezbijedimo mogućnost, nema veze kako se zove i preziva nego da obezbijedi ono što je briga svih nas zajednički, da privreda funkcioniše na međunarodno prihvatljiv način.

Znam sve. Imam informacije. Te informacije o kojima Vi pričate, rekao sam što sam rekao, neka institucije sistema pokažu svoju mjeru djelovanja. To nije informacija bez izvora. Nemojte na osnovu jednog izvora da sudite o stavu. Nemojte da Vaše potpuno prirodno pravo dovodite na sudski spor, prepustite nešto pravosuđu. Taj koji želi da dokaže da to nije tačno, neka podnese krivičnu prijavu, a ne da me zove na saslušanje da mu odam izvor odakle sam to saznao. Taj izvor, gospodine Konjeviću, šta Vi želite. Vi vrlo često, vješto, manipulatorski ovdje nama želite da spočitate da nijesmo dosljedni, želite meni sutra da kažete da sam slagao tom izjavom. Ne. Ovo je izjava koja je tačna, izvor je pouzdan, a institucije sistema neka rade na najbolji način. Nije premijer ovdje prilika da neko igra kusur sa različitim dogovorima koji su specifični za Crnu Goru. Ako želimo dobro, dajte da krenemo na pravi način, konstruktivno. Dajte svaki put neki predlog koji ćemo bar da proanaliziramo, dostavite nešto za analizu. Najlakše je samo kritikovati. Kritika je dobra, ali treba da bude konstruktivna.

Vi znate dobro zašto je Tužilački savjet bitan. Bitan je da promijeni Crnu Goru, da dođe čovjek koji će napokon da uzme pravdu u svoje ruke i da sudi na osnovu činjenica, a ne da po fiokama drži predmete. Deset predmeta samo Ministarstvo kapitalnih investicija niko živi nije odgovorio. Vjerovatno nijesu dovoljno spremni. Ako nijesu dovoljno spremni neka rade to druge institucije. Što se tiče Crne Gore, ona će biti sigurno onakva kako je rečeno, ekonomski razvoj će biti vidljiv i biće rapidan. Da li je sada trenutno stanje tako činjenicama, jeste. Dajte da popravljamo sve što možemo popraviti. Niko nije protiv toga da ne može biti bolje. Dajte da primijenimo taj japanski fenomen, uzrok - posljedica, taj pristup. Ovdje se samo bavimo određenim posljedicama ne ulazeći u uzrok. Uzrok je ključ svih mjera, a unapređenju unaprijeđenih unapređenja je uspjeh Japana. Zašto ne bi bio i uspjeh Crne Gore. Hvala.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (29.07.21 15:41:09)

Zahvaljujemo predsjedniku Vlade. Završni stav na odgovor predsjednika Vlade ima poslanik Konjević.

RAŠKO KONJEVIĆ (29.07.21 15:41:14)

Sagoreće Vas ti mladi saradnici, jer ste sad, trepnuli nijeste rekli ste laž. Rekli ste laž.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (29.07.21 15:41:23)

Poslaniče Konjeviću, da koristimo primjerene kvalifikacije. Sve se može reći, a da se zadrži nivo Parlamenta.

RAŠKO KONJEVIĆ (29.07.21 15:41:38)

Evo, znači sagoreće Vas mlađi saradnici, sagoreće vas. Pođite u arhivu Ministarstva finansija, uzmite pravilnike, nađite jedan pravilnik iz 2013. godine, vidite čiji je potpis. Nemojte predsjedniče Vlade, provjerite. Na riječ saradnika Vi ih opalite u javnost, tako ste se našli sada i oko izjave će neko da vas hapsi, jednako tako. I sada Vi kažete neka neko istražuje. Nijeste Vi običan građanin prije svega, Vi ste premijer. Premijer ima obaveznost kad nešto javno kaže, ne odnosi se na Vas, ne može premijer da bude šarlatan koji priča šta god hoće. Premijer mora da bude ozbiljan čovjek, da stoji iza svoje riječi, posebno iza riječi kad je kaže u Parlamentu. Zamislite predsjedniče Vlade kad bih ja bio kao Vi pa prepričavao razgovore koje ste Vi vodili sa mnom prije formiranja Vlade, je li tako, s kim ste dolazili predsjedniče Vlade na te razgovore, pa ste poslije govorili da tog Daku Davidovića ne poznajete, a dolazili ste sa njim, slušali ga fantastično. Pa trebali ja da prepričavam razgovore predsjedniče Vlade sa sve slikama cvijeća koje ste donosili našoj bivšoj predsjednici, bili gost u njenom stanu, trebam li ja da prepričavam šta ste tada govorili o nekim ljudima u ovome parlamentu. Neću ja to da radim predsjedniče Vlade. Ne možete tako sa mnom da se igrate zato što vas „pušti niz vodu vaš mlađani ministar do Vas“ provjerite kad vam neko nešto kaže predsjedniče Vlade. Igraju se saradnici s vama. Vi ste mnogo ozbiljniji čovjek nego što ovakvo izgleda kad

u Parlament dođete, sagore Vas sa poluinformacijama ili sa netačnim informacijama i onda Vas naravno mi pritisnemo pa objašnjavate neke stvari koje je teško objasniti.

Ne interesuje, predsjedniče Vlade, mene Vaš izvor. On može da bude samo institucionalan, jer Vi nijeste Zdravko Krivokapić za mene, Vi ste za mene predsjednik Vlade, a predsjednik Vlade može da se informiše samo iz dva izvora - Agencija za nacionalnu bezbjednost i Uprava policije. Nema trećeg izvora predsjedniče Vlade ili neka međunarodna služba, ne bi rekli Vama, rekli bi nekome drugome. Predsjedniče Vlade tužilaštvo - sudu omakne vam se. Tužilaštvo optužuje, Tužilaštvo ne sudi, ali će se završiti i ovo predsjedniče Vlade. Završiće se rad i Vaših mlađanih ministara, vjerujte. Budite oprezniji, sagoreše Vas kao maloprije, sagoreše vas. Nađite papire, ja ću vam ih dostaviti. Kad bude neko tragao za papirima Vaših mlađanih ministara, možda se i tu ponešto nađe, ali ništa bez papira predsjedniče, čuvajte se mlađanih ministara.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (29.07.21 15:44:51)

Ovim smo istrpili odgovore koji su upućeni predsjedniku Vlade.

Zahvaljujemo predsjedniku Vlade na prisustvu i aktivnom učešću u radu, zahvaljujemo i ministru ekonomskog razvoja.

Sada da ponovim jedan dio onoga što sam rekao na početku sjednice kada sam vas upoznao sa ovom novonastalom situacijom vezano za ministarku prosvjete i zdravstvenim stanjem i njenim boravkom u Bugarskoj, tada sam saopštio da ću, s obzirom da su odgovori na postavljena poslanička pitanja dostavljeni pisanim putem, dozvoliti ukoliko bude izrazio potrebu određeni poslanik da iskomentarišu odgovore koje su dobili. Do ovog trenutka, poslanik Nimabegu je iskazao interesovanje da iskomentariše odgovor na poslaničko pitanje koje je dobio. Ja ću naravno, upravo sam i to ponudio ranije da ne bi na bilo koji način ugrozili prava poslanika, jer smo na samom kraju prolječnog zasijedanja i nije moguće ovu sjednicu prenositi u neki naredni mjesec zbog novonastalih okolnosti. Znajući da ih svih razumijete, ali prosto želim da ispoštujem i sve ono što su prava poslanika.

Izvolite, poslaniče Nimanbegu.

Ako bude želio još neko od kolega, žele i poslanica Jelušić i poslanik Martinović.

Izvolite, poslaniče Nimanbegu Vi prvi, da spojimo ono vrijeme pa imajte pet - šest minuta na raspolaganju za pitanje i za komentar odgovora koji ste dobili od Ministarstva prosvjete. Izvolite.

GENCI NIMANBEGU (29.07.21 15:46:53)

Predsjedniče Bečić, ja sam Vam pristupio za predsjedavajućim stolom da bih se raspitao pošto sam bio na Odboru za turizam, poljoprivredu, ekologiju i prostorno planiranje i i čuo sam da ste javno rekli da ćete dati mogućnost da se komentarišu pitanja. Smatram to kao kršenje Poslovnika, jer kao što smo rekli vjerovatno je neko iz Ministarstva mogao doći do odgovori na ova pitanja, ali da ne bi izgubili red i da ne bi izgubili na važnosti ovih pitanja ja ću samo zbog javnosti, zbog ministarke Bratić kojoj želim brz oporavak .

Nisam vVs čuo, izvolite predsjedniče. Predsjedniče Bečiću, ja smatram da ako nemamo nikog ispred sebe ...

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (29.07.21 15:47:37)

Poslaniče Nimanbegu, izvolite, ako ćete sada da Vam dam odgovor ako ne kad završite.

S obzirom da treba malo više vremena da komentarišem kakva su bila zasijedanja u prethodnom sazivu, kada su meni ovdje suđenja, suđenja su mi sprovedenja u mom odsustvu i demokratskom pravu da ne učestvujemo u radu Parlamenta, ovdje se dozvoljavalo poslanicima da se bave sa mnom, da se bave sa mojim privatnim životom, da čitaju izvještaje lažnih, nezakonitih i neustavnih komisija o mom magistarskom radu koji su kasnije pravosnažno pali i na Upravnom i na Ustavnom sudu i mnogo čega drugog, što nije bio predmet i nije trebao biti predmet rada ovog visokog doma. Ja na primjer Vama koji ste u tim godinama činili rukovodstvo Skupštine ili nekim drugim mojim važnim kolegama nikad zbog toga nijesam, a ne zbog nečega drugog izrekao kritiku.

Mi smo danas ovdje zajednički konstatovali i naišli na opšte razumijevanje svih kolega da gospođa ministarka Bratić se nalazi u Bugarskoj i da imamo ovu njenu specifičnu zdravstvenu situaciju. Da su pitanja dostavljena pisanim putem, ja sam upravo da bih zaštitio dignitet ovog doma, i pravo poslanika, ostavio mogućnost da kolege poslanici iskoriste vrijeme koje je njima dato na rasplolaganju saglasno Poslovníkom, postave pitanje i iskomentarišu odgovor koji su dobili. Time što ministarka nije u mogućnosti

da bude tu ili neko da pročita pitanje koje ste dobili, oni su u podređenom položaju, a nijeste vi u podređenom položaju. I ako bi gledali šta piše u Poslovniku, u Poslovniku piše da ministar, ministar odgovara na pitanje.

Da pomognem i drugim kolegama. Jedan državni sekretar se nalazi u Bugarskoj a drugi državni sekretar je na bolovanju zbog zdravstvenih razloga, ali u Poslovniku piše ministar i nijesam želio da zaista svodimo sve ovo na ono što je čitanje nekog predstavnika Ministarstva. Ne znam šta bi to promijenilo da je sada neki činovnik Ministarstva tu i da pročita ono što je vama pisano dostavljeno. Gdje je to ugroženo neko Vaše pravo kao poslanika? Upravo sam ovo omogućio da na bilo koji način ne bi ugrozio Vaše pravo kao poslanika. Hvala brojnim poslanicima iz opozicije koji su u potpunosti razumjeli ovaj pristup i koji su veoma korektno u pripremi ove današnje sjednice sa mnom razgovarali, a morao sam Vam reći jer sa Vama imam korektnu saradnju, cijenim Vas i uvažavam da sam iznenađen ovakvom Vašom reakcijom.

Izvolite, nastavite slobodno.

GENCI NIMANBEGU (29.07.21 15:50:10)

Predsjedniče Bečić,

Ja ću cijeliti Vašu reakciju kao jedan Vaš loš predsjedavajući dan. Iz kog razloga ono što ste uputili kritike na Vaš račun i na račun u prošlom zasijedanju i prošlim zasijedanjima na osnovu Vaše ličnosti to nikad i nikad nije došlo sa moje strane i dok sam ja bio predsjedavajući. Vi znate da za tim stolom ne možete ograničiti kome šta će govoriti, ali mislim da nije bila umjesna Vaša reakcija na ono što sam ja cijenio i opet cijenim. Ja cijenim kao kršenje Poslovnika ili nepoštovanje Poslovnika iz kog razloga ona druga strana nema nema mogućnosti da nam da odgovor. Nama nema mogućnost, nijesam ja cijenio da je moje pravo kršeno nego procedura da imamo pitanje i odgovore da bi imali u interesu dijalog između vlasti i poslanika, Vlade i poslanika. Ja ću tako cijeliti i Vi možete opet iskomentarisati ne mogu Vam to zabraniti.

Da nastavim zašto sam se javio za riječ. Javio sam se za riječ zato što sam pitanje postavio poslanici u roku 23.07. ovog mjeseca i danas je 29. i ova pitanja smo trebali dobiti pismeno 25. po našem Poslovniku i dobili smo ih 29. Znači, odgovore na pitanja od strane Ministarstva i samo ću komentarisati, pa nek iz ministarstva jave zašto.

U izmjenama zakona koje su rađene i usvojene krajem maja mjeseca i koje su stupile na snagu najkasnije otprilike 11. ili 12. jula stoji sljedeće - izbor direktora u svim javnim ustanovama u skladu sa ovim zakonom izvršiće se u roku od 30 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona. Ova čistka koja je rađena u našem školskom sistemu i obrazovnom sistemu, ovaj revanšizam neviđenih razmjera koji je rađen od strane Ministarstva, jer su oni potpisnici, u odgovoru koji su meni uputili pitao sam direktno za škole gdje se obrazovni proces vrši, institucije u stvari ne samo škole, i na albanskom jeziku. Imamo između ostalog da je u opštini Tuzi da recimo u školi „29. novembar“, u Dinoši, teče mandat direktoru. Takođe, u školi „Marko Nukulović“ u Štoju, da teče mandat direktor, u „Bedri Elezaga“ u Vladimiru teče mandat direktoru, „Bratstvu i jedinstvu“ v.d. direktorice Adite Kovačević i muzičkoj školi teče mandat direktoru. Takođe, mandat direktoru teče i u opštini Plav u školi „Bećo Bašić“ i u školi u Gusinju „Džafer Nikočević“. U ostalim školama imenovani su vršioци dužnosti. Po mom mišljenju ovaj stav koji su kolege iz vlasti predložile, kao amandman na predlog Zakona o opštem obrazovanju, je prekršen jer su svi direktori škola po ovome trebali biti izabrani u roku od 30 dana što nije urađeno i po odgovoru od strane ministarstva. Ovdje ću prekinuti sa komentarisanjem pitanja jer Ministarstvo nek se javno obrati, a mislim da nije ni profesionalno nije ni poštovanje da se razlozi zašto su odabrani određeni kandidati koji nijesu bili na konkursu obrazlaže sa jednom rečenicom.

Koleginica Jelušić, mislim da je kreatorka amandmana koji govori o tome da se, između ostalog, da i opštine imaju članove u školskim odborima, između ostalog, da se čuje i mišljenje kolektiva, nastavnog vijeća oko kandidata. Pouzdano znam da bar u školi „Boško Strugar“ da kandidat nije bio ni prijavljen da je kandidat koji je smijenjen da je dobio podršku svih članova nastavnog vijeća osim jednog i to jedne jedine osobe koja sada vršilac dužnosti. Dok u školi „Maršal Tito“ imamo imenovanje gospođe koja je završila nastavnički fakultet, višu školu, dok doktor nauka koji je dobio 85% glasova nastavnog vijeća nije na toj funkciji. Znamo dobro da ono što je bilo u prošlom sistemu loše, a to je politizacija školskog sistema na ovaj način bar u školi, bar u školama u Ulcinju je doveden do savršenstva da su svi kandidati kontaktirani od jedne političke partije i oni su na osnovu toga dobili zeleno svijetlo za vršioce dužnosti.

Ostaviću Ministarstvu prostor da se javno ogradi i da pojasni zašto nijesu odgovorili na moja pitanja, a ovo ćemo nastaviti u budućnosti da razmatramo.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (29.07.21 15:55:33)

Zahvaljujemo, prije nego pređemo naravno na narednog poslanika samo u odnosu na one nove primjedbe koje ste iznijeli nije Vam utemeljena, na nečemu što su činjenice, kritika vezano za dostavljanje odgovora na postavljeno poslaničko pitanje jer imate posljednje izmjene Poslovnika i član 191 da se dostavlja najkasnije do početka postavljanja pitanja nadležnom ministru. Tako da tu nije povrijeđen Poslovnik i nijeste u pravu, ali ne pozivate se Vi na Poslovnik kad god ja dozvolim Vama, a to nije bilo baš rijetko da imate intervenciju i koja je izvan svega onoga što je Poslovnik kad god pokažem kolegijalnost da se govori duže, kad god pokažem širinu da se govori po dva, tri puta duže od onoga što je predviđeno onda nema, naravno, pozivanja na Poslovnik. Neću ulaziti, neću analizirati jer sam Vam rekao da Vas cijenim i uvažavam sve ono što je rad prethodnog saziva ili Vaš udio u tome, nekad ste bili dio rukovodstva i bili pored predsjedavajućeg, nekad ste predsjedavali, a nekad ste nam znali uputiti i kritiku da idemo na bankomate, toga odlično se sjećam nikad ne mogu zaboraviti, nijesam čuo da ste ovih mjeseci sad drugim kolegama koji isto rade što smo mi tada radili uputili kritiku da idu na bankomat. Znači, nije moj loš dan nego je očito neka neprincipijalna politika sa druge strane. Ne želim da otvaram te teme, što je bilo bilo je samo sam zaista bio iznenađen jer je jedna specifična situacija koju su svi razumjeli i način na koji smo željeli da izađemo imajući u vidu da završavamo prolječno zasjedanje i da ne možemo da produžimo ovu sjednicu u neki naredni mjesec, a što bi onda omogućilo ministarki kad se oporavi da odgovori na pitanja.

Izvolite, kolegice Jelušić.

Izvolite, sad mimo Poslovnika, slobodno.

GENCI NIMANBEGU (29.07.21 15:57:20)

Predsjedniče ako cijenite da je mimo Poslovnika onda primijenite Poslovnik, ali na osnovu toga da Vi govorite da ja nisam principijalan, cijenim da imam pravo čak i na repliku, ali dozvolite da pojasnim. Nijeste u potpunosti pojasnili to što sam govorio za bankomat. Znae kad sam govorio za bankomate kad sam branio Vašu koleginicu Zdenku Popović koja je bila hapšena na Žabljaku, koja je humanitarno da pomogne oko korone i tada sam koristio da smatram, kao predsjedavajući, to sam slao poruku u javnosti, da policija nije trebala intervenisati u slučaju Zdenke Popović jer to nije biti kršenje mjera NKT-a bilo jer je ona humanitarno, kao poslanica imala pravo svugdje, po mom mišljenju, da bude u Crnoj Gore čak i ako poslanici ne dolaze u bojkotu su idu na bankomate. To nije bilo toliko uvredljivo koliko Vi sad želite to pripisati.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (29.07.21 15:58:12)

Zahvaljujem, Vi ste se bavili sad jednim dijelom izlaganja drago mi je da ste potvrdili da je bio ovaj drugi dio izlaganja jer ja nikad ništa bez istinu neću saopštiti.

Koleginica Jelušić, izvolite.

BOŽENA JELUŠIĆ (29.07.21 15:58:30)

Mislim da je pitanje koje sam ja postavila ministarki i Ministarstvu prosvjete od nasušne važnosti za ovaj trenutak, iako se nije ticalo smjene i izbora novih v.d. direktora na neki način je u vezi sa tim jer je ta smjena i postavljanje v.d. direktora potpuno bacila u sjenku ono što je u stvari bila neophodnost da se radi u ovom trenutku.

Odgovor koji sam dobila od ministarke je nešto što se ne može prihvatiti kao odgovor. Zbog čega. Na moje pitanje da li su pripreme za narednu školsku godinu u toku i šta one obuhvataju i kada će biti poznati modeli po kojima će se nastava izvoditi i na koji način će se pomoći školama da ih sprovedu mora se staviti kontekst vremena i mjesta. Ovo je druga postkovid godina. Prošle godine Ministarstvo prosvjete je držalo škole zatvorene iako smo bili relativno korona free destinacija, što je nedopustivo. Ovo je druga godina u kojoj mi nemamo odgovor Ministarstva na to kako se reaguje u postkovid godini. Dobila sam odgovor koji je jednostavno isti kao svake godine i tiče se priprema, uobičajni školski kalendar, čas, viškovi radne snage, ruralna područja, ono što UNICEF i što se zajedno sa UNICEF-om radi. Planovi šta će se graditi ili šta se neće graditi, a zapravo govorenje o tome šta je snimljeno i šta nije nemam odgovora na konkretna pitanja. Troškovi zatvaranja škola su toliko u svijetu već enormni i toliko su djeca ugrožena i zapravo dugoročne ekonomije zemalja da vodeće organizacije, kao što su Svjetska zdravstvena organizacija i UNICEF preporučuju otvaranje škola u svim varijantama borbe sa pandemijom. Mi to prošle godine nijesmo uradili. Ove godine vidimo da imamo turizam iako je već i pandemija malo raste broj oboljelih. Mi moramo imati odgovor šta Ministarstvo planira sa sljedećim - je li prilagodilo nastavne planove

i programe kad dvije godine imate problem da ne pratite gradivo, djeca ne mogu da se povežu na onu sljedeću godinu. Ima li uopšte bilo kakvog plana kako će se to uraditi? Da li se iko u Ministarstvu time bavi? Da li je u Crnoj Gori izvršena procjena gubitaka u učenju koji su ogromni? Kakve evaluacije se rade kada, to su evaluacije bez evaluacije, to je fingiranje obrazovanja, to je bila suština pitanja koja sam ja postavila ministarki, a ne da Ministarstvo objasni šta u redovnoj proceduri radi. Dakle, ja nemam, nažalost, odgovor na ovo pitanje, nažalost ni Crna Gora nema odgovor na ovo pitanje. Ja tvrdim da ni ekonomija niti ako hoćete bilo što u Crnoj Gori nema smisla ako nema za koga da ima smisla, a to za koga mora da ima smisla, to su djeca i mladi. Mi nijesmo kvantifikovali štetu, to nije uradilo Ministarstvo. Mi nismo našli način da tu štetu umanjimo, mi nijesmo našli procedure što ako ponovo dođe do zatvaranja, koje lokalne samouprave će dati dodatne prostore, omogućiti da djeca stalno idu. Pazite, bivši ministar je držao zatvorene ruralne škole gdje nijeste imali bez 50 učenika, što je bilo nedopustivo. Zašto je ova godina strašnja? Zato što drugi put to radite, ajde da je prošle godine to uradio ministar Šehović, ali ove godine ne reaguje na situaciju dvogodišnje pandemije ministarka koja ima iskustvo od prošle godine. Dakle, nema odgovora na moje pitanje, nema kompletnog odgovora.

Moje drugo pitanje. Ja sam inače zbog svojih pitanja od strane glasnogovornika opozicije pozvalo se naime da se poslanica Božena Jelušić kako god to grubo zvučalo prodrma ili uštine da bi se dozvala svijesti. Vjerovatno je sljedeća riječ da se udari i napadne. Sa velikom zahvalnošću, nedopustivo, a zašto? Zato što su mediji prenijeli moja poslanička pitanja i nijesu stavili u prvi plan ono koje je i prvo. Septembar ove godine, nepripremljena škola, nego su stavili u prvi plan moj drugi zahtjev koji je ne manje važan. Da li će se i kako omogućiti uvođenje medijske pismenosti što je predmet svih strategija razvijenih zemalja za šta mi u Crnoj Gori, zahvaljujući meni prije svega i tadašnjem Fondu za otvoreno društvo, imamo institucionalnu mogućnost i predmet u gimnaziji i da li će se to omogućiti svim srednjoškolcima i svim osnovcima? Sve to da bismo se borili i protiv pandemije i protiv dezinformacija i protiv propagande kojoj smo izloženi. Dobila sam odgovor kojim sam djelimično zadovoljna, nijesam zadovoljna u onom dijelu koji se tiče odnosa prema srednjoškolcima zbog toga što moraju da se pronađu institucionalni načini da taj predmet u obliku izbornog predmeta u raznim školskim dobima prvom, drugom, trećem, četvrtom nađe prostor do učenika, jer niko ne treba da ima pravo na ekskluzivu pa ni gimnazijalci nego svi učenici jednako, ali sam djelimično zadovoljna ovim odgovorom. Smatram da su oba izuzetno značajna za Crnu Goru i da zbog toga ni jednog poslanika koji ih postavlja ne treba niti prodrmati niti uštiniti, a pogotovo ne poslanicu.

Naravno, žao mi je što ministarka danas nije ovdje da odgovori barem neko od njenih saradnika. Lično vjerujem da je smjena direktora u ovom trenutku pandemije, bez obzira na što je i taj zakon valjda tu, bila potpuno kontraproduktivna. Ona je uz malo intervencija koje sam mogla da učinim svojim amadmanskim djelovanjem neznatno i nedovoljno, a nastaviću sa tim zakonodavnim radom i nadam se da ću imati podršku sa obje strane. Ova škola, obrazovni sistem u Crnoj Gori mora da se depolitizuje. Ovo što sad vidimo je završetak procesa koji je počeo 2009. godine, institucionalizovan 2014. godine, a na jedan još gori način realizovan 2021. godine.

Kada školu depolitizujemo ona će služiti svima nama i onda će imati smisla naša ekonomija, naše vođenje politika onda će imati smisla da govorimo o razvoju, jer ništa što radimo nam neće valjati ako nemamo za koga. Hvala.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (29.07.21 16:06:07)

Zahvaljujemo i Vama poslanice Jelušić.

Razumio sam da je narodni poslanik gospodin Martinović.

Izvolite, poslaniče Martinoviću.

VLADIMIR MARTINOVIĆ (29.07.21 16:06:16)

Poštovani predsjedniče Skupštine, gospodine Bečiću, uvažene kolegice i kolege, poštovani građani Crne Gore,

Nijesam ni ja kao ni većina mojih kolega koji su danas imali poslanička pitanja srećni i zadovoljni zbog toga što uvažena ministarka Bratić nije ovdje sa nama. Međutim, razumio sam da je to viša sila i da ipak neko ne može uticati na to kako će mu zdravlje biti pogotovo ne u okolnostima gdje su se desile te neprijatne situacije. Zaista želim da se ministarka Bratić što prije oporavi i da se vrati u svoju zemlju kako bi nastavila da obavlja svoje obaveze, a to nas kao poslanike danas ovdje ni na jedan mogući način nije spriječilo da ostavimo odnosno da pročitamo i objasnimo javnosti koja smo pitanja uputili. Vi ste nam kao predsjednik Skupštine vrlo fleksibilno dozvolili da iskomentarišemo i to, kao i odgovore i ja Vam se na toj

prilici zahvaljujem ko je htio to da iskoristi mogao je ko ne nije i to je u potpunosti pravo svakog poslanika. Ja sam uvaženoj ministarki Bratić postavio sljedeće poslaničko pitanje koje glasi - da li su analize i prikazi činjenica o zločinima u Pivi i Velici tokom Drugog svjetskog rata zastupljeni u obrazovnim programima, udžbenicima i nastavnom procesu u Crnoj Gori? Od strane nacifašističkih formacija na prostoru Pive početkom juna 1943. godine monstruozno i neselektivno ubijeno je oko 1.290 civila među kojima oko 550 djece, a u Velici 28. jula 1944. godine oko 550 civila uključujući djecu, ostarjela i nemoćna lica. Uprkos monstruoznosti ovih zločina, njihovo istraživanje i rasvjetljavanje decenijama je bilo zapostavljeno i niko od počinilaca do danas nije izveden pred domaće ili međunarodne sudove. Utoliko prije znanje i svijest građana o masovnim stradanjima jedini su preostali mogući preduslov za borbu demokratskog svijeta protiv totalitarnih ideja i sličnih projekata progona na etničkoj ili vjerskoj osnovi kako i kršenja ljudskih prava. Potrebno je znati istinu o ovim događajima, jer zaborav otvara vrata njihovom ponavljanju. Njegovanje kulture sjećanja na Pivu i na Veliku znači njegovanje kulture sjećanja i na druge genocidne zločine nacifašizma koji su se dogodili na našim prostorima. Tako znajući za Pivu i Veliku znamo i stratišta sa logorima za djecu kao što je Jasenovac i za masovna strijeljanja kao u Šumaricama i za sabirne logore smrti kao što je Jadovno kao i za sva druga stradanja ljudi i kolektiviteta kao posljedice realizovanja zloglasnih ideja krvi i tla. Taj mehanizam zla u jednakoj mjeri je moguće sagledati na primjeru Pive i Velike koliko i na primjerima svih nabrojanih i nenabrojanih nacifašističkih zločina, jer oni na jednak način funkcionišu u svakom vremenu i na svakom mjestu. Stoga kroz naše obrazovne programe, udžbenike i nastavne procese, mladi naraštaji treba da budu upoznati sa događajima u Pivi i Velici kako bi u krajnjem ishodu svog obrazovanja imali jasnu predstavu i svijest o zlu koje se dešavalo u tom periodu i koji takvi sistemi nose sa sobom.

Takođe, dobio sam odgovor od Ministarstva. Ja ću iskoristiti ovo vrijeme da ga pročitam i priznajem da sam zadovoljan ovim odgovorom, a taj odgovor glasi - analize i prikazi činjenica o zločinima koji su se desili tokom Drugog svjetskog rata u Pivi i Velici na žalost nijesu zastupljeni udžbenicima istorije i nije im dat odgovorajući prostor u nastavnom procesu u Crnoj Gori. Ovo jasno govori o zapostavljanju ovih strašnih zločina koji su bolna tačka i jedno od najtragičnijih mjesta crnogorske istorije od strane naših prethodnika čija se briga o prošlosti očigledno svodila na epohe koje istrgnute iz konteksta i pogrešno plasirane mogu biti politički upotrebljive.

Naravno, naše službe koje su nadležne za planiranje i sprovođenje nastavnih i obrazovnih programa će se potruditi da svaka žrtva i svaki zločin nad nedužnim civilnim stanovništvom budu dostojno zapamćene i kroz nastavni plan nađu svoje mjesto u istoriji i sjećanju budućih naraštaja. Njegovanje kulture sjećanja, pijetet i širenje svijesti o masovnim stradanjima nijesu samo moralna odgovornost već i obaveza. Jedino boreći se za istinu, borimo se i protiv zloglasnih ideja.

Uvaženi građani Crne Gore, ja sam zadovoljan ovim odgovorom od strane ministarke i ministarstva iz prostog razloga što svi oni zločini koji su se desili ne samo u Crnoj Gori nego na prostoru naše bivše države Jugoslavije su zločini koji nas sve moraju opominjati i moraju nam negdje buditi svijest o tome na koji način su se dešavali. Ni jedna nevino stradala žrtva ne poznaje ni vjeru ni naciju. Svaka žrtva je žrtva bez obzira sa koje strane dolazila, a problem je kada imamo one koji su počinili zločine i genocide, a nikada nijesu pozvani na odgovornost.

Ovo moje pitanje i intencija koju sam uputio prema Ministarstvu prosvjete upravo ima za cilj da se ovi zločini koji su se desili na našim prostorima nađu u udžbenicima kako bi buduće generacije učile o tome šta se sve dešavalo na ovim prostorima, ali ne iz razloga da bi to u njima budilo mržnju i da bi to budilo neke nove podjele, ne, naprotiv, već da bi buduće generacije imale svijest o tome kako je svaki zločin isti, kako je svaki genocid isti, odnosno svaka žrtva koja je nevino stradala ista, bez obzira koje je vjere i koje je nacije.

Poštovani građani, ja sam zadovoljan ovim odgovorom i uvjeren sam da će Skupština Crne Gore u narednom periodu prihvatiti rezoluciju o genocidu u Pivi i Velici koju su nedavno pokrenuli moje kolege iz poslaničkog Kluba i ja, ovdje u Skupštini Crne Gore. Zaista jedna takva rezolucija je potrebna ovom parlamentu i našoj državi kao jedan civilizacijski odnos prema svim nevino stradalim žrtvama na ovim prostorima. Time zaključujem.

Vidio sam juče kada smo bili na pomenu i kada smo bili na mjestu stradanja tih nevino stradalih žrtava u Velici jedno veliko ogorčenje od strane tog naroda prema onome kako su se odnosili neki prethodnici prema tim žrtvama. Jedno veliko očekivanje od svih nas da ćemo se svi u ovom parlamentu jednako i odgovorno odnijeti kada ona rezolucija se nađe na dnevni red i da će ona dobiti podršku svih poslanika u crnogorskom Parlamentu, jer je i u toj rezoluciji jasno navedeno da ni jedan narod nije genocidan da postoje samo zločinci, njihovim imenom i prezimenom, a ne nikako narodi iz kojih ti zločinci dolaze. Zahvaljujem.

Zahvaljujemo i poslaniku Martinoviću.

Poslanik Milačić, koji je takođe postavio poslaničko pitanje i iskazao interesovanje. Izvolite, poslaniče Milačiću.

MARKO MILAČIĆ (29.07.21 16:15:15)

Hvala Vam predsjedniče.

U mogućnosti da i u ovim okolnostima prezentujem i naše pitanje obrazloženje, a evo i da čujemo odgovor koji sam ja dobio, pa ću isto, takođe, pošto je vrlo kratko, od strane ministarke Bratić pročitati odgovor, da s obzirom, pošto nije tu da damo mogućnost da građani čuju i odgovor.

Prvo da joj poželim dobro zdravlje, da je pozdravim, Vesna, da brzo ozdraviš i prosto su mi čudna ova neka obrazloženja da u ovoj situaciji kada imamo potpuno jasnu situaciju koja je obrazložena da je pogoršano zdravstveno stanje da se neki bune zbog toga. Valjda neko misli da treba dati prioritet odgovoru na poslanička pitanja u odnosu na elementarno zdravlje i kako ovdje piše predkolapsno stanje koje je doživjela ministarka Bratić na putu u Bugarskoj.

Želim da stavim stvari u širi kontekst vrlo kratko, da pročitam prvo pitanje koje sam postavio ministarki Bratić, a to je - kako komentarišete još jednom brutalnu kampanju koja se sprovodi u medijima protiv vas ovih dana zbog imenovanja v.d. direktora u školama i zahtjev opozicije za vašu smjenu? Njen odgovor ću pročitati nešto kasnije samo da kažem o čemu se radi. Zbog čega mi imamo ovolike napade na ministarku Vesnu Bratić? Nije razlog i nijesu razlog određene greške kojih uvijek ima. Razlog je zato što je Vesna Bratić, prije svega ona, takla u osinjak partijske infrastrukture bivšeg režima, kriminalnog režima DPS-a i njegovih satelita. Nije to slučajno, nije ovdje u pitanju neka greška ili ...

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (29.07.21 16:17:07)

Poslaniče Milačiću, samo da bih bio jednak prema svima. Ne pominjimo imena onih koji nijesu u sali prilikom postavljanja poslaničkih pitanja i odgovora, jer smo od prvog dana to razjasnili sa kolegama iz DPS-a koji, jedan poslanik kritički se osvrnuo u odnosu na Demokrate i još neke pozicione poslaničke klubove i tada sam zamolio da se uvijek biraju riječi da se nađe način da se saopšti ono što se želi, ali da ne pominjem one koji nemaju pravo odgovoriti, jer je specifičan način održavanja posebnih sjednica. Izvolite nastavite.

MARKO MILAČIĆ (29.07.21 16:17:40)

Pa dobro ja sam evo rekao, iskoristio sam termin, ako ste mislili na kriminalnu organizaciju, niko im nije kriv, evo da građani znaju nijesu ni prisutni ovdje koliko uvažavaju uopšte ovu sjednicu i ovo pitanje, a svakim danom čujemo da ih to navodno interesuje. Nikoga nema, bukvalno nikoga nema iz ovih redova, ovih koji su najviše navodno pogođeni ovim naimenovanjima u čitavom školstvu.

Šta želim da kažem. Ono što je Vesna Bratić, ministarka, radila svih ovi dana izazvalo je, kao što sam rekao ne slučajno možda i najveću pažnju sadašnje opozicije, šta je još izazvalo najveću pažnju? Odmah u startu preuzimanja vlasti, narano Zakon o slobodi i vjeroispovijesti, vidjeli smo dobro kakva je reakcija bila prosto nakon usvajanja Zakona o slobodi i vjeroispovijesti, evo vidimo da sad dolaze poslanici DPS-a, pošto sam ih iskritikovao, da ih nema tu. Nakon usvajanja Zakona o Tužilaštvu i sada kao ključni sistemski zakon izmjene i dopune Zakona o opštem obrazovanju. Mi smo, kada je Vesna Bratić, tek počela da sprovodi zakon imali smo skaradne karikature, imali smo javne prijetnje direktno, privatno njoj i imali smo neviđenu šikanu.

Šta smo mi imali sada iz redova DPS-a i bivšeg režima? Ja sam čitao. Oni ljudi koji su sprovodili najveću moguću indoktrinaciju u oblasti obrazovanja sada kritikuju Vesnu Bratić koja želi da sprovodi samo zakon i pravdu. Članarina za avgust 2018. godine, neću govoriti uvažavajući sugestiju o imenima, ali na informacija koje imamo, evo članarina direktori škola, Gimnazija „Stojan Cerović" u Nikšiću samo, ekonomske škole, elektro škole, Prve stručne škole, „Braća Ribar", „Braća Labudović", osnovne škole, ovo su sad osnovne „Luka Simonović", „Olga Golović", „Ratko Žarić", „Milija Nikčević", „Jagoš Kontić", „Janko Mićunović", Osnovna škola „Ivan Vušović", „Dušan Đukanović", „Dušan Bojović", „Dobroslav Đ.Perunović", „Mileva Lajović-Lalatović", Osnovna škola „Petrović" i Vračenovici, „Radoje Čizmović", Crkvice, dječiji vrtić, dom studenata, Osnovna škola „Vilusi", muzička škola. To su direktori, koji su svi direktno, redovno da li

preko mjesečne obustave ličnih primanja, da li na druge načine trajnim nalogom davali pare članarinu DPS-u.

Da li je smetalo DPS-u, recimo ovo, evo direktno pitam i ako nema mogućnosti. Mirjana Radulović, direktorica Osnovne škole „Oktoih“ koja je aktuelna ovih dana, pogledajte, oni su tada u čast Dana nacionalnog suvereniteta i Dana djeteta Turske u čast oslobođenja Turske pred turskim biznismenima djevojčica od 12 godina izvodila trbušni ples. Zamislite vi sada da se ovo desi u nekoj školi pa da neka učenica, recimo izvodi užičko kolo, zamislite šta bi se desio iz redova bivšeg DPS-a, kakva tek strahota od napada srpskog sveta, a ne smeta evo očigledno turski svet, ne treba da bude nijedan osim svijet Crne Gore, govorim da tada to nikome nije smetalo.

Da li je smetalo u Osnovnoj školi „Boško Strugar“ u Ulcinju, učiteljica, evo da ne pominjem sada ime u čast praznika Albanije Dana zastave, evo vidim ovdje nikad nikome nije smetalo, a kamo li da je neko pozvan na ostavku.

Osnovna škola „25. maj“ Tuzi nakon što je albanski forum pobijedio na izborima pogledajte ovo. Je li ovo Crna Gora ili je ovo Albanija? Da li je ovo nekome smetalo, da li su u bivšoj vlasti pozivali na ostavke i tako dalje i tako dalje, to vam nije smetalo. Da li je nekome smetalo u Osnovnoj školi „Dragiša Ivanović“ učenica škole je crtala šahovnicu i pisala Srbi napolje, roditelji su se žalili niko ništa, ni iz DPS-a, ni iz Ministarstva i tako dalje?

Da li ova gospođa pokazujem zato što je funkcioner DPS-a koja sada lamentira, plače nad ovim što se dešava u školama, čiji je ovo logo, je li ovo logo jedne političke partije u Crnoj Gori i da vi govorite o politizaciji obrazovanja. Ko je ovo? E, ovo ne treba više ni objašnjavati? Je li ovo bivši ministar prosvjete? Čuveni legendarni, istorijski, vasijski, kosmički, galatički Migo Stijepović 100.000 eura u džepu gdje su tada zahtjevi za ostavkama, gdje su tada suze za obrazovanjem, gdje je tada plač, gdje ste tada bili?

Evo ga još jedan gospodin depolitizovani Osnovna škola „Ristan Pavlović“ Pljevlja, čovjek je odgovarao za kupovinu glasova. Čiji je ovo logo? Je li ovo logo Prave Crne Gore? Je li ovo logo Demokrata, DF-a, URA- e? DPS-a je. Gdje ste tada bili? Jeste li tada plakali, jeste li tada kukali za obrazovanjem, za Crnom Gorom i tako dalje. Ovaj gospodin Mervan Arđević, Srednja stručna škola Pljevlja skinuo slike Vuka Karadžića i Njegoša i bacio u kotejner, evo pozadi malo je blurovano, ali ovo isto DPS nije Prava Crna Gora. Jeste li tada plakali? Jeste li se tada žalili? Je li vam tada smetalo? Evo ga još jedan čuveni ministar svi su zaboravili prosvjete nekada, ko se još sjeća da je ovaj čovjek bio ministar prosvjete, gospodin Bošković, tada vam nije smetalo i smetao srpski svet koji je on regionom pronosio kao bijeli orač tada vam to nije smetalo zato što je to sve koristilo za partiju i za infrastrukturu.

Pošto mislim da sam skoro iskoristio to svoje vrijeme da kažem, jasno je šta su napadi i motivi napada na ministarku Vesnu Bratić. Prvi sam koji smatra da treba neke stvari ispraviti, treba. Nije lako u tom Ministarstvu koji sačinjava četiri ministarstva, teško je, tranzicija, ozbiljni procesi, ozbiljne opstrukcije, naravno treba u nekom smislu biti Supermen da ne postoje greške, ali to nije motiv vašeg napada. Motiv vašeg napada, jer je Vesna Bratić, osim što je Srkinja, takla u osinje gnijezno vaše indoktrinarnе partijske infrastrukture koju ste imali naročito izraženo, svi to dobro znamo, u zdravstvenom sistemu, u sportskom sistemu i u sistemu obrazovanja. To su bile ključne poluge vaše vlasti i zato da poručim još jednom. Ništa ne možete Vesni Bratić, ništa ne možete ovoj vladi, jači smo nego bilo ko što mislio o tome. Vesna Bratić je na udaru i možda želite zbog toga zato što je dodatno i žena koja doživljava evo vidimo, siguran sam da joj je narušeno zdravstveno stanje i zbog svih ovih napada šikana, prijetnji, karikatura i slično, ali Vesni Bratić ne možete ništa. Jaka je kao crna zemlja i kao temelj ove nove vlasti i nećete je pomjeriti ni za pedalj, jer štiti našu djecu, štiti zakon i štiti obrazovanje. Hvala.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (29.07.21 16:25:27)

Naravno da ću dozvoliti i ako nijesam dozvolio prvog radnog dana poslanicima Demokrata repliku na izlaganje tada poslanika DPS-a, sigurno na vaš račun, dozvoliću sada, jer sam upozorio poslanika Milačića, međutim nije se držao upozorenja u potpunosti tako da ću dozvoliti šefu poslaničkog Kluba DPS-a. Izvolite.

DANIJEL ŽIVKOVIĆ (29.07.21 16:25:51)

Predsjedniče Parlamenta,

Zaista mi nije bila namjera da ulazim u salu, jer smo se dogovorili na samom početku da ne prosto ne postavljamo pitanja, ministarka nije tu, naveli ste razloge, razumijemo koji su to razlozi, nema tu ni državnih sekretara, razumijemo i te razloge, iz razloga korektnosti, smatrali smo da ne treba postavljati pitanja. Ovo što se sada desilo nije ništa neočekivatno od jednog političkog marginalca, opskurnog

političkog lika i bilo bi izlišno bilo šta komentarisati na ovu temu. Neko ko se nalazi na margini političkih procesa ili ko će ući u fusnote političke istorije kao neko ko se trudio da kroz neki megafon saopštava svoje stavove trudeći se da kroz pojačane decibele dođe do građana jednostavno bi bilo besmisleno zaista i komentarisati. Nije bilo korektno uopšte pominjati druge kolege koji nijesu u ovoj sali, ali je očigledno da je to neki politički manir koji je zavladao na političkoj sceni Crne Gore. Ušao sam samo iz jednog razloga, eto predsjedniče Parlamenta, da zaista opomenemo ukupnu crnogorsku javnost da ovakvi ljudi koji pokušavaju na ovaj se obratiti političkoj i ukupnoj javnosti Crne Gore zaista ne zavređuju bilo kakav komentar. Hvala

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (29.07.21 16:27:17)

Poslaniče Milačiću, Vi ste izrekli, takođe, kvalifikacije na račun kolega. Pošto je lična uvreda 30 sekundi. Izvolite.

MARKO MILAČIĆ (29.07.21 16:27:36)

To je sad poslanik iz DPS-a. Žao mi je što je pobjegao i ako je vidio da uzimam riječ, ali šta želim da kažem, vrlo kratko.

Vidjeli smo kako reaguju poslanici kada nemaju argumentaciju. Ja sam ovdje iznio niz argumenata, pomenuo niz imena, škola, odgovor je bio na nivou pokušaj diskvalifikacije i tako dalje. To, ko je marginalac danas se vidi ko vrši vlast. Ako ćemo tom terminologijom, oni su izgubili zbog jednog poslanika razlike. Znači čitava njihova mašinerija zavisi trenutno od ovog jednog navodnog marginalca. Ako je to marginalnost da čitav politički proces u Crnoj Gori zavisi od jednog poslanika, pa i mene, ja sam onda najsrećniji marginalac na ovom svijetu. Ako sudbina čitave, evo neću reći zbog vas kakve organizacije nego i Mila Đukanovića i svih ostalih, zavisi od jednog, pa ako treba da se zove marginalac najsrećniji na svijetu.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (29.07.21 16:28:41)

Poslanica Jelušić, evo kratko. Izvolite.

BOŽENA JELUŠIĆ (29.07.21 16:28:48)

Poslanik Milačić je vjerovatno ne želeći uvrijedio cijelu struku kojoj pripadam. Ja neću da kažem da obrazovanje nije bilo politizovano, osobito izborom direktora, i fotografijama, možemo ići na fotografije. Međutim, ne zaboravite da je u prosvjeti sjedjelo i sjedi mnogo ljudi koji su glasali za ovu vlast, koji su unatoč svemu tome imali svoj profesionalni integritet. Obrazovna struka se drži na entuzijazmu nastavnika koji žele da ulaze u učionicu i da rade. Ti ljudi zaslužuju pravila. Ti ljudi zaslužuju na primjer da se ozakoni onlajn nastava, jer je van zakona. To nije uradio ni ministar Šehović, ali ovo je druga godina. Svaki roditelj može da tuži zbog ocjena svoje djece, jer nema zakon o onlajn nastavi. Zbog toga, ako je ministrica bolesna to je najlegitimniji mogući razlog da ona tu ne bude, niko nema ništa protiv da je zdravlje svakog čovjeka na prvo mjesto u odnosu na posao koji obavlja.

Međutim, Ministarstvo je velika formacija i zaista je neko drugi iz Ministarstva mogao danas biti tu ako nije državni sekretar. Pazite činjenica da vi nemate zakonski regulisanu nastavu govori dovoljno i nemojte da vrijeđamo nastavnike. Škole nijesu bile bastioni DPS-a, entuzijazam je tamo živio, bilo je naravno svega kao što ima i sada, ali ne treba obrazovnu struku na taj način posmatrati, da je drugačija ne bi građani ipak u nju imali najveće povjerenje.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (29.07.21 16:30:32)

Zahvaljujem poslanici Jelušić.

Ovim završavamo današnji radni dan.

Sjutra kako sam najavio nastavićemo u 11 časova kada će ministar finansija i socijalnog staranja, gospodin Spajić, odgovarati na poslanička pitanja. To je posljednji ministar, odnosno jedini preostali ministar koji treba da odgovori na poslanička pitanja i time ćemo sutra završiti ovu posebnu sjednicu.

Zahvaljujem svima i zaključujem današnji rad.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (30.07.21 13:20:56)

Poštovane kolegice i kolege poslanici i poslanice,

Nastavljam, saglasno dogovoru, Devetu posebnu sjednicu Prvog redovnog zasjedanja.

Danas će na pitanja poslanika i poslanica odgovarati ministar finansija i socijalnog staranja gospodin Milojko Spaić, koga ovom prilikom pozdravljam.

Prvo poslaničko pitanje će postaviti poslanica Zdenka Popović.

Izvolite, poslanice Popović.

ZDENKA POPOVIĆ (30.07.21 13:21:25)

Zahvaljujem, poštovani predsjedniče Skuštine.

Poštovane kolegice i kolege, poštovani ministre, poštovani građani,

Ja sam ministru Spaiću postavila sledeće poslaničko pitanje:

"Da li preliminarni podaci o izvršenju budžeta za period januar-jun 2021. godine ukazuju na pozitivna makroekonomska kretanja i značajan oporavak ekonomske aktivnosti i u Crnoj Gori?

Koliko iznose ostvareni prihodi i izdaci budžeta za navedeni period?

U kakvom su odnosu na planirane prihode i izdatke za isti period 2021. godine i posebno u kakvom su odnosu na ostvarene prihode i izdatke za prvih šest meseci 2019. i 2020.godine?

Da li je premašen plan naplate prihoda za period januar-jun 2021.godine i ako jeste u kom iznosu? Koliki je deficit budžeta za prvih šest meseci 2021.godine?"

Poštovani građani,

Danima čitamo i slušamo optužbe pojedinaca iz bivšeg režima koji ukazuju na to da ova Vlada vodi pogubnu ekonomsku politiku, da se enormno zadužila, da je kriva za rast cijena gotovo svih životnih namirnica, da je kriva zato što je preko 10.000 građana ostalo bez posla, da je u stvari kriva što ne radi u interesu tajkuna i sopstvenih džepova već radi u interesu građana. Zato podsjećam građane sa kakvim se sve problemima ova Vlada suočila na ekonomskom polju i polju javnih finansija kada je preuzela vlat od bivšeg režima prije sedam meseci. Naime, na kraju 2020.godine imali smo rekordno zabilježen pad ekonomske aktivnosti od 15,2%. Imali smo deficit budžeta od 425,3 miliona eura ili 10,1% bruto društvenog proizvoda. Imali smo javni dug od preko četiri milijarde eura, a prema podacima MONSTAT-a od marta 2020 do marta 2021.godine 32.650 naših građana je ostalo bez posla, i to prevashodno zbog odluke bivšeg režima da zatvori granice u sred ljetnje turističke sezone i tako ugasi radna mjesta u uslužnim djelatnostima i u turizmu. Takođe, podsjećam da je bivši režim 2012.godine, nakon pada ekonomske aktivnosti od 2,7%, bez mnogo truda, na najlakši mogući način, a na štetu svih građana Crne Gore, radi konsolidacije javnih finansija sproveo mjere koje su direktno uticale na životni standard građana, a odnosile su se na uvođenje, samo podsjećam, kriznog poreza na zarade povećanje stope PDV-a, zamrzavanje penzija, uvođenje taksu na brojila SIM kartica i tako dalje i tako dalje.

Za razliku od njih ova Vlada ne da nije pribjegli mjerama fiskalne politike koje opterećuju standard građana, već je za sedam meseci preduzela konkretne mjere koje su usmjerene na poboljšanje standarda građana, pomoć svim ugroženim kategorijama stanovništva, kao i na oporavak privrede kroz povećanje minimalne zarade, subvencije na zarade, subvencije na nova zapošljavanja, pomoć, mikro i malim preduzetnicima kroz povećanje oporezivog prometa za registraciju PDV-a sa 18 na 30.000 eura, čime se olakšava njihov rad i omogućava lakše izmirivanje poreskih obaveza.

U sektoru poljoprivrede imamo nikad veće izdvajanje budžetskih sredstava za agro-budžet, povećanje, prvi put poslije 10 godina, povećanje subvencija i premija i napominjem i povećanje staračkih naknada. Sve pretpostavke za oporavak turizma su na vrijeme ispunjene. Tu, prije svega, mislim na blagovremenu masovnu vakcinaciju koja se mora nastaviti još jačim intezitetom kako bi se u potpunosti zaštitili i naši građani i naši gosti. I evo sa ovog mjesta apelujem na građane Crne Gore da pribjegu vakcinaciji, da je vakcinacija jedini spas i u zdravstvenom i u ekonomskom smislu za sve naše građane.

Imali smo, takođe, snažnu promociju naše turističke destinacije. Na vrijeme su usvojeni svi zdravstveni protokoli u vrijeme pandemije. Svjedoci smo da su rezultati u oblasti turizma više nego sjajni, što potvrđuju i prihodi koji su ostvareni iz turističke privrede od početka turističke sezone, a očekuje se i mnogo bolji rezultat do kraja turističke sezone. Izvinjavam se. Prekoračiću zato što sastavljam vrijeme za obrazloženje i za komentar.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (30.07.21 13:26:52)

To je najavila, ja sam zaboravio, poslanica Popović, ona je objedinila vrijeme neće se javljati više. Izvolite.

ZDENKA POPOVIĆ (30.07.21 13:26:58)

Kada je u pitanju zaštita standarda građana koji je zbog rasta cijena osnovnih životnih namirnica drastično narušen, moram da naglasim da smo mi uvezno zavisna zemlja, da se gotovo ništa od životnih namirnica ne proizvodi u Crnoj Gori, sem poljoprivrednih proizvoda, da cijene dominantno zavise, prije svega od proizvođača, distributera i trgovinskih lanaca. I naravno, zavise od globalnog rasta cijena nafte jer, je to osnovni input koji utiče na cijenu proizvoda i istovremeno napominjem da se nije povećavala ni stopa PDV-a, čak se u nekim slučajevima smanjila, kao što je stopa PDV-a na jaja. Nijesu se povećale ni carinske stope, zbog čega dominantno rastu cijene osnovnih životnih namirnica, i evo negdje ja očekujem da će Vlada preduzeti neke konkretne mjere, koje će značiti poboljšanje životnog standarda i koje će značiti zaustavljanje divljanja, da tako kažem, cijena osnovnih životnih namirnica.

U odgovoru na moje poslaničko pitanje, poštovani građani, imamo prvi put imamo suficit u jednom mjesecu. Znači, u junu je ostvaren suficit budžeta u iznosu od tri miliona eura, što je prvi zabilježen pozitivan bužetski rezultat od septembra mjeseca 2019.godine. I ono što moram da napomenemo, ono što građani moraju da znaju, na očigledan oporavak naše ekonomije ukazuje podatak, zvaničan podatak koji kaže da smo imali u jun mjesecu rast platnog prometa, u odnosu na jun 2019.godine, za preko 50 miliona eura, da smo imali bolju naplatu PDV-a u 2021. godini u junu nego što je bila naplata PDV-a u junu 2019.godine, za preko sedam miliona eura. Tako da sva priča, kolega i ljudi iz bivšeg režima koji kažu, da Vi ne radite svoj posao onako kako treba pada u vodu.

Ja Vama, ministre, zahvaljujem na korektnom odgovoru, zahvaljujem prije svega i na tome što dobro radite svoj posao, što to građani prepoznaju. Ja se nadam, znači ovo je tek sedmi mjesec od kako ste postali ministar i od kako ova Vlada radi, da već do Nove godine će građani Crne Gore, i te kako osjetiti sve ono pozitivno što ste odradili u ovom periodu i što ćete raditi u narednom periodu. Zahvaljujem.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (30.07.21 13:29:45)

Zahvaljujem poslanici Popović, pravo odgovora minstar Spajić. Izvolite, ministre.

MILOJKO SPAJIĆ (30.07.21 13:29:51)

Poštovana poslanice Popović, hvala na pitanju.

Preliminarni podaci pokazuju da izvršenje budžeta od početka januara do kraja juna 2021. godine karakteriše veće ostvarenje budžetskih prihoda u odnosu na planirane, dok su rashodi niži od plana. Za polovinu ove godine smanjili smo deficit za 100,3 miliona eura ili za 38,4% u odnosu na plan, te je ostvaren u iznosu od 160,6 miliona eura ili 3,5% procijenjenog BDP-a, a očekuje se dalji pad. Napomenuću da su mjeseci ispred nas ljetne sezone, mjeseci kada se generiše gro suficita i kada očekujemo da ovaj broj padne ispod 30.

Posebno raduje činjenica da je u junu ostvaren suficit budžeta kojeg ste spomenuli u iznosu od tri miliona eura, što je prvi zabilježen pozitivan budžetski rezultat od septembra 2019. godine. Ali bih, takođe, napomenuo da je to prvi put suficit za mjesec jun, kao mjesec jun od 2016.godine, kada je zbog jednokratnih uplata tada bio suficit, međutim ovaj put nije bilo nikakvih jednokratnih uplata, i taj suficit isključivo iz strukturalnih razloga odnosno zbog dobrog planiranog rashoda. Sve ukupno ukazuje na oporavak ekonomske aktivnosti u Crnoj Gori, nakon velikog pada u 2020. godini, kao i na to da rad Vlade Crne Gore u finansijsko-ekonomskoj oblasti i veća poreska disciplina daju rezultate u korist građana, a još bolje pokazatelje očekujemo kada budu obuhvaćeni kompletni podaci za ljetnju turističku sezonu. Dakle, imajući u vidu izraženu sezonalnost kada je u pitanju naplata prihoda budžeta, prvenstveno po osnovu turističkog prometa, tokom sezone se očekuje trend smanjenja deficita budžeta ostvarenog u dosadašnjem periodu godine, što je već vidljivo po rezultatu u junu. Ukazaću i da su izdaci budžeta za šest mjeseci 2021. godine manji od planiranih za 86,1 milion eura ili 8,3%, i to pokazuje odgovoran odnos u dijelu kod trošenja sredstava poreskih obaveznika što je, uz transparentnost javne potrošnje, jedan od glavnih ciljeva fiskalne politike Vlade. Da preciziramo, prihodi budžeta od januara do juna 2021. godine iznosili su 787,6 miliona eura ili 17% procijenjenog BDP-a. To je za 14,2 miliona eura ili 1,8% više od planiranih, a u odnosu na

uporedni period 2020. godine izvršenje prihoda budžeta je veće za 39,8 miliona eura ili 5,3%. Glavni generatori rasta prihoda u ovom periodu su prihodi koji se ostvaruju po osnovu poreza na dodatu vrijednost koji su veći za 11,1 milio eura ili 4,2% u odnosu na planirane i 19,9 milion eura ili 7,7% u odnosu na uporedni period prošle godine, što je rezultat naplate PDV-a pri uvozu tokom pripreme turističke sezone, kao i efekata veće poreske discipline i implementacije elektronske fiskalizacije poreskih registar kasa. Rastu prihoda u polugodišnjem periodu doprinosi i naplata poreza na dobit pravnih lica, koji su u odnosu na planirane veći za 14,1 miliona eura ili 33,2%. Prihodi po osnovu akciza za polovinu 2021. godine na nivou su od 97,5 miliona eura i u odnosu na planirane veći su za 6,2 mil. € ili 6,8%. U odnosu na uporedni period prethodne godine, prihodi po ovom osnovu veći su za 2,2 miliona eura ili 2,3%. Polugodišnji prihodi od poreza i doprinosa na zarade ostvareni su na nivou od 289,5 miliona eura i u odnosu na prethodnu godinu veći su za 17,9 miliona eura ili 6,6%. I kada pogledamo samo jun, ostvareni prihodi budžeta su u tom mjesecu iznose 158,9 miliona eura i veći su za 14,8 miliona eura ili 10,3% u odnosu na planirane i 26,8 miliona eura ili 20,2% u odnosu na jun 2020. godine. Ovo je stvarno jedan impresivan rezultat.

Nastavku uspostavljenog trenda oporavka ekonomske aktivnosti pozitivnih rezultata kada je u pitanju početak ljetnje turističke sezone, svjedoči i to da su prihodi budžeta ostvareni u junu veći i u odnosu na jun rekordne 2019. godine, i to za 10,8%, odnosno 15,5 miliona eura. Prihodi od PDV-a u junu su na nivou od 60,3 miliona eura, što je za 41,9% više u odnosu na jun 2020. godine. Istovremeno, prihodi po ovom osnovu veći su i u odnosu na jun 2019. godine za 14,2%. Ostvareni nivo naplate PDV-a u junu nije ostvaren ni u jednom mjesecu prethodne godine, prvenstveno usljed sprovođenja mjera ograničavanja ekonomske aktivnosti i zatvaranja državnih granica za strane turiste.

Dakle, podaci o naplati prihoda za prvih pola godine ukazuju na oporavak ekonomske aktivnosti, nakon velikog pada zabilježenog tokom 2020. godine, i pozitivna kretanja kada je u pitanju ljetnja turistička sezona. Sve ovo ide u prilog očekivanjima da prihodi budžeta po osnovu projektovanog rasta ekonomske aktivnosti budu ostvareni, a dosadašnji rezultati ukazuju da mogu biti i premašeni. Na drugoj strani, izdaci budžeta od početka januara do kraja juna 2021. godine iznosili su 948,2 miliona eura, ili 20,5% procijenjenog BDP-a, a u odnosu na planirane manji su za 86,1 milion eura ili 8,3%. U odnosu na isti period 2020. godine, izdaci budžeta manji su za 14 miliona eura ili 1,5%. U strukturi budžetskih izdataka, tekući izdaci ostvareni su na nivou od 414,9 miliona eura i manji su za 39,5 milion eura ili 8,7% u odnosu na planirane. Nižu realizaciju u odnosu na planirane opredjeljuje niže ostvarenje gotovo svih kategorija u okviru ove grupe izdataka. U odnosu na uporedni period 2020. godine, tekući izdaci su manji za 5,5 miliona eura ili 1,3%. I da sumiram, bitna stvar koja je jako bitna da se istakne je da smo mi za manje para potrošnje, znači sa manje rashoda dostigli veći ravoj negod 2020.godine. To je ta efikasnost koju želimo da promovišemo i u narednom periodu, a ne smao sad. Hvala.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (30.07.21 13:36:33)

Zahvaljujemo minsitru Spajiću.

Prelazimo na naredno poslaničko pitanje koje će postaviti poslanik Boris Mugoša.

Izvolite, poslaniče Mugoša.

BORIS MUGOŠA (30.07.21 13:36:46)

Zahvaljujem, predsjedniče.

Uvažene poslanice i poslanici, poštovani ministre, uvažene građanke i građani,

Minsitar je rekao u odgovoru na pitanje uvažene kolegice Popović, da se ostvareni impresivnim rezultatima, pa ću Vas ja pitati kako su se ti impresivni rezultati reflektovali na životni standard značajnog broja građana Crne Gore. Naime, moje pitanje:

"Koje mjere će Vlada preduzeti u cilju ublažavanja negativnih posledica drastičnog, ja bih rekao bezobraznog, rasta cijena namirnica tokom ove godine, i to na životni standard značajnog broja građanki i građana. Naime, kao što znate, tokom ove godine su cijene namirnica porasle u prosjeku od 30 do 70%. Tokom ove godine je gorivo poraslo do 25% tako da sada litar dizela umjesto 0,99 centi s decembra košta 1,21, a litar bezolovnog umjesto 1,11 -1,38 ili 0,98 bezolovni umjesto 1,15 - 1,42. Takođe, u ovom periodu imamo više 8.000 ljudi na Birou rada na kraju juna, nego na kraju decembra. U ovom periodu imamo nekoliko stotina novih preduzeća kojima su blokirani računi, a iznos blokade je porastao više desetina miliona eura. Ja sam i ranije govorio, kad sam pričao GDP, da je to jedan vrlo fleksibilan podatak. To što raste GDP ne mora da znači da raste životni standard stanovništva, a životni standard znači da li vi za vašu zaradu možete da kupite više. Zarada je ostala na istom nivou tokom ove godine, a zbog drastičnog rasta

cijena neko ko ima istu zaradu može da kupi mnogo manje. Ja pozdravljam povećanje minimalne zarade, ali sa ovakvim rastom cijena to povećanje minimalne zarade neće značiti da će onaj ko sad primi veću zaradu moći više da kupi namirnica nego sad, nego će moći isto ili manje zbog ovakvog drastičnog rasta cijena. Mjere koje ste preduzeli neću komentarisati puno. Ja ću vam pročitati što o njima govore kolege iz vlasti koje su vas podržale, i odmah da vas relaksiram, ne govorim o gospodinu Medojeviću, koji dosta voli sa vama da diskutuje o mnogim temama nego se radi o jednoj drugoj partiji koja je članica koalicije. Oni kažu za bonove i za ulje da vi na taj način se bavite populističkim mjerama, da vi na taj način ponižavate socijalno ugrožene građanke i građane i da vi na taj način vrijeđate sve one u Crnoj Gori koji dobro misle ovom narodu. O vašim mjerama su to rekli ljudi koji su vas podržali. I ja ne bih koristio takvu vrstu konstatacija, imam odnos prema tim mjerama, negdje i liči da se vraćamo u periodu devedesetih, negdje mi nekako ekonomski oporavak. Juče je premijer rekao rapidan ekonomski razvoj ne ide sa podjelom ulja i toga što se ograničava cijena bijelog hljeba i socijalnih bonova, ali ajde. I ako ste već donijeli te odluke biću zadovoljan ako to dobiju oni koji zaista zaslužuju da to dobiju, pa ću vas zbog toga pitati u ovom prvom dijelu da mi objasnite ko će dobiti socijalne bonove, jer socijalno ugrožena kategorija je širok pojam. Da li će građani iz svih gradova moći da koriste te bonove, jer ako trgovinski lanci maloprodaja se prijavljuju na konkurs, što će se desiti, ako iz jednog grada se niti jedan prodavnica ne prijavi za bonove da li ti građani iz tih gradova mogu da ih dobiju i gdje će da kupuju te životne namirnice? Da li ste mislili da to bude jednokratna samo pomoć? Koliko će ta pomoć da košta?. Da li ste samo pokrili životne namirnice, jer vi znate da postoje druge stvari koje su mnogo skuplje i mnogo više opterećuju budžete kao što su na primjer dječija hrana, dječije pelene, kao što je na primjer razna hemija itd? A zbog čega ovo govorim reći ću vam kako su u drugom dijelu neke zemlje ograničile rast cijena gdje vi možete da ograničete rast cijena. Navešću vam primjer tri zemlje: Hrvatska ima Zakon o iznimnim mjerama kontrole cijena, članica Evropske unije, Srbija je to radila kroz Zakon o trgovini, Bosna je radila kroz Zakon o kontroli cijena, mi to možemo zakonski da uradimo. Kažete imamo zakonskih ograničenja pa što ne mijenjamo zakon, ko nam smeta da taj zakon promijenimo? Ja sam prethodnoj Vladi predlagao, imao oštru polemiku s njima, nijesu prihvatili, jer su mi odgovorili na jedan vrlo dnevno-politički način. Ja ima taj Predlog koji sam tada u zakonskoj ravni kreirao, ako hoćete ja ću vam ga poslati. On je rađen na bazi Hrvatske, Bosne Hercegovine i Srbije, ali mislim da ste i sa tim dosta zakasnilo. Od početka godine govorim porasće cijene, svi parametri govore da će porasti cijene, od početka godine kažem porasće cijene goriva, svi parametri su govorili da će porasti cijena goriva, i ne znam zašto se čekalo do kraja jula. O gorivu takođe ću u drugom dijelu. Za mene vrlo značajna tema, jer ako gdje država može da vrši korekcije, a to je u dijelu goriva, jer 60% od cijene goriva ide u državni budžet, 60% cijene goriva je prihod države i cijene goriva su značajno doprinijele povećanju cijena namirnica tako da smo morali da ih korigujemo. A ta priča da ako smanjimo cijene goriva manje ide u državnih budžet je priča za nekog ko se ne razumije u ekonomiju, ako smanjimo cijene goriva ljudi će više da ga troše pa će po tom osnovu u kumulativnom iznosu prihod države biti isti.

Tako izvinjavam se, predsjedniče, i hvala što ste omogućili ovo prekoračenje, ali ću imati potrebu i da dam komentar na odgovor uvaženog ministra Spajića. Zahvaljujem.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (30.07.21 13:43:46)

Zahvaljujem i Vama.

Pravo odgovora ministar Spajić. Izvolite, ministre.

MILOJKO SPAJIĆ (30.07.21 13:43:53)

Poštovani poslaniče Mugoša, od samog početka ove vlade prioritet su zaštita najranjivijih kategorija stanovništva i mjere kojima nastojimo da očuvamo i povećamo životni standard svih građana. Proaktivan pristup ogleda se u paketima mjera pomoći privredi i građanima, u prvom i drugom kvartalu ove godine, vrijednim više od 320 miliona eura. Uz sve što radimo da bismo ublažili posledice rasta cijena do kojeg nije došlo zbog bilo koje odluke Vlade u ovakvo osjetljivim situacijama se najbolje vidi koliko je korisno to što smo obezbijedili besplatne udžbenike za osnovce, dodatak za djecu do šest godina, povećanje staračkih naknada, povećanje minimalne zarade na 250 eura do oktobra itd.

Crna Gora koja je uvozno zavisna država posebno je ranjiva na eksterne šokove. Rast cijena prehrambenih proizvoda evidentan je na globalnom nivou, što je prvenstveno uslovljeno kovid krizom, a kao posledica toga pojedine životne namirnice bilježe rast u cjelini. Ono što je suzilo prostor za dodatna djelovanja Vlade Crne Gore je odluka prethodne Vlade da ukine robne rezerve, što je jedan od mehanizama koje vlade koriste u ovakvim situacijama. Vlada je ipak našla način da odmah koncipira nekoliko konkretnih mjera da bi se pomoglo u ovoj situaciji. Maloprodajna cijena pšeničnog bijelog hljeba je

ogranična čime je zaustavljen rast cijena ove najvažnije životne namirnice. Uz to posebno je značajno to što je Ministarstvo finansija i socijalnog staranja pokrenulo projekat *Socijalni bon* u okviru kojeg će građani u stanju socijalne potrebe moći da dobijaju socijalni bon za kupovinu trgovinama izabranima na javnom pozivu. Opredijelji iznosi su 30, 50 i 100 eura koji će moći da se koriste za kupovinu namirnica sa izuzetkom alkoholnih pića i cigareta. Ovdje se radi o promptno preduzetnim mjerama radi zaštite najugroženijih. U narednom periodu Vlade će kroz kreiranje socijalnih programa za pojedine kategorije stanovništva nastaviti da pruža pomoć građanima, posebno onima kojima je ova pomoć najneophodnija.

Takođe, opredijeljeno je od 64.000 litara jestivog ulja upisanog kao državna imovina za pomoć najugroženijem stanovništvu, i majuci u vidu tendenciju rasta uvoznih cijena ovog proizvoda. Ministarstvo finansija i socijalnog staranja nakon analize predložilo da se ulje dodijeli dvijema grupama korisnicima materijalnog obezbjeđenja - za njih 8.164 i penzionerima sa najnižom penzijom i to za 16.343 korisnika. Planirano je da se svaki od korisnika dobije po tri litra ulja, a Ministarstvo će u te svrhe dokupiti nedostajuće količine. Kada su u pitanju ostale osnovne namirnice kontinuirano se prikupljaju podaci i analiziraju maloprodajne marže da bismo imali sveobuhvatan uvid u sve faktore koji utiču na formiranje cijene osnovnih životnih namirnica, a da bi se efikasno djelovalo na stabilizaciju cijena. Kao rezultat navedenih analiza na današnjoj sjednici Vlade biće usvojene preporuke trgovcima u maloprodaji da ograniče obračunatu trgovačku maržu koja čini sastavni dio prodajne cijene i to za suncokretovo ulje, bijeli šećer i mlijeko. Napominjem da je Crna Gora do sada vodila neadekvatnu razvojnu politiku što je rezultiralo pretjeranim uvozom čak i onih proizvoda koje je moguće obezbijediti kroz domaću proizvodnju. Iz tog razloga potrebno je kroz razvojne politike jačati domaću proizvodnju i izvozne kapacitete domaćih proizvođača uz poštovanje pravila slobodnog tržišta. Kao što je pomenuto, i uz suženi prostor za djelovanje uspjeli smo adekvatno reagovati i to na način da nijedan učesnik u lancu vrijednosti oko osnovnih životnih namirnica neće biti ugrožen. Sa druge strane će se zaštititi standard svih građana, a posebno najugroženijih socijalnih kategorija stanovništva pri čemu se neće djelovati represivno na tržištu. Hvala.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (30.07.21 13:48:05)

Zahvaljujemo ministru Spajiću.
Pravo komentara poslanik Mugoša.
Izvolite.

BORIS MUGOŠA (30.07.21 13:48:11)

Zahvaljujem, ministre, na odgovoru.

Pa, evo ovako ću malo prokomentarisati neke vaše teze. Kažete rast cijena nije zbog odluka Vlade. Niko nije ni rekao da cijene rastu zbog odluka Vlade, ali se ne smanjuju zbog toga što Vlada ne donosi nikakve odluke. Podsjećam vas, imate uporednu praksu, naravno to ne znači da vi trebate na taj način da regulišete da to radite trajno, ali ima uporedna praksa u kojim situacijama može da država reaguje u dijelu marži, odnosno u dijelu cijena. Imate Federaciju Bosne i Hercegovine koja je na primjer u aprilu ove godine takođe reagovala. Znači, dva načina ili da ograničite maržu, ali zakonski, zakonski ne preporukama, preporuke nikoga ne obavezuju i drugi način je da kažete cijene, kao što je rađeno prošle godine Hrvatska i Srbija, cijene su vam kolike su bile na taj dan i to je to ne mogu da idu više od toga. Znači, postoje načini, na kraju vi ste 8. jula rekli da ćete do polovine mjeseca pripremiti pravni akt oko ograničenja cijena. Ja da znam toga pravnog akta još nema. Pravni akt nije preporuka. To ne može da bude pravni akt jer je preporuka neobavezujuća.

Takođe, rekli ste oko robnih rezervi da, jesam negdje zagovornik robnih rezervi, ali to što je neko ukinuo ne znači da vi ne možete da vratite. Ne znam dokle više taj argument to ste vi radili. Ok, sad ste vi na vlasti i sad vi radite, ali vi ništa ne radite po tom pitanju nego stalno se pozivate na one ranije što nisu radili. Isto je sa gorivom. Kažem vam gorivo je 25% skuplje. To je životni standard. Kažete ekonomski oporavak. Neko za istu platu može sad mnogo manje da kupi jer je gorivo poraslo 25%, a cijene namjernica 70%. Vi kažete vi sa ovom mjerom o dodjeli bonova adekvatno reagujete, a što kad ta osoba potroši taj bon od 30 eura. Je li to jednokratno plaćanje. Što će poslije toga da radi? Znači, kažem neću da kritikujem te mjere nisam inače takav čovjek. Samo hoću i niste mi odgovorili kako će to izgledati jer mislim da će biti diskriminacija. Mislim da će građani nekih gradova jer se nisu trgovinski lanci u tim gradovima prijavili kako će oni da idu da trguju sa tim bonovima. Moraće da idu u druge gradove da trguju namjernice.

Što se tiče situacije sa našim stanovnicima, u prvom kvartalu 2021. godine lična potrošnja domaćinstva, najvažnija kategorija GDP-a, 2/3 GDP-a vam je lična potrošnja je 60 miliona manja nego lična potrošnja u prvom kvartalu 2020. godine. Što to znači? Naši građani su 60 miliona eura manje potrošili

nego prošle godine, a što to znači imaju manje para. Zato sam ja govorio da ste trebali da preduzimate mjere da pospiješite potrošnju. Mi smo predložili neoporezivi dio zarade evo privreda priča o tome, evo socijala priča o tome ta je tačka bila dnevnog reda bila su dva predstavnika vlasti da pričaju o tome jer to očigledno nije zanimljiva tema. Moramo da oslobađamo građane od poreskih opterećenja da bi im dali više novca da troše. Akcize carine ponavljam po stoti put akcize carine i PDV porez na potrošnju taj najviše pogađa porez onoga ko ima manje jer ako dođe do povećanja akciza i PDV-a oni su dio cijene. To povećanje isto za mene sa dobrom platom i za onoga ko ima tri puta manju platu njega pogađa i zbog toga sam ja rekao smanjite akcize na gorivo, morate ih smanjiti ne može ovo je nevjerovatan rast cijena goriva. Isto sam vam rekao razmislite o PDV-u na turizam na 7% evo čujem prije neki dan to isto kažu nemojte da prekidate 30. avgusta PDV o tome smo pričali dajte nam još vremena do kraja godine. Ne može me niko ubijediti da je životni standard, da se popravio životni standard građana. Nije on je lošiji, a bio bih presrećan da je bolji. Ako bude bolji pohvaliću vas, ali on, ministre, nije bolji sad. Vjerujte mi da nije bolji.

Na kraju da završim, razmislite oko mjera za ograničavanje rasta cijena namjernica i pogotovo mora da se vrše korekcije u cijeni goriva. Izvinjavam se prećerao sam, ali što ću. Hvala vam.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (30.07.21 13:52:19)

Hvala, poslaniče Mugoša.
Evo kratko, ministar Spajić.
Izvolite.

MILOJKO SPAJIĆ (30.07.21 13:53:59)

Neću zloupotrebljavati ovu priliku samo sam htio, smatram ovo kao dobronamjerna pitanja jer stvarno ne bih želio da ostanem nedorečen.

Što se tiče robnih rezervi, robne rezerve se prave kad su cijene niske i tada kupujete sa tržišta, a plasiraju se kad su cijene previsoke. Znači, mi sad kad su cijene rekordno visoke ne možete da formirate, možete naravno, ali to nije vrijeme za formiranje robnih rezervi. Šta je vrijeme tada. Tada je vrijeme za socijalne bonove i ostale stvari koje smo rekli. Znači, mi u stvari to ulje koje smo kupili plasiramo ne držimo ih u rezervama nego ih direktno plasiramo na građane. To je u stvari umjesto robnih rezervi trenutno.

Druga stvar, što se tiče mjera ništa nije urađeno i mislim da sam pobrojao mjere koje su urađene tako nemojte. E, rekli ste jednom ništa nije urađeno. Lična potrošnja za prvi kvartal prošle godine u situaciji kada nismo imali kovid, a ove godine prvi kvartal je bio potpuno zatvoren. Znači, januar je bio potpuno zatvoren i nismo imali ni proslavu Nove godine, ni Božića ni monogih drugih praznika koje se inače proslavljaju i koji su se prošle godine žestoko proslavljali gdje se puno trošilo. Ove godine toga nije bilo. Znači, prvi kvartal ne odražava samo potrošnju, ta lična potrošnja nije to samo u supermarketima potrošnja nego je potrošnja te vrste, a i potrošnja turista koji se nisu pojavili ove godine u tom prvom kvartalu. Zašto? Zato što smo bili skoro pa potpuno zatvoreni ove godine u prvom kvartalu, a prošle godine nismo bili potpuno zatvoreni.

Što se tiče akciza mi još nismo usvojili ni akcize koje sam predložio na cigarete itd. a kamo li na neke druge da možemo da pomjerimo neke druge akcize. Tako da bih apelovao na Parlament da se usvoje predložene akcize koje su date u Parlament već odavno. Tako da na osnovu toga mi ćemo naravno raditi na drugim, na pomjeranju drugih akciza, kao što je gorivo. Što kažete životni standard nije se pomjerio od 2020. godine potupno se slažem sa vama. Uopšte ne mislim da smo mi ovim podacima popravili preko noći životni standard to je nemoguće. Ko god to kaže da može preko noći da popravi životni standard taj čovjek je lažov ili populist. Mi samo kažemo da smo krenuli u pravom pravcu i to je jedina poruka koju ovi podaci govore. Do popravke životnog standarda stanovništva proći će još neko vrijeme, ali vjerujte mnogo, mnogo kraće nego što bilo ko misli. Hvala.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (30.07.21 13:56:39)

Zahvaljujemo.
Poslanik Mugoša, 30 sekundi.

BORIS MUGOŠA (30.07.21 13:56:49)

Zahvaljujem, predsjedniče.

Oko robnih rezervi vi morate prvo donijeti zakon. Kažem vam, niste krenuli ni u pripremu zakona, a i bez robnih rezervi imate i drugo zakonsko rješenje o planu interventnih nabavki tako da ne znači da niste mogli nešto da radite po tom pitanju. Opet vam kažem krenite u izradu zakona ako mislite da trebaju robne rezerve. Vjerovaću vam ako me ubijedite da narod sada više troši nego što je trošio prije ili da može više da kupi za ono što ima. Ne može, ministre, jer su cijene nevjerovatne. Za iste pare mnogo manje kupuje, i to je fakat.

Što se tiče akciza, nadam se da ćete ih korigovati. Ono što ste predložili je povećanje akciza, a ja se zalažem na druge proizvode, a na gorivo treba ih u ovoj situaciji korigovati, ne kažem trajno, ali mora se nekad i privremeno reagovati jer strada potrošnja i strada životni standard građana i rastu cijene zbog rasta goriva. To što trgovci ne smanjuju cijene namirnica kada se smanjuje gorivo, tu treba da imate zakonsko rješenje o ograničenju marži. Jer, ako primijetite da ne smanjuju cijene kada se smanjuje gorivo, a to je im argument da ih povećavaju kada se povećava, onda možete da kažete ok, nećete da smanjite onda ćemo mi da ograničimo. Htio sam samo da objasnim da smo realni, da je životni standard stanovništva gori, čija je odgovornost, gori je. To je zaključak. Zahvaljujem.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (30.07.21 13:58:39)

Idemo dalje.

Naredno poslaničko pitanje postaviće poslanik Damir Šehović.

Izvolite, poslaniče Šehoviću.

DAMIR ŠEHOVIĆ (30.07.21 13:58:49)

Poštovani predsjedniče, uvaženi ministre Spajiću, dame i gospodo,

Iskoristio sam svoje poslovničko pravo kako bih ministru finansija postavio jednostavno, a vrlo aktuelno poslaničko pitanje kojim sam od strane ministra tražio da nas upozna s osnovnim elementima nedavno realizovanog hedžing aranžmana koji se odnosio na dug prema Exim banci po osnovu kredita za autoput. Takođe sam tražio da crnogorski Parlament, ali i cjelokupnu javnost informiše o dokumentaciji koja prati čitav posao. Jer, dozvolićete mi da ustvrdim da vam ne možemo vjerovati na riječ da li je ovaj aranžman dobar ili nije po državne interese Crne Gore već to moramo nedvosmisleno uvidjeti na osnovu dokumentacije koju od vas uporno tražimo, ali je još uvijek nijesmo dobili.

Zašto sam, poštovani građani Crne Gore, postavio baš ovo poslaničko pitanje. Zato što se, kada je riječ o ovoj temi, naša javnost svjesno i vrlo namjerno dovodi u zabludu i namjerno se zbunjuje na način što se skrivaju vrlo važne informacije na osnovu kojih možemo ustvrditi o kakvom se zapravo aranžmanu ovdje radi. Poštovani građani Crne Gore, nije istina da je Vlada Crne Gore smanjila kamatnu stopu na kredit u odnosu na Exim banku jer je dug prema Exim banci danas isti kao što je i bio prije hedžing aranžmana, a kamatna stopa je bila 2% i danas je 2%. Dakle, nije istina da je kamatna stopa smanjena, ona je ostala na istom nivou. Istina je da je realizovan hedžing aranžman po principu unakrsnog valutnog svopa koji znači kupoprodaju dvije valute u različitim vremenskim periodima. To znači, poštovani građani Crne Gore, da država Crna Gora na dan dospijeća rata za kredit za autoput bankama koje učestvuju u svop aranžmanu prodaje eure, od njih kupuje dolare po unaprijed definisanom deviznom kursu.

Poenta je u tome što su banke pristale da budu dio ovakvog svop aranžmana zato što imaju suprotna očekivanja od države. Šta to, poštovane kolege, znači. Poštovane kolege, to znači da država nakon dvije godine, kada se podvlači crta i kada se donosi odluka o tome hoće li se nastaviti svop aranžman ili neće, može da zaradi. Ali, uvaženi ministre, država može i da izgubi. To je moja ključna zamjerka vama. Dakle, ključna zamjerka je to što vi ovaj aranžman pokušavate da predstavite bez rizičnim za državu i što vi u odnosu na ovaj aranžman nijeste našli za shodno da kažete da država koristeći ovaj aranžman može da uđe u gubitak. Zato vas pozivam da ustanete, pogledate u kameru i da kažete da li postoji rizik da država na kraju bude u gubitku uprkos ovakvom unakrsnom valutnom svopu i pitam vas koliki taj gubitak može da bude, da li ste ga ograničili i, ako jeste, koji je nivo rizika za državu i koja je motivacija zapravo vas ponukala da idete u pravcu realizacije ovog aranžmana. Još jedna stvar. Ne razumijem zašto i ovaj aranžman realizujete na taj način, ne znam zašto ovo radite daleko od očiju javnosti. Ne znam kako je moguće, ministre, da o ovako važnim temama u nekoliko navrata odlučujete na Vladi na telefonskim sjednicama bez održavanja sjednice. U konačnom, ako je sve to tako kako vi saopštavate u javnosti, nije mi uopšte jasno zbog čega kompletnu dokumentaciju ne stavite na raspolaganje poslanicima, a samim tim i crnogorskoj javnosti kako bi onda mogla da sudi o tome koliko ste vi zapravo uspješni posao realizovali. Hvala.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (30.07.21 14:03:45)

Zahvaljujemo vama.

Sada pravo odgovora ministar Spajić. Izvolite, ministre.

MILOJKO SPAJIĆ (30.07.21 14:03:51)

Hvala, predsjedniče.

Uvaženi poslanice Šehoviću, prvo bih vam odgovorio na neka ta potpitanja, pa ću se vratiti posle čitanjem kroz vaše osnovno pitanje. Da li država može da izgubi. Sada pred kamerama odgovorno tvrdim da država ne može da izgubi novac iz ovog aranžmana. Zašto ne može. Upravo je suprotna intencija ovog aranžmana. Do sada smo izgubili 110 miliona eura time što nismo imali ovaj aranžman, time što smo se igrali. Mi smo uzeli dug u dolarima. Time što smo uzeli dug u dolarima i obavezali se na vraćanje duga u dolarima država je u međuvremenu od dana kada smo potpisali taj ugovor do dana današnjeg izgubila 110 miliona eura. Zna li šta je 110 miliona eura, jer smo se igrali i nismo uradili ovo mnogo prije. U isto vrijeme kada ste potpisali ugovor za autoput i kada ste potpisali ugovor s Exim bankom morali ste istog trena ovaj isti aranžman da uradite.

Druga stvar, po načinu na koji pričate mislim da ste pobrkali dva finansijska instrumenta. Mislim da govorite o fjučersima, a ne o unakrsnom valutnom svopu. Molim vas da obratite pažnju na to. Zašto smo uradili ovaj svop. Upravo zato što ova Vlada ne želi da se igra novcem građana. Mi ne želimo da gatamo koji će kurs dolara da bude sutra ili za godinu dana ili za dvije godine. Mi ne želimo time da se bavimo. Ova Vlada ne želi da gubi novac kao poslednjih šest, sedam godina od kada je potpisan ugovor s Exim bankom, od kada smo izgubili 110 miliona eura. Još na to mi smo uspjeli ne samo da zaštitimo državu od valutnog rizika koji je evidentan, nismo samo mi na to ukazivali nego je MMF ukazivao na to i sve kredit rejting agencije, kada god sam pričao s njima prvo pitanje je bilo kako da se riješite valutnog rizika kredita Exim banke. Uvijek je to isto pitanje bilo.

Znae kako je to pitanje bilo. Imate 818 miliona dolara do sada povučenih sredstava, tih 818 miliona trenutno je, recimo, nekih 690 miliona eura, može da bude i milijardu eura, oni uzmu najgoru cifru koja može da postoji tada i oni će da kažu vama dug nije 690 koliko je trenutno jer nemate protekciju od valutnog rizika i upravo zato što nemate protekciju valutnog rizika oni uzmu najgoru brojku i oni nama računaju ne da imamo 690 ili 818 miliona eura kao dug nego nam računaju milijardu eura kao dug. Zato se ta milijarda eura pominje svuda po inostranim medijima zato što nismo hedžovali, nismo makli taj valutni rizik. To je problem. Još na to zbog trenutnog stanja tržišta koje ste spomenuli, inače banke ne učestvuju, banke učestvuju kao posrednik između tržišta i nas, znači banke se ne klade protiv nas, to samo da vas ispravim, ali zbog trenutnog stanja tržišta kakvo jeste mi smo uspjeli da smanjimo kamatnu stopu sa 2% dolarske na 0,878% eurske kamate.

Vi ne vjerujte to. Pa vidite Izvješaj Centralne banke kolika je uplata izvršena. Znači, trebali smo da uplatimo 31 koma nešto miliona eura ako bi smo išli po 2%, je li tamo, ali mi smo platili 27 i nešto miliona eura. Kako to ako nam je ostala ista kamatna stopa. Znači, kamatna stopa je efektivno smanjena sa 2% na 0,878%. To odgovorno tvrdim.

Ponavljam, država Crna Gora ne može da izgubi iz ovog aranžmana u koliko, taj ... aranžman bukvalno služi za to, u koliko se podigne naš eurski dug u tome mi imamo manju obavezu, tj. banke imaju obavezu prema nama, a ako se smanji taj eurski dug onda mi imamo obavezu prema bankama. Upravo to je ključ da ostaje uvijek nula, da nemamo obavezu, da smo mi sad zaključali po ovom valutnom nivou od 1,18 euro protiv dolara, mi smo po tome zaključali i više ne razmišljamo o valutnom riziku u budućnosti. Mi samo razmišljamo sad o razvoju, razmišljamo o radnim mjestima, razmišljamo o daljem smanjenju kamata na druge kredite koji su nepovoljni i koji nam stoje iz prošlosti. O tome razmišljamo, a da ne razmišljamo šta će se desiti sa konceskim kreditom.

Ako imam vremena pročitao bih i dio formalnog odgovora.

Hedžing predstavlja osiguranje i to u ovom slučaju osiguranje od rizika promjene deviznog kursa EUR/USD, koji direktno utiče na visinu duga denominiranog u stranoj valuti. Hedžing aranžman, koji je Crna Gora sklopila sa 4 renomirane svjetske banke radi zaštite od valutnog rizika, je unakrsno valutni svop sa fiksnim kamatnim stopama. Svop ugovor koji smo sklopili sa bankama podrazumijeva razmjenu tokova novca na određeni vremenski period. Banke će Ministarstvu finansija i socijalnog starenja plaćati dolarsku ratu kredita sa kamatnom stopom od 2%, dok će Ministarstvu finansija i socijalnog starenja zauzvrat plaćati ugovoreni eurski iznos glavnice bankama, uvećan za EUR kamatu, obračunatu po prosječnoj kamatnoj stopi od 0.878% na neizmireni dio duga. Dolarski iznos dobijen od banaka, Ministarstvu finansija

i socijalnog starenja će prosljeđivati Exim banci Kina na ime izmirenja dospjelih obaveza. Ova razmjena gotovinskih tokova novca se poklapa sa amortizacionim planom otplate kineskog duga (rate kredita dospijevaju na 21.jul i 21.januar).

Pregovarački tim Ministarstva finansija i socijalnog staranja, koji sam predvodio, završio je proces koji obuhvata unakrsno valutni svop. Pregovarano je sa sedam renomiranih komercijalnih banaka, od kojih su sa šest potpisani ISDA (Medjunarodna asocijacija za transakcije sa svopovima i finansijskim derivatima) ugovori, kao neophodan pravni okvir za realizaciju ove transakcije. Svaka od banaka je dostavila svoju najbolju ponudu u pogledu iznosa dolarskog duga koji bi konvertovala u eure, kao i EUR kamatne stope. Rangirane su na osnovu kapaciteta obima/veličine izloženosti i povoljnosti kamatne stope u eurima, kao i izabrane one koje su imale najprihvatljivije uslove za Ministarstvo finansija i socijalnog starenja i Vladu. Ovim su obaveze države iz kredita kineske Exim banke konvertovane iz USD u EUR. Radi se o iznosu od 818 miliona dolara (riječ je o cijelom iznosu ukupno povučenih sredstava do jula 2021.godine na koju se obračunava kamata za jul 2021.godine), dok će ostatak do 944 milionadolaru biti obuhvaćen po povlačenju svih sredstava. Prosječna ponderisana EUR kamatna stopa iznosi 0,878 %, dok je prosječni ugovoreni devizni kurs 1,18 USD/EUR. Bankarski troškovi za hedžing aranžman su uključeni u kamatnu stopu, koja reflektuje cijenu izloženosti banaka prema Crnoj Gori, te nema dodatnog troška.

Ukazujem da je prije par godina angažovana renomirana kuća White and Case za pravno savjetovanje. U ovom procesu je pravno savjetovanje vezano za samu transakciju za četiri banke iznosilo ukupno 15.000,00 EUR, a ostatak od oko 15.000,00 EUR se odnosi na savjetovanje kod usaglašavanja dokumentacije i dodatne pregovore za potrebe zaključivanja ISDA ugovora. Unakrsno valutni svop je na period od 14 godina, koliko i traje otplate kredita za prvu dionicu autoputa, sa mogućnošću da se nakon dvije godine preispitaju uslovi hedžing aranžmana. Naravno, ovo smo mi insistirali kao strana da se ovako napravi jedan aranžman. Zašto? Zato što mi pretpostavljamo da ćemo za dvije godine biti u mnogo boljoj kredit rejting poziciji nego što je trenutno Crna Gora. Crna Gora ima jako loš kreditni rejting trenutno i on će se u budućnosti vrlo brzo popravljati. Već kroz komunikaciju sa kredit rejting agencijama imamo rane najave da će se taj kredit rejting popravljati vrlo brzo, čak i sledeće godine, a ne za dvije godine koliko smo ovdje najavili.

Prva rata kredita je plaćena 21.jula 2021. godine i, zahvaljujući hedžing aranžmanu, ostvarena je ušteda od skoro četiri miliona eura, odnosno 3,91 milion na 21. jul 2021. godine. Kod kamate je ušteda iznosila 3,83 miliona eura, a ostatak kod glavnice 0,08 miliona eura. Crna Gora je u eurima uplatila 27,79 miliona po osnovu glavnice i kamata, dok su banke iz hedžing aranžmana državi platile ukupno 37,34 miliona dolara za kinesku stranu. Da nije urađen hedžing, tih 27,79 miliona bi iznosilo 31,71 miliona eura. To dokazuje onu činjenicu da je smanjena kamatna stopa. Takođe, samo kamata bi bila 6,9 miliona eura, a ne 3,06 miliona koliko smo platiti. Očekuje se ušteda na godišnjem nivou oko osam miliona eura.

Sve je rađeno u skladu sa Zakonom o budžetu i uz saglasnost Vlade, kao i po međunarodnim standardima. Odredbe ISDA ugovora definisane su tokom pregovora sa svakom od banaka pojedinačno i svi ISDA ugovori sadrže klauzule povjerljivosti, koje se odnose kako na sam ISDA ugovor, tako i na svaku pojedinačnu transakciju koja proizilazi iz ISDA ugovora. Narušavanje klauzula o povjerljivosti predstavlja visok reputacioni rizik za Crnu Goru, u odnosu na buduće aranžmane sa bankama kao potencijalnim kreditorima ili klijentima u poslovima vezanim za zaduživanje ili finansijske derivate. Iz navedenih razloga, za dokumentaciju koja se tiče predmetnog aranžmana označen je stepen tajnosti „interno“, u skladu sa Zakonom o tajnosti podataka.

Međutim, mi smo već u pregovorima sa bankama i one su, naravno, sama činjenica da smo već rekli imena banaka, da smo rekli i kamatnu stopu, da smo rekli i neke druge dijelove uslova to su bili ustupci banaka do sada koje smo uspjeli da ... da prezentujemo javnosti. Naravno, na oslaničko pitanje mi ćemo po zakonu odgovoriti i dostaviti sve podatke u koliko bude to vas interesovalo na taj način.

Radi javnosti, napominjem i da su finansijski derivati opštepoznati instrumenti koji se koriste da bi se privredna društva, finansijske institucije i zemlje zaštitile od određenih rizika. Imamo primjere iz čitavog svijeta. Mi ne izmišljamo toplu vodu, i Hrvatska, i Srbija, i Slovenija, Mađarska, Francuska, Britanija, Njemačka, Švedska. Nema zemlje u Evropskoj uniji praktično koja makar jednom u prošlosti nije iskoristila sličan aranžman. Unakrsno valutni svopje finansijski derivat čija je cijena izvedena iz aktuelne cijene, kamatne stope domaće valute i kamatne stope strane valute. Osnovna uloga derivata je ograničavanje i osiguranje od valutnih rizika i rizika promjena kamatnih stopa. Izvinjavam se na prekoračenju.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (30.07.21 14:15:31)

Zahvaljujemo ministru.

Pravo komentara poslanik Šehović uz molbu da se naglasi ako bude dopunskog pitanja. Izvolite.

DAMIR ŠEHOVIĆ (30.07.21 14:15:40)

Hvala, predsjedniče.

Svako ko je prošao pored ekonomskog fakulteta, nije morao da uđe u zgradu ekonomskog fakulteta nego ko prolazi pored ekonomskog fakulteta zna da je hedžing aranžman koji služi, između ostalog, i za zaštitu od valutnog rizika takođe košta, ministre. Zato bih Vas molio da vodite računa na koji način komunicirate sa javnošću dok ste u Parlamentu, jer će snimak ovoga da ostane, a ja ću na ovaj snimak da Vas podsjetim kad nam dostavite kompletnu dokumentaciju i kad vam pokažem i dokažem da u Vašoj informaciji koju ste Vi tajno na Vladi usvojili telefonskim putem piše da država može da ostvari dobitak, ali i gubitak. Vi ste nama ministre pokušali da prodate priču da smo se mi zaštitili od valutnog rizika, da ćemo za godinu dana da platimo osam miliona eura, da zato što smo mi radili osam miliona eura ne znači da je bilo ko izgubio i da nas ovaj hedžing neće koštati ni jedan jedini cent. Kažem vam da to nije tačno, da to nije istina, a dokazaćemo da to nije istina zato što ću insistirati, ministre finansija, da nam dostavite dokumentaciju i da se uvjerimo ko je u pravu, Vi vidite da je ovo apsolutno bezrizičan aranžman koji jedan jedini euro ne košta državu ili ja takođe tvrdim da je ovo potreban aranžman Crnoj Gori ali da će nas koštati i nije u redu da krijete tu vrstu informacija od javnosti.

Drugi nevjerovatan podatak koji ste saopštili a čime ste me podsjetili na vašeg premijera, jer ja sam navikao od predsjednika Vlade da dođe u Parlament i da onako priča bez ikakve odgovornosti jer je očigledno da je i u Vladu i u Parlament zalutao, moram vam reći da od vas ne očekujem takvu vrstu imiputa. Vi ste upravo sad kazali da je država Crna Gora izgubila u ovih šest godina preko 100 miliona zbog toga što se nije zaštitila od valutnog rizika. Kakav crni valutni rizik u grejs periodu, ministre, finansija? Pa svaki student prve godine ekonomskog fakulteta zna da valutni rizik u grejs periodu ne postoji. Imalo je smisla da se štitimo od valutnog rizika prije nego što počnemo da otplaćujemo rate, imalo je smisla da to uradimo prije prve rate. Ali u ovih prethodnih šest godina koliko je trajao grejs period Crna Gora nije izgubila ni jedan jedini cent, jer nije ni jedan jedini cent kredita koji je uzela od EXIM banke, toj istoj EXIM banci vratila. Je li moguće da mi moramo ovdje abecedom da se bavimo i da objašnjavamo stvari koje su očigledne.

Treća stvar, ako je sve to tako ministre, zašto to radite na taj način, zašto to radite krijući od javnosti. Morate li vi tajno da se zadužujete? Zašto to sve radite tajno? Dostavite podatke Parlamentu kako bismo na osnovu tih podataka mogli da vidimo o koliko upsješnom aranžmanu se radi.

I na kraju ste rekli, poštovani ministre, da nakon zaštite od valutnog rizika vaš jedini pokušaj će biti ekonomski razvoj i još ste se pohvalili da vam ide dobro. O tome koliko vam dobro ide to najbolje svjedoče sljedeći podaci. Vi ste ministar finansija čija je vlada zabilježila najveći pad GDP-a u prvom kvartalu u Evropi. Znači pad GDP-a u Crnoj Gori u prvom kvartalu je 6,4%, najveći u Evropi. Vi ste ministar finansija za čijeg mandata je broj nezaposlenih lica u Crnoj Gori porastao za blizu devet hiljada. Vi ste ministar finansija koji je uspio da broj nezaposlenih izjednači sa brojem koji je bio 2006. godine. Za vrijeme vašeg mandata je stopa nezaposlenosti ministre porasla za 17 na 24%. Vi ste ministar finansija koji je povećao državni dug za 500 miliona eura. Vi ste jedini ministar finansija na svijetu koji u junu mjesecu nije imao usvojen budžet. Vi se ministar u konačnom hvalite, i time završavam predsjedniče, hvalite se time što ste smanjili budžetski deficit na 160 miliona eura. A da vam kažem kako ste ga smanjili. Tako što ste smanjili rashode za oko 9%. A znate li zašto su rashodi, ministre finansija, smanjeni? Zato što se ništa živo u državi ne radi, zato što ni jedan kapitalni projekat se ne realizuje, zato što nikome ništa ne plaćate. Pa kad na takav način smanjite rashode, a prihodi su vam manje više na istom nivou onda je za očekivati i da se budžetski deficit smanji za sstotinjak miliona eura. Tako da vas molim da prosto argumentovano razgovaramo o ozbiljnim stvarima. Molim vas da ono što pričate potkrijepite argumentima i dokumentima i molim vas da ta dokumenta dostavite Parlamentu jer ću u suprotnom biti primoran, predsjedniče Parlamenta, da po članu 50 tražim informaciju da vas molim da se uključite da kad zatražimo informaciju istu dobijemo, jer je ovo pitanje od nacionalnog interesa, pitanje od državne važnosti. Ovdje se govori o kreditu koji je na nivou od 900 miliona eura i vjerujem da ste saglasni kao i ja da je interes javnosti da zna, a samim tim interes poslanika da budu upoznati sa kompletnim poslom. Hvala.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (30.07.21 14:21:37)

Zahvaljujemo i Vama.

MILOJKO SPAJIĆ (30.07.21 14:21:58)

Ja se nadam da će ljudi koji gledaju ovaj prenos i ti ljudi koji su prolazili pored Ekonomskog fakulteta i ljudi koji su, nadam se završavali neke ekonomske fakultete, da će moći da iskomentarišu. Evo ja vas molim da ispravite to što ste sad rekli, da u grejs periodu nema valutnog rizika. To je najsmješnija izjava koju sam ja čuo u zadnjih 30 godina. Zašto? Jer kad vi uđete u ugovornu obavezu vi morate da vraćate u dolarima, po dolarima iz 2014. godine. Niste vratili tada, ali ja moram sad da vraćam 110 miliona eura više duga nego što je tada trebalo. Da ste tada uradili hedžing aranžman, tada kad ste potpisali sa EXIM bankom, da ste tada potpisali sad bi dug u eurima bio 100 miliona manji nego što je trenutno. Eto to je poenta i molim vas, pozivam sve građane koji su prolazili pored Ekonomskog fakulteta da posvjedoče ovako jedne notorne činjenice.

Druga stvar, stvarno, mislim moram da se izjasnim po tom pitanju, ništa nije bilo tajno. Kao što sam rekao ovo je standardni jedan aranžman kao što je bilo i sa obveznicama. Vi ste bio dio vlada i u prošlosti ste glasali za obveznice hiljade puta, hiljade kažem, ne kažem u realnom smislu, glasali ste par puta ne znam koliko je bilo to. Ali, sljedeć, to je standardna procedura koje svaka vlada Evrope i svijeta radi, prolazi. Naravno kroz razagovore sa bankama mi ćemo doći do toga da ćemo objaviti bukvalno sve i vi ćete vrlo brzo dobiti taj dokument. Nemojte se brinuti. Sve sam objavio, kao što je bilo objavljeno sve za obveznice, tako će biti objavljeno i za ovaj hedžing aranžman.

Tako ne brinite se vi za nacionalnu bezbjednost i za ne znam ti šta već, već ćete dobiti sve informacije vrlo kratko.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (30.07.21 14:24:01)

Zahvaljujemo ministru.

Ajmo minut gospodin Šehović i da idemo dalje.

DAMIR ŠEHOVIĆ (30.07.21 14:24:09)

Ministre, nisam ja rekao da niko drugi ne pokušava da zaštiti državu od valutnog rizika, ali vam garantujem da ni jedna vlada na svijetu to ne radi na telefonskim sjednicama i da ni jedna vlada na svijetu ovakve odluke, predsjedniče Skupštine, ne donosi na sjednicama bez održavanja sjednice, uz pribavljanje saglasnosti članova Vlade telefonskim putem. E na to vas ja, ministre finansija, upozoravam.

Upozoravam vas još na jednu stvar. Dakle, da se pogađamo sad oko toga da li postoji valutni rizik u grejs periodu ili ne psotoji, vjerujte mi ne pada mi na pamet, jer ovo kako i sami rekoste gleda i stručna i laička javnost. A ne trebaš biti veliki strunjak da bi konstatovao da dok traje grejs period, dok nema vraćanja rata po osnovu uzetih kredita, valutni rizik ne psotoji jer nijesmo imali nikakav gubitak, nikakav gubitak po tom osnovu nijesmo imali. Prvi momenat kad smo mogli da ostvarimo gubitak je momenat kad smo platili prvu ratu. A kako je mogao, ministre finansija, biti gubitak preko 100 miliona eura, kad nam je prva čitava rata bila 20 i kusur miliona eura. Gledaju ovo, uvaženi kolega, ministre finansija, i studenti i svršeni diplomci ekonomskog fakulteta i vrlo lako će oni razumjeti ko je ovdje u pravu a ko nije. A ja jedva čekam da pošaljete tu dokumentaciju, jedva čekam da Parlament informišete o detaljima ove hedžing transakcije, pa će nakon što nas upoznate sa tom dokumentacijom javnost moći da sudi da li ste vi ministar finansija koji zaslužuje Nobelovu nagradu, jer ste otkrili nešto što do sad nije otkriveno da država može da se zaštiti od valutnog rizika, da može da sklopi hedžing aranžman, da to državu neće koštati ništa, da će ona da zaradi milione na zaštiti od valutnog rizika, a da niko drugi neće izgubiti. U ekonomiji, i time završavam, nema besplatnog ručka. Kad neko zarađuje, neko drugi mora da izgubi. A vi nas pokušavate da ubijedite u suprotno i to je ovdje čitav problem ministre. Zato nam dostavite dokumentaciju da se ne bi više raspravljali o tome da li je ovo dobar posao za državu ili nije. Hvala.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (30.07.21 14:26:57)

Idemo na naredno poslaničko pitanje koje će postaviti poslanica Milosava Paunović.

Izvolite, poslanice Paunović.

MILOSAVA PAUNOVIĆ (30.07.21 14:27:05)

Zahvaljujem.

Na insistiranje naših građana koje direktno pogađa ovaj problem, postavljam ministru Milojku Spaiću, sljedeće poslaničko pitanje:

Kada će biti potpisan sporazum sa Srbijom po kojem će državljani Crne Gore koji su dio radnog vijeka proveli na radu u Srbiji moći da ostvare primanja po osnovu zaštitnog dodatka, tjelesnog oštećenja, tuđe pomoći i njege, kao i druga davanja po osnovu penzijskog osiguranja koje se ostvaruju zavisno od imovinskog cenzusa?

Obrazloženje:

Od 2007. godine, nakon sticanja nezavisnosti Crne Gore, tj. od trenutka kada je obustavljen platni promet između države Srbije i države Crne Gore, jednom broju naših građana koji nije zanemarljiv bile su obustavljene isplate penzija i dodataka na penziju, odnosno ovih drugih primanja na koje se odnosi moje poslaničko pitanje. Naši građani su bili prinuđeni da po penzije odlaze u pogranične gradove u Srbiji, a određen broj građana kojima je prebivalište na teritoriji Crne Gore ali nemaju državljanstvo Crne Gore, tj. imaju lična dokumenta koja su izdata u Srbiji, to čine i danas.

Iako je 2007. godine potpisan bilateralni sporazum između Srbije i Crne Gore u želji da uredi međusobne odnose u oblasti socijalnog osiguranja kako to stoji u ovom sporazumu, kojim je uspostavljen platni promet samo za osnovne penzije, ipak drugi dio naših državljanina čija su dokumenta izdata u Crnoj Gori, od 2007. godine ne ostvaruju pravo na zaštitni dodatak, na tjelesno oštećenje, tuđu pomoć i njegu i druga davanja po osnovu penzijskog osiguranja koja se ostvaruju zavisno od imovinskog cenzusa, kao što sam već rekla, iz razloga što su ova primanja izuzeta iz ovog sporazuma i do današnjeg dana nije potpisan novi sporazum koji će obuhvatiti ova primanja, tj. odnositi se i na njih.

Potpisivanje ovakvog sporazuma bi bilo neophodno u narednom periodu u razumnom roku, kako bi građani Crne Gore koji imaju stečena prava na ova primanja, ista mogli da koriste jer se sada nalaze u veoma nezavidnom položaju iz razloga što su obespravljeni i trpe veliku materijalnu štetu. Zahvaljujem.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (30.07.21 14:29:22)

Zahvaljujemo i vama.

Pravo odgovora ministar Spaić.

Izvolite, ministre.

MILOJKO SPAJIĆ (30.07.21 14:29:28)

Poštovana poslanice Paunović,

Ja ću biti jako kratak, pošto mislim da je jako konstruktivno pitanje. Naravno, nakon svih izvršenih analiza i konsultacija sa nadležnim organima Republike Srbije, potpuno smo spremni da razmotrimo mogućnost izmjena Sporazuma o socijalnom osiguranju u pravcu i ukidanja, ali, odnosno smanjenja navedenih ograničenja za davanje socijalnog karaktera vezanih za prebivalište.

Ja ne bih previše da dužim, stvarno mislim da je dobra poenta vašeg pitanja.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (30.07.21 14:30:01)

Zahvaljujemo ministru.

Pravo komentara poslanica Paunović, izvolite.

MILOSAVA PAUNOVIĆ (30.07.21 14:30:07)

Ovo je pitanje i zaista jedno živотно pitanje. Ja iskreno nisam ni znala za ovu situaciju da to ne funkcioniše od 2007. godine i bilo mi je veliko iznenađenje kad su mi građani prijavili ovaj problem. Jer ne mogu da vjerujem da 20 godina niko nije u stanju bio da riješi ovo i da jednostavno napravi ili novi sporazum koji će se odnositi na ova primanja ili da se revidira ovaj već postojeći 2006. koji je stupio, kako ste rekli ovdje, na snagu 2008. godine da bi obuhvatio i ove stvari koje su ostale izuzete iz ovog sporazuma. Ja to definišem kao nedostatak volje, jer da je bilo volje bilo bi i načina od 2006. godine da se riješi ovakva situacija. To su ljudi koji su ostali, ne svojom krivicom, obespravljeni u odnosu na ova pitanja.

Međutim, mi ono što smo i na Odboru za zdravstvo, rad i socijalno staranje malo i propustili što smo potencirali ovih dana, nekako zatečeni ovom finansijskom situacijom, lošom i svim problemima na koje ste i vi našili u dosadašnjem radu i mi, nekako smo sovijalnu politiku malo ostavili u drugi plan, tako da se zaista

nadam u interesu ovih građana da će u narednom periodu nešto da se uradi po ovom planu i da će taj sporazum ili aneks sporazuma ili bilateralni novi ugovor, šta god, biti potpisan i da će ovaj problem biti riješen. Zahvaljujem.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (30.07.21 14:31:33)

Zahvaljujemo i vama poslanice.

Idemo na naredno poslaničko pitanje koje će postaviti poslanik Predrag Sekulić.

Izvolite, poslaniče Skuliću.

PREDRAG SEKULIĆ (30.07.21 14:31:45)

Hvala, gospodine predsjedniče.

Uvaženi gospodin ministre, poštovane kolegice i kolege,

Ovo je samo nastavak našeg ranijeg dijaloga. Koji projekti infrastrukturni radovi su od 2006. godine do kraja 2020. godine finansirani iz državnog budžeta posredstvom Direkcije javnih radova i Direkcije za saobraćaj.

Kratko obrazloženje: Jedan od razloga za visoki javni dug Crne Gore krajem 2020. godine sa depozitima je iznosio oko 3,55 milijardi eura, bilo je ulaganje u infrastrukturu države. Prema podacima Ministarstva finansija ta ulaganja su poslije 15 godina iznosila oko 1,8 milijardi eura. Cijenim da je korisno da se još jednom podsjetimo na sve ono što je urađeno kada je infrastruktura u pitanju u vremenu nakon održavanja referendumu u Crnoj Gori.

Naravno, gospodine minsitre, nećemo se složiti oko mnogih stvari, a posebno oko viđenja naše ekonomske prošlosti, ali čini mi se da neki podaci jesu neupitni. Znači, tih 1,8 milijardi eura je negdje od prilike oko polovine javnog duga Crne Gore. Sa tim novcem od prilike naš javni dug bi bio negdje oko 30-40% ako uzmemo onih 700 miliona koje smo dugovali na dan referendumu, znači negdje na 25 ili 30% javnog duga.

Dozvolite samo da primijetim, a kasnije ćemo raspravljati i o ovome što je dio vašeg odgovora, znači da smatram da je u Crnoj Gori makar dobar domaćin onaj koji ulaže u izgradnju svoje kuće. Loš je domaćin onaj koji se kocka, loš je domaćin onaj koji pije, ali onaj koji ulaže u izgradnju svoje kuće, rekao bih da je dobar domaćin. I naravno, imao sam prilike da pročitam vaš odgovor, gospodine minsitre, kasnije bih i o nekim podacima koji apsolutno govore u prilgo tezi da je vlast Demokratske partije socijalista, kada je ekonomija Crne Gore u pitanju, svih ovih prethodnih godina bila dobra vlast. Hvala.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (30.07.21 14:33:47)

Zahvaljujemo poslaniku Sekuliću.

Pravo odgovora ministra Spaić. Izvolite, ministre.

MILOJKO SPAJIĆ (30.07.21 14:33:52)

Uvaženi poslaniče Sekuliću,

Ovu vladu je dočekao visok javni dug Crne Gore, kako se i navodi u vašem obrazloženju pitanja. A samo jedan od razloga je bilo ulaganje u infrastrukturu države.

Da bismo imali potpuniju sliku u odnosu na vaše pitanje, podsjećam i da je javni dug Crne Gore 2006. godine bio oko 701,1 milion eura. Osim što je evidentan neravnomjeran razvoj u državi, podaci ukazuju na ato da je enorman iznos javnog duga koji smo zatekli, otišao na potrošnju.

U odnosu na ulaganja, napominjem da ista dospijevaju na naplatu ove i narednih godina. Posebno napominjem da je kasnila realizacija velikog broja projekata. Između ostalih to se i desilo kod jednog od najvećih projekata glavne dionice auto puta za koju je ova vlada aneksom ugovora ugovorila novi rok završetka.

Prije podataka koje ste tražili dodao bih samo još jednu činjenicu. Dok se javni dug države drastično uvećavao u Crnoj Gori je zabilježena stagnacija i pad životnog standarda. Posebno sagledavajući period od 2012. godine pa nadalje. Naime, prema dostavljenim podacima od Uprave javnih radova i Uprave saobraćaja u periodu od 2006. do 2020. godine vrijednost projekata i infrastrukturnih radova koji su finansirani u cjelosti iz državnog budžeta, projekata koji su sufinansirani iz državnog budžeta, kao i

projekata po osnovu kreditnih aranžmana koji su potpisani od Crne Gore sa kreditorima realizovana su sredstva u ukupnom iznosu od oko 1,8 milijardi eura. Od navedenog iznosa 1,1 milijarda eura se odnosi na projekte iz okvira redovnih nadležnosti Uprave za saobraćaj i Uprave javnih radova, dok su sredstva za izgradnju auto puta Bar - Boljare, prioritetne dionice Smokovac - Mateševo, realizovana u iznosu od 757,57 miliona eura.

U periodu od 2006. godine do kraja 2020. godine preko Uprave javnih radova je realizovano ukupno 693,89 miliona eura sredstava za projekte od opšteg interesa izgradnje, rekonstrukcije, sanacije i adaptacije objekata primarne tehničke infrastrukture državnih organa, zdravstva, obrazovanja, kulture i sportna. Zatim kompleksa i objekata na turističkim lokacijama, kao i drugih objekata čiju izgradnju finansira država.

Takođe, u istom periodu preko Uprave za saobraćaj bez auto puta, sredstva u iznosu od 407,05 miliona eura realizovana su za projekte iz oblasti putne infrastrukture, odnosno za rekonstrukciju regionalnih i magistralnih puteva. Tačnije, navedena ulaganja odnose se na rekonstrukciju, izgradnju i rehabilitaciju regionalnih i magistralnih puteva, sanaciju mostova, investiciono održavanje, presvlačenje, kao i rješavanje uskih grla na saobraćajnoj mreži Crne Gore. Hvala.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (30.07.21 14:36:41)

Zahvaljujem ministru Spajiću.
Pravo komentar poslanik Sekulić, izvolite.

PREDRAG SEKULIĆ (30.07.21 14:36:46)

Hvala, gospodine predsjedniče.

Uvaženi gospodine ministre, ovdje negdje oko 180, 200 stavki ukupno, znači svega onoga što je urađeno u prethodnih 15 godina.

Dozvolite samo da nekoliko rečenica na račun javnog duga. Javni dug u Crnoj Gori je rastao posebno od 2008. do 2012. godine zato što smo imali ekonomsku krizu. Da li je to samo vezano za Crnu Goru? Ne. U tom periodu, govorim u vrijeme ekonomske krize, govorimo o eurozoni, znači javni dug država eurozone je porastao između 30 i 70%. Dozvolite samo da podsjetim da na današnji dan ukupni dug država eurozone je preko 100% bez obzira što su u pitanju iz mastrikta negdje na 60%. Znači, danas na današnji dan je ukupni javni dug država Evropske unije preko 100%. Dozvolite takođe da podsjetim znači da je državni dug Grčke 200%, Italije 180%, Portugala 160%, ali hajde da se maknemo iz ovog mediteranskog bazena pa da kažemo Francuska, Španija, Belgija svi imaju između 110 i 120% državnog duga. Znači, nije to da je samo Crna Gora trošila u tom periodu na javnu potrošnju nego to je zakonomjernost ekonomske krize. Znači, pokušaj nastojanja da se spasi ekonomija. Dozvolite takođe da se ne složim sa vašom tezom koja se odnosi na životni standard građana i dozvolite takođe da se poslužim zvaničnim podacima. Znači, podacima Eurostata-a metodologija je ista.

Prema kvalitetu kupovne moći Crna Gora je 2019. godine bila na 50% onoga što je kvalitet kupovne moći prosjeka Evropske unije. Možemo da se složimo da je to dosta ili nije dosta, da je to dobra vlast DPS-a ili nije dobra vlast DPS-a, ali dozvolićete da država Srbija sa kojom smo bili u državnoj zajednici i koja je imala isti kvalitet kupovne moći 2006. godine je tada, 2019. godine je bila na 41%, Sjeverna Makedonija na 38%, Bosna i Hercegovina na 33%.

Poštovani gospodine ministre, samo da vas podsjetim, naravno uz još jedno podsjećanje, a to je da ste dobru ekonomsku sliku Crne Gore iz 2019. godine koristili kako biste po što povoljnijim uslovima uzeli onaj kredit od 750 miliona u stvari izdali euro obveznice, govorimo o dobrim ekonomskim pokazateljima Crne Gore. Znači, i nakon onoga što je bio pad bruto društvenog proizvoda Crne Gore tokom prošle godine, a on je nastao zbog covid krize, covid pandemije. Dozvolite samo da kažem pošto se često i sa tim manipuliše. Znači, odluka Vlade Crne Gore da ne dozvoli otvaranje granica je bila apsolutno ispravna jer smo spašavali ljudske živote. Ne bih sad licitirao sa onim što se dešavalo nakon dolaska na vlast vaše Vlade, ali kažem još jedanput vrlo sam spreman da ukrstim argumente i po tom pitanju, ali dozvolite i znači nakon pada bruto društvenog proizvoda prošle godine Crna Gora je i dalje lider u regionu sa 48% kvaliteta kupovne moći Evropske unije. Mislim da moramo da imamo ove podatke u vidu uvijek kada kritikujemo ono što se dešavalo u prethodnom periodu. Posebno kažem još jedanput kada govorimo o visokom procentu javnog duga da znamo koje je osnovno polazište i da znamo da Crna Gora nije radila ništa drugo u odnosu na ono što su radile države Evrope i Evropske unije. Hvala.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (30.07.21 14:40:17)

Zahvaljujemo, poslaniku Sekuliću.

Sada ćemo preći na drugo poslaničko pitanje koje je poslanik Sekulić postavio ministru Spajiću. Izvolite, poslaniče.

PREDRAG SEKULIĆ (30.07.21 14:40:24)

Hvala, predsjedniče.

Vrlo kratko.

Znači, poštovani gospodine ministre uz podsjećanje na vašu izjavu koju ste dali 17. juna - "Za samo tri mjeseca smanjen je dug Cme Gore sa 103% na 88% BDP (neto sa 82% na 77%) -rezultat za koji većini država trebaju godine" molim Vas da mi odgovorite na pitanje:

Koliki je bio iznos javnog duga prije formiranja aktuelne Vlade Cme Gore, koliki nakon uzimanja kredita od 750 miliona eura i koliki je javni dug Cme Gore na kraju prvog polugodišta? Molim Vas da iznos javnog duga date i u apsolutnim ciframa i u procentima. Takođe, vas molim da mi dostavite i iznose depozita za ova tri datuma? Hvala.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (30.07.21 14:41:09)

Zahvaljujemo.

Pravo odgovora ministar Spajić.

Izvolite, ministre.

MILOJKO SPAJIĆ (30.07.21 14:41:14)

Hvala, predsjedniče.

Uvaženi poslaniče Sekulić,

Počeo bih sa formalnim dijelom odgovora.

U skladu sa Zakonom o budžetu i fiskalnom odgovornosti Ministarstvo finansija i socijalnog staranja objedinjava evidenciju o javnom dugu (koji se sastoji od državnog duga i duga lokalne samouprave) u godišnjem izvještaju o javnom dugu koji se objavljuje u roku od 90 dana od isteka fiskalne godine. U skladu sa navedenim zvanične podatke o javnom dugu Crne Gore moguće je dostaviti samo na dan 31.12. 2020. godine tako i 2021. godine. Pored godišnjeg izvještavanja o javnom dugu Ministarstvo finansija i socijalnog staranja kvartalno izvještava o državnom dugu Crne Gore koji se sastoji od inostranog i domaćeg duga. U skladu sa navedenim dostavljamo vam podatke o kretanju državnog i javnog duga prema dinamici izvještavanja Ministarstva finansija i socijalnog staranja. Sad možda da ne bih čitao sve podatke pročitacu samo ukupni neto državni dug, kao finalni podatak. Ukupno neto državni dug koji iznosi na dan 30. septembra 2020. godine je 80,81% taj isti dug na kraju godine 31.12. 2020. godine je 84,34%. Takođe, taj državni dug na, isti dug neto državni dug, datum 31. mart 2021. godine je 77% i imamo prelimirali podatak sad za kraj juna za 30. jun 2021. godine da iznosi oko 78%. Hvala.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (30.07.21 14:43:05)

Zahvaljujemo, ministru Spajiću.

Pravo komentara, poslanik Sekulić.

Izvolite.

PREDRAG SEKULIĆ (30.07.21 14:43:10)

Hvala vam, predsjedniče.

Dozvolite gospodine ministre, da ovo prevedemo građanima mnogo bližim i razumljivijim jezikom. Znači, državni dug je bio negdje oko 80% pa je došla nova Vlada za četiri dana se zadužila, odnosno izdala euro obveznice 750 miliona sa kamatama nekih 830, povećao se državni dug na nešto više od 100%. Onda je nakon nekoliko mjeseci Vlada otplatila dio nekog kredita ranijeg kredita dio kredita koji je dospio na

plaćanje i samim tim se smanjio javni dug. Gospodine ministre, pokušavate li vi nama da objasnite da za ovo što ste vi uradili nekome trebaju godine. Gospodine ministre, dozvolite da zaista pokušam da vam objasnim na bliži način. Tviter je kao vatra dobra je sluga, ali loš gospodar. Znači kada vi tvitnete ovo da ste smanjili dug za ovoliko procenata to nekome trebaju godine. Ne, gospodine ministre za to trebaju ukupno pet dana. Znači, četiri dana da se zadužite 750 miliona eura, a jedan dan da vratite dio kredita koji je došao na naplatu. Znači, nije se povećao bruto društveni proizvod jer kad se poveća bruto društveni proizvod onda procentualno se smanjio nivo duga. Znači, nijesmo stvorili novu vrijednost. Znači, vi ste samo uzeli kredit vratili dio duga. Kad uzmete kredit povećali ste sa jedne strane ono što je zaduženje kad vratite dio duga smanjite to zaduženje. Znači, zaista vas molim da negdje pokušamo da se bavimo ekonomskim kategorijama na pravi način. Stalno se hvalite ekonomskim uspjesima čak i tamo kad ne treba da se hvalite. Hvalite se najboljim budžetom u istoriji Crne Gore, a taj budžet je usvojen nakon sedam mjeseci.

Gospodine ministre, posljedice toga je da je kompletna poljoprivreda na koljenima. Izvinite, gospodine ministre, da li vas interesuje to da recimo ove godine je usađeno 100 tona sjemenskog krompira manje nego prošle godine ili 30 tona luka manje nego prošle godine. Da li vas brine to što stočari ne mogu da računaju na premije u vremenu krize? Da li vas brine to što nema organizovanog otkupa na pravi način? Da li vas brine to što je zakasnio Agro budžet za više od pet, šest mjeseci? Mislim da to treba da vas brine. Ne zato što ste vi ministar poljoprivrede nego zato što će to za posledicu imati pad bruto društvenog proizvoda, imaće za posledicu to da će nam poljoprivreda biti lošija nego prošle godine, a sve je počelo na taj način što ste vi kasnili sa izradom budžeta, a parlamentarna većina je kasnila sa usvajanjem. Znam da vas ne brine, ali trebalo je da nema ... za odrasle zbog kašnjenja budžeta u državnim apotekama. Znači kako to idu posljedice, a posljedice nekih drugih stvari tek ćemo da vidimo. Znači posljedice toga što su zaustavljeni svi projekti vezani za infrastrukturne objekte i vezani za ono što je realizacija u Glavnom gradu. Posljedicu toga će imati ne samo građani Glavnog grada nego kompletne Crne Gore. Mislim da zaista negdje su se stekli uslovi da ova vlada počne da radi svoj posao. Znači, vrlo vas je teško kritikovati jer ništa niste uradili. Imate dobre ekonomske pokazatelje zato što ništa niste plaćali prvih šest mjeseci zaustavljeni svi radovi sve finansije koje finansira Vlada CG negdje čak imam osjećaj da je vama bilo drago što eto šest mjeseci nije bilo budžeta iz prostog razloga što niste morali da vršite neka plaćanja, ali to će na naplatu građanima stići do kraja ove godine ili tokom naredne godine. Mislim da treba razmišljati o tome na taj način. Vi danas govorite o razvoju, a prošlo je onih 250 dana koje ste tražili da vas puste da radite na miru. Šta danas imamo? Danas imamo sve loše ekonomske pokazatelje i ono što će se dešavati narednih mjeseci kažem još više će urušiti crnogorsku ekonomiju. Samo da se razumijemo na kraju. Vi ste, odnosno premijer je govorio sprženoj zemlji kad ste formirali Vladu ne mislim da će nakon vas ostati spržena zemlja, jer na sreću Crne Gore još kratko će ostati ova Vlada, ali mislim da će ostati veoma loši ekonomski pokazatelji. Hvala.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (30.07.21 14:47:47)

Zahvaljujemo i poslaniku Sekuliću.

Prelazimo sada na naredno poslaničko pitanje koje će postaviti poslanik Danilo Šaranović.
Izvolite, poslaniče Šaranoviću.

DANILO ŠARANOVIĆ (30.07.21 14:47:59)

Hvala vam, predsjedniče.

Poštovani predsjedniče Skupštine, poštovane kolegice i kolege, uvaženi ministre, poštovni građani,

Evo, auto-put, odnosno konkretnije kineski kredit je uvijek aktuelna tema, tako da sam ja ovom prilikom, saglasno tome, koristeći poslovniku mogućnost, ministru Milojku Spajiću postavio sljedeće poslaničko pitanje:

Poštovani ministre Spajiću, početkom ovog mjeseca upoznali ste javnost da je Vlada Crne Gore, uz pomoć američkih i evropskih partnera, ugovorila hedžing aranžman u cilju zaštite od valutnog rizika kineskog kredita za auto put Bar - Boljari. Molim vas da mi odgovorite o kakvoj se vrsti finansijskog aranžmana radi, pod kojim uslovima i koji su očekivani efekti?

Dakle, poštovani građani, uvaženi ministre Spajiću, 41 km crnogorskog auto-puta i kineskog kredita je jedna od najzastupljenijih evo vidimo tema kako u domaćoj tako i u inostranoj javnosti. Ovo posebno naglašavam zbog toga što u prethodnom periodu nije bilo potrebe da mi kao tadašnja opozicija specijalno govorimo o spornim elementima ovog ugovora ako imamo u vidu kakvim su naslovom ovim povodom bili u

svjetskim medijima, ali da kratko vrijeme koje ovom prilikom imam na raspolaganju ne trošim na ono što je već poznato javnosti o čemu smo mnogo puta govorili.

Poštovani ministre, nedavno ste upoznali javnost da je Crna Gora platila prvu ratu kineskog kredita kineskoj banci, ali i da je, zahvaljujući hedžingu koji je Crna Gora, odnosno Vlada Crne Gore sklopila sa evropskim i američkim bankama, samo ovom prilikom, ostvarila uštedu od skoro četiri miliona, a da se na godišnjem nivou očekuje ušteda od oko 8.000.000 eura. Takođe ste i kazali da je ovo nastalo kao posledica toga što zahvaljujući ovom aranžmanu nećemo plaćati kamatu od 2% u dolarima već 0,88% u eurima. Dakle, kako naša javnost, imajući u vidu prethodnu praksu, nije navikla da nas nešto košta manje već da nas nešto košta više, mnogo više, molim vas da mi, kao što sam na početku postavio u pitanju, odgovorite o kakvoj vrsti finansijskog aranžmana se radi i koji su očekivani efekti, a nakon toga ću ja dati svoj komentar, a moram evo već sada konstatovati da sam pisanim odgovorom kojim sam od vas dobio i više nego zadovoljan. Zahvaljujem.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (30.07.21 14:51:09)

Zahvaljujemo poslaniku Šaranoviću.
Pravo odgovora ministar Spajić.

MILOJKO SPAJIĆ (30.07.21 14:51:15)

Hvala, predsjedniče.

Uvaženi poslaniče Šaranoviću,

Hedžing predstavlja osiguranje, i to u ovom slučaju osiguranje od rizika promjene deviznog kursa euro - dolari koji direktno utiče na visinu duga denominiranog u stranoj valuti. Hedžing aranžman koji je Crna Gora sklopila sa četiri renomirane svjetske banke radi zaštite od valutnog rizika i unakrsno valutni svop sa fiksnim kamatnim stopama. Svop ugovor koji smo sklopili sa bankama podrazumijeva razmjenu tokova novca na određeni vremenski period. Banke će Ministarstvu finansija i socijalnog staranja plaćati dolarsku ratu kredita sa kamatnom stopom 2% dok će Ministarstvo za uzvrat plaćati ugovoreni evrski iznos glavnice bankama uvećan za eursku kamatu obračunatu po prosječnoj kamatnoj stopi od 0,878% na neizmireni dio duga. Dolarski iznos dobijen od banaka Ministarstvo će prosleđivati Exim banci Kina na ime izmirenja dospjelih obaveza. Ova razmjena gotovinskih tokova novca se poklapa sa amortizacionim planom otplate kineskog duga. Rate kredita dospijevaju na 21. jul ili 21. januar. Osim što je valutna zaštita smanjila kamatu, spriječen je rast duga po osnovu valutne izloženosti prema dolaru. Pregovarački tim Ministarstva finansija i socijalnog staranja koji sam predvodio završio je proces koji obuhvata unakrsno valutni svop. Pregovaranje je sa sedam renomiranih komercijalnih banaka od kojih su sa šest potpisani ugovori kao neophodan pravni okvir za realizaciju ove transakcije. Svaka od banaka je dostavila svoju najbolju ponudu u pogledu iznosa dolarskog duga koji bi konvertovala u eure kao i kamatne stope. Rangirane su na osnovu kapaciteta obima, veličine izloženosti i povoljnosti kamatne stope u eurima kao izabrane one koje su imale najprijatljivije uslove za Ministarstvo i Vladu.

Ovim su obaveze države iz kredita kineske banke konvertovane iz dolara u eure. Radi se o iznosu od 818.000.000 dolara. Riječ je o cijelom iznosu ukupno povučenih sredstava do jula 2021. godine dok će ostatak do 944.000.000 dolara biti obuhvaćen po povlačenju svih sredstava. Prosječna kamatna stopa iznosi 0,878% dok je prosječni ugovoreni devizni kurs 1,18. Bankarski troškovi za hedžing aranžman su uključeni u kamatnu stopu koja reflektuje cijenu izloženosti banaka prema Crnoj Gori te nema dodatnog troška. Unakrsno valutni svop je na period od 14 godina koliko i traje otplata kredita za prvu dionicu auto puta sa mogućnošću da se nakog dvije godine preispitaju uslovi hedžing aranžmana.

Prva rata kredita je plaćena 21. jula 2021. godine i zahvaljujući hedžing aranžmanu ostvarena je ušteda od skoro četiri miliona eura. Crna Gora je u eure uplatila 27,79 miliona po osnovu glavnice kamata dok su banke iz hedžing aranžmana državi upatile ukupno 37,34 miliona dolara za kinesku stranu. Da nije urađen hedžing tih 27,79 miliona bi iznosilo 31,71 milion eura. Takođe, samo kamata bi bila 6,9 miliona eura, a ne 3,06 miliona eura koliko smo upravo platili. Očekuje se ušteda na godišnjem nivou oko 8.000.000 eura. Sve je rađeno u skladu sa Zakonom o budžetu i uz saglasnost Vlade, kao i po međunarodnim standardima. Radi javnosti napominjem da su finansijski derivati opštepoznati instrumenti koji se koriste da bi se privredna društva finansijske institucije i zemlje zaštitile od određenih rizika.

Unakrsno valutni svop je finansijski derivat čija je cijena izvedena iz aktuelne cijene kamatne stope domaće valute i kamatne stope strane valute. Osnovna uloga derivata je ograničavanje i osiguranje od valutnih rizika i rizika promjene kamatnih stopa. Finansijski derivati ne sprečavaju da se negativno događaj desi, ali ukoliko se on desi njegov uticaj će znatno biti smanjen. Poznato je da se i međunarodne institucije

o izvještajima upozoravale na rast troškova za auto put zbog kursnih razlika i nepreduzimanja mjera tadašnih vlada da to spriječi. Zato i ukazuje na procjeni da se u međuvremeno bacilo preko 109.000.000 eura za koliko je bespotrebno povećan dug u eurima. Hedžing aranžmanom smo obezbijedili da crnbogorski javni dug oslobađamo valutnog rizika koji predstavlja omču oko vrata državi svih prethodnih godina. To je viliki uspjeh za Crnu Goru sa kreditnim rejtingom b za koji očekujemo da se poboljša u odnosu na sve urađeno u korist državnih finansija za kratko vrijeme.

Takođe, pozitivan signal da renomirani parnteri širom svijeta pomno prate i vjeruju u ono što zakonito po zdravom ekonomskom principu radi nova Vlada. Poslali smo jednu važnu poruku svima da aktivno i odgovorno upravljamo javnim dugom. Možemo biti rasterećeniji sada kada je dug zaštićen od rizika nagle promjene kursa dolar - eura. Ovo je među korak do refinansiranja kredita za auto put o čemu smo nastavili pregovore sa evropskim partnerima i siguran sam da smo zbog ostvarenih hedžing uslova u još boljoj pozicij. Hvala.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (30.07.21 14:56:25)

Zahvaljujemo ministru Spajiću.
Pravo komentara poslanik Šaranović. Izvolite.

DANILO ŠARANOVIĆ (30.07.21 14:56:32)

Uvaženi ministre Spajiću,

Zaista, hvala vam sada na usmenom odgovoru. I mislim da je u ovom trenutku u najširoj javnosti zapravo potpuno i do detalja jasno o čemu se ovdje radi, ali ono što je meni posebno značajno, i mislim da je vrijedno to istaći u ovom trenutku, jeste što ovo znači trajniji raskid prakse zaduživanja po najgorim uslovima kako smo to navikli, što je naravno protivno bilo opštem interesu odnosno interesu svih građana, i to je neka vrednosna razlika u odnosu na ono što smo imali kao važeća pravila u prethodnom periodu u odnosu na ono što je to danas. Ali nećete mi zamjeriti ako i danas podsjetim na jednu temu o kojoj smo govorili prethodnih dana, to je turistička sezona. Dakle, sezona teče sjajno, epidemiološka situacija je i više nego povoljna, ali kako u regionu tako i u Crnoj Gori to nekome ne odgovara. Međutim, ovom prilikom bih se osvrnuo samo na one domaće samozvane patriote, koji se ovih dana ne znoje zbog tropskih temperatura, već zbog rekordnih parametara kada je u pitanju turistička sezona, ali između ostalog i zbog ovakvih poteza Vlade Crne Gore, za koje one nijesu, danas smo to saznali, nijesu bili sposobni da ih spovedu u dijelo kada su bili na vlasti. Dakle, i danas je nastavljena užasna medijska hajka i negativna kampanja, koja se sprovodi u određenim medijima koji su ništa drugo no obična tabloidna alatka pod kontrolom djelova bivšeg režima. Jutros smo imali tekstove u kojima se navodi kako Vi, ministre Spajiću, krijete imena banaka koji su partneri u ovom poslu, što je a Vi to dobro znate i cjelokupna crnogorska javnost bestidna neistina. Dakle, prije desetak dana ste medijima kazali da su u pregovorima učestvovali sedam renomiranih svjetskih banaka, da su dio ovog aranžmana četiri banke koje su ponudile najpovoljnije uslove između, a to su Societe General banka iz Francuske, Dojč banka iz Njemačke i Meril linč iz Amerike. Takođe, ova tabloidna glasila kažu kako se ne zna da li je ovaj aranžman obuhvata cijeli kredit ili samo dio. Što je još jedna bestidna ne isitna.

Dakle, i to potvrđuje vaše saopštenje u kojem ste kazali, da su ovim aradžmanom obuhvaćena sva sredstva koja su od ovog trenutka povučena iz Kineskog kredita da će manji dio koji u ovom trenutku nije obuhvaćen prije plaćanja sledeće rate u januaru mjesecu, kada ona budu povučene iz ostatka kineskog kredita. E isti ti takozvani mediji nijesu izustili ni slovo zbog toga što smo zbog valutnog rizika odnosno izloženosti dolarske izloženosti imali štetu skoro 110 miliona eura. Znate li zbog čega ministre Spajiću. Zbog toga, što njima upravljaju one patriote i navodni branioci crnogorske nezavisnosti, koji su kao da im je ostavljena u nasljedstvo grantovali za ovaj kredit crnogorskom teritorijom. Dakle, njima upravljaju oni koji su omogućili pravo Kineskoj banci, da trajno otuđi dio crnogorske teritorije u koliko ne budemo u mogućnosti da vraćamo ovaj kredit. Ja mislim da to onako do kraja razobličava njihov patriotizam. Ali ono što je jako bitno da kažemo kao pozitivnu poruku građanima, u ovom trenutku Vi ste već to javili da se već stvaraju preduslovi, da riješimo i taj problem.

Dakle, poštovani građani ono isto onako kako su u najkraćem roku obezbijedili vakcije protiv COVID-a, obezbijedilo smo i vakcinu protiv valutnog rizika i potpuno smo imunizovani od daljeg nastanka šteta je zbog kredita u dolarima. Dakle, kamate su smanjene više nego duplo, broj zarezanih je 20 puta manji, a koliko je veći broj turista već smo prestali da brojimo idemo dalje. Zahvaljujem.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (30.07.21 15:01:37)

Zahvaljujem poslaniku Šaranoviću.

Idemo na naredno poslaničko pitanje koje će postaviti poslanica Kenana Strujić Harbić.

Izvolite poslanice Stujić Harbić.

KENANA STRUJIĆ HARBIĆ (30.07.21 15:01:47)

Hvala, predsjedniče.

Uvažene kolege, cijenjeni ministre Spajiću,

Poslaničko pitanje koje sam Vam uputila je sledeće:

Nakon usvajanja izmjena i dopuna Zakona o socijalnoj i dječijoj zaštiti, usvojen 27. maja tekuće godine, koji se odnosi na razrješenje direktora ustanova socijalne zaštite koji su u mandatu, planirani su novi izbori direktora u skladu sa novim zakonskim odredbama. Na koji način će Komisija koja je formirana vršiti bodovanje prijavljenih kandidata i da li će se birati ljudi koji su stručni ili će se birati po svojoj političkoj pripadnosti?

Obrazloženje:

Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o socijalnoj i dječjoj zaštiti se, između ostalog, definiše i način izbora direktora ustanova socijalne dječje zaštite, koji su u odnosu na uređenje istog pitanja do sadašnjem zakonskom regulativom razlika je u tome što se za direktora ustanova socijalne i dječje zaštite pored lica sa visokom stručnom spremom koja imaju najmanje tri godine iskustava u u oblasti socijalne i dječje zaštite, mogu biti i birati lica sa visokom stručnom spremom koja imaju najmanje pet godina iskustva u državnim organima ili organima lokalne samouprave. Da li Vas mogu zamoliti samo da korigujete. Na osnovu provjere sposobnosti od strane komisije koju formira Ministarstvo finansija i socijalnog staranja. Postavlja se više dilema jedna od njih je kako će navedene izmjene i dopune zakona obezbijediti izbor kvalitetnih i stručnih direktora, ako iste propisuju značajno blaže uslove, odnosno kvalifikacija koja apsolutno ne garantuju ikakvo znanje i iskustvo iz oblasti dječje i socijalne zaštite. Kako je moguće da bilo ko sa visokom stručnom spremom na primjer rudarski inženjer, uzevši u obzir činjenicu da ne postoji nikakvo ograničenje po pitanju struke, koju osoba koja se kandiduje za izbor direktora mora da posjeduje? Može da bude neko ko uopšte ima pravo na takvu kandidaturu i da zauzimanje i te kako odgovorno i nezahvalne pozicije rukovodioca ustanove socijalne i dječje zaštite. Ovako uređenje vrlo osjetljiva oblast koja za Vas sigurno predstavlja stvaranje prostora za manipulaciju i realizaciju predizbornih obećanja i političkih i kadrovskih rješenja predstavlja katastrofalnu banalizaciju i zloupotrebu zakonodavnih oblasti, zarad političkih i ličnih interesa pojedinaca koja je u direktnoj suprotnosti sa evropskim regulativnom i standardima. Ono što moram napomenuti na kraju obrazloženja jeste, da je većina ustanova socijalne i dječje zaštite tražila tumačenje zakona, kako nebi napravila prekršaj samog zakona, zbog njegovih kontradiktornosti. Međutim, Zakonodavni odbor Skupštine Crne Gore se oglasio nenadležnim da daje autetično tumačenje zakona i ako je to Ustavom obavezan da čini, dok je to postalo nova nadležnost predlagača. Bez obzira na urgetnost zbog samih rokova koje se pominju navedenom zakonu tumačenja istog još uvijek nema, i samim tim postaje pravnik koji će nam sa sigurnošću protumačiti određene izmjene.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (30.07.21 15:05:04)

Zahvaljum poslanici Strujić- Harbić.

Pravo odgovora ministar Spajić.

Izvolite, ministre.

MILOJKO SPAJIĆ (30.07.21 15:05:10)

Hvala, predsjedniče,

Poštovana poslanice Strujić Harbić, Ministarstvo finansija i socijalnog staranja formira Komisiju za provjeru radne sposobnosti, odnosno provjeru kompetencija, znanja i sposobnosti u postupku izbora direktora javne ustanove, na osnovu člana 110 Zakona o socijalnoj i dječijoj zaštiti. Cilj rada komisije je provjera kompetencija i stručnog znanja u oblasti socijalne i dječje zaštite prijavljenih kandidata, te se upravo na taj način eliminiše izbor po političkoj liniji, već će biti birani oni kandidati koji pokažu najbolje rezultate. Dakle, obezbjeđuje se izbor kandidata koji je pokazao najveći stepen stručnosti, što u

dosadašnjem izboru direktora javnih ustanova socijalne i dječje zaštite nije bio slučaj, s obzirom da nije rađena provjera stručnih znanja i kompetencija i da je uglavnom u izboru direktora presuđivala politička podobnost. Ukazujem i da će biti propisan način rada Komisije, odnosno postupak provjere kompetencija, znanja i sposobnosti u postupku izbora direktora javne ustanove, na osnovu zakona i propisanih kriterijuma. U skladu sa navedenim članom zakona, za direktora javne ustanove može da bude izabrano lice sa visokom stručnom spremom, sa najmanje tri godine rada u oblasti socijalne i dječje zaštite ili pet godina rada u državnim organima ili organima lokalne samouprave i koje je dostavilo program rada i razvoj ustanove. Napominjem da je provjera radne sposobnosti, odnosno kompetencija, znanja i sposobnosti u postupku izbora direktora javne ustanove uvedena kao novina, čime su sadašnji uslov za izbor direktora strožiji od ranije potpisanih. Hvala.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (30.07.21 15:06:52)

Zahvaljujem, ministru Spajiću.
Pravo komentara, poslanica Strujić-Harbić.
Izvolite.

KENANA STRUJIĆ HARBIĆ (30.07.21 15:06:58)

Gospodine Spajiću, bojim se da zaposleni u javnim ustanovama socijalne i dječje zaštite nakon vašeg odgovora i te kako ostaju uskraćeni za dodatna pojašnjenja za budući izbor direktora. Moram da Vas posjetim na jednu činjenicu da se još uvijek dešava popriličan kaos u Ministarstvu prosvjete, odnosno u vaspitno - obrazovnim institucijama gdje je vaša koleginica iz Vlade ministarka Bratić na nelegitiman način smijenila preko 400 direktora u istim institucijama koji su izabrani, takođe na legitiman način putem konkursa, imenujući, moram napomenuti radi stručne javnosti i laičke javnosti, da su novoimenovani direktori vjerovatno imali kartu ili ulaznicu, što bolji status na Facebook tipa propagiranja četničke ideologije ili ste pripadnici neke političke partije koja je trenutno na vlasti ili veličate ratnog zločina. Vjerovatno je to ulaznica što, bojim se, da sutra ne bude, takođe u vašem ministarstvu, toga se jedino bojim, naravno uz aminovanje i vas i premijera i ostalih članova Vlade.

Međutim, u vašem odgovoru, moram napomenuti, naveli ste da će se cijeliti stručnost u oblasti socijalne i dječje zaštite što je pohvalno, to podržavam. Moram konstatovati da sam zbunjena na koji način će, onda, neko ko ne radi u oblasti socijalne i dječje zaštite pred komisijom moći da dokaže da bolje poznaje tu oblast od osobe koja je bila zaposlena ili trenutno zaposlena u centrima za rad i socijalno staranje, domovima za stara lica i ostalo. Mislim da je ovo kontradiktorno jer ne može zaposleni iz zdravstvenih institucija bolje poznavati oblast socijalne i dječje zaštite od zaposlenog u pomenutim ustanovama.

Uvaženi građani, moram napomenuti da izmjenama i dopunama Zakona o socijalnoj i dječjoj zaštiti daje se prilika i onom ko je završio, na primjer, DIF da sutra aplicira na konkursu i da bude direktor Centra za rad i socijalno staranje i bude izabran. Napominjem da je direktor do sada morao biti iz oblasti socijalne i dječje zaštite dok stručni radnici koji rade u tim institucijama kao što su socijalni radnik, psiholog, pedagog, andragog morali su posjedovati licence za rad uredno izdate u vašem ministarstvu. Ukoliko dođe do imenovanja lica koja dolaze van oblasti socijalne i dječje zaštite, ispada da više kvalifikacija imaju stručni radnici iz te oblasti nego sam direktor.

U odgovoru ste, takođe, pomenuli da prilikom dosadašnjeg izbora direktora nije rađena provjera stručnih sposobnosti. Uvaženi ministre Spajiću, odgovorno tvrdim da jeste. Zašto se, onda, imenuje upravni odbor i šta je osnovna djelatnost, odnosno šta radi upravni odbor i članovi upravnog odbora. Oni su ti koji su do sada provjeravali reference i kvalifikacije svih aplikanata. Osjećam da komisiju koju ćete vi da formirate u Ministarstvu koja će provjeravati znanje budućih kandidata obavljati isti posao kao upravni odbor. Kako su vam usta uvijek puna kada su u pitanju kadriranje i da je na prvom mjestu kvalitet i reference, moram istaći da je u najavi, takođe i vašeg Ministarstva uhljebljenje onih koji ipak nemaju nikakve reference za imenovanje u ovoj oblasti, što potvrđuje izmjena zakona u dijelu potrebnih uslova za mjesto direktora. Ono što će ih svakako preporučiti jeste politička pripadnost tj. raspodjela mjesta po dubini, na žalost.

Na kraju komentara moram da kažem i da upoznam građane da su kolege poslanici iz vladajuće većine na blef, krijući, uz izmjenu Zakona o socijalnoj i dječjoj zaštiti u dijelu uvođenja dječjeg dodatka za djecu do šest godina, onako krijući ispod žita predložili amandman za izmjenu uslova za izbor direktora. Međutim, napominjem da poslanici s vaše desne strane će pomno pratiti svaki izbor direktora u javnim ustanovama dječje i socijalne zaštite i ukazivati na svaku anomaliju koja će se desiti. Hvala.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (30.07.21 15:11:25)

Sada prelazimo na naredno poslaničko pitanje koje će postaviti poslanik Ivan Mitrović. Izvolite, poslaniče Mitroviću.

IVAN MITROVIĆ (30.07.21 15:11:35)

Hvala, predsjedniče.

Uvaženi ministre, uvaženi građani Crne Gore, uvažene kolege poslanici,

Imajući u vidu da moje poslaničko pitanje nije sličnog karaktera, ali jeste iz oblasti socijalne i dječije zaštite, pridružiću se komentarima kolegice Kenane Strujić kako bi ministar, imajući u vidu da nije imao mogućnost, ako me uopšte sluša, da kroz dodatni odgovor odgovori na ovo pitanje jer sam siguran da ovo pitanje koje je kolegica komentarisala prije nego što postavim moje zavređuje pažnju jer imamo više od hiljadu zaposlenih u sistemu socijalne i dječije zaštite.

Imali smo vrlo spornu izmjenu Zakona o socijalnoj i dječijoj zaštiti. Da budem krajnje i korektan i parlamentaran, kada smo mi bili predstavnici parlamentarne većine ulazili su ljudi u sistem socijalne i dječije zaštite, a da nijesu imali prethodno znanje iz sistema socijalne i dječije zaštite, ali to su bile neke druge godine. To je bila 2009, 2010. i 2013. godina. Izmjenom Zakona o socijalnoj i dječijoj zaštiti iz 2013, a očekujući reformu u tom sistemu i implementacijom informacionog sistema iz 2014. godine koji zahtijeva ozbiljna znanja da bi neko upravljao ustanovama socijalne i dječije zaštite, taj zakon je normiran na način da ti ljudi koji ulaze u sistem budu ljudi iz sistema socijalne i dječije zaštite.

Zašto vam ovo govorim, ministre. Zato što je informacioni sistem socijalnog staranja, inače imamo priliku da čujemo od kolega puno puta da ne postoji socijalni karton ili da ne postoji informacioni sistem uopšte u sistemu socijalne i dječije zaštite. Jedna kompleksna materija. Ukoliko ne poznaje čovjek koji rukovodi ustanovom socijalne i dječije zaštite vrlo često može da dođe do nenamjernih kršenja zakona od strane stručnih radnika ukoliko onaj čovjek koji je lider te institucije ne poznaje taj sistem.

Tako da samo se nadovezujem ovo što je kolegica kazala da u budućnosti vodite računa. U svakom centru vjerovatno ima ljudi koji su drugačije političke orijentacije nego što je to bila prethodna vlast, ali u određenom smislu to može vas da košta kao što vas je koštalo i kao što glasi moje naredno poslaničko pitanje. To je jedan kolegijalni savjet, bez obzira, razumijem političke aspiracije svakog, ali u narednih 14 godina od samostalnosti Crne Gore ipak se nešto dešavalo u ovoj državi, ipak su se razvijali neki sistemi. Neke oblasti podrazumijevaju obavezu da to budu ljudi iz sistema i stručni ljudi.

U skladu s članovima 187 i 188 Poslovnika Skupštine Crne Gore, iskoristio sam priliku i postavio vam jedno poslaničko pitanje:

"Da li je Ministarstvo finansija i socijalnog staranje formiralo komisiju radi utvrđivanja odgovornosti nadležnih povodom slučaja Tomaša Boškovića? Ukoliko jeste molim vas da nas informišete o sastavu komisije, kao i o tome šta su dosadašnji rezultati rada te komisije".

Poznato je crnogorskoj javnosti o kojem se slučaju radi. Mislim da je, kada je u pitanju oblast socijalnog staranja, ovaj slučaj izazvao pažnju javnosti, skrenuo pažnju javnosti na ovaj jedan resor, ministre, za koji ste vi preuzeli odgovornost 4. decembra, pridružujući Ministarstvu finansija resor socijalnog staranja. Nakon ovog slučaja, rekao bih da su predstavnici nadležnih ministarstava, između ostalog i vaše ministarstvo, iskazali stav da se desio propust nadležnih institucija prilikom preuzimanja djece od Tomaša Boškovića, a od strane njegove majke. Za očekivati je da nadležno ministarstvo formira sopstvenu komisiju radi utvrđivanja odgovornosti nadležnih u ovom resoru. Razlog više tome je svakako Izvještaj o nadzoru inspekcije socijalne i dječije zaštite koji je 18. juna obavila nadzor u Centru za socijalni rad Podgorica i tom prilikom utvrdila da je slučaj hapšenja Tomaša Boškovića i potresnih scena njegove uplakane djece korisnicima povrijeđeno pravo na zaštitu ličnih podataka, a u radu Centra utvrđen i niz drugih nepravilnosti.

Kako je navedeno u ovom izvještaju, uvrđeno je da se rad u ovoj ustanovi nije odbijao u skladu s Zakonom o socijalnoj i dječijoj zaštiti i Statutom ustanove i da se nije vodilo računa o zakonitosti rada na način da se ne dozvoli da se nestručnim i nesavjesnim radom prouzrokuje šteta korisnicima i javnoj ustanovi suprotno javnom interesu. Inspekcijским nadzorom je, takođe utvrđeno da rukovoditeljka službe za djecu nije organizovala rad stručnih radnika u okviru službe, evo završiću imajući u vidu da sam prekoračio, utvrđen je i niz ostalih nepravilnosti.

...sada. Hvala vam na odgovoru na poslaničko pitanje koje sam dobio prije ove sjednice, evo sada ćete Vi imati priliku da javno u mikrofonu i kažete šta je Vaš odgovor na ovo pitanje .

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (30.07.21 15:17:29)

Zahvaljujemo poslaniku Mitroviću.
Pravo odgovora ministar Spajić. Izvolite ministre.

MILOJKO SPAJIĆ (30.07.21 15:17:33)

Hvala, predsjedniče.

Iskoristio bih ovo kao priliku da djelimično dam odgovor na komentar poslanice Strujić - Habić i na Vaš komentar takođe. Stvarno bih htio evo pred kamerama da izjavim to da u ovoj Vladi, u našem ministarstvu sigurno neće biti ni četničke ideologije, ni antibošnjačke, ni antialbanske, ali ni antisrpske, ni anticrnogorske ni bilo kakve druge komunističke ili ne znam kakve ideologije iz prošlosti. Mi ćemo se baviti isključivo referencama. Najbolji naši ljudi treba da rade u svim institucijama ne samo u Vladi nego i u svim drugim institucijama države. Tako da to je onako brz odgovor na vašu zebnju ili sumnju ili kako bi to nazvao.

Krećem sa formalnim odgovorom gospodinu Mitroviću.

S obzirom na to da je crnogorsku javnost, a posebno resor kojim rukovodim, duboko uznemirio slučaj lišenja slobode oca maloljetne djece T.B. zbog grubog kršenja prava djece, u ovom slučaju, mene prvenstveno kao čovjeka, a onda i ministra finansija i socijalnog staranja, zalagao sam se i zalagaću se za zaštitu prava ranjivih kategorija, a posebno djece. Prioritet je zaštita dječijih prava, koja su itekako bila povrijeđena u spornom događaju, a posebno u situaciji kada je pretrpljena trauma kod djece bila usnimljena kamerom i puštena u javnost bez zaštite njihovog identiteta. Još jednom, osuđujem postupanje svih odraslih učesnika u ovom događaju, kako službenih lica, koja su učesnici ovog događaja ili su po zakonu bila dužna da prisustvuju izvršenju sudske odluke, a nisu bila na licu mjesta, tako i prisutnih građana. Kako bi imali tačnu i preciznu informaciju o odgovornosti svih službenih lica koja su bila dužna da prisustvuju ovom događaju, Ministarstvo finansija i socijalnog staranja preduzelo je sledeće korake:

Ministarstvo finansija i socijalnog staranja uputilo je Inicijativu broj 0303-718/21-3994 i to 18.06.2021.godine Upravi za inspekcijske poslove - Odsjeku za inspekciju socijalne i dječje zaštite, za vršenje inspekcijskog nadzora nad radom Centra za socijalni rad za Glavni grad Podgorica, opštinu u okviru Glavnog grada Golubovci i opštinu Tuzi, kao i dopise Upravi policije, Sudskom savjetu i Osnovnom sudu u Podgorici u kojima se navodi zahtjev za dostavljanje informacija u vezi sa postupanjem zaposlenih u pomenutim organima, kada je ovaj slučaj u pitanju. Na osnovu dopisa koji je upućen Sudskom savjetu i Osnovnom sudu od strane ovog resora, Osnovni sud u Izjašnjenju br. 98/2021 od 23.06.2021.godine navodi da "prije stupanja na lice mjesta nije kontaktiran sudski izvršitelj, niti je kontaktirana postupajuća sudija, već je sudija pozvana nakon što se pristupilo lišenju slobode" iako je "Upravi policije CB Podgorica dostavljeno pravosnažno i izvršno rješenje kojim je izrečena kazna zatvora u trajanju od 30 dana, pri čemu je u tom aktu naglašeno da je neophodno da prilikom lišavanja slobode ovdje izvršnog dužnika Uprava policije istovremeno obavijesti ovaj sud preko sudskog izvršitelja Dragoljuba Kaluđerovića, ili postupajuću sudiju." Kako dalje navode, sudija, gđa Ivana Bečić je pozvana tek nakon što se pristupilo lišenju slobode T.B. U odgovoru Uprave policije - Odjeljenje za međunarodnu policijsku saradnju i odnose s javnošću, br. 074/21-18610 od 29. juna 2021.godine, navodi se sledeće: "obaviješteni smo da je dežurni starješina telefonskim putem obavijestilo postupajuću sudiju, gđu Ivanu Bečić da je lice T.B. zatečen na naznačenoj adresi kao i da su u objektu stanovanja sa njim njegovo dvoje djece" na šta je, kako se navodi u odgovoru, sudija Bečić "saopštila da naredba mora da se izvrši i da lice T. B. mora da se liši slobode", nakon čega su službenici Stanice policije za javni red i mir Centra bezbjednosti Podgorica "u cilju sprovođenja, odnosno realizacije naredbe, angažovali službenicu Centra za socijalni rad, Hitnu medicinsku pomoć, kao i inspektore Jedinice za maloljetničku delevenciju Centra bezbjednosti Podgorica."

Napominjemo i da je Centar za socijalni rad za Glavni grad Podgorica, u saopštenju od 18. juna 2021.godine kazao da ova ustanova nema zakonsku mogućnost da prekine izvršenje sudske presude, već je da je to u nadležnosti postupajućeg sudije ili sudskog izvršitelja koji nisu prisustvovali događaju, iako su bili u obavezi. Takođe je navedeno i da nisu primili pisani akt o datumu i vremenu izvršenja iako je to bila zakonska obaveza donosioca rješenja, već su nakon radnog vremena telefonskim pozivom od strane pripadnika CB Podgorica obaviješteni o izvršenju.

Na osnovu obavještenja o Inicijativi, br. 0302-718/20-59, od strane Inspektora socijalne i dječje zaštite u kojem se navode nepravilnosti u radu kako zaposlenih tako i direktorice Centra za socijalni rad za Glavni grad Podgorica, opštinu u okviru Glavnog grada Golubovci i opštinu Tuzi, Marije Popović, u sklopu svojih nadležnosti, Upravni odbor je, postupajući po pomenutoj Inicijativi, donio Odluku o utvrđivanju odgovornosti direktorice Centra, Marije Popović kojoj je izrečena teža povreda radne obaveze za koju se izriče mjera novčane kazne u iznosu 30% mjesečne zarade ostvarene u mjesecu julu, u trajanju od dva

mjeseca. JU Centar za socijalni rad za Glavni grad Podgorica, je odmahpo saznanju o eventualnim propustima u radu svoje službe, inicirao pokretanje postupaka za utvrđivanje odgovornosti protiv posrednih i neposrednih stručnih radnika na vođenju slčaja maloljetnih T.B. i B.B., kao i učešća u događaju izvršenja sudskog rješenja od dana 17.juna 2021. godine.

Kao što su ranije saopštili javnosti, u ovom Centru pokrenuta su tri postupka utvrđivanja odgovornosti za povredu radne obaveze od strane zaposlenih povodom ovog slučaja (okončana su dva postupka, u jednom je zaposlenom izrečena mjera prestanka radnog odnosa, a jedan je još uvijek u toku). Odgovornost za dječju traumu izazvanu ovakvim načinom prinudnog izvršenja sudskog rješenja ne može snositi samo Centar za socijalni rad već i drugi akteri, Uprava policije i Osnovni sud, iako ne umanjujemo ni odgovornost Centra u dijelu pravnih propisa koje utvrđuju nadležnosti centara za socijalni rad i stručnih radnika.

Ministarstvo na čijem sam čelu, i dalje prati kompletan slučaj i preduzelo je sve potrebne mjere koje su u našoj nadležnosti, kako za zaštitu prava i dobrobiti djece, tako i radi utvrđivanja odgovornosti svih učesnika ovog događaja, kako sam prethodno naveo. Hvala.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (30.07.21 15:24:30)

Zahvaljujemo ministru Spajiću.
Pravo komentara poslanik Mitrović. Izvolite.

IVAN MITROVIĆ (30.07.21 15:24:38)

Nakon ovoga što ste Vi kazali da Vam je najjasnije zbog čega Vam je i kolegunica Kenana Strujić govorila ono što Vam je govorila i zbog čega je važno ono što sam Vam ja govorio kada je u pitanju sistem socijalne i dječije zaštite. Zaista, vjerujte mi da je vrlo teško iz ove pozicije govoriti o sistemu socijalne i dječije zaštite jer imajući u vidu da ga pratim i da sam bio jedno vrijeme u tom sistemu sve ono što se radi u prethodnih devet mjeseci u sistemu socijalne i dječije zaštite nemojte mi zamjeriti, ovo se ne tiče lično Vas već je na nivou principa, ja bih ocijenio sa nulom. Sad ću da Vam kažem zašto. Naveću samo par primjera i ako bih tih primjera mogao navoditi do sutra na osnovu par podataka. Nakon ovog slučaja koji se desio u Podgorici vaš nadzorni sekretar je rekao da ovaj slučaj predstavlja još jedan dokaz da u funkcionisanju sistema postoje ozbiljni problemi naslijeđeni iz vrmena pethodnog režima. Direktorica nova Centra za socijalni rad u Podgorici je postavljena, rekao bih, dva mjeseca prije izbijanja ovog slučaja, a Inspekcija socijalne i dječije zaštite je kazala da organizacija u ovom centru nije bila na adekvatan način sprovedena onako kako nalažu pozitivni zakonski propisi. Zaista, da Vam kažem nešto iskreno, nijesam postavio ovo poslaničko pitanje i ne mislim da je neka ogromna odgovornost ni na direktorici centra, za dva mjeseca jako se teško i organizovati i uopšte ući u sistem socijalne i dječije zaštite, imajući u vidu jako široke propise kada je ta oblast u pitanju, ali me rekao bih i kao čovjeka, ali siguran sam i kao profesionalca povrijedila činjenica da ste Vi kasnije utvrdili odgovornost jedne stručne radnice u tom centru i ako je socijalna inspekcija locirala odgovornost na rukovodioca ove organizacije i ta stručna radnica je dobila otkaz.

Ni jedna osoba, rekao bih, u prethodnom mandatu Vlade nije na takav način tretirana u sistemu socijalne i dječje zaštite. Ministre, zbog ovog slučaja, rekao bih, da hiljadu ljudi u sistemu socijalne i dječje zaštite trpi. Sada ću da vam kažem i zašto trpi zato što su predstavljeni crnogroskim građanima kao dželat i ako se radi o jednom, rekao bih, od najsloženijih poslova u državnoj upravi, a da jako malo pažnje imamo posvećene kada je ova oblast u pitanju.

Kada je u pitanju ovaj slučaj gdje je odgovornost Centra za socijalni rad i zašto je primarna odgovornost Centra za socijalni rad. Po Zakonu o zaštiti od nasilja u porodici član 17 Centar za socijalni rad je u obavezi da formira multidisciplinarni tim za postupanje u svim slučajevima na lokalnom nivou koji se tiču nasilja u određenim porodicama. Nijedna institucija na lokalnom nivou ne bi trebala da preduzme ni jedan korak dok se ne sastane multidisciplinarni tim i donese odluku. Ovdje Centar nije formirao multidisciplinarni tim i to je osnovna odgovornost.

Ministre, imajući u vidu, evo predsjedniče, zaista pokušaću da budem kratak.

Ministre, ili u ovoj najavljennoj, nenajavljennoj rekonstrukciji Vlade odrecite se ovog dijela socijalnog staranja ili se posvetite malo ovom dijelu socijalnog staranja. Jer u devetom, neko kaže sedmom, osmom, evo od 04. decembra do danas, neka građani vide, vi još nemate resornog direktora Direktorata za socijalno staranje, vama taj posao radi osoba angažovana u Ministarstvo po ugovoru o djelu. Vi ste ministre razriješili direktora Centra za socijalni rad u Rožaje. Znae šta piše u tom rješenju, da vam kažem. Ovo govorim zbog građana Crne Gore i zaista građani moraju da znaju da se u sistemu državne uprave u jednom resoru praktično ne radi ništa. Na inicijativu, ministre, odluku o određivanju odgovornosti sprovodi

Upravni odbor Centera za socijalni rad Rožaje, na inicijativu Marije Stajović. Ja zaista nemam protiv te osobe ništa, čak sam čuo, evo iskren da bude i pozitivne kritike kad je ona u pitanju, ali morate joj regulisati status u devetom mjesecu jer odluka Upravnog odbora pokrenuta na inicijativu nekoga ko je angažovan po ugovoru o djelu, po Zakonu o obligacionim odnosima ne znači ništa.

I zaista, ministre, evo predsjedniče rekao sam i na početku imao bih zaista dosta toga da pričam kada je ova oblast u pitanju, zaključio bih sa tim, u godini socijalne pravde nikad više ministre socijalne nepravde. Od inflacije 90-ih nikad veće inflacije u Crnoj Gori.

Kada ste došli na ovo ministarstvo najavljivali ste mnogo bolje uslove života, mnogo bolje uslove života korisnicima određenih socio zaštitnih prava, a prevoz je poskupio 10,2%, benzin je poskupio 23%, hrana i bezalkoholna pića +2,8%, alkohol i duvan +2,9%. Ovo ministre najviše utiče na one koji su najviše i ugroženi u Crnoj Gori. Vi znate da 5% najbogatijih u svijetu posjeduje 33% globalnog dohotka, 5% najsiromašnijih 0,2% globalnog dohotka.

Evo iskoristiću i ovo, trenutak jedan, nijesmo imali mogućnost da i nijesmo bili u Parlament, i to treba kazati, da komentarišemo dječiji dodatak. Mislim da je i tada trebalo voditi računa da se ta novčana nadoknada usmjeri ka ovim koji posjeduju 0,2% globalnog dohotka a ne da se raspodijeli na ovaj način koji je raspoređen, jer to nije u skladu sa onim što su evropske politike ili što evropske politike predlažu državama koje žele da se pridruže i politike su unutar Evropske unije.

Hvala predsjedniče i zaista izvinite zbog prekoračenja.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (30.07.21 15:31:24)

Zahvaljujemo, poslaniče Mitroviću.
Poslanica Strujić Harbić, procedura, izvolite.

KENANA STRUJIĆ HARBIĆ (30.07.21 15:31:34)

Da se zahvaljujem gospodinu Spajiću, isključivo zbog toga što sam čula ohrabrujuće riječi. Pomno ću pratiti zaista vašu konstataciju da neće biti imenovanja direktora na odgovarajućim pozicijama u javnim ustanovama koji baštine te iskrivljene ideologije.

Ono što ću vas samo napomenuti a javnost da zna, u mnogim ministarstvima, to mogu da potvrde i vaše kolege, na kulturnan način je izvršeno "etničko čišnjenje" osoba koje su nosile odgovarajuće ime i prezime bošnjačko i jednostavno su razriješene samo iz tog razloga. Ne na osnovu razloga da su povrijedili neku radnu obavezu ili da im insu odgovarale reference i kvalifikacije. Zaboravili ste i činjenicu da i sada među određenim direktorima u socijalnoj i dječjoj zaštiti ima veoma kvalitetnog kadra koji dolazi iz Bošnjačke stranke. Mislim da znate o kome govorim. Hvala ministre i hvala predsjedniku.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (30.07.21 15:32:29)

Zahvaljujemo, samo vas molim da vodimo računa da ne koristimo teške kvalifikacije, jer to jesu, i da ne generalizujemo. Ja se trudim da dajem doprinos, znate kako, evo ja i vi upoznajemo se sa svim čimi obiluje naša javnost, čitamo i na portalima i ja sam na jednom portalu pročitao, nisam to ni znao pravo da vam kažem, da je žena reis islamske zajednice u Crnoj Gori, jednog uvaženog zaista čovjeka koga cijenim, izabrana za direktoricu osnovne škole u Rožajama. Tako da sad sve ima svoje krajnosti, svoje uglove gledišta, ne treba generalizovati, trebamo negdje se svi čuvati teških riječi. Sigurno da ima grešaka, sigurno da greške treba ispravljati, sigurno da nema idealnih scenarija, idealnih sistema, idealnih procesa, ali ima ugla gledišta sa različitih strana.

Čisto sam ovo negdje primijetio. Izvolite, slobodno, ovo sam primijetio a ne bih želio, nikad nisam pristalica generalizacije procesa, vidim da se ovih dana generalizuje.

KENANA STRUJIĆ HARBIĆ (30.07.21 15:33:44)

Ja sam rekla pod znacima navoda, možda me niste čuli, ali rekla sam pod znacima navoda. Možete da vratite i da pogledate na snimku, ali zaista cijenim i to što ste sad pomenuli da je izabrana direktorica u Rožajama i naravno, maloprije sam se zahvalila ministru ali ćemo i dalje pomno pratiti šta će biti u ovom resoru, s obzirom koliko gorko iskustvo vučemo svih prethodnih nedjelja šta se desilo u Ministarstvu prosvjete. Hvala.

PREDSJEDNIK ALEKSA BEČIĆ (30.07.21 15:34:11)

Zahvaljujemo i Vama na korektnom odgovoru i korektnoj intervenciji i pojašnjenju.

Ovim smo iscrpili odgovore na poslanička pitanja onih poslanika koji su imali potrebu i želju da isto usmeno postavite ministru finansija i socijalnog staranja gospodinu Spajiću.

Zahvaljujemo gospodinu Spajiću na učešću i aktivnom u radu na današnjoj sjednici.

Zahvaljujem svim kolegama poslanicima i poslanicama.

Ovim je Deveta posebna sjednica Prvog redovnog zasijedanja u 2021. godini završena.

Zaključujem i zahvaljujem.